

A KÖZPONTI STATISZTIKAI HIVATAL NÉPESSÉGTUDOMÁNYI KUTATÓ INTEZETÉNEK
ÉS A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA DEMOGRÁFIAI BIZOTTSÁGÁNAK
KÖZLEMÉNYEI

44.

KÖZPONTI STATISZTIKAI HIVATAL
NÉPESSÉGTUDOMÁNYI KUTATÓ INTÉZET

Igazgató: *Dr. SZABADY EGON*

A kutatást vezette:

Dr. NEMESKÉRI JÁNOS

Dr. SZUCHOVSKY GYULA, Dr. HARSÁNYI LÁSZLÓ, Dr. MILTÉNYI KÁROLY, Dr. JOBB SÁNDOR

közreműködésével

A KÖZPONTI STATISZTIKAI HIVATAL NÉPESSÉGTUDOMÁNYI KUTATÓ INTÉZETE,
A KÖZPONTI STATISZTIKAI HIVATAL TÁRSADALMI SZOLGÁLTATÁSOK STATISZTIKAI
FŐOSZTÁLYA ÉS A SEMMELWEIS ORVOSTUDOMÁNYI EGYETEM IGAZSÁGÜGYI ORVOSTANI
INTÉZETE

együttműködésével

A tanulmányt irták:

Dr. HARSÁNYI LÁSZLÓ

Semmelweis Orvostudományi Egyetem Igazságügyi Orvostani Intézet

Dr. JOBB SÁNDOR

Központi Statisztikai Hivatal Társadalmi Szolgáltatások Statisztikai Főosztálya

Dr. MILTÉNYI KÁROLY

Központi Statisztikai Hivatal Társadalmi Szolgáltatások Statisztikai Főosztálya

Dr. NEMESKÉRI JÁNOS

Központi Statisztikai Hivatal Népeességtudományi Kutató Intézet

Dr. SZUCHOVSKY GYULA

Semmelweis Orvostudományi Egyetem Igazságügyi Orvostani Intézet

Lektorálták:

Dr. KLINGER ANDRÁS

Dr. CSIKY PÁL

**BUDAPESTI
ÖNGYILKOSOK VIZSGÁLATA
1972**

BUDAPEST
1976/2

TARTALOMJEGYZÉK

	Oldal
1. BEVEZETÉS	15
1.1 A budapesti (1972. évi) minta vizsgálatának kutatási elvei	15
1.2 Az öngyilkosságok alakulásának időbeli és nemzetközi összehasonlítása	18
1.3 A kutatás módszertani szempontjai	21
1.4 A kutatás és feldolgozás módszertani elvei	25
1.5 Összefoglalás	39
2. AZ ÖNGYILKOSOK ÁLTALÁNOS BIOLÓGIAI JELLEMZŐI	
2.1 Nem és kor szerinti megoszlás	44
2.2 Testmagasság	45
2.3 Tápláltság	46
2.4 Testi épség	48
2.5 Szervsúlyok	48
2.6 Menses, menopausa	48
2.7 Terhesség	52
3. DEMOGRÁFIAI JELLEMZŐK	
3.1 Az öngyilkosok születési hely szerinti megoszlása	52
3.2 Az öngyilkosok iskolai végzettsége	53
3.3 Az öngyilkosok gazdasági aktivitása, foglalkozása	54
3.3.1 Az öngyilkosok gazdasági aktivitása	54
3.3.2 Az öngyilkosok foglalkozása és keresete	56
3.3.3 Az öngyilkosok foglalkozásának változása	58
3.4 Az öngyilkosok megoszlása a lakásviszonyok szerint	60
3.5 Az öngyilkosok családi körülményei	62
3.5.1 Családi állapot	62
3.5.2 Élveszületett és életben levő gyermekek száma	64
3.6 Büntetett előélet és büntetőeljárás	66
4. AZ ÖNGYILKOSSÁG ELŐZMÉNYEI	
4.1 Az előzmények általános vonatkozásai	67
4.2 Az öngyilkosságokat megelőző konfliktus szituációk	68
4.3 Az öngyilkosság valószínű oka	70
4.4 Az öngyilkosság előrejelzése, öngyilkosságra utaló kijelentés, bucsulevél, öngyilkossági kísérlet	76
4.4.1 Öngyilkosságra utaló kijelentés	76
4.4.2 Bucsulevél írása	77
4.4.3 Öngyilkossági kísérlet	78
4.5 Az öngyilkosságok és az alkoholizmus	83
4.5.1 Az alkoholfogyasztás és az öngyilkosságok	83
4.5.2 Az alkoholelvonó-kezelés és az öngyilkosságok	92

	Oldal
4.6 Ittas állapotban elkövetett öngyilkosságok	93
4.7 Gyógyszerfogyasztás	102
4.8 Egyéb szenvedély	110
4.9 Deviáns viselkedési formák az öngyilkosok családi környezetében	111
4.9.1 A családban előfordult öngyilkosság	112
4.9.2 A családban előfordult öngyilkossági kísérlet	112
4.9.3 A családban előfordult alkoholizmus	112
4.9.4 A családban előfordult ideg-, elmebetegség	112
4.9.5 A családban előfordult deviáns viselkedési formák egyes összefüggései	112
5. AZ ÖNGYILKOSSÁG ELKÖVETÉSI IDEJÉNEK KÖRÜLMÉNYEI ÉS TÉNYEZŐI	
5.1 Az öngyilkosságok megoszlása az elkövetés mikéntje és módja szerint	113
5.2 Az öngyilkosságok helye, ideje	116
5.3 Az öngyilkosságok elkövetésekor fennállott meteorológiai tényezők	119
5.3.1 Napi átlagos hőmérséklet a cselekmény elkövetésekor	119
5.3.2 A légköri választófelületek (frontok) hatása	120
5.3.3 A talajmenti légtömegek eredete és hatása a cselekmény elkövetésében	121
5.3.4 A makroszínoptikus (nagyidőjárás) helyzettypusok hatása	121
5.4 A halál helye	125
5.5 Az öngyilkosságot követő túlélés időtartama	127
5.6 A bekövetkezett halál közvetlen oka	130
6. A KÜLÖNLEGES ÉS EGYEDI ÖNGYILKOSSÁGOK SZEMÉLYI JELLEMZŐI	
6.1 Különleges személyiség	132
6.2 Különleges ok	133
6.3 Különleges mód	136
6.4 Különleges elkövetési hely	137
6.5 Különleges esetek boncolási lelete	137
6.6 Együttes öngyilkosságok	138
6.7 Egyéb különleges okok és esetek	138
7. AZ ÖNGYILKOSOK BETEGSÉGEI	
7.1 Az anamnézis adatai	139
7.1.1 Maradandó betegségek	139
7.1.2 Műtétek	144
7.1.3 Balesetek	144
7.1.4 Régebbi kórházi gyógykezelések	144
7.1.5 Orvosi gyógykezelés az öngyilkosság idejében	145
7.2 Boncolási leletek	146
7.2.1 Daganatok előfordulása	147
7.2.2 Agyérelmeszesedés	147
7.2.3 Agylágyulás	150
7.2.4 Agysorvadás	150
8. IRODALOM	152

ÁBRÁK JEGYZÉKE

	Oldal
I. Az öngyilkosok megoszlása nem és életkor szerint	45
II. Az öngyilkosságot menstruációs állapotban elkövetett nők megoszlása életkor szerint	49
III. Az öngyilkosok megoszlása gazdasági aktivitás és nem szerint	55
IV. Az öngyilkos férfiak és nők családi állapot szerinti megoszlása	62
V. Az öngyilkosok megoszlása az öngyilkosság elkövetésének oka szerint	72
VI. Az öngyilkosság előrejelzése, nem és életkor szerint	77
VII. Öngyilkossági kísérlet előfordulása az öngyilkosoknál	78
VIII. Az öngyilkosok megoszlása az alkoholfogyasztás és annak ideje szerint	85
IX. Az alkoholisták öngyilkosok megoszlása nem és életkor szerint	88
X. Az öngyilkosságot alkoholosan befolyásolt állapotban elkövető öngyilkosok megoszlása nem és életkor szerint	97
XI. Tulzott mértékű gyógyszerfogyasztás előfordulása az öngyilkosoknál	103
XII. Az öngyilkosok megoszlása az öngyilkosság elkövetésének módja szerint	116
XIII. Az öngyilkosság elkövetésének ideje és a fennállott meteorológiai tényezők. 1972. május hónap, férfiak (N=33)	122
XIV. Az öngyilkosság elkövetésének ideje és a fennállott meteorológiai tényezők. 1972. február hónap, nők (N=28)	123
XV. A halál bekövetkezésének helye az öngyilkosoknál	125
XVI. A túlélés előfordulása az öngyilkosoknál	128
XVII. Az öngyilkosok halálának oka	130
XVIII. Maradandó betegségek előfordulása az öngyilkosoknál	140
XIX. Az öngyilkosság elkövetése idejében orvosi gyógykezelés alatt álló öngyilkosok	141
XX. Elmebetegség és idegrendszeri betegség (neurosis, stb.) előfordulása az öngyilkosoknál	142
XXI. A neurosis előfordulása az öngyilkosoknál, nem és életkor szerint	143
XXII. A boncolással megállapított szívbetegség előfordulása az öngyilkosoknál, nem és életkor szerint	146
XXIII. A boncolási lelet összefoglaló megállapításai az öngyilkosoknál	147
XXIV. A boncolással megállapított agyérelmeszesedés előfordulása az öngyilkosoknál, nem és életkor szerint	148
XXV. Az agyérelmeszesedés előfordulása a 60 évesnél idősebbek körében	149
XXVI. Boncolással megállapított egyes fontosabb betegségek fennállása az öngyilkosoknál	151

TÁBLÁZATOK JEGYZÉKE

	Oldal
2. AZ ÖNGYILKOSOK ÁLTALÁNOS BIOLÓGIAI JELLEMZŐI	
2.1 Az öngyilkosok megoszlása tápláltság, korcsoportok és nem szerint	157
2.2 Az öngyilkosok megoszlása korcsoportok, testi épség és nem szerint	158
2.3 Az öngyilkosok megoszlása korcsoportok, az agy súlya és nem szerint	159
2.4 Az öngyilkosok megoszlása korcsoportok, a sziv súlya és nem szerint	160
2.5 Az öngyilkosok megoszlása korcsoportok, a máj súlya és nem szerint	161
2.6 Az öngyilkosságot menstruációs állapotban elkövetett nők megoszlása az öngyilkosság valószínű oka és korcsoportok szerint	162
2.7 Az öngyilkos nők megoszlása az öngyilkosság valószínű oka és a menstruáció fennállása szerint	162
2.8 Az öngyilkosságot menstruációs állapotban elkövetett nők megoszlása az öngyilkosság módja és korcsoportok szerint	163
2.9 Az öngyilkos nők megoszlása az öngyilkosság módja és a menstruáció fennállása szerint	163
2.10 Az öngyilkosságot menstruációs állapotban elkövetett nők megoszlása az öngyilkosság elkövetését közvetlenül megelőzően előfordult konfliktus és korcsoportok szerint	164
2.11 Az öngyilkos nők megoszlása az öngyilkosság elkövetését közvetlenül megelőzően előfordult konfliktus és a menstruáció fennállása szerint	165
2.12 Az öngyilkos nők megoszlása az öngyilkosság valószínű oka, a terhesség fennállása és a terhességi idő szerint	166
3. DEMOGRÁFIAI JELLEMZŐK	
3.1 Az öngyilkosok megoszlása a születési hely település jellege, korcsoportok és nem szerint	169
3.2 Az öngyilkosok megoszlása születési hely és korcsoportok szerint	170-171
3.3 Az öngyilkosok megoszlása ideiglenes és állandó lakóhely szerint	172
3.4 Az öngyilkosok megoszlása az öngyilkosság valószínű oka, iskolai végzettség és nem szerint	173
3.5 Az aktív és inaktív kereső öngyilkosok megoszlása az utolsó foglalkozás és nem szerint	174
3.6 Az öngyilkosok megoszlása az öngyilkosság valószínű oka, aktivitás és nem szerint	175
3.7 Az öngyilkosok megoszlása korcsoportok, aktivitás és nem szerint	176
3.8 Az öngyilkosok megoszlása utolsó havi kereset, aktivitás és nem szerint	177
3.9 Az öngyilkosok megoszlása az utolsó, az első foglalkozás és nem szerint	178-179
3.10 Az aktív kereső öngyilkosok megoszlása a munkahelyi fegyelmi éve, a munkahelyi közérzet és nem szerint	180
3.11 Az öngyilkosok megoszlása az utolsó foglalkozás, az utolsó foglalkozás változásának éve és nem szerint	181
3.12 Az öngyilkosok megoszlása a lakásviszony, az együttlakás és nem szerint	182
3.13 Az öngyilkosok megoszlása korcsoportok, együttlakás és nem szerint	183

	Oldal
3.14 Az öngyilkosok megoszlása korcsoportok, családi állapot és nem szerint ----	184
3.15 Az öngyilkosok megoszlása családi állapot, élettársi közösségek száma és nem szerint -----	185
3.16 Az öngyilkosok megoszlása korcsoportok, a házasságkötések száma és nem szerint -----	186
3.17 Az öngyilkosok megoszlása családi állapot, a házasságkötések száma és nem szerint -----	187
3.18 Az öngyilkosok megoszlása aktivitás, családi állapot és nem szerint -----	188
3.19 Az eltartott öngyilkosok megoszlása az eltartó, családi állapot és nem szerint -----	189
3.20 Az öngyilkosok megoszlása családi állapot, eltartási szerződés és nem szerint -----	190
3.21 Az öngyilkosok megoszlása korcsoportok, eltartási szerződés és nem szerint -----	190
3.22 Az öngyilkosok megoszlása az életben levő gyermekek száma, családi állapot és nem szerint -----	191
3.23 Az öngyilkosok megoszlása családi állapot, az elveszületett gyermekek száma és nem szerint -----	192
3.24 Az öngyilkosok megoszlása az elveszületett, valamint az életben levő gyermekek száma és nem szerint -----	193
3.25 Az egyedül élő öngyilkosok megoszlása az életben levő gyermekek száma, családi állapot és nem szerint -----	194
3.26 Az öngyilkosok megoszlása családi állapot, a nevelt gyermekek száma és nem szerint -----	195
3.27 A büntetett előéletű öngyilkosok megoszlása korcsoportok, a bűncselekmény jellege és nem szerint -----	196
3.28 Az öngyilkosok megoszlása a büntetések esetszáma, a folyamatban levő büntető eljárás és nem szerint -----	197
3.29 Az öngyilkosok megoszlása az utolsó büntetés éve, a bűncselekmény jellege és nem szerint -----	198
4. AZ ÖNGYILKOSSÁG ELŐZMÉNYEI	
4.1 Az öngyilkosok megoszlása az öngyilkosság elkövetését közvetlenül megelőzően előfordult konfliktus és korcsoportok szerint -----	201-203
4.2 Az öngyilkosok megoszlása korcsoportok, az öngyilkosságot megelőző konfliktusok és nem szerint -----	204
4.3 Az öngyilkosok megoszlása az öngyilkosság valószínű oka, konfliktusok és nem szerint -----	205
4.4 Az öngyilkosok megoszlása az öngyilkosság elkövetését közvetlenül megelőzően előfordult konfliktus és aktivitás szerint, nemenként -----	206-208
4.5 Az öngyilkosok megoszlása az öngyilkosság valószínű oka, korcsoportok és nem szerint -----	209
4.6 Az öngyilkosok megoszlása az öngyilkosság valószínű oka, családi állapot és nem szerint -----	210
4.7 Az öngyilkosok megoszlása korcsoportok, az öngyilkosságra utaló kijelentés éve és nem szerint -----	211
4.8 Az öngyilkosok száma és százalékos megoszlása a megelőzően tett öngyilkossági szándéokra utaló utolsó kijelentések éve és nem szerint -----	212
4.9 Az öngyilkosok megoszlása korcsoportok, a bucsulevél írása és nem szerint -----	213
4.10 Az öngyilkosok száma és százalékos megoszlása a megelőzően elkövetett utolsó öngyilkossági kísérlet éve és nem szerint -----	214
4.11 Az öngyilkosok megoszlása az utolsó kísérlet éve, gyakorisága és nem szerint -----	215

	Oldal
4.12 Az öngyilkosok megoszlása a megelőzően elkövetett (első) öngyilkossági kísérlet elkövetési módja, a jelen öngyilkosság elkövetési módja és nem szerint --	216-217
4.13 Az öngyilkos által megelőzően elkövetett öngyilkossági kísérletek elkövetési módjának megoszlása nem szerint -----	219
4.14 Az öngyilkosok megoszlása a megelőzően elkövetett (második és további) öngyilkossági kísérlet elkövetési módja, a jelen öngyilkosság elkövetési módja és nem szerint -----	220-221
4.15 Az öngyilkosok megoszlása korcsoportok, az öngyilkosság előrejelzése és nem szerint -----	222
4.16 Az öngyilkosok megoszlása korcsoportok, az alkoholfogyasztás mértéke, ideje és nem szerint -----	223
4.17 Az öngyilkosok megoszlása az öngyilkosság valószínű oka, az alkoholfogyasztás ideje és nem szerint -----	224
4.18 A mértéktelenül alkoholt fogyasztó öngyilkosok megoszlása a fogyasztott alkohol mennyisége, fajtája és nem szerint -----	225
4.19 Az öngyilkosok megoszlása az iskolai végzettség, az alkoholfogyasztás és nem szerint -----	226
4.20 Az öngyilkosok megoszlása gazdasági aktivitás, alkoholfogyasztás és nem szerint -----	227
4.21 Az öngyilkosok megoszlása az utolsó havi kereset, az alkoholfogyasztás és nem szerint -----	228
4.22 Az öngyilkosok megoszlása családi állapot, alkoholfogyasztás és nem szerint -----	229
4.23 Az öngyilkosok megoszlása az öngyilkosság elkövetését közvetlenül megelőzően előfordult konfliktus és az alkoholfogyasztás szerint, nemenként -----	230-232
4.24 Az öngyilkosok megoszlása a büntetett előélet, az alkoholfogyasztás és nem szerint -----	233
4.25 Az öngyilkosok megoszlása a maradandó betegségek, az alkoholfogyasztás és nem szerint -----	233
4.26 Az öngyilkosok megoszlása az elkövetéskori orvosi gyógykezelés, az alkoholfogyasztás és nem szerint -----	234
4.27 Az öngyilkosok megoszlása a boncolással megállapított egyes betegségek, az alkoholfogyasztás és nem szerint -----	235
4.28 Az öngyilkosok megoszlása korcsoportok, az alkoholelvonó kezelés ideje és nem szerint -----	236
4.29 Az öngyilkosok megoszlása az öngyilkosság valószínű oka, az alkoholelvonó kezelés ideje és nem szerint -----	237
4.30 Az öngyilkosok megoszlása a véralkoholvizsgálat eredményei, korcsoportok és nem szerint -----	238
4.31 Az öngyilkosok megoszlása az öngyilkosság valószínű oka, a véralkoholvizsgálat eredményei és nem szerint -----	239
4.32 Az öngyilkosok megoszlása az öngyilkosság módja, a véralkoholvizsgálat eredményei és nem szerint -----	240
4.33 Az öngyilkosok megoszlása a véralkoholvizsgálat eredményei, az alkoholfogyasztás és nem szerint -----	241
4.34 Az öngyilkosok megoszlása az öngyilkosság elkövetését közvetlenül megelőzően előfordult konfliktus és az elkövetéskori alkoholos befolyásoltság szerint, nemenként -----	242-244
4.35 Az öngyilkosok megoszlása az öngyilkosság elkövetését közvetlenül megelőzően előfordult konfliktus és a véralkoholvizsgálat eredményei szerint, nemenként -----	245-247
4.36 Az öngyilkosok megoszlása iskolai végzettség, az elkövetéskori alkoholos befolyásoltság és nem szerint -----	248

	Oldal
4.37 Az öngyilkosok megoszlása az utolsó havi kereset, az elkövetéskori alkoholos befolyásoltság és nem szerint	249
4.38 Az öngyilkosok megoszlása családi állapot, az elkövetéskori alkoholos befolyásoltság és nem szerint	250
4.39 Az öngyilkosok megoszlása az öngyilkosság valószínű oka, a gyógyszerfogyasztás és nem szerint	251
4.40 Az öngyilkosok megoszlása korcsoportok, gyógyszerfogyasztás és nem szerint	252
4.41 Az öngyilkosok megoszlása az öngyilkosság elkövetését közvetlenül megelőzően előfordult konfliktus és gyógyszerfogyasztás szerint, nemenként	253-255
4.42 Az öngyilkosok megoszlása a maradandó betegség faja, a gyógyszerfogyasztás és nem szerint	256
4.43 Az öngyilkosok megoszlása az elkövetéskori orvosi gyógykezelés, a gyógyszerfogyasztás és nem szerint	256
4.44 Az öngyilkosok megoszlása a boncolással megállapított egyes betegségek, a gyógyszerfogyasztás és nem szerint	257
4.45 Az öngyilkosok megoszlása az öngyilkosság valószínű oka, szenvedélyek és nem szerint	258
4.46 Az öngyilkosok megoszlása a családban előfordult öngyilkosságok és nem szerint	259
4.47 Az öngyilkosok családjában előfordult öngyilkosságok megoszlása az elkövetés módja és nem szerint	259
4.48 Az öngyilkosok megoszlása a családban előfordult öngyilkossági kísérletek és nem szerint	260
4.49 Az öngyilkosok megoszlása a családban előfordult ideg-, elmebetegség, alkoholizmus és nem szerint	261
4.50 Az öngyilkosok megoszlása a hozzátartozók öngyilkosságai és alkoholizmusa szerint	262
4.51 Az öngyilkosok megoszlása a hozzátartozók öngyilkossági kísérletei és alkoholizmusa szerint	263
4.52 Az öngyilkosok megoszlása a hozzátartozók öngyilkossága és ideg-, elmebetegsége szerint	264
4.53 Az öngyilkosok megoszlása a hozzátartozók öngyilkossági kísérlete és ideg-, elmebetegség szerint	265
4.54 Az öngyilkosok megoszlása a családban előfordult ideg-, elmebetegség és a hozzátartozók alkoholizmusa szerint	266
4.55 Az öngyilkosok megoszlása a hozzátartozók körében előfordult alkoholizmus és az alkoholfogyasztás ideje szerint, nemenként	267-269
5. AZ ÖNGYILKOSSÁG ELKÖVETÉSI IDEJÉNEK KÖRÜLMÉNYEI ÉS TÉNYEZŐI	
5.1 Az öngyilkosok megoszlása korcsoportok, az öngyilkosság faja és nem szerint	273
5.2 Az öngyilkosok megoszlása az öngyilkosság módja, korcsoportok és nem szerint	274
5.3 Az öngyilkosok megoszlása az öngyilkosság elkövetésének helye, korcsoportok és nem szerint	275
5.4 Az öngyilkosok megoszlása az elkövetés napja, órája és nem szerint	276
5.5 Az öngyilkosok megoszlása az elkövetés hónapja, helye és nem szerint	277
5.6 Az öngyilkosságok megoszlása a napi átlagos hőmérséklet, korcsoportok és nem szerint	278
5.7 Az öngyilkosságok megoszlása a légköri választófelület faja, a meteorológiai jelenség átvonulási ideje és nem szerint	279

5.8	Az öngyilkosságok megoszlása korcsoportok, a talajmenti légtömeg faja és nem szerint -----	280
5.9	Az öngyilkosságok megoszlása korcsoportok, a fennállott szélirány és nem szerint -----	281
5.10	Az öngyilkosságok megoszlása az egyéb betegségek, a talajmenti légtömeg faja és nem szerint -----	282
5.11	Az öngyilkosságok megoszlása az agyérelmeszesedés foka, a talajmenti légtömeg faja és nem szerint -----	283
5.12	Az öngyilkosságok megoszlása az agylágyulás foka, a talajmenti légtömeg faja és nem szerint -----	284
5.13	Az öngyilkosságok megoszlása az öngyilkosság elkövetésének helye, a halál bekövetkezésének helye és nem szerint -----	285
5.14	Az öngyilkosok megoszlása korcsoportok, a halál bekövetkezésének helye és nem szerint -----	286
5.15	Az öngyilkosok megoszlása az öngyilkosság módja, a halál helye és nem szerint -----	287
5.16	Az öngyilkosok megoszlása korcsoportok, a túlélés ideje és nem szerint -----	288
5.17	Az öngyilkosok megoszlása az öngyilkosság módja, a túlélés ideje és nem szerint -----	289
5.18	Az öngyilkosok megoszlása korcsoportok, a halál oka és nem szerint -----	290
5.19	Az öngyilkosok megoszlása az öngyilkosság módja, a halál oka és nem szerint -----	291
7.	AZ ÖNGYILKOSOK BETEGSÉGEI	
7.1	Az öngyilkosoknál fennállott maradandó betegségek megoszlása a betegségek gyakorisága és nem szerint -----	294-295
7.2	Az öngyilkosoknál fennállott egy vagy több maradandó betegség megoszlása korcsoportok és nem szerint -----	296
7.3	A maradandó betegségben szenvedő öngyilkosok megoszlása korcsoportok és nem szerint -----	297
7.4	A maradandó betegségben szenvedő öngyilkosok megoszlása az öngyilkosság valószínű oka és nem szerint -----	299
7.5	Az öngyilkosok megoszlása az orvosi kezelés helye, oka, az öngyilkosság valószínű oka és nem szerint -----	300-303
7.6	A műtétek megoszlása a műtét faja, sorrendisége és nem szerint -----	304-305
7.7	Az öngyilkosok megoszlása a megelőzően történt utolsó műtét faja és korcsoportok szerint, nemenként -----	306-308
7.8	Az öngyilkosok megoszlása az utolsó baleset faja, korcsoportok és nem szerint -----	309
7.9	A balesetet szenvedett öngyilkosok megoszlása az utolsó baleset időpontja és nem szerint -----	310
7.10	Az öngyilkosok megoszlása a megelőzően történt kórházi gyógykezelés, korcsoportok és nem szerint -----	310
7.11	Az öngyilkosok megoszlása az elkövetéskori orvosi gyógykezelés, a maradandó betegségek faja és nem szerint -----	311
7.12	Az öngyilkosok megoszlása korcsoportok, orvosi kezelés és nem szerint -----	312
7.13	Az öngyilkosok megoszlása korcsoportok, betegségek és nem szerint -----	313
7.14	Az öngyilkosok megoszlása a boncolással megállapított egyes betegségek és nem szerint -----	314
7.15	Az öngyilkosok megoszlása korcsoportok, a boncolással megállapított betegségek és nem szerint -----	315

	Oldal
7.16 Az öngyilkosok megoszlása családi állapot, a boncolással megállapított betegségek és nem szerint	316
7.17 Az öngyilkosok megoszlása az elkövetés kori orvosi gyógykezelés, a boncolással megállapított betegségek és nem szerint	317
7.18 Az öngyilkosok megoszlása a maradandó, a boncolással megállapított betegségek és nem szerint	318
7.19 Az öngyilkosok megoszlása az elkövetési mód, a boncolással megállapított betegségek és nem szerint	319
7.20 Az öngyilkosok megoszlása az öngyilkosság elkövetését közvetlenül megelőzően előfordult konfliktus és a boncolással megállapított betegségek szerint, nemként	320-322
7.21 A daganatos betegségben szenvedő öngyilkosok megoszlása a daganatos betegség faja, jellege és nem szerint	323
7.22 A daganatos betegségben szenvedő öngyilkosok megoszlása korcsoportok, az öngyilkosság valószínű oka és nem szerint	324
7.23 Az öngyilkosok megoszlása az öngyilkosság valószínű oka, a daganatos betegség fennállása és nem szerint	325-326
7.24 Az öngyilkosok megoszlása korcsoportok, az agyérelmeszesedés fennállása, illetve foka és nem szerint	327
7.25 Az öngyilkosok megoszlása az öngyilkosság valószínű oka, az agyérelmeszesedés fennállása, illetve foka és nem szerint	328
7.26 Az öngyilkosok megoszlása korcsoportok, az agylágyulás fennállása, illetve foka és nem szerint	329
7.27 Az öngyilkosok megoszlása az öngyilkosság valószínű oka, az agylágyulás fennállása, illetve foka és nem szerint	330
7.28 Az öngyilkosok megoszlása korcsoportok, az agysorvadás fennállása, illetve foka és nem szerint	331
7.29 Az öngyilkosok megoszlása az öngyilkosság valószínű oka, az agysorvadás fennállása, illetve foka és nem szerint	332

1. BEVEZETÉS

1.1 A BUDAPESTI (1972. ÉVI) MINTA VIZSGÁLATÁNAK KUTATÁSI ELVEI

A tanulmány 1972-ben Budapesten halállal végződött öngyilkosságok vizsgálatának tényszerű adatait tartalmazza. Az egy naptári év folyamán bekövetkezett öngyilkossági halálesetek széleskörű statisztikai, demográfiai, társadalomtudományi és orvostudományi vizsgálata biztosította e nagyon is súlyos társadalmi jelenség nem csupán fontosabb mutatóinak, tényezőinek elemzését, hanem a jelenséget kiváltó, meghatározó számos tényező összefüggéseinek komplex értékelését is. A komplex és monografikus értékelés érdekében a vizsgálat és feldolgozás az interdisciplinaritás elvét tekintette iránytmutatónak. Az előbbieken említettekől következik, hogy a közlemény, jóllehet a tényszerű adatok közlését, értékelését hangsúlyozza, a jelenség tényezőinek láncreakciót képező összefüggéseinek feltárásán át a hatékony megelőzés valós lehetőségeire utaló figyelemfelkeltést tekinti elsődlegesnek. Minden, a suicidiumokkal foglalkozó közlemény értéke annyi, amennyire a tények objektív, teljeskörű feltárását és a prevenciót szolgálja.

Budapesten 1972. január 1. 0-órától december 31. 24-órájáig 853 öngyilkossági haláleset történt. Más megfogalmazásban ez annyit jelent, hogy a vizsgálat évében - 1972 - naponta 2-3, hetente 16 és havonta 71 halállal végződött öngyilkosságot követtek el Budapesten. E számszerű adatok ismeretéhez számításba kell venni az öngyilkossági kísérletek igen magas gyakoriságát - mint háttértemég akkor is, ha azok jelentékeny hányada szándékában (ijesztés, fenyegetés, zsarolás, stb.) és az öngyilkosság módjában nem egyértelmű, "nem eléggé hatékony" (BUDA, 1971). Ezek szerint a vizsgálat évében az öngyilkossági kísérletek arányát hozzávetőlegesen 5-6 szorosnak véve a halállal végződött suicidiumoknak, Budapesten havonta kb. 500, hetente mintegy 110 és naponta 15 öngyilkossági kísérletet követtek el.

Összegezve az előbbieken említetteket, az élet önkéntes elvetése oly társadalmi jelenség, amely megköveteli, hogy azzal tárgyilagos vizsgálatok foglalkozzanak és a levont tanulságok aktív cselekedetökké érlelődjenek meg. Az elmúlt évtizedben megjelent általános munkákon kívül (DURKHEIM, 1967) több statisztikai kiadvány (KÖZPONTI STATISZTIKAI HIVATAL, 1964, 1967, 1971, 1973), demográfiai és szociológiai közlemény (CSEH-SZOMBATHY, 1963; CSEH-SZOMBATHY-HEINZ, 1965; ANDORKA-CSEH-SZOMBATHY-VAVRO, 1968; CSEH-SZOMBATHY, 1974), orvostudományi, pszichológiai tanulmány (BALÁZS, 1949; KAMARÁS-KOVÁCS-SZAMOSI, 1965; LAK, 1967; SZUCHOVSKY-KENYERES-HARSÁNYI, 1969; BUDA, 1971, I-IV; KÁDÁR-CSELKO, 1973) és végezetül a sajtóban, az irodalmi folyóiratokban megjelent írások (GERGELY, 1969; ILLYÉS, 1971; BENEDEK, 1972; HERNÁDI, 1973) bizonyítják a téma jelentőségét és azt, hogy az "öngyilkosságok vizsgálata" ma már nemcsak, hogy nem "tabu", de széleskörű cselekvő érdeklődésre tarthat számot.

A vizsgálat alapelveinek részletezése előtt kívánatos a minta objektív, megbízhatósági jellemzőinek kiemelése. A magyarországi öngyilkosságokról készített statisztika és így a választott 1972. évi budapesti minta értékelést illetően teljes értékűnek tekinthető. Következik ez abból, hogy a Magyar Népköztársaságban minden öngyilkossági halálesetben, sőt még öngyilkosság gyanúja esetén is, hatósági vizsgálat, annak keretében hatósági boncolás történik (9/1965. IM.sz. rendelet). Az angolszász országokban és még inkább a fejlődő államokban ez ma még nem általános. Ennek számos egészségügyi szervezeti, valamint társadalmi normákból, hagyományokból eredő okai vannak. Az angolszász országokban csak a család hozzájárulása esetén lehetséges a boncolás, s így többek között gyógyszermérgezés, "véletlen" autóbaleset esetében kétséges, illetve lehetetlen a halál okának kellő bizonyossággal való megállapítása.

Az angolszász országokban (Nagy-Britannia, U.S.A., Kanada) "coroner" állapítja meg a halált és számos országban a halottvizsgálatot nem is mindig orvosok végzik. Mindebből következik, hogy sok esetben a halállal végződött öngyilkosságot természetes halálnak minősítik. Az öngyilkossági statisztikák hitelességét egyes országokban társadalmi motivációk, gazdasági és vallási meggondolások kétségessé teszik (CSEH-SZOMBATHY, 1974). Ismeretes ugyanis, hogy igen sok államban az öngyilkosság mint cselekedet elítélendőnek minősül, amelyből a hozzátartozókra s a családra hátrány származik. Gazdasági okok is sok esetben közrejátszanak, hogy az öngyilkosságot természetes halálnak minősítsék. Életbiztosítások ugyanis nem terjednek ki az öngyilkosságokra, s így a biztosító intézetek ez esetekben nem fizetnek. Ez a nemzetközi biztosítási szerződési elv hazánkban is érvényes, tehát az Állami Biztosító sem fizet öngyilkosság esetében életbiztosítási összeget. Magyarországon azonban, ezen a területen sem történhet meg az adatok "szépitése", hiszen a már hivatkozott 9/1965. I. M. rendelet értelmében minden halottvizsgálatot végző orvos (kórházi-, körzeti orvos) köteles az öngyilkosságra (mint "erőszakos halálra") gyanús eseteket a területileg illetékes rendőrhatóságnak bejelenteni. Azok az államok, amelyek népességének többsége a katolikus vallást követi, az egyházi felfogásból eredően, az öngyilkosságot bűnnek tekintik, a halott egyházi temetésben nem részesülhet, így mindent elkövetnek, hogy öngyilkosság esetében is azt természetes halálnak minősítsék. A fentiekben említettek egyben azt is jelentik, hogy az egyes államokra számított, a miénkénél alacsonyabb öngyilkossági gyakoriságok, mutatók megkérdőjelezhetők. Természetesen még e kételyek mellett is a magyarországi és így a budapesti öngyilkosságok gyakorisága magas és megköveteli a beható vizsgálatot, elemzést.

A budapesti, 1972. évi minta kiválasztása megbízható alapot képez, miután az alábbiakban részletezendő alapelvek feltételei leginkább Budapesten biztosítottak. Ezen alapelvek a következők voltak: a tényszerű és széleskörű megbízható adatközlés; a szociobiodemográfiai szemlélet érvényesítése; a hatékony megelőzés lehetőségeire történő figyelemfelkeltés.

Az öngyilkosság három meghatározó kritériumát (BUDA, 1971)

- 1. "a meghalás tudatos szándéka;
2. egy módszer képze, amely alkalmas az élet kioltására;
3. e módszer cselekvéssémájának megvalósítása" -

alapul véve a vizsgálat és az értékelés egyensúlyt tartva társadalomtudományi, szociológiai, valamint biológiai, orvostudományi szempontok messzemenő figyelembevételével közelítette meg e negatív értelemben súlyos társadalmi jelenséget. Egyetértve BUDA (1971) felosztásával, az öngyilkossághoz vezető kritériumokat illetően, már a bevezetőben is meg kell említeni azt, ami jelen munka további részéből kitűnik: a tudatosság ezekben az esetekben az önelpusztító szándéku cselekvés végrehajtására

irányuló "tudatosságot" jelenti, mely adott esetben ép tudatállapotú, de sokszor kóros tudatállapotú (beszűkült tudat, a tudatzavar különböző formái, kóros tudattartalmak, téves eszmék, hallucinációk fellépése, stb.) személynél egyaránt létrejöhet. Az előbbiekből következik, hogy a kutatás szociológiai és biológiai meghatározókhoz adaptált és jellege szocio-biodemográfiai. Következése ez annak, hogy egyéni vonatkozásban az öngyilkosság mint társadalmi jelenség egyben azt is jelenti, hogy a biológiai egyensúlyát veszített, azaz egészségileg károsodott egyén reakciója leginkább a tragikus tett elkövetése. E szemlélet érvényesítéseként a vizsgálatot egyfelől a KSH Népeségtudományi Kutató Intézet, másfelől a Semmelweis Orvostudományi Egyetem Igazságügyi Orvostani Intézet,^x valamint a KSH Társadalmi Szolgáltatások Statisztikai Főosztályának munkatársai végezték, munkaközösségi keretben. Annak érdekében, hogy az egyént, aki "a meghalás tudatos szándékával" az öngyilkosságot elkövette, minél objektivebb meghatározók álljanak a vizsgálat rendelkezésére, a kutatás központi helye is az Igazságügyi Orvostani Intézet volt. A hatóságilag elrendelt boncolás követelményein túlmenően támasztott szempontok szerint végzett szekció leletei reális alapot nyújtottak az öngyilkosság tényének kétségtelen megállapításához, az öngyilkosok fennállott egészségi állapotának, kóros folyamatainak, elváltozásainak elemzésére. Alapkérdés volt, hogy az öngyilkosok - mint csoport - rosszabb egészségi állapotúak voltak-e, mint az össznépesség vagy sem. Elvi megfontolás volt az is, hogy a bonctani lelet ismeretében történt - nem adminisztratív körülmények között, de mégis az esemény időbeli közelségéből következően kellő felelősséggel végzett interjú keretében, "a meghalás tudatos szándékát" vállaló egyén hozzátartozóinak segítségével a biológiai jellemzők, a társadalmi és kisebb családi közösségnek - mint háttérnek - és a tett elkövetését megelőző előzmények (konfliktus szituációk, öngyilkosság valószínű oka, előrejelzés, korábbi öngyilkossági kísérlet, alkoholizmus, gyógyszerfogyasztás, szenvedélyek, betegségek, deviáns magatartás, stb.) feltárása. Az interjú során - figyelemmel a szubjektív tájékoztatás, elhallgatás lehetőségeire - kellő mérlegeléssel az öngyilkosság valószínű okának reális megközelítése volt a cél. A tanulmány "Az öngyilkosság előzményei" c. (4.) fejezetben egyszerű és több változó szerinti feldolgozással, a vizsgálat ide vonatkozó eredményeit, sokoldalúan részletezi, értékeli. Az öngyilkosság módjának, cselekvéssémájának (BUDA, 1971), megvalósítása körülményeit, idejét a vizsgálat nem kiragadott, elszigetelt adatként fogadta el, hanem a háttér, az előzmények, az anamnezisek összefüggéseinek ismeretében ellenőrizte, értékelte azokat, különös tekintettel azokra a nagyon is konkrét lehetőségekre, amelyek a megelőzés passzív vagy aktív mellőzéséből eredtek, akár a kisebb, akár a tágabb körű társadalmi szinten. Elegendő csupán egy tényre utalni, a halálos veszélyt jelentő gyógyszerek csak orvosi receptre szerezhetők be, ugyanakkor a halált okozható, rendkívül hatékony, mérgezést okozó növényvédőszer minden további nélkül állnak nagy mennyiségben magánfelek rendelkezésére a szaküzletekben. A csomagon, üvegen, tartályon levő, veszélyt jelző címke figyelmeztetése önmagában nem elegendő. Számos példát lehetne még megemlíteni, amelyek a presuiciditás szakaszában levő egyénnel szemben megkülönböztetett körültekintést követelnek meg az egyénektől, kis közösségektől, kezelőorvostól és az egész társadalomtól.

A vizsgálatot követő értékelés során is az említett hármas alapelvet tekintette a munkaközösség követendőnek. A közleményben adott értékelés nem tekinthető lezártnak, véglegesnek. A differenciált értékelés nyújt ezen alapközlés nyomán lehetőséget a jövőben a részletkérdések kimunkálására.

^x A szerzők köszönetet mondanak Dr. SOMOGYI ENDRE egyetemi tanárnak, az orvostudományok doktorának, a Semmelweis Orvostudományi Egyetem Igazságügyi Orvostani Intézete igazgatójának, aki a kutatás végzését intézetében lehetővé tette és mindenben támogatta.

1.2 AZ ÖNGYILKOSSÁGOK ALAKULÁSÁNAK IDŐBELI ÉS NEMZETKÖZI ÖSSZEHASONLÍTÁSA

A budapesti öngyilkosságok külön vizsgálatát a tökéletesebb módszertani lehetőségek és adottságokon kívül, ami a rendőrségi és egészségügyi szervek részletesebb és gyorsabb vizsgálatából, és ezzel összefüggő pontosabb adminisztrációból adódik, régebben főleg az a körülmény tette indokolttá, hogy a nagyvárosokban, így hazánkban elsősorban Budapesten az öngyilkosságok gyakorisága kiugróan magas volt. Mind az első világháború előtt, mind a két világháború között a 100 ezer lakosra jutó öngyilkosságok száma Budapesten 60-75 %-kal magasabb volt az országosnál. A legutóbbi évtizedekben viszont egy erős nivellálódási folyamat indult meg e tekintetben; a budapesti arányszámok visszaesésével egyidejűleg vidéken az öngyilkosságok gyakorisága jelentős mértékben emelkedett s így a budapesti arányszám az utóbbi években csak mintegy 5-10 %-kal magasabb az országosnál. (1.tábla)

1. Az öngyilkosságok gyakoriságának alakulása Magyarországon és Budapesten (1897-1973)

Év, éves időszak	100 000 lakosra jutó öngyilkosság		A budapesti arányszám az országos %-ában
	Magyarország	Budapest	
1	2	3	4
1897	21,3 ¹⁾	36,6	171,8
1902	24,2 ¹⁾	38,0	157,0
1910	26,7	44,0	164,8
1921-1925 átlaga	28,0	46,1	164,6
1926-1930 "	30,0	53,2	177,3
1931-1935 "	32,9	56,6	172,0
1936-1938 "	30,5	53,1	174,1
1946-1950 "	23,7	31,4	132,5
1951-1955 "	21,5	22,8	106,0
1956-1960 "	23,4	27,9	119,2
1961	25,3	30,7	121,3
1962	25,2	29,9	118,7
1963	27,0	34,1	126,3
1964	28,7	34,7	120,9
1965	29,8	37,6	126,2
1966	29,8	37,0	124,2
1967	30,8	37,2	120,8
1968	33,7	36,4	108,0
1969	33,1	34,3	103,6
1970	34,6	36,7	106,1
1971	35,7	37,6	105,3
1972	36,3	41,2	113,5
xxx)			

1) A mai országterületre vonatkozó becslült adat.

xxx)	1973	36,8	40,6	110,3
	1974	41,1	43,1	104,9

2. Az öngyilkosságok gyakorisága néhány európai és tengerentúli országban és fővárosban
(nagyvárosban)

Sor- szám	Ország- város	Év	100 000 lakosra jutó öngyilkosság
1	2	3	4
1.	Anglia és Wales London	1971 1971	8,1 10,3
2.	Ausztria Bécs	1970 1970	24,2 25,3
3.	Belgium	1969	15,2
4.	Bulgária	1971	12,3
5.	Csehszlovákia Prága	1970 1967	25,3 34,3
6.	Dánia Koppenhága	1970 1970	21,5 37,5
7.	Finnország Helsinki	1969 1968	23,3 30,8
8.	Franciaország Páris	1971 1967	15,2 11,7
9.	Görögország	1970	3,1
10.	Hollandia Hága	1970 1970	8,9 8,5
11.	Irország	1970	1,8
12.	Jugoszlávia	1970	13,5
13.	Lengyelország ¹⁾ Varsó	1971 1970	12,9 14,4
14.	Magyarország Budapest	1971 1971	35,7 37,6
15.	Német Szövetségi Köztársaság ²⁾ Hamburg Köln München	1971 1971 1971 1972	20,9 33,8 25,4 26,2
16.	Nyugat-Berlin	1970	43,2
17.	Norvégia Osló	1970 1968	8,4 37,0
18.	Olaszország Róma	1970 1964	5,7 7,0
19.	Portugália	1970	7,5
20.	Spanyolország	1971	4,3
21.	Svájc Genf Zürich	1971 1970 1971	18,3 21,6 22,6
22.	Svédország Stockholm	1970 1968	22,3 38,8
23.	Amerikai Egyesült Államok	1970	11,1
24.	Ausztrália	1970	12,4
25.	Japán Tokió	1970 1970	15,1 12,9

1) Öngyilkossági kísérletek és halálos kimenetelű öngyilkosságok - 2) Nyugat-Berlinnel együtt.

Számos megyében, melyben a lakosság nagyrésze falun és külterületen él, az öngyilkosságok gyakorisága magasabb, mint Budapesten (Bács, Békés, Csongrád, Hajdu-Bihar, Szolnok).¹⁾ Jelen tanulmány "budapesti"-nek minősített mindenkit, aki cselekményét a fővárosban hajtotta végre. Ez egyéneknek egy része (lásd a későbbiekben) nem budapesti állandó lakos, ideiglenes tartózkodási helyén, családi és megelőző társadalmi környezetéből kikerülve, az urbanizáció, egyedüllét, együttérző segítőkészség hiánya adott esetben fokozottabban terheli őket.

Hazánk nemzetközi viszonylatban kedvezőtlen helyzetét - területi, ill. település-szerkezeti aspektusból vizsgálva - éppen az magyarázza, hogy a vidék (ideértve nemcsak a vidéki városokat, hanem a falvakat is) öngyilkossági arányszáma felzárkózott Budapesthez. Ez a kedvezőtlen jelenség azok közül az európai országok közül, melyekre adataink vannak, csak Magyarországon volt megfigyelhető; a többi európai országban változatlanul fennmaradt a fővárosi arányszám és az országos arányszám közötti nagyságrendi különbség. Ily módon jóllehet számos fővárosban, illetve nagyvárosban (pl. Nyugat-Berlin, Stockholm, Osló, Koppenhága, Prága, Hamburg, Helsinki) az öngyilkosságok gyakorisága megközelíti, sőt egyes esetekben meg is haladja a budapesti szintet, a környező területek lényegesen alacsonyabb arányszámai következtében az országos szint nagyságrendileg elmarad a magyarországitól.²⁾ (2.tábla)

A budapesti és a vidéki öngyilkossági szint nivellálódása nyomán feltételezhető, hogy a budapesti vizsgálati anyag alapján tett megállapítások, következtetések valószínűleg jobban általánosíthatók, illetve vonatkoztathatók az országos helyzetre, mint korábban.

1) A bejelentett öngyilkossági kísérletek vonatkozásában viszont változatlanul fennmaradt Budapest kiugróan magas gyakorisága, amely több mint kétszerese az országosnak és négyszerese a falvakénak.

2) Némileg speciális fejlődés észlelhető ebből a szempontból Ausztriában, amely a múltban, különösen a két világháború között a legmagasabb öngyilkossági gyakoriságú országok közé tartozott; ezen belül is Bécsben volt a legmagasabb a gyakoriság. Itt az általános csökkenésen belül különösen a bécsi arányszám csökkenése volt jelentős. Ennek következtében a főváros és a vidék nivellálódása - Magyarországhoz hasonlóan - Ausztriában is bekövetkezett, itt azonban a nivellálódás az eredetileg alacsonyabb, vidéki szinten történt. Hasonlóan különleges a helyzet Japánban, ahol a tradicionális jellegű öngyilkosságok éppen a modernizálási folyamattal összefüggésben a legerősebben a városokban, és különösen Tokióban estek vissza.

1.3 A KUTATÁS MÓDSZERTANI SZEMPONTJAI

A minta sajátosságai:

A kutatás tárgyául választott és jelen kötetben közreadott minta a

- a.) Budapesten
- b.) 1972. évben
- c.) öngyilkosság folytán
- d.) bekövetkezett
- e.) hatósági boncolással
- f.) bizonyított
- g.) öngyilkossági halálesetek
- h.) teljeskörű és
- i.) objektív

anyagát foglalja magába. A mintában szereplő 853 öngyilkossági haláleset mindegyike megfelel az említett sajátosságoknak, mindezekben egységes. Mindez azt jelenti, hogy a vizsgált évben Budapesten 853 egyén halt meg öngyilkosság következtében, vagyis a minta a fővárosban az 1972. évben bekövetkezett, boncolással bizonyított öngyilkossági halálozás teljes egészét reprezentálja és arra minden vonatkozásban feltétlenül jellemző. Az említett legfőbb sajátosságokkal kapcsolatosan a következőket szükséges külön is kiemelni.

1. A minta nem az 1972. évben Budapesten vagy az ekkor, budapesti lakosok által elkövetett öngyilkosságokat, hanem az ebben az évben a fővárosban öngyilkosság elkövetése miatt bekövetkezett haláleseteket öleli fel. Ebből adódik, hogy a minta elemszámát nem az öngyilkosság elkövetésének ideje, nem is az öngyilkos állandó vagy akár ideiglenes lakóhelye határozta meg, hanem az öngyilkosság okozta halál bekövetkezésének helye és ideje. Az öngyilkosság elkövetésének ideje egyébként elvileg sem lehet meghatározó tényező, - hiszen elvileg sehol és sohasem lehet pontosan megállapítani az egy adott időszakban, pl. naptári évben elkövetett öngyilkosságok számát, miután egyrészt az elkövetés pontos időpontja gyakran ismeretlen marad és másrészt, mivel a túlélés nagysága változó és ebből eredően nem egyszer előfordul, hogy a halál csak sokkal később, pl. a következő naptári évben vagy akár hosszabb idővel, több évvel az önkezü cselekmény elkövetése után következik be, - az öngyilkossági haláleset elvileg is, fogalmilag is nyilvánvalóan csak a halál bekövetkezése időpontjában valósul meg. Mindaddig, amíg - bár az önkezü és esetlegesen halálhoz vezető cselekmény megtörtént - a halál nem következett be, legfeljebb öngyilkossági kísérletről eshet szó vagy folyhat vizsgálat.

Az öngyilkosság elkövetése és az emiatti halál bekövetkezése közötti időkülönbségek - már csak a nagy számok törvénye alapján is - bizonyos fokig kiegyenlíthetnek. A mintában szereplő öngyilkossági halálesetek a cselekmény elkövetési ideje szerint is feldolgozásra kerültek (5.17 sz. táblázat) és ebből kitűnik, hogy a 853 esetből 11 esetben az elkövetés nem 1972-ben, hanem korábbi évben történt, csak a hosszabb-rövidebb túlélés eredményezte, hogy a halál a vizsgált évben következett be. Ugyanekkor, 1973. évben 8 olyan öngyilkos került hatósági boncolásra, aki cselekményét megállapítottan 1972. évben követte el, sőt természetesen az is lehetséges, hogy ebben az 1972-es évben elkövetett öngyilkosság miatt esetleg csak később, akár évek múlva fog 1-1 haláleset bekövetkezni. Azt is meg kell említeni - ha ez különben nyilvánvaló is - hogy az elkövetés és halál között naptári évkülönbséget mutató esetek túlnyomó többségénél az öngyilkosságot a megelőző év december havának utolsó napjaiban követik el, míg a halál a tárgyév január hó elején következik be.

2. A minta az öngyilkossági haláleseteket a halál bekövetkezésének helye szerint foglalja egybe. Ebből következik, hogy ez a minta nem egyezik meg a KSH öngyilkosokról közreadott statisztikájának adataival. A jelen kutatási minta és feldolgozás alapját a hatósági boncolások adják, az öngyilkosok hatósági boncolása pedig - amely minden öngyilkossági vagy öngyilkosságra gyanus halálesetben megtörténik - minden esetben a halál bekövetkezésének helyén történik, amint ezt rendőrségi, nyomozási, igazságügyi, közegészségügyi, államigazgatási, anyakönyvezési, stb. okok szükségessé teszik. Ugyanekkor a KSH Társadalmi Szolgáltatások Statisztikai Főosztálya általános statisztikai elvek, demográfiai és más statisztikai szempontok szerint a haláleseteket, közöttük az öngyilkossági halálozások esetét is az elhalt állandó lakóhelyének megfelelően dolgozza és tünteti fel. A kutatás tárgyul választott minta és a KSH anyaga között tehát mind az elemszámban, mind sajátosságaiban - és éppen az eltérő sajátosságok következtében - eltérés mutatkozik. (Igy pl. amíg jelen minta 853 öngyilkossági halálesetet tartalmaz, hiszen a fővárosban 1972. évben 853 öngyilkossági haláleset történt, addig a KSH hivatalos kiadványai szerint ugyanebben az évben 816 budapesti állandó lakos vetett végett önkézével életének.)

E formai eltérések mögött természetesen igen jelentős tartalmi eltérések rejlenek. Tulajdonképpen nem az a lényeges, hogy pl. ideiglenes bejelentéssel fővárosi munkásszálláson, diákotthonban, szállodában vagy más helyen, akár több éve Budapesten élő, - és esetleg a fővárosban ható kiváltó okok miatt, itt öngyilkosságot elkövető és ennek következtében itt meghalt, - de állandó vidéki lakosnak minősülő egyén öngyilkossága a KSH anyagában nem a budapesti halálesetek közé kerül, viszont a hatósági boncolási anyagban, tehát jelen mintában is itt szerepel, hiszen ez esetlegesen csak formai eltérésnek tartható. Ugyancsak ez a helyzet, ha az állandó vidéki lakos vidéken elkövetett öngyilkossága után - ha pl. sürgős vagy összetettebb, egyedül a fővárosban biztosítható orvosi ellátás, gyógykezelés szükségessége miatt fővárosi gyógyintézetbe, kórházba szállították -, halála Budapesten következik be. (Az a tény, hogy a KSH adatai és a hatósági boncolási anyag adatai között az esetszámokban évről-évre növekedő eltérés mutatkozik, a korszerű betegszállítás és betegellátás lehetőségeinek fokozódó terjedését, javulását jelzi. Ma már mindennapos, hogy közelebbi helységekből pl. a mérgezett egyéneket egyenesen Budapestre szállítják kórházba, mint ahogyan az is egyre gyakrabban megtörténik, hogy távolabbi helyekről akár mentőrepülőgéppel hozzák a fővárosi gyógyintézményekbe az ilyen vagy más betegeket, sérülteket. Ez arra is reményt nyújthat, hogy a szállítási lehetőségek további fejlesztésével, javításával egyre nagyobb lesz azoknak a száma, akiket a legkorszerűbb, nem egyszer csak a fővárosban biztosítható gyógykezeléssel az életnek is meg lehet majd menteni.) Az is előfordul, ha nem is nagy számban, - a vizsgált 1972-es évben összesen 1 esetben, - hogy külföldi állampolgár Budapesten követ el halálosvégű öngyilkosságot, mint ahogyan az is nyilvánvalóan megtörténik, hogy budapesti állandó lakos vidéken hal meg, akár vidéken elkövetett öngyilkossága következtében. Az ilyen esetek pedig ismét eltérésekhez vezetnek. Az említett esetek felmérhetősége érdekében a mintában szereplő öngyilkossági halálesetek a cselekmény elkövetési helye szerint is feldolgozásra kerültek.

Ezek szerint 37 egyén nem Budapesten követte el az öngyilkosságot, csak a halála következett itt be. A 3.3 sz. táblázat az öngyilkosok állandó lakóhelyét tünteti fel. A minta ezen sajátosságából, hogy t.i. a halál bekövetkezésének helye szerint foglalja egybe az öngyilkossági haláleseteket, következik, hogy a maga valójában, mondhatni a gyakorlat oldaláról mutatja be a budapesti öngyilkossági halálozást. Minden haláleset, - így az öngyilkosság okozta haláleset is - a halál bekövetkezése helyén tesz szükségessé különböző hivatali és egyéb intézkedéseket, tennivalókat, a budapesti halál-

esetek itt terhelik a valóságban a különböző hatósági szerveket, egészségügyi intézményeket. A Budapesten bekövetkezett öngyilkossági halálesetek itt tesznek szükségessé bizonyos eljárásjogi cselekményeket, - ezek között a halottkémlést, a rendőrségi helyszíni szemlét, a rendőrorvosi halottvizsgálatot, tanúk kihallgatását, esetleg nyomozás lefolytatását, minden esetben a hatósági boncolás foganatosítását, stb. -, mint ahogyan ezeket még megelőzően is itt, a fővárosban jelentkeznek a mentőszállítás, orvosi gyógykezelés, kórházi ágyak biztosítása és felszerelése, stb. terén adódó, illetve a halál bekövetkezése után a halottszállítási, anyakönyvezési, temetési, társadalombiztosítási, életbiztosítási és egyéb feladatok. Minden egyes öngyilkossági haláleset ezekkel a különböző társadalmi feladatokkal is terhelt és ezeket a maguk összességében, teljes realitásában és gyakorlatilag - akár a jövő feladataira való felkészülés érdekében is - nemcsak szükséges, hanem egyedül a halál bekövetkezése szerinti minta alapján lehetséges teljeskörűen felmérni.

3. A minta biológiai és orvosi módszerekkel, a hatósági boncolással megállapított és bizonyított öngyilkossági haláleseteket foglalja magába. Jogi értelemben véve minden öngyilkossági vagy akár erre csak gyanút keltő haláleset a rendkívüli halál körébe tartozik. A vonatkozó jogszabályok előírásai szerint minden rendkívüli halálesetben kötelezően el kell végezni a hatósági boncolást, melynek feladata - többek között - éppen az, hogy a halál okát, ezen keresztül pl. az öngyilkosság tényét megállapítsa vagy kizárja.

Abból, hogy a minta a rendkívüli halál tényére, illetve a hatósági boncolások anyagára épül, ezt dolgozza fel, két lényeges sajátosság is adódik.

a/ Miután a hatósági boncolás az öngyilkosság minden esetében kivétel nélkül megtörténik, a hatósági boncolási anyag teljes körű képet ad az öngyilkossági halálózásról, egy adott területen, egy adott időszakban. Továbbmenően, mivel a vonatkozó jogszabályok előírásai szerint a fővárosban hatósági boncolásra kizárólagosan a Semmelweis Orvostudományi Egyetem Igazságügyi Orvostani Intézetében, illetve az ott elhaltak eseteiben az Országos Traumatológiai Intézetben kerülhet sor, - és a minta e két intézmény anyagát foglalja magába (a 853 boncolás közül 843 előbbi, 10 az utóbbi intézményben történt) -, határozottan állitható, hogy a minta a Budapesten 1972. évben bekövetkezett öngyilkossági halálózás teljes egészét tartalmazza.

b/ Miután a hatósági boncolás hivatott az öngyilkosság okozta halál tényének objektív megállapítására, bizonyítására, a hatósági boncolási anyag természettudományos objektivitással ad képet az öngyilkossági halálózásról, előbbieik szerint teljes egészében.

Ezzel kapcsolatosan ismét két tényezőt szükséges külön is megemlíteni.

a/ Az önkezü cselekmény elkövetése és a halál bekövetkezése közötti okozati összefüggést - és ennek megállapítása mindig a hatósági boncolás, illetve az ezt kiegészítő laboratóriumi (pl. kémiai, szövettani, szerológiai, bakteriológiai) vizsgálatok feladata - az orvosi, még inkább az igazságügyi orvosi szempontok és elvek értelmében a lehető legtágabban kell értelmezni. Ennek értelmében mindazok a halálesetek az öngyilkossági halálózás körébe tartoznak, - ennek megfelelően a feldolgozott mintába is felvételre kerültek, - amelyeknél az elkövetés és a halál bekövetkezése között nemcsak közvetlen, hanem akár csak közvetett, de határozott okozati összefüggés áll fenn. Előbbieknél az idesorolás egészen nyilvánvaló. Öngyilkosság okozta halálnak kell azonban azokat a haláleseteket is tekinteni, melyeknél az összefüggés a cselekmény és halál között csak közvetett formában állapítható meg, hiszen a halálhoz vezető okfolyamat elindítója, mondhatni döntő láncszeme ilyenkor is az önkezü cselekmény elkövetése volt, amely nélkül a halál nem az adott időben, nem az adott módon és nem a megállapított halálok miatt következett volna be.

Ilyen esetek pl. azok, amelyeknél valamilyen, akár nagyon távoli szövődmény, akár évek múltán - ebből is következik, hogy az öngyilkossági halálozásban az időfaktor szerepe másodlagos - vezetett végülis halálhoz, de azok is, amelyeknél a halál bekövetkezése az elkövető életkorával vagy egészségi-betegségi állapotával is kapcsolatban van. (Előbbire példa lehet a mintában szereplő az az eset, amelyben az évekkel ezelőtt elkövetett sósavmérgezés után kialakult nyelőcsőszűkület 1972. évben történt tágitása során a nyelőcső átlukadt és emiatt, ezt követően napokkal gennyes gátorgyulladás, mint közvetlen halálok miatt állott be a halál. A mintában több olyan eset is van, melynél pl. kisebb mennyiségű gyógyszer bevétele után a halál "csupán" azért következett be, mivel az elkövető idősebb volt vagy különböző betegségekben is szenvedett és ezek folytán az a gyógyszer mennyiség, amely fiatal és egészséges szervezet számára halált vagy akár csak súlyosabb egészségkárosodást sem okozott volna, az adott esetben mégis halált okozott.) Az ilyen és hasonló, közvetett összefüggést reprezentáló eseteknek az öngyilkossági halálozás körébe való sorolása mind elvileg, mind gyakorlatilag feltétlenül indokolt.

b/ Meg kell említeni, hogy önmagában még a boncolás, mint objektív természettudományos vizsgáló módszer sem teszi minden esetben lehetővé az öngyilkosság tényének határozott megállapítását vagy kizárását.

A boncolás - a holttest vizsgálata alapján - elsősorban a halál okát deríti fel, ebben a körben a tudomány mai állása szerint egyértelmű eredményt képes adni. Megállapítható, hogy pl. a halál oka szénmonoxidmérgezés volt, a boncolást végző orvos azonban - egyedül a boncolási leletből - nem tud állást foglalni abban a kérdésben, hogy az elhalt szándékosan, önpusztító célzattal nyitotta-e ki a gázcsapot vagy véletlenül, esetleg más személy cselekvése, mulasztása folytán történt-e a halálos-végű gázmérgezés. Ugyanez a helyzet pl. akkor is, ha a boncolás magasból lezuhanás folytán létrejött sérülések miatti halálokot állapít meg, hiszen a sérülésekből, illetve a halál okának megállapításából gyakran nem dönthető el, hogy szándékos leugrás, véletlen leesés vagy éppen magasból lelökés történt-e. Ilyenformán a boncolást végző orvosszakértő az esetek egy részében csak a boncoláshoz mindenkor rendelkezésre bocsátott rendőrségi, nyomozati iratok adatainak ismeretében lehet képes az állásfoglalásra. (A rendőrségi helyszíni halottszemle és a rendőrorvosi halottvizsgálat jegyzőkönyvei nemcsak a holttest feltalálásának helyét, idejét, a különböző helyzeteket, körülményeket, stb. rögzítik, hanem a felfedező tanúk, hozzátartozók vagy más személyek vallomásait is tartalmazzák, ezekben az elhalt megelőző életviteléről, szándékairól, esetleges öngyilkossági kijelentéseiről vagy kísérleteiről, bucsulevélről, stb. is található adatok.) Vannak természetesen esetek, melyeknél a rendőrségi helyszíni vizsgálat öngyilkosságot vélelmez és ezt a boncolás - pl. természetes betegség okozta halál megállapításával - kizárja, más esetekben a rendőrség által természetes halálnak vélt eseteknél a boncolás deríti ki, hogy a halál öngyilkosság miatt következett be (ilyenkor a rendőrségi vizsgálatra a boncolást követően kerül sor) és végül szükségszerűen egy-egy olyan eset is előfordul, amelynél még ezzel az összetett, rendőrségi-orvosszakértői elemzéssel sem dönthető el teljes határozottsággal, hogy öngyilkosság vezetett-e halálhoz. Ilyen lehet, ha semmiféle megelőző adat nincsen, hozzátartozó nincs vagy semmit sem tud a haláleset körülményeiről, a cselekmény elkövetését vagy a halál bekövetkezését senki sem látta, stb. és kizárólagosan csak a boncolási lelet bizonyítja, hogy a halál oka pl. a már megelőzően említett Co-mérgezés vagy magasból leesés kapcsán keletkezett sérülés volt.

Elvileg tehát még ezzel az objektív vizsgálati módszerrel, a boncolás alapján történő öngyilkosság-megállapításnál is fennállnak hibalehetőségek, akár pozitív, akár negatív irányban.

(Kétségtelennek kell viszont tartani, hogy minden más öngyilkossági statisztikában ennél sokkal fokozottabb a hibás besorolás lehetősége.) Éppen a tévedés lehetőségének gyakorlati és lehetőség szerinti teljes kiküszöbölése érdekében a jelen kutatás tárgyát képező mintába, illetve feldolgozásába csak azok az esetek kerültek felvételre, melyeknél az öngyilkosság okozta halál ténye a rendőrségi adatok szerinti előzmények és a boncolás objektív megállapításai együttes, komplex elemzése alapján teljesen egyértelműen volt eldönthető. Így határozottan állítható, hogy előbbiek szerint - és az inkább kevesebb, de biztos elvének megfelelően - a vizsgált minta minden egyes esetében öngyilkosság történt. Az lehetséges, - bár ennek valószínűségét is rendkívül csekélynek kell tartani, - hogy 1-2 olyan öngyilkossági haláleset, amelynél az öngyilkosság ténye az említett komplex vizsgálat ellenére sem volt teljes határozottsággal eldönthető, a vizsgált mintába nem került felvételre, de ez nagyságrendileg feltétlenül elhanyagolható különbséget jelenthet csupán. Mindez - ebben a vonatkozásban is - megerősíti azt a határozott megállapítást, hogy a minta az öngyilkossági halálesetek teljes egészét magába foglalja.

Önmagában a boncolás alapján 859 esetben volt öngyilkosság feltételezhető, ebből 840 esetben teljes határozottsággal meg lehetett állapítani az öngyilkosság tényét, 19 esetben kellett azt kérdésesnek tartani. Ezen 19, orvosi értelemben bizonytalan esetből 13 esetről a rendőrségi adatok egyértelműen öngyilkosság mellett szóltak, vagyis mindössze 6 eset volt olyan, amelynél még a rendőri-orvosi komplex elemzés sem tudta teljes határozottsággal bizonyítani, vagy kizárni az öngyilkosságot. E bizonytalan 6 eset a mintából kihagyásra került, így a minta végleges elemszáma a fennmaradó 853, teljes biztonsággal megállapított öngyilkossági haláleset.

4. A vizsgált minta legfőbb sajátosságai összefoglalóan a következők:

a/ Egyszeri, mert egy adott naptári évre vonatkozik.

b/ Hatósági boncolási anyagra épülve teljeskörű, mert benne minden olyan öngyilkos szerepel, aki Budapesten 1972. évben öngyilkosság következtében halt meg, függetlenül attól, hogy az öngyilkosságot hol és mikor követte el. Az öngyilkossági haláleseteket, mint rendkívüli haláleseteket, tehát az egészségügyi és rendőrségi, eljárásjogi szempontoknak megfelelően a halál bekövetkezésének helye és nem az elhalt lakóhelye szerint foglalja egybe. Mivel objektív módszerekkel, boncolással és kiegészítő laboratóriumi vizsgálatokkal megállapított, ily módon kizárólag bizonyított öngyilkossági haláleseteket tartalmaz.

1.4 A KUTATÁS ÉS FELDOLGOZÁS MÓDSZERTANI ELVEI

A kutatás alap gondolata - a szokásos demográfiai, szociológiai, társadalmi vonatkozásokon túlmenően - elsősorban az öngyilkosságot elkövetett egyén biológiai státuszának felmérésére irányult. Ezt a vizsgált minta - előzőekben részletezett - különleges sajátosságai tették lehetővé, egyrészt azáltal, hogy a haláleset kapcsán mód nyílt az elhalt hozzátartozóival történő beszélgetésre, tőlük az elhaltra vonatkozó különböző információk nyerésére, másrészt a boncoláskor minden esetben rendelkezésre álló hivatalos rendőrségi iratok, illetve a boncolás adatainak feldolgozására. A kutatás célja a biodemográfiai szempont elsődlegességének megfelelően elsősorban az öngyilkos személy biológiai, orvosi egészségi-betegségi állapotára vonatkozó - előzményi adatok szerinti, illetve a boncolás eredményeivel is egybevetett - adatok megállapítása, ezek részletezése és értelmezése volt.

1. A vizsgálati lap (lásd mellékletként), amely az adatgyűjtést biztosította és amely természetesen minden öngyilkosról felvételre, majd megfelelően kódolásra, végül gépi feldolgozásra került, a vázolt elvek szerint két részre tagolt.

a) Az I. rész tartalmazza az elhalt személyi, családi, jövedelmi, foglalkozási, stb. adatait, ezek mellett bizonyos egészségi-betegségi adatait, az öngyilkosság családi és egyéni előzményeit, a megelőző öngyilkossági kísérletekre, kijelentésekre, konfliktusokra, a jelen öngyilkosság okára vonatkozó adatokat. Ezeket - interju módszerrel - az elhalt hozzátartozói szolgáltatották.

b) A II. részben magára a cselekményre és a halál bekövetkezésére, valamint az elhalt alkataira, adott testi állapotára, halálának okára, illetve fennálló különböző betegségeire vonatkozó, boncolással megállapított adatok kerültek felvételre. E rész adatait részben a rendőrségi iratok, nagyjából a boncolási jegyzőkönyvek és az ezekbe foglalt orvosszakértői vélemények biztosították.

2. Az interju módszer alkalmazásának lehetőségét az a tény adta meg, hogy az öngyilkos hozzátartozóinak minden esetben - mint minden halálesetben - személyesen kell átvenniük az elhalt boncolása után kiadható temetési engedélyt, amely a temetés megrendeléséhez elengedhetetlenül szükséges. Miután az öngyilkosság következtében elhaltak személyi, családi, anyagi stb. helyzetét, megelőző életvitelét, problémáit, cselekményük előzményeit, betegségeit, orvosi gyógykezelésének kérdéseit, stb. nyilvánvalóan a közeli hozzátartozók ismerik a legjobban és mivel e hozzátartozók - az említettek szerint - a boncolást végző intézményben szükségszerűen meg kell jelenjenek, önként adódott a gondolat, hogy tőlük, különösebb megterhelésük vagy külön zavarásuk nélkül az elhaltra vonatkozóan különböző, elsősorban biodemográfiai jellegű és más módon nem biztosítható adatok lennének nyerhetők. A tapasztalatok ezt mindenben igazolták.

a/ Az interju külső körülményei, helye, ideje, módja, orvosi szemlélete, bizalmas légköre, egységes elvek szerinti lefolytatása megbízható adatgyűjtést biztosítottak. E körülményekről a következőket szükséges külön is megemlíteni.

aa/ Helyileg az interju minden esetben a Semmelweis Orvostudományi Egyetem Igazságügyi Orvostani Intézetének egy külön helyiségében történt, négy szemközti, bizalmas, orvosi jellegű beszélgetés formájában.

ab) Az interju minden esetben a temetési engedély kézhezvétele előtt zajlott le. A hozzátartozók nem egyszer ennek során értesültek először arról, hogy az elhalt öngyilkosság következtében halt meg. Ettől eltekintve is meg kell említeni, hogy ez az időpont - a gyász első órái, napjai - különösen kedvezett az őszinte léggör kialakulásának, illetve a hozzátartozók őszinte válaszadásának.

ac) Az interju vezetése, még inkább az adatgyűjtés módja, felvétele, szempontjai és értékelése egységességének érdekében a hozzátartozókkal minden esetben vagy szerzők egyike (Dr. Szuchovszky), vagy akadályoztatása esetén munkatársa (Dr. Soós József egyetemi tanársegéd) folytatta a beszélgetést, oly módon, hogy a kegyeleti szempontok teljes figyelembe vétele mellett, az interju céljának ismertetése után a hozzátartozókat megkérte, legyenek tájékoztatásukkal a kutatás segítségére. Egyetlen olyan eset sem fordult elő, melyben ezt megtagadták vagy elutasították volna, minden esetben készségesen álltak felvilágosításaikkal rendelkezésre.

ad) Meg kell említeni, hogy az öngyilkossági halálesetek egy részében a helyszíni szemle során a hozzátartozókat a rendőrség is meghallgatja. Ennek ellenére állitható, hogy egyrészt az említett, eltérő külső körülmények, főként az orvosi léggör, másrészt az eltérő, orvosi jellegű érdek-

lódés folytán eleve másra és többre lehetett számítani, mint az a sokkal kötöttebb, szabályokhoz igazított, hivatalos hangvételi rendőrségi meghallgatásnál egyáltalában lehetséges lehet. A nyert tapasztalatok ezt a várakozást is mindenben alátámasztották.

b/ Az interjú lefolytatása teljeskörűen megtörtént, minden egyes esetben, amikor - az öngyilkosság folytán elhalt temetését intézendő - a temetési engedély átvételéért hozzátartozó jelentkezett.

Ezzel kapcsolatosan megjegyzendő, hogy kifejezetten nagyra kell minősíteni azoknak az eseteknek a számát, - a 853 esetből 18 eset (ezekre vonatkozóan a 28. sz. tábla tartalmaz adatokat), - melyekben hozzátartozó nem jelentkezett. Így 18 esetben az interjúra sem kerülhetett sor.

Ennek oka szinte kivétel nélkül az volt, hogy az elhaltak nem voltak olyan hozzátartozói, akik a temetésről gondoskodtak volna. (Az is előfordult, ha egyetlen esetben is, hogy az elhalt hozzátartozója - elvált, különélő felesége - nem vállalta alkoholista, züllött életvitelű volt férje eltemetését, de az adatszolgáltatásban rendelkezésre állt.) Nem lehet elzárkózni attól a gondolattól, hogy az ilyen, hozzátartozók nélküli egyének öngyilkosságában - ha ez pontosan nem is mérhető fel vagy adatszerűen nem is állapítható meg - az egyedüllét igen nagy szerepet játszhatott. Ezekben az esetekben a vizsgálati lap I. részének kérdéseire vonatkozóan csak igen hiányosak lehetnek az adatok, - sok az ismeretlen megjelölés, - hiszen ezek legtöbbször csak az elhalt személyi vagy más igazolványai-ból, esetleges orvosi irataiból, kórházi zárójelentéseiből, halottkémi igazolásokból, stb. voltak szószavú adatok nyerhetők.

c/ Az interjúk lefolytatása során természetesen számos tapasztalat adódott és ezekről külön is említést kell tenni, mivel ezek részben az adatgyűjtéssel, részben az adatok feldolgozásával is kapcsolatban állnak, így mind a kutatásban, mind a közreadásban befolyásoló szereppel bírnak. Az esetek túlnyomó többségében a hozzátartozó - ha értelmi és érzelmi szintjétől függően változó módon is és különbözően emocionált hangvétellel, de - mintegy "szívesen" beszélt az elhaltáról, különböző dolgairól. Ami az interjú előzőekben vázolt külső körülményei között szinte természetes, a hozzátartozók részéről gyakran lehetett önvádolást is tapasztalni, ennek mintegy feloldását várva az interjú vezetőjétől. (Nemcsak az öngyilkosokkal, de az öngyilkosok hozzátartozóival is sokkal többet kellene foglalkozni, mert minden öngyilkosság nagyon sok és igen nehéz problémát jelent a családokban.) A beszélgetések őszinteségére módot adó légkör eredményezhette, hogy a hozzátartozók feltűnően gyakran olyan egészen bizalmas, legszigorúbban magánügy jellegű tényeket, adatokat is elmondottak, amelyek kérdésre természetesen nem kerültek, nem is kerülhettek volna, illetve nem is tartoztak a kutatás témakörébe. Ilyen módon az interjú során nyert és feldolgozott adatokat lényegében őszintének, igaznak kell minősíteni, olyanoknak, amelyek a valóságot hűen tükrözik.

Mindössze két esetben fordult elő, hogy a hozzátartozó szándékosan vagy félrevezetni akarva a valóságnak meg nem felelő információkat adott, de ezek is - a rendőrségi adatokkal egybevetve - korrigálhatók voltak.

A hozzátartozóktól nyert adatok, ha az előbbieket értelmében őszinték és igazak is, mégis nyilvánvalóan szubjektív adatok. Ez bizonyos fokig természetes és abból ered, hogy - legalábbis a kérdések egy részénél - a hozzátartozó a válaszadáskor mintegy maga minősíti az elhalt különböző magatartását, viszonyait, konfliktusait, cselekménye okát, stb. Ebben az értékítéletében csak szubjektív lehet, vagyis egyes kérdéseknél a teljesen hiteles adatfelvétel kifejezetten lehetetlen. Ezt a szubjektivitást természetesen befolyásolja nemcsak a választ adó személy egyénisége, természete,

érzelemlilága, beállitottsága, értelmi képességei, stb., hanem az elhalt és a hozzátartozó közötti viszony, érzelmi kapcsolat is. Az pedig, hogy pl. egy családi viszályt egészen másképpen értékel, ítél vagy válaszol meg a szülő, mint pl. a házastárs, megint egészen természetes. Az ilyen és ehhez hasonló kérdésekre nyert válaszok "minőségét" tehát döntően az határozta meg, hogy az interju az elhalt mely hozzátartozójával történt. (Az interjura mindig azzal a hozzátartozóval került sor, aki a temetés ügyében eljár, vagyis mintegy véletlenségi tényezőktől függött, hogy melyik hozzátartozó adta az információkat.)

Az ily módon szubjektív válaszok, adatok értékelése, feldolgozása is szubjektív módon történhetett csak meg, a kérdések egy részénél. Az interju vezetőjének magának kellett mérlegelnie és eldöntenie, hogy az esetleg hosszabb, összetettebb, soktényezős, gyakran igen bőbeszédű válaszból melyik adatot veszi fel, melyiket tartja a leglényegesebbnek. Mindezek alapján azoknál a kérdéseknél, amelyek valamilyen értéktétel, az elhalt életvitelére, életmódjára, konfliktusaira, cselekménye motivációjára vagy okára, stb. vonatkozó véleményt foglalnak magukba, a válaszok és a feldolgozás elkerülhetetlen szubjektivitását feltétlenül figyelembe kell venni.

A kérdések egy másik, mondhatni tárgyibb jellegű részénél is lényeges különbségek voltak megfigyelhetők, attól függően, hogy az interju melyik hozzátartozóval történt. Általános tapasztalatként említhető, hogy a hozzátartozók ismeretanyaga az elhaltról, még inkább régi dolgairól, családi viszonyairól, stb. a rokonsági foktól függően nagy mértékben változó. Ilyen vonatkozásokban a legteljesebb válaszokat az elhalt szülei adták, a közelebbi múlt adatait leginkább, a részletekig, az elhaltak házastársai ismerték. Feltűnő volt, hogy a gyermekek elhalt szülőjük leglényegesebb személyi adatain kívül - nagyon sok esetben - alig tudtak adatokat szolgáltatni pl. a nagyszülőkről, vagy akár az elhalt régebbi életéről, betegségeiről, stb. Ha távolabbi rokon, de még, ha testvér is, vagy különösen, ha barát, ismerős, munkatárs volt az interju alanya, a nyert adatok méginkább hiányosak. (Ez a tény is magyarázza, hogy a vizsgálati lap I. része kérdéseinek többségénél az ismeretlen megjelölésű válasz aránylag gyakran előfordul és ez - az említett, véletlenségi tényezőktől függő elkerülhetetlen okokból - bizonyos mértékben rontja az adatok teljességét, illetve értékelhetőségét.)

Ezzel kapcsolatosan kell megemlíteni, hogy egyes esetekben - és főleg, ha a szülő vagy idősebb életkorban levő közeli hozzátartozó adta a válaszokat - bizonyos "szépitési" törekvések is megfigyelhetők voltak. Olyanok, amelyekkel az elhalt személyét, életvitelét, stb. a valóságosnál kedvezőbb színben kívánták feltüntetni. Ezek kiszűrése az adatfelvételnél gyakran okozott nehézséget és fel kell tételezni, hogy nem is sikerülhetett minden esetben. Nem egyszer volt tapasztalható az is, hogy - főként a családi előzmények vonatkozásában - a válaszokat adó hozzátartozó családjukat mintegy hibátlan, tökéletes közösségnek kívánta beállítani, amelybe az öngyilkosság folytán elhalt rokon esetleg saját hibájából nem tudott beilleszkedni. Ettől eltekintve, általában inkább az volt megfigyelhető, hogy a kérdésekre válaszoló hozzátartozók tulnyomó többsége, ha az elhalt öngyilkosságának tényét vagy még inkább okát érthetetlennek tartotta is, az elhalt számára különféle, általában könnyen cáfolható, így esetenként kijavítható magyarázatokat, mentségeket keresett és ez is bizonyos félrevezető tendenciák veszélyét rejtette magában, amit az adatgyűjtésnél és a feldolgozásnál teljességgel kiküszöbölni ismét lehetetlen volt.

d) Az interjumódszerrel nyert adatokról összefoglalóan meg lehet állapítani, hogy ha - az előzőekben említett tényezők hatására - az adatfelvétel részben hiányos is volt, ha az adatok sok szubjektív elemet, több ismeretlen megjelölésű választ és bizonyos szépitő, sőt részben félrevezető törekvések torzítását is tartalmazták (és mindezeket elkerülni lehetetlenség lett volna), mégis

a hozzátartozókkal folytatott bizalmas beszélgetések során az öngyilkosokról olyan értékes információk voltak nyerhetők, amelyek a vázolt fenntartásokkal ugyan, de lényegében teljes és helyes összképet mutatnak az öngyilkosság folytán elhaltakról és a velük kapcsolatban vizsgált kérdésekről.

3. A vizsgálati lap II. része kérdéscsoportjai közül a cselekményre (helyére, területére, időpontjára, napjára, órájára), a halál bekövetkezésének helyére és a túlélésre vonatkozó kérdések a rendőrségi iratok ténymegállapításai alapján kerültek megválaszolásra, az öngyilkosság módját és a bekövetkezett halál okát rögzítő adatokat pedig a boncolással megállapított és bizonyított tények szolgáltatották. Különös jelentősége van a boncolás eredményeire vonatkozó kérdéseknek, illetőleg adatoknak, - hiszen ezek biztosították jelen kutatás ujszerűségét, - amelyek az öngyilkosság folytán elhalt egyén alkatáról, testi épségéről és az öngyilkosságtól akár függetlenül fennálló különböző (fertőző-, daganatos-, cukorbeteg-, idegrendszeri-, keringési rendszeri-, stb.) betegségeiről, tehát általános egészségi állapotáról teljes részletességgel adnak jellemző képet.

A boncolás ezen eredményeinek egységes értékelhetősége céljából a boncolással megállapított betegségek - éppen úgy, mint az összehasonlíthatóság érdekében a hozzátartozóknak az elhalt maradandó betegségeire vonatkozó válaszai - "A betegségek nemzetközi osztályozása" (1972) részletes, háromszámjegyes jegyzékének megfelelően kerültek feldolgozásra. A vizsgálati lap II. részének kérdéseivel kapcsolatosan meg kell említeni, hogy az ezekhez tartozó válaszok - a rendőrségi, illetve a boncolási adatok alapján - teljeskörűek és feltétlenül, kivétel nélkül teljes értékűek.

4. A kutatás alapvetően biodemográfiai szempontjainak és célkitűzéseinek megfelelően a feldolgozásban minden, az öngyilkos egyénre vonatkozó demográfiai, szociológiai, társadalmi, életviteli, stb. adat az orvosi-egészségügyi-biológiai adatok (a boncolással megállapított biológiai státusz, betegségek és a halál oka) tükrében, ezekkel dinamikus egységben került elemzésre, értékelésre. Az öngyilkosság témakörében ezideig történt közlések ezeket a szempontokat csak mintegy járulékosan, mellékesen érintették. (Ez magyarázza, hogy miért kellett jelen adatok irodalmi adatokkal történő egybevetésétől eltekinteni.) Ezzel szemben kétségtelennek tűnik, - és ezt jelen kutatás eredményei mindenben igazolták, - hogy a társadalmi vonatkozások mellett, ezekkel egyenértékűen kell az öngyilkosságot elkövetett egyén biológiai, egészségi-betegségi státuszával is foglalkozni, illetve ezekkel összefüggésben kell elemezni és értékelni a halállal végződött öngyilkosságokat. Az öngyilkosság problematikája ugyanis nem szükhethető le egy - bár igen jelentős - társadalmi kérdés szintjére, hiszen az öngyilkosságot mindig élő ember követi el, akit pedig egyéni létében elsőrendűen saját biológiai léte, ennek keretében biológiai egészségi-betegségi állapota határoz meg, természetesen a sok-sok más családi, anyagi, társadalmi, stb. meghatározó tényezővel együttesen. Ilyen módon jelen kutatásban - az eddigi, előző kutatásokhoz viszonyítva mintegy megfordítottan - az egyén biológiai jellemzői képezték a kiindulás alapját és a biodemográfiai szemléletnek megfelelően erre történt az egyéb adatok adaptációja. Ennek megfelelően az öngyilkosok biodemográfiai vizsgálatára vonatkozó kutatás és eredményeinek jelen közreadása új aspektusban tárja fel - és remélhetőleg viszi előbbre - az öngyilkosság problematikáját.

MELLÉKLET

Lbsz.: /197

Sorszám:

ÖNGYILKOSOK VIZSGÁLATI LAPJA

I. rész

Az elhalt

1. Neve:	férfi (1) - nő (2)	1	☐
2. Születési ideje: év hó nap		2-7	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐
3. Születési helye:	város	8	☐
.....	község		
.....	megye	9-10	☐ ☐
4. Állandó lakóhelye:	város	11	☐
.....	község		
.....	megye	12-13	☐ ☐
5. Ha van, ideiglenes lakóhelye:	város	14	☐
.....	község	15-16	☐ ☐
.....	megye		
6. Iskolai végzettsége:		17	☐
7. Gazdasági aktivitása: aktív kereső (1), nyugdíjas (2), tanuló (főiskolai hallgató, középiskolai-, általános iskolai tanuló, ipari tanuló) (3), egyéb eltartott (4), foglalkozás nélküli (5)		18	☐
8. Ha aktív kereső (1) vagy nyugdíjas (2), mi volt az utolsó kereső foglalkozása:		19-21	☐ ☐ ☐
foglalkozási viszonya: alkalmazásban álló (1), tsz-tag (2), önálló (3)		22	☐
9. Első kereső foglalkozása:		23-25	☐ ☐ ☐
foglalkozási viszonya: alkalmazásban álló (1), tsz-tag (2), önálló (3), foglalkozása soha nem volt (4)		26	☐
10. Foglalkozásváltozások:		27-29	☐ ☐ ☐
..... éve		30-31	☐ ☐
.....		32-34	☐ ☐ ☐
..... éve		35-36	☐ ☐
.....		37-39	☐ ☐ ☐
..... éve		40-41	☐ ☐

Az elhalt:

11. Ha tanuló (3), illetve egyéb eltartott (4) <u>eltartó</u> megnevezése: házastársa (1), élettársa (2), szülő (3), egy gyermeke (4), több gyermeke (5), egyéb rokon (6), ismerős, barát (7), ismeretlen (8), egyéb, éspedig ----- (9)	42	☐
12. Utolsó havi keresete (nyugdíjasnál nyugdíja, járuléka) ----- Ft	43	☐
13. Volt-e eltartási szerződése: igen (1) - nem (2)	44	☐
14. <u>Családi állapota</u> : nőtlen, hajadon (1), házas (2), különélő (3), együttélő (4), özvegy (5), elvált (6)	45	☐
15. Ha házas együtt élt-e házastársával: igen - nem	46	☐
16. Házasságon kívül együtt élt-e valakivel élettársi közösségben: igen - nem	47	☐
17. Házasságkötéseinek száma: -----	48	☐
18. Élettársi közösségeinek száma: -----	49	☐
19. Élveszületett gyermekeinek száma: -----	50	☐
20. Nevelt, ill. mostoha gyermekeinek száma: -----	51	☐
21. Életben levő saját gyermekeinek száma: -----	52	☐
22. Életben levő testvéreinek száma: -----	53	☐
23. <u>Lakásviszonya</u> : tulajdonos (1), főbérlő (2), társbérlő (3), albérlő, ágybérlő (4), tulajdonos vagy bérlő családtagja (5), kollégiumban (6), munkásszálláson (7), szociális otthonban (8), egyéb helyen, éspedig: ----- (9)	54	☐
24. <u>Együttlakás</u> : egyedül lakott (1), szülőkkel (2), házas- társsal, élettárssal (3), gyermekével (4), házastárssal és gyermekkel (5), szülővel, házastárssal, gyermekkel (6), felsoroltak valamelyikével és másokkal (7), másokkal (8), egyéb éspedig: ----- (9)	55	☐
25. Munkahelyi közérzete: jó (1), közömbös (2), rossz (3), ismeretlen (4)	56	☐
26. Munkahelyén volt-e fegyelmi: igen (1), nem (2), ismeretlen (3)	57	☐
27. Ha igen, utoljára mikor: ----- év	58-59	☐
28. Volt-e büntetve: igen (1), nem (2), ismeretlen (3)	60	☐
29. Ha igen, hány esetben: -----	61	☐
30. Ha igen, utoljára mikor: -----	62-63	☐

31. Miért volt büntetve: élet és testi épség elleni (1), vagyon elleni (2), állam elleni (3), nemi erkölcs elleni (4), közrend vagy közlekedés elleni büntett miatt (5), garázdaság miatt (6), ismeretlen (7), egyéb büntett, éspedig (8) 64
32. Jelenleg folyt-e ellene büntető eljárás: igen (1), - nem (2), - ismeretlen (3) 65
33. Fogyasztott-e mértéktelenül alkoholt: nem (1), ha igen: csak régen (2), régóta és jelenleg is (3), csak jelenleg (4), ismeretlen (5) 66
34. Ha igen, többnyire milyen italt: bor (1), sör (2), pálinka (3), rum (4), ismeretlen (5) 67
35. Mennyisége, napi: liter, dl, ismeretlen 68
36. Állt-e alkoholelvonó kezelés alatt: nem (1), ha igen: régen, egy esetben (2), több esetben (3), csak jelenleg (4), több esetben és jelenleg is (5), ismeretlen (6) 69
37. Volt-e egyéb szenvedélye: nem (1), ha igen: lóverseny (2), kábitószer, éspedig: (3), ismeretlen (4) egyéb éspedig: (5) 70
38. Rendszeres, tulzott gyógyszerfogyasztó volt-e: igen - nem 71
39. Ha igen, mit fogyasztott: nyugtató (1), altató (2), egyéb: (3) 72
40. Volt-e maradandó betegsége: nem (1), ha igen milyen: 73-74
41. Volt-e műtétje: nem (1), ha igen milyen és mikor 75-76
42. Volt-e balesete, sérülése, törése: nem (1), ha igen, milyen és mikor 77
43. Állt-e régebben kórházi, szanatóriumi ápolás alatt: nem (1), ha igen, miért és mikor 78-79
- 43/a. Állt-e jelenleg orvosi (kórházi) kezelés alatt: nem (1), ha igen (2), 80-81
- Családi előzmények:
44. Volt-e a családban öngyilkosság (kísérlet): nagyszülei közül lett-e valaki öngyilkos: igen (1), nem (2), ismeretlen (3) 82

<u>Nagyszülei</u> közül követett-e el öngyilkossági kísérletet: igen (1) - nem (2) - ismeretlen (3)	83	☐
<u>Anyja</u> öngyilkos lett-e: igen (1) - nem (2) - ismeretlen (3)	84	☐
Követett-e el kísérletet: igen (1) - nem (2) - ismeretlen (3)	85	☐
<u>Apja</u> öngyilkos lett-e: igen (1) - nem (2) - ismeretlen (3)	86	☐
Követett-e el kísérletet: igen (1) - nem (2) - ismeretlen (3)	87	☐
<u>Házastársa, élettársa</u> öngyilkos lett-e: igen (1) - nem (2) - - házastársa nem volt (3) - ismeretlen (4)	88	☐
Követett-e el kísérletet: igen (1) - nem (2) - ismeretlen (3)	89	☐
<u>Gyermekei</u> közül lett-e valaki öngyilkos: igen (1) - nem (2) - - gyermeke nem volt (3) - ismeretlen (4)	90	☐
Követett-e el kísérletet: igen (1) - nem (2) - ismeretlen	91	☐
<u>Testvérei</u> közül lett-e valaki öngyilkos: igen (1) - nem (2) - - testvére nem volt (3) - ismeretlen (4)	92	☐
Követett-e el kísérletet: igen (1) - nem (2) - ismeretlen (3)	93	☐
<u>Oldalági rokonai</u> közül lett-e valaki öngyilkos: igen (1) - nem (2) - ismeretlen (3)	94	☐
Követett-e el kísérletet: igen (1) - nem (2) - ismeretlen (3)	95	☐
45. <u>Volt-e a családban ideg- elmebetegség:</u>		
<u>Nagyszülőknél:</u> igen (1) - nem (2) - ismeretlen (3)	96	☐
<u>Szülőknél:</u> egyik (1), mindkét szülő (2), nem (3), ismeretlen (4)	97	☐
<u>Házastársnál</u> (élettársnál): igen (1), nem (2), házastársa nem volt (3), ismeretlen (4)	98	☐
<u>Gyermekeinél:</u> 1 gyermekénél (1), 2 vagy több gyermekénél (2), gyermeke nem volt (3), nem (4), ismeretlen (5)	99	☐
<u>Testvéreinél:</u> 1 testvérénél (1), 2 vagy több testvérénél (2), testvére nem volt (3), nem (4), ismeretlen (5)	100	☐
<u>Oldalági rokonoknál:</u> nagybátyjánál (1), nagynénjénél (2), unokatestvérénél (3), nem (4), ismeretlen	101	☐
46. <u>Volt-e a családban mértéktelen alkoholfogyasztó:</u>		
<u>Nagyszülőknél:</u> igen (1) - nem (2) - ismeretlen (3)	102	☐
<u>Szülőknél:</u> egyik (1), mindkét szülő (2), nem (3), ismeretlen (4)	103	☐
<u>Házastársnál</u> (élettársnál): igen (1), nem (2), házastársa nem volt (3), ismeretlen (4)	104	☐
<u>Gyermekeinél:</u> 1 gyermekénél (1), 2 vagy több gyermekénél (2), gyermeke nem volt (3), nem (4), ismeretlen (5)	105	☐

<u>Testvéreinél:</u> 1 testvérénél (1), 2 vagy több testvérénél (2), testvére nem volt (3), nem (4), ismeretlen (5)	106	☐
<u>Oldalági rokonoknál:</u> nagybátyjánál (1), nagynénjénél (2), unoka-testvérénél (3), nem (4), ismeretlen (5)	107	☐
47. <u>Milyen öngyilkosság fordult elő családjában, környezetében:</u> Co-mérgezés (1), altatószermérgezés (2), nikotin-mérgezés (3), cyanmérgezés (4), növényvédőszer-mérgezés (5), egyéb mérgezés (6), lövés (7), csukló- vagy nyakmetszés (8), szurás (9), járműleugrás (10), magasból leugrás (11), önakasztás (12), vízbeugrás (13), önégetés (14), áramütés (15), egyéb: (16)	108-109	☐
<u>A cselekmény előzményei</u>		
48. <u>Irt-e bucsulevelet:</u> igen (1) - nem (2) - ismeretlen (3)	110	☐
ha igen, mikor utoljára:	111-112	☐
49. <u>Tett-e öngyilkosságra utaló kijelentést:</u> több esetben (1), 1 esetben (2), nem (3), ismeretlen (4)	113	☐
ha igen, mikor utoljára:	114-115	☐
50. <u>Tett-e öngyilkossági kísérletet:</u> igen (1), nem (2), ismeretlen (3)	116	☐
ha igen, mikor utoljára:	117-118	☐
<u>hány esetben:</u> egy (1), kettő (2), három és több (3), ismeretlen (4)	119	☐
<u>milyen módon:</u> Co-mérgezés (1), altatószermérgezés (2), nikotin-mérgezés (3), cyanmérgezés (4), növényvédőszer-mérgezés (5), egyéb mérgezés (6), lövés (7), csukló vagy nyakmetszés (8), szurás (9), járműleugrás (10), magasból leugrás (11), önakasztás (12), vízbeugrás (13), önégetés (14), áramütés (15), egyéb: (16)	120-121	☐
51. <u>Ha igen részesült-e emiatt kórházi kezelésben:</u> igen (1) - nem (2) - ismeretlen (3)	122	☐
ha igen:	123-124	☐

52. Az öngyilkosságot közvetlenül megelőzően az öngyilkosnál előfordult-e:
- családi konfliktus: igen (1) - nem (2), - ismeretlen (3) 125
- ha igen, kivel: ----- 126
- szerelmi konfliktus: igen (1) - nem (2) - ismeretlen (3) 127
- munkaügyi " : igen (1) - nem (2) - ismeretlen (3) 128
- iskolai fegyelmi konfliktus: igen (1) - nem (2) - ismeretlen (3) 129
- iskolai tanulmányi " : igen (1) - nem (2) - ismeretlen (3) 130
- anyagi zavar: igen (1) - nem (2) - ismeretlen (3) 131
- elhagyatottság: igen (1) - nem (2) - ismeretlen (3) 132
- egyéb konfliktus, éspedig: ----- 133

53. Az öngyilkosság feltehető oka: betegség (1), ideg- elmebetegség (2),
 öregség, elhagyatottság (3), családi (4), anyagi (5),
 szerelem (6), munkaügyi (7), bűnügyi (8), isko-
 lai (9), alkohol (10), ismeretlen (11),
 egyéb: ----- (12) 134-135

Az adatokat szolgáltató neve:

Lakáscíme: -----

Az elhalthoz való kapcsolata: szülő (1), gyermek (2), házastárs (3),
 élettárs (4), testvér (5), egyéb rokon (6), barát, ismerős (7),
 munkatárs (8),
 egyéb: ----- (9) 136

Az adatokat a hozzátartozóktól felvette:

aláírás

A rendőrségi, nyomozati adatokkal egybevetette, javította:

aláírás

=====

MEGJEGYZÉS:

Sorszám:

II. részA cselekmény:

54. Helye: lakás (1), kollégium (2), munkásszállás (3), szociális otthon (4), munkahely (5), kórház (6), közterület (7), ismeretlen (8), egyéb, éspedig: (9) 137
55. Területe: Budapest (1), város (2), község (3), egyéb (4) 138
56. Ideje: hó nap, ismeretlen (13) 139-142
57. A nap megnevezése: hétfő (1), kedd (2), szerda (3), csütörtök (4), péntek (5), szombat (6), vasárnap (7), ismeretlen (8) 143
58. Órája: 0-4 (1), 4-8 (2), 8-12 (3), 12-16 (4), 16-20 (5), 20-24 óra között (6), ismeretlen (7) 144
59. Megállapított módja: Co-mérgezés (1), altatószermérgezés (2), nikotinmérgezés (3), cyanmérgezés (4), növényvédőszermérgezés (5), egyéb mérgezés (6), lövés (7), csukló vagy nyakmetszés (8), szurás (9), járműleugrás (10), magasból leugrás (11), önakasztás (12), vízbeugrás (13), önégetés (14), áramütés (15), egyéb: (16) 145-146

A halál:

60. Helye: helyszín (1), szállítás közben (2), kórház (3),
egyéb: ----- (4) 147
61. Tulélés: nincs (1), 1 óránál rövidebb (2), 1-24 óra (3), 1-7 nap (4),
8 nap- 1 hó (5), 1 hónapnál több (6), ismeretlen (7) 148
62. Oka: közvetlenül a cselekmény (1), a cselekmény szövődménye (2) 149
63. Faja: önálló öngyilkosság (1), együttes, éspedig: házastársával (2),
élettársával (3), gyermekével (4), szülőjével (5),
testvérével (6), barátjával, barátnőjével (7), szere-
tőjével (8), egyéb,
éspedig: ----- (9) 150

Boncolási adatok:

64. Testmagasság: ----- cm 151-153
65. Fejlettség: jól fejlett (1), közepesen fejlett (2), gyengén fejlett (3) 154
66. Tápláltság: jól táplált (1), közepesen táplált (2), rosszul táplált (3),
senyvesség (4) 155
67. Szervsúlyok: Agy: ----- gr 156-159
- Szív: ----- gr 160-162
- Máj: ----- gr 163-166
68. Testiépség: elváltozás nincs (1), bal felső (2), jobb felső (3),
mindkét felső (4), egyik alsó (5), mindkét alsó (6), v. melyik felső és alsó (7),
minden végtag hiányzik (8), mozgásképtelenséget
okozó betegség vagy elváltozás, éspedig:
----- (9) 167
69. Menstruáció: férfi (1), 14 évesnél fiatalabb vagy 50 évesnél idő-
sebb nő (2), 15-49 éves nő műtét miatt menstruáció-
képtelen (3), 15-49 éves nő, terhes (4), 15-49 éves
és megfelelő állapotú nőnél menses a cselekmény
idejében fennállt (5), ugyanilyennél nem állt fenn (6),
ugyanilyennél túlélés miatt vagy más okból a menses
fennállása nem állapítható meg (7) 168
70. Alkoholos befolyásoltság: túlélés miatt nem értékelhető vagy ismer-
etlen (1), elkövetéskor volt (2),
nem volt (3) 169
71. Véralkoholvizsgálat: túlélés vagy más ok miatt nem vizsgált (1),
negatív (2), 1,50 0/00 alatt (3), 1,51-2,50 0/00 (4),
2,51-3,50 0/00 (5), 3,51 0/00 felett (6) 170

Boncolási lelet:

72. <u>Fertőző betegség:</u> nincs (1), ha van: tüdő-tbc (2), egyéb tbc (3), egyéb: ----- (4)	171	☐
73. <u>Daganat:</u> nincs (1), van, éspedig: ----- (2)	172	☐
74. <u>Cukorbetegség:</u> nincs (1) - van (2)	173	☐
75. <u>Idegrendszeri betegség:</u> Agyérelmeszesedés: -----	174-175	☐
Agylaggyulladás: -----	176-177	☐
Agysorvadás: -----	178-179	☐
75/a. Egyéb betegség: ----- ----- -----	180-181	☐
76. <u>Keringési rendszer betegsége:</u> <u>Szív:</u> elváltozás nincs (1), ha van: id.reumás (2), érelmeszesedéses és elfajulásos (3), egyéb: ----- (4)	182	☐
<u>Erek:</u> elváltozás nincs (1), ha van, súlyos (2), köze- pes (3), kezdődő érelmeszesedés (4), egyéb: ----- (5)	183	☐
77. <u>Légzőrendszeri betegség:</u> elváltozás nincs (1), ha van: influenza (2), tüdőgyulladás, hörghurut (3), idült hörög- és tüdő- tágulás (4), egyéb: ----- (5)	184	☐
78. <u>Emésztőrendszeri betegség:</u> <u>Gyomor:</u> elváltozás nincs (1), ha van: fekély (2), hurut (3), egyéb: ----- (4)	185	☐
<u>Belek:</u> elváltozás nincs (1), ha van, fekély (2), hurut (3), egyéb: ----- (4)	186	☐
<u>Máj:</u> elváltozás nincs (1), ha van, megnagyobbodás (2), zsugorodás (3), egyéb: ----- (4)	187	☐
<u>Sérv:</u> nincs (1), ha van: ----- (2)	188	☐
79. <u>Hugyivarszervi betegség:</u> nincs (1), van éspedig : ----- (2)	189	☐
80. <u>Terhesség:</u> nincs (1), ha van: 1-3 hónapos (2), 3-6 hónapos (3), 6 hónaposnál idősebb (4)	190	☐
81. <u>Fejlődési rendellenesség:</u> nincs (1), van, épedig: ----- (2)	191	☐
82. <u>Öregkori sorvadás:</u> nincs (1), ha van: kezdődő (2), közepes (3), súlyos (4)	192	☐

Az 54-82. sz. kérdéseket - a nyomozati adatok és a boncolási jegyzőkönyv alapján - megválaszolta:

alíírás

193-198

A cselekmény elkövetésének időpontjában fennállott meteorológiai helyzet:

--	--	--	--	--	--	--	--

1.5 ÖSSZEFOGLALÁS

A tanulmány a Budapesten 1972. évben öngyilkosság következtében elhaltak teljes körü anyagát foglalja magába. A teljességet az biztosítja, hogy Magyarországon, így a fővárosban is minden olyan személy holtteste, aki erőszakos halál (büntett, baleset, öngyilkosság) folytán halt meg, illetve akinél gyanu lehet arra, hogy a halál bekövetkezésében valamely erőszak szerepet játszhatott, kötelezően hatósági boncolásra kerül, amely objektív módon hivatott annak megállapítására, hogy pl. öngyilkosság történt-e vagy sem. Ilyen jogi rendezés, a kötelező hatósági boncolás alapján hazánkban a hatósági boncolások anyaga teljes képet ad egy adott terület, egy adott időszak öngyilkossági halálzásáról.

Miután közismert, hogy világviszonylatban Magyarországon a legmagasabb az öngyilkosság gyakorisága, és az is, hogy e gyakoriság Budapesten az országos átlagnál is magasabb, továbbá, hogy az előfordulási gyakoriság évről-évre kifejezetten emelkedik, indokoltnak mutatkozott az öngyilkossági halálesetek behatóbb vizsgálata, szélesebb körű elemzése és összefoglaló eredményeinek közreadása. Ez annál is inkább szükséges, mivel egyes kisebb tudományos közlésektől vagy kazuisztikus ismertetésektől, hivatalos statisztikai adatok közzétételétől eltekintve hazánkban mindeddig még nem jelent meg olyan nagyobb, átfogó monográfia, tanulmány, amely az öngyilkosok személyét és cselekményét nagy anyag elemzése alapján tette volna vizsgálat tárgyává, az egyediségeket és összetettségeket részleteiben elemezte volna. Jelen kötet - amely teljeskörű és nagy anyag objektív adataira épül, amelynek anyaga az interdiszciplináris elveknek megfelelően és mindenekelőtt a prevenció céljait szolgálni kívánva került feldolgozásra - ezt a hiányosságot kívánja pótolni, az öngyilkosság megelőzésével hivatottan foglalkozók számára kíván segítséget nyújtani.

A kötet anyagát képező vizsgálatot a KSH Népegyetemtudományi Kutató Intézetének, a KSH Társadalmi Szolgáltatások Statisztikai Főosztályának és a Semmelweis Orvostudományi Egyetem Igazságügyi Orvostani Intézetének munkatársai végezték, egyeztetett program szerint, kérdőíves módszerrel, számítógépes feldolgozással. Minden öngyilkos hozzátartozójával - közvetlenül a halálesetet, illetve a hatósági boncolást követően - részletes interjú történt, ennek során voltak megállapíthatók az öngyilkos személyi, demográfiai adatai, az öngyilkosság előzményei, a megelőző konfliktusok, a családi körülmények, az öngyilkosság oka, illetve az öngyilkos egészségi-betegségi állapota, megelőző vagy fennálló betegségei, orvosi gyógykezelése, stb. A kérdőív második fejezetében kerültek felvételre azok a minden tekintetben objektív adatok, amelyeket részben a hivatalos rendőrségi iratok, részben a boncolási jegyzőkönyvek biztosítottak, a cselekmény helyéről, idejéről, módjáról, a halál bekövetkezésének helyéről, idejéről, okáról, illetve az egyén valóságos - boncolással verifikált - egészségi-betegségi állapotáról, szervi elváltozásairól, stb. Az anyag feldolgozása és közreadása során - a szokásos statisztikai-demográfiai módszerektől eltérően - elsősorban az öngyilkos egyén biológiai státusza, egészségi-betegségi állapota állott a központi helyen. Minden általános statisztikai vagy demográfiai jelző lehetőleg az egyén biológiai státuszának tükrében került elemzésre, - és ebben a vonatkozásban a kötet felfogásában uttörő, hiszen mondhatni, biodemográfiai aspektusban még seholsem és sohasem analizálták az öngyilkossági halálzását, - azt vizsgálva, hogy az öngyilkosok általános egészségi állapota jobb-e, rosszabb-e, mint az összlakosság körében. Ha csak a közismert betegségi, általános haláloki statisztikák e vonatkozásban nem mindenben egyenértékű adataival történhet is meg az öngyilkosok vonatkozó adatainak egybevetése, annyi határozottan megállapítható, hogy az öngyilkosok egészségi állapota kifejezetten rosszabb, ami viszont feltétlenül arra utal, hogy az

egyén biológiai státusza, egészségi-betegségi állapota és az öngyilkosság elkövetése között - ha az pontos mértékkel nem is fejezhető ki - valamiféle összefüggés látszik fennállni.

A vizsgálat és elemzés 853 öngyilkossági halálesetet foglal magába, - 1972. évben Budapes-
ten 853 személy halt meg öngyilkosság következtében - a legfontosabb adatok a következők foglalhatók
össze:

Az öngyilkosok általános biológiai jellemzői

E fejezetben kerültek elemzésre az egyén általános testi állapotára, fejlettségére, tápláltsá-
gára, testi épségére, a menstruáció vagy terhesség fennállására, stb. vonatkozó adatok. Ezek közül
kiemelhető, hogy a menstruációképes nők 24,4 %-a cselekménye elkövetésekor menstruált, terhesség
3 nőnél állott fenn.

A 853 öngyilkos közül 669 - 326 férfi, 343 nő - megelőzően már állt valamilyen okból kórházi
gyógykezelés alatt. Az öngyilkosságot 24 személy - 18 férfi, 6 nő - kórházban, gyógykezelése közben
követte el. 168 férfi és 194 nő megelőzően valamilyen műtéten is átesett, az öngyilkosoknál elvégzett
összes műtétek száma 443. 193 öngyilkos - 117 férfi, 76 nő - megelőzően valamilyen balesetet is
elszenvedett.

Megkülönböztetett figyelmet érdemel, hogy a 853 öngyilkos közül 562 (65,9 %) - a 441 férfi
közül 258 (58,5 %), a 412 nő közül 304 (73,8 %) - az öngyilkosság elkövetése idejében orvosi gyógy-
kezelés alatt állt. Az orvosi gyógykezelés alatt állott 562 öngyilkos közül 225 ideg- vagy elmebetegség
miatt állt kezelés alatt, ezek közül 14 kórházban, 8 lakásán, betegállományban és 203 ideggondozói
ellátásban részesült.

Az öngyilkosok demográfiai jellemzői

Az öngyilkosok közül 441 férfi, 412 nő. Az öngyilkosságok előfordulási aránya az életkor
előrehaladtával folyamatosan növekszik, legnagyobb számban a 70 évesnél idősebbek között fordult
elő öngyilkosság. A gyakoriság - és ez a vonatkozó régebbi megállapításokkal kissé ellentétes - a
fizikai dolgozók körében a legmagasabb. Ezzel függ össze az iskolai végzettség és az öngyilkossági
gyakoriság közötti negatív korreláció: a legnagyobb gyakoriság a csupán általános iskolát végzettek
körében volt megfigyelhető.

A vertikális és horizontális mobilitás nem mutat számottevő hatást, a budapesti születésűek,
illetve a fővárosba költözötték között nincs nagyságrendi különbség. Bár viszonylag magas, 31 % a
foglalkozást változtatók aránya, ezen belül nagyobb a fizikaiból szellemi munkakörbe átlépettek része-
sedése, mint az ellenkező irányú mozgás. Az egzisztenciális "lecsuszás" szerepe csak a fizikai mun-
kakörökön belül - szakmunkásból segédmunkás - mutatkozik.

A családi kötelékben élők, valamint a gyermekkel rendelkezők körében kisebb az öngyilkosság
elkövetésének valószínűsége. Az öngyilkosok 48 %-ának nem volt gyermeke a cselekmény elkövetése
idejében, ez természetesen részben az átlagosan magasabb életkorral is összefüggésben állhat.
Magas volt azoknak az aránya, 30 %, akiknek bár volt élő gyermekük, mégis egyedül éltek.

Az öngyilkosok lakásviszonyai - feltehetően idősebb életkorukkal összefüggésben - kedvezőbb-
nek mutatkoztak az átlagosnál.

Az öngyilkosság előzményei

Az öngyilkosok zöme összeütközésbe került környezetével közvetlenül cselekménye elkövetése előtt, a konfliktusok faja rendkívül eltérő, leggyakoribb a családi konfliktus előfordulása. A 853 öngyilkos közül 307,- 145 férfi, 162 nő - megelőzően már követett el öngyilkossági kísérletet, az öngyilkosok több mint fele tett öngyilkosságra utaló kijelentést, mintegy harmada bucsulevelet is írt. Az öngyilkos nők 81,3 %-a, a férfiak 73,0 %-a adott valamiféle egyes vagy többes előrejelzést arról, hogy élete elpusztítására készül.

A büntetett előéletűek, valamint az éppen büntető eljárás alatt állók aránya minden valószínűség szerint nagyobb, mint az összlakosság körében, annak jeléül, hogy a deviáns magatartásra való hajlam több irányban is jelentkezhet. Feltűnő, hogy a büntetett előéletű öngyilkosok között viszonylag alacsony, 30 %-os a vagyon elleni büntetett miatt elítéltek aránya, viszont az élet-, testi épesség, nemi erkölcs, valamint a közrend elleni garázda jellegű bűncselekmény miatt elítélteké az átlagost meghaladja.

A 853 öngyilkosból 205,- 160 férfi, 45 nő - fogyasztott régóta és jelenleg is túlzott mértékben alkoholt, e 205 személy volt alkoholistának minősíthető. (29 személy csak régebben, 35 újabban ivott fokozottabb mértékben, ezeket nem lehetett alkoholistának tekinteni.) Az alkoholizmus, mint az öngyilkosság oka 118 személynél szerepelt, közülük 100 férfi, 18 nő. E 100 férfi közül 93, a 18 nő mindegyike alkoholista volt. Megelőzően alkoholelvonó kezelésben 57 személy, - 48 férfi, 9 nő - részesült.

Itt említhető, hogy az öngyilkosság következtében azonnal, tehát túlélés nélkül elhaltak közül 110 személy, - 90 férfi, 20 nő - az öngyilkosságot alkoholosan befolyásolt állapotban követte el. A véralkoholérték 10 férfinél és 3 nőnél 3,51 ezrelék feletti volt, ami súlyos fokú alkoholos befolyásoltságot jelent. A 853 öngyilkos közül 369,- 145 férfi, 224 nő - túlzott mértékben gyógyszerfogyasztó volt. Közülük 89 nyugtatószert, 80 altatót, 194 nyugtatót és altatót egyidejűleg, 6 egyéb gyógyszert szedett rendszeresen, túlzott mértékben.

Az öngyilkosság elkövetésének körülményei és tényezői

A 853 öngyilkos közül 291 személy altatószermérgezéssel, 200 személy önakasztással, 149 személy világítógáz mérgezéssel, 73 magasból leugrással követte el az öngyilkosságot. Jelentős különbség mutatkozik az elkövetési módok nem szerinti vizsgálatánál: a nőknél altatószermérgezés gyakorisága a legnagyobb (46,8 %), - ez a mód férfiaknál 22,2 %-ban fordul elő, - férfiaknál az önakasztás áll a gyakorisági sor első helyén, 34,5 %-kal, ez utóbbi a nőknél 11,7 %-kal a sor harmadik helyén szerepel. A Co-mérgezés nőknél 29,4 %-ban, férfiaknál 15,6 %-ban fordul elő. Általában megfigyelhető, hogy a férfiak inkább választanak brutális, kemény módszereket életük kioltására, mint a nők.

Az öngyilkosság elkövetésének oka 243 személynél, - 124 férfinél, 119 nőnél - valamely szervi betegség, 216 személynél, - 78 férfinél, 138 nőnél - ideg-, elmebetegség volt. Már említésre került, hogy 118 személy alkoholizmus okából, továbbmenően 66 személy családi viszály, 44 személy elhagyatottság, 41 személy öregkor, stb. miatt vetett véget életének. A 853 öngyilkos közül 68 személynél, - 35 férfinél, 33 nőnél - nem volt megállapítható, hogy mi okból követte el az öngyilkosságot. Az öngyilkos férfiak 78,5 %-a, a nők 64,3 %-a a cselekmény elkövetésének helyszínén, a férfiak 20,8 %-a, a nők 34,5 %-a az öngyilkosságot követően kórházban halt meg, a kórházba szállítás közben elhaltak aránya alárendelt. Túlélés a férfiak 43,8 %-ánál, a nők 59,0 %-ánál fordult elő. A halál oka a férfiak 81,9 %-ánál, a nők 66,5 %-ánál közvetlenül az öngyilkosság, egyébként a cselekmény következtében keletkezett valamely szövödmény volt.

A vizsgálat kiterjedt az elkövetett öngyilkosság és az adott meteorológiai jelenségek közötti feltételezett összefüggések elemzésére is. A suicidium elkövetésének pontos ideje 591 személy, - 333 férfi, 258 nő - esetében volt határozottan ismert. Elsőként a külső környezet ritmikus történései közül a napi ritmus és az évszakos élettani hatás (szezonalitás) összefüggései kerültek vizsgálatra, ennek során megállapítható volt, hogy a legtöbb öngyilkosság május hónapban, hétfői napon és a két nemnél együttesen 31,6 %-ban leginkább délelőtt 8 és 12 óra közötti időben történt.

A légköri válaszfelületek (frontok) hatása közül a veszteglő frontok jelenléte esetén volt megfigyelhető az öngyilkosságok legkifejezettebb halmozódása, az öngyilkosságok 42,3 %-a ilyen meteorológiai helyzetben került elkövetésre, ezen kívül a talajmenti légtömegek fajtái szerint is bizonyos halmozódást mutatkozott. Legnagyobb számban, 246 esetben, 41,6 %-ban tengeri (maritim) levegőtestek jelenléte esetén követtek el öngyilkosságot.

Különleges és egyedi öngyilkosságok személyi jellemzői

Az öngyilkosság, mint jelenség, társadalmi, az egyén öngyilkossága azonban mindig individuális cselekmény. Általános tapasztalat szerint - és éppen az előbbieik értelmében - minden egyes öngyilkosság más és más, egyedi jellegzetességekkel rendelkező. Ezek az egyedi jellegzetességek statisztikai módszerekkel nem foglalhatók egységbe, így a kötetben is egyenként, külön-külön kerültek megemlítésre, illetve felsorolásra. Ennek keretében a különleges személyiségek (művészek, orvosok, homoszexuálisok, kábítószerélvezők és egyéb személyi különlegességek), a különleges okok (bűncselekmény elkövetése utáni öngyilkosság, valóságos üldözés után kialakult üldözöttes téves eszmékben egyéb különleges okból elkövetett suicidium), sajátos elkövetési módok (ismétlés, egyéb különleges mód), különleges helyen elkövetett cselekmények, különleges boncolási leletek, stb. egyenként kerültek felsorolásra.

Az öngyilkosok betegségei

A 853 öngyilkos közül 688 személynek, - 329 férfinak, 359 nőnek - volt valamilyen maradandó betegsége. Megdöbbentő ez a magas előfordulás, hiszen annyit jelent, hogy az öngyilkosok 80,7 %-a, - a férfiak 74,6 %-a, a nők 87,1 %-a - életében valamely betegségben szenvedett, illetve ez számára valamiképpen problémát jelentett. Az előfordult maradandó betegségek összes száma 1108 (férfiaknál 507, a nőknél 601).

A betegségek fajait tekintve a következő előfordulás mutatkozott: 286 személynél neurózis, 67 személynél manifest elmebetegség - rendkívül impresszionáló adat, hogy a 853 öngyilkos közül összesen 353 személy (41,4 %), 150 férfi, 203 nő öngyilkossága elkövetésekor ideg-, elmebetegségben szenvedett -, 208 személynél szív vagy érbetegség, 84 személynél magas vérnyomás betegség, 27 személynél daganatos betegség, 41 személynél cukorbetegség, 32 személynél tuberculosus, 24 személynél asthma, 31 személynél gyomorfekély, 69 személynél egyéb emésztőrendszeri betegség, 27 személynél rheuma, 23 személynél ízületi merevség, stb.

Az öngyilkosok boncolási lelete szerint a férfiak csupán 11,3 %-a, a nők 5,5 %-a volt bonctanilag "egészséges", kivülük a férfiak 7,9 %-a, a nők 4,9 %-a csak kezdődő érlelmeszesedésben szenvedett, de a férfiak 80,8 %-a, a nők 86,6 %-a kifejezetten különböző súlyos betegségben szenvedett.

Különös figyelemmel került a boncolás során vizsgálatra az agyvelő bonctani állapota. A vonatkozó boncolási lelet szerint:

a/ Agyérelmeszesedés a 853 öngyilkosból 447 személynél, az öngyilkosok 52,4 %-ánál állott fenn. A férfiak közül 208-nak (47,2 %), a nők közül 239-nek (58,0 %) volt agyérelmeszesedése. Az elváltozás 91 esetben kezdődő, 203 esetben közepes foku, 153 esetben súlyosfoku volt. A 70 évesnél idősebb 194 öngyilkos közül 185-nek (95,3 %) volt agyérelmeszesedése, ennek foka 7 esetben kezdődő, 80 esetben közepes, 98 esetben súlyos. A súlyosfoku agyérelmeszesedésben szenvedett öngyilkosok 34,7 %-a férfi, 65,3 %-a nő.

b/ Agylágyulás 59 öngyilkosnál (6,9 %) állott fenn, 32-nél kezdődő, 22-nél közepes, 5-nél súlyos fokban.

c/ Agysorvadás volt található 146 (17,1 %) öngyilkosnál, a férfiak közül 56-nál (12,7 %), a nők közül 90-nél (21,8 %). Az agysorvadás foka 51 esetben kezdődő, 18 esetben közepes, 77 esetben súlyos volt.

Szívbetegség az öngyilkosok 69,6 %-ánál, érbetegség 82,3 %-ánál, daganatos betegség 4,8 %-ánál fordult elő.

A budapesti 1972. évi öngyilkossági halálesetek széleskörű vizsgálata, elemzése és az összefoglaló eredmények közzlése, - tul azon,hogy e társadalmi jelenség monografikus feltárását tekintette alapvetőnek, - az aktiv megelőzés érdekében a figyelemfelkeltés célját kívánta szolgálni.

2. AZ ÖNGYILKOSOK ÁLTALÁNOS BIOLÓGIAI JELLEMZŐI

Az öngyilkosság tényének és az öngyilkosok biológiai egyediségének jobb megismerését szolgálják a biológiai alap jellemzők - nem, életkor, általános testi állapot - vizsgálata. A nem és életkor ismeretében az öngyilkosok általános testi állapotáról, mondhatni biológiai státusáról tájékoztató adatok mindegyike a boncolásnál megállapított tények alapján került felvételre, s így természetesen jelzi az öngyilkosok általános biológiai jellemzőit. Kétségtelen ugyan, hogy a testi állapot egyes adottságai nem állanak az öngyilkosság elkövetésével oki vagy meghatározó összefüggésben, mégis a testi épséget érintő fogyatékossgal, károsodással, a menstruációval, a terhességgel vagy az alkoholos befolyásoltsággal kapcsolatban bizonyos összefüggések nem zárhatók ki. Ezen megfontolások szemléletében részletezettek a halállal végződött öngyilkosok biológiai jellemzői.

2.1 NEM ÉS KOR SZERINTI MEGOSZLÁS

A vizsgált öngyilkosok nem szerinti megoszlása némileg eltér az országos arányoktól, ahol évtizedek óta kétharmad-egyharmad arányban szerepelnek a férfiak illetve a nők. A budapesti öngyilkosok között ez az arány 52-48 %, vagyis megközelíti a lakosság nem szerinti megoszlásának arányát (46-54%). Ez azonban részben összefügg a budapesti öngyilkosok korszpecifikus gyakoriságával, am. - az országos tendenciával egyezően - az életkor előrehaladtával az öngyilkossági gyakoriságok gyors növekedését mutatja mindkét nemnél (3.számú tábla).

3. Öngyilkosok megoszlása nem és kor szerint

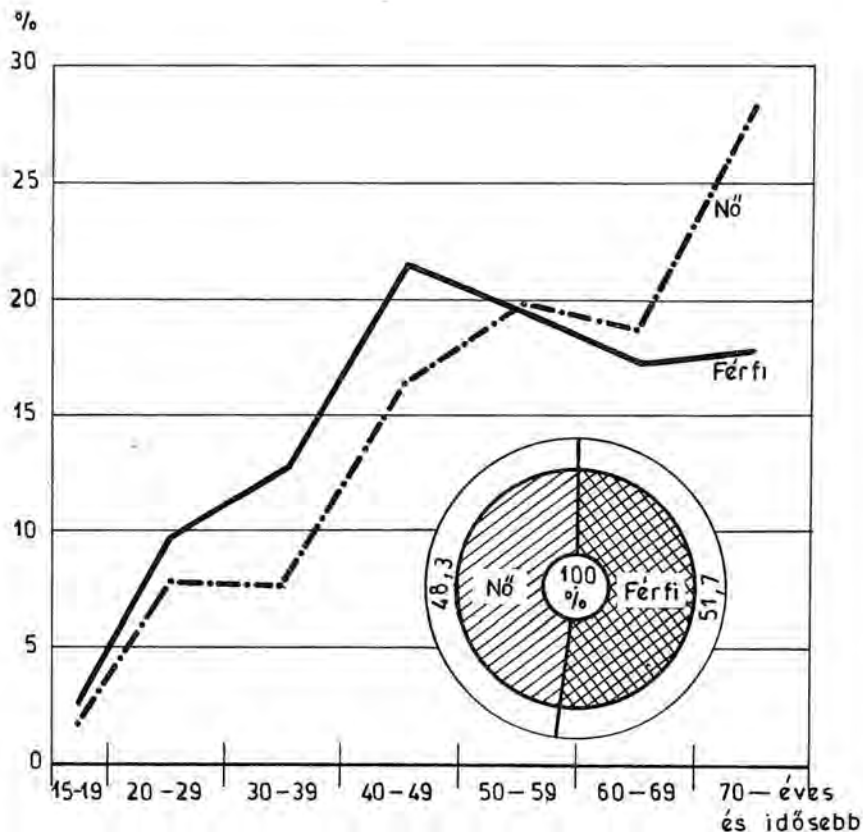
Korcsoport	Férfiak		Nők		Összesen	
	száma (N)	100 000 lakosra ¹⁾	száma (N)	100 000 lakosra ¹⁾	szám (N)	100 000 lakosra ¹⁾
1	2	3	4	5	6	7
10 - 19 éves	11	8,1	7	5,3	18	6,7
20 - 29 "	40	25,7	32	19,8	72	22,7
30 - 39 "	56	47,0	31	23,3	87	34,5
40 - 49 "	95	68,8	67	40,9	162	53,6
50 - 59 "	85	73,3	81	59,3	166	65,7
60 - 69 "	76	80,1	77	59,9	153	68,5
70 - x "	78	150,8	116	114,1	194	126,5
Ismeretlen	-	-	1	-	1	-
Összesen	441	48,9 ²⁾	412	39,5 ²⁾	853	43,9 ²⁾

¹⁾ Az 1970. január 1. népességi adatokkal számítva. - ²⁾ Az össznépességgel (10 éven alúkat is belevéve) számítva.

Amint a 3. számú tábla adatai jelzik, az öngyilkosok gyakorisága a férfiak minden korcsoportjában magasabb, mint a nőknél; a többlet általában 30-50 % körül mozog korcsoportonként. Azt, hogy a férfiak összesített öngyilkossági gyakorisága mégis csupán 24 %-kal nagyobb, mint a nőké, elsősorban az okozza, hogy a magasabb öngyilkossági arányszámú idősebb korcsoportokban Buda-

pesten igen erős a női többlet. A 70 éven felüliek között például közel kétszer annyi a nő, mint a férfi; ily módon a 70 éven felüli öngyilkosoknak is 60 %-a nő (annak ellenére, hogy a férfiak öngyilkossági gyakorisága ebben a korcsoportban is mintegy egyharmadával magasabb a nőkénel). Az egyes nemek szerint vizsgálva, egyébként az életkor határozott pozitív korrelációja az öngyilkosságok gyakoriságával, mindkét nemnél hasonlóak az országosan tapasztalt összefüggésekhez (I. ábra).

I. Az öngyilkosok megoszlása nem és életkor szerint

2.2 TESTMAGASSÁG

A szélsőséges termetértékeknek - a normál emberi termetnél alacsonyabb, illetve magasabb - az öngyilkosok közötti előfordulása testfejlettség és pszichikai vonatkozásai miatt fontos jelenség. A vizsgált mintán belül egy nő volt törpe (100 cm-nél alacsonyabb); négy nő termete 110-139 cm közötti; és egy nő termete a 190 cm-t haladta meg. A hat nő esetében feltételezhető - egyéb tényezőket is figyelembe véve - hogy a normáltól lényegesen eltérő testmagasságuk a személyiség alakulásában, ezen keresztül az öngyilkosság elkövetésében is szerepet játszhatott. Kiemelendő tény, hogy míg a férfi öngyilkosoknak csak 31,0 %-a, addig a nők 50,7 %-a tartozik a "magas-igen magas" termetcsoportokba. A "magas-igen magas"termetű nők 37,1 %-a volt hajadon, különélő, elvált. Feltételezhető, hogy a magas termet hátrányt jelentett a párválasztásban és így többszörös áttételben közvetetten szerepe volt az öngyilkosságban.

Összevontan, mindkét nembeli öngyilkosok a magyarországi mai népesség termecsoport megoszlásával megegyezően, nagytöbbségben a "közepes-magas" termecsoportokhoz (férfiak 69,3 %; nők 67,0 %) tartozik (4. sz. táblázat). A magyarországi jelenkori férfi népesség termetátlaga 170,75 cm; a női népességé 160,51 cm (NEMESKÉRI, 1970) BARTUCZ (1938) a férfi népesség termetátlagát 167,02 cm-ben; a női népességét 156,10 cm-ben adta meg közel negyven esztendővel ezelőtt.

4. Az öngyilkosok termecsoport megoszlása nem- és életkor szerint

Termecsoportok (E. Schmidt)	Határértékek cm-ben	Férfi								Együtt	
		15-19		20-49		50-59		60-x			
		éves									
		N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
1	2	3		4		5		6		7	
Igen alacsony	x-152,9	-	-	1	0,5	1	1,2	5	3,3	7	1,6
Alacsony	153,0-162,9	-	-	9	4,7	5	5,9	19	12,3	33	7,5
Kisközepes	163,0-166,9	-	-	28	14,7	8	9,4	14	9,1	50	11,3
Közepes	167,0-169,9	4	36,4	39	20,4	23	27,0	35	22,7	101	22,9
Nagyközepes	170,0-172,9	2	18,2	53	27,8	20	23,5	38	24,7	113	25,6
Magas	173,0-182,9	4	36,4	36	18,9	18	21,2	26	16,9	84	19,1
Igen magas	183,0-x	1	9,0	25	13,0	10	11,8	17	11,0	53	12,0
Összesen		11	100,0	191	100,0	85	100,0	154	100,0	441	100,0
Nő											
Igen alacsony	x-141,9	-	-	-	-	1	1,2	4	2,1	5	1,2
Alacsony	142,0-150,9	-	-	5	3,8	4	4,9	32	16,6	41	10,0
Kisközepes	151,0-154,9	-	-	17	13,1	7	8,5	34	17,6	58	14,1
Közepes	155,0-157,9	-	-	18	13,9	10	12,2	45	23,3	73	17,7
Nagyközepes	158,0-159,9	-	-	6	4,6	9	11,0	10	5,2	25	6,1
Magas	160,0-169,9	4	57,1	69	53,1	43	52,5	62	32,1	178	43,2
Igen magas	170,0-x	3	42,9	15	11,5	7	8,5	6	3,1	31	7,5
Ismeretlen	-	-	-	-	-	1	1,2	-	-	1	0,2
Összesen		7	100,0	130	100,0	82	100,0	193	100,0	412	100,0

2.3 TÁPLÁLTSÁG

Az egyén - alkatához és életkora szerinti fejlettségéhez viszonyítva - túl (jól), közepesen és rosszul táplált lehet, illetve pl. valamely senyvesztő betegsége miatt senyvesztésben szenvedhet.

5. Az öngyilkosok tápláltságának százalékos megoszlása
nemek szerint

A tápláltság foka	Férfi	Nő	Összesen
1	2	3	4
Túltáplált	13,4	21,6	17,4
Közepesen táplált	68,3	63,8	66,1
Gyengén táplált	17,2	14,1	15,7
Senyveség	1,1	0,5	0,8
Összesen	100,0	100,0	100,0

A túl (jól) tápláltak részvételi aránya nagyobb a nők, mint a férfiak között, a rosszul tápláltak aránya a férfiaknál nagyobb, mint a nőknél. Feltűnő, hogy csupán 7 öngyilkos tápláltsága volt senyvesnek minősíthető, holott a senyvesztő betegségekben szenvedő öngyilkosok száma ennek sokszorososa volt. A tápláltság fokát az öngyilkosok életkora szerint vizsgálva, az tűnik fel, hogy a túl (jól) tápláltak részvétele a férfiak között a 40-59 éves középkoruknál, a nők között a 60 évesnél idősebbek körében a legnagyobb. Így pl. amíg a 60-69 éves férfiak 11,8 %-a, a 70 évesnél idősebb férfiak 7,7 %-a, addig a 60-69 éves nők 27,3 %-a és a 70 évesnél idősebb nők 24,1 %-a volt a túl, illetve a jól táplált. (2.1 táblázat)

6. A gyengén tápláltak részvételi aránya (az adott korcsoportba tartozó öngyilkosok százalékában), nemek szerint

Korcsoport	Férfi	Nő	Összesen
1	2	3	4
15 - 19 éves	18,2	-	11,1
20 - 29 éves	2,5	12,5	6,9
30 - 39 éves	14,3	6,5	11,5
40 - 49 éves	9,5	11,5	9,9
50 - 59 éves	8,2	11,1	9,6
60 - 69 éves	35,6	13,0	24,2
70 éves és idősebb	28,2	21,6	24,2
Összesen	17,2	14,1	15,7

A gyengén tápláltságnak, - melynek oka az esetek csupán elenyészően kisebb (bár pontosan meg nem állapítható) részében anyagi természetű, - feltételezhetően nagyobb szerepe lehet az öngyilkosság elkövetésében, mint a jól tápláltságnak. Ezt a véleményt az a tény támasztja alá, hogy a gyenge tápláltság az esetek többségében valamilyen olyan betegséggel (pl. gyomorfekélyvel, más emésztőszervi vagy daganatos megbetegedéssel, esetenként ideg- és elmebetegséggel, stb.) kapcsolatos, melyek az egyént nemcsak szomatikus állapotában érintik, de psychésen is károsíthatják. Figyelembe véve, hogy a 60-69 éves és a 70 évesnél idősebb öngyilkosok egyaránt 24,2 %-a, - az ilyen életkorú férfiak 35,6 %-a, illetve 28,3 %-a - gyengén táplált volt, felmerül a gondolat, hogy az öngyilkosságnak az idősebb korúak körében való halmozódásában (ha a másodlagosan vagy áttételesen) a gyenge tápláltságnak is lehet szerepe.

2.4 TESTI ÉPSÉG

A testi épség végtaghiányban vagy valamely betegség (zömében idült ízületi gyulladás) okozta mozgásképtelenségben, bénaságban megnyilvánuló károsodása adott esetekben ugyancsak - ha közvetett módon is - összefüggésben állhat az öngyilkosság elkövetésével. A vizsgált minta 25 esetében - az öngyilkosok 2,9 %-ában - szenvedett az öngyilkos mozgásképtelenséget okozó betegségben; 6 esetben egyik, 1 esetben mindkét alsó végtagja hiányában. (2.2 táblázat)

2.5 SZERVSÚLYOK

A holttest boncolásakor mért szervsúlyai részben az egyén alkatáról, részben a vizsgált szerv állapotáról (pl. különböző betegségeiről, sorvadtságáról vagy tultengéséről, stb.) adnak tájékoztatást. Az öngyilkosok szervsúlyairól közölt adatok is ilyen értelemben vehetők figyelembe. Itt viszonylag gyakori az "ismeretlen" megjelölés és ennek oka, hogy egyes esetekben pl. a szerv súlyos roncsolódása miatt a mérés félrevezető eredményeket adna, más esetekben pedig átlagosnak megfelelő volta miatt nem minden esetben kerül sor a szervsúly mérésére.

Az agy súlya - az ismert agysúly 578 egyén közül - 434 öngyilkosnál (75,1 %-nál) 1201-1400 g. közötti volt. Az agy normál súlya férfiaknál 1100-1700 g, átlag 1400 g., nőknél 1050-1550 g., az átlag 1275 g. (HARVIE, 1962). Férfiaknál az 1301-1400 g., nőknél az 1201-1300 g. közötti agysúly fordult elő a legnagyobb számban. Feltűnő, hogy 4 férfi - ezek mindegyike 60 évesnél idősebb - agyának súlya nem érte el az 1000 grammot és az is, hogy 14 öngyilkos, - 1 férfi, 13 nő, - agyának súlya 1001-1100 g. volt. (2.3 táblázat)

A sziv súlya - az ismert szivsúly 806 egyén közül - 601 öngyilkosnál (70,5 %-nál) 251-400 g. közötti volt. A sziv normál súlya férfiaknál 270-360 g., átlag 300 g., nőknél 200-280 g., átlag 250 g. (HARVIE, 1962). A 401 g. feletti szivsúly, amely már mindenképpen kóros szivtultengést jelez, 173 öngyilkosnál (21,5 %-nál), a 250 g. alatti 32 öngyilkosnál (8,0 %-nál) fordult elő. Említést érdemel, hogy 3 nő szivsúlya 200 g. -nál is kisebb volt. (2.4 táblázat)

A máj súlya - az ismert májsúly 564 egyén közül - mindössze 186 öngyilkosnál (33,0 %-nál) felelt meg az ép máj 1401-1600 g. közötti súlyának. Mindkét nemnél a normálsúly 1500-1800 g., az átlag 1650 g. (HARVIE, 1962). 115 öngyilkosnál (20,4 %-nál) 1201-1400 g. között kissé csökkentebb, 175 öngyilkosnál (31,0 %-nál) 1601-1800 g. között kissé nagyobb volt, mint az egészséges, ép szerv súlya. Májsorvadásra utaló 1200 g. alatti súly 38 öngyilkosnál, - ezek közül 4 nő májának súlya az 1000 grammot sem érte el, - 1801 g. feletti, kifejezett májmegnagyobbodást jelző súly pedig 50 öngyilkosnál - 35 férfinél, 15 nőnél - volt található. Az idevonatkozó adatok részletezése a 2.5 táblázatban.

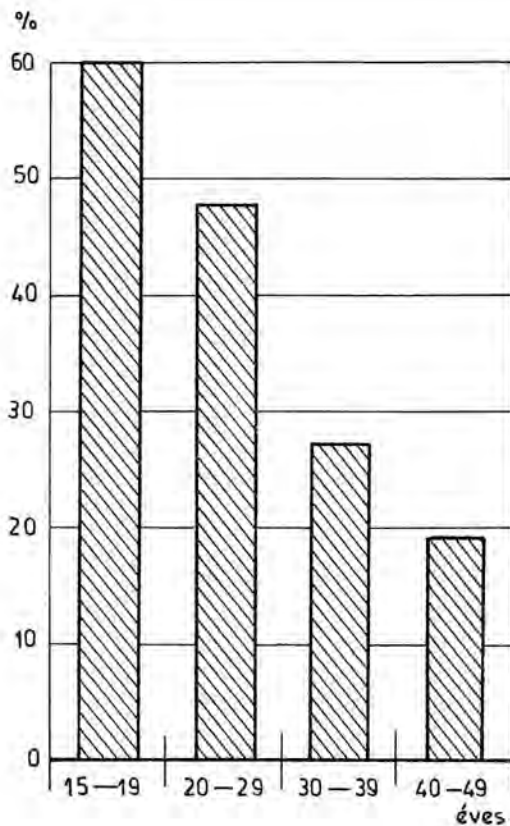
2.6 MENSES, MENOPAUSA

Közismert, hogy a nők a ciklikus havi vérzés időszakában - főként a praemenstruum utolsó napjaiban, illetve a vérzés első napján - általában fokozottabban érzékenyek a külvilág eseményeivel szemben, psychés labilitásuk és reakcióik ilyenkor különböző agresszív vagy autoagresszív cselekvéseket eredményezhetnek. Ebből eredően a menstruáció és az öngyilkosság között kétségtelenül fennáll összefüggés, - erről irodalmi közlések is tájékoztatnak; PELLER (1935), BALÁZS (1936),

FAZEKAS - JAKOBOVITS (1955), KENYERES - SZUCHOVSKY (1971) - és ez indokolja, hogy a vizsgált anyagban is elemzésre kerüljön a menses, mint biológiai állapot és az öngyilkosság kapcsolata.

A 412 öngyilkos nő közül 289 (70,1 %) 50 évesnél idősebb életkora vagy bár ennél fiatalabb életkorban, de csonkoló nőgyógyászati műtét utáni vagy éppen terhes állapota miatt menstruációképtelen volt, így a menstruáció fennállása 123 nőnél - az öngyilkos nők 29,9%-ánál - volt megállapítható. Ez utóbbiak közül is 21 nőnél (a menstruációképes nők 17,1%-nál), akiknél hosszabb-rövidebb, de legalább néhány napos túlélés folytán a boncoláskor már nem volt megállapítható, hogy a cselekmény elkövetésekor menstruáltak-e vagy sem, a menstruáció fennállását ismeretlenként kellett megjelölni. Eszerint erre a vizsgálatra annak a 102 nőnek az esetében kerülhetett sor, akik egyrészt életkoruk és egészségi állapotuk alapján menstruációképesek voltak, másrészt, akiknél túlélés nem, vagy csak olyan rövidebb időtartamban állott fenn, amely a vizsgálatot még lehetővé tette. A 102 nő közül 30 (29,4 %) cselekménye elkövetésekor menstruációs állapotban volt (II. ábra).

II. Az öngyilkosságot menstruációs állapotban elkövetett nők megoszlása életkor szerint

7. A menstruáció és az öngyilkosság kapcsolata

Az öngyilkos nő életkora (év)	A reprodukтив életkoru nők száma	Ebből		Menstruáció fennállása		Az öngyilkosság elkövetésekor menstruált	
		menstruációképtelen	menstruációképes	nem megállapítható	megállapítható	szám szerint	%-ban
1	2	3	4	5	6	7	8
15 - 19	7	-	7	2	5	3	60,0
20 - 29	32	3	29	6	23	11	47,8
30 - 39	31	4	27	5	22	6	27,3
40 - 49	67	7	60	8	52	10	19,2
Összesen	137	14	123	21	102	30	29,4

A menstruáció előfordulási gyakorisága az öngyilkos nők életkora szerint jelentős eltéréseket és az életkor növekedésével párhuzamosan határozott csökkenést mutat. A menstruációképes és vizsgálható nők százalékában kifejezett gyakoriság a 15-19 évesek körében volt a legnagyobb (60,0%), ezt követően fokozatosan csökkent és a 40-49 évesek között volt a legkisebb (19,2%). A gyakoriságnak ez az alakulása arra enged következtetni, hogy a menstruációs állapottal együttjáró psychés hatások elsősorban a legfiatalabb nőkre gyakorolhatnak - az öngyilkosság szempontjából - kedvezőtlen befolyást és ez az életkor előrehaladtával egyre kisebbé válik (2.6 táblázat).

8. Az öngyilkosság valószínű oka a menstruációképtelen, a menstruációképes (menstruáló, nem menstruáló, ismeretlen) és az összes öngyilkos nő között (százalékban)

Az öngyilkosság valószínű oka	Menstruációképtelen nő	Menstruációképes nő, akinél a menstruáció az öngyilkosság elkövetésekor			Együtt
		fennállt	nem állt fenn	ismeretlen	
1	2	3	4	5	6
Ideg-elmebetegség	29,8	53,4	40,3	42,9	33,5
Egyéb betegség	33,6	10,0	22,2	14,3	28,9
Családi viszály	3,8	10,0	15,3	14,3	6,8
Szerelmi bánat	0,7	13,3	5,6	9,6	2,9
Összes egyéb ok	32,1	13,3	16,6	18,9	27,9
Összesen	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Az öngyilkosság okának előfordulási gyakorisága jelentős különbségeket mutat a menstruációképtelen, illetve a menstruációképes (és éppen menstruáló vagy nem menstruáló) nők körében. Így a cselekményük elkövetésekor menstruáló nők több, mint fele (53,4%-a) ideg-elmebetegség okából vett véget életének, - holott ez az ok a menstruációképtelen nőknél "csak" 29,8%-ban, illetve az összes öngyilkos nőnél 33,5%-ban fordult elő, - és ez az adat önmagában is bizonyíthatja a menstruációs állapotnak a fennálló psychozisosokra, elmebetegségekre gyakorolt, akár önpusztításhoz vezető hatásait. A családi viszály, mint ok is gyakrabban fordul elő a menstruáló, mint a menstruációképes

telen nő között, - bár említést érdemelhet, hogy ezen ok előfordulási gyakorisága a menstruációképes, de nem menstruáló nők körében a legnagyobb, - ezen kívül a szerelmi bánat, mint elkövetési ok is jelentősen gyakoribb a menstruáló, mint a nem menstruáló vagy menstruációképtelen, illetve az összes öngyilkos nő között. Ugyanekkor az egyéb betegség és az összes egyéb ok előfordulási gyakorisága a menstruáló nők között a legkisebb. (2.7 táblázat)

9. Az öngyilkosság elkövetési módjának százalékos megoszlása a menstruációképtelen, a menstruációképes (menstruáló, nem menstruáló, ismeretlen) és az összes öngyilkos nő között

Az öngyilkosság elkövetési módja	Menstruációképtelen nő	Menstruációképes nő, akinél a menstruáció az öngyilkosság elkövetésekor			Együtt
		fennállt	nem állt fenn	ismeretlen	
1	2	3	4	5	6
CO- mérgezés	17,3	16,7	31,9	9,5	19,4
Altatószer-mérgezés	50,9	23,3	36,1	61,9	46,8
Magasból leugrás	6,6	20,0	6,9	4,8	7,5
Önagasztás	11,1	20,0	11,1	9,5	11,7
Összes egyéb mód	14,1	20,0	14,0	14,3	14,6
Összesen	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Az öngyilkosság elkövetési módjainak megoszlása is figyelemre méltó eltéréseket mutat a cselekményüket menstruációs állapotban elkövetett nők és a nem menstruáló, illetve menstruációképtelen nők között. A menstruáló nők körében a szénmonoxidmérgezés és különösen az altatószer-mérgezés kisebb arányban fordul elő, mint akár a menstruációképtelen, akár az összes öngyilkos nő között, - pl. amíg a menstruáló nők "csupán" 23,3 %-a vetett véget altatószerrel életének, addig a mérgezés a menstruációképtelen nőknél 50,9 %-kal, az összes öngyilkos nőnél 46,8 %-kal szerepelt, - ugyanakkor a menstruáló nők között a magasból leugrás, az önagasztás és a nem említett összes egyéb mód egyaránt 20 %-os, az összes más nőknél mutatkozó gyakoriságnál jelentősen nagyobb gyakorisággal fordult elő. Ez a megoszlás azt látszik bizonyítani, hogy a cselekményüket menstruáló állapotban elkövető nők sokkal inkább választanak brutális, ún. "kemény" elkövetési módokat öngyilkosságuk végrehajtására, mint a nők általában.

Az elkövetési módok előfordulását a menstruáló nők között - a nők életkora szerint - vizsgálva, úgy tűnik, hogy az említett kemény módokat inkább a középkorú nők alkalmazzák (pl. a 40-49 évesek 50 %-a önagasztással lett öngyilkos), a 30 évesnél fiatalabbak körében az ún. "puha" (RINGEL, 1969) elkövetési módok nagyobb arányban fordulnak elő, mint az idősebbek között.

A menstruáló nők körében az öngyilkosság elkövetését közvetlenül megelőzően fennállott konfliktusokat a 2.10 táblázat mutatja be. Ezen táblázat adataiból említést érdemel az, hogy a 30 menstruáló nő közül 11 nőnek (36,7 %) önmagával, 7 nőnek (23,3 %) házastársával, 7 nőnek (23,3 %) más okból egyéb és 3-3 nőnek (10-10 %) szerelmi, illetve anyagi konfliktusa, problémája volt. Azt vizsgálva, hogy a fennálló egyes konfliktusok körében a menstruációképes és vizsgálható nők között milyen arányban szerepeltek az öngyilkosságot menstruációs állapotban elkövető nők, az állapítható meg,

hogy a házastárssal konfliktusban levő 17 nőből 7 (41,2 %), a szerelmi konfliktusban levő 11 nőből 3 (27,3 %), az anyagi konfliktusban levő 5 nőből 3 (60,0 %), illetve az önmagával konfliktusban levő 16 nő közül 11 (68,7) cselekménye elkövetésének időpontjában menstruált. A csupán példaképpen említett ezen magas előfordulási gyakoriságok alapján fel lehet tételezni, hogy bizonyos konfliktusok és a menstruáció együttes fennállása különösen hajlamosíthat az öngyilkosság elkövetésére, illetve ilyen esetekben az öngyilkosság elkövetésének veszélye fokozottabban fennálhat (2.8, 2.9, 2.10, 2.11 táblázatok).

2.7 TERHESSÉG

A 412 nő közül 3 (0,7 %) terhes állapotban követte el az öngyilkosságot, a terhességi idő 1 nőnél 1-3, 2 nőnél 3-6 hónap közötti volt. A 3 nő közül 2 elvált, 1 házasságban volt. Az öngyilkosság okaként egyik nőnél sem maga a terhesség került megjelölésre, bár feltehető, hogy a cselekmény elkövetésében a terhes állapot mindhárom esetben szerepet játszhatott (2.12 táblázat). Az összefoglaló közleményekben és szakkönyvekben a terhesség az öngyilkosság ritka okai között nyer említést. E kérdést vizsgált esetek kapcsán foglalja össze POTONDI (1964).

10. A terhes állapotban öngyilkosságot elkövetett nők megoszlása korcsoportok és a terhességi idő szerint

A terhes nő életkora (év)	A terhességi idő			Együtt
	1-3 hónapos	3-6 hónapos	6 hónap feletti	
1	2	3	4	5
20 - 29	-	1	-	1
30 - 39	-	1	-	1
40 - 49	1	-	-	1
Összesen	1	2	-	3

3. DEMOGRÁFIAI JELLEMZŐK

3.1 AZ ÖNGYILKOSOK SZÜLETÉSI HELY SZERINTI MEGOSZLÁSA

A Budapesten halállal végződött öngyilkosságok között rendkívül nagy arányban (63,4 %) képviselték a nem budapesti születésűek. Leszámítva a vidéki lakóhelyű, de az öngyilkosságot Budapesten elkövetett, vagy kezelés céljából felhozottakat az arány változatlanul magas (60,9 %). A budapesti lakosu öngyilkosok több mint fele tehát élete folyamán vándorolt fel Budapestre. Ez felveti azt a kérdést, hogy a bevándoroltak között nem magasabb-e esetleg az öngyilkosságok gyakorisága. Sajnos a jelenlegi budapesti lakosok születési hely szerinti megoszlására vonatkozóan nincsenek teljes körű adataink; ezért e kérdés pontosan és egyértelműen nem válaszolható meg. Egyes vizsgálati anyagok azonban, pl. 1963. évi mikrocenzushoz kapcsolódó átrétegződési felvételek arra engednek következtetni, hogy a felnőtt koru budapestiek között a bevándoroltak aránya

60-70 % között mozog, vagyis nagyjából megfelel az öngyilkosok között tapasztalható részarányoknak. Ennek alapján úgy tűnik, hogy a budapesti öngyilkosság gyakoriságában nincs szignifikáns különbség a bevándorlók és az őslakosok között. Ez egyébként nem meglepő, ha egyrészt a Budapest és vidék közötti különbségeknek az előbbieken vázolt csökkenését is figyelembe vesszük. Másfelől az is feltehető, hogy a budapesti őslakosság tradicionális, még mindig kissé magasabb öngyilkossági gyakoriságát a mobil lakosság utoléri, miután elképzelhető valamelyes korreláció a mobilitás és öngyilkosság között, elsősorban a mobilitásból esetenként adódó gyökértelenség, illetve anémia következtében (3.1, 3.2, 3.3 táblázat).

11. Az öngyilkosok megoszlása születési hely szerint

Születési hely	Az öngyilkosok	
	száma (N)	%-os megoszlása
1	2	3
Budapest	312	36,6
Városok	158	18,5
Községek	362	42,4
Külföldi ¹⁾	21	2,5
Összesen	853	100,0

1) Ismeretlennel együtt

3.2 AZ ÖNGYILKOSOK ISKOLAI VÉGZETTSÉGE

Az öngyilkosok iskolai végzettség szerinti vizsgálata - ismét az országos adatokhoz hasonlóan - az iskolázottság és az öngyilkossági hajlam negatív korrelációjára utal. Kiemelkedően legmagasabb a csak általános iskolába jártak öngyilkossági gyakorisága, mindkét nemnél. (Az iskolába nem jártak alacsony arányszáma a minimális nagyságrendű abszolút számokra való tekintettel nem tekinthető szignifikánsnak.) Ugyanakkor viszont szignifikáns differencia már nem mutatkozik a közép, illetve felsőfoku végzettségűek között; a férfiaknál a felsőfoku végzettségűek arányszáma egy árnyalattal alacsonyabb, a nőknél egy árnyalattal magasabb, mint a középfoku iskolát végzettké (12.sz. tábla, 3.4 táblázat).

12. Az öngyilkosok iskolai végzettség szerinti megoszlása

Iskolai végzettség	Férfi		Nő		Összesen	
	(N)	100 000 lakosra ¹⁾	(N)	100 000 lakosra ¹⁾	(N)	100 000 lakosra ¹⁾
1	2	3	4	5	6	7
Nem járt iskolába	6	10,4	8	8,3	14	9,1
Általános iskolát végzett	308	57,9	300	44,1	608	50,1
Középfokú iskolát végzett	63	35,5	60	26,2	123	30,2
Felsőfokú iskolát végzett	41	34,5	17	28,8	58	32,6
Ismeretlen	23	-	27	-	50	-
Összesen	441	48,9 ²⁾	412	39,5 ²⁾	853	43,9 ²⁾

¹⁾ Az 1970. január 1. népességi adatokkal számítva. ²⁾ Az össznépességgel (a 7 éven aluliakat is belevéve) számítva.

3.3 AZ ÖNGYILKOSOK GAZDASÁGI AKTIVITÁSA, FOGLALKOZÁSA

A fővárosnak az ország társadalmi-gazdasági életében betöltött vezető szerepe, a kétmillió város milliója a budapesti öngyilkosok gazdasági aktivitását, foglalkozás szerinti megoszlását sajátos ismérvekkel ruházta fel.

3.3.1 Az öngyilkosok gazdasági aktivitása

Budapesten az öngyilkosok 46 %-a (389 fő) aktív kereső volt. Az összes budapesti öngyilkoshoz viszonyított arányuk lényegesen alacsonyabb, az inaktív keresők aránya (42 %), viszont számottevően magasabb a vidéki öngyilkosoknál tapasztalt aránynál; az eltartottaknál nincs érdemleges különbség (12 %).

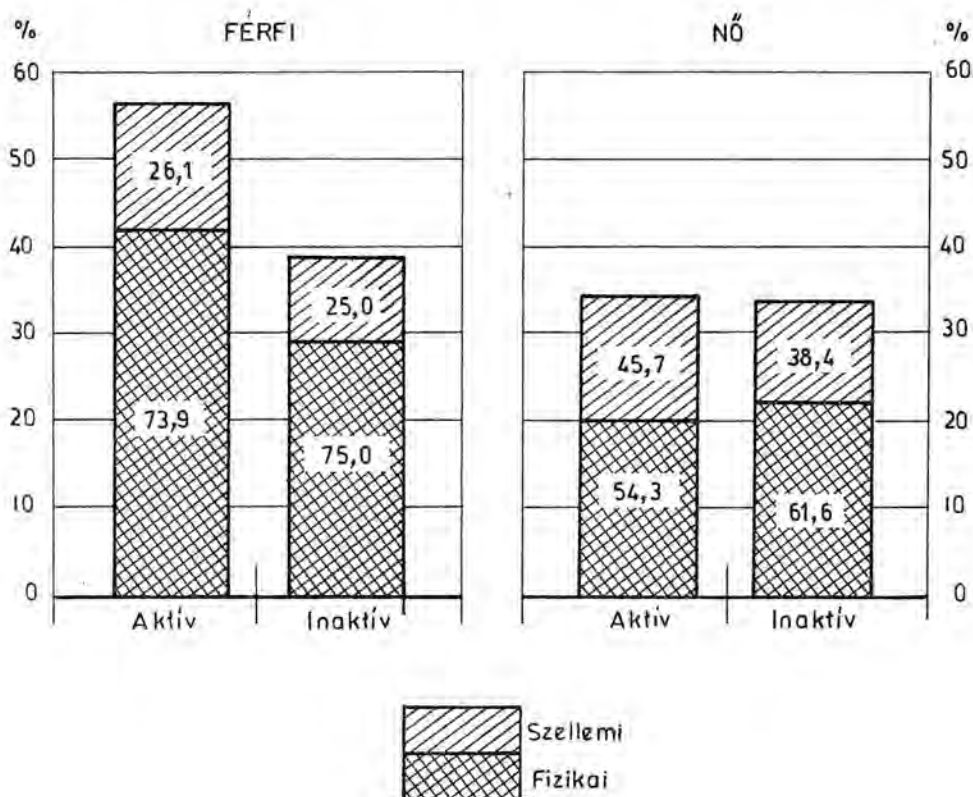
13. Az öngyilkosok száma és százalékos megoszlása gazdasági aktivitás és terület szerint

Gazdasági aktivitás	Az öngyilkosok					
	száma (N)			százalékos megoszlása		
	Budapesten	vidéken	összesen	Budapesten	vidéken	összesen
1	2	3	4	5	6	7
Aktív keresők	389	1 738	2 127	45,8	57,9	55,2
Inaktív keresők	361	886	1 247	42,5	29,5	32,4
Eltartottak	100	377	477	11,7	12,6	12,4
Összesen ¹⁾	850	3 001	3 851	100,0	100,0	100,0

¹⁾ Ismeretlenek nélkül

Budapesten százezer 15 éves és idősebb népesség közül 1972-ben 50 ember követett el öngyilkosságot. A fővárosi öngyilkosságok gyakorisága alig több, mint vidéken (47), azonban a lakosság gazdasági aktivitását tekintve számottevő eltérések tapasztalhatók. Az aktív keresők öngyilkossági gyakorisága a fővároshoz viszonyítva mintegy 10 fővel magasabb vidéken, az inaktív keresők és az eltartottak körében viszont Budapesten vetnek véget többen önkezüleg életüknek. A fővárosban az öngyilkosságok elkövetésének gyakorisága (a százezer lakosra jutó öngyilkosok száma) az aktív keresők körében a legalacsonyabb és az inaktív keresők között a legmagasabb, vidéken a sorrendet az inaktív keresők vezetik, akiket az eltartottak és az aktív keresők követnek (3.5, 3.6 táblázat, III. ábra).

III. Az öngyilkosok megoszlása gazdasági aktivitás és nem szerint

14. Az öngyilkosságok gyakorisága gazdasági aktivitás és terület szerint¹⁾

Gazdasági aktivitás	A százezer 15 éves és idősebb megfelelő aktivitású népességre jutó öngyilkosságok száma		
	Budapesten	vidéken	összesen
1	2	3	4
Aktív kereső	35,1	44,7	42,5
Inaktív kereső	99,4	85,8	96,3
Eltartottak	41,0	24,8	27,0
Összesen ²⁾	49,5	46,6	47,2

¹⁾ Az 1970. évi népszámlálás alapján megállapított lakónépességgel számítva - ²⁾ Ismeretlenek nélkül.

A nemek szerinti megoszlást tekintve, az aktív és inaktív keresők között a férfiak gyakrabban követnek el öngyilkosságot, mint a nők, míg az eltartottak körében a nők öngyilkossági gyakorisága a magasabb. Százezer aktív kereső férfi lakosra 42, inaktív kereső férfira 130, és az eltartott férfiakra 22 öngyilkos jut, a nők körében ugyanezen arányok pedig sorrendben a következők: 27, 81 és 50.

Figyelemre méltó az öngyilkosok aktivitás és ezen belül korszerinti megoszlása, illetve gyakorisága. Az öngyilkosságok egészét tekintve az Igazságügyi Orvostani Intézet adatai is bizonyítják azt a jelenséget, hogy az öngyilkosságok gyakorisága növekszik az életkor előrehaladásával.

Az aktív keresők között - az országos átlaghoz hasonlóan - a magasabb korcsoportokban erősebb az öngyilkosság elkövetésének hajlama. Az eltartottak körében pedig, jóllehet a 60 éves és idősebbek öngyilkossági gyakorisága a legmagasabb, azonban a második legnagyobb gyakorisággal bíró korcsoport a 40-49 éveseké és csak ezután következnek az 50-59 évesek. Az inaktív keresők csoportja, - akik között kizárólag öregségi-, özvegyi- és rokkantsági nyugdíjasok találhatóak - erősen eltér az átlagostól. A 15-39 éveseket figyelmen kívül hagyva, a többi korcsoportban ugyanis az életkor növekedésével egyre alacsonyabb az öngyilkosság elkövetésének valószínűsége, amellett, hogy az inaktív keresők öngyilkossági gyakorisága minden korcsoportban felülmúlja az aktív keresők és az eltartottak öngyilkossági arányszámát. (3.7 táblázat)

15. Az öngyilkosságok gyakorisága korcsoportok és gazdasági aktivitás szerint¹⁾

Korcsoport (év)	Százézer megfelelő koru és gazdasági aktivitású			
	aktív	inaktív	eltartott	összes 15 éves és idősebb
	kereső			
	népességre jutó öngyilkosok száma			
1	2	3	4	5
15 - 39	24,1	43,4	12,8	22,8
40 - 49	44,9	245,9	81,0	52,7
50 - 59	52,4	101,6	59,5	64,8
60 éves és idősebb	53,2	100,4	87,2	92,5
Összesen	35,1	99,4	41,0	49,7

¹⁾ Az 1970. évi népszámlálás alapján megállapított lakónépességgel számítva

Az előzőekben vázoltak, a férfiak és a nők egyes korcsoportjaiban, illetve gazdasági aktivitásuk szerint, még szembetűnőbben jelentkeznek.

3.3.2 Az öngyilkosok foglalkozása és keresete

A Budapesten számbavett öngyilkosok 28 %-a szellemi foglalkozású volt. A szellemi foglalkozásúak aránya több mint kétszeresen meghaladja az országos átlagot (12 %). A fizikai foglalkozásúak 59 %-os aránya viszont elmarad az országostól (76 %), míg az eltartottak mind a budapesti öngyilkosok között, mind országosan azonos arányt képviselnek. Az aktív és inaktív keresőket külön vizsgálva némileg eltérő képet kapunk. Budapesten az aktív kereső öngyilkosok 1/3-a volt szellemi és 2/3-a fizikai dolgozó, míg országosan ez az arány 15, illetve 85 %. Az inaktív kereső öngyilkosok körében a szellemi dolgozók aránya 31, országosan 11 %-ot tett ki; a fizikaiak részaránya ennek megfelelően 69, illetve 89 %. Az adatok arra utalnak, hogy mind az aktív keresők, mind a nyugdíjasok

körében a fizikai dolgozók a szellemi dolgozókhoz képest sokkal gyakrabban választják az önkéntes halált. Hazánkban százezer aktív fizikai kereső közül 1972-ben 53-an, az inaktív keresők közül százan lettek öngyilkosok, ugyanakkor a szellemi dolgozóknál csak kb. fele annyian, 25-en, illetve 52-en. Budapesten az aktív kereső fizikai dolgozók öngyilkossági gyakorisága 50 %-kal meghaladja a szellemi dolgozókéét, vidéken pedig több mint kétszerese. Nem ilyen meggyőző a különbség a nők körében. Budapesten a fizikai foglalkozású nők alig pár fővel mulják felül a szellemi dolgozókat, vidéken pedig fordított a helyzet (3.8 táblázat).

16. Az aktív keresők öngyilkossági gyakorisága foglalkozási főcsoportok és nemek szerint, Budapesten és vidéken¹⁾

Foglalkozási főcsoportok	100 000 megfelelő foglalkozású és nemű lakosra jutó					
	férfi	nő	összes aktív kereső	férfi	nő	összes aktív kereső
	Öngyilkosok száma					
	Budapesten			vidéken		
1	2	3	4	5	6	7
Fizikai foglalkozású összesen	48,3	29,0	40,4	72,3	12,7	50,6
Ebből: ipari	39,0	19,7	31,2	49,2	14,9	37,2
építőipari	41,1	70,2	42,4	61,8	-	59,8
mezőgazdasági	48,9	78,2	60,2	88,2	7,3	52,1
kereskedelmi és vendéglátóipari	77,0	20,9	37,2	71,6	15,6	30,6
szolgáltatási	124,1	80,6	84,4	96,4	8,9	48,7
szállítási	34,9	14,5	32,1	52,4	38,2	51,2
segédmunkások és egyéb fizikai	75,0	39,0	55,6	107,4	16,8	67,4
Szellemi foglalkozású összesen	31,4	24,6	27,6	30,0	16,6	23,2
Ebből: műszaki	20,9	6,0	16,8	24,8	24,1	24,7
államigazgatási	25,1	10,7	20,5	20,0	30,9	22,9
egészségügyi, kulturális	56,1	28,8	39,6	41,7	20,2	27,6
irodai, számviteli	34,3	27,7	29,6	33,7	13,1	20,5
Fizikai és szellemi összesen	42,4	26,8	35,0	65,1	13,8	44,8

¹⁾ Az 1970. évi népszámlálás alapján megállapított lakónépességgel számítva

Az öngyilkossági gyakoriság - a foglalkozási főcsoportokat tekintve - a szám szerint legkisebb kategóriában, a szolgáltatás területén dolgozó fizikai, valamint a mezőgazdasági fizikai dolgozók körében a legmagasabb (84, illetve 60 százalékszázalék). E két csoport után 56 százalékszázalékkal - a szám szerint is legnagyobb csoport - a segédmunkások és hasonló foglalkozásúak következnek. A legkisebb arányszámmal rendelkező kategóriák a szellemi dolgozók között találhatóak, a százezer műszaki foglalkozású aktív keresőre 17, az államigazgatási főcsoportban 21 öngyilkos jut (3.9 táblázat).

Mint ahogy az öngyilkosok foglalkozás szerinti megoszlása nem követi hűen az országos arányokat, az átlagkeresetet tekintve is számottevő különbség tapasztalható. A szocialista szektorban a munkások és alkalmazottak átlagbére (2 326 Ft) több, mint kétszáz forinttal haladta meg az öngyilkosok - az öngyilkosságot megelőző hónapjára vonatkozó - átlagbérét (2 119 forint). A nyugdíjasok nyugdíjának havi átlaga viszont az öngyilkosoknál a magasabb. 1972 júliusában a munkás és alkalmazotti nyugdíjasok átlagos havi nyugdíja (1 026 forint), a nyugdíjas öngyilkosok nyugdíjánál 27 forinttal alacsonyabb összeget képviselt.

A fizikai dolgozók átlagbére mind a férfiaknál, mind a nőknél elmaradt a szellemi dolgozókétól. Hasonló különbségek tapasztalhatók a férfiak és a nők átlagbérét hasonlítva, a férfiak javára.

17. Aktív és inaktív kereső öngyilkosok az öngyilkosságot megelőző havi átlagbér, illetve nyugdíj szerint, nemenként

Nem	Az öngyilkosságot megelőző havi átlagbér, illetve nyugdíj (Ft)					
	Aktív kereső			Inaktív kereső		
	szellemi	fizikai	összesen	szellemi	fizikai	összesen
1	2	3	4	5	6	7
Férfi	2 807	2 128	2 305	1 481	1 183	1 250
Nő	2 074	1 546	1 788	1 102	821	868
Összesen	2 443	1 958	2 119	1 272	1 039	1 053

3.3.3 Az öngyilkosok foglalkozásának változása

A tanult, különösen a hosszabb tanulmányokat igénylő szakmák, foglalkozások az embereket egész életükön végigkísérik. Így a foglalkozások is bizonyos összefüggésben vannak az öngyilkosságokkal, különösen abban a vonatkozásban, hogy a foglalkozásváltozások révén bekövetkező, a dolgozó életritmusára, társadalmi helyzetére ható negatív tényezők kiválthatják, vagy elősegíthetik az öngyilkosság elkövetését. A kérdés a foglalkozás-változás oldaláról közelítve sem egyértelmű és egyszerű, még abban az esetben sem, ha bebizonyosodna, hogy a foglalkozásváltozások erősen korrelálnak az öngyilkosság bekövetkeztével. A foglalkozás megváltoztatása ugyanis csak másodlagos jellegűnek, egyéb tényezők - alkoholizmus miatt eredeti foglalkozását abbahagyni kénytelen, bűncselekmény elkövetése, betegség, nyugdíjazás stb. - mellékhatásának tekinthető. Másrészt nem ismerve az öngyilkos pontos életutját és lelki beállítottságát, amit esetleg az adatok alapján a foglalkozásban beálló törésnek minősíthetünk - pl. szellemi dolgozóból fizikai munkás lett - nem feltétlenül ad mindig helyes eredményt, előfordul, hogy pontosan e változás hozta meg az illető lelki egyensúlyát.

A Budapesten regisztrált öngyilkosokra vonatkozó adatok sem nyújtanak egyértelmű választ e kérdésre, bár rávilágítanak több figyelemre méltó jelenségre. Az aktív kereső öngyilkosok között magas a foglalkozást változtatók aránya, ugyanakkor a foglalkozás - a változtatók körében - az öngyilkosságot megelőző rövid időszak alatt válik labilissá.

A 389 aktív kereső öngyilkos közül 118-nak - 31 %-uknak - változott a foglalkozása, amely egy esetet kivéve, teljes egészében 1972-ben, az öngyilkosság évében következett be. A foglalkozást változtatók aránya férfiaknál alig valamivel magasabb, mint a nőknél.

18. Az öngyilkosok százalékos megoszlása a foglalkozás változásának ideje szerint (aktív keresők)

Nem	A foglalkozás nem változott	Az utolsó foglalkozás változásának éve				Együtt
		1972	1970-1971	1969 és korábban	ismeretlen	
1	2	3	4	5	6	7
Férfi	67,5	31,3	-	0,4	0,8	100,0
Nő	70,7	28,6	-	-	0,7	100,0
Összesen	68,6	30,3	-	0,3	0,8	100,0

Nem megfelelő összehasonlítási alap, de támpontul szolgál az öngyilkosok foglalkozásváltozása nagyságrendjének megítéléséhez, hogy a népgazdaság szocialista szektorában az aktív keresőknek csak mintegy 10 %-a változtatott munkahelyet, aminél a foglalkozást változtatók aránya természetesen sokkal kisebb. A foglalkozás változásának mértékét jelző adatokban tükröződnek a magasabb szintű felkészültséget igénylő foglalkozások felváltása alacsonyabb szintűre, de a fordított esetek is.

Az öngyilkosságok lélektanára utalva, inkább azoknak a foglalkozásváltozásoknak az előfordulását vélelmezhetnénk gyakoribbaknak, amelyek egzisztenciális "csuszást" jelentenek és így az öngyilkosok életében jelentős "törést" okozva válnak az öngyilkosság motivációjává. A szellemi és a fizikai csoportot vizsgálva azonban a foglalkozásváltozásokat jellemző adatok nem ezt igazolják.

A foglalkozást változtató öngyilkosok 13 %-a a szellemi munkát fizikaira, viszont 20 %-a a fizikai munkát cserélte fel szellemire, a férfiaknál ugyanezen arányok 16 és 20 %, nőknél 7 és 20 %. Figyelembe véve azonban, hogy a fizikai jellegű munkák között is különbség mutatkozik a szakmunka, a betanított munka, továbbá a segédmunka között, az öngyilkosságot befolyásoló vagy kísérő jelenségként fellépő, az életpályában törést jelentő változásnak kell minősítenünk azt is, ha valaki szak- vagy betanított munkából lesz segéd- és hasonló jellegű munkássá. Így vizsgálva a budapesti, halállal végződött öngyilkosságokat, azt tapasztalhatjuk, hogy a foglalkozást változtatók körében a segédmunkások kategóriája növekedett. Szellemi foglalkozásukból - az összes foglalkozásváltoztatáshoz viszonyítva - 3 %, a fizikai munkások közül pedig 27 % lett segédmunkás, viszont e csoportból csak 12,2 % lett szellemi, illetve szak- vagy betanított munkás (3.10, 3.11 táblázat).

19. A foglalkozást változtató (aktív kereső) öngyilkosok százalékos megoszlása és az utolsó foglalkozás jellege

Az utolsó foglalkozást megelőző foglalkozás jellege	Az utolsó foglalkozás jellege			Együtt
	szellemi	segédmunkás és kiegészítő	egyéb fizikai	
1	2	3	4	5
Férfi				
Szellemi	14,9	2,7	13,5	31,1
Segédmunkás és kiegészítő	1,3	2,7	9,5	13,5
Egyéb fizikai	18,9	21,6	14,9	55,4
Együtt	35,1	27,0	37,9	100,0
Nő				
Szellemi	9,8	2,4	4,9	17,1
Segédmunkás és kiegészítő	7,3	2,5	7,3	17,1
Egyéb fizikai	12,2	36,5	17,1	65,8
Együtt	29,3	41,4	29,3	100,0
Összesen				
Szellemi	13,0	2,6	10,5	26,1
Segédmunkás és kiegészítő	3,5	2,6	8,7	14,8
Egyéb fizikai	16,5	27,0	15,6	59,1
Összesen	33,0	32,2	34,8	100,0

A foglalkozásváltozásokról az előzőekben vázoltakhoz hasonló képet kapunk, ha az öngyilkosok első és utolsó foglalkozását vetjük össze.

3.4 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA A LAKÁSVISZONYOK SZERINT

Budapesten az 1970. évi népszámlálás időpontjában a lakások 70 %-át főbérleti (szolgálati) használati jogcím alapján lakták. A személyi tulajdonu és a lakásszövetkezeti lakások az összes lakások 28 %-át tették ki, míg a társbérletes lakások aránya 2 %-ot képviselt. Az önálló lakással rendelkező öngyilkosok lakáshasználati jogcímét tekintve a társbérletben levők aránya egyezik a budapesti átlaggal, a főbérleti jogviszonnyal rendelkezők aránya (74 %) viszont valamivel magasabb, a tulajdonosi pedig (23 %) kisebb annál.

Önálló lakással - valamennyi öngyilkost számításba véve - az öngyilkosok 72 %-a rendelkezett. Az öngyilkos nők körében ez az arány - a férfiakéhoz viszonyítva - magasabb.

20. Az öngyilkosok százalékos megoszlása a lakáshasználati jogcím és nemek szerint

Lakáshasználati jogcím	Férfi	Nő	Összesen
1	2	3	4
Tulajdonos	19,0	14,6	16,9
Főbérlet	50,0	57,5	53,7
Társbérlet	0,9	2,4	1,6
Albérlet, ágybérlet	5,0	2,7	3,8
Családtag	19,0	19,0	19,0
Munkásszálláson lakó	2,7	0,7	1,7
Szociális otthonban lakó	0,2	1,2	0,7
Egyéb	2,5	1,2	1,9
Ismeretlen	0,7	0,7	0,7
Összesen	100,0	100,0	100,0

Az öngyilkosok lakásvizonya és az öngyilkossági gyakoriság, az öngyilkosság elkövetése között közvetlen kapcsolat nem állapítható meg. Az öngyilkosságok okát kutatva sem a bucsulevelekben, sem a hozzátartozók közléseiből nem fordult elő olyan jelzés, mely szerint az öngyilkosság elkövetésének okát nem kielégítő lakásvizonyal lehetne azonosítani. E megállapítást igazolják az adatok is. Nem ideális lakáskörülménynek tekinthető az albérlet, az ágybérlet, valamint - az esetek zömében - a társbérlet sem.

Ennek ellenére a tulajdonosok és a főbérleti jogcímmel rendelkezők öngyilkossági gyakorisága több, mint kétszeresen meghaladja a társbérletben, illetve az al- vagy ágybérletben lakók öngyilkossági gyakoriságát.

Jellemző jegyek mutatkoznak azonban a lakásokban lakó személyek száma, illetőleg a családösszetétel, valamint a kor és az öngyilkosság oka között.

Budapesten a magánháztartások 15 éven felüli lakónépességének 12 %-a él egyedül, az öngyilkosoknak viszont 18 %-a. Az egyedülálló öngyilkosok a nők körében több mint másfélszer magasabb arányt képviselnek a férfiakhoz képest. A nők 22, a férfiak 13 %-a élt egyedül. (3.12 táblázat)

21. Az öngyilkosok százalékos megoszlása családjösszetétel és nem szerint

Családjösszetétel	Férfi	Nő	Összesen
1	2	3	4
Egyedülálló	12,9	22,3	17,5
Az öngyilkos együtt lakott:			
szüleivel	7,9	6,5	7,3
házastársával (élettársával)	27,2	20,1	23,8
házastárssal és gyermekkel	28,8	14,6	21,9
gyermekkel	7,9	18,0	12,8
házastárssal, gyermekkel és szülővel	1,8	1,5	1,6
egyéb összetétel	9,6	14,1	11,7
Munkásszálláson vagy szociális otthonban lakó	3,0	1,9	2,5
Ismeretlen	0,9	1,0	0,9
Összesen	100,0	100,0	100,0

Az egyedülálló és a családi kötelékben élők számottevően különböznek az öngyilkosság elkövetésének gyakoriságában. Évenként átlagosan a lakásukban egyedül élő budapesti lakosok közül kb. minden 1200., a többedmagával együttélőknél minden 2200. ember lesz öngyilkos. Feltűnően kedvezőtlen a szociális otthonokban élők öngyilkossági gyakorisága, ahol minden 140. ember követett el halálos végű öngyilkosságot. (Százezer 15 éven felüli egyedülálló lakos közül 78, a családi körben élők közül 46, a szociális otthonban lakók közül pedig közel 800 vetett véget önkezüleg életének). Az egyedüllét, helyesebben az egyedüllakás, mint tényező tehát növeli az öngyilkosság elkövetésének valószínűségét, ami elsősorban idős korban - már a 40 évesek korcsoportjától kezdve a 70 évesekig erőteljesen megnyilvánul. Az öngyilkosok 59 %-a az 50 éves és idősebb korcsoportba tartozik, az egyedülálló öngyilkosoknál viszont e korosztály aránya 69 %.

Az öngyilkossági arányszám az egyedülálló között - a legfiatalabbak korcsoportjait és a 70 éves és idősebbeket kivéve - valamennyi korcsoportban magasabb, mint a nem egyedül élők körében (3.13 táblázat).

22. A magánháztartásokban élők öngyilkossági gyakorisága és százalékos megoszlása korcsoportonként

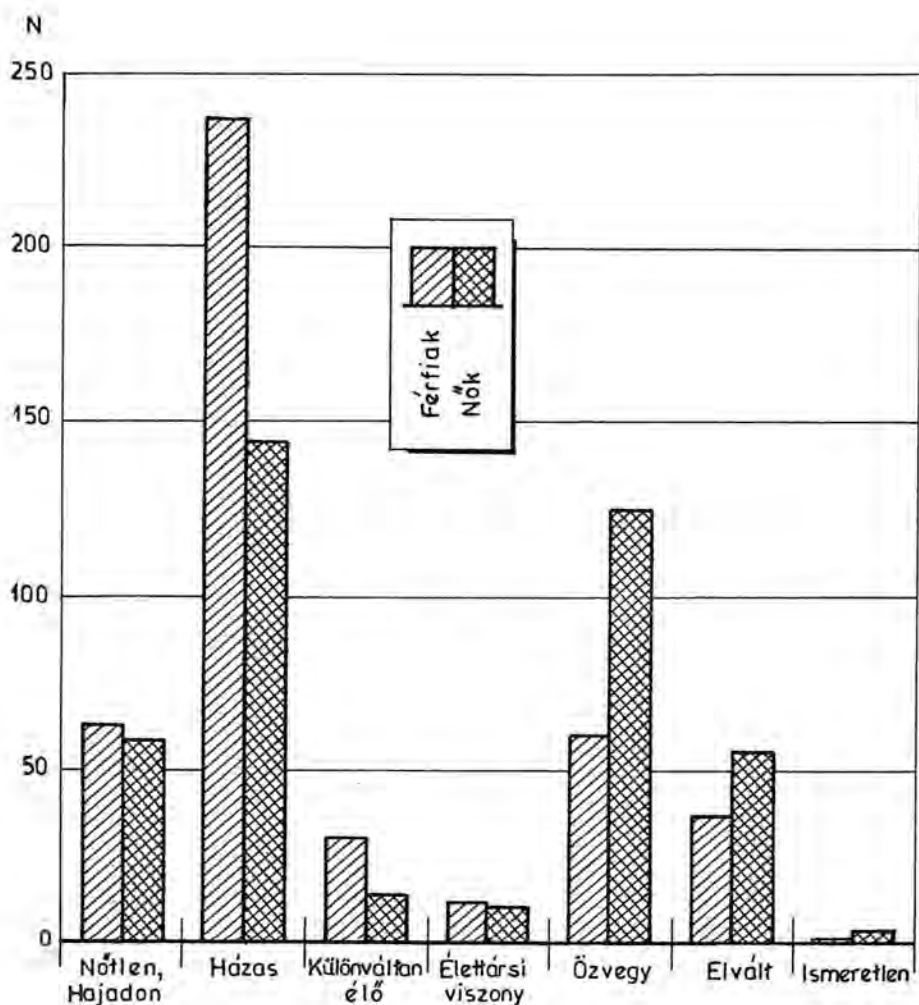
Korcsoport (év)	Százezer megfelelő korcsoportu		Az egyedül	A többedmagával együtt
	egyedül	többedmagával együtt	lakó öngyilkosok százalékos megoszlása	
	lakó lakosra jutó öngyilkosok száma			
1	2	3	4 [*]	5
15 - 39	34,2	24,1	14,2	21,3
40 - 49	110,4	49,7	16,4	19,4
50 - 59	116,4	60,2	23,7	19,1
60 - 69	87,4	64,5	24,3	16,9
70 - x	87,7	142,5	20,9	23,3
Összesen	77,6	47,5	100,0	100,0

3.5 AZ ÖNGYILKOSOK CSALÁDI KÖRÜLMÉNYEI

3.5.1 Családi állapot

Az öngyilkosok nagyobb hányada - a férfiak 62,8 %-a, a nők 40,5 %-a - házas, azonban arányuk eléggé elmarad a budapesti 15 éves és idősebb házas népesség arányszámától. E két csoport eltérő volta sejteti, hogy az öngyilkosok családi állapot szerinti megoszlása jelentékenyen eltér a budapesti 15 éves és idősebb népesség megoszlásától. Az öngyilkos nők között az özvegyek és az elváltak aránya közel kétszer magasabb, mint a 15 éven felüli népességben, a hajadonok és a házasok aránya viszont lényegesen alacsonyabb (IV. ábra). A férfiak körében a legkisebb eltérés az özvegyeknél mutatkozott.

IV. Az öngyilkos férfiak és nők családi állapot szerinti megoszlása

23. A 15 éves és idősebb budapesti népesség, valamint az öngyilkosok százalékos megoszlása családi állapot és nem szerint

Családi állapot	Férfi	Nő	Férfi	Nő
	öngyilkosok		15 éves és idősebb budapesti népesség ¹⁾	
	a megfelelő nemű öngyilkosok, illetve népesség százalékában			
1	2	3	4	5
Nőtlen, hajadon	15,0	14,6	24,5	19,7
Házass	62,8	40,5	68,7	56,9
Özvegy	13,6	30,6	2,8	16,1
Elvált	8,4	13,6	4,0	7,3
Ismeretlen	0,2	0,7	-	-
Összesen	100,0	100,0	100,0	100,0

¹⁾ Az 1970. évi népszámlálás adatai alapján

Általánosan igazolt jelenség, hogy az öngyilkosságok elkövetésének valószínűsége a családi állapotot tekintve számottevően különböző. A nyers arányszámok alapján százezer nőtlen, illetve hajadon lakos közül 35 vetett véget önkezüleg életének. Második legkisebb gyakoriságú csoport a házassok csoportja, majd ezt követik az elváltak, valamint az özvegyek (akiknél a gyakorisági mutató 43, 96, illetve 111 volt). Tekintve azonban, hogy az öngyilkossági gyakoriságot egy-egy csoportban érdemlegesen befolyásolja a korösszetétel, a különböző családi állapotú egyének tényleges öngyilkossági gyakoriságának megítéléséhez a korösszetétel különbözőségét kiszűrő standardizált mutatót szükséges használni. A házassok kor szerinti megoszlása alapján számított standardizált mutató egyértelműen igazolja, hogy az öngyilkosság elkövetésétől leginkább védett réteg a házassok, majd ezt követően a nőtlenek és hajadonok kategóriája, ahol a standardizált arányszám százezer 15 éves és idősebb lakos közül 43, illetve 87 öngyilkost jelez. Az özvegyek és az elváltak közel azonos nagyságrendűek (3.14 táblázat).

24. Az öngyilkosságok gyakorisága családi állapot és nem szerint

Családi állapot	Százézer lakosra számított					
	nyers arányszám			standardizált arányszám ¹⁾		
	férfi	nő	összesen	férfi	nő	összesen
1	2	3	4	5	6	7
Nőtlen, hajadon	35,5	33,6	34,6	119,5	63,3	86,9
Házass	53,1	32,3	42,8	53,1	32,3	42,8
Özvegy	277,1	86,3	110,9	194,1	60,2	93,3
Elvált	121,5	83,9	95,7	120,2	79,4	93,5

¹⁾ Standardizálva a házassok kormegoszlása alapján, tízéves korcsoportonként számítva.

Figyelemre méltó az öngyilkossági gyakoriság alakulása a férfiak és külön a nők körében. Szembeötlő, hogy a férfiak öngyilkossági gyakorisága minden egyes családi állapoton belül jelentősen felülmúlja - leginkább az özvegyeknél - a megfelelő családi állapotú nőkéét, továbbá a családi állapotok szerint számított arányszám sorrendje a két nem között eltérő. Az öngyilkosság elkövetése, legkisebb gyakorisággal - mind a férfiak, mind a nők esetében - a házasok körében fordul elő, ezt követően a sorrend a férfiaknál: nőtlenek és közel azonos gyakorisággal az elváltak, végül az özvegyek; a nőknél: hajadonok, özvegyek és az elváltak.

A házas férfiak és nők alacsony öngyilkossági arányszáma arra utal, hogy a családi élet a leginkább alkalmas az öngyilkosság megelőzésére, elhárítására. Különösen kedvezőnek értékelendő, ha figyelembe vesszük, hogy a "házas" családi állapotúak között találunk olyanokat is, akik nem családjukkal együtt, hanem különváltan élnek. Megfelelő összehasonlítást tenni nem áll módunkban, az adatok alapján azonban a házas családi állapotú, de különváltan élő öngyilkosok aránya elég számottevőnek értékelhető.

A 444 házas öngyilkos 10 %-a nem családjával élt együtt, további 4 % pedig élettársi viszonyt kezdeményezett. A nagyságrendre jellemző, hogy - a különélőket nem számítva - a házasok öngyilkossági gyakorisága 6 fővel kisebb lett volna (43 helyett 37). A különváltan élők aránya mind a két nemnél közel azonos, férfiaknál 14,4 %, a nőknél 13,8 % (3.15 táblázat). A családi állapottal összefügg az öngyilkosoknak a házasságkötések száma szerinti megoszlása. E vonatkozásban az öngyilkosok feltehetően nem labilisabbak a teljes populációhoz képest. A nőtleneket és a hajadonokat nem tekintve, az öngyilkosok 70 %-a egyszer, 24 %-a pedig kétféle vagy több alkalommal kötött házasságot. A férfiak között az egynél több házasságkötés aránya megközelítette a 25, a nőknél elérte a 22 %-ot. Kiemelve a házasok csoportját, abban a kétféle vagy ennél többször házasságot kötöttek aránya 25 % (nőknél 24, férfiaknál 26 %). Bár a népesség körében nem ismerjük ezen arányszámokat, jellemzően megjegyezzük, hogy Magyarországon a házasságot kötöttek körében az újraházasulóknak, vagyis azoknak az aránya, akik másodszor vagy annál többször kötöttek házasságot, az utóbbi hat évben 24,7 és 25,8 % között mozgott, azt megelőzően pedig meghaladta a 26 %-ot (3.16, 3.17, 3.18, 3.19, 3.20, 3.21 táblázatok).

3.5.2 Élveszületett és életben levő gyermekek száma

Az előzőekben az öngyilkosok családi állapot szerinti megoszlásáról vázolt kép, továbbá ezzel összefüggésben a gyermekek számának alakulása figyelemre méltó jelenségre hívja fel a figyelmet (3.22 táblázat).

Életük folyamán az öngyilkos nők - az ismeretlen eseteket figyelmen kívül hagyva - 62 %-ának született élve gyermeke. Apa a férfiak 65 %-a volt. Számottevő szóródás mutatkozik, ha az öngyilkos nőket az élveszületett gyermekek száma, illetve ezen belül családi állapot szerint csoportosítjuk. Az élveszületett gyermekek aránya természetesen a hajadonok körében a legkisebb. A házas nők 25 %-ának nem született gyermeke, amely alig tér el a budapesti házas - de gyermektelen - nők arányától (1970-ben 23 %). Meglepő viszont, hogy az öngyilkos elvált és özvegy nők körében magas a gyermektelenek aránya, magasabb, mint ahogyan az az összes budapesti özvegy, illetve elvált, élete folyamán nem szült nők aránya alapján várható lenne. Az 1970. éveleji állapotnak megfelelően a budapesti özvegy nők 22,7 %-a nem szült gyermeket - ami alacsonyabb, mint a házasok részaránya - míg az öngyilkosoknál ez az arányszám 31,4 %. Az elváltaknál kisebb az eltérés, a budapesti összes

elvált nő 29,2 %-ának, az öngyilkos elvált nők 32,7 %-ának nem született élve gyermeke. Az előbbiekből következően az öngyilkosok között az özvegyeknek és az elváltaknak az élveszületett gyermekek száma szerinti megoszlása és így termékenysége is kedvezőtlenebb a budapesti hasonló családi állapotú népességhez képest (3.23, 3.24 táblázat).

25. 15 éves és idősebb budapesti női népesség, valamint az öngyilkosok százalékos megoszlása családi állapot és az élveszületett gyermekek száma szerint

Családi állapot	Az élveszületett gyermekek száma						100 nőre jutó élveszületett gyermekek száma
	0	1	2	3	4 és több	Összesen	
	százalék						
1	2	3	4	5	6	7	8

Öngyilkos nők¹⁾ százalékos megoszlása

Hajadon	94,9	1,7	1,7	-	1,7	100,0	1
Házass	25,3	34,3	24,7	4,8	10,9	100,0	149
Özvegy	31,4	28,1	20,7	5,8	14,0	100,0	166
Elvált	32,7	38,2	18,2	9,1	1,8	100,0	109

15 éves és idősebb budapesti nők százalékos megoszlása 1970.I.1. -én

Hajadon	95,5	3,2	0,7	0,3	0,3	100,0	7
Házass	23,0	38,0	26,2	7,8	5,0	100,0	139
Özvegy	22,7	27,4	23,2	11,9	14,8	100,0	192
Elvált	29,2	39,1	20,4	6,6	4,7	100,0	123

1) Ismeretlenek nélkül

Az adatok tehát arra utalnak, hogy a házasság nyújt leginkább védelmet az öngyilkosság elkövetése ellen, továbbá a gyermek iránti fokozott felelősségérzet is csökkenti az öngyilkosság elkövetésének valószínűségét. Az öngyilkossági mutató is azt igazolja, hogy a gyermektelenek gyakrabban követnek el öngyilkosságot. Százezer házass gyermektelen nőre 35 öngyilkos jutott - míg az élveszületetteket tekintve - az egy gyermekkel bíró anyák közül 29, a kétgyermekesek közül 30, a három- és több gyermekesek közül pedig 39 választotta az önkéntes halált. Az öngyilkossági mutató a gyermektelen özvegyeknél a legmagasabb (115) és magas az elvált gyermektelenek körében is (92). Az özvegy egy, kettő, valamint a 3 és több gyermekes anyáknál az öngyilkossági gyakorisági mutató sorrendben a következő: 85, 74, illetve 61, míg az elváltaknál 81, 73, illetve 80.

Az előzőekben ismertetett adatok az élveszületett gyermekekre vonatkoztak. Valamelyest más képet kapunk, ha az öngyilkosok megoszlását az életben lévő gyermekek száma szerint is megvizsgáljuk. Feltehető, hogy a megszületett gyermek elhalálása is közvetve, egyes esetekben esetleg közvetlenül is hozzájárult az öngyilkos tetteinek elkövetéséhez. Az ismeretlen eseteket figyelmen kívül hagyva, az öngyilkosok 13,1 %-a (109 fő) vesztette el egy vagy több gyermekét. A 109 fő azokhoz viszonyítva, akiknek gyermekük született, illetve apák voltak - vagyis a gyermekteleneket nem

tekintve - az öngyilkosok 20,7 %-ának okozhatta az öngyilkosság irányába ható megrázkódtatást gyermekének, illetve gyermekeinek halála. Ez az arány a nőknél a magasabb, 31 %, míg a férfiaknál 14 %.

Az öngyilkosok közül 20 főnél nem ismertek a gyermekekre vonatkozó adatok. A fennmaradó rész, 833 öngyilkos 40 %-ának (334 főnek) nem volt tettének elkövetésekor élő gyermeke. A gyermektelenek száma és aránya a férfiak körében alacsonyabb a nőkhöz képest (159 fő, 37 %, illetve 175 fő, 43 %).

26. Az öngyilkosok százalékos megoszlása az elveszületett valamint az életben levő gyermekek száma szerint¹⁾

Élve- született gyermekek száma	Férfi				Nő				Összes öngyilkos			
	0	1	2 és több	0 és több	0	1	2 és több	0 és több	0	1	2 és több	0 és több
	életben levő gyermekkel											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Nem volt	100,0	-	-	100,0	100,0	-	-	100,0	100,0	-	-	100,0
1	6,8	93,2	-	100,0	13,3	86,7	-	100,0	10,2	89,8	-	100,0
2 és több	1,7	9,0	89,3	100,0	4,5	16,4	79,1	100,0	2,9	12,2	84,9	100,0
Összesen	37,1	26,1	36,8	100,0	43,6	30,0	26,4	100,0	40,2	28,0	31,8	100,0

¹⁾ Ismeretlenek nélkül

A gyermektelen öngyilkosok 27 %-a egyedül élt lakásában. Az egy vagy több élő gyermekkel rendelkező öngyilkosoknak viszont csak 14 %-a lakott egyedül. A gyermekeseknél tapasztalható arány az előző megvilágításban nem tűnik magasnak, szembevetve azonban, ha azt vizsgáljuk, hogy az egyedül élők között magas azoknak az aránya, akik annak ellenére, hogy volt gyermekük, kénytelenek voltak egyedül élni. A 150 egyedül élő öngyilkos közül 89 gyermektelen, 52-nek (35 %-nak) pedig egy vagy több élő gyermeke volt (3.25, 3.26 táblázat).

3.6 BÜNTETETT ELŐÉLET ÉS BÜNTETŐELJÁRÁS

A megállapíthatóan büntetett előéletűek aránya a budapesti öngyilkosok között 7 % volt. Ezen belül a férfiaknál 17 %, a nőknél 2 %. Ez feltehetően lényegesen magasabb, mint az össznépeségben mutatkozó hasonló arányszám; feltételezhető továbbá, hogy a hozzátartozók egyes esetekben elhallgatták a büntetett előéletet, míg az ellenkező irányú torzítás lehetősége kizártnak tekinthető (3.27, 3.28, 3.29 táblázatok).

27. Az öngyilkosok százalékos megoszlása a büntetett előélet és a folyamatban levő büntetőeljárás szerint

Büntetett előélet, büntetőeljárás	Férfi	Nő	Összesen
1	2	3	4
Büntetett	11,6	1,9	6,9
Büntetlen	80,3	94,9	87,3
Ismeretlen	8,1	3,2	5,8
Összesen	100,0	100,0	100,0
Büntetőeljárás folyamatban volt	5,0	1,0	3,0
Büntetőeljárás folyamatban nem volt	86,8	95,4	91,0
Ismeretlen	8,2	3,6	6,0
Összesen	100,0	100,0	100,0

Figyelemre méltó továbbá, a büntetett előéletűek összetétele szempontjából, az erőszakos jellegű bűncselekmények viszonylag magas aránya. Míg az általános kriminalitásban (és ennek megfelelően a büntetett előéletűek teljes sokaságában) a vagyon elleni bűncselekmények dominálnak, addig az öngyilkosoknál ezek viszonylag kisebb szerepet játszanak az élet és testi épség, a nemi erkölcs, a közrend elleni és a garázda bűncselekmények együttesen domináns arányával szemben.

Feltűnő az öngyilkosság időpontjában a büntetőeljárás alatt állók magas aránya is (átlagosan 3 %, ezen belül a férfiaknál 5 %, a nőknél 1 %). Figyelembe véve a büntető-eljárások átlagos tartamát és a büntetőeljárás alá vont személyek számát, a felnőttkorú lakosságban ez az arány legfeljebb 1 % körül mozoghat (férfiaknál valamivel e felett, a nőknél viszont ennél lényegesen alacsonyabb szinten). Meg kell továbbá jegyezni, hogy a kriminalitásban tulnyomó részt a fiatal felnőtt korosztályok játszanak szerepet (18-30 év); ezeknek aránya viszont az öngyilkosok között minimális. Így módon valószínűsíthető, hogy korcsoportonként vizsgálva az öngyilkosoknak az öngyilkosságot megelőző kriminalitása lényegesen gyakoribb, mint a megfelelő korcsoportúak általános kriminalitása.

4. AZ ÖNGYILKOSSÁG ELŐZMÉNYEI

4.1 AZ ELŐZMÉNYEK ÁLTALÁNOS VONATKOZÁSAI

Az öngyilkosságok beható elemzését tekintve - különös tekintettel a megelőzés kérdésére - igen lényeges az előzmények és azok egymás közötti összefüggéseinek vizsgálata. Az egyéneknél a konfliktus helyzet súlyosságának, összetettségének részletezése, az öngyilkosságra utaló előrejelzések, kitételek, öngyilkossági kísérletek, bucsulevelek a differenciált értelmezést biztosítják. Ugyanebben a vonatkozásban nagyobb súlyt nyer az alkoholizmus, a fokozott gyógyszerfogyasztás és az egyéb szenvedélyek előzményi jelentősége.

Végezetül, a deviáns magatartási formák az előbbieik összefüggésében nyújthatnak módot kisebb közösségi (család, munkahelyi kollektívák) és társadalmi szinten az egymás iránti felelősség tudatos felismerésén túl az aktív megelőző körülmények megteremtésére.

Az 1972. évi budapesti minta feltételei - közvetlenül az igazságügyi orvosi boncolást követő interjúk - tették lehetővé az öngyilkosság előzményeinek komplex vizsgálati elemzését.

4.2 AZ ÖNGYILKOSSÁGOKAT MEGELŐZŐ KONFLIKTUS SZITUÁCIÓK

Általánosságban megállapítható, hogy az öngyilkosságot közvetlenül megelőzően az öngyilkosok zöme környezetével összeütközésbe került, vagy olyan konfliktusa támadt, amely az esetek kisebb részében közvetlenül kiváltotta az öngyilkosságot, nagyobb részt pedig a környezettel levő nem megfelelő viszony betetőzéseként vezetett el tetteinek elkövetéséhez, illetve hozzájárult ahhoz. Az interjú módszerrel megállapítható konfliktus helyzetek előfordulási gyakoriságával kapcsolatban szükséges megemlíteni, hogy minden öngyilkos vagy öngyilkossági kísérletet elkövető személy konfliktus helyzetbe jutott, hiszen megoldhatatlannak tűnő problémák, motiváció nélkül csak ritkán és bizonyos elmebeteg állapotban (pl. schizophrénia) fordul elő öngyilkosság. Az alábbi számadatok a megállapítható konfliktus helyzeteket foglalják magukba, ahol ilyen nem derült ki, az az eset statisztikailag "konfliktus nélküli"-nek minősül. Az öngyilkosok 85,6 %-ánál fordult elő tulnyomó hányadban egy, kisebb mértékben egyidejűleg kettő vagy több konfliktus.

28. Az öngyilkosok megoszlása a konfliktusok száma és nem szerint, százalékban

Konfliktusok száma	Öngyilkosságot elkövető		Összesen
	férfi	nő	
1	2	3	4
Nem volt	11,8	12,9	12,3
Egy	57,1	65,8	61,3
Kettő	17,7	16,5	17,1
Három és több	11,6	2,4	7,2
Ismeretlen	1,8	2,4	2,1
Összesen	100,0	100,0	100,0

Az öngyilkosságot megelőző konfliktusok, jellegük szerint, hét csoportra különítve kerültek elemzésre, amelyeket a 29. tábla tartalmaz.

29. Az öngyilkosságot megelőzően előfordult konfliktusok gyakorisága a konfliktus jellege szerint, nemenként

Az öngyilkosságot megelőző konfliktusok megnevezése	Az öngyilkosságot megelőzően előfordult konfliktusok száma a megfelelő nemű öngyilkosok százalékában		
	férfi	nő	összesen
1	2	3	4
Családi viszály	28,4	18,5	23,6
Szerelmi	4,1	4,9	4,5
Munkaügyi	11,1	2,9	7,2
Anyagi gond	15,9	4,1	10,2
Elhagyatottság	8,0	11,9	9,9
Konfliktus önmagával	15,0	17,5	16,2
Egyéb	46,9	47,3	47,1

A konfliktusok szerinti elemzésből az állapítható meg, hogy némely konfliktus jelentősen gyakrabban fordult elő a férfiak, mint a nők körében. Így pl. a családi konfliktusok a férfiak 28,4 %-ánál, a nők 18,5 %-ánál szerepeltek. Ezen belül a férfiak 19,0 %-ának volt házastársával, élettársával konfliktusa, ugyanez a nőknél 10,7 %-ban állott fenn. Munkahelyi konfliktus a férfiaknál 11,1 %-ban, nőknél 2,9 %-ban, anyagi konfliktus a férfiaknál 15,9 %-ban, nőknél 4,1 %-ban állott fenn. Nőknél a szerelmi, iskolai és elhagyatottsággal kapcsolatban fennálló konfliktusok előfordulása volt nagyobb, mint a férfiaknál. Említést érdemelhet, hogy az anyagi konfliktusok aránylag magas gyakorisággal fordultak elő, főleg a férfiak esetében, holott az öngyilkosság elkövetésének okai között az anyagi nehézségek szinte elhanyagolható szerepet játszottak. Még feltűnőbb lehet, hogy az anyagi konfliktusok nem az időskorú öngyilkosok körében jelentkeznek nagyobb arányban, amint az talán várható lenne, - a 60 évesnél idősebb életkorban öngyilkosságot elkövetett 347 öngyilkos közül 6 férfi és 7 nő esetében említettek a hozzátartozók anyagi nehézséget -, hanem inkább a középkorú és a fiatalabb öngyilkosok között.

A konfliktusok formái és előfordulási gyakorisága természetesen az öngyilkosok életkora szerint is változik. Nyilvánvaló például, - és ezt a 4.1, 4.2 táblázatok adatai is egyértelműen igazolják, - hogy a házastárssal, élettárssal fennálló családi konfliktus a középkorúaknál, a szülővel fennálló a fiataloknál, a szerelmi konfliktus ugyancsak a fiataloknál, a munkahelyi a középkorúaknál, az elhagyatottságból eredő az időseknél, stb. áll fenn a legnagyobb gyakorisággal. Az összes, az öngyilkosnak önmagával vagy más okból fennálló konfliktusát tekintve viszont az állapítható meg, hogy a konfliktusok előfordulási gyakorisága az életkor növekedésével szinte párhuzamosan növekszik.

30. Az öngyilkosoknál fennállott konfliktusok előfordulási gyakorisága nem és életkor szerint, százalékban

Nem	Az öngyilkosok életkora (év)								Együtt
	15-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70 éves és idősebb	ismeretlen	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

A fennállott konfliktusok előfordulási gyakorisága az adott korcsoportban lévő összes öngyilkos %-ában

Férfi	30,8	32,5	42,9	53,7	71,8	76,3	79,5	-	61,9
Nő	42,9	40,6	54,8	58,2	74,1	71,4	69,0	-	64,8
Összesen	38,9	36,1	47,1	55,6	72,9	73,9	73,2	-	63,3

Az öngyilkosságot 50 évesnél idősebb életkorban elkövetettek több mint 70 %-ának volt önmagával vagy más okból konfliktusa, a konfliktusok előfordulási gyakorisága a 20-29, illetve 15-19 évesek között a legkisebb. Nőknél ez az előfordulási gyakoriság kiegyenlítettebb - 40,6 % és 74,1 % között változik - mint a férfiaknál, akiknél viszont az életkorral növekszik és a maximumot (79,5 %-kal) a 70 évesnél idősebb életkoruaknál éri el. Ezek az adatok arra utalhatnak, hogy konfliktus helyzetekben, ilyen állapotokban általában inkább a nők, idősebb életkoruak között inkább a férfiak vetnek véget életüknek. A konfliktus helyzetek okai, megoszlásuk egyébként megegyezik a kisebb-nagyobb mintát felölelő hazai és nemzetközi statisztikák adataival (SZUCHOVSKY-KENYERES-HARSÁNYI, 1973; CSELKÓ, 1974; RINGEL, 1969; TÉTAZ, 1970). (4.3, 4.4 táblázat).

4.3 AZ ÖNGYILKOSSÁG VALÓSZÍNŰ OKA

Az öngyilkosság oka rendkívül bonyolult, az öngyilkosság elkövetése az esetek túlnyomó többségében számos tényező együttes, vagy láncolatossága hatására következik be, amelyhez még - az eddigiek során kellően fel nem derített módon - az egyén, valamint a környezet magatartásformáiból, továbbá a környezettől függetlenül az egyén testi és lelki állapotából következő hatás járul. A tényezők összetettsége mellett az öngyilkosság okának kutatását nehezíti, hogy tette elkövetésének okáról az öngyilkos közvetlenül - bucsulevél formájában - csak ritkán nyilatkozik, így az esetek zömében az öngyilkos hozzátartozói, környezete - az esetek egy részében tendenciózus - véleménye az irányadó. Ezekben a véleményekben pedig leginkább az a tényező kap szerepet és prioritást, amely az öngyilkosság elkövetését megelőzően jelentkezett, így - lévén, hogy az öngyilkosság okát végül is mellőzve a tényleges bonyolultságot, csak egy okban jelöljük meg - számos öngyilkosnál a megjelölt ok inkább kiváltó oknak nevezhető.

Az okok vizsgálatához - elvileg - az öngyilkossági kísérletet elkövetett, de életbenmaradt egyének utólagos meghallgatása vihetne közelebb (CSELKÓ, 1974), bár ez sem adhatna teljeskörű eredményt. A kísérletet elkövetők csoportja egyrészt nem azonosítható a halálosvégű cselekményt elkövetők csoportjával - előbbieknél nemcsak a szándékban (pl. demonstráció, különböző célok elérése, stb.), hanem az okokban is feltétlenül fenn kell, hogy álljanak különbségek, - de ettől eltekintve is a teljességet akadályozza az a körülmény, hogy a kísérlet után az életben maradtak jelentős része az utólagos kikérdezés során megtagadja a válaszadást. (Igy pl. Cselkó 404 esetéből 190 egyén nem volt hajlandó cselekményéről, illetve ennek okáról nyilatkozni.)

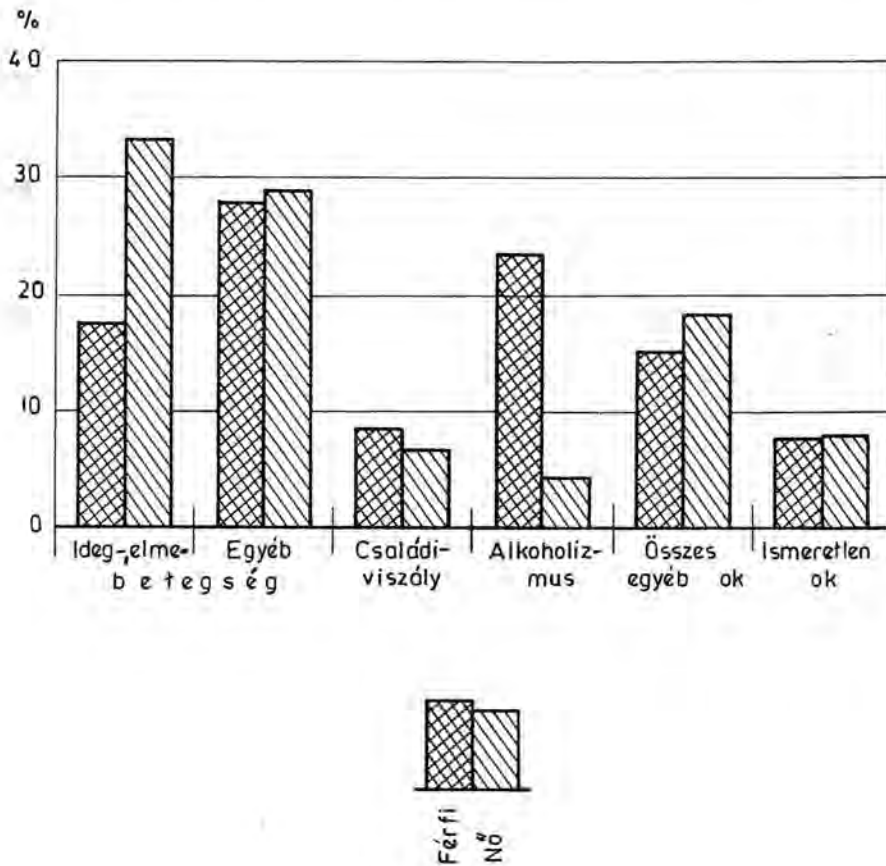
Az említett bizonytalanságok és az adatoknak csupán fenntartásokkal való elfogadhatósága ellenére egyetlen öngyilkossági kutatás sem kerülheti ki az öngyilkosság okainak vizsgálatát, hiszen éppen az oki összefüggések elemzése, feltárása vihet leginkább közel az olyan tanulságokhoz, melyek pl. bizonyos magyarázatát adhatják az öngyilkosságok száma nagymértékű növekedésének vagy éppen a prevenció számára hasznosíthatók lehetnek. Jelen vizsgálat során szélesebb körben lehetséges elemezni, illetve közreadni az okokra vonatkozó adatokat, mint az eddigiekben vagy más kutatásokban, elsősorban abból eredően, hogy nemcsak a hivatalos, rendőrségi előzményi adatokat, hanem a hozzátartozókkal folytatott interjú alapján az elhalt öngyilkos életmódját, kijelentéseit, konfliktusait, az okra utaló közléseit, bucsulevelét, stb. figyelembe lehetett venni. Ebben az összetettségben, a többoldalú információk mérlegelése alapján kerültek besorolásra az esetek egyik vagy másik oki csoportba, és ha ez természetesen magában hordozza is a téves besorolás bizonyos lehetőségét, mégis úgy tűnik, hogy e téren is megalapozottan, a hivatalos rendőrségi vizsgálat esetenkénti formalitását, vagy egyoldalúságát, nemkülönben a hozzátartozók esetenként tendenciózus állásfoglalásait kiküszöbölve volt megjelölhető az öngyilkosság oka. Ilyen értelemben a vizsgált minta vonatkozó adatai jól értékelhetőek, még akkor is, ha az öngyilkosság alapvető okai monokauzálisan is lettek meghatározva. Kétségtelen ugyan, hogy az öngyilkosság elkövetése az esetek túlnyomó, bár statisztikailag meg nem állapítható többségében számos tényező együttes vagy láncolatatos hatására következik be, és az elkövetéshez - az eddigiekben még felderíthetetlen, talán soha nem is felderíthető módon - az egyén és környezete magatartásformáinak és kölcsönhatásainak, továbbá az egyén testi és lelki állapotából eredő, a makro- és mikrokörnyezettől akár függetlenül fennálló különböző hatások is feltétlenül hozzájárulnak, minden öngyilkosságnak többé-kevésbé megállapítható az az alapvető oka, amely a plurikauzalitás mögött az okfolyamatot elindította. Ez az egy ok azonban - az előbbiektől értelmében - csak "valószínű ok" elnevezéssel jelölhető meg.

31. Az öngyilkosok megoszlása az öngyilkosság valószínű oka és nem szerint, százalékban

Az öngyilkosság valószínű oka	Öngyilkosságot elkövető		Összesen
	férfi	nő	
1	2	3	4
Ideg-, elmebetegség	17,7	33,5	25,4
Egyéb betegség	28,1	28,9	28,5
Öregkor	2,3	7,5	4,8
Családi viszály	8,6	6,8	7,7
Anyagi nehézségek	0,7	-	0,4
Szerelmi bánat	1,6	2,9	2,2
Munkahelyi ok	2,3	0,7	1,5
Bűncselekmény elkövetése	2,3	0,5	1,4
Iskolai (tanulmányi) ok	-	0,5	0,2
Alkoholizmus	22,7	4,4	13,8
Elhagyatottság	4,8	5,6	5,2
Egyéb	1,1	0,7	0,9
Ismeretlen	7,8	8,0	8,0
Összesen	100,0	100,0	100,0

A vizsgált anyag 68 esetében (8,0 %-ában) még a vázolt összetett elemzés alapján sem volt egyértelműen megállapítható az öngyilkosság elkövetésének alapvető oka, ezek az esetek az ismeretlen ok csoportjába kerültek besorolásra. Itt említendő meg, hogy egy régebbi, kizárólag a rendőrségi véleményekre épülő korábbi feldolgozásban (SZUCHOVSKY-KENYERES-HARSÁNYI, 1973) a 7 119 öngyilkos közel egynegyedénél - 24,8 %-ánál - nem volt egyértelműen megállapítható az öngyilkosság oka. Ez a tény is azt látszik igazolni, hogy a jelen összetett vizsgálat sokkal teljesebb körű eredményekhez vezet az öngyilkosság okainak vizsgálatában is. (V. ábra).

V. Az öngyilkosok megoszlása az öngyilkosság elkövetésének oka szerint

A 853 öngyilkos közül legtöbben (243 személy, 28,5 %) valamely organikus betegség, az ezzel kapcsolatos fájdalmak vagy más nehézségek, esetenként a valóban fennálló vagy akár csak vélt betegség következményeitől való félelem, stb. okából vetettek véget életüknek. 17 esetben, melyben cancrophobia okából követték el az öngyilkosságot, a boncolás lelete szerint daganatos betegség nem állott fenn. Ezt követően az ideg-, elmebetegség miatti öngyilkosok száma és aránya a legnagyobb (216 egyén, 25,4 %) és ez önmagában is igen elgondolkoztató adat, hiszen azt jelenti, hogy az öngyilkosok több mint egynegyede szenvedett olyan ideg- vagy elmebetegségben, amely az egyént saját élete elpusztításához vezette. E két reláció együttese alapján az öngyilkosok több mint feléről, 53,9 %-áról az került megállapításra, hogy valamely betegség (egyéb szervi és ideg-, elmebetegség) indította az egyént öngyilkossága elkövetésére és ez egybevetve az öngyilkosok maradandó betegségeit

feltáró adatokkal (7.sz.fejezet), a különböző betegségekben szenvedő öngyilkosok nagy számával, ilyen vonatkozásban is arra utal, hogy az öngyilkossági halálozásban az egyén egészségi-betegségi állapota mindenképpen jelentős tényező.

118 egyén (13,8 %) alkoholizmusa, illetőleg ebből eredő családi, anyagi, munkahelyi, stb. problémái miatt vetett véget életének. E csoportba csupán azok az esetek tartoznak, melyekben az egyén saját alkoholizmusa vezetett élete elpusztításához. Azok az esetek viszont, amelyekben más egyén (pl. házastárs) alkoholizmusa indította el az okfolyamatot, a családi viszályokhoz kerültek besorolásra. Az említett 118 egyén között voltak olyanok - és ezek száma volt nagyobb - akik alkoholizmusuk különböző káros következményei, az ezzel kapcsolatos nehézségek, konfliktusok miatt jutottak végül is életük kioltásának gondolatáig és cselekményük elkövetéséig. Voltak olyanok is, akiknél egyedül a még be nem következett problémáktól való félelem, az ivásról leszokni nem tudás, stb., tehát az alkoholizmusból származó belső lelki, pszichikai átalakult állapot indított a cselekmény elkövetésére. Az alkoholizmus okából öngyilkosságot elkövetettek magas száma és aránya rendkívül figyelemre méltó adat.

Családi viszály - mely jelentős részében szintén egyik vagy másik családtag (többnyire házastárs) alkoholizmusára, más esetekben indokolt vagy akár indokolatlan féltékenykedésre, házastársi vagy élettársi kapcsolat egyoldalú felbontására, elhagyására, aránylag magas számban idős-korú családtagokkal fennálló problémákra, illetve többnyire az idősebb korúak részéről tapasztalhatóan megváltozott családi környezetbe beilleszkedni nem tudásra, stb. vezethető vissza - 66 egyénnél vezetett öngyilkossághoz, tehát a vizsgált esetek 7,7 %-ában családi viszály okozott öngyilkosságot. Az elhagyatottság, egyedüllét és ezeknek szinte kivétel nélkül minden esetben csak belső, pszichikai megnyilvánulásai 44 személyt (5,2 %) indítottak életük elpusztításához. Az öregkor, illetve az egyénnek ezzel kapcsolatos szomatikus és pszichikai problémaköre, a magatehetetlenség, stb. 41 egyénnél (4,8 %-nál) volt oki tényezőként megállapítható. (Azokat az eseteket, melyeknél az öregkor, helyesebben életkor előrehaladtával különböző betegségek léptek fel és az egyén emiatt, a betegség folytán fennálló problémák, szenvedések, magatehetetlenség, stb. miatt követett el öngyilkosságot, természetesen nem az öregség, hanem a betegség oki csoportjába kellett sorolni, mivel az öregség ezeknél az eseteknél legfeljebb a betegség, de nem a cselekmény oka.)

A szerelmi bánat, csalódás, stb. 19, munkahelyi problémák, nehézségek 13, bűncselekmények elkövetése után a felelősségre vonás előli menekülni akarás 12 egyénnél volt az öngyilkosság oka, vagyis ezen okok előfordulása aránylag alárendelt. Külön is nyomatékos figyelmet érdemel, hogy egyéb tényezőktől - pl. alkoholizmustól - függetlenül fennálló anyagi nehézségek, szegénység, megélni nem tudás okából mindössze 3 egyén (0,4 %) követett el öngyilkosságot, ezen ok előfordulása tehát egészen jelentéktelen, éppen úgy, mint az iskolai ok (rossz tanulmányi eredmény, fegyelmezési problémák, stb.), hiszen e miatt "csupán" 2 egyén vetett véget életének. Az a 8 eset (0,9 %), melynél az öngyilkosság ismert oka egyik felsorolt kategóriába sem volt besorolható, az egyéb ok csoportjába került besorolásra.

Vidéken az okok sorrendje valamelyest másképpen alakul. Az első helyen itt a betegségek állanak (38,1 %), de súlyuk kisebb. Az okok nagyságrendjében vidéken a második helyet - magas, 29,1 %-os aránnyal - a családi viszály foglalja el, majd ezt követi az alkoholizmus (11,5 %).

Az öngyilkosság okainak előfordulási gyakorisága jelentős különbségeket mutat, ha ezeket nem szerint elkülönítve elemezzük. A nők több mint egyharmada (33,5 %-a) ideg-, elmebetegség oká-

ból követte el cselekményét - nőknél ez az ok a leggyakoribb - férfiaknál ez "csupán" 17,7 %-kal az okok gyakoriságának harmadik helyén áll.

Feltűnő különbség mutatkozik Budapesten és vidéken az ideg-, elmebetegség miatt elkövetett öngyilkosságok előfordulási gyakoriságában. Budapest 25,4 %, vidék 13,9 %; ez az eltérés nem a kérdéses kórformák előfordulási gyakoriságában mutatkozó különbségekre, hanem az előzményeknek Budapesten történő teljesebb megismerésére vezethető vissza. A vidéki esetek statisztikai adatfeldolgozása e vonatkozásban kevésbé felel meg úgy a tényleges helyzetnek, mint a budapesti (NYIRŐ, 1961).

32. Az öngyilkossági okok gyakorisági sorrendje és százalékos megoszlása, nem szerint

Sorrend	Öngyilkossági okok és megoszlásuk			
	férfiaknál		nőknél	
1	2		3	
1.	Egyéb betegség	28,1 %	Ideg-, elmebetegség	33,5 %
2.	Alkoholizmus	22,7 %	Egyéb betegség	28,9 %
3.	Ideg-, elmebetegség	17,7 %	Öregkor	7,5 %
4.	Családi viszály	8,6 %	Családi viszály	6,8 %
5.	Elhagyatottság	4,8 %	Elhagyatottság	5,6 %

A férfiak 28,1 %-a szervi betegség miatt lett öngyilkos, ugyanakkor az okok gyakorisági sorrendjében a második helyen már az alkoholizmus szerepel - 22,7 %-uk, alkoholizmus okából követte el az öngyilkosságot - holott a nők esetében ez csak 4,4 %-ot tesz ki. Az öregkor, szerelem, elhagyatottság nőknél, a családi viszály, munkahelyi probléma, bűncselekmény elkövetése a férfiak esetében fordul gyakrabban elő, mint az öngyilkosság oka. Az anyagi okból öngyilkosságot elkövetett 3 személy mindegyike férfi, az iskolai okból életének végét vetett 2 személy nő volt.

A KSH Társadalmi Szolgáltatások Statisztikai Főosztálya adatközlése szerint az öngyilkosság valószínű okai között vidéken a családi viszály fordul elő leggyakrabban (29,1 %), ezt az egyéb betegség (24,2 %), az ideg-, elmebetegség (13,9 %), az alkoholizmus (11,5 %), az öregkor (3,5 %), bűncselekmény elkövetése (3,3 %), szerelmi bánat (3,2 %), stb. követi (KSH, 1973).

Az öngyilkosság elkövetésének valószínű oka és az életkor között bizonyos szabályszerű kapcsolatot lehet vélelmezni, amely szinte teljesen azonosan érvényesül mind Budapesten, mind vidéken. Az öngyilkosság elkövetése - mint közismert - a különböző életkorokban más és más okok domináns szerepére vezethető vissza.

33. Az öngyilkosok megoszlása az öngyilkosság valószínű oka és korcsoportok szerint, százalékban

Az öngyilkosság valószínű oka	Az öngyilkosok életkora (év)							Együtt
	15-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70 éves és idősebb és ismeretlen	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Ideg-, elmebetegség	..	7,4	14,4	25,9	23,1	18,1	11,1	100,0
Egyéb betegség	0,4	1,2	3,7	13,6	22,7	25,1	33,3	100,0
Öregkor	2,4	..	17,1	80,5	100,0
Családi viszály	6,1	16,7	21,2	19,7	16,7	6,0	13,6	100,0
Anyagi nehézségek	..	33,4	-	33,3	33,3	100,0
Szerelmi bánat	21,0	68,4	5,3	..	5,3	100,0
Munkahelyi ok	7,7	7,7	7,7	38,4	30,8	7,7	..	100,0
Bűncselekmény elkövetése	..	16,7	8,3	16,7	41,6	16,7	..	100,0
Iskolai tanulmányi ok	100,0	-	100,0
Alkoholizmus	3,4	8,5	19,5	35,6	17,8	9,3	5,9	100,0
Elhagyatottság	..	2,3	..	2,3	9,3	32,6	53,5	100,0
Egyéb	..	12,5	12,5	50,0	25,0	100,0
Ismeretlen	2,9	19,1	8,8	11,8	20,6	14,7	22,1	100,0
Összesen	2,1	8,4	10,2	19,0	19,5	17,9	22,9	100,0

Az ideg-, elmebetegség okából öngyilkosok között legnagyobb arányban - összesen 49,0%-ban - a 40-59, a betegség miatti öngyilkosok között - összesen 58,4 %-ban - a 60 évesnél idősebbek szerepelnek. Amíg az ideg-, elmebetegség miatti öngyilkosoknál az életkor szerinti százalékos megoszlás aránylag kiegyenlített, ez az ok számos fiatal és idősebb egyénnél is előfordul, addig az egyéb szervi betegség, mint az öngyilkosság oka a 40 évesnél fiatalabbak között szinte csak szórványosan figyelhető meg. A családi viszály, a munkahelyi ok, bűncselekmény elkövetése és az alkoholizmus a középkorúak, a szerelmi bánat természetesen a fiatalok, az öregkor és az elhagyatottság nyilvánvalóan az idősek között fordul leggyakrabban elő.

A 15-19 éves életkorú öngyilkosok közül egyaránt 4 fiatal vetett véget életének családi viszály, szerelem és alkoholizmus okából, ez utóbbi adat különösen elgondolkasztató. A 20-49 évesek minden korcsoportjában az ideg-, elmebetegség miatti öngyilkosok száma a legnagyobb. A 20-29 éves öngyilkosoknál a szerelmi bánat, a 30-39 és 40-49 éveseknél az alkoholizmus áll az okok gyakorisági sorrendjének második helyén, sőt férfiaknál a 20-49 évesek mindhárom korcsoportjában legtöbbször éppen az alkoholizmus miatt követtek el öngyilkosságot. Itt említhető, hogy az ezen okból öngyilkos nők mindegyike 40 évesnél idősebb volt, vagyis a fiatalabb nőknél az alkoholizmus, mint ok nem játszott jelentős szerepet. Az 50 évesnél idősebbek minden korcsoportjában a szervi betegség miatti öngyilkosok száma a legnagyobb (4.5 táblázat). Az öngyilkosság okainak előfordulását az öngyilkosok családi állapota szerint vizsgálva (4.6 táblázat) nagyjából a családi állapotot általánosan tükröző alakulás figyelhető meg. Az adatokban talán csak az érdemel külön említést, hogy az öregkor miatti

öngyilkosok között az özvegyek, az elhagyatottság miatti öngyilkosok között az özvegyek és elváltak részaránya jelentősen magasabb, mint az öngyilkosok összességében.

4.4 AZ ÖNGYILKOSSÁG ELŐREJELZÉSE; ÖNGYILKOSSÁGRA UTALÓ KIJELENTÉS, BÚCSÚLEVÉL, ÖNGYILKOSSÁGI KISÉRLET

4.4.1 Öngyilkosságra utaló kijelentés

Az öngyilkosok több mint fele, 55,0 %-a, a cselekmény elkövetése előtti időben nyílt vagy célzatos formában tett kijelentéseket öngyilkossági szándékairól hozzátartozói előtt. Igen magas, 41,7 %-os azoknak az öngyilkosoknak az aránya, akik öngyilkosságra utaló kijelentéseiről a hozzátartozók nem tudtak egyértelmű választ adni, mondván, hogy bár előttük az öngyilkos ilyen kijelentést nem tett, nem állíthatják, hogy más személyekkel önpusztító szándékait nem közölte. Az is lehetséges, hogy a magas arányban az is közrejátszik, hogy a hozzátartozók az ilyen kijelentéseket nem értették meg, nem tulajdonítottak azoknak fontosságot, vagy éppen félreértették.

34. Az öngyilkosok megoszlása nem és az öngyilkossági kijelentések szerint, százalékban

Nem	Öngyilkosok, akik öngyilkossági kijelentést			Együtt
	nem tettek	tettek	ismeretlen	
1	2	3	4	5
Férfi	3,6	52,8	43,6	100,0
Nő	2,9	57,3	39,8	100,0
Összesen	3,3	55,0	41,7	100,0

Az öngyilkossági szándék közlése a nők körében - ha nem is jelentősen - gyakoribb (57,3 %), mint a férfiaknál (52,8 %). Ez az adat is igazolhatja azt az általános tapasztalatot, hogy a nők inkább közlik környezetükben ilyen szándékaikat, mint a férfiak.

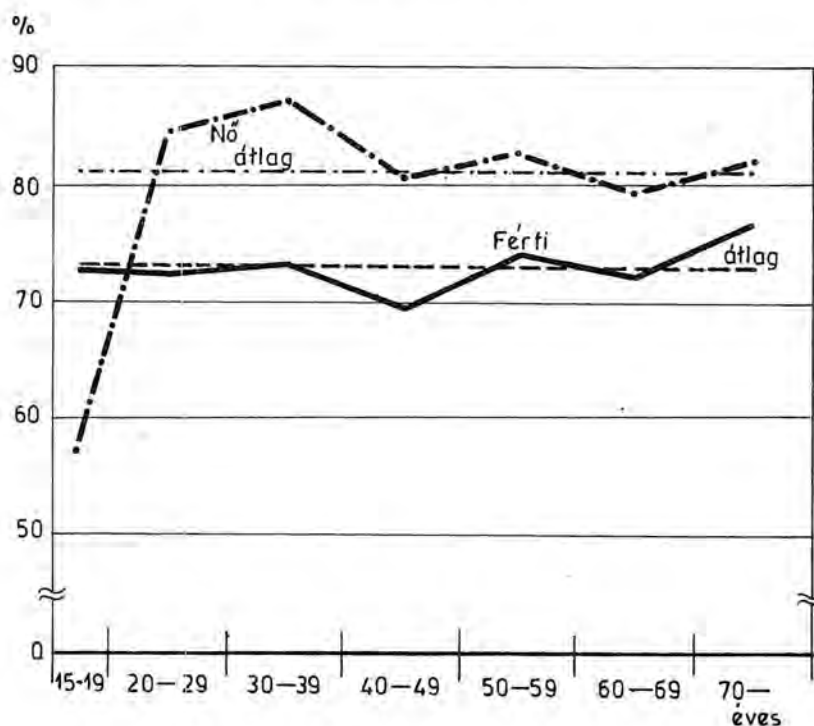
Feltűnő viszont, hogy az öngyilkosságra vonatkozó előzetes kijelentés az esetek 55 %-ában a hozzátartozók vallomása alapján határozottan megállapítható volt, és csupán az esetek 3 %-ában lehetett határozottan megállapítani, hogy ilyen kijelentés nem volt, vagyis ebben az értelemben az öngyilkosság váratlan volt. Feltűnő továbbá, hogy e tekintetben a hozzátartozók válaszadása meglehetősen bizonytalan volt és ezért kiugróan magas az ismeretlenek aránya (42 %).

Ha kizárólag a határozott válaszadás eseteit vesszük figyelembe, akkor (az ismeretlenek nélkül számolva) az esetek 94 %-ában megállapítható volt az öngyilkosságra utaló kijelentés, ami figyelmeztetően magas arány.

Azt vizsgálva, hogy az öngyilkosságot jelző előzetes kijelentések mikor, mennyi idővel a cselekmény elkövetése előtt hangzottak el, az állapítható meg, hogy az öngyilkosok túlnyomó többsége az ilyen kijelentéseket az elkövetés évében - és ezen belül általában rövid idővel, zömében órákkal vagy napokkal az elkövetés előtt - tette. Természetesen számos olyan eset is előfordult, hogy az

öngyilkos már huzamosabb idő óta, akár éveken keresztül folyamatosan hangoztatta öngyilkossági szándékát, de az ilyen esetekben is az utoljára tett öngyilkossági kijelentés éve került a táblázatban feltüntetésre. A csak régebbi időkben, évekkal az elkövetés előtt tett kijelentések csupán szórványosan fordultak elő (4.7, 4.8 táblázat, VI. ábra).

VI. Az öngyilkosság előrejelzése, nem és életkor szerint

4.4.2 Búcsúlevél írása

Az öngyilkosok valamivel több mint egyharmada irt búcsúlevelet (a nőknél valamivel nagyobb, a férfiaknál alacsonyabb ez az arány) (4.9 táblázat).

35. Az öngyilkosok megoszlása a búcsúlevél írása és nem szerint, százalékban

Búcsúlevél írása	Az öngyilkos		Összesen
	férfiak	nők	
1	2	3	4
Búcsúlevelet irt	32,2	40,0	36,0
Búcsúlevelet nem irt	64,4	56,3	60,5
Ismeretlen	3,4	3,7	3,5
Összesen	100,0	100,0	100,0

4.4.3 Öngyilkossági kísérlet

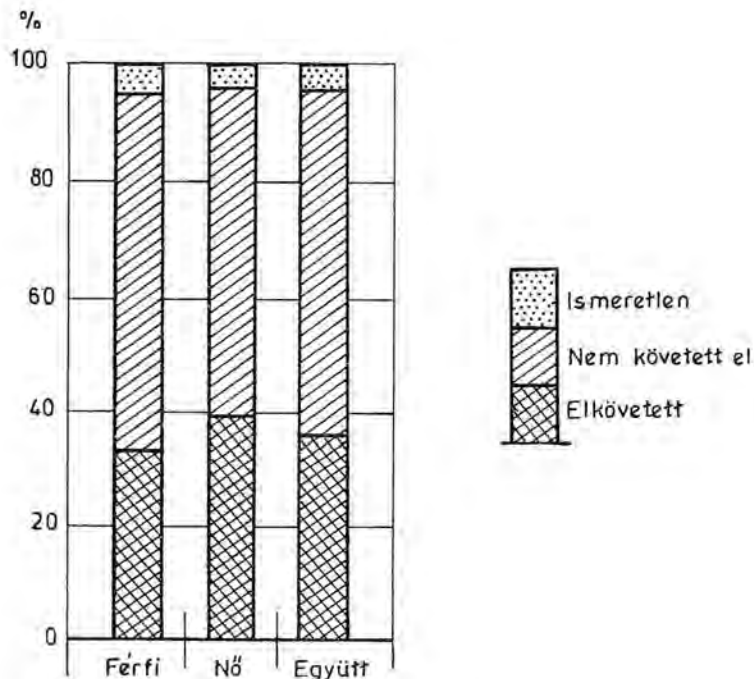
Közismert, hogy az öngyilkosok jelentős része halállal végződő cselekményét megelőzően már próbálkozott öngyilkosság elkövetésével.

36. Az öngyilkosok megoszlása nem és az öngyilkossági kísérlet szerint, százalékban

Nem	Öngyilkossági kísérletet		Ismeretlen	Együtt
	elkövetett	nem követett el		
1	2	3	4	5
Férfi	32,4	62,1	5,5	100,0
Nő	39,1	56,1	4,8	100,0
Összesen	35,6	59,2	5,2	100,0

Az öngyilkosok több mint egyharmada - 35,6 %-a - követett el öngyilkossági kísérletet. A nők között 39,1 %-os a kísérletet már elkövetettek részvétele, a férfiaknál ez az arány 32,4 %, ami bizonyos fokig azt látszik igazolni, hogy a nők körében gyakoribb az öngyilkossági próbálkozás, mint a férfiak között. Ez azzal is összefügghet, - amint erre az öngyilkossági módok vizsgálata szolgáltat adatokat, - hogy a férfiak inkább választanak ún. "brutális" vagy kemény, mondhatni "eredményes" módszereket az öngyilkosság elkövetésére, mint a nők, akiknél ezáltal nagyobb az életbenmaradás lehetősége, valószínűsége. A kísérletet már elkövetett öngyilkosok között természetesen is vannak, akik több esetben kísérelték már meg az öngyilkosságot (4.10, 4.11 táblázat, VII. ábra).

VII. Öngyilkossági kísérlet előfordulása az öngyilkosoknál

Az öngyilkossági kísérletet megelőzően elkövetett öngyilkosok egynegyede, 25,1 %-a legalább 3 esetben próbálkozott már élete elpusztításával, de ebben a csoportban az 5-6 kísérlet elkövetése is nem egyszer előfordult. (Tanulságos példaként megemlíthető a 3833.lbsz.eset, amelyben az 51 éves, alkoholista és züllött életvitelű nő - a hozzátartozók szerint - "legalább 10 esetben" kísérelt meg öngyilkosságot.)

37. Az öngyilkosok megoszlása nem és az öngyilkossági kísérletek száma szerint

Nem	Öngyilkossági kísérletet elkövetett			Ismeretlen	Együtt
	1	2	3 és több		
	esetben				
1	2	3	4	5	6
Férfi	80	25	38	2	145
Nő	93	29	39	1	162
Összesen	173	54	77	3	307

Az öngyilkossági kísérletet elkövetett öngyilkosok több mint fele, 54,4 %-a a vizsgálat évében, illetve az ezt megelőző évben kísérelte meg az öngyilkosságot. Ez arra utalhat, hogy a kísérletet gyakran rövid idő, hetek-hónapok múlva halálosvégű cselekmény elkövetése követheti. Ugyanekkor 3 öngyilkos több mint 40 évvel, 4 öngyilkos 30-40 évvel ezelőtt követett el öngyilkossági kísérletet. Ezek a személyek életük nagy részét minden bizonnyal az öngyilkosság gondolatával terhelték. Az, hogy a 853 öngyilkos összesen milyen számban követett el öngyilkossági kísérletet - a hozzátartozók válaszainak sok bizonytalansága miatt - nem volt pontosan megállapítható. (Ha a "3 és több" és az "ismeretlen" csoportokban az átlagesetszám - óvatos becsléssel - 4 öngyilkossági kísérlet, akkor az elkövetett kísérletek száma összesen mintegy 600-ra tehető.) Éppen ez okból - és annak következtében is, hogy egy-egy öngyilkos akár több esetben is ugyanazzal az elkövetési módszerrel próbálkozhatott - a kísérletek elkövetési módjaira irányuló vizsgálat sem adhat teljeskörű eredményeket. A vizsgált mintából csupán az állapítható meg, hogy az öngyilkossági kísérletet elkövetett 307 személynél - a 45 ismeretlen elkövetési módot figyelmen kívül hagyva - összesen 379 kísérlet elkövetési módja volt elkülöníthető, illetve megállapítható. E fenntartások ellenére is érdemesnek tűnik a kísérlet elkövetési módjainak nem szerinti elemzése (4.12 táblázat), mely - az elkövetési módok csupán két csoportjára bontottan - a következő megoszlást mutatja:

38. Az öngyilkossági kísérlet elkövetési módjának gyakorisága, nem szerint, százalékban

A kísérlet elkövetési módja	Az öngyilkossági kísérlet elkövetési módjának gyakorisága		Összesen
	férfi	nő	
1	2	3	4
Mérgezéses módszer	50,1	70,7	61,3
Összes egyéb módszer	37,1	19,8	28,1
Ismeretlen	12,8	9,5	10,6
Összesen	100,0	100,0	100,0

A mérgezőes módszerek 61,3 %-os előfordulása jelentősen meghaladja az összes egyéb módszer előfordulási gyakoriságát, ami természetes is, hiszen ezeknél az ún. "puha" módszereknél az életbenmaradás esélye - és ezzel (félreértés ne essék) az ismétlés lehetősége - nagyobb. Az, hogy a férfiaknak "csak" fele (50,1 %-a), viszont a nők 70,7 %-a választott mérgezőes módszert kísérlete elkövetéséhez - ha itt nagyon áttételesen is, de szintén - amellet bizonyíthat, hogy a nők inkább nem brutális módszereket alkalmaznak öngyilkosságuk, illetve kísérletük elkövetésére (4.13, 4.14 táblázat).

Az öngyilkossági kísérletet végrehajtott 307 öngyilkos közül 221 (72,0 %) kísérletét követően, ezzel kapcsolatosan kórházi gyógykezelés alatt is állt.

Az öngyilkossági kísérletet elkövetett nők háromnegyede, 75,3 %-a, a férfiak 68,3 %-a állott tehát a kísérlet kapcsán kórházi gyógykezelés, ezen belül a nők 40,1 %-a, a férfiak 33,8 %-a pedig ideg-elmeosztályi ápolás alatt is.

39. Az öngyilkosok megoszlása nem és az öngyilkossági kísérletet követő kórházi gyógykezelés szerint

Nem	Az öngyilkossági kísérletet követően			Ismeretlen	Együtt
	kórházi gyógykezelésben	ideg-, elmeosztályi ápolásban is	kórházi gyógykezelésben nem		
	részesült				
1	2	3	4	5	6
Szám szerint					
Férfi	50	49	41	5	145
Nő	57	65	35	5	162
Összesen	107	114	76	10	307
Százalékban					
Férfi	34,5	33,8	28,3	3,4	100,0
Nő	35,2	40,1	21,6	3,1	100,0
Összesen	34,9	37,1	24,8	3,2	100,0

40. Az öngyilkossági kísérletet követően kórházi gyógykezelésben részesült öngyilkosok megoszlása a kórházi gyógykezelés időpontja szerint

A kórházi gyógykezelés, ideg-, elmeosztályi ápolás éve	Az öngyilkossági kísérletet követően	
	csak kórházi gyógykezelésben	ideg-, elmeosztályi ápolásban is
	részesült öngyilkosok száma	
1	2	3
1970 előtt	49	35
1970	4	18
1971	27	19
1972	27	42
Összesen	107	114

Az a tény, hogy a csak általános kórházi gyógykezelésben részesültek 54,1 %-a, az ideg-, elmeosztályi ápolásban is részesültek 69,3 %-a a végül halálos öngyilkosság elkövetése évében vagy ezt 1-2 évvel megelőzően öngyilkossági kísérlet miatt már kórházi gyógykezelésben, ápolásban részesült, amellett szólhat, hogy önmagában a kórházi gyógykezelés nem akadályozhatja meg a kísérlet aránylag rövid időn belüli, akár halálosvégű megismétlését. Következik ebből, hogy - az ismétlés prevenciója érdekében - a kórházi kezelést követően is fokozott figyelemmel, gondossággal kellene törődni a kísérletet elkövetett egyénekkkel.

A megelőzőekben az öngyilkosság előrejelzésének egyes formái külön-külön kerültek elemzésre; a 4.4.1 alfejezetben az öngyilkosságra utaló kijelentés, a 4.4.2 alfejezetben a bucsulevél, és a 4.4.3 alfejezetben az öngyilkossági kísérlet. A teljes áttekinthetőség érdekében arra is feltétlenül szükség van, hogy az előrejelzés együttesen, a maga egészében is vizsgálatra kerüljön. Ez teszi u. is lehetővé annak megállapítását, hogy az öngyilkosok - ha különböző formákban is - mennyiben közölték előre környezetükkel öngyilkossági szándékukat (4.15 táblázat).

41. Az öngyilkosságot előre jelző öngyilkosok megoszlása korcsoportok és nem szerint, valamint az adott korcsoportba tartozó öngyilkosok százalékában kifejezett gyakorisága

Az öngyilkosok életkora (év)	Az öngyilkosságot előre jelző öngyilkosok					
	száma			a korcsoportba tartozó összes öngyilkos százalékában		
	férfi	nő	összesen	férfi	nő	összesen
1	2	3	4	5	6	7
15 - 19	8	4	12	72,7	57,1	66,7
20 - 29	29	27	56	72,5	84,4	77,8
30 - 39	41	27	68	73,2	87,1	78,2
40 - 49	66	54	120	69,5	80,6	74,1
50 - 59	63	67	130	74,1	82,7	78,3
60 - 69	55	61	116	72,4	79,2	75,8
70 éves és idősebb	60	95	155	76,9	81,9	79,9
Ismeretlen	-	-	-	-	-	-
Összesen	322	335	657	73,0	81,3	77,0

Megdöbbenő és feltétlenül elgondolkoztató adat, hogy az öngyilkosok több mint háromnegyede (77,0 %-a) öngyilkosságra utaló kijelentés, bucsulevél, öngyilkossági kísérlet valamelyik vagy több formájában előre jelezte, hogy öngyilkosság elkövetésére készül. Ettől az átlagos aránytól - az öngyilkosok életkora szerinti elemzésben - nincs lényegesebb eltérés, legfeljebb a 15-19 éves öngyilkosok azok, akik kevésbé közlik előre ilyen szándékaikat. A nők inkább közlik, hogy öngyilkosság elkövetésére készülnek, mint a férfiak. A nők több mint négyötöde (81,3 %-a) tett előrejelzést, a 30-39 éves nők 87,1 %-a közölte előre öngyilkossági szándékát. A férfiak "csupán" 73,0 %-a jelezte előre, hogy öngyilkosságra készül. A nők, a 15-19 évesek korcsoportjától eltekintve, - de itt az aránylag csekélyszámu eset miatt messzebbmenő következtetéseket levonni nem lehet - minden életkorban magasabb arányban adtak előrejelzéseket, mint a férfiak. Említést érdemelhet, hogy a férfiak között a 70 éves és ennél idősebb életkorúak azok, akik legnagyobb arányban jelzik előre, hogy öngyilkosság elkövetésére készülnek.

Az öngyilkosság előrejelzése részben különállóan az egyes jelzési formákkal - öngyilkossági kijelentéssel vagy bucsulevéllel, vagy öngyilkossági kísérlettel - részben ezek különböző kombinációiban történhet.

42. Az öngyilkosság előrejelzési formáinak gyakorisága, nem szerint, százalékban

Az előrejelzés formája	Az előrejelzés gyakorisága		Összesen
	férfi	nő	
1	2	3	4
Csak kijelentés	19,7	13,6	16,8
Csak kísérlet	7,9	9,0	8,4
Csak bucsulevél	10,2	10,0	10,1
Kijelentés és kísérlet	13,2	19,6	16,3
Kijelentés és bucsulevél	10,2	9,7	10,0
Kísérlet és bucsulevél	3,6	2,9	3,3
Kijelentés, kísérlet és bucsulevél	8,2	16,5	12,1
Előrejelzés nem volt	24,1	18,0	21,1
Előrejelzés ismeretlen	2,9	0,7	1,9
Összesen	100,0	100,0	100,0

A hozzátartozók általában tudják, hogy az öngyilkos jelezte-e vagy sem előre öngyilkosságát. Az öngyilkosok 16,8 %-a csak kijelentéssel, 16,3 %-a kijelentéssel és kísérlettel, 12,1 %-a pedig mindhárom jelzési formával együtt adott előrejelzést öngyilkossági szándékairól. Ha a csak bucsulevéllel jelzést adók csoportjától eltekintünk is - hiszen a bucsulevelet rendszerint már az öngyilkosság elkövetése, sőt többnyire az öngyilkossági halál bekövetkezése után találják meg, így e forma, mint előrejelzés vitatott lehet, illetve inkább csak utólag értesít a szándékról, okokról, stb. - az öngyilkosok több mint egynegyede (összesen 25,2 %-a) vagy kijelentéssel vagy kísérlettel, mint önálló előrejelzéssel, 29,6 %-a kettős előrejelzéssel, sőt 12,1 %-a hármas előrejelzéssel közölte környezetében, hogy esetében az öngyilkosság elkövetésének potenciális veszélyével kell számolni. (Más kérdés, hogy a csak kijelentéssel történő előrejelzés minden esetben komolynak vehető-e, miután köztudott, hogy gyakran komoly szándék nélkül beszélnek, illetve fenyegetőznek emberek különböző okokból vagy különböző célok elérése érdekében azzal, hogy öngyilkosságot fognak elkövetni, (WHO, 1966).

Az előrejelzések formáit nem szerint vizsgálva az tűnik ki, hogy a nők nagyobb arányban adnak kombinált előrejelzést, mint a férfiak. A nők 32,2 %-a kettős, 16,5 %-a hármas előrejelzést adott, a férfiak "csupán" 27,0 %-a, illetve 8,2 %-a. A férfiaknál a csak kijelentéssel előrejelzést adók 19,7 %-os gyakorisága a legnagyobb.

4.5 AZ ÖNGYILKOSSÁGOK ÉS AZ ALKOHOLIZMUS

4.5.1 Az alkoholfogyasztás és az öngyilkosságok

Az alkoholnak a személyiségre gyakorolt hatása közismert. Ugyancsak köztudott, hogy az alkohol, illetve az alkoholizmus milyen jelentős szerepet játszik a különböző erőszakos cselekmények létrejöttében, a családi, munkahelyi, anyagi, stb. konfliktusok keletkezésében és az alkoholista egyén testi-lelki átalakításában. Régóta ismert tény az is, hogy -éppen az előbbieket folytán- az alkohol, illetve az alkoholizmus mint ok és állapot összefüggésben áll vagy állhat az öngyilkosság elkövetésével. Erre vonatkozóan különböző hivatalos statisztikai adatok, de ezek mellett szakirodalmi közlések is rendelkezésre állnak (SZUCHOVSKY-KENYERES-HARSÁNYI, 1964).

43. Az öngyilkosok megoszlása nem és alkoholfogyasztás szerint, százalékban

Nem	Öngyilkosok, akik alkoholt mértéktelenül				Ismeretlen	Együtt
	nem	csak régen	régóta folyamatosan	csak az utóbbi időben		
	fogyasztottak					
1	2	3	4	5	6	7
Férfi	50,6	4,8	36,3	6,3	2,0	100,0
Nő	83,0	1,9	10,9	1,7	2,5	100,0
Összesen	66,2	3,4	24,0	4,1	2,3	100,0

Az öngyilkosságok közel kétharmadánál, 565 esetben, 66,2 %-ban mértéktelen alkoholfogyasztás nem fordult elő. A férfiak között 223 (50,6 %), a nők között 342 (83,0 %) nem volt mértéktelen alkoholfogyasztó, ami önmagában is arra utal, -amint az egyébként is ismert, -hogy az alkoholfogyasztás a nők körében alárendeltebb jelentőségű mint a férfiaknál. Ezzel szemben 205 egyén, az öngyilkosok közel egynegyede (24,0 %-a) régóta, hónapok-évek óta és folyamatosan, rendszeresen és nagymértékben, öngyilkossága idején is alkoholfogyasztó volt. Ezek a személyek azok, akik minden további nélkül alkoholistáknak minősíthetők. Itt is jelentős különbség áll fenn a két nem között, hiszen a férfiak közül 160 (36,3 %) vagyis jelentősen több mint egyharmad, míg a nők közül 45 (10,9 %) volt alkoholista. A csak régebbi, hónapokkal vagy évekkal ezelőtti időben, illetve csak az utóbbi időben, tehát a cselekmény elkövetését megelőzően hetekkel vagy 1-2 hónappal előbb elkezdett, azóta folytatott mértéktelen alkoholfogyasztás ugyancsak jelentősen gyakoribb a férfiak mint a nők körében (4.16 táblázat, VIII. ábra).

A statisztikai elemzés során megállapítandó továbbá az, hogy az öngyilkosok vizsgált csoportjában eltér-e a nemek aránya a népesség közismert arányától, illetve ettől az eltéréstől függetlenül illeszkedik-e "kellő képen" a szeszesített nem fogyasztó és a szeszesített mértéktelenül fogyasztó öngyilkosok eloszlásának aránya a $p = q = 0,5$ paraméterű binomiális eloszláshoz.

Ennek megfelelően tehát

	Férfi	Nő	Összesen
Elméleti	417	417	834
Vizsgált	432	402	834
Eltérés	+15	-15	\emptyset
Eltérés négyzete	225	225	-
	225:417 = 0,53957		$\chi^2_{[1]} = 0,2911357,$
	90% > P > 80 %,		

azaz a nemek arányában mutatkozó eltérés a vizsgált csoportban nem szignifikáns értékű. Amennyiben a további számítások szignifikáns értékű eloszlás-differenciákra utalnak, úgy azok nem a nemek között észlelhető esetszámkülönbségből adódnak.

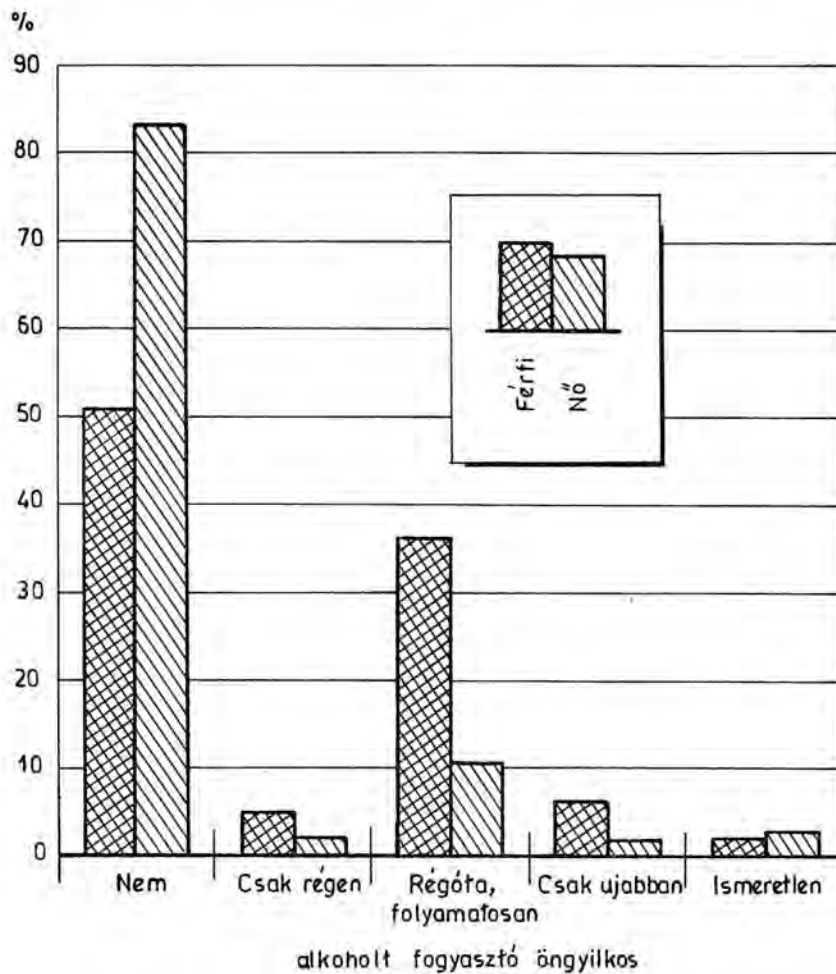
Férfiak	Alkoholt		Összesen
	nem	mértéktelenül	
	fogyaszt		
Elméleti	216	216	432
Talált	244	188	432
Eltérés	+28	-28	\emptyset
Eltérés négyzete	784	784	-
	784:216 = 3,629		$\chi^2_{[1]} = 13,169641,$
	P < 0,1 %,		

azaz a férfiak csoportjában az alkoholt nem fogyasztók és az alkoholt mértéktelenül fogyasztók eloszlási aránya a 0,5 paraméterű binomiális eloszláshoz viszonyítottan extrém szignifikáns mértékű eltérést mutat.

Nők	Alkoholt		Összesen
	nem	mértéktelenül	
	fogyaszt		
Elméleti	201	201	402
Talált	350	52	402
Eltérés	+149	-149	\emptyset
Eltérés négyzete	22 201	22 201	-
	22 201: 201 = 110,9495		$\chi^2_{[1]} = 12309,791,$
	P < 0,1 %,		

azaz a nők csoportjában is extrém szignifikáns eltérés bizonyítható.

VIII. Az öngyilkosok megoszlása az alkoholfogyasztás és annak ideje szerint

Az alkoholizmus volt az öngyilkosság elkövetésének oka 118 személynél, az öngyilkosok 13,8 %-ánál. Ezen okból vetett véget életének 100 férfi (a férfiak 22,6 %-a) és 18 nő (a nők 4,4 %-a), vagyis az alkoholizmusnak, mint az öngyilkosság okának gyakorisága is szignifikánsan nagyobb a férfiaknál mint a nőknél. Az alkoholisták 54,2 %-a (111 személy), de az alkoholista férfiak 58,1 %-a (93 férfi) éppen az alkoholizmus okából követte el az öngyilkosságot, ami egybevetve a nőknél talált 40,0 %-os aránnyal, azt bizonyítja, hogy ez az ok még az alkoholisták között is jelentős különbséget mutat nem szerint elkülönítve (4.17 táblázat).

Az öngyilkosság elkövetési okainak megoszlása is kifejezetten eltérő az alkoholt nem fogyasztók, illetve fogyasztók között.

44. Az öngyilkosok megoszlása az öngyilkosság valószínű oka, az alkoholfogyasztás és nem szerint, százalékban

Az öngyilkosság valószínű oka	Öngyilkosok, akik alkoholt mértéktelenül				Ismeretlen	Együtt
	nem	csak régen	régóta folyamatosan	csak az utóbbi időben		
	fogyasztottak					
1	2	3	4	5	6	7
Férfi						
Ideg-, elmebetegség	26,5	14,2	9,4	3,6	-	17,7
Egyéb betegség	38,1	57,1	11,9	21,4	22,2	28,1
Családi viszály	9,0	4,8	6,9	21,4	-	8,6
Alkoholizmus	-	4,8	58,1	21,4	-	22,6
Összes egyéb ok	17,0	14,3	9,3	25,1	33,3	15,1
Ismeretlen	9,4	4,8	4,4	7,1	44,5	7,9
Együtt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Nő						
Ideg-, elmebetegség	33,3	62,5	33,3	42,8	10,0	33,5
Egyéb betegség	32,7	12,5	8,9	-	20,0	28,9
Családi viszály	6,1	-	11,2	28,6	-	6,8
Alkoholizmus	-	-	40,0	-	-	4,4
Összes egyéb ok	19,7	25,0	6,6	14,3	30,0	18,4
Ismeretlen	8,2	-	-	14,3	40,0	8,0
Együtt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Összesen						
Ideg-, elmebetegség	30,6	27,6	14,6	11,4	5,3	25,3
Egyéb betegség	34,9	44,8	11,2	17,1	21,0	28,5
Családi viszály	7,3	3,5	7,8	22,9	-	7,7
Alkoholizmus	-	3,5	54,2	17,1	-	13,8
Összes egyéb ok	18,5	17,1	8,8	22,9	31,6	16,7
Ismeretlen	8,7	3,5	3,4	8,6	42,1	8,0
Összesen	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Az alkoholt nem fogyasztók között az ideg-, elmebetegség, illetve egyéb betegség - mint elkövetési ok - előfordulásának gyakorisága az, ami jelentősen nagyobb, mint az összes öngyilkosra jellemzőnek talált, ugyanekkor ez a két ok az alkoholista öngyilkosok között csak kisebb gyakorisággal fordul elő.

Az alkoholizálást már régebbi időben abbahagyott öngyilkosoknál az egyéb betegség mint ok, 44,8 %-kal, sőt a férfiak között 57,1 %-kal szerepel, a régebbi időben alkoholista nőknél az ideg- és elmebetegség mint ok, 62,5 %-ban fordul elő, jelentősen meghaladva a nem alkoholistáknál talált ilyen gyakoriságokat. (Ez utóbbi adatok az alkohol szervezetet, idegrendszert károsító hatásait bizonyíthatják.)

Az alkoholt csak az utóbbi időben mértéktelenül fogyasztók között a különböző betegség mint ok, ugyancsak kisebb gyakorisággal fordul elő mint az összes, akár az alkoholt nem fogyasztó öngyilkosoknál - bár feltűnő, hogy az ilyen nők 42,8 %-a ideg- és elmebetegség okából vetett véget életének - ugyanekkor a családi viszály mint ok gyakorisága az, amely jelentősen nagyobb az újabban alkoholfogyasztók között mint általában. A csak az utóbbi időben mértéktelenül alkoholfogyasztók 22,9 %-a, a férfiak 21,4 %-a, a nők 28,8 %-a családi viszály okából követte el önzű cselekményét.

Ez a magas gyakoriság arra utalhat, hogy a "friss" alkoholistáknál gyakrabban fordulhat elő az önpusztításhoz vezető családi viszály, mint a "régii" alkoholistáknál, akiknél a család mintegy hozzászokhatott az adott helyzethez. E téren természetesen az is figyelembe kell venni, hogy az alkoholizmus mint ok csoportjában a családi viszály - az esetek nyilvánvalóan nagy, bár pontosan ki nem fejezhető részében - már eleve szerepel.

45. Az öngyilkosok megoszlása az öngyilkosság valószínű oka alkoholfogyasztás és nem szerint, százalékban

Az öngyilkosság valószínű oka	Öngyilkosok, akik alkoholt mértéktelenül				Ismeretlen	Együtt
	nem	csak régen	régóta folyamatosan	csak az utóbbi időben		
	fogyasztottak					
1	2	3	4	5	6	7
Ideg-, elmebetegség	80,1	3,7	13,9	1,8	0,5	100,0
Egyéb betegség	81,1	5,4	9,5	2,4	1,6	100,0
Családi viszály	62,1	1,5	24,3	12,1	-	100,0
Munkahelyi ok	61,5	-	23,1	15,4	-	100,0
Bűncselekmény elkövetése	25,0	16,7	50,0	-	8,3	100,0
Alkoholizmus	-	0,8	94,1	5,1	-	100,0

Mint már említésre került, az összes öngyilkos 24,0 %-a volt alkoholista, 3,4 %-a csak régebben, 4,1 %-a csak újabban fogyasztott nagy mértékben alkoholt. Az alkoholizmus okából cselekményüket elkövetett személyek között 94,1 %-os, - férfiaknál 93,0 %-os, nőknél 100 %-os - az alkoholisták részvétele.

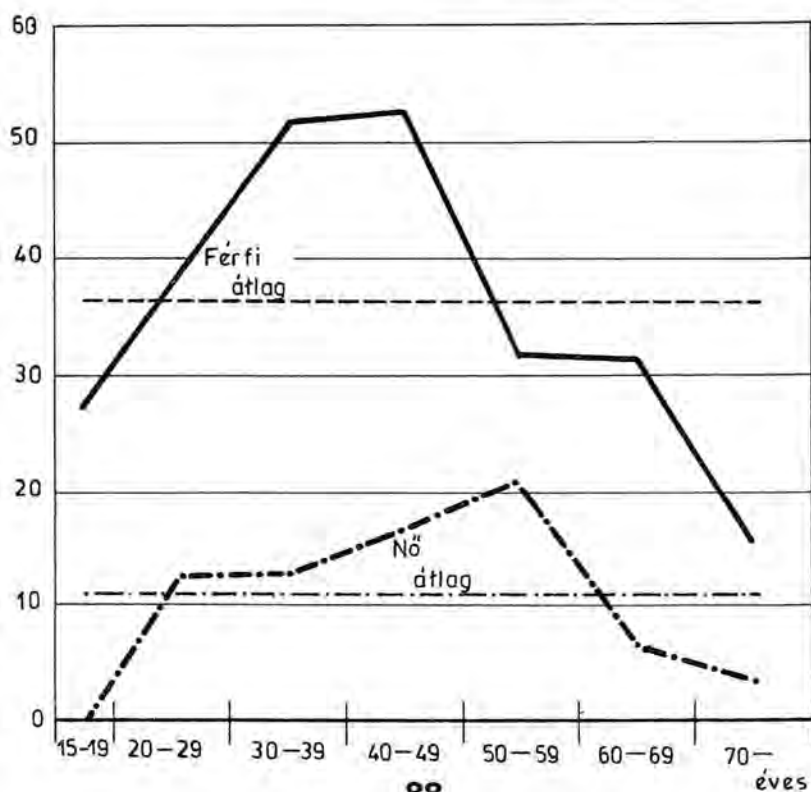
Bűncselekmény elkövetése okából 12 személy vetett véget életének, ezek fele a cselekmény elkövetésekor is alkoholista volt, sőt a csak régebben fogyasztókat is tekintve, kétharmaduknál állott fenn mértéktelen alkoholfogyasztás. E csoport mellett még a családi viszály okából elkövetők között nagyobb az átlagosnál - ha csekélyebb mértékben is - az alkoholisták részvétele, a 66 öngyilkos közül 16 (24,3 %) volt alkoholista. A csak az utóbbi időben mértéktelenül alkoholfogyasztók részvétele 15,4 %-kal, a munkahelyi ok miatti öngyilkosok között a legnagyobb, de az átlagost jelentősen meghaladó (12,1 %-os) a családi viszály okából öngyilkosok között is.

46. Az alkoholista öngyilkosok megoszlása korcsoportok és nem szerint, százalékban

Az öngyilkosok életkora (év)	Alkoholista öngyilkosok		Összesen
	férfi	nő	
1	2	3	4
15 - 19	27,3	-	16,7
20 - 29	37,5	12,5	26,4
30 - 39	51,8	12,9	37,9
40 - 49	52,6	16,4	37,7
50 - 59	31,8	21,0	26,5
60 - 69	31,5	6,5	19,0
70 éves és idősebb	15,4	3,5	8,3
Összesen	36,3	10,9	24,0

Az alkoholisták részvétele a cselekményüket 30-49 éves életkorban elkövetettek között a legnagyobb, az ilyen életkoru öngyilkosok több mint 37 %-a alkoholista volt. A férfiak között is ez a két korcsoport az, melyben az alkoholisták részvétele a legnagyobb, az ebben az életkorban életüknek véget vetett férfiak több mint fele volt alkoholista. Nőknél az 50-59 éves életkoru öngyilkosok között a legmagasabb (21,0 %-os) az alkoholisták részvétele. Feltétlenül figyelmet érdemel, hogy az alkoholisták részvétele a fiatal férfiaknál is milyen jelentős, a 15-19 évesek több mint egynegyede, a 20-29 évesek 37,5 %-a már alkoholista volt. Ugyancsak feltűnő a fiatal férfi öngyilkosok között az alkoholt csak újabban, nagy mértékben fogyasztók magas gyakorisága. Így pl. a 15-19 évesek 9,1 %-ánál, a 20-29 évesek 12,5 %-ánál fordult elő újabb keletű, nagymértékű alkoholizálás. (IX. ábra).

IX. Az alkoholista öngyilkosok megoszlása nem és életkor szerint

A mértéktelenül alkoholfogyasztó öngyilkosoknál a fogyasztott ital fajtát figyelembe véve, az tűnik ki, hogy a többféle szeszes italt, illetve ezeket vegyesen fogyasztók száma a legnagyobb. Ugyanez a helyzet a férfiaknál, viszont a nők között a csak bort fogyasztók száma nagyobb mint a vegyesen fogyasztók száma. Ha az ital fajára és mennyiségére a hozzátartozóktól nyert adatok rendkívül hiányosak is, - a fogyasztott ital faja az esetek mintegy ötödében, a napi fogyasztás mennyisége pedig az esetek több mint kétharmadában ismeretlen maradt (és mindez arra utal, hogy az alkoholizálás ezen tényezőit még a család sem ismeri), - mégis megdöbbentő adat, hogy szeszes italokat vegyesen fogyasztó, legalább 27 öngyilkosnál a fogyasztott italok napi mennyisége a napi 5 litert is meghaladta (4.18 táblázat).

Arra vonatkozóan, hogy az öngyilkosok cselekményüket alkoholosan befolyásolt állapotban követték-e el vagy sem, a 4.6 fejezetben és az ahhoz tartozó táblázatokban található adatok.

A régóta, folyamatosan alkoholt fogyasztók - tehát a szoros értelemben vett alkoholisták - részvételének behatóbb tanulmányozhatósága érdekében a 4.19-4.27 táblázatokban külön is közlésre kerülnek a különböző szempontokból rájuk vonatkozó adatok, amelyek természetesen az alkoholt fogyasztó, illetve nem fogyasztó öngyilkosok közötti eltéréseket is jelzik, ez által egybevetésre is módot adnak.

A 853 öngyilkos közül 568 (66,6 %) csak általános (elemi) iskolába járt, - a vizsgálat, helyesebben az adatszolgáltatók hozzátartozók válaszáinak pontatlansága miatt pontosan nem állapítható meg, hogy közülük hányan hány osztályt is végeztek, de számosan csupán 1-2 osztályt végeztek el, - ugyanekkor az öngyilkos alkoholisták 68,3 %-a csak általános iskolába járt. E szerint az ilyen iskolai végzettség az alkoholista öngyilkosok körében valamivel gyakoribb, mint általában véve az öngyilkosok között. Nem szerint elkülönítve is ez az eredmény adódik, az összes férfi öngyilkos közül 63,9 %, az alkoholista férfiak közül 66,9 %, az összes nő közül 69,4 %, az alkoholista nők közül 77,3 % legfeljebb általános iskolát végzett. A középiskolát, még inkább a felsőfokú iskolát végzettek között az alkoholisták részvétele kisebb, mint az összes öngyilkosra jellemzőnek talált arány. Lényegében, ha más oldalról is, ugyanezt az eredményt mutatja, vagyis azt, hogy az alacsonyabb iskolai végzettségűek körében az alkoholisták részvétele magasabb mint az iskolázottabbak, a tanultabbak között az, hogy amíg az összes öngyilkos közül 24,0 % volt alkoholista, addig az 568, csak általános iskolába járt öngyilkos 24,6 %-a rendszeresen, régóta és folyamatosan fogyasztott alkoholt, sőt az iskolába egyáltalában nem járt öngyilkosok közül 35,7 % volt alkoholista. A férfiak 36,3 %-a, a nők 10,9 %-a minősült alkoholistának, de a csak általános iskolába járt férfiak 37,9 %-a, a nők 11,5 %-a volt alkoholista (4.19 táblázat).

A gazdasági aktivitást tekintve, az öngyilkosok 45,6 %-a, viszont az alkoholista öngyilkosok 66,8 %-a - tehát valamivel több mint kétharmada - aktív kereső volt. Ez egyértelműen jelzi, hogy az öngyilkossági halálozásban az alkoholizmusnak az aktív keresők között van a legnagyobb szerepe. Még fokozottabban szembetűnő ez a férfiak között, hiszen amíg a férfi öngyilkosok közül 56,5 % volt aktív kereső, addig az alkoholista öngyilkos férfiak 71,3 %-a volt aktív kereső. (A nők 34,0 %-a, az alkoholista nők 48,9 %-a volt aktív kereső.) A fordított relációban is ez az eredmény adódik: az összes öngyilkos 24,0 %-a, de az aktív kereső öngyilkosok 35,2 %-a volt alkoholista. Még feltűnőbb ez a megoszlás a férfiaknál, akiknél az alkoholizmus általában 36,3 %-ban, de az aktív keresők között 45,8 %-ban fordult elő. (Az aktív kereső férfi öngyilkosok közel fele alkoholista volt!) A nőknél is magasabb, 16,4 %-os az alkoholisták részvétele az aktív keresők körében, mint az összes öngyilkos nőre adódó 10,9 %-os arány (4.20 táblázat).

Az elhaltak utolsó havi keresetét az alkoholista öngyilkosok körében vizsgálva, a várhatónál kissé talán ellentétben álló eredmények adódnak. Amíg u. is az összes öngyilkos 54,7 %-ának utolsó havi keresete 2 000 Ft alatti összegű volt, addig az alkoholisták "csupán" 46,8 %-a rendelkezett ilyen havi keresettel, ami azt jelzi, hogy az alkoholizmus előfordulása a magasabb jövedelműek között nagyobb. Amint az már több ízben említésre került, az öngyilkosok 24,0 %-a volt alkoholista, de a 2 000 Ft-nál kisebb jövedelemmel rendelkező öngyilkosok közül "csupán" 20,6 % volt alkoholista, ugyanakkor, amikor a 2 001-3 000 Ft közötti havi keresetű öngyilkosok 33,3 %-a, illetve a 3 001 Ft feletti jövedelműek 36,7 %-a. A férfiak 46,3 %-ának, az alkoholista férfiak 38,8 %-ának volt 2 000 Ft-nál kisebb havi keresete. Ugyanakkor a 2 000 Ft-nál kisebb havi keresetűek 30,4 %-a, a 2 001-3 000 Ft közötti keresetűek 41,3 %-a, illetve a 3 001 Ft feletti összegű keresettel rendelkező férfiak 40,5 %-a volt alkoholista. A nőknél inkább az alacsonyabb keresetűek alkoholisták, hiszen amíg az összes öngyilkos nő 63,8 %-ának keresete havi 2 000 Ft alatti volt, addig az alkoholista nők 75,6 %-a 2 000 Ft-nál kisebb havi keresettel rendelkezett (4.21 táblázat).

Családi állapot szerint vizsgálva az öngyilkosok alkoholizmusát, a vártnál kissé ellentétebb eredmények mutatkoznak. Közelebről az, hogy az alkoholisták körében a házások részvétele a legnagyobb. Az összes öngyilkos 44,7 %-a volt házas, de az alkoholista öngyilkosok között a házások részaránya ennél magasabb, 48,8 %-os. Egyébként az összes öngyilkos 24,0 %-a, ugyanakkor a házások 26,2 %-a volt alkoholista. A férfiak 53,7 %-a, az alkoholista férfiak 56,3 %-a volt házas, a férfiak 36,3 %-a, de a házas férfiak 38,0 %-a volt alkoholista. Nőknél az alkoholisták között a házások részvétele 22,2 %-os, kisebb mint az összes öngyilkos nőnél előforduló 35,0 %-os részvétel (4.22 táblázat).

Az utolsó foglalkozás, illetve az aktivitás és az alkoholizmus összefüggéseit elemezve - és külön csak a férfiaknál megemlítve, akiknél az eddigiek tanúsága szerint az alkoholizmusnak jelentősen kifejezettebb szerepe van, amellet, hogy a dolgozók részvétele is kifejezettebben nagyobb, mint a nőknél - figyelemre méltó eredmények adódnak. Az összes, e vonatkozásban számításba vehető 424 férfi közül 108 szellemi, 316 fizikai dolgozó volt. Ebből elsősorban az tűnik ki, hogy a férfiak öngyilkossági halálkozásában a fizikai dolgozók részvétele 74,5 %-os - az öngyilkosok közel háromnegyede fizikai dolgozó - a szellemiek részvétele 25,5 %. Ezeket az arányokat egybevetve az alkoholisták hasonló megoszlásaival - az alkoholista öngyilkosok 84,0 %-a fizikai és "csupán" 16,0 %-a volt szellemi dolgozó - a különbség egészen feltűnő és határozottan bizonyítja, hogy az alkoholisták öngyilkossági halálkozásában a fizikai dolgozók részvételének van döntő jelentősége. Az aktivitás szerint elkülönítve mind a szellemi, mind a fizikai dolgozók között az aktív dolgozók száma és aránya a legnagyobb - ez szinte természetesnek is tartható - de itt is feltűnő különbség mutatkozik a két társadalmi réteg között. Amíg u. is az aktív szellemi dolgozók közül - 65 személy közül 18 - "csupán" 27,7 %, addig a 184 aktív fizikai dolgozó közül 96, vagyis 52,2 % volt alkoholista. Ez az eltérés egyértelműen igazolja, hogy még az aktív dolgozók között is - az öngyilkossági halálkozásban - jelentősen nagyobb az alkoholizmus előfordulása a fizikai, mint a szellemi dolgozók körében.

Az öngyilkosság elkövetését megelőzően fennállott konfliktusok előfordulásának gyakoriságában - és itt ismét csak a férfiakat részletezve - szintén jelentős különbségek mutatkoznak az összes öngyilkos, illetve az alkoholisták összehasonlításában. Így pl. amíg az összes öngyilkos férfi közel kétharmadának - 66,4 %-ának - nem volt családi konfliktusa, addig az alkoholista férfiak több mint fele - 50,6 %-a - konfliktusban állt családjá egy vagy több tagjával. Az öngyilkos férfiak

19,0 %-ának volt konfliktusa feleségével, élettársával, az alkoholista férfiak 27,5 %-a állott feleségével, élettársával konfliktusban. A családi konfliktusok körében a házastárssal, élettárssal konfliktusban állók 52,4 %-a, a többekkel konfliktusban állók 92,3 %-a volt alkoholista, akkor, amikor az összes öngyilkos közül - amint több ízben szerepelt - "csupán" 36,3 % az alkoholista. Ettől az átlagos előfordulástól a konfliktusok egyes más csoportjaiban is eltérő arányok adódnak, pl. a munkahelyi konfliktusban állók 69,4 %-a, az anyagi zavarban levők 82,9 %-a alkoholista volt. (Ez utóbbi adat vitathatatlanul azt a közismert tényt támasztja alá, hogy az alkoholizmus anyagi téren is káros következményekkel jár.) Feltűnő ezzel szemben, hogy egyéb - önmagával vagy más okból fennálló - konfliktusa kisebb arányban volt az alkoholista öngyilkosoknak, mint ahogyan az az összes öngyilkos férfi vizsgálatánál mutatkozott. (Az összes öngyilkos férfi 23,8 %-ának nem volt egyéb konfliktusa, az alkoholista öngyilkos férfiak 46,4 %-ánál nem fordult elő egyéb konfliktus.) Ezek az adatok amellett látszanak szólni, hogy az alkoholista férfi alkoholizmusa miatt elsősorban nem önmagával kerül ellentétbe - nem csinál magának "problémát" saját alkoholizmusából, - hanem inkább környezetével, családjával, munkahelyével, stb. kerül az átlagosnál jobban konfliktus helyzetbe. (Lényegében ugyanezek a tendenciák figyelhetők meg az öngyilkos nők között is, a konfliktusok és az alkoholizmus kapcsolataiban (4.23 táblázat).

Az öngyilkosok 7,7 %-a, a férfiak 13,2 %-a, a nők 1,9 %-a volt büntetett előéletű. Ez önmagában is rendkívül figyelemre méltó adat. Egyenesen megdöbbentő viszont, hogy az alkoholista öngyilkosok közel egynegyede (24,9 %-a), a férfiak jelentősen több mint egynegyede (28,8 %-a) büntetett volt. Megfordítottan vizsgálva, még szembetűnőbb a büntetett előéletű öngyilkosok között az alkoholisták részvételének magas aránya, hiszen az összes büntetett öngyilkos közül 77,3 % - a férfiak közül 79,2 %, a nők közül 62,5 % - alkoholista volt. Mindezek az adatok szinte önmaguktól beszélnek és teljesen egyértelműen bizonyítják nemcsak az alkoholista személyiségnek - a bűncselekmények elkövetésében is megnyilvánuló - társadalommal való szembenállását, hanem azt is, hogy a büntetett előéletű személyek öngyilkossági halálózásában az alkoholisták döntő többséggel szerepelnek (4.24 táblázat).

Egészségi állapotukat tekintve, az alkoholista öngyilkosok - nyilvánvalóan azért, mivel több közöttük a fiatalabb és középkorú egyén, mint általában az öngyilkosok között - egészségesebbeknek látszanak, mint az az összes öngyilkosra vonatkozóan kitűnik. Az összes, 853 öngyilkos közül, 80,7 %-nak volt - hozzátartozói szerint - valamilyen maradandó betegsége, az alkoholista öngyilkosoknál a betegségben szenvedők aránya jelentősen kisebb, 72,7 %. A maradandó betegségben szenvedő öngyilkosok "csupán" 21,7 %-a volt alkoholista, holott, - mint már többször említésre került - az összes öngyilkos 24,0 %-a minősült alkoholistának. Az alkoholista férfiak egészségesebbek, mint a nők, a férfiak 68,1 %-ának, a nők 88,9 %-ának volt maradandó betegsége, sőt az alkoholista nőknél a maradandó betegségek ezen 88,9 %-os előfordulása valamivel nagyobb is, mint az összes nőnél mutatkozó 87,1 %-os előfordulás (4.25 táblázat).

Ugyanezeket az eredményeket tükrözi lényegében, hogy az alkoholista öngyilkosok kisebb arányban álltak - a cselekmény elkövetésének időszakában - orvosi gyógykezelés alatt, mint általában véve az öngyilkosok. Ez ismét az életkori eltérésekből adódhat. Az öngyilkosok 65,9 %-a, a férfiak 58,6 %-a, a nők 73,8 %-a állt orvosi gyógykezelés alatt, az alkoholisták közül viszont "csak" 47,8 %, illetve férfiaknál 43,8 %, nőknél 62,2 %, vagyis az arányok minden csoportban lényegesen kisebbek az alkoholisták, mint az összes öngyilkos körében. Az orvosi gyógykezelés alatt álló öngyilkosok 17,4 %-a volt alkoholista, szemben az összes öngyilkosra jellemző 24,0 %-os aránnyal, a gyógykezelés alatt álló férfiak mindössze 27,1 %-a, a nők 9,2 %-a volt alkoholista (4.26 táblázat).

A boncolással megállapított betegségek előfordulását az alkoholista öngyilkosok körében vizsgálva, jelentős különbségek mutatkoznak egyrészt a különböző betegségek előfordulási gyakoriságában. Mindenekelőtt megemlíthető, hogy amíg az összes öngyilkos 24,0 %-a volt alkoholista, csupán a gyomorbeteg, illetve májbetegségben szenvedő öngyilkosok között volt ennél magasabb arány az alkoholisták részvétele. A gyomorbeteg 52,4 %-a, a májbeteg 31,3 %-a alkoholista volt és ez az előfordulási arány önmagában is bizonyítja, hogy az alkoholfogyasztás mennyire károsítja az emberi szervezetet, elsősorban éppen a gyomor és a máj egészségét. A szív-, ér- és daganatos betegségekben szenvedők között az alkoholisták részvétele az átlagosnál kisebb.

47. A boncolással megállapított főbb betegségek előfordulása az alkoholista öngyilkosok között, nem szerint, százalékban

Boncolással megállapított betegségek	A betegségben szenvedők közül alkoholista		Összesen
	férfi	nő	
1	2	3	4
Agyérelmeszesedés	31,3	7,5	18,6
Szívbetegség	33,8	9,9	21,5
Érbetegség	34,2	10,3	22,6
Gyomorbetegség	52,6	50,0	52,4
Májbetegség	47,7	12,3	31,3
Daganatos betegség	17,4	11,1	14,6

Nem szerint vizsgálva a betegségek alkoholisták közötti előfordulását, elsőként az tűnik szembe, hogy minden betegség gyakrabban fordul elő a férfiaknál, mint a nőknél, ami tulajdonképpen azt jelzi, hogy az alkoholista férfiak, ha számos betegségcsoportban az alkoholfogyasztástól függetlenül is, betegesebbek, mint az alkoholista nők. Mint már ugyancsak több ízben említésre került, a férfi öngyilkosok 36,3 %-a volt alkoholista, viszont a gyomorbeteg férfiak 52,6 %-a, a májbeteg férfiak 47,7 %-a alkoholista volt. Az alkoholista nőknél a betegségek előfordulásának gyakorisága lényegében a 10,9 %-os átlag körül mozog, ennyien voltak a nők közül alkoholisták, hiszen azt, hogy a gyomorbetegségben szenvedő nők 50,0 %-a alkoholista volt - ha figyelemre méltó is - az esetek kis száma miatt (2 nő közül 1) nem lehet értékelni. Ettől eltekintve említést érdemel, hogy az öngyilkos nők között 12,3 %-kal a májbetegség körében a legnagyobb az alkoholisták részvétele (4.27 táblázat).

4.5.2 Az alkoholelvonó-kezelés és az öngyilkosságok

A 853 öngyilkos közül 57 (6,6 %) részesült alkoholelvonó kezelésben (4.28, 4.29 táblázat).

48. Az öngyilkosok megoszlása nem és az alkoholelvonó kezelés ideje szerint, százalékban

Nem	Öngyilkosok, akik alkoholelvonó kezelésben					Ismeretlen	Együtt
	nem	régen egy esetben	régen több esetben	csak újabban	több esetben, jelenleg is		
	részeseültek						
1	2	3	4	5	6	7	8
Férfi	83,4	5,7	4,5	0,5	0,2	5,7	100,0
Nő	94,9	1,4	0,7	-	-	3,0	100,0
Összesen	89,1	3,6	2,7	0,2	0,1	4,3	100,0

A férfi öngyilkosok összesen 10,9 %-ánál (48 férfi), a nők 2,1 %-ánál (9 nő) történt az öngyilkosságot megelőző időben alkoholelvonó kezelés. A férfiak közül 21 (4,7 %) több esetben részesült ilyen kezelésben, összesen 3 férfi (0,7 %) az öngyilkosság elkövetésekor is elvonó kezelés alatt állott.

Az öngyilkosok életkorát tekintve, a 40-49 évesek között a legnagyobb az elvonókezelésben részesültek száma és aránya (21 személy, az említett életkorban elhaltak 12,9 %-a). A 40-49 éves életkorban öngyilkosságot elkövetett férfiak közül 18 férfi (19 %) részesült megelőzően elvonó kezelésben és mindhárom, jelenleg is kezelés alatt álló férfi ebben az életkorban vetett véget életének.

4.6 ITTAS ÁLLAPOTBAN ELKÖVETETT ÖNGYILKOSSÁGOK

Közismert, hogy az öngyilkosok egy része cselekményét megelőzően szándékosan fogyaszt alkoholt, gátlásai feloldása céljából "bátorságot iszik". Ismertek olyan esetek is, amelyekben az egyébként alkohol hatása alatt álló egyén az őt ebben az állapotában ért behatásra, inzultusra vagy konfliktusra öngyilkosság elkövetésével reagál. Akár az előbbi, akár az utóbbi - vagy más hasonló - esetekben az alkoholos állapot közelebbi-távolabbi összefüggésben áll az öngyilkosság elkövetésével és önmagában ez is indokolhatja a megelőző alkoholfogyasztás, illetve az öngyilkosság elkövetése közötti kapcsolat behatóbb vizsgálatát. Erre a vizsgálatra az ad módot, hogy a boncoláskor vett vérmintából - laboratóriumi véralkoholvizsgálattal - kimutatható, hogy az elhalt halála időpontjában alkoholosan befolyásolt állapotban volt-e vagy sem, sőt az is, hogy alkoholos befolyásoltsága (a fogyasztott alkohol mennyiségétől függően) milyen mértékben állott fenn.

Meg kell említeni, hogy nem minden öngyilkos boncolását követően történik véralkoholvizsgálat. Azoknál, akik bizonyos túlélés után halnak meg, a túlélés ideje alatt a cselekmény elkövetésekor a szervezetben levő alkoholeménység; a szervezetből kiürül és így kimutathatatlaná válik, tehát a véralkoholvizsgálat értelmetlen volna. Egyes esetekben, csupán a makroszkópos boncolási lelet alapján is - laboratóriumi vizsgálat nélkül is - kizárható az alkoholos befolyásoltság gyanuja, így véralkoholvizsgálatra ilyenkor sincs szükség. Eszerint véralkoholvizsgálatra csupán azokban az esetekben kerül sor, amelyekben túlélés nincs vagy csak olyan rövidebb, legfeljebb néhány óras túlélés áll fenn, hogy a vizsgálat még értelemszerűen elvégezhető, illetve azokban, amelyekben a boncolási lelet szerint az alkoholos befolyásoltság gyanuja fennáll.

Előre kell bocsátani azt is, hogy a véralkoholvizsgálat negatív eredménye természettudományos biztonsággal bizonyítja, hogy a halál bekövetkezésekor az elhalt nem volt alkoholosan befolyásolt. Az 1,50 ezrelék alatti véralkoholérték enyhe, az 1,51-2,50 közötti közepes, a 2,51-3,50 közötti súlyos foku alkoholos befolyásoltságot jelent, a 3,51 ezrelék feletti pedig heveny alkoholmérgezés állapotának felel meg (SOMOGYI, 1968).

49. Az öngyilkosok megoszlása nem és a véralkoholvizsgálat eredményei szerint, százalékban

Nem	Véralkoholvizsgálat eredményei, ezrelékben						Együtt
	nem történt	negatív	-1,50	1,51-2,50	2,51-3,50	3,51-	
1	2	3	4	5	6	7	8
Férfi	54,9	24,7	6,8	7,5	3,8	2,3	100,0
Nő	79,4	15,8	2,7	1,2	0,2	0,7	100,0
Összesen	66,7	20,4	4,8	4,5	2,1	1,5	100,0

A 853 öngyilkos közül 569 személynél (66,7 %-nál) véralkoholvizsgálat - a már említett okokból - nem történt, viszont 110 öngyilkos (12,9 %) halála időpontjában alkoholosan befolyásolt volt (4.30 táblázat).

(Ez utóbbiak a cselekmény elkövetésének időpontjában is feltétlenül alkohol hatása alatt állottak. Az előzőekben kifejtettekből nyilvánvalóan következik, hogy az öngyilkosságot alkoholosan befolyásolt állapotban elkövetők száma és aránya mindenképpen nagyobb kell legyen, mint a halál időpontjában alkoholosan befolyásoltak száma és aránya. Ennek értelmében ez a 110 öngyilkost magába foglaló esetszám - itt, és a következőkben mindenütt - csak mint minimum vehető figyelembe.)

Az alkoholosan befolyásoltak száma és aránya a férfiaknál jelentősen nagyobb (20,4%) mint a nőknél (4,8 %) és amíg az alkoholosan befolyásolt nők legnagyobb része enyhe, addig az ilyen férfiak legnagyobb része közepes foku alkoholos befolyásoltság állapotában volt. Önmagában ezek az adatok is igazolhatják, hogy mint az alkoholizmusnak általában - lásd 4.5 fejezet - úgy az alkoholos befolyásoltságnak is jelentősen nagyobb szerepe van a férfiak, mint a nők öngyilkosságaiban.

Mint már említésre került, az öngyilkosok - minimum - 12,9 %-a alkoholosan befolyásolt állapotban követte el az öngyilkosságát. Az alkoholista - alkoholt régóta és folyamatosan fogyasztó - öngyilkosok több mint egyharmada, 33,6 %-a, az alkoholt csak az utóbbi időkben nagymértékben fogyasztók 31,4 %-a volt alkoholosan befolyásolt. Ezekhez viszonyítva az alkoholt nem, vagy csak régebben fogyasztó öngyilkosok között a befolyásoltak részvétele alárendelt. Lényegében ugyanezek az arányok találhatóak a nem szerinti bontásban is, bár feltűnő lehet, hogy amíg a férfiaknál az alkoholt csak újabban fogyasztók között a legnagyobb, 39,3 %-os az alkoholosan befolyásoltak részvétele, addig az alkoholt csak újabban, nagymértékben fogyasztó 7 nő egyike sem volt alkoholosan befolyásolt. Ugyancsak említést érdemelhet, hogy az alkoholista férfiak 9,4 %-a súlyosfoku alkoholos befolyásoltságban, 3,8 %-a heveny alkoholmérgezés állapotában követte el az öngyilkosságot, viszont az alkoholt csak újabban fogyasztó férfiak mindegyikének alkoholos befolyásoltsága csak enyhe vagy közepes foku volt. Az alkoholista nők befolyásoltsága az ilyen esetek felében "csupán" enyhe foku alkoholos befolyásoltságnak felelt meg.

50. Az alkoholos befolyásoltság alatt álló öngyilkosok megoszlása az alkoholfogyasztás ideje, a véralkoholvizsgálat eredményei és nem szerint (az összes öngyilkosok százalékában)

Az alkoholfogyasztás ideje	Véralkoholvizsgálat eredményei ezrelékben				Együtt
	-1,50	1,51-2,50	2,51-3,50	3,51-	
1	2	3	4	5	6
Férfi					
Nem fogyasztott	4,0	2,7	0,9	1,8	9,4
Fogyasztott:					
Csak régen	-	4,7	-	-	4,7
Régóta, folyamatosan	10,0	12,5	9,4	3,8	35,7
Csak az utóbbi időben	17,9	21,4	-	-	39,3
Együtt	6,8	7,5	3,8	2,3	20,4
Nő					
Nem fogyasztott	1,4	0,3	-	0,6	2,3
Fogyasztott:					
Csak régen	-	-	-	-	-
Régóta, folyamatosan	13,3	8,9	2,2	2,2	26,6
Csak az utóbbi időben	-	-	-	-	-
Együtt	2,7	1,2	0,2	0,7	4,8
Összesen					
Nem fogyasztott	2,5	1,2	0,4	1,0	5,1
Fogyasztott:					
Csak régen	-	3,4	-	-	3,4
Régóta, folyamatosan	10,7	11,7	7,8	3,4	33,6
Csak az utóbbi időben	14,3	17,1	-	-	31,4
Összesen	4,8	4,5	2,1	1,5	12,9

51. Az alkoholizmus okából elkövetett öngyilkosságok megoszlása nem és a véralkoholvizsgálat eredményei szerint, százalékban

Nem	Véralkoholvizsgálat eredményei, ezrelékben						Együtt
	nem történt	negatív	-1,50	1,51-2,50	2,51-3,50	3,51-	
1	2	3	4	5	6	7	8
Férfi	34,0	17,0	10,0	21,0	12,0	6,0	100,0
Nő	39,0	16,7	11,1	22,2	5,5	5,5	100,0
Összesen	34,8	16,9	10,2	21,2	11,0	5,9	100,0

Az öngyilkosságot különböző okokból elkövető öngyilkosok között az alkoholosan befolyásoltak részvétele természetesen eltérő, de nagyjából az átlag körül mozog. Jellemzően magasabb részvételi arány egyedül az alkoholizmus okából cselekményüket elkövetők körében mutatkozik, akiknek közel fele, összesen 48,3%-a - az ilyen férfiak 49,0 %-a, a nők 44,3%-a, - alkoholosan befolyásolt állapotban vetett véget életének. A befolyásoltság mértéke is jelentősen nagyobb az ezen okból öngyilkosok között, mint akár az összes, akár az alkoholista öngyilkosnál (4.31 táblázat).

Igy pl. az alkoholizmus okából öngyilkosságot elkövetett személyek 21,2 %-a, sőt a nők 22,2 %-a közepes, 11,0 %-a, a férfiak 12,0 %-a súlyos fokú alkoholos befolyásoltság, 5,9 %-a heveny alkoholmérgezés állapotában követte el az öngyilkosságot. Ezek az adatok egyértelműen azt látszanak igazolni, hogy leginkább az alkoholizmus okából öngyilkosságot elkövetők azok, akik cselekményük elkövetését közvetlenül megelőzően nagyobb mennyiségben fogyasztanak alkoholt.

52. Az alkoholosan befolyásolt öngyilkosok megoszlása az öngyilkosság elkövetési módja, a véralkoholvizsgálat eredményei és nem szerint (az adott módon öngyilkosok százalékában)

Az öngyilkosság elkövetési módja	Véralkoholvizsgálat eredményei, ezrelékben				Együtt
	-1,50	1,51- 2,50	2,51- 3,50	3,51-	
1	2	3	4	5	6
Férfi					
Co- Altatószer- } mérgezés	10,1	10,1	5,8	7,2	33,2
Magasból leugrás	5,1	6,1	1,0	1,0	13,2
Önakeztás	7,1	-	4,8	2,4	14,3
Összes egyéb mód	7,2	7,2	3,3	-	17,7
	4,9	11,0	3,7	3,7	22,3
Nő					
Co- Altatószer- } mérgezés	5,0	1,3	-	2,5	8,8
Magasból leugrás	1,6	0,5	0,5	0,5	3,1
Önakeztás	-	3,2	-	-	3,2
Összes egyéb mód	4,2	-	-	-	4,2
	3,3	3,3	-	-	6,6
Összesen					
Co- Altatószer- } mérgezés	7,4	5,4	2,6	5,0	20,5
Magasból leugrás	2,7	2,4	0,7	0,7	6,5
Önakeztás	4,1	1,4	2,7	1,4	9,6
Összes egyéb mód	6,5	5,5	2,5	-	14,5
	4,2	7,7	2,1	2,1	16,1

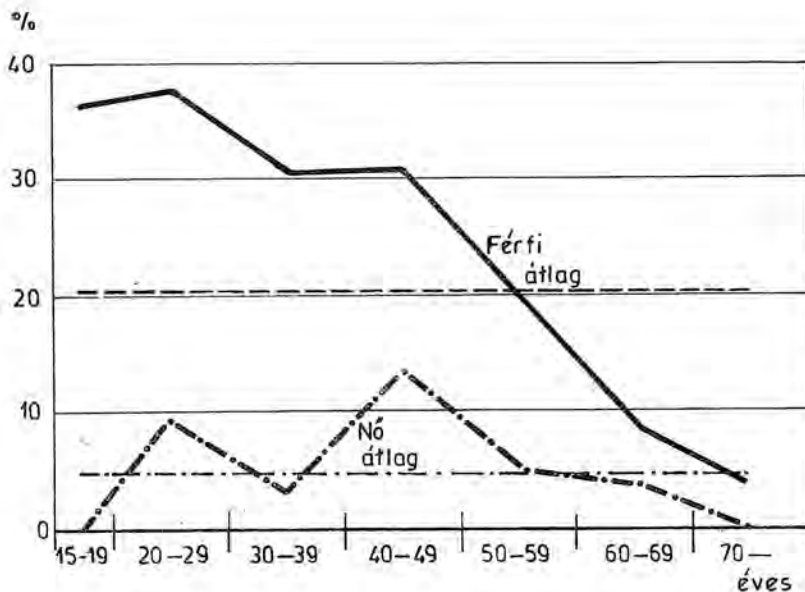
Azt vizsgálva, hogy a különböző módzatokkal öngyilkosságot elkövetők között milyen volt az alkoholosan befolyásoltak részvétele, az a - kissé talán meglepő - eredmény adódik, hogy ez a szén-monoxidmérgezetek között a legnagyobb, mind a férfiak, mind a nők körében. Az öngyilkosságot így elkövetők 20,5 %-a, - sőt a férfiak 33,2 %-a - alkoholos befolyásoltság állapotában vetett véget éle-

tének. A "brutális" módot alkalmazók között a befolyásoltak részvétele ennél kisebb és természet- szerűleg - hiszen a túlélés (5.5 fejezet) itt fordul elő a legnagyobb gyakorisággal - az altatószermér- gezettek körében a legkisebb. Ennek ellenére említést érdemelhet, hogy a férfiaknál még az altató- szermérgezés folytán elhaltak között is 13,2 %-ban volt alkoholos befolyásoltság megállapítható (4.32 táblázat).

Az öngyilkosságot súlyos fokú alkoholos befolyásoltság állapotában elkövetett 18 öngyilkos közül 5 (27,8 %) önakasztással, 4 (22,2 %) Co-mérgezéssel vetett véget életének. A cselekményt heveny alkoholmérgezés állapotában elkövetettek többsége - 13 öngyilkos közül 7 (53,8 %) - viszont szénmonoxidmérgezéssel követte el öngyilkosságát (4.33 táblázat).

Az alkoholosan befolyásoltak részvételét az öngyilkosok életkora szerint vizsgálva, jelentős különbség mutatkozik a két nem között. A férfiak aránya a 15-29 évesek körében a legnagyobb - az ilyen életkorú férfiak több mint egyharmada alkoholos állapotban követte el az öngyilkosságot - nők esetében a 40-49 évesek között kiemelkedően legnagyobb, 13,5 %-os, a befolyásoltak részvétele. Figyelembe véve, hogy az összes öngyilkost tekintve - és ebben a 20-29 éves nőknél talált 9,4 %-os arány is szerepet játszik - az 50 évesnél fiatalabb öngyilkosok között a legnagyobb, minden korcsop- portban 20 % feletti az öngyilkosságot befolyásoltan elkövetők részvétele, egyértelműnek tűnik, hogy az öngyilkosság elkövetése előtti alkoholfogyasztás a fiatalabb életkorú öngyilkosok esetében a leg- gyakoribb (SZUCHOVSKY-KENYERES-HARSÁNYI, 1964) (X. ábra).

X. Az öngyilkosságot alkoholosan befolyásolt állapotban elkövető öngyilkosok megoszlása nem és életkor szerint

53. Az alkoholosan befolyásolt öngyilkosok megoszlása korcsoportok, a véralkoholvizsgálat eredményei és nem szerint (az adott korcsoportba tartozó öngyilkosok százalékában)

Az öngyilkosok életkora (év)	Véralkoholvizsgálat eredményei, ezrelékben				Együtt
	-1,50	1,51-2,50	2,51-3,50	3,51-	
1	2	3	4	5	6
Férfi					
15 - 19	9,1	9,1	18,1	-	36,3
20 - 29	7,5	10,0	15,0	5,0	37,5
30 - 39	8,9	10,7	8,9	1,8	30,3
40 - 49	12,6	13,7	1,0	3,2	30,5
50 - 59	8,2	5,9	3,5	2,4	20,0
60 - 69	1,3	4,0	-	1,3	8,6
70 éves és idősebb	1,3	1,3	-	1,3	3,9
Együtt	6,8	7,5	3,8	2,3	20,4
Nő					
15 - 19	-	-	-	-	-
20 - 29	6,3	3,1	-	-	9,4
40 - 49	3,2	-	-	-	3,2
40 - 49	4,5	4,5	1,5	3,0	13,5
50 - 59	2,5	1,2	-	1,2	4,9
60 - 69	3,9	-	-	-	3,9
70 éves és idősebb	-	-	-	-	-
Együtt	2,7	1,2	0,2	0,7	4,8
Összesen					
15 - 19	5,6	5,6	11,1	-	22,3
20 - 29	6,9	6,9	8,3	2,9	25,0
30 - 39	6,9	6,9	5,8	1,1	20,7
40 - 49	9,3	9,9	1,2	3,0	23,4
50 - 59	5,4	3,6	1,8	1,8	12,6
60 - 69	2,6	2,0	-	0,6	5,2
70 éves és idősebb	0,5	0,5	-	0,5	1,5
Összesen	4,8	4,5	2,1	1,5	12,9

A fiatal férfiaknál még az alkoholfogyasztás, illetve a befolyásoltság mértéke is említést érdemelhet, amennyiben pl. a 15-19 évesek 18,1 %-a, a 20-29 évesek 15,0 %-a súlyos foku befolyásoltságot eredményező alkoholfogyasztás után, ilyen állapotban vetett véget életének. Ugyancsak említést érdemelhet, hogy a cselekményüket alkoholmérgezés állapotában elkövetők életkor szerinti gyakorisága is a 20-29 éves férfiak körében a legnagyobb, az ilyen életkorban öngyilkosságot elkövető férfiak 5,0 %-a alkoholmérgezés állapotában volt az elkövetés idejében. (A heveny alkoholmérgezés állapotában öngyilkos férfiak 20,0 %-a 20-29 éves, 30,0 %-a 40-49 éves, a cselekményt súlyosfoku befolyásoltságban elkövető férfiak 35,3 %-a 20-29 éves, 29,4 %-a 30-39 éves volt) (4.34 táblázat).

54. Az alkoholosan befolyásolt öngyilkosok megoszlása a fennálló konfliktus és faja, valamint nem szerint (a konfliktusban állók százalékában)

A fennálló konfliktus és faja	Az alkoholosan befolyásoltak részaránya		Összesen
	férfi	nő	
1	2	3	4
Családi:			
házastárssal, élettárssal	34,5	6,8	25,0
gyermekkel	30,0	16,6	22,7
szülővel	27,3	25,0	26,7
egyéb rokonnal	14,3	-	5,9
többekkel	38,5	-	26,3
Szerelmi			
Munkahelyi	36,7	8,3	31,1
Iskolai fegyelmi	-	-	-
Iskolai tanulmányi	-	-	-
Anyagi	44,3	29,5	41,4
Elhagyatottság	5,7	-	2,4
Egyéb:			
önmagával	32,7	4,2	13,0
más okból	12,6	3,0	7,9

Amint a 4.35 táblázat adatai tanúsítják, az alkoholosan befolyásoltak részvétele nagyobb azoknak az öngyilkosoknak körében, akik cselekményük elkövetését megelőzően valamiféle konfliktus helyzetben voltak, mint akiknél ilyen nem állt fenn vagy ismeretlen volt. Ez indokolja, hogy külön is elemzésre kerüljön az, hogy a különböző konfliktusban állók között milyen volt a cselekményüket alkoholosan befolyásolt állapotban elkövetők részvétele. Amíg az összes öngyilkos 12,9 %-a követte el a cselekményt befolyásoltan, addig a konfliktusban állók között - a konfliktusok szerinti szinte minden csoportban - ennél jelentősen nagyobb arányban szerepeltek az alkoholosan befolyásoltak. Így pl. az anyagi konfliktusban levők 41,4 %-a, a munkahelyi konfliktusban levők 31,1 %-a, a családban a szülőkkel konfliktusban állók 26,7 %-a, illetve a több családtaggal konfliktusban állók 26,3 %-a cselekménye elkövetésekor alkoholos befolyásoltság hatása alatt volt. A férfiak körében is az anyagi konfliktus helyzetben levők között a legnagyobb - 44,3 %-os - a befolyásoltak részvétele és a családban a házastárssal, illetve többekkel, valamint a munkahelyükön konfliktusban álló férfiak szintén több mint egyharmada, az önmagukkal konfliktusban álló férfiak közel egyharmada alkoholosan befolyásolt állapotban követte el az öngyilkosságot. A nőknél is az anyagi konfliktusban levők között a legnagyobb - 28,5 %-os - ez a részvétel, egyébként a konfliktusok szerinti minden csoportban kifejezetten kisebb a befolyásoltaknak a nőknél, mint a férfiak körében való részvétele. Ezen adatok alapján úgy tűnik, hogy általában elsősorban az anyagi, ezután a munkahelyi, illetve bizonyos családi konfliktusok azok, melyek megléte, fennállása esetén az öngyilkosok - és a férfiak sokkal inkább, mint a nők - az öngyilkosság elkövetése előtt alkoholt fogyasztanak.

A közölt adatokból ugyan nem tűnik ki, - hiszen ebben a vonatkozásban vizsgálat sem történt - hogy mi volt a konfliktus helyzetek oka, de joggal feltételezhető, hogy az esetek jelentős részé-

ben éppen az alkoholizmus vezetett akár a családban, akár a munkahelyen vagy anyagi vonatkozásban konfliktushoz, sőt az öngyilkosnak önmagával szemben fennálló konfliktusában saját alkoholizálásának is lényeges szerepe lehet. Ilyen formán nem lehet eldönteni, hogy az elkövetéskori alkoholos befolyásoltság - a konfliktus terén - az ok vagy a következmény irányából volna-e inkább megközelíthető. Ennek ellenére - és az e fejezet bevezetésében említett számos korlátozó, szigorú fenntartásokra kényszerítő tényezőt így figyelembe véve - a közölt adatokból annyit határozottan meg lehet állapítani, hogy a konfliktus helyzetben álló egyének, közülük is inkább a férfiak lényegesen gyakrabban követik el öngyilkosságukat alkoholosan befolyásolt állapotban, mint a konfliktus helyzetben nem álló öngyilkosok.

Egyes esetekben azonban nemcsak a boncolás során állapítható meg, hogy az öngyilkosság alkoholosan befolyásolt állapotban történt, hanem ezt - kórházba szállított és ott, esetleg napokkal később elhaltak eseteiben - a kórházi vizsgálatok eredményei is bizonyíthatják. Ilyen hosszabb-rövidebb túlélés esetén a boncolás utáni véralkoholvizsgálat már nem is adhatna - éppen a túlélés miatt, melynek idejében a vérből az alkohol felszívódhat, illetve kiürülhet - eredményt. Azokban az esetekben tehát, amelyekben kórházi halottaknál objektív vizsgálatokkal megállapítható volt az elkövetéskori alkoholos befolyásoltság, és ezek az adatok a boncoláskor a kórházi kórlapokban mindig rendelkezésre állnak, ugyancsak figyelembe kell venni. Éppen ezért az elkövetéskori alkoholos befolyásoltság vizsgálata terén, az ilyen állapotban öngyilkosságot elkövetők személyének, legfontosabb demográfiai-szociológiai tényezők szerinti vizsgálatánál nem lehetett a véralkoholvizsgálatok eredményei szerinti elkülönítéssel megelégedni, hanem azt az említett kórházi adatokkal is ki kellett egészíteni. A 4. 36-4. 39 táblázatok már ebből a kiegészített szempontból tartalmazzák a cselekményüket alkoholosan befolyásolt állapotban elkövetők adatait. (A kifejtettek értelmében a "befolyásoltság fennállott" c. csoportban azok az öngyilkosok szerepelnek, akiknél a befolyásoltságot vagy a halál előtti kórházi vizsgálat, vagy a boncolás kapcsán történt véralkoholvizsgálat eredményei bizonyították.) Ebben a kiegészített összeállításban 119 öngyilkosról van szó, szemben azzal 110 öngyilkossal, akiknél a befolyásoltság véralkoholvizsgálattal került megállapításra vagyis ebben még 9 esettel több a befolyásoltak száma. Ezek mindegyike férfi volt, tehát egyetlen nőről sem került kórházban megállapításra, hogy cselekményét alkoholosan befolyásolt állapotban követte volna el. Azt is meg kell említeni, hogy a kórházi vizsgálat eredményei is kizárhatják (pl. a túlélők esetében) az elkövetéskori alkoholos befolyásoltságot. Az ide vonatkozó táblázatok adatait és elemzésüket tehát mindkét vonatkozásban kissé eltérően kell figyelembe venni a csupán véralkoholvizsgálatokra alapuló eddigi elemzésektől, illetve adatoktól. (A befolyásoltság "nem állott fenn" csoportban tehát azok az öngyilkosok kerültek feltüntetésre, akiknél a befolyásoltságot vagy a véralkoholvizsgálat negatív eredménye, illetve a boncolási lelet vagy a megelőzően történt kórházi vizsgálat teljes határozottsággal kizárta. A "nem értékelhető, vagy ismeretlen" cím azokat az eseteket foglalja egybe, amelyekben a boncolásnál valamely okból értékelésre nem volt mód, - pl. a holttest bomlása miatt vagy vonatkozó kórházi adatok hiányában, stb. - illetve, amelyeknél az elkövetéskori befolyásoltság egyébként ismeretlen volt.)

Az iskolai végzettséget tekintve, azok között az öngyilkosok között, akik cselekményüket alkoholosan befolyásolt állapotban követték el, a csupán általános iskolába járt vagy azt végzett öngyilkosok részvétele a legnagyobb, részvételük aránya meghaladja az összes öngyilkos közötti részvételi arányukat. Amíg az összes öngyilkos 66,6 %-a volt általános iskolát végzett, addig a befolyásoltak között a csak általános iskolába járt vagy azt végzetek részvételi aránya 69,7 %. Nem szerint, külön vizsgálva, mindkét nemnél ugyanez figyelhető meg, a befolyásolt férfiak 67,7 %-a, a nők

80,0 %-a volt ilyen iskolai végzettségű, holott az összes férfit, illetve nőt tekintve, az általános iskolát végzettek aránya 63,9 %, illetve 69,4 %. Következik ebből, hogy az öngyilkossági halálozásban nemcsak az alkoholisták részvételi aránya, hanem a cselekményüket alkoholosan befolyásolt állapotban elkövetők aránya is a kevésbé iskolázottak körében a legnagyobb, illetve ezen a téren is meghaladja az összes öngyilkos iskolai végzettség szerinti megoszlásának százalékos értékeit (4.36 táblázat).

Az öngyilkosok 14,0 %-ánál állott fenn a cselekmény elkövetésekor alkoholos befolyásoltság. A férfiak 22,4 %-a, a nők 4,9 %-a volt alkoholosan befolyásolt állapotban az öngyilkosság elkövetésekor. A cselekményüket befolyásolt állapotban elkövetőket utolsó havi keresetük szerint vizsgálva az tűnik ki, hogy ezek 33,6 %-ánál a havi kereset összege 2 000 Ft-nál kisebb volt. Az összes öngyilkos 54,7 %-ának volt 2 000 Ft-nál kisebb havi keresete, vagyis a befolyásoltak között az ilyen alacsonyabb jövedelműek részvétele jelentősen kisebb, mint az öngyilkosok között általában. Következik ebből, hogy az elkövetéskori alkoholos befolyásoltság elsősorban nem az alacsonyabb kereseti viszonyokkal függ össze, illetve e téren az összefüggés inkább negatív irányú. (Ugyanekkor pl. a 2 001-3 000 Ft közötti havi keresetűek részvétele a befolyásoltak között 37,0 %-a, noha az ilyen keresetűek az összes öngyilkos között "csak" 18,6 %-kal szerepelnek.) A férfiaknál a 2 000 Ft alatti keresetűek részvétele a befolyásoltak között 26,3 %, az összes férfi öngyilkosnál 46,3 %, viszont a befolyásolt nők 70,0 %-ának (az összes öngyilkos nő 63,8 %-ának) 2 000 Ft-nál kisebb keresete volt. A befolyásoltak már említett 14,0 %-os átlagos részvételével szemben a 2 000 Ft alatti keresettel rendelkező öngyilkosok 8,6 %-a, a 2 001-3 000 Ft közötti keresetűek 27,7 %-a, sőt a 3 001 Ft feletti keresetűek már 31,1 %-a, - férfiaknál 35,1 %-a - az öngyilkosságot alkoholosan befolyásolt állapotban követte el. Ezek az adatok azt látszanak igazolni, hogy az alkoholosan befolyásoltak részvétele a nagyobb keresetűek körében nagyobb, mint a kisebb keresetűek között. Nőknél kissé eltérő alakulás figyelhető meg - nyilvánvalóan azzal összefüggésben, hogy a nők keresete általában kisebb, mint a férfiaké - hiszen amíg az összes öngyilkos nő 4,9 %-a, addig a 2 000 Ft-nál kisebb keresetű nők 5,3 %-a volt alkoholosan befolyásolt öngyilkossága elkövetésének időpontjában (4.37 táblázat).

Amint a 4.5 fejezetben, az alkoholfogyasztás elemzése során kifejezésre került, az alkoholizmus főként a férfiak, közöttük is elsősorban az aktív fizikai dolgozók körében volt a leggyakoribb. Az alkoholos befolyásoltság állapotában öngyilkosságot elkövetők között - és e helyen ismét csak a férfiakat említve - lényegében ugyanez figyelhető meg. A szellemi dolgozó férfiak 16,7 %-a, közöttük az aktív dolgozók 26,2 %-a volt alkoholosan befolyásolt cselekménye elkövetésekor, ezzel szemben a fizikai dolgozók több mint egynegyede (25,3 %-a), illetve közöttük az aktív dolgozók közel egyharmada (32,6 %-a). Az is említést érdemelhet, hogy még a nyugdíjasok, rokkantak, leszázalékoltak között is nagyobb a befolyásoltak részvétele a fizikai, mint a szellemi dolgozók körében.

Amint már több ízben említésre került, az öngyilkosok 14,0 %-a alkoholosan befolyásolt állapotban vetett véget életének. Ezzel az átlaggal szemben jelentős eltérések mutatkoznak a befolyásoltak családi állapot szerinti vizsgálatánál. Az özvegyek 3,8 %-a, az elváltak 8,6 %-a, a nőtlenek, hajadonok 13,2 %-a volt befolyásolt, a házások között alig nagyobb (17,1 %-os) a befolyásoltak részvétele, mint az átlagos, viszont az együttélők 30,4 %-a, sőt a különélők 35,6 %-a alkoholosan befolyásolt állapotban követte el az öngyilkosságot. Ezekből az adatokból úgy tűnik, hogy az általában rendezetlenebbnek minősíthető családi viszonyok között élők körében a legnagyobb az alkoholosan befolyásoltak részvétele, ha ennek az elváltak közötti, az átlagnál kisebb előfordulási arány némileg

ellentmondani is látszik. Egyébként a befolyásoltak 54,6 %-a házas volt - az összes öngyilkos 44,7 %-a volt házas - ez az arány pedig azt bizonyítja, hogy a cselekményüket alkoholosan befolyásoltak között nagyobb a házasok részvétele, mint az öngyilkosok összességében (4.38 táblázat).

Azt vizsgálva, hogy a különböző konfliktusokban állók közül mennyien követték el alkoholos befolyásoltság állapotában öngyilkosságukat, ismét abból kell kiindulni, hogy az összes öngyilkos 14,0 %-a volt befolyásolt. 'zzel szemben az anyagi zavar konfliktusában állók 42,5 %-a, a munkaügyi konfliktusban állók 32,8 %-a, a családi konfliktusban levők 23,3 %-a, a szerelmi konfliktusban levők 18,4 %-a befolyásolt volt cselekménye elkövetésekor. Más konfliktus helyzetek esetén a befolyásoltak részvétele az említett átlagosnál jelentősen kisebb - pl. egészen feltűnő, hogy az önmagával vagy más okból konfliktusban állók "csupán" 10,2 %-ánál, az elhagyatottságban szenvedők 2,4 %-ánál állott fenn alkoholos befolyásoltság, - sőt az iskolai fegyelmi vagy tanulmányi konfliktusban állók egyébként kis számú csoportjából egyetlen öngyilkos sem volt alkoholosan befolyásolt. A konfliktusok fennállása és az alkoholos befolyásoltság összefüggéseiről némileg más - és talán kifejezőbb - képet mutat annak vizsgálata, hogy az öngyilkosságukat befolyásoltan elkövetők között milyen arányban szerepeltek a különböző konfliktusban álló személyek. E szerint a befolyásoltak 48,7 %-ának volt valamilyen családi konfliktusa - a befolyásoltak 28,6 %-ának házastársával, élettársával, 46,2 %-ának önmagával vagy más okból, - 31,1 %-ának anyagi zavar miatt volt konfliktusa. Az öngyilkosságot alkoholos befolyásoltság állapotában elkövetők 16,8 %-ánál állott fenn munkaügyi konfliktus, de "csupán" 5,9 %-ánál szerelmi konfliktus és "mindössze" 1,7 %-ánál elhagyatottságból eredő konfliktushelyzet.

Az előzőekben vázolt két irányú vizsgálat eredményei azt igazolják, hogy leginkább a családi, munkaügyi és anyagi konfliktusok fennállása esetén követik el az öngyilkosok öngyilkosságukat alkoholosan befolyásolt állapotban (4.34 táblázat).

Az elvonókezelésben részesültek - a cselekmény oka szerinti elemzésnél - legnagyobb számban és arányban az alkoholizmus okából öngyilkosságot elkövetők között szerepelnek. Az ezen okból öngyilkosságot elkövetett 118 személy közül 38 (32,3 %) esett át ilyen kezelésen, többségük több esetben is. Feltűnő, hogy az alkoholizmus okából öngyilkosok között az elvonókezelésben részesültek aránya a nőknél nagyobb (38,9 %), mint a férfiaknál (31,0 %). Az öngyilkosságot más okokból elkövetett személyeknél az alkoholelvonó kezelésben részesültek csak mintegy elszórtan szerepelnek.

4.7 GYÓGYSZERFOGYASZTÁS

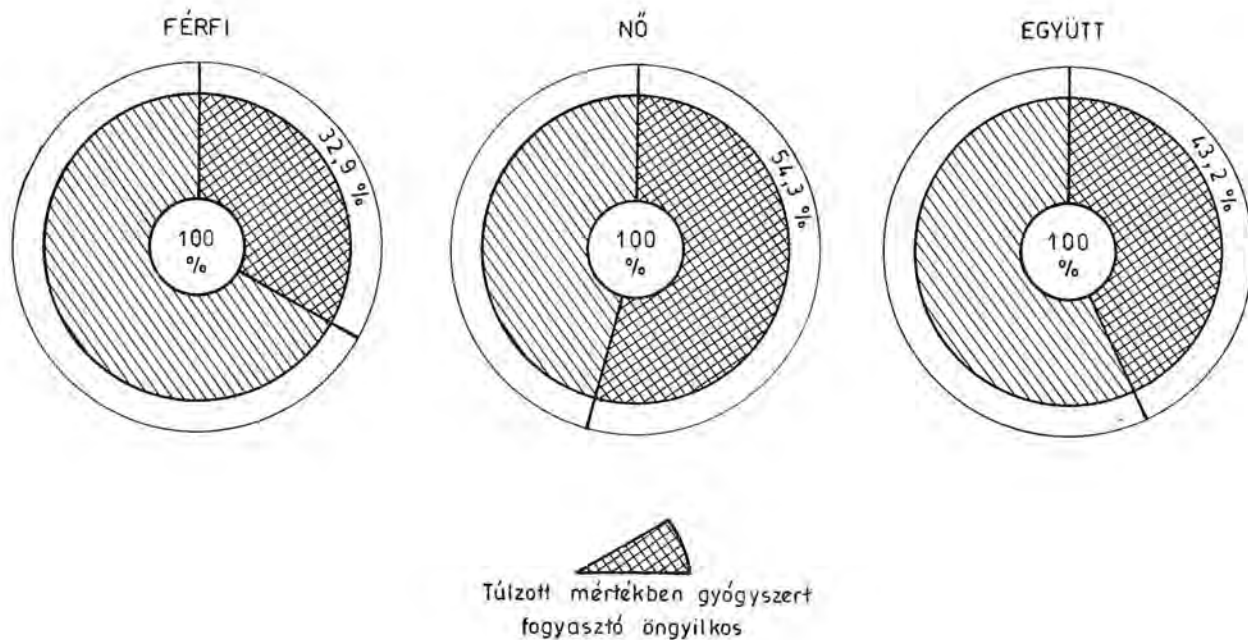
A túlzott mértékű gyógyszerfogyasztás napjainkban világjelenség. (Ilyennek tekinthető, ha a gyógyszer fogyasztása orvosi előírások nélkül vagy azoknál nagyobb mennyiségben indokolatlanul és rendszeresen történik.) A túlzott gyógyszerfogyasztás bizonyos fokig - ha pontosan ki nem fejezhetően is - jellemző lehet az egyénre, életmódjára vagy életvitelére és mint ilyen, öngyilkosságával is kapcsolatban állhat (SZUCHOVSKY-KENYERES-HARSÁNYI, 1969).

55. Az öngyilkosok megoszlása nem, a túlzott gyógyszerfogyasztás és annak faja szerint, százalékban

Nem	Nyugtatót	Altatót	Altatót és nyugtatót	Egyéb gyógyszer	Gyógyszert nem	Ismeretlen	Összesen
	rendszeresen és túlzott mértékben						
	fogyasztó öngyilkosok						
1	2	3	4	5	6	7	8
Férfi	7,3	8,6	16,3	0,7	62,1	5,0	100,0
Nő	13,8	10,2	29,6	0,7	41,3	4,4	100,0
Összesen	10,4	9,4	22,7	0,7	52,1	4,7	100,0

Szinte elképzelhetetlennek tűnik, hogy az öngyilkosok közül 369 személy, az öngyilkosok 43,2 %-a túlzott mértékben gyógyszerfogyasztó volt. A gyakoriság nők között kifejezetten nagyobb, mint a férfiaknál, a nők több mint felénél, összesen 54,3 %-ánál, a férfiak 32,9 %-ánál fordult elő valamiféle gyógyszer túlzott mértékű fogyasztása. (Ez a két nem közötti gyakoriságkülönbség azt a köztudott ténytet látszik igazolni, hogy a nők körében sokkal elterjedtebb a túlzott mértékű gyógyszerfogyasztás, mint a férfiak között.)

XI. Túlzott mértékű gyógyszerfogyasztás előfordulása az öngyilkosoknál

Az öngyilkosok csoportján belül, a különböző gyógyszereket fogyasztók előfordulásának gyakorisága és a nemi megoszlás közötti igazolt összefüggéseket statisztikai módszerekkel elemezve, az alábbiak állapíthatók meg:

A χ^2 próba tanúsága szerint ($\chi^2_{[3]} = 43,36, p > 0,999$) a túlzott gyógyszerfogyasztás és a nemek kapcsolata sem független nagy valószínűséggel, hiszen a számított χ^2 érték jóval nagyobb, mint a szabadságfoknak megfelelő $\chi^2 = 16,268$ elméleti érték. A gyógyszerfogyasztás és a halállal végződött öngyilkosságok közötti összefüggés igazolására a kétszemponos varianciaanalízis azon válfaja alkalmas, amikor csoportonként a megfigyelt esetek száma is különböző, s az egyes megfigyelési csoportok között interakció nem állott fenn.

Nem	Gyógyszert nem	Nyugtatót	Altatót	Egyéb gyógyszer	
	fogyasztó öngyilkosok				
Férfi	274	32	38	75	
Nő	170	57	42	125	
$T_i =$	444	89	80	200	$T = 813$
n	2	2	2	2	$N = 8$
$\bar{x}_i =$	222	44,5	40	100	$\bar{x} = 101,625$
$\sum_j x_{ij}^2 =$	361 287	89 753	81 566	133 618	$\sum_{i,j} x_{ij}^2 = 1 775 619$
$T_i^2 / n =$	318 824	84 321	76 511	124 882	
$Q_i =$	42 463	5 432	5 055	8 736	
$T^2 / N =$	660 969:8 = 82 621,125				
$Q_k =$	521 916,875				
$Q_B =$	61 686				
$Q_T =$	1 692 997,875				

Az előbbiekből megállapítható, hogy a gyógyszert fogyasztó öngyilkos férfiak között az altatót fogyasztók csoportja, a nők között pedig a nyugtatót fogyasztóké mutat összefüggést a halállal végződött öngyilkosság tényével.

A túlzott mértékben fogyasztott gyógyszerek fajtát vizsgálva a nyugtató- és altatószerek domináns szerepe állapítható meg, sőt az öngyilkosok 22,7 %-a, illetve a túlzott mértékű gyógyszerfogyasztók 52,6 %-a nyugtatót és altatót egyidejűleg, egymás mellett vagy együttesen használt, egyéb hatású gyógyszerek túlzott fogyasztása csak kivételesen fordult elő. Nőknél és férfiaknál az altató és nyugtató hatású gyógyszerek együttes fogyasztása fordult elő a leggyakrabban, az öngyilkos nők 29,6 %-ánál, a férfiak 16,3 %-ánál. A nyugtatószerek vagy az altatószerek külön túlzott mértékű fogyasztása is gyakoribb volt a nők, mint a férfiak körében. Mint érdekesség említést érdemelhet, hogy a férfiaknál az altatót túlzott mértékben fogyasztók száma és aránya nagyobb, mint a nyugtatót fogyasztóké, nőknél viszont a nyugtatót túlzottan fogyasztók száma és aránya meghaladja az altatót fogyasztók számát és arányát (4.39 táblázat).

56. Az öngyilkosok megoszlása az öngyilkosság oka, a túlzott gyógyszerfogyasztás és annak faja, valamint nem szerint, százalékban

Az öngyilkosság oka	Nyugtatót	Altatót	Altatót és nyugtatót	Egyéb gyógyszer	Gyógyszer nem	Ismeretlen	Együtt
	rendszeresen és túlzott mértékben						
	fogyasztó öngyilkosok						
1	2	3	4	5	6	7	8
Férfi							
Ideg-, elmebetegség	15,4	7,7	33,3	1,3	41,0	1,3	100,0
Egyéb betegség	7,3	12,1	16,9	0,8	59,7	3,2	100,0
Összes egyéb és ismeretlen	4,6	7,1	10,5	0,4	70,3	7,1	100,0
Nő							
Ideg-, elmebetegség	19,6	8,0	45,7	0,7	24,6	1,4	100,0
Egyéb betegség	7,6	10,1	33,6	-	44,5	4,2	100,0
Összes egyéb és ismeretlen	13,5	12,3	12,3	1,3	53,5	7,1	100,0
Összesen							
Ideg-, elmebetegség	18,0	7,9	41,2	0,9	30,6	1,4	100,0
Egyéb betegség	7,4	11,1	25,1	0,4	52,3	3,7	100,0
Összes egyéb és ismeretlen	8,1	9,1	11,2	0,8	63,7	7,1	100,0

Az ideg-, elmebetegség okából öngyilkosságot elkövető 216 személy közül 157 (68,0 %) fogyasztott túlzott mértékben gyógyszert - ez az adat önmagában is utalhat az ideg-, elmebetegségek és a túlzott mértékű gyógyszerfogyasztás szoros összefüggésére - 41,2 %-uk altatót és nyugtatót együttesen fogyasztott, a csak nyugtatót fogyasztók száma és aránya pedig jelentősen meghaladja a csak altatót fogyasztók számát és arányát. Az ezen okból öngyilkos nők között a túlzott gyógyszerfogyasztók együttesen 74,0 %-kal szerepelnek, a nyugtatót és altatót kombináltan fogyasztók aránya

45,7 %-os. Az ilyen ok miatt öngyilkosságot elkövetett férfiak között is jelentősen nagyobb a túlzott gyógyszerfogyasztók részvétele, mint a férfiaknál általában, de jelentősen kisebb, mint a nőknél talált részvételi arány. A szervi betegség oka miatt öngyilkosságot elkövetők között csak kis mértékben nagyobb, az összes egyéb vagy ismeretlen okból öngyilkosok között pedig az átlagosnál kisebb a túlzott mértékben gyógyszerfogyasztók részvétele. Figyelmet érdemelhet az az adat is, hogy, amíg az összes öngyilkosnál közel azonos a túlzott mértékben altatót, illetve nyugtatót fogyasztók száma, addig az ideg-, elmebetegség okából cselekményüket elkövetetteknél a csak nyugtató hatású gyógyszert túlzottan fogyasztók száma és aránya több mint kétszerese a csak altatót túlzottan fogyasztók számának, arányának.

A gyógyszert túlzott mértékben fogyasztók között az öngyilkosság okainak - az összes öngyilkoshoz viszonyított - százalékos előfordulása is egyértelműen igazolja, hogy az ilyen egyének körében milyen nagy gyakorisággal szerepel az ideg-, elmebetegség, mint a cselekmény elkövetési oka.

57. Az öngyilkosság egyes okainak százalékos megoszlása az összes, illetve a túlzott gyógyszerfogyasztó öngyilkosok között, nem szerint

Az öngyilkosság oka	Az öngyilkosság elkövetési okának előfordulási gyakorisága			
	az összes	nyugtatót	altatót	nyugtatót és altatót
	öngyilkosoknál			
1	2	3	4	5
Férfi				
Ideg-, elmebetegség	17,7	37,5	15,8	36,1
Egyéb betegség	28,1	28,1	39,4	29,2
Összes egyéb és ismeretlen	54,2	34,4	44,8	34,7
Együtt	100,0	100,0	100,0	100,0
Nő				
Ideg-, elmebetegség	33,5	47,3	26,2	51,6
Egyéb betegség	28,9	15,8	28,6	32,8
Összes egyéb és ismeretlen	37,6	36,9	45,2	15,6
Együtt	100,0	100,0	100,0	100,0
Összesen				
Ideg-, elmebetegség	25,3	43,8	21,2	45,9
Egyéb betegség	28,5	20,2	33,7	31,4
Összes egyéb és ismeretlen	46,2	36,0	45,1	22,7
Összesen	100,0	100,0	100,0	100,0

Amíg az összes öngyilkos alig több mint egynegyede (25,3 %-a) követte el önkézü cselekményét ideg-, elmebetegség okából, addig ez az ok a túlzott mértékben altatót és nyugtatót is fogyasztók között 45,9 %-kal, a csak nyugtatót fogyasztók között 43,8 %-kal szerepel. Az altató és nyugtató hatású gyógyszert túlzott mértékben együttesen fogyasztó nők több mint fele (51,6 %-a) ideg-, elmebe-

tegség okából lett öngyilkos, férfiaknál ennek az oknak az előfordulási gyakorisága, 37,5 %-kal, a csak nyugtatót fogyasztók között a legnagyobb. Az egyéb betegség, mint elkövetési ok gyakoriságában nem mutatkozik lényegesebb különbség az összes öngyilkosnál, illetve a túlzottan gyógyszerfogyasztóknál található előfordulási gyakoriság között, bár pl. a csak altatót túlzott mértékben fogyasztóknál ez az ok kifejezettebben gyakrabban, a csak nyugtatót fogyasztóknál jelentősen ritkábban fordul elő, mint az összes öngyilkosnál. Mindebből következik, hogy a betegségeken kívüli összes egyéb és ismeretlen elkövetési ok együttes gyakorisága - eltekintve a túlzott mértékben altatót fogyasztó nőktől - a túlzott mértékben gyógyszert fogyasztók minden csoportjában kisebb, mint az összes öngyilkosnál előfordult gyakoriság.

A túlzott mértékben fogyasztott gyógyszer fajtától eltekintve, a továbbiakban összevontan kerülnek elemzésre a különböző hatású gyógyszereket túlzott mértékben fogyasztó öngyilkosok jellemzőinek talált és fontosabbnak ítélt szempontok szerint feldolgozott adatok (4.40-4.44 táblázat).

A gyógyszert rendszeresen és túlzott mértékben fogyasztók kor megoszlása, a két nem szerint, jelentős különbségeket mutat.

58. A gyógyszert túlzott mértékben fogyasztó öngyilkosok megoszlása korcsoportok és nem szerint, valamint az adott korcsoportba tartozó öngyilkosok százalékában kifejezett gyakorisága

Az öngyilkosok életkora (év)	Gyógyszert túlzott mértékben fogyasztó öngyilkosok					
	száma			a korcsoportok %-ában		
	férfi	nő	összesen	férfi	nő	összesen
1	2	3	4	5	6	7
15 - 19	-	1	1	..	14,3	5,6
20 - 29	7	14	21	17,6	43,8	29,2
30 - 39	14	16	30	25,0	51,6	34,5
40 - 49	31	40	71	32,6	59,7	43,8
50 - 59	49	54	103	57,6	66,7	62,0
60 - 69	24	44	68	31,6	57,1	44,4
70 éves és idősebb	20	55	75	25,6	47,4	38,7
Összesen	145	224	369	32,9	54,4	43,3

Mint már említésre került, az öngyilkosok 43,3 %-a volt túlzott gyógyszerfogyasztó. A túlzott mértékű gyógyszerfogyasztás az 50-59 éves öngyilkosok között a legnagyobb - ezek 62,0 %-a fogyasztott túlzott mértékben gyógyszert - de az átlagost meghaladó a 40-49 és a 60-69 évesek között is. Általánosságban megemlíthető, hogy a túlzott mértékű gyógyszerfogyasztás előfordulása az életkor előrehaladtával az 50-59 évesek csoportjáig egyenletesen növekszik, az ennél idősebbek között egyenletesen csökken. Lényegében ugyanez az alakulás figyelhető meg mindkét nemnél is. A nők körében jelentősen nagyobb, 54,4 %-os a túlzott gyógyszerfogyasztók részvétele, mint a férfiaknál, akiknek "csupán" 32,9 %-a volt túlzott mértékben gyógyszerfogyasztó és a részvételi arány minden korcsoportban kifejezetten nagyobb a nők, mint a férfiak között. Egyébként mind a nőknél, mind a férfiaknál az 50-59 éves életkorban öngyilkosságot elkövetettek között a legnagyobb a túlzott gyógy-

szereffogyasztók részvétele, az ilyen életkorban életüknek véget vetett nők közel kétharmada - 66,7 %-a, a férfiak 57,6 %-a túlzott mértékben fogyasztott életében gyógyszert. (Férfiaknál különben ez az egyetlen korcsoport, amelyben a túlzott fogyasztók részvételi aránya meghaladja a férfiak 32,9 %-os átlagos részvételi arányát.)

Behatóbb elemzés, részletesebb számítások nélkül is említést érdemelhet, hogy a 4.40 táblázatban szereplő adatokból arra lehet következtetni, hogy a fiatalabb öngyilkosok inkább nyugtató, a középkorúak inkább altató hatású gyógyszereket, az idősebbek pedig nyugtatót és altatót együttesen fogyasztanak túlzott mértékben (4.40 táblázat).

Azt vizsgálva, hogy a különböző konfliktusban álló öngyilkosok között milyen arányban szerepeltek a túlzott mértékben gyógyszer fogyasztók, az az eredmény adódik, hogy ez a különböző konfliktusok szerint változik (4.41 táblázat). Az összes öngyilkos közül 43,3 % volt túlzott mértékben gyógyszerfogyasztó, a családi konfliktusban álló 223 öngyilkos közül 99 (43,9 %), az elhagyatottság konfliktusában élő 84 öngyilkos közül 38 (45,2 %), az egyéb - önmagával vagy más okból - konfliktusban álló 540 öngyilkos közül 263 (48,7 %). Ez utóbbi csoport az, amelyben a túlzott gyógyszerfogyasztók részvétele a legnagyobb. A nem említett konfliktus-csoportok mindegyikében a túlzott gyógyszerfogyasztók részvétele a 43,3 %-os átlagnál kisebb, így pl. a szerelmi konfliktusban állók, akik többsége csak nyugtatót fogyasztott, 36,8 %-a, a munkaügyi konfliktusban állók 39,3 %-a, az anyagi zavarban állók 35,7 %-a volt túlzott mértékben gyógyszer fogyasztó. Lényegében hasonló, és ezért részletezni nem kívánt eredmények adódnak a nem szerinti vizsgálatnál is, de mint maximális érték feltétlenül külön említést érdemel, hogy az egyéb (önmagával vagy más okból) konfliktusban álló nők 59,2 %-a túlzott mértékben fogyasztott gyógyszert.

Az öngyilkosok - a hozzátartozók által jelzett, illetve közölt - maradandó betegségeinek különböző csoportjaiban rendkívül figyelemre méltó különbségek adódnak a túlzott mértékű gyógyszerfogyasztás előfordulási gyakorisága szerint (4.42 táblázat).

59. A gyógyszert túlzott mértékben fogyasztó öngyilkosok megoszlása a megelőző maradandó betegség, és nem szerint, valamint a betegségi csoportba tartozó öngyilkosok százalékában kifejezett gyakorisága

Megelőző maradandó betegség	Gyógyszert túlzott mértékben fogyasztó öngyilkosok					
	száma			a betegségi csoportba tartozó öngyilkosok százalékában		
	férfi	nő	összesen	férfi	nő	összesen
1	2	3	4	5	6	7
Nem volt	10	12	22	10,2	29,3	15,8
Csak ideg-, elmebetegség	41	68	109	51,3	69,4	61,2
Ideg-, elme és szervi betegség	41	76	117	58,6	71,0	66,1
Csak szervi betegség	53	66	119	29,6	42,9	35,7
Ismeretlen	-	2	2	..	18,7	7,7
Összesen	145	224	369	32,9	54,4	43,3

A túlzott mértékben gyógyszer fogyasztó öngyilkosok között a csak szervi betegségben szenvedők száma a legnagyobb (119 eset), alig kisebb (117 eset) az ideg-, elme- és szervi betegségben

együttesen szenvedők száma, ugyanakkor a csak szervi betegségben szenvedők között a túlzott mértékben gyógyszerfert fogyasztók részvételi aránya "csupán" 35,7%-os, vagyis jelentősen alatta marad az összes öngyilkosra jellemző 43,3%-os átlagnak. Ezzel szemben a csak ideg- vagy elmebetegségben szenvedők 61,2%-a, az ideg-, elme- és szervi betegségben együttesen szenvedők 66,1%-a, majdnem kétharmada túlzott mértékben gyógyszerfert fogyasztó volt.

Ezek alapján úgy tűnik, hogy legalább is az öngyilkossági halálesetekben - de minden valószínűség szerint egyébként is - a túlzott mértékű gyógyszerfert fogyasztás oka, eredője elsősorban az ideg-, elmebetegségek (neurozisek, psychosisok) fennállása lehet és a szervi betegségek legfeljebb másodlagos szerepet játszhatnak.

A betegségben nem szenvedőknek mindössze 15,8%-a volt túlzott mértékben gyógyszerfert fogyasztó, vagyis az egészségesek között - helyesebben az egészségesnek mondottak között - a túlzott mértékű gyógyszerfert fogyasztás előfordulása alárendelt jelentőségű. Mindkét nemnél ugyanez az előfordulás figyelhető meg. Említést érdemelhet, hogy a nők között minden betegségű csoportban magasabb arányban szerepelnek a túlzott gyógyszerfert fogyasztók, mint a férfiak között. A csak ideg-, elmebetegségben szenvedő nők 69,4%-a, az e mellett szervi betegségben is szenvedő nők 71,0%-a fogyasztott túlzott mértékben valamilyen gyógyszerert (4.42 táblázat). A túlzott mértékű gyógyszerfert fogyasztás és a fennálló betegségek közötti szoros összefüggést - ha kissé más vonatkozásban is - annak a vizsgálatnak az eredményei is bizonyítják, melyben az került elemzésre, hogy az öngyilkosok cselekményük elkövetésének időszakában állottak-e orvosi gyógykezelés alatt vagy sem. Ebből a témakörből talán elégséges annyit említeni, hogy a gyógyszerert túlzott mértékben fogyasztó összesen 369 öngyilkos közül 301 (81,6%), a férfiak közül 80,7%, a nők közül 82,1% az öngyilkosság idejében orvosi gyógykezelés alatt állt, vagyis a gyógyszerert túlzott mértékben fogyasztó öngyilkosok több mint negyötöde esetében orvosi gyógykezelést is igénylő betegség állott fenn. Az orvosi gyógykezelés alatt álló 562 öngyilkosból 301 (53,6%), a férfiak közül 45,4%, a nők közül 60,5% volt túlzott mértékben gyógyszerert fogyasztó és ezek az említett részvételi arányok szintén jelentősen magasabbak azoknál, melyek a gyógyszerfert fogyasztóknak az összes öngyilkos körében való előfordulását jelzik. Mint már több ízben említésre került, az összes öngyilkos 43,3%-a, a férfiak 32,9%-a, a nők 54,4%-a fogyasztott túlzott mértékben gyógyszerert, ezeket az előbbi részvételi arányokkal egybevetve kétségtelennek tűnik, hogy orvosi gyógykezelést igénylő betegség fennállása esetén a túlzott mértékű gyógyszerfert fogyasztás gyakorisága, ezáltal jelentősége is nagyobb, mint az öngyilkossági halálozás egyéb eseteiben (4.43 táblázat).

Azt a megállapítást, hogy a túlzott mértékű gyógyszerfert fogyasztás leginkább és döntően az ideg-, elmebetegségben szenvedők között fordul elő a legnagyobb gyakorisággal, az a tény is bizonyítja, hogy a boncolással megállapítottan betegségben szenvedők között a gyógyszerfert fogyasztók részvétele lényegében megfelel az átlagosnak. (Az ideg-, elmebetegségek fennállása kórbonctanilag, kivételes esetektől eltekintve, nem mutatható ki.)

60. A gyógyszer-túlzott mértékben fogyasztó öngyilkosok megoszlása a boncolással megállapított betegségek és nem szerint, valamint a betegségben szenvedők csoportjába tartozó öngyilkosok százalékában kifejezett gyakorisága

Boncolással megállapított betegségek	Gyógyszer-túlzott mértékben fogyasztó öngyilkosok					
	száma			a beteg öngyilkosok százalékában		
	férfi	nő	összesen	férfi	nő	összesen
1	2	3	4	5	6	7
Agyérelmeszesedés	71	129	220	34,1	54,0	44,7
Szívbetegség	113	166	279	39,0	54,6	47,0
Érbetegség	128	185	313	35,3	54,6	44,6
Gyomorbetegség	6	-	6	31,6	..	28,6
Májbetegség	47	73	130	31,1	56,2	42,7
Daganatos betegség	6	12	18	30,4	66,7	43,9

Az összes öngyilkos közül, mint már ismert, 43,3 % volt túlzott mértékben gyógyszerfogyasztó, ezt az átlagértéket leginkább a szívbetegségben szenvedőknél talált 47,0 %-os részvételi arány haladja meg. Férfiaknál, akik összes esetét tekintve 32,9 %-os a túlzott mértékben gyógyszerfogyasztók részvétele, szintén a szívbeteg körében a legnagyobb (39,0 %-kal) azoknak a részvétele, akik túlzott mértékben fogyasztanak gyógyszert, de az agyérelmeszesedésben, illetve érbetegségben szenvedők között is valamivel nagyobb a túlzott gyógyszerfogyasztók részvételi aránya, mint általában. A nők 54,4 %-a volt túlzott mértékben gyógyszerfogyasztó, ezzel szemben a daganatos betegségben szenvedők 66,7 %-a, a májbetegségben szenvedők 56,2 %-a fogyasztott túlzott mértékben gyógyszert (4.44 táblázat).

Mindezekből az adatokból azt a következtetést lehet levonni, hogy a boncolással megállapított, tehát az objektív valósággal fennállott betegségek és az egyén túlzott mértékű gyógyszerfogyasztása között jelentősebb összefüggés nem áll fenn (legalábbis az öngyilkossági halálozás terén), ebből pedig indirekt módon az következik, - amint erre a 4.44 táblázat kapcsán már utalás történt, - hogy a túlzott mértékű gyógyszerfogyasztás oklag elsőrendűen a boncolás során ki nem mutatható ideg-, elmebetegségekre, illetve az egyén szubjektumára vezethető vissza.

4.8 EGYÉB SZENVEDÉLY

Az alkohol- és gyógyszerfogyasztáson kívül, vagy ezek mellett, 88 öngyilkosnak egyéb káros, túlzott mértékben fennálló más szenvedélye is volt. Az ezek fennállására, ebből eredően megoszlásaira vonatkozó adatok természetesen teljesen szubjektivek, hiszen objektív mérce hiányában egyedül a hozzátartozók megítélésétől függött, hogy pl. milyen mértékű dohányzást, stb. jelöltek meg káros szenvedélyként (4.45 táblázat).

61. Az öngyilkosok megoszlása nem és az egyéb szenvedélyek¹⁾ szerint, százalékban

Nem	Öngyilkosok, akiknek szenvedélye			Együtt
	nem volt	volt	ismeretlen	
1	2	3	4	5
Férfi	81,6	13,0	5,4	100,0
Nő	89,1	7,5	3,4	100,0
Összesen	85,2	10,3	4,5	100,0

1) alkohol- és gyógyszerfogyasztás nélkül

A szenvedélyek előfordulása férfiaknál gyakoribb volt (13,0 %) mint a nőknél (7,5 %).

A szenvedélyek között mindkét nemnél a túlzott mértékben folytatott dohányzás szerepel a leggyakrabban, ezt követően az egyéb szenvedély - zömében felfokozott sexualitás, nemi aberrációk, homoszexualitás - előfordulása a legnagyobb. (Említést érdemel, hogy 7 öngyilkos, 4 férfi, 3 nő ismeretlen, illetve a hozzátartozók által közölten homoszexuális volt.) A lóversenyezés, kártyázás, mint szenvedély előfordulása az előbbieknél jelentősen kisebb. Kábítószerrel 3 öngyilkos fogyasztott, közülük 2 morfinista, 1 ópiumszívó volt, mindhárom férfi volt.

A szenvedélyek előfordulása, az öngyilkosság okait tekintve, az alkoholizmus okából cselekményüket elkövetők között volt a legmagasabb, 22,0 %, ami kétségtelenül amellettszólhat, hogy az alkoholizmushoz gyakran társulhatnak egyéb szenvedélyek is. Feltűnő lehet az is, hogy mindhárom kábítószerélvező öngyilkos az alkoholizmus okából vetett véget életének.

4.9 DEVIÁNS VISELKEDÉSI FORMÁK AZ ÖNGYILKOSOK CSALÁDI KÖRNYEZETÉBEN

A családban előforduló deviáns magatartások, cselekvések az egész családi környezetre, az abban élő minden személyre többé-kevésbé kihatnak és a család minden tagjára, mind az életségzésre, mind az életvitel terén, befolyást gyakorolhatnak. Ez a hatás az öngyilkosok körében is kétségtelen, ha statisztikai módszerekkel, exakt pontossággal nem is mérhető fel. Ebből következik, hogy azt sem lehet felmérni, e deviáns viselkedési formák, magatartások miben és mennyiben befolyásolták az öngyilkost önpusztító szándéka kialakulásában, öngyilkossága mint saját deviáns cselekménye elkövetésében. Ilyen formán a családban előfordult deviáns magatartások, - melyek között a vizsgálatnál az öngyilkosság, öngyilkossági kísérlet, alkoholizmus és mint számos, nem részletezhető más deviancia okozója, az ideg- és elmebetegség került csupán elkülönítésre, - előfordulására vonatkozó adatok az öngyilkos családi környezetére jellemző mintegy "környezettanulmány" kerülhetnek csak értékelésre.

Azt is meg kell említeni, hogy a hozzátartozókkal folytatott beszélgetések - lásd "A kutatás módszertani szempontjai" (1,3) c. fejezet - során éppen a családi devianciákkal kapcsolatos kérdéseknél tunk leginkább megbizhatatlanoknak a kapott válaszok és ezekben nagyon sok, a családot kedvezőbb színben bemutatni kívánó tendencia mutatkozott. Mindezek folytán a családban előfordult deviáns viselkedési formákra vonatkozó adatok csak szigorú fenntartásokkal fogadhatók el és mint ilyenek, részletesebb elemzést nem tesznek lehetővé. Ez indokolja, hogy, ha az adatok - a teljesség érdekében - a táblázatokban közlésre is kerülnek, a szöveges elemzés csupán a legszűkebbre korlátozódik.

4.9.1 A családban előfordult öngyilkosság

A 853 öngyilkos közül 228 (26,7 %) személy, 117 férfi, 111 nő esetében volt megállapítható, hogy a családban halállal végződött öngyilkosság történt. Legnagyobb számban az öngyilkosok oldalági rokonai követtek el öngyilkosságot és feltűnő lehet, hogy nagyobb volt azoknak az öngyilkosoknak a száma, akiknek apja, mint akiknek anyja vetett véget önkezűleg életének. A családban előfordult öngyilkosságok elkövetési módja legnagyobbbrészt önakasztás volt, ezt az ismeretlen elkövetési mód, majd az altatószermérgezés követi (4.46, 4.47 táblázat).

4.9.2 A családban előfordult öngyilkossági kísérlet

A hozzátartozók közlései szerint a 853 öngyilkos családjában összesen 95 öngyilkossági kísérlet történt. (Ez nyilvánvaló lehetetlenség, miután a befejezett öngyilkosságok száma 228, vagyis jelentősen nagyobb, mint a kísérletek száma, holott a családban is szükségszerűen több öngyilkossági kísérletnek, mint öngyilkosságnak kellett történnie (4.48 táblázat).

4.9.3 A családban előfordult alkoholizmus

A várhatónál jelentősen kisebb azoknak az öngyilkosoknak a száma - és ez ismét a hozzátartozók válaszainak a családi környezetet szépíteni kívánó törekvéseit tükrözheti - akik családjában alkoholizmus előfordult, illetve akiknek valamely hozzátartozója alkoholista volt. Mindenesetre feltűnő lehet, hogy 100 öngyilkos egyik, 12 öngyilkos mindkét szülője alkoholizmusban szenvedett. A házastársak és gyermekek körében az alkoholisták száma rendkívül csekély, bár említést érdemelhet, hogy amíg 14 öngyilkos nőnek, addig "csupán" 6 férfinak volt a házastársa alkoholista és ez is igazolhatja, a feleségek öngyilkosságában a férjek alkoholizmusának nagyobb szerepe lehet, mint megfordítva. A nagyszülők és az oldalági rokonok alkoholizmusáról a hozzátartozók igen sok esetben nem tudtak felvilágosítást adni (4.49 táblázat).

4.9.4 A családban előfordult ideg-, elmebetegség

A hozzátartozók - kétségtelenül leplező - közlései szerint a családokban még az alkoholistáknál is kevesebb ideg-, elmebeteg volt. A vonatkozó adatok közül egyedül az tűnik említésre méltónak, hogy 70 öngyilkos egyik, 12 öngyilkos mindkét szülője bevallottan ideg-, elmebetegségben szenvedett (4.49 táblázat).

4.9.5 A családban előfordult deviáns viselkedési formák egyes összefüggései

Közismert tény, hogy az egyes deviáns magatartások az esetek túlnyomó többségében nem önmagukban, hanem más devianciákhoz társultan, ezekkel kombináltan fordulnak elő. Ennek oka, hogy a deviáns magatartás csak megnyilvánulási forma, amely mögött mindenkor a deviáns egyén áll, a maga rendkívüli összetettségével, különböző devianciák megvalósításának akár együttes lehetőségeivel. A különböző deviáns magatartások közötti összefüggés tehát szükségszerűen fennáll, ha pontosan meg nem határozható módon is.

Jelen fejezet bevezetőjében említettek értelmében azonban az egyén devianciái nemcsak önmagukkal, hanem környezeti hatásaik révén a hozzátartozók devianciáival is kapcsolatban állhatnak. Lényegében ez indokolja, hogy a vizsgált öngyilkosok - mint saját, deviáns cselekvésformájuk következtében elhaltak - hozzátartozói körében előfordult egyes deviáns viselkedési formák elemzésre kerüljenek. Az eddigiek során (a 4.9.1 - 4.9.4 pontokban) az öngyilkos, mint deviáns és családtagjai között előfordult egy deviancia (öngyilkosság, öngyilkossági kísérlet, alkoholizmus, ideg-, elmebetegség) találkozásáról esett szó, a következőkben e kettőnél több deviancia együttes előfordulásáról történik említés. Az öngyilkosokat, mint deviáns magatartást tanúsított egyéneket a 4.50 táblázat a hozzátartozók öngyilkossága és alkoholizmusa, a 4.51 táblázat a hozzátartozók öngyilkossági kísérlete és alkoholizmusa, a 4.52 táblázat a hozzátartozók öngyilkossága és ideg-, elmebetegsége, a 4.53 táblázat a hozzátartozók öngyilkossági kísérlete és ideg-, elmebetegsége, a 4.54 táblázat a hozzátartozók ideg-, elmebetegsége és alkoholizmusa előfordulásának tükrében mutatja be, a 4.55 táblázat az öngyilkosokról, saját és hozzátartozóik alkoholfogyasztásának alakulásáról ad képet. (A felsorolt táblázatokban közölt adatok - a már említett okokból - behatóbb vizsgálatot nem engednek meg, csupán a teljesség kedvéért kerülnek a táblázatokban közlésre.)

5. AZ ÖNGYILKOSSÁG ELKÖVETÉSI KÖRÜLMÉNYEI ÉS TÉNYEZŐI

Az öngyilkosságok elkövetési módjának, helyének, időpontjának, valamint az azt követő esetleges túlélés időtartamának, a halál bekövetkezési helyének és a bekövetkezett halál közvetlen okának elemzése megkülönböztetett figyelmet igényel. Következik ez abból, hogy a tények regisztratív számbavételén túl kiemelt fontosságumindazon - nagy mértékben koincidenciában álló - tényezőknek, körülményeknek vizsgálata, amelyek a cselekményt és annak "tragikus eredményességét" meghatározhatják. Az öngyilkosságok vélt okain túlmenően a cselekmény elkövetőinek személyisége, életkörülményei, lehetőségei döntően meghatározzák a tett végrehajtásában választott módot és helyet. Az időpont megválasztásában az egyének körülményei mellett a napi és évszaki ritmusváltozások, valamint a meteorológiai tényezők meghatározó fontosságuk lehetnek. Az említett körülmények, jelenségek elemzésének ismerete nem utolsó sorban a prevenció hatékonysága szempontjából is fontos.

5.1 AZ ÖNGYILKOSSÁGOK MEGOSZLÁSA AZ ELKÖVETÉS FAJTÁJA ÉS MÓDJA SZERINT

A vizsgált budapesti mintán belül az egyedül - önállóan - elkövetett öngyilkosság az általános (842 eset, 98,7 %). Az együttesen elkövetett öngyilkosságok aránya mindössze 1,3 % (11 eset). A 11 esetből is első helyen áll a házastársaknak együttesen történt öngyilkossága. A motivációt tekintve, a házastárssal, a szülőnek gyermekével, a testvéreknek együttesen elkövetett öngyilkosságai esetében az "összetartozás", az "életnek további egyedül való elviselhetetlensége", valamint esetenként évtizedekre visszanyúló, vélt "üldöztetési" pszichózis tekinthetők döntőnek. Az előbbieken említettek nagyobbrészt érvényesek a nőkre, kisebb részben a férfiakra. Az öngyilkosságok fajtája szerinti megoszlást nem és korcsoport szerinti bontásban az 5.1 táblázat részletezi.

Az önállóan, illetve együttesen elkövetett öngyilkosságok százalékos megoszlását az alábbi 62. táblázat tartalmazza.

62. Az öngyilkosságok százalékos megoszlása az elkövetés fajtája és nem szerint

Az öngyilkosságok fajtája	Férfi	Nő	Együtt
	elkövetett öngyilkosságok, %		
1	2	3	4
Önállóan	98,9	98,5	98,7
Együttesen	1,1	1,5	1,3
Összesen	100,0	100,0	100,0

Az öngyilkosságokról közreadott statisztikák általánosságban a cselekmény elkövetési módjainak 8 csoportját különböztetik meg. Az elkövetési módokat elemezve a vizsgált budapesti minta három szempontból is igen tanulságos. A két nem között, az öngyilkosságok elkövetési módjában, lényeges eltérés állapítható meg.

1. A nagyváros civilizációs, urbanizált környezete, lehetőségei kevésbé "agresszív", de egyben eredményesebb elkövetési módokat szolgáltat. Ennek eredményeként Budapesten és az ország más településein elkövetett öngyilkossági módok között is jelentős az eltérés.

2. A "mérgezés" elkövetési mód részletes bontásban történő elemzése azért is figyelemre méltó, mert egyrészt gyógyszerekkel (nyugtató-, altató-, gyógyszermérgezés), másrészt a növényvédőszerrel történt öngyilkosságok magas és emelkedő aránya a prevenció szempontjait tekintve nem mellőzhető.

3. A vizsgált budapesti, egyévi mintát tekintve igen magas arányszámmal, első helyen áll a mérgezéses (60,4%), azaz átlagban 1,6 esetben, ezt követi az önakasztás, zsinogelés (23,4%) és végül a magas helyről leugrás módja (8,6%).

Az 1971. évi öngyilkossági adatok szerint (AZ ÖNGYILKOSSÁGOK ALAKULÁSA MAGYARORSZÁGON, 1971-1972. - Központi Statisztikai Hivatal) országosan az akasztási, zsinogelési elkövetési mód aránya a legmagasabb (53,0%); a mérgezéses elkövetési mód aránya fele a budapestinek (30,5%) és természetesen a magas helyről történő leugrás 1/3-a a budapesti aránynak (2,9%).

Az öngyilkosságok elkövetési módjait nem szerint elemezve, megállapítható, hogy a két nem közötti eltérés leginkább abban mutatkozik meg, hogy az autoagresszív öngyilkossági módok férfiak esetében magasabb arányúak (akasztás, zsinogelés, magas helyről leugrás, löfölggyver). A nők közel 2/3-a mérgezéses öngyilkossági móddal vetett véget életének (74,5%). A mérgezéses öngyilkossági módon belül a nők 46,9%-ban gyógyszerekkel követték el a cselekményt. Ez azt jelenti, hogy kétszer annyi nő követett el öngyilkosságot gyógyszerekkel (altatószer, egyéb gyógyszer) mint férfi (XII. ábra).

Növényvédőszerrel követett el Budapesten öngyilkosságot 17 egyén (10 férfi, 7 nő). Ezen elkövetési mód aránya csak 2,0%, mégis jelentősnek ítélandó, ugyanis a vegyszerekhez való hozzájutás adott esetekben munkaköri mulasztásokból eredhet. Az öngyilkosságok megoszlását az elkövetési mód szerint, nem és korcsoportok szerinti bontásban az 5.2 táblázat részletezi.

Az öngyilkossági módok százalékos megoszlását és a férfiakkhoz viszonyított eltérést a 63. táblázat tartalmazza.

63. Az öngyilkossági módok százalékos megoszlása nemenként
Budapest, 1972

Az öngyilkosság módja	Férfi	Nő	Összesen	A férfiak %-os adatához viszonyítva a nők %-os adatai
1	2	3	4	5
Akasztás, zsinogelés	34,5	11,7	23,4	- 22,8
Mérgezés	47,2	74,5	60,4	+ 27,3
ebből:				
Co-	15,6	19,4	17,5	+ 3,8
Altatószer-	22,2	46,9	34,1	+ 24,7
Nikotin-	3,2	1,2	2,2	- 2,0
Növényvédőszer	2,3	1,7	2,0	- 0,6
Egyéb	3,9	5,3	4,6	+ 1,4
Vizbefulladás	2,7	2,4	2,6	- 0,3
Elgázoltatás	1,6	1,7	1,6	+ 0,1
Lőfegyver	1,6	-	0,8	- 1,6
Magas helyről leugrás	9,5	7,5	8,6	- 2,0
Vágás, szurás	1,6	1,0	1,3	- 0,6
Önégetés	0,9	1,0	0,9	+ 0,1
Egyéb	0,4	0,2	0,4	- 0,2
Összesen	100,0	100,0	100,0	

64. A budapesti és az országos öngyilkosságok elkövetési módjának
százalékos összehasonlítása

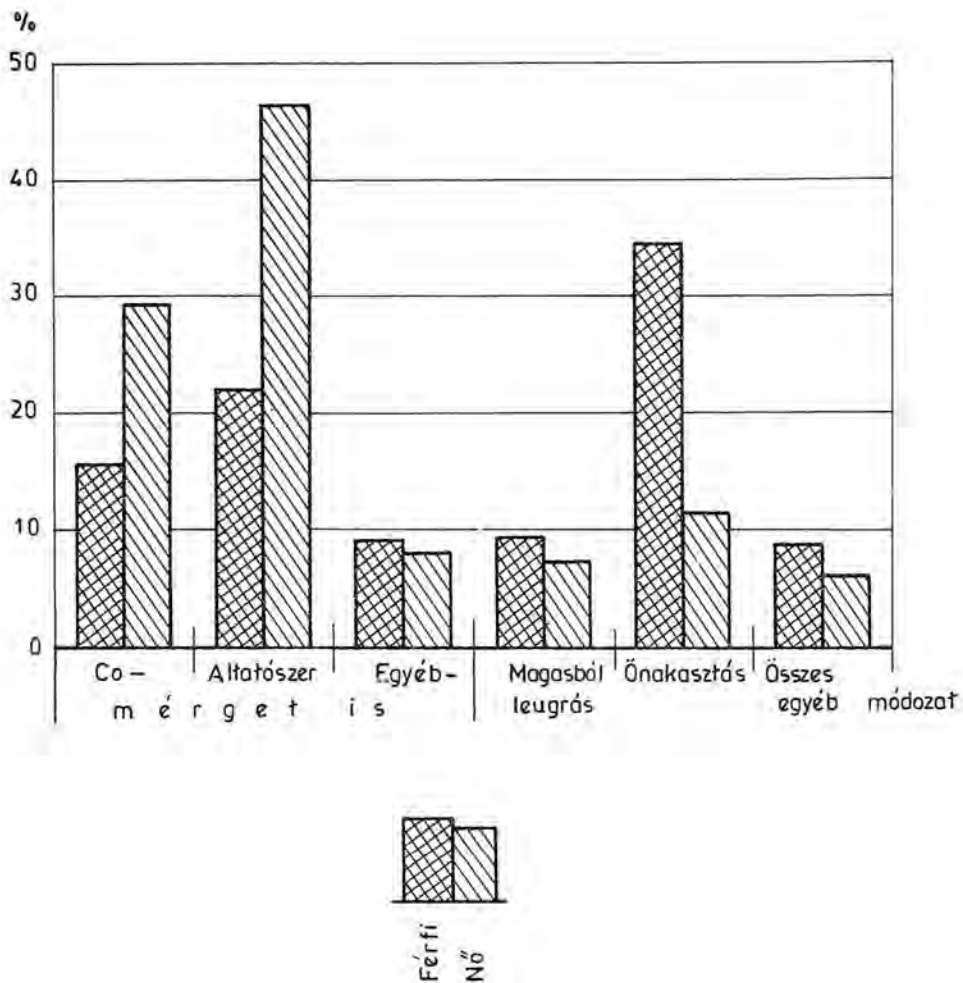
Az öngyilkosság módja	Budapest 1972	Országos adat 1971-1972	Eltérés Budapesthez viszonyítva
	százalékban		
1	2	3	4
Akasztás, zsinogelés	23,4	53,0	+ 29,6
Mérgezés	60,4	30,5	- 29,9
Vizbefulladás	2,6	5,1	+ 2,5
Elgázoltatás	1,6	3,1	+ 1,5
Lőfegyver	0,8	2,7	+ 1,9
Magas helyről leugrás	8,6	2,9	- 5,7
Vágás, szurás	1,3	1,6	+ 0,3
Önégetés, áramütés, egyéb	1,3	1,1	- 0,2
Összesen	100,0	100,0	

5.2 AZ ÖNGYILKOSSÁGOK HELYE, IDEJE

Az öngyilkosságok helyének megválasztásában a cselekmény elkövetője tettének feltételeit - egyedüllet, zavartalanság, stb. - igyekszik biztosítani. Vizsgált mintánkban túlnyomó többségben lakásukon követték el az öngyilkosságot (férfiak 77,0 %, nők 87,8 %; együttesen 82,2 %). A közterületen és egyéb helyen (munkásszállás, munkahely, szociális intézmény) elkövetett öngyilkosságok aránya férfiak esetében 18,7 %-os arányt ér el; nők esetében ez csak 10,6 %. Igen kedvezőtlennek ítélhető az a tény, hogy a 853 öngyilkosságot elkövető egyén közül 24 kórházban, gyógyintézetben követte, illetve követhette el cselekményét (férfiak 4,1 %, nők 1,4 %, együtt 2,7 %). Az idevonatkozó adatok részletezése az 5.3 táblázatban található.

Az öngyilkosságok idejének elemzését elsődlegesen a külső környezet ritmikus történéseinek rendjében, majd ezt követően a leglényegesebb meteorológiai tényezők összefüggéseiben szokásos vizsgálni. Természetesen a külső környezet ritmikus történései mellett szerepet játszik az öngyilkos-

XII. Az öngyilkosok megoszlása az öngyilkosság elkövetésének módja szerint

ság időpontjának megválasztásában az adott közösség életrendje is, amelyben a cselekmény elkövetője élt. SPANN (1955) órás, napos és havonkénti bontását véve alapul adható tájékoztatás a nappalok és éjszakák szabályos változásaival, valamint az évszakok váltakozásaival összefüggő élettani hatásokra, azaz mennyiben játszhatnak közre e jelenségek az öngyilkosság elősegítésében (TAKÁCSY-KENYERES-SZUCHOVSKY-KÉRDŐ-ÖRMÉNYI, 1972).

A budapesti mintán belül 591 öngyilkosság esetében lehetséges az órára adott elemzés, miután 262 egyénnél ismeretlen a cselekmény elkövetésének pontos ideje. Mindkét nem esetében két maximum állapítható meg. A délelőtti, 8-12 közötti órákban adódik a csúcserték (férfiak 30,7 %, nők 31,8 %, együtt 31,1 %); az alacsonyabb csúcserték este 20-24 óra között észlelhető. Halmazott előfordulásként értékelhetők a 12-16 órákban elkövetett öngyilkosságok. A minimum értékek hajnali 0-4 óra között vannak. E minta adatai eltérnek SPANN (1955), valamint TAKÁCSY-KENYERES-SZUCHOVSKY-KÉRDŐ-ÖRMÉNYI (1972) 1960-1966. évekre vonatkozó, ezer egyénre közölt adataitól, amennyiben az említett szerzők a férfiaknak egy koradélutáni (14-15 óra), a nőknél későesti (22-23 óra) csúcsertéket állapítottak meg. Az 1972. évi budapesti maximumok magyarázata nagy valószínűséggel a munkaidő-beosztással és a több műszakkal függhet össze, a napi ritmuson túl, amikor is az öngyilkos tettének elkövetéséhez az egyedüllétet leginkább biztosítani igyekszik.

A cselekmény elkövetésének napja és órája szerinti megoszlást az 5.4 táblázat szemlélteti.

Az alábbi táblázat százalékos megoszlásban részletezi, nem szerint az elkövetés idejét órákban.

65. Az öngyilkosságok elkövetésének ideje, nemenként, százalékban

Az öngyilkosság elkövetésének ideje	Férfi	Nő	Összesen
1	2	3	4
0 - 4	7,8	5,8	6,9
4 - 8	10,8	11,3	11,0
8 - 12	30,7	31,8	31,1
12 - 16	16,2	14,3	15,4
16 - 20	13,8	14,3	14,1
20 - 24	20,7	22,5	21,5
Összesen	100,0	100,0	100,0

A hét napjai szerint, a munkaszüneti vasárnapot követő hétfőn adódik az öngyilkosságok csúcsertéke (19,1 %). Különösen magas e csúcserték a férfiak esetében: 21,2 %; nőknél e napon az arány 16,6 %. A férfiak öngyilkossága halmazott még a hét első felében, majd szombaton és vasárnap állapítható meg a minimum. A nők heti öngyilkosságainak minimuma péntek-szombat-ra esik, a hét többi napjain hullámzóan magasabb arányu a férfiakhoz viszonyítva. A hét napjai között észlelhető ingadozás feltételezhetően a munkaidő ritmussal hozható kapcsolatba. A szabad szombaton, majd a vasárnapi pihenőnapon a munkaritmus hiánya, a magányosság, elhagyatottság, betegség, adott esetekben a nagyvárosban való gyökértelenség érzése, a családi viszályok felszínre kerülése, az egyénnek önmagával való foglalkozása a valósághoz képest felnagyítja a konfliktusokat, az élet problémáit, és a hét eleji öngyilkossági csúcsertékek kialakulásában játszhatnak közre.

Az öngyilkosságoknak a hét napjai szerinti megoszlását az alábbi tábla részletezi.

66. Az öngyilkosságok megoszlása az elkövetés napja szerint, százalékban

Az elkövetés napja	Férfi	Nő	Összesen
1	2	3	4
Hétfő	21,2	16,6	19,1
Kedd	14,5	16,3	15,3
Szerda	14,5	12,7	13,7
Csütörtök	12,7	15,4	13,9
Péntek	13,7	12,0	13,0
Szombat	11,7	12,0	11,8
Vasárnap	11,7	15,0	13,2
Összesen	100,0	100,0	100,0

Az öngyilkosságok hónapok szerinti megoszlása az évszakos élettani hatás szempontjából jelentős. Szokásos az északi földtekén a "tavaszi krízis" (HELLPACH, 1939), a "tavaszi szomorúság" periódus (DE RUDDER, 1952) szezonálisának megkülönböztetése. DÜRKHEIM (1967) közel 100 esztendővel ezelőtt az öngyilkosságról irt munkájában túlértékeltnek tekinti a szerzők által nagyfontosságúnak tekintett szezonalitást. A budapesti mintában május hónapban van a csúcserték (9,8%). Nem szerinti bontásban a megoszlás már némileg eltér, amennyiben a férfiak öngyilkosságának csúcsertéke májusban 9,5%-ot ér el, a nőknél az abszolút csúcserték a tél derekában, februárban van (10,7%) és azt a májusi "krízis" idején közel ugyanolyan arányú gyakoriság követi (10,2%). A nők öngyilkosságának februári csúcsertéket az idősebb (60 éven felüli) korcsoportokhoz tartozók adják, ugyanis a betegség, a téli kimerültség, kilátástalan önálló életvitel emelheti a suiciditást. A májusi csúcserték kialakításában a 60 éven aluli korcsoportok nagyobb aránya jelentős. A két csúcsertékek korcsoporti vonatkozásai eltérők.

Az öngyilkosságok minimális értéket érnek el férfiaknál szeptemberben (7,0%), nőknél augusztusban (6,6%) (5.5 táblázat). Az öngyilkosok megoszlása az elkövetés hónapja szerint az alábbi táblában található.

67. Az öngyilkosságok megoszlása az elkövetés hónapja szerint, százalékban

Az elkövetés hónapja	Férfi	Nő	Összesen
1	2	3	4
Január	8,2	10,4	9,3
Február	8,2	10,7	9,4
Március	8,8	7,3	8,1
Április	7,9	7,3	7,6
Május	9,5	10,2	9,8
Június	7,7	6,3	7,0
Július	8,8	10,0	9,4
Augusztus	8,2	6,6	7,4
Szeptember	7,0	7,7	7,4
Október	8,2	8,3	8,2
November	8,4	7,7	8,1
December	8,6	7,3	8,0
Ismeretlen	0,5	0,2	0,3
Összesen	100,0	100,0	100,0

TAKÁCSY és munkatársai (1972) 1966-1969. évekre vonatkozó munkájukban augusztus hónapra állapítottak meg csúcserőértéket. Az öngyilkosságok e szezonális csúcserőértéke csak feltételesen fogadható el, ugyanis a vizsgált minta nem az évenkénti összes budapesti suicidum-eseteket foglalja magába és így a nyert eredmény szelektáltságból eredő torzítás is lehet.

A suiciditás szezonális mechanizmusát elfogadni vagy tagadni igen kérdéses állásfoglalás. A suiciditás szezonális indexét csakis a meteorológiai tényezők beható elemzésével lehetséges elvégezni, az öngyilkosok korcsoportos megoszlását figyelembe véve.

A vizsgált mintán belül a szezonális index legmagasabb értékű májusban, legalacsonyabb értékű júniusban. Nem szerinti bontásban eltérés mutatkozik, amennyiben férfiak esetében a legmagasabb szezonális index-érték májusban volt; nők esetében február és január hónapokban. Legalacsonyabb szezonális értékek férfiaknál szeptemberben, nőknél augusztusban állapíthatók meg. Az alábbi tábla hónapok rendjében dokumentálja az öngyilkosságok szezonális indexének alakulását.

68. Az öngyilkosságok szezonális indexe

Nem	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12
	hónapokban											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Férfi	100	100	108	97	116	94	108	100	86	100	102	105
Nő	126	129	88	88	123	76	120	79	94	100	94	88
Együtt	111	112	97	91	118	84	112	88	88	98	97	95

5.3 AZ ÖNGYILKOSSÁGOK ELKÖVETÉSEKOR FENNÁLLOTT METEOROLÓGIAI TÉNYEZŐK

5.3.1 Napi átlagos hőmérséklet a cselekmény elkövetésekor

Élettani hatás és befolyásolás szempontjából más meteorológiai tényezőkkel összefüggésben figyelembe veendő a tett elkövetésekor a napi átlagos hőmérséklet is. Önmagában e jelenség korlátozott értékű elemzése informatív jellegénél fogva jelentős, különösen életkori vonatkozásban. A vizsgált és értékelhető budapesti minta (591 egyén) esetében két jellegzetesség emelendő ki. A kifejezett téli hideg (-1 C° - -10 C°) és a magas nyári hőmérsékletű napokban ($+25\text{ C}^{\circ}$ - $+29\text{ C}^{\circ}$) az öngyilkosság aránya együttesen csak 11,5%-ot ér el. Feltételezhető, hogy az önfenntartás ösztöne a szélsőségesebb hőmérsékletű napokon erősebb, mint az önpusztításé. Az öngyilkosságok halmozott előfordulása állapítható meg $+1\text{ C}^{\circ}$ és $+19\text{ C}^{\circ}$ között és a maximum a $+6\text{ C}^{\circ}$ és $+10\text{ C}^{\circ}$ között adódik (nőknél $+1$ - $+15\text{ C}^{\circ}$, férfiaknál $+6$ - $+10\text{ C}^{\circ}$).

A napi átlagos hőmérséklet és az öngyilkosságok nem és életkor szerinti megoszlása az 5.6 táblázatban. A következő, 69. tábla a százalékos megoszlást mutatja be.

69. Az öngyilkosságok megoszlása a napi átlagos hőmérséklet és nem szerint

Napi átlagos hőmérséklet	Férfi	Nő	Összesen
	százalék		
1	2	3	4
- 10 C ^o alatt	-	0,4	0,2
- 6 - -10 C ^o	2,4	1,9	2,2
- 1 - - 5 C ^o	3,9	5,0	4,4
0 C ^o	1,2	1,2	1,2
1 C ^o - 5 C ^o	18,0	20,9	19,3
6 C ^o - 10 C ^o	20,1	18,6	19,4
11 C ^o - 14 C ^o	18,4	19,3	18,8
15 C ^o - 19 C ^o	19,8	17,1	18,6
20 C ^o - 24 C ^o	11,4	10,9	11,2
25 C ^o - 29 C ^o	4,8	4,7	4,7
Összesen	100,0	100,0	100,0

5.3.2 A légköri választófelületek (frontok) hatása

Az öngyilkosságok elkövetési idejét a biológiailag aktív légköri választófelületek, azaz a meteorológiai frontátvonulások jelentős mértékben befolyásolhatják. Szakirodalmi adatok (KÉRDŐ, 1951; De RUDDER, 1952; SPANN, 1955; TAKÁCSY és mtsai, 1972) szerint frontátvonulások idején az öngyilkosságok halmozott előfordulása állapítható meg. A frontátvonulások jellegét, valamint azok prae- és postfrontalis hatékonyságát is mérlegelni kell. A budapesti öngyilkosságok elkövetési idejének ismeretében (591 eset) 567 esetet (95,4 %) minősíthetünk olyannak, amikor az öngyilkosság elkövetése frontátvonulással kapcsolatos meteorológiai helyzetben történt, 24 öngyilkossági esetben frontjelenség nem volt. Az öngyilkosságok 67,4 %-a a frontátvonulás idejére, 23,4 %-a az ezt megelőző 6 órára és mindössze 9,2 % jut a postfrontalis időszakra, azaz az átvonulást követő 6 órára. A frontok mozgási irányát tekintve, a veszteglő front a legjelentősebb, az átvonulás ideje, valamint a prae- és postfrontalis időszak szempontjából (19,2 %, 72,5 %, 8,3 %). Lesikló felület esetében a praefrontalis, a betöréses frontnapokon, frontátvonulás idejében, valamint a postfrontalis időszakban halmozottabb az öngyilkosságok gyakorisága. Az elemzés során nyert adatokból következik, hogy az öngyilkossági frekvencia a frontok jellegétől és azok átvonulás előtti (praefrontalis) és utáni (postfrontalis) hatásaitól befolyásolt. Az adatok részletezése az 5.7 táblázatban és az alábbi %-os táblázatban.

70. Az öngyilkosságok megoszlása légköri választófelületek szerint

A légköri választófelület faja	Átvonulás			Együtt
	előtti 6 órában	ideje alatt	utáni 6 órában	
	elkövetett öngyilkosságok száma, %-ban			
1	2	3	4	5
Felsiklási front	7,5	8,4	1,9	7,6
Lesikló felület	34,6	17,5	30,8	22,8
Betörési front	13,5	20,7	28,8	19,7
Veszteglő front	34,6	45,5	38,5	42,3
Okkluziós front	9,8	7,9	-	7,6
Összesen	100,0	100,0	100,0	100,0

5.3.3 A talajmenti légtömegek eredete és hatása a cselekmény elkövetésében

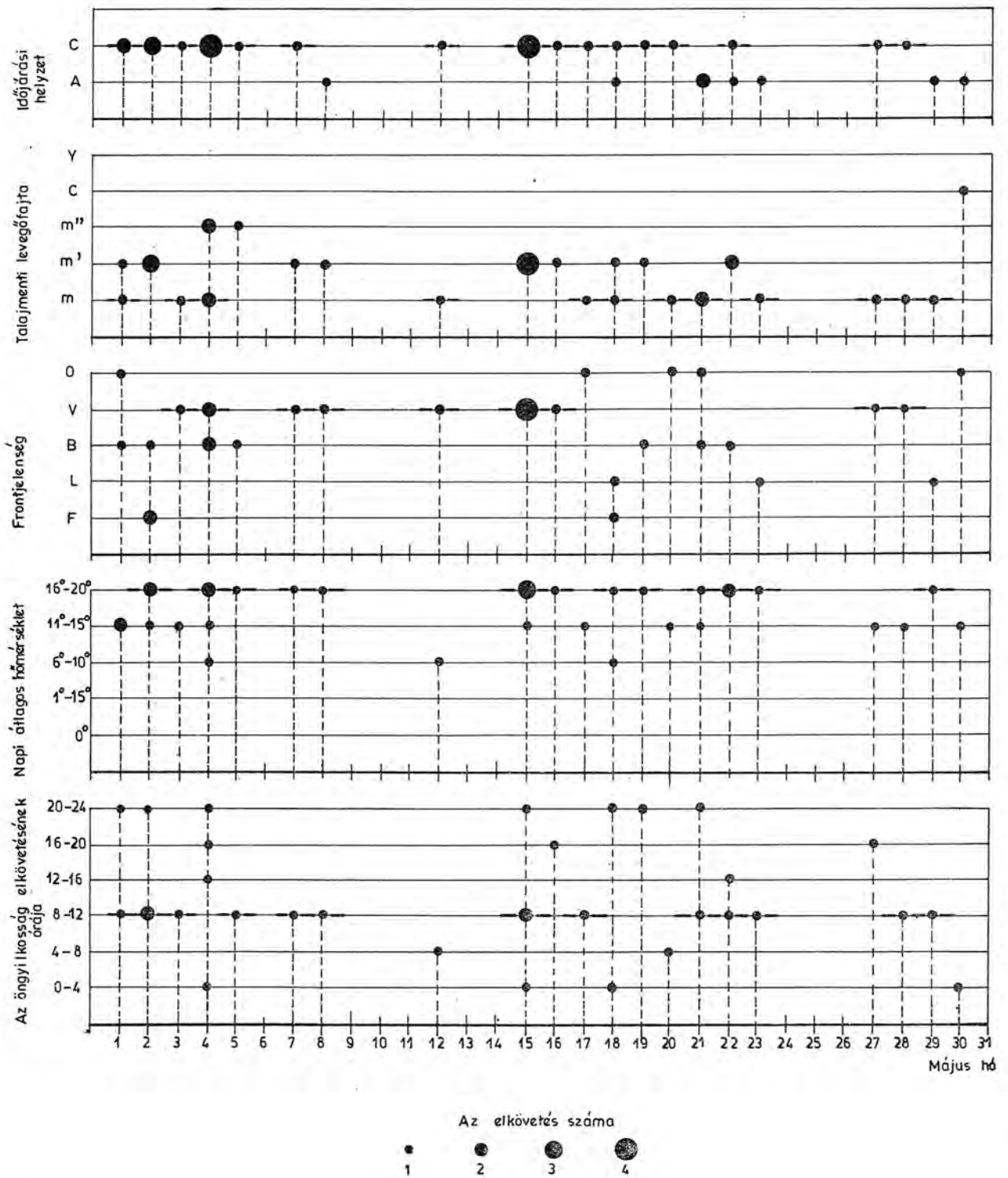
A suicidumok elkövetésének idejére jelentősen befolyásoló tényezők lehetnek a különböző geográfiai eredetű tengeri és szárazföldi légtömegek, amelyekben belül az egyénre gyakorolt élettani hatást tekintve a talajközeli levegőfajták az elsődlegesek, de nem mellőzhetők a nagy magassági levegőfajták - különösen a szubtrópusi levegőfajta - sem (5.8, 5.9 táblázat). A budapesti öngyilkosok cselekményüket tulnyomó többségben tengeri eredetű légtömegek jelenlétékor követték el (férfiak 70,3 %, nők 67,0 %, együttesen 68,8 %). A tengeri eredetű talajközeli légtömegek közül a nyugati eredetű tengeri (férfiak 43,3 %, nők 39,5 %), majd a földközi tengeri légtömegek befolyásoló hatása következik a második helyen (férfiak 23,1 %, nők 21,3 %). A szárazföldi légtömegek hatása ugyancsak jelentős, különösen az időskorú nők suicidumát tekintve (férfiak 29,7 %, nők 32,6 %). A nagy-magassági levegőfajták az ugyancsak fiziológiailag érzékenyebb, beteg, magas életkorú nők suicidiuma elkövetési idejét befolyásolhatják (nők 24,7 %).

A 853 öngyilkos közül 447 egyénnek (52,4 %) volt agyérelmeszesedése. Ebből 303 esetben volt ismeretes a cselekmény elkövetésének ideje, illetve a talajmenti légtömegek fajtája. Az agyérelmeszesedésben szenvedő öngyilkosokra a tengeri eredetű (nyugateurópai) talajmenti légtömegek hatása állt első helyen, 45,2 %-kal, ezt követte a szárazföldi talajmenti légtömegek hatása 28,1 %-kal. Halmozott előfordulás állapítható meg a földközi-tengeri eredetű légtömegek esetében is. Az agyérelmeszesedésben szenvedett és öngyilkosságot elkövetett férfiak és nők között jelentős eltérés nem állapítható meg, mindössze annyi, hogy a nők esetében az atlanti eredetű talajmenti légtömegek hatása, a férfiakhoz viszonyítva, alacsonyabb, viszont a szárazföldi légtömegek hatása nagyobb volt. A súlyos idegrendszeri károsodást jelentő agysorvadás (agylágyulás), valamint az egyéb megbetegedések szerint is részletezett a talajmenti légtömegek hatása mindazon öngyilkosságok esetében, ahol az elkövetés ideje ismert volt (5.10, 5.11, 5.12 táblázatok).

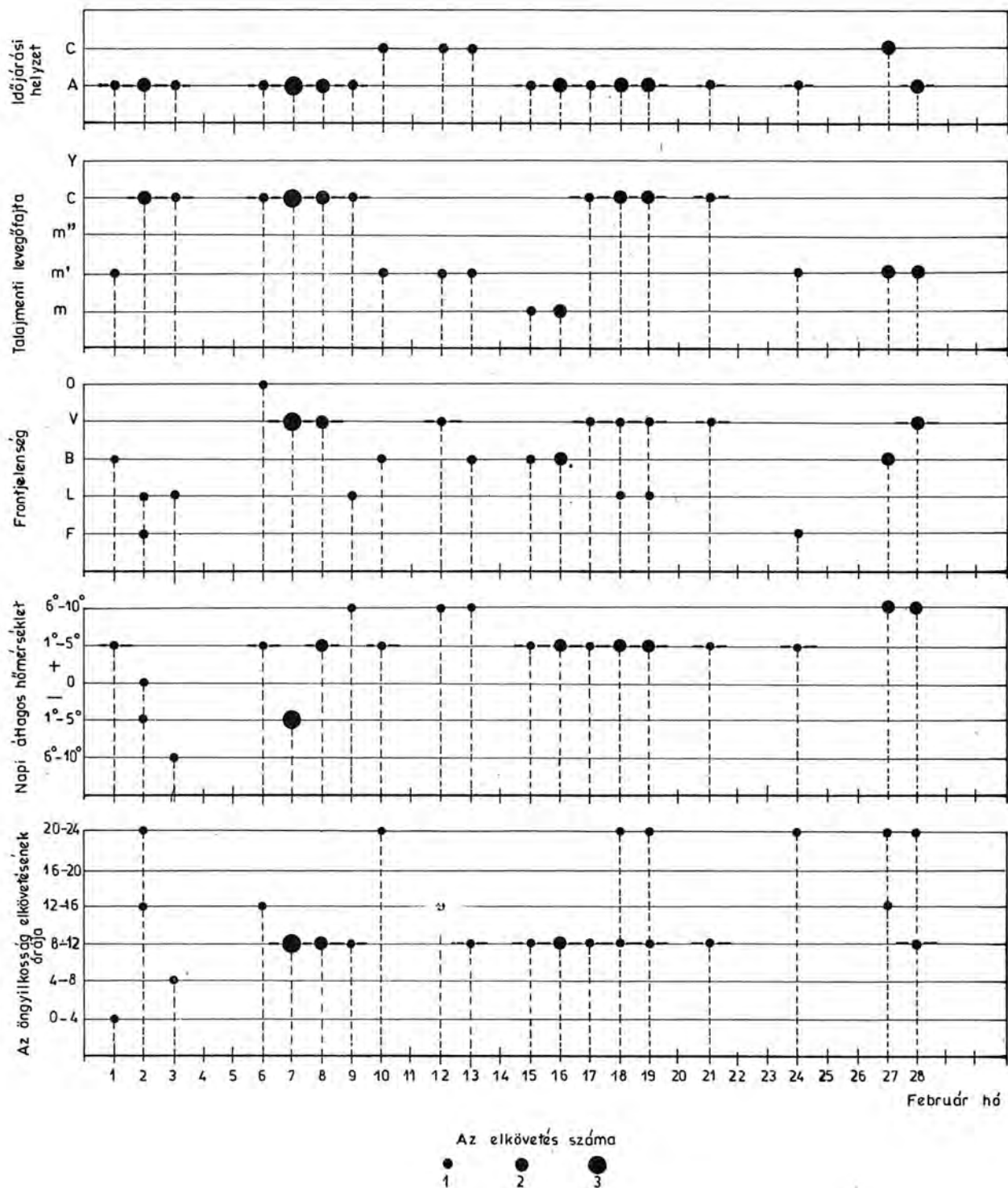
5.3.4 A makroszinoptikus (nagyidőjárási) helyzettypusok hatása

Budapestnek és vonzási területének nagyidőjárási helyzetét (makroszinoptikus) a Kárpát medencében uralkodó anticiklonális és ciklonális helyzettypusok határozzák meg. A cselekmény elkövetésének idejében fennállott anticiklonális helyzet 7; a ciklonális helyzet 6 helyzettypusa különböztethető meg (KÉRDŐ, 1951; TAKÁCSY és mtsai, 1972). Jelen közlemény célját és terjedelmét meghaladná az összes helyzettypusok szerinti részletes ismertetés, ezuttal a két alapvető nagyidőjárási helyzet hatásának értelmezése alapvető fontossága. A vizsgált budapesti sorozaton belül 57,0 %-ban anticiklonális helyzetben és 43,0 %-ban ciklonális nagyidőjárási helyzetben követték el a suicidiumot. Az 1972. évi budapesti suicidiumok megoszlása közel teljes megegyezést mutat az 1966-1969. évek között elkövetett suicidiumokkal, a nagyidőjárási helyzet tekintetében (TAKÁCSY és mtsai, 1972). Megemlítendő még, hogy az anticiklonális helyzeten belül a nyugati és kisebb részben a keleti anticiklon jelenléte esetén volt jelentős az öngyilkosságok előfordulása. Az öngyilkosság elkövetésének ideje és a fennálló meteorológiai tényezők hatásainak együttesére - kísérletként a férfiakra és a nőkre - külön-külön, egy-egy választott hónapra vonatkozóan ábrát készítettünk (XIII., XIV. sz. ábrák). Az ábra vízszintes tengelye a választott hónap napjait, függő-

XIII. Az öngyilkosság elkövetésének ideje és a fennállott meteorológiai tényezők, 1972. május hónap, férfiak (N=33)

XIV. Az öngyilkosság elkövetésének ideje és a fennállott meteorológiai tényezők.
1972. február hónap, nők (N=28)

leges tengelye az öngyilkosság elkövetésének óráját, a napi átlagos hőmérsékletet, a fennállott frontjelenséget, a talajmenti levegőfajtákat és végül az időjárási makroszinoptikus helyzettypusokat részletezi.

Az ábra az öngyilkosság elkövetésének időpontjában fennállott meteorológiai tényezőknek szinkronelemzését teszi lehetővé. A nők 1972-ben, február hónapban követték el a legtöbb halállal végződött öngyilkosságot; 28 eset. E hó folyamán 9 olyan nap volt, amelyen nők nem követtek el halállal végződött öngyilkosságot. A hónap végén, 22- és 23-án, valamint 25-én és 26-án olyan meteorológiai egyensúlyhelyzet állott fenn, amikor nem történt halállal végződött női öngyilkosság.

A férfiak esetében a legtöbb halállal végződött öngyilkosságot májusban követték el (33 eset), mely végső soron 20 napra összpontosult és két olyan háromnapos periódus volt a hónap folyamán (május 9-10-11; 24-25-26), amikor halállal végződött öngyilkosságot nem követtek el férfiak.

A meteorológiai tényezők vizsgálata további differenciált elemzést igényel a jövőben, mert amint a két választott hónap példája igazolja, különösképpen fontos azon napok meteorológiai tényezőinek vizsgálata, amikor halállal végződött öngyilkosságot nem követtek el.

5.4 A HALÁL HELYE

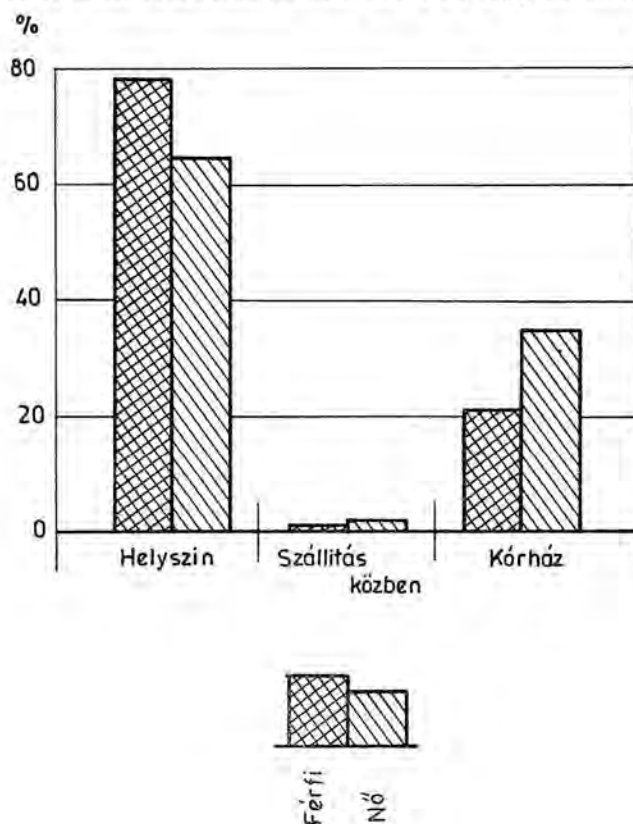
Az öngyilkos halála cselekménye elkövetése helyszínén, kórházba szállítása közben és kórházban következhet be.

71. Az öngyilkosok megoszlása nem és a halál bekövetkezésének helye szerint

Nem	A halál bekövetkezésének helye, %-ban			Együtt
	a cselekmény helyszíne	szállítás közben	kórházban	
1	2	3	4	5
Férfi	78,5	0,7	20,8	100,0
Nő	64,3	1,2	34,5	100,0
Összesen	71,6	0,9	27,5	100,0

Az összes öngyilkos 71,6 %-a a cselekmény helyszínén, 27,5 %-a kórházban halt meg, a szállítás közben elhaltak aránya 0,9 %. Feltűnő viszont, hogy a férfiaknál 78,5 %-ban, a nőknél 64,3 %-ban következett be a helyszínen a halál, ugyanekkor a nők több mint egyharmadánál, 34,5 %-ánál a halál bekövetkezésének helye a kórház volt. (Ez természetszerűleg az öngyilkosság elkövetési módjaival függ össze és köztudott, hogy a nők által inkább alkalmazott un. "puha" módszerek gyakran rövidebb-hosszabb túlélés után, már csak a kórházban vezetnek halálhoz) (6.13, 5.14, 5.15 táblázatok). (XV. ábra).

XV. A halál bekövetkezésének helye az öngyilkosoknál

A cselekmény elkövetésének helye és a halál bekövetkezésének helye összefüggéseinek elemzése lényegében az említett átlagértékeknek megfelelő eredményeket adja. Említést talán csak az érdekel, hogy a cselekményüket kórházban elkövetett 24 öngyilkos 58,3 %-a halt meg a helyszínen - ezekben az esetekben a kórház a helyszín - 41,7 %-a pedig, akik nem azonnal, hanem bizonyos túlélés után haltak meg, kórházban. (Ez a 41,7 %-os arány azzal magyarázható, hogy akik a kórházban elkövetett cselekményük kapcsán nem pillanatokon vagy percekben belül hálnak meg, már a kórházban lévén azonnal kórházi kezelésbe kerülnek.) Az öngyilkosság következtében kórházban elhaltak aránya az öngyilkos életkorától függően is változott.

72. A kórházban meghalt öngyilkosok részaránya korcsoportok és nem szerint

Az öngyilkosok életkora (év)	A kórházban meghalt öngyilkosok részaránya (az adott korcsoportban szereplő összes öngyilkos százalékában)		
	férfi	nő	összesen
1	2	3	4
15 - 19	9,1	28,6	16,7
20 - 29	10,0	28,1	18,1
30 - 39	23,2	19,4	21,8
40 - 49	17,9	22,4	19,8
50 - 59	25,9	33,3	29,5
60 - 69	27,6	39,0	33,5
70 éves és idősebb	18,0	45,7	34,5

A 60 évesnél idősebb öngyilkosok több mint egyharmada kórházban halt meg, a 49 évesnél fiatalabbak között a kórházban meghaltak részaránya 20 % körül mozog. E részarányok nem szerinti vizsgálatából nemcsak az tűnik ki, hogy pl. amíg a 70 éves és ennél idősebb nők 45,7 %-a, addig az ilyen életkorú férfiak 18,0 %-a halt meg kórházban, hanem az is, hogy a kórházban meghaltak részaránya a nőknél (a 30-39 évesek korcsoportjának kivételével) minden korcsoportban jelentősen magasabb, mint a férfiaknál és még a 15-29 éveseknél is 28 % fölötti.

Amint arról már említés történt, azt, hogy az öngyilkos halála hol következik be, elsődlegesen az elkövetésre alkalmazott módszer határozza meg. (Emellett természetesen mintegy "véletlen" tényezők, pl. az, hogy a mérgezést mennyi idővel később fedezik fel, vagy milyen mennyiségben történt a gyógyszerbevitel, esetleg az, hogy a "brutális" módozatok végrehajtásánál nem fordult-e elő valamilyen "technikai hiba", stb. is szerepet játszhatnak.) A vizsgált sorozatot ebből a szempontból elemezve, kitűnik, hogy a cselekményüket jármű elé ugrással vagy vízbe ugrással (vízbe fulladással) elkövetők mindegyike a helyszínen halt meg és természetesen itt is figyelembe kell venni bizonyos véletlenségi tényezőket, hiszen elvileg és gyakorlatilag is lehetséges, hogy egyes esetekben a jármű elé ugrás nem okoz pillanatos halált vagy a vízbe ugrottat kimentik, stb. Az önakasztottak 98,0 %-ának, a gázmérgeztettek 93,3 %-ának, a nikotinmérgeztettek 89,5 %-ának halála az elkövetés helyszínén következett be. Figyelmet érdemelhet, hogy a cselekményüket magasból leugrással, tehát általános nézet szerint általában ugyancsak azonnali halálhoz vezető módszerrel elkövetők "csupán" 72,6 %-a halt meg a helyszínen, az e módszert alkalmazók 20,5 %-ának halála már a kórházban következett be, és éppen az ilyen módon lett öngyilkosok között a legnagyobb (6,9 %) azoknak az aránya, akik kórházba szállítás közben haltak meg. Ezekkel szemben az altatószermérgeztettek 51,5 %-a, tehát többsége

kórházban halt meg, sőt a növényvédőszer mérgezéssel életüknek véget vetők 76,5 %-a, az egyéb mérgezéssel (sav, lug, digitalis vagy más, de nem altató-nyugtató hatású gyógyszer alkalmazásával) öngyilkosságot elkövetettek 81,1 %-a halt meg kórházban.

Ugyancsak említést érdemel, hogy a gázmérgezetek 6,7 %-ának halála szintén kórházban következett be.

5.5 AZ ÖNGYILKOSSÁGOT KÖVETŐ TULÉLÉS IDŐTARTAMA

Az igazságügyi orvostan szerint túlélés az az időtartam, amely egy erőszakos cselekmény, pl. öngyilkosság elkövetésének időpontjától az ezzel oki összefüggésben bekövetkezett halál beálltának időpontjáig tart. (Elvileg minden öngyilkosságnak van bizonyos túlélése, hiszen még az un. pillanatos cselekményeknél, pl. lövésnél, szívszurásnál, cyanmérgezésnél, önakasztásnál stb. is néhány másodperces vagy akár perces túlélés mindenkor fennáll, gyakorlatilag azonban csak azoknál az öngyilkosoknál vehető fel a túlélés, akiknél a cselekmény elkövetése után az élet még legalább néhány percig tart.)

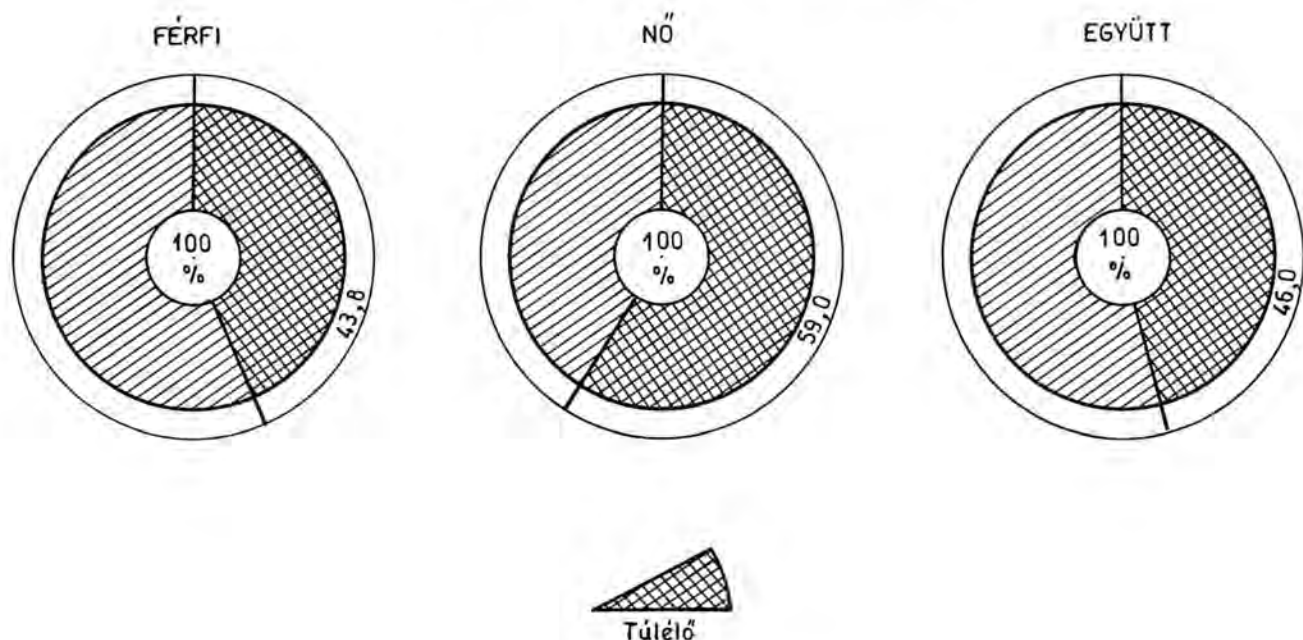
73. Az öngyilkosok megoszlása nem és a túlélés időtartama szerint

Nem	Túlélés						Ismeretlen	Együtt
	nem volt	időtartama, %-ban						
		1 óránál kevesebb	1-24 óra	2-7 nap	8-30 nap	30 és több nap		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Férfi	66,2	2,3	15,9	11,1	2,5	0,7	1,3	100,0
Nő	41,0	1,7	27,2	22,1	2,7	0,5	4,8	100,0
Összesen	54,0	2,0	21,3	16,4	2,6	0,6	3,1	100,0

Túlélés az öngyilkosok 46,0 %-ánál fordult elő. Feltétlenül figyelmet érdemel, és ez ismét a nők által inkább kedvelt un. "puha" elkövetési módszerekkel függ össze, hogy a nők jelentős többsége (59,0 %-a) túlélés után halt csak meg, viszont a férfiak közel kétharmada (66,2 %-a) túlélés nélkül. A túlélés időtartama természetesen változó, legnagyobb gyakorisággal - mind a férfiaknál, mind a nőknél - az 1-24 órás, ezt követően s 2-7 napos túlélés fordult elő.

A túlélést természetesen és elsősorban az öngyilkosság elkövetési módja határozza meg. Csak a nagyobb esetszámú csoportokat figyelembe véve is feltűnő, hogy az öngyilkosságot növényvédőszerrel elkövetett 19 személy mindegyike, az egyéb mérgezéssel - zömében marószerekkel (főként savakkal), illetve különböző gyógyszerekkel - öngyilkos 37 személy 91,9 %-a túlélés után, ugyanakkor pl. a jármű elé ugrással vagy vízbeugrással cselekményüket elkövetők mindegyike túlélés nélkül halt meg. Említést érdemel, hogy a szénmonoxid mérgezetek 6,7 %-ánál, az önakasztottak 3,5 %-ánál, sőt az önakasztott nők 8,3 %-ánál túlélés fordult elő (5.16, 5.17 táblázat) (XVI. ábra).

XVI. A túlélés előfordulása az öngyilkosoknál

74. Az öngyilkosok megoszlása az öngyilkosság módja, a túlélés és nem szerint, százalékban

Az öngyilkosság módja	Férfi		Nő		Összesen	
	öngyilkos, akiknél túlélés					
	nem volt	volt	nem volt	volt	nem volt	volt
1	2	3	4	5	6	7
Co-	94,2	5,8	92,5	7,5	93,3	6,7
Altatószer-	-	100,0	1,6	98,4	1,0	99,0
Nikotin-	85,7	14,3	100,0	-	89,6	10,4
Cyán-	100,0	-	100,0	-	100,0	-
Növényvédőszer-	-	100,0	-	100,0	-	100,0
Egyéb	18,8	81,2	-	100,0	8,1	91,9
Lövés	71,4	28,6	-	..	71,4	28,6
Csukló vagy nyakmetszés	100,0	-	33,3	66,7	66,7	33,3
Szurás	25,0	75,0	-	100,0	20,0	80,0
Jármű elé ugrás	100,0	-	100,0	-	100,0	-
Magasból leugrás	71,4	28,6	70,1	29,9	71,2	28,8
Önakestés	98,0	2,0	91,7	8,3	96,5	3,5
Vizbeugrás	100,0	-	100,0	-	100,0	-
Önégetés	75,0	25,0	25,0	75,0	50,0	50,0
Áramütés	100,0	-	100,0	-
Egyéb	-	100,0	100,0	-	50,0	50,0
Összesen	66,2	33,8	41,0	59,0	54,0	46,0

A túlélésnek az altatószermérgezéssel cselekményüket elkövetők körében van a legnagyobb - a terápiának, ezzel az életnek megmentés lehetőségeit is magába foglaló - jelentősége.

75. Az altatószerrel öngyilkosságot elkövetettek megoszlása nem és a túlélés időtartama szerint, százalékban

Nem	Túlélés						Isme- retlen	Együtt
	nem volt	időtartama						
		1 óránál keve- sebb	1-24 óra	2-7	8-30	30 és több		
				nap				
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Férfi	-	1,0	52,0	36,8	4,1	1,0	5,1	100,0
Nő	1,6	-	46,1	39,9	4,1	-	8,3	100,0
Összesen	1,0	0,3	48,1	39,0	4,1	0,3	7,2	100,0

Az altatószermérgezéssel öngyilkosságot elkövető 291 személy 99,0 %-a (a férfiak 100,0 %-a a nők 98,4 %-a) rövidebb-hosszabb túlélés után halt meg. Az altatószermérgezettek között is - hasonlóan az összes öngyilkoshoz - az 1-24 órás túlélés fordult leggyakrabban (48,1 %-ban) elő. Itt feltűnő lehet, hogy amíg a férfiak többsége (52,0 %-a), addig a nők 46,1 %-a halt meg 1-24 órás túlélés után, viszont a 2-7 napos túlélés a nők között gyakoribb volt (39,9 %), mint a férfiaknál (36,8%).

76. Az öngyilkosok megoszlása korcsoportok, túlélés és nem szerint, százalékban

Az öngyilkosok életkora (év)	Férfi		Nő		Összesen	
	öngyilkos, akiknél túlélés					
	nem volt	volt	nem volt	volt	nem volt	volt
1	2	3	4	5	6	7
15 - 19	90,1	9,9	71,4	28,6	83,3	16,7
20 - 29	77,5	22,5	50,0	50,0	65,3	34,7
30 - 39	66,1	33,9	54,8	45,2	62,1	37,9
40 - 49	63,2	36,8	49,3	50,7	57,4	42,6
50 - 59	60,0	40,0	32,1	67,9	46,4	53,6
60 - 69	64,5	35,5	39,0	61,0	51,6	48,4
70 éves és idősebb	69,2	30,8	35,3	64,7	49,0	51,0
Ismeretlen	100,0	-	100,0	-
Összesen	66,2	33,8	41,0	59,0	54,0	46,0

A túlélés az öngyilkosok életkorával is mutat bizonyos összefüggéseket, elsősorban abban a vonatkozásban, hogy a túlélők aránya az életkor növekedésével szinte párhuzamosan növekszik és az 50 évesnél idősebb öngyilkosok között emelkedik a 46,0 %-os átlag fölé. (A túlélők aránya egyébként 53,6 %-kal az 50-59 évesek korcsoportjában a legnagyobb.) Nem szerint vizsgálva, feltűnő, hogy a túléltek részaránya a nők között minden korcsoportban jelentősen magasabb, mint a férfiaknál és pl. az 50-59 éves öngyilkos nők több, mint kétharmada, 67,9 %-a túlélés után halt meg.

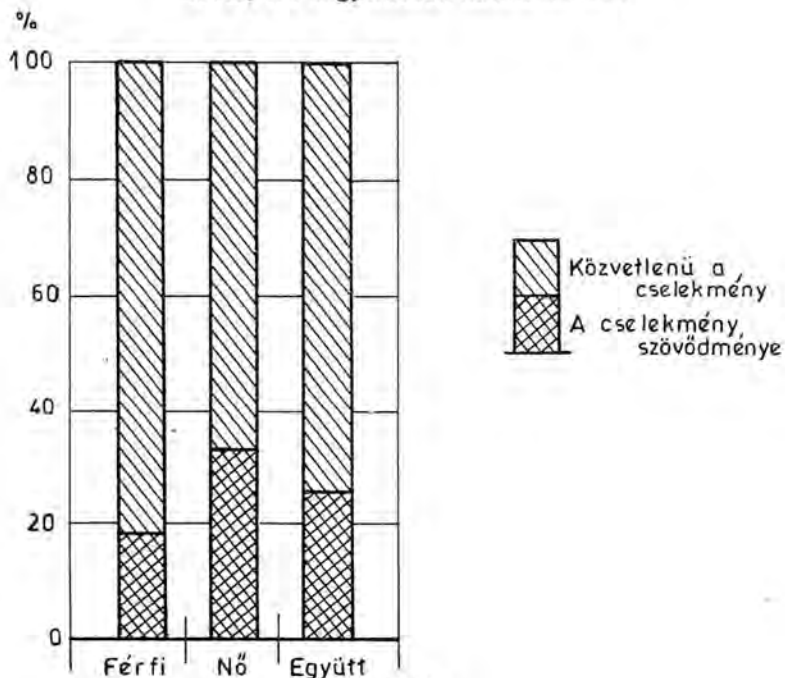
5.6 A BEKÖVETKEZETT HALÁL KÖZVETLEN OKA

Az öngyilkosság folytán bekövetkezett halál oka - szigorúan véve - mindig maga az öngyilkosság, tágabb értelemben az elkövetési mód, illetve az ebből származó halálok. Ez utóbbi rendkívül sokféle lehet, mégis létezik egy olyan gyakorlati csoportosítás, mely az öngyilkosság miatti halál okait - az elkövetési módtól bizonyos fokig függetlenül - egységbe tudja vonni. A halál oka eszerint vagy közvetlenül a cselekmény vagy a cselekmény szövődménye. Az említett felosztás nem azonos a túlélés szerinti felosztással, hiszen lehetséges, hogy a túlélés ellenére is közvetlenül a cselekmény jelenti a halál okát (pl. heveny mérgezés rövidebb-hosszabb túlélés után is vezethet halálhoz), bár kétségtelen, hogy azzal összefüggésben van, legalábbis abban a vonatkozásban, hogy a halálhoz vezető szövődmények kialakulásához mindenkor bizonyos idő, tehát túlélés szükséges (5.18 táblázat).

(A szövődmények szerinti elemzés gyakorlati jelentősége abban állhat, hogy elkövetett cselekmények esetén csak azoknál a személyeknél lehet szó életmentésről, akik nem közvetlenül a cselekmény okából halnak meg. Ezeknél, ha még túlélés is van, a halálhoz vezető folyamat megállíthatatlan, viszont a szövődmények kialakulása - elvileg mellékes, hogy ezek tüdőgyulladás, embolia, keringési elégtelenség, stb. formájában alakulnak ki - esetleg megelőzhető, vagy gyógyítható, ezáltal pedig a halálos következmény elhárítható lehet.)

Az öngyilkosok több mint 1/4-ének, 25,6 %-ának, halála a cselekmény szövődményeinek okából következett be. A nők több mint 1/3-a, 33,5 %-a, a férfiak 18,1 %-a nem közvetlenül a cselekmény, hanem a szövődmény folytán halt meg. A szövődmények okozta halál gyakorisága természetesen az öngyilkosság elkövetési módjával is szoros összefüggésben van és e szerint változik. Csak a nagyobb esetszámú csoportokat említve, az egyéb mérgezéssel öngyilkosságot elkövetők 59,5 %-a, az altatószermérgezetek 53,3 %-a, a növényvédőszer mérgezetek 41,2 %-a a mérgezés szövődményei következtében halt meg, ugyanakkor a vízbeugrottak, a nikotinmérgezetek és a jármű elé ugrottak mindegyike, az önakasztottak 98,0 %-a, a világítógázmérgezetek 93,3 %-a közvetlenül a cselekmény következtében (5.19 táblázat) (XVII. ábra).

XVII. Az öngyilkosok halálának oka

A halál okának ez a megoszlása az öngyilkosok életkora szerint is mutat különbségeket. A szövődmény miatti halál az idősebb korúak körében gyakoribb az átlagosnál, a 25,6 %-os átlaggal szemben pl. a 60-69 évesek 30,7 %-a, a 70 éves és idősebb öngyilkosok 33,5 %-a cselekménye szövődményének okából halt meg, és a nők között (a 30-39 évesek korcsoportjának kivételével) minden korcsoportban jelentősen gyakoribb, mint a férfiaknál. Ezek az adatok arra engednek következtetni, hogy elsősorban az idősebbeknél, de bizonyos fokig a fiatalabb nőknél is a halál bekövetkezése nemcsak magával a cselekmény elkövetésével, hanem az egyénnek a szövődmények kialakulásához, súlyos, akár halálosvégő lezajlásához kedvező egészségi-betegségi állapotával is összefüggésben lehet. Köztudott ugyanis, hogy a szövődmény létrejötte pl. nemcsak a mérgezés súlyosságától, hanem a mérgezésre történő egyéni szervezeti reakcióktól is függhet. (Fiatal, egyébként egészséges egyén akár súlyos mérgezés után is életben maradhat, ugyanilyen, sőt esetleg enyhe mérgezés esetén idős, beteg személynél halálhoz vezető szövődmények léphetnek fel.)

6. A KÜLÖNLEGES ÉS EGYEDI ÖNGYILKOSSÁGOK SZEMÉLYI JELLEMZŐI

Minden statisztikai elemzés - a módszer sajátosságai szerint - csak egységes egésként, a maga tömegében képes bemutatni a vizsgált sokaságot. Ebből ered az a nyilvánvaló következmény, hogy - mégha az elkülönítő és elemzett ismérvek igen nagyszámúak is, - a tömegben az egyedi jellemzők, az egyedi sajátosságok elmosódnak, mintegy eltűnnek és így az esetek egyediségükben felismerhetetlenek. Természetesen ez a helyzet jelen feldolgozásban is.

Nagy hiba volt azonban figyelmen kívül hagyni, hogy az öngyilkosok vizsgált mintája egyedekből áll, - 853 egyén öngyilkossága került vizsgálatra - és ezeknek az egyéneknek emberi egyedisége, biológiai individualitása, az ebből adódó vagy ezzel kapcsolatos számtalan egyedi jellemző statisztikai módszerekkel nem közelíthető meg. Mindezek az egyediségek az emberi személyiségben, az életfelfogásban, a gondolkodásmódban, az életvitelben, az egyén biológiai állapotában, psychés beállítottságában, reakciókészségében, stb. és ezek sokszoros összetettségében testesülnek meg. Éppen ezeknek az egyediségeknek a következménye az, - és ez sokezer öngyilkos esetének tanulmányozása után határozottan állítható - hogy ha az öngyilkosságban, illetve az öngyilkossági halálozásban bizonyos típusok, közös sajátosságok adódhatnak is, minden egyes öngyilkosság más és más, minden egyes öngyilkosság egyedi és két egyforma öngyilkosság nincs. Ezek az egyediségek csak külön-külön, az ember és az eset egyediségében vizsgálhatók.

Az öngyilkosok biodemográfiai vizsgálatának teljességéhez tehát az is feltétlenül szükséges, hogy az öngyilkos emberek, mint biológiai individumok ezen individuális cselekményéről, öngyilkosságáról, az egyedi sajátosságok, az egyedi jellemzők szerint is említés történjék, legalábbis a valamely okból leginkább különleges esetek vázlatos bemutatásával.

6.1 KÜLÖNLEGES SZEMÉLYISÉG

A/ Művész vagy művészhajlamu egyének (teljeskörű felsorolás)

Az eset
sorszám

- 73 68 éves férfi, zenetörténész, idegbetegsége miatt követett el öngyilkosságot.
- 100 37 éves férfi, alkoholista, idegbeteg. Forгатókönyvét nem fogadták el, emiatt el volt keseredve. "Meg nem értett" embernek érezte magát.
- 103 29 éves férfi, zeneművész, idegbeteg, időnként alkoholizált. Depresszió miatt lett öngyilkos.
- 115 54 éves nő, nyugdíjas tisztviselő. Irónak képzelte magát (1 gimnáziumot végzett), de írásait sehol sem fogadták el és emiatt nagyon elkeseredett volt.
- 133 41 éves nő. Balerina volt, a 60-as évek végén az operában leejtették és porcleválás miatt többé nem táncolhatott. Azóta alkoholista, elzüllött.
- 141 53 éves nő. Primabalerina volt, de 1952-ben idegbetegsége miatt leszázalékolták, többször feküdt zárt osztályon, idegbetegsége miatt követett el öngyilkosságot.
- 289 50 éves férfi, alkoholista, 18 éves kora óta zongorista a vendéglátóiparban. Bántotta, hogy nem tud olyan jól zongorázni, mint ahogyan szeretne.
- 457 49 éves férfi, dramaturg, idegbetegsége miatt.
- 676 49 éves férfi, zenekari tag, üldözési mániája volt. Attól félt, hogy kiteszik a zenekarból. (Elmeosztályon kezelték, ott is lett öngyilkos.)
- 687 44 éves férfi, író, alkoholista, depressziós. Idegosztályon kezelték, elvonókurán 1 nap szabadságra engedték haza, ahol alkoholos állapotban öngyilkos lett. (3 éve naplót vezetett öngyilkossági gondolatai alakulásáról.)
- 787 57 éves férfi, zeneművészeti és művészettörténeti diplomája volt, de mint bárzongorista dolgozott. Alkoholizmusa miatt lett öngyilkos.
- 855 47 éves férfi, festőművészeti végzettséggel mint bedolgozó dolgozott. Idegbetegsége miatt lett öngyilkos.

B/ Orvosok (teljeskörű felsorolás)

- 295 62 éves férfi, különféle betegségei miatt "érzékeny" volt.
- 443 49 éves férfi, alkoholista, kábítószerélvező (morfinista), Ittas vezetés miatt büntető-eljárás folyt ellene. Több öngyilkossági kísérletet is elkövetett, morfiummal lett öngyilkos.
- 776 74 éves férfi. Érelmeszesedésének romlása miatt nagyon el volt keseredve. (Borcolás: gyomorrák áttétekkel).

C/ Ismerten homoszexuális személyek (teljeskörű felsorolás)

- 96 28 éves nő. Barátnője elhagyta, ezért öngyilkos lett.
- 240 57 éves nő, alkoholista.
- 242 23 éves férfi. Vagyon elleni bűncselekmények miatt többször volt büntetve.
- 688 16 éves férfi, szexuális orgiákon vett részt, homoszexuális kapcsolata is volt.
- 754 58 éves férfi, szakiskolai oktató, Tanulóival folytatott erőszakos homoszexuális cselekményei miatt büntetőeljárás indult ellene.
- 788 36 éves férfi süketnéma. Homoszexuális féltékenység miatt lett öngyilkos.
- 808 28 éves nő, alkoholista, ismeretlen okból lett öngyilkos.

D/ Kábítószerelvezők (teljeskörű felsorolás)

Az eset
sorszáma

- 609 19 éves férfi, alkoholista, epilepsziás. Apja 2 esetben rajtakapta, hogy ópiumot sziv.
660 40 éves férfi, mintakészítő, alkoholista, morfinista. Több öngyilkossági kísérlete is volt.
443 49 éves férfi, orvos, morfinista. (Lásd B/ csoportban is.)

E/ Egyéb személyi különlegességek

- 177 95 éves férfi (a vizsgált anyagban a legidősebb egyén), életuntság okából. 1 nappal megelőzően öngyilkossági kísérletet követett el, szintén önakasztással.
157 82 éves férfi. iskolaigazgató. teljes szellemi frissesség, tankönyvet írt, stb. Szinte oknélküli öngyilkosság. fia kisebb munkaügyi problémái nagyon felizgatták. 15 bucsu-levélet írt.
307 18 éves segédmunkás, férfi, alkoholista, idegbeteg, egy nagyon idős nővel élt együtt. Testi épség elleni büntett miatt már kétszer büntetve volt, 2 öngyilkossági kísérletet is elkövetett.
355 29 éves alkoholista, idegbeteg férfi. Élettársa öngyilkos lett (Lbsz: 1609), temetését ő intézte, öngyilkossága előtt 4 nappal az Igazságügyi Orvostani Intézetben is járt, mi is beszéltünk vele. (Semmi sem utalt arra, hogy öngyilkossági gondolatai lennének. Csupán a boncolásnál derült ki a rendőrségi iratokból, hogy kórházban kezelték néhány napig öngyilkossági kísérlete miatt, melyet már élettársa halála után követett el.)
371 25 éves férfi. Este barátnőjével összeveszett, éjjel annak lakása előtt a lépcsőházban nikotinnal öngyilkos lett.
428 71 éves férfi, alkoholista. Életében 3 házassága, legalább 20 (!) élettársi kapcsolata, még most is - 71 éves korában - 10-15 barátnője volt.
499 72 éves nő, különféle betegségei miatt lett öngyilkos. Apja és anyja is halálosvégű öngyilkosságot követett el.
507 55 éves, alkoholista, idegbeteg nő. Pénzért tartott szeretőt, de a fiatalember "megcsalta", emiatt lett öngyilkos.
509 63 éves nő. Protézist kellett csináltatnia, ezt az öregedés jelének tekintette. Fiatalos, mozgékony egyéniség, aki nagyon félt az öregedéstől. ("Protézis neurózisa" volt, mondotta orvos fia.)
532 73 éves nő. Amikor telefonon értesült, hogy férje a kórházban meghalt, azonnal öngyilkos lett. Emlegette, hogy férje halálát nem éli túl.
585 33 éves férfi, disszidens magyar, ausztrál állampolgár. 3-napja látogatóba jött haza, azóta szinte egyfolytában sirt.
615 47 éves férfi, magas vezető állásban, a hajszolt életmódtól idegösszeroppanás, ebben az állapotban lett öngyilkos.
640 61 éves nő, alkoholista, üldözési mániás. Kb. 30 éves koráig bejegyzett kéjnő volt.
779 51 éves alkoholista nő, züllött életvitel. Legalább 10 öngyilkossági kísérlete volt.
816 49 éves férfi. Fiatalon vezető állásba került, ahonnan "kipiszkálták". Egy volt évfolyamtársa látogatta meg, akiből akadémikus lett, a látogatás nagyon megviselte. Karrierje "kettétörése" óta alkoholista.

6.2 KÜLÖNLEGES OK

A/ Bűncselekmény elkövetése utáni öngyilkosság (teljeskörű felsorolás)

- 54 29 éves férfi. Szeretőjétől nemibetegséget kapott, ezért "dühös volt rá", megölte. öngyilkos lett.

Az eset
sorszám

- 367 31 éves nő, terhes. Terhessége óta - 4-5 hónapja - ideges, zavart. Lakásuk VI. emeleti ablakából 3 gyermekét kidobta, - mindhárom életben maradt! - majd utánuk ugrott.
- 473 53 éves nő, anyját megölte, majd öngyilkosságot követett el.
- 485 39 éves nő. Elvált férjével - gyermekeik ügyében - sokat veszekedtek. Kinyitotta a gázcsapot, 2 éves gyermekét megölte, ugyanakkor ő is meghalt.
- 638 52 éves férfi, alkoholista, feleségét megölte, majd agyonlőtte magát.
- 677 23 éves nő. Alkoholista férjével sokat veszekedtek. Gyermekeire rányitotta a gázt (megölte), ugyanakkor ő is öngyilkos lett.
- 777 52 éves férfi. Feleségét 1966-ban megölte, de elmebetegsége miatt csak kényszergyógykezelésre utalták. Innen szabadulása után 3 nappal öngyilkosságot követett el.

B/ Valóságos üldözés miatti, üldöztetési téves eszme okából elkövetett öngyilkosság (teljeskörű felsorolás)

- 68-69 Anya és leánya együttes öngyilkossága.
- 134 60 éves nő, baloldalisága miatt nyilasok üldözték.
- 427 70 éves nő.
- 457 49 éves férfi.
- 547 53 éves nő. 6-8 öngyilkossági kísérlete volt.
- 710 56 éves férfi. (Lásd C/ csoportban is.)
- 838 69 éves férfi.

C/ Egyéb különleges ok

- 49 77 éves férfi, kisiparos. Az új adórendelet elkeserítette.
- 83 40 éves férfi. Igazgató, majd kereskedősegéd. Szenvedélyes lóversenyes, veszteségei miatt kb. 100 ezer Ft adóssága volt. Emiatt büntetőeljárás indult ellene.
- 145 32 éves alkoholista férfi. Impotens, emiatt sok családi veszekedés. (Lásd a 6.5 A/ csoportban is.)
- 154 17 éves férfi. Hosszu haja miatt munkahelyén sokat csufolták, emiatt el volt keseredve.
- 169 78 éves nő. '83 éves férje féltékeny volt rá, állította, hogy feleségének "viszonya van a postással". Férje féltékenységi jelenetet rendezett, erre öngyilkos lett. (Férje 2 hónap múlva szintén öngyilkosságot követett el, lásd 285. sorszám.)
- 188 62 éves férfi, alkoholista, egyik karja béna. Felesége nem régen halt meg, családja mondogatta neki: "miért élsz, kösd föl magad". (Lásd 6.4 csoportban is.)
- 192 76 éves, egyetemet végzett férfi. 20 éve fennálló psoriasis állandóan romlott, "unta" a kellemetlenségeket.
- 212 15 éves izomsorvadásos fiú. Labdarugópályán a kapufára akasztotta fel magát, miután sokáig nézte társai játékát. (Lásd 6.4 csoportban is.)
- 220 66 éves férfi. A háztulajdonos ki akarta üldözni őket lakásukból, ez elkeserítette.
- 255 47 éves nő, osztályvezető. Munkahelyén "furták", állítólag el akarták bocsátani.
- 263 60 éves férfi. 36 évig dolgozott ugyanazon a munkahelyen, nyugdíjazni akarták, ezt nem tudta elviselni.
- 276 58 éves férfi, 4 polgárit végzett. 1967-től a sütőiparban szállítási részlegvezető. Ugy érezte, hogy munkáját nem tudja ellátni, mert az meghaladja képességeit. Emiatt lett öngyilkos.

Az eset
sorszám

- 277 77 éves férfi, utcaseprő, alkoholista. Az utcaseprés miatt állandóan kisebbrendűségi érzése volt.
- 285 83 éves férfi, idegbeteg. Felesége 2 hónappal azelőtt az ő féltékenykedése miatt lett öngyilkos, a lelkiismeretfurdalást nem bírta elviselni.
- 300 63 éves nő. Vegetatív neurózisban szenvedett. Házát eladta, de "nem birt" kiköltözni abból a házból, amelyben gyermekkorától élt.
- 347 29 éves nő, alkoholista. Elvált férje nem engedte meg, hogy gyermeküket láthassa, emiatt el volt keseredve. (Élettársa 2 hét múlva szintén öngyilkos lett, lásd 6.1 E/ csoportban, 355 sorszám alatt.)
- 384 59 éves nő, kleptomániás. Lopás miatt már volt büntetve, emiatt folyt ellene eljárás.
- 413 63 éves férfi, nyugdíjas. Agyérelmeszesedése miatt szellemi képességei csökkentek, nem tudta munkáját folytatni, ez nagyon bántotta.
- 415 46 éves férfi, Cukorbetegsége miatt jogositványát bevonták, ez nagyon elkésérette, mert "imádott" autót vezetni.
- 420 52 éves férfi. 1944-ben háborús sérülés, azóta mindkét lába rövidült, állandó fájdalmai voltak, azóta alkoholizál.
- 441 26 éves férfi, alkoholista. Felesége megszidta, hogy megint ittasan jött haza, erre azonnal kiugrott az ablakon.
- 442 25 éves férfi. Megtudta, hogy felesége megcsalta, erre agyonlőtte magát.
- 488 40 éves férfi, gyógyszerész. Generalizált seminoma testis betegsége legutolsó stádiumában, csillapíthatatlan fájdalmai miatt a kórházban felakasztotta magát.
- 490 60 éves férfi. Vesekővel operálni akarták, a tervezett műtét napjának reggelén a kórházban öngyilkos lett.
- 496 20 éves férfi. A Margit hidon összeveszett barátnőjével, azonnal vízbeugrott.
- 503 22 éves primitív, gyengeelméjű, analfabéta nő. Azt hitte, hogy terhes. (Boncolás: terhesség nincs, menstruált.) Élettársával sokat veszekedtek, mert annak szexuális igényeit túlzottnak tartotta.
- 524 51 éves férfi. Szövetkezetnél volt vezető beosztásban, ahol fellépett a korrupció, stb. ellen, de "belebukott" a harcba, leváltották, fegyelmivel elbocsátották, azóta depressziós. (Bucsulevelét magnószalagra mondta.)
- 535 20 éves nő, viszonya volt egy férfival, de nem tudott elválni, mert férje nem engedte és állítólag szeretője sem akarta feleségül venni.
- 553 42 éves nő. Fia durva volt hozzá, ütötte-verte anyját, aki emiatt lett öngyilkos.
- 587 37 éves nő. Főnöke 3 évvel ezelőtt megerőszkolta, azóta idegbeteg, 1 öngyilkossági kísérletet is elkövetett, többször feküdt zártosztályon. Személyisége a nemi erőszakot követően agresszívvé változott.
- 625 72 éves férfi, I. világháborús hadirokkant (mindkét lába hiányzik). 70 éves feleségére féltékenykedett.
- 632 20 éves nő, udvarlójával összeveszett, másnap nikotinnal öngyilkos lett. (A fiú 4 hét múlva ugyancsak nikotinnal követett el öngyilkosságot, lásd e csoportban, 667 sorszám alatt.)
- 646 42 éves férfi. Felesége 5 hónappal előbb öngyilkos lett, - Lbsz. : 1318 - azóta lelkiismeretfurdalásai vannak, depressziós.
- 658 54 éves nő, idegbeteg. Óbudai házukat lebontották, lakótelepre kellett költözniük, ezt nem bírta megszokni, 4 hét múlva öngyilkos lett.
- 665 54 éves férfi, idegbeteg. Háborús sérülés miatt lába rövidült, ezért kisebbrendűségi érzései voltak.
- 667 22 éves férfi, egyetemi hallgató. Barátnőjével szakítottak, az öngyilkos lett - lásd előbb 632-es sorszámmal -. Lelkiismeretfurdalása miatt 4 hét múlva ő is ugyancsak nikotinnal öngyilkos lett.

Az eset
sorszám

- 671 18 éves nő, jó tanuló. Érettségijét félelemből őszre halasztotta, az érettségi napjának reggelén öngyilkos lett.
- 674 51 éves férfi. Üldöztetési téves eszmék, állandó szorongásokkal. 2 öngyilkossági kísérletet is elkövetett.
- 688 16 éves fiú, rossz tanuló, elvált szülők gyermeke, nevelőapja alkoholista. Barátnője "nem akart lefeküdni vele", emiatt (?) szexuális orgiákon vett részt, állandóan ivott, homoszexuális kapcsolata is volt. Öngyilkossági kísérletet is elkövetett. (Lásd a 6.1 C/ csoportban is.)
- 710 56 éves férfi. Felesége nem akart szexuális perverziókban részt venni, szeretője (perverz partnere) nem akart feleségül menni hozzá.

D/ Alkoholizmus, mint ok (a számos esetből egy jellemző, tipikus eset)

- 339 28 éves férfi, szállítómunkás, alkoholista, lopás miatt kétszer büntetett. Ivás miatt családi, anyagi és munkahelyi problémák. Szeretője is szakított vele. 5-6 öngyilkossági kísérlete volt.

6.3 KÜLÖNLEGES MÓD

A/ Ismétlés

- 27 59 éves nő, alkoholista. 1968-ban öngyilkossági kísérlet nikotinnal, szintén nikotinnal lett öngyilkos.
- 177 95 éves férfi, öregsége miatt unta az életét. Halála előtt 1 nappal öngyilkossági kísérlet önakasztással, másnap öngyilkosság, szintén önakasztással. (Lásd 6.1 E/ csoportban is.)
- 306 73 éves nő, betegségei miatt lett öngyilkos. 46 évvel ezelőtt (1926-ban) volt egy öngyilkossági kísérlete.
- 308 31 éves férfi, alkoholista, gépkocsivezető. Megelőzően legalább 10 öngyilkossági kísérlete volt.
- 432 54 éves idegbeteg nő. 5 napon belül 2 öngyilkossági kísérlet és halálosvégű öngyilkosság. (Junius 22, 24, 27.)
- 492 36 éves férfi, alkoholista, gyermekkorától baleset miatt béna. Több öngyilkossági kísérlete volt. Öngyilkossági kísérlet miatt kezelték kórházban, a kibocsátás napjának estjén öngyilkos lett.
- 667 22 éves férfi. Barátnője 4 héttel előbb nikotinnal öngyilkos lett - szakításuk miatt -. Ő is nikotinnal követett el öngyilkosságot. (Megelőzően altatóval volt egy kísérlete, öngyilkossága napjának reggelén bocsátották ki a kórházból.) (Lásd 6/2 C/ csoportban is.)
- 679 56 éves nő. 1 évvel előbb férjével közösen követtek el öngyilkosságot, de csak férje halt meg. Az évforduló napján ő is öngyilkos lett.
- 719 70 éves alkoholista férfi. Éjjel 23 órakor a rendőrség leszedte a Petőfi hídról, bevitték, aláírta a lemondó nyilatkozatot, mire elengedték. Azonnal visszament a Petőfi hídra és vízbe ugrott.

B/ Egyéb okból különleges mód

- 50 63 éves férfi, alkoholista. Olvasta az újságban, hogy valaki sósavval öngyilkos lett. Az eset sokat foglalkoztatta, sokat beszélt róla, két nappal később akkumulátor sávvá öngyilkos lett.

Az eset
sorszám

- 221 80 éves férfi, nyugdíjas lakatos, Betegségei miatt követett el öngyilkosságot, áram-
ütéssel.
- 502 66 éves nő, agyvérzés utáni bénultság miatt. Az öngyilkosságot kb. 80 db Kalmopyrinnel
követte el, a halál oka: heveny szalicilsav mérgezés.
- 620 64 éves férfi, elmebeteg. Reggel olvasta az ujságban, hogy valaki gépkocsiban megégett.
Ezt megbeszélte a családjával, a szobájába ment, ott tüzet rakott a szoba közepén, bele-
feküdt, megégett.
- 650 69 éves nő, analfabéta. Köveket kötözött a testére, és így besétált a Dunába.

6.4 KÜLÖNLEGES ELKÖVETÉSI HELY

- 188 62 éves férfi, alkoholista, egyik karja béna. Felesége nem régen halt meg, családja biz-
tatta, hogy legyen öngyilkos. (Lásd 6.2 C/ csoportban is.) A temetőben felesége sirja
mellett öngyilkosságot követett el.
- 207 31 éves férfi, őrizet alatt akasztotta fel magát, 2 percen belül levágták a kötélről,
20 napot túlélt. (Lásd 6.5 B/ csoportban is.)
- 209 44 éves férfi, alkoholista. Kórházban öngyilkossági kísérlet miatt ápolták, itt lett
öngyilkos, önakasztással.
- 212 15 éves, izomsorvadásos, játszani vágyó fiú. Labdarugó pályán a kapufára akasztotta fel
magát. (Lásd 6.2 C/ csoportban is.)
- 567 56 éves nő. Anyja lakásukban természetes okból meghalt. Holtteste mellett öngyilkossá-
got követett el.
- 631 75 éves férfi. Felesége lakásukon természetes okból meghalt. Holtteste mellett öngyilkos
lett.
- 783 66 éves férfi, alkoholista, a kocsmában lett öngyilkos.

6.5 KÜLÖNLEGES ESETEK BONCOLÁSI LELETE

A/ Közvetett okozati összefüggés

- 145 32 éves férfi, alkoholista, impotencia miatt lett öngyilkos. (Lásd 6.2 C/ csoportban is.)
24 db Tardylt vett be, majd bódult állapotban rágyújtott, 50 %-os II-III. foku égési sérü-
lései következtében halt meg.
- 425 71 éves nő, betegsége miatt lett öngyilkos, altatószert vett be, de halálának oka vízbe-
fulladás. (Bódult állapotban fürdött, a fürdőkádba csuszott és vízbefulladt.)
- 472 68 éves nő, beteges, ismeretlen okból lett öngyilkos. Csuklóján az ereket felmetszve, a
vérvesztéstől elájult, elesett, orrát beütötte, orrcsontja eltörött, hasonfekvő helyzet-
ben légzőnyílásai elzáródtak. Halálának oka: vérbelehelés, fulladás.
- 739 45 éves férfi. Középsúlyos Valeriana mérgezése a fennálló természetes betegségek miatt
vált halállossá.
- 750 64 éves férfi, enyhe altatószermérgezés, mely a fennálló súlyos betegségek miatt oko-
zott halált.

B/ Különleges elváltozások

- 207 31 éves férfi, alkoholista, őrizet alatt felakasztotta magát, 2 percen belül levágták,
(Lásd 6.4 csoportban is.) 20 napot élt túl a kórházban, az önakasztás után.
- 232 85 éves férfi, betegsége miatt lett öngyilkos. Agyvérzés utáni állapot, 900 grammra sor-
vadt agy.

Az eset
sorszám

- 401 70 éves nő, alkoholista. Férjével együttes öngyilkosság, de férje életben maradt. (Lásd 6.6 csoportban is.) Gázzal elkövetett öngyilkosság után 6 hetes túlélés.
- 582 20 éves férfi, csökkent értelmi fejlettségű, alkoholista. Véralkohol: 5,31 ezrelék.
- 756 68 éves férfi, gázzal lett öngyilkos, de heveny halálos alkoholmérgezése is volt. (COHgb: 30,0 %, de véralkohol: 5,25 ezrelék!).

6.6 EGYÜTTES ÖNGYILKOSSÁGOK (Teljeskörű felsorolás)

- 68-69 Anya és leánya.
- 158-159 Két nőtestvér.
- 256-257 Anya és fia.
- 401 Férj és feleség, férj életben maradt.
- 361-362 Két férfi testvér.
- 628-629 Férj és feleség.
- 796-797 Férj és feleség.

6.7 EGYÉB KÜLÖNLEGES OKOK ÉS ESETEK

- 678 74 éves nő. Önakasztással elkövetett öngyilkossága után a család a holttestet levágta a kötélről, a halottat ágyba fektette. Kihívták a körzeti orvost, akit azonban az előzményekről nem tájékoztattak. A körzeti orvos hirtelen halál miatt kért hatósági boncolást.
- 695 22 éves férfi. Felesége szerint semmiféle konfliktusa nem volt, öngyilkosságának oka ismeretlen. A rendőrségi iratok szerint felesége elhagyta, emiatt követett el öngyilkosságot.
- 707 80 éves nő. A sebészeti klinikára 15 órakor veszik fel, itt eltartója csak hasfájás előzményről számol be. Sósavmérgezésben 2 órás kezelés után, 17 órakor meghal. Ugyanaz az eltartó az Igazságügyi Orvostani Intézetben - még a temetési engedély kiadása előtt, vagyis mielőtt a halál okát megismerhette volna - arról számolt be, hogy az elhalt délután 11 óra tájban sósavat ivott.

7. AZ ÖNGYILKOSOK BETEGSÉGEI

Régen közismert az, hogy a különböző betegségek és az öngyilkosság elkövetése között az esetek egy részében határozott okozati kapcsolat áll fenn. A betegség kétféleképpen is elvezethet öngyilkossághoz; súlyos szervi megbetegedésben szenvedő, egyébként ép elmeműködésű személy állapotának tényleges, vagy vélt reménytelensége miatt követ el öngyilkosságot, vagy elmebetegségben szenvedő, éppen kóros elmeállapotából eredő kóros indíték miatt vet véget életének. Vannak olyan elmebetegségek, melyekben az auto-agresszív tendenciák jellegzetes kórtünetként lépnek fel, más esetekben pedig ún. "motiváció nélküli" suicidium-ot követ el a beteg, pl. a fiataloknál gyakrabban előforduló schizophrénia hebephrenica esetében. Hazai és külföldi statisztikai elemzések (CSEH-SZOMBATHY, 1963) részletesen foglalkoznak a betegségekkel, mint az öngyilkosságok okaival. Ha

vizsgálataink során magunk is csupán a már ismert összefüggéseket igyekeztünk volna feltárni, a megelőző kutatókhoz képest munkánk nem lenne új szemléletű. Az alábbi körülmények miatt azonban indokoltnak tűnt, az öngyilkosok egészségi állapotának külön elemzése a következő szempontok szerint:

1. A betegség és az öngyilkosság összefüggésének ismert volta ellenére az okozati kapcsolat előfordulási gyakoriságát érdemes tanulmányozni ilyen, viszonylag nagy anyagon.

2. A megelőző elemzések nem utalnak arra a körülményre, hogy az öngyilkosságot elkövetett egyének, mint különleges "csoport", az azonos életkori csoportba tartozó átlagos népességgel összehasonlítva, azokkal egyező, vagy azoknál rosszabb, esetleg jobb egészségi állapotban volt-e.

3. Az öngyilkosok egészségi állapotát a 2. pontban levő összefüggések vetületében nemcsak anamnesztikus adatok alapján, hanem a kórbonctani lelet alapján is megvizsgáltuk, - ez utóbbi vonatkozásban pedig adataink teljesen újszerűek. Az anamnesztikus jellegű feldolgozásban ugyanis az elkövető és annak hozzátartozói által tudott, vagy vélt betegségekre szerepelnek utalások, amelyek igen gyakran nem felelnek meg a kórbonctani leletnek. Az eltérés kétféle lehet: számos öngyilkosságot elkövetett személy úgy véli és környezete is úgy tudja, hogy súlyos betegségben szenved, holott a kérdéses elváltozások kórbonctanilag nem mutathatók ki. Gyakrabban viszont társadalmi szempontból "egészségesnek" minősülő egyénnél súlyos kórbonctani elváltozásokat találhatunk.

Kutatási tervünk meghatározásakor azt feltételeztük, hogy bizonyos fajta, kórbonctanilag jól kimutatható megbetegedések, kóros állapotok az öngyilkosságot elkövető egyének között gyakrabban fordulnak elő, mint az általános morbiditási statisztikákban.

Az adatgyűjtést két módon végeztük el; az előzményi adatok felvételekor, a hozzátartozók által bementett adatokat összegeztük, melyből soha nem hagyhattuk ki a túlzó vagy szépítő jellegű, szándékos vagy jóhiszemű tévedéseket. Adatgyűjtésünk másik forrása azonban tárgyilagos: elemeztük a boncolási leleteket.

A kórbonctani elváltozásokat orvosi, patológiai szempontból részletesen nem vitatjuk meg, mivel az ilyenfajta elemzés nem képezi e munkánk célját. Éppen ezért a morfológiai kóros elváltozásokat csak oly mértékben ismertetjük, hogy az öngyilkossággal való esetleges kapcsolat az orvosi kérdésekben különösebben nem járatos olvasó számára is érthetővé váljék.

7.1 AZ ANAMNÉZIS ADATAI

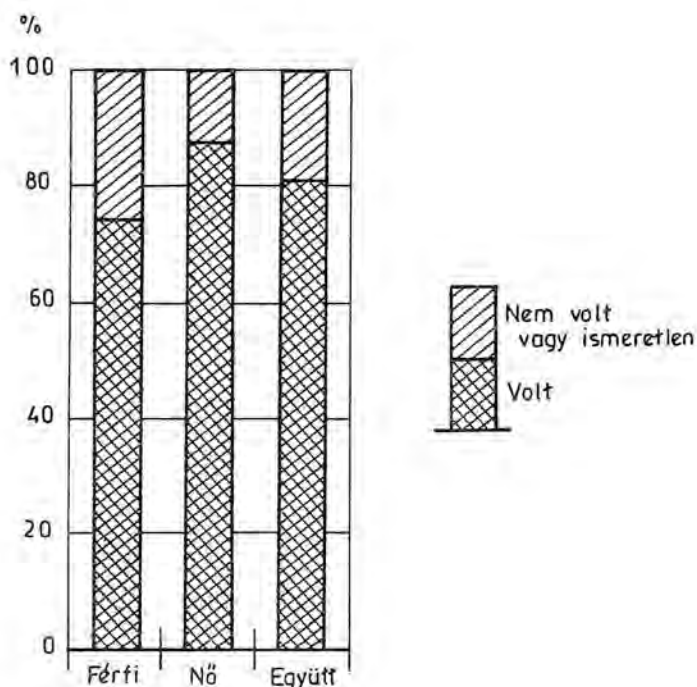
7.1.1 Maradandó betegségek

"Maradandó betegség" alatt egyrészt a hosszú időn keresztül fennálló, fokozatosan vagy szakaszosan rosszabbodó krónikus megbetegedést értjük, ezen kívül ide soroljuk a lezajlott megbetegedés, sérülés után létrejött károsodott, defekt állapotot. Vizsgált eseteinkben nagyon sokszor fordult elő olyan betegség, amely akár egy-két évtizeden keresztül is fennállott, lassan rosszabbodott, orvosi kezelést igényelt és a betegnek állandóan gondot okozott. A táblázatban szereplő és a hozzátartozóktól szerzett idevágó adataink - nyilvánvalóan - nem egyeznek a boncolási leletekben előforduló kóros elváltozások számával. Az eltérés okára a megelőzőekben már utaltunk. Sokkal gyakoribb volt a különbségnek az a formája, amikor a magát "egészségesnek" tartó és környezete által is ilyennek vélt egyénnél meglepően súlyos és nyilvánvalóan hosszú ideje fennálló kórbonctani elváltozásokat figyeltünk meg

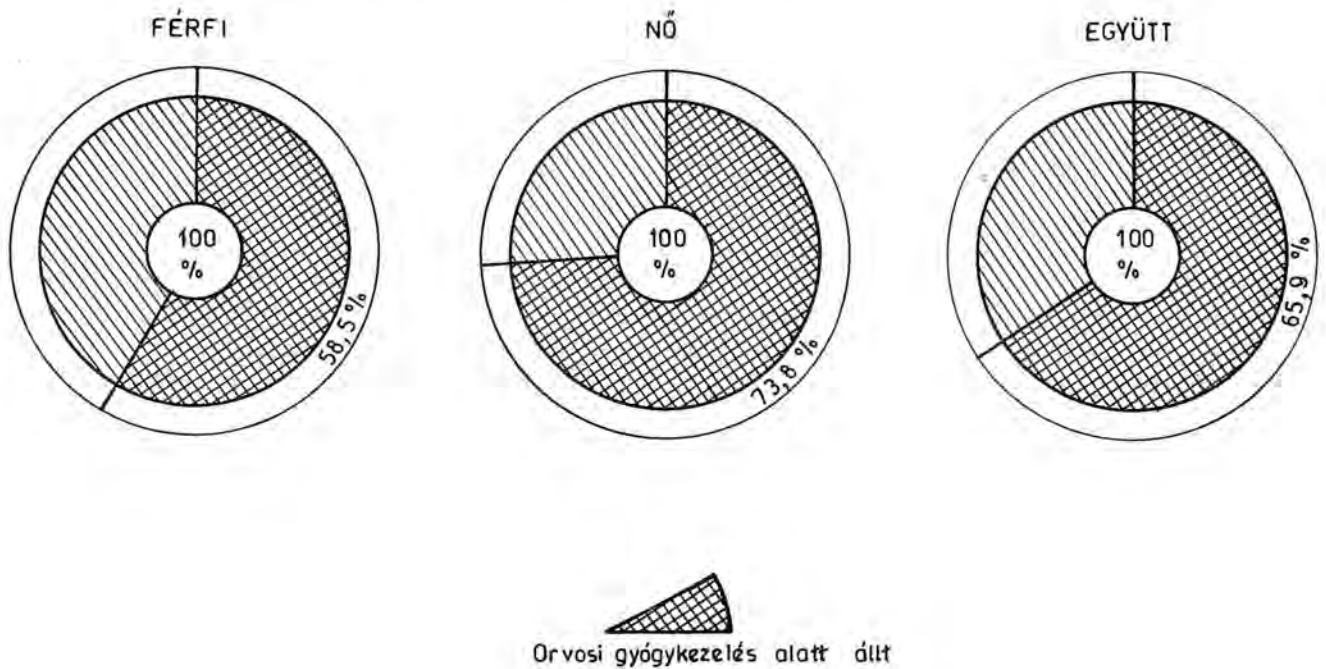
(7.1 táblázat). Az idült kórállapotban szenvedőknek nem csekély része munkaképes, feladatait kifogás-
talanul ellátja. Gyakran viszont a kórbonctani elváltozással nem járó funkcionális jellegű panaszok
szubjektive súlyos betegség érzetét keltik, alaktani elváltozás nélkül. Ebbe a csoportba tartoznak az
elmebetegségek és az öngyilkosság elkövetése szempontjából még a psychosisoknál is fontosabb neu-
rosisok. Minden gyakorló orvos megerősítheti azt a tapasztalatunkat, mely szerint az "egészséges"
állapot nem kismértékben szociológiai, tudati meghatározó és ez a személyi meggyőződés nagyon
sokszor eltér az orvosi, kórbonctani értelemben vett egészséges állapottól. A társadalmi és orvosi
értelmezésű "egészség" egymástól csak bizonyos határok között válhat el, mivel meghatározott kór-
bonctani elváltozások mindenkinél, törvényszerűen azonos objektív és szubjektív betegségek tüneteket
okoznak.

165 öngyilkosnál a hozzátartozók nem tudtak hosszú ideig tartó betegségről, kóros állapotról,
688 egyén azonban krónikusan beteg volt, rendszeresen vagy ismételten orvosi kezelés alatt állott.
A felsorolt betegségek száma 1 082, - 2 vagy több betegség fordult elő 311 esetben (7.2, 7.3 táblázat,
XVIII. és XIX. ábra).

XVIII. Maradandó betegségek előfordulása az öngyilkosoknál

XIX. Az öngyilkosság elkövetése idejében orvosi gyógykezelés alatt álló öngyilkosok

34 gümőkóros beteg öngyilkosságáról adtak számot a hozzátartozók, ezek azonban 1-2 kivételtől eltekintve nem aktív, nem fertőző gümőkóros betegek voltak, hanem megelőzően lezajlott gümőkóros folyamat utáni állapotban levők, akiknél a betegség kötőszövetesen, hegesen gyógyult.

26 egyén szenvedett rosszindulatú daganatos betegségben, közöttük 5 gége-, 5 emlő- és 5 prostatarákban. Mindhárom fajta daganatos betegség olyan tünetekkel jár, amelyeket az orvosi kérdésekben nem tájékozott személy is könnyen felismer, a betegség súlyosbodását napról-napra észlelheti.

Viszonylag sok cukorbeteg fordult elő az öngyilkosok között: 41. A diabetes mellitus orvosi ellenőrzés mellett és a beteg gondos életvitele esetén meglepően hosszú ideig egyensúlyban tartható. A beteg azonban nem feledkezhet meg saját állapotáról: a gyógyszereket rendszeresen alkalmaznia kell, diétát kell tartania, stb. Bizonyos idő elteltével minden cukorbeteg állapotának megítélésében tapasztalati úton gyakorlatot szerez, meg tudja ítélni betegségének rosszabbodását, vércukorszintjének ingadozását, stb. A cukorbeteg tehát mindig betegségének tudatában él. Közismert az is, hogy a cukorbetegéknél az átlagosnál gyakrabban és súlyosabb formában lép fel az érelmeszesedés, melynek jelentőségére a továbbiakban kitérünk.

Környezete által is tudottan elmebeteg volt 67 öngyilkos. Az endogén elmebántalmak előfordulási gyakorisága - az epilepsias kórfolyamatok körébe tartozó eseteket nem számítva - a népességben átlagosan kb. 1,2 % (NYIRŐ, 1961). Megoszlásuk szerint: schizofrenia 0,8 %, psychosis manico-depressiva 0,4 %. Az elmebetegségek előfordulási gyakorisága a mintában 7,7 % volt, ez az adat feltűnő egyezést mutat más vizsgálók, pl. SCHNEIDER (1927) vagy PÖLDINGER (1968) adataival, akik az öngyilkossági kísérletet elkövető személyek utógondozása során lényegében ugyanilyen gyakorisággal észlelték az endogén psychosisok előfordulását.

Külön értékelésre méltó adat az, hogy a férfiak 27 %-a, a nők 40,5 %-a neurotikus volt.

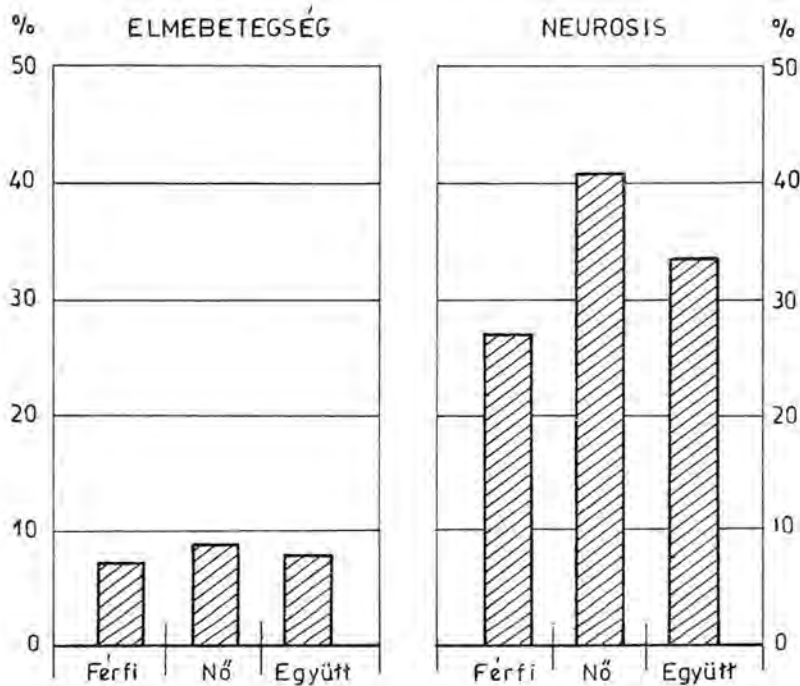
A neurosis nem elmebetegség, hanem kóros reakciós készség, kóros funkcióra való hajlamosság állapota. Ez a tény azonban nem jelenti egyúttal azt is, hogy a neurosis kórjósolata orvosi szempontból feltétlenül jó, a gyógyulása biztos. A neurotikus magát igen gyakran súlyosan betegnek tartja, ezt a vélekedését orvosának is komolyan kell vennie.

A neurosisoknak általában négy, egymástól nem minden esetben jól elhatárolt csoportját különítjük el:

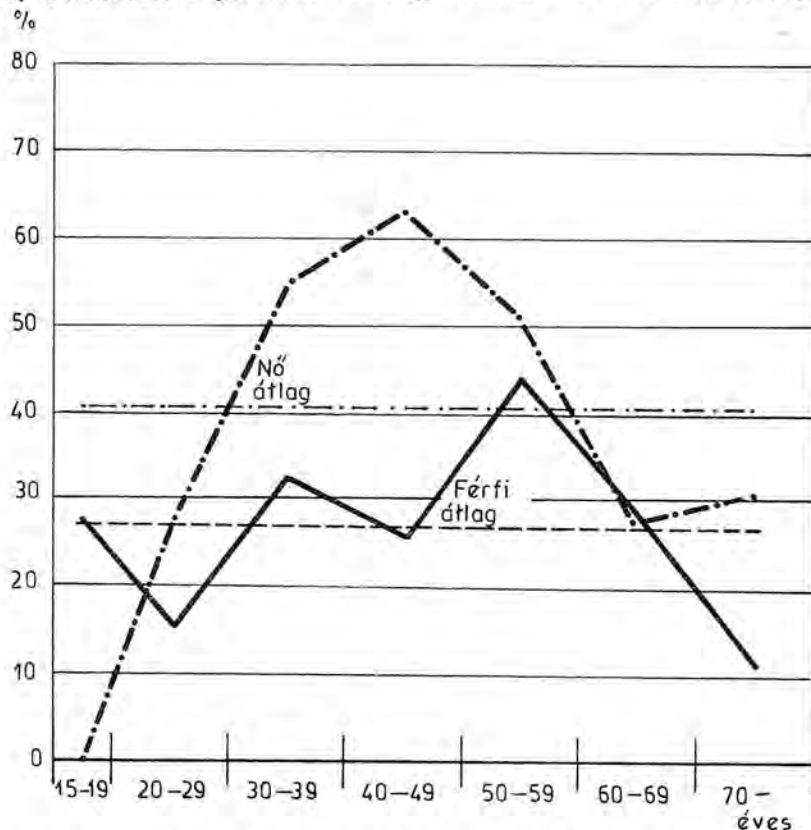
a/ exhaustiv, b/ situatív, c/ konfliktus, d/ utilitarius neurosis. A tünetcsoport - leegyszerűsítve - a következő formákban jelentkezhet: neurasthenia, hystéria, és psychasthenia. A kezdeti tünetek: ingerlékenység, fáradékonyság, alvászavar és a munkateljesítmény csökkenése. Ez a tünetegyüttes csaknem mindegyik formánál fellép, de színezi az aktuális situatív tényező, a megoldhatatlannak tűnő konfliktus helyzet, a kimerülés, stb. Valamely psychés traumát követő konfliktus-neurosis közismerten gyakran vezet öngyilkossághoz, - máskor súlyos depressziót okoz, személyiség változást eredményez. Az aktuális nehéz helyzethez való alkalmazkodó képesség csökkenése miatt nem érvényesül az élettani reakció, a megoldás lehetséges módjainak keresése.

A 286 neurotikus egyén magas esetszáma önmagában is rámutat arra a tényre, hogy az öngyilkosság megelőzésének lehetősége nem kis mértékben attól függ, milyen módon, milyen gondossággal figyeljük meg és látjuk el orvosi és társadalmi szempontból a neurotikus betegeinket. E körülményre még röviden vissza kell térnünk (XX. és XXI. ábra).

XX. Elmebetegség és idegrendszeri betegség (neurosis, stb.) előfordulása az öngyilkosoknál

XXI. A neurosis előfordulása az öngyilkosoknál nem és életkor szerint

Az öngyilkosok csoportjában is magas a vérkeringési szervek betegségeiben szenvedők aránya. Magasvérnyomásos betegségben és szivbetegségben szenvedett összesen 199 egyén. Ez a magas szám nyilvánvalóan az öngyilkosok életkori megoszlásával magyarázható. Feltűnő viszont az, hogy az agyi erek betegségéről csak 42 személynél tudtak a hozzátartozók. Figyelemmel a későbbiekben tárgyalásra kerülő adatokra, már előzetesen is megállapíthatjuk, hogy az agyi erek megbetegedésének csoportja tipikusan olyan elváltozás, amelynél a betegségi tudat, a betegségnek a környezet és az orvosok általi felismerése, valamint kezelése nem azonos gyakoriságu, mint a kórjelenség kórbontanci előfordulása.

Az emésztőszervi betegek száma 100 volt. Köztük sok a fekélybeteg.

Az idült ízületi megbetegedésben szenvedők száma azonban feltétlenül nagyobb, mint amennyi az előzményi adatokból kitűnik, az enyhébb "reumás" panaszok ugyanis öregkorban feltűnően gyakoriak és a közvélemény az életkorral együtt járó öregsegi jelenségnek ismeri el azokat.

Nincsen olyan statisztikai adatunk, melyből hitelt érdemlően megállapítható lenne, hogy a népesség körében általában hány százalékban fordul elő "maradandó betegség". Ilyen összehasonlítási adat hiányában is az általános orvosi tapasztalat alapján állítható, hogy az öngyilkosok csoportja statisztikailag szignifikánsan betegbb emberek csoportját jelenti, mint az azonos kor megoszlású népesség általában (7.4, 7.5 táblázat).

A statisztikai elemzés eredményei alapján a halállal végződött öngyilkosságok csoportján belül az egyes betegségecsoportokban és a nemek összefüggésére vonatkozóan az alábbi megállapítások tehetők:

Az agyérelmeszesedés, nemektől függetlenül, nagyjából azonos valószínűséggel fordult elő az öngyilkos férfiak és nők között. Ennek a betegségnek tehát nemi koincideniája az öngyilkosok csoportján belül nem bizonyítható. A számított χ^2 érték ($\chi^2_{[1]} = 0,69$, $p = 0,6$) sokkal kisebb, mint a $p=0,95$ valószínűségi szinthez tartozó $\chi^2 = 3,841$ elméleti érték. A természetes halállal meghaltak s az öngyilkosok adatainak összevetéséből kitűnik, hogy az agyérelmeszesedésnek az öngyilkosság elköveté-

sében mind a férfiak ($\chi^2_{[1]} = 134,76, p > 0,999$), mind a nők ($\chi^2_{[1]} = 279,38, p > 0,999$) esetében kifejezett szerepet kell tulajdonítani.

A halállal végződött öngyilkosságok csoportján belül a szivbetegségben szenvedő nők szignifikánsan nagyobb gyakorisággal fordultak elő, mint a szivbeteg férfiak. Ebben az esetben tehát a nemi összefüggés bizonyítható. A számított χ^2 érték ($\chi^2_{[1]} = 6,49, p = 0,99$) nagyobb, mint a $p=0,99$ valószínűségi szinthez tartozó $6,35 \chi^2$ érték.

Nem lehetett összefüggést bizonyítani a gyomorbetegségek nemi gyakoriságára vonatkozóan, a halállal végződött öngyilkosságok vizsgált csoportjában. $\chi^2_{[1]} = 0,1134, 80\% > P > 70\%$, azaz az összefüggés nem szignifikáns.

Az érbetegségek előfordulása sem mutat bizonyítható nemi kapcsolódást az öngyilkosság elkövetői között. A számított $\chi^2_{[1]} = 0,0001438, p = 0,01$.

A májbetegségek nemi polaritása ($\chi^2 = 0,70, p = 0,6$) statisztikai módszerek egyikével sem bizonyítható az öngyilkosságot elkövetettek csoportjában.

Ugyancsak nem észlelhető összefüggés a daganatos megbetegedésben szenvedők csoportján belül sem, a két nem vonatkozásában ($\chi^2_{[1]} = 0,33, p = 0,5$).

A betegségek közül különösen az ideg- és elmebetegségek jelentősen nagyobb szerepet játszanak a nők öngyilkosságának elkövetésében, mint a férfiakéban. Erről utal a χ^2 érték is ($\chi^2_{[2]} = 36,51, p > 0,999$).

7.1.2 Műtétek

A 362 olyan öngyilkos esetében, akinél megelőzően valamilyen betegség vagy sérülés miatt műtétet hajtottak végre, a műtétek fajtájának megoszlásában és az életkorok szerinti eloszlásban különösebb jellegzetességet nem tudtunk megállapítani. Ez annál is kevésbé volt lehetséges, mivel pillanatnyilag még nem áll rendelkezésünkre olyan magyarországi egészségügyi statisztika, melyből kiderülne, hogy egy esztendő alatt összesen hány műtétet hajtanak végre, vagy pedig, hogy a népességben általában a kisebb-nagyobb műtétek előfordulási gyakorisága milyen (7.6, 7.7 táblázat).

7.1.3 Balesetek

A balesetet elszenvedett öngyilkosok csoportjába azokat soroltuk, akiknek előzményi adatában olyan nagyobb baleseti sérülés szerepelt, amely kórházi kezelést igényelt. Ebbe a csoportba soroltuk be azt a hat egyént is, aki "emberölés kísérlete" bűncselekményének sértettjeként szenvedte el a sérülést. Vitatható az, hogy ezek az esetek idetartoznak-e, de a nemzetközi betegségi nevezékgjegyzék külön osztályt nem tartalmaz azok számára, akik bűncselekmény áldozatai lettek. Vitatható annak jogosultsága is, hogy nem lett volna-e indokolt a háborus sérülést elszenvedett öngyilkosokat külön csoportba beosztani. Eseteink között 27 háborus sérült fordult elő. Ha ezeket és a 6 életelleni bűncselekmény áldozatát nem vesszük figyelembe, úgy a súlyosabb baleseti sérülést átélő öngyilkosok száma 160. Közöttük sok az üzemi baleset, sok a baleseti jellegű elesés és ezzel kapcsolatos sérülés. Az elesésből származó sérülések gyakran valamilyen belső szervi, elsősorban érrendszeri, illetőleg idegrendszeri betegség szövődményeként keletkeznek. 51 elesésből származó baleseti sérülés esetének több mint 60%-a 60 évnél idősebb volt, csaknem fele a 70 évnél idősebbek között fordult elő. Alaposan feltételezhető tehát, hogy az elesés olyan megbetegedés miatt következett be, mely az egyensúlyozó képességet, koncentrációképeséget, esetleg mozgásképeséget hátrányosan befolyásolja. A baleset szignifikánsan gyakrabban fordul elő férfiak, mint nők között, - ez a megoszlás egyébként megfelel a balesetek népességében mutatkozó átlagos megoszlásnak (7.8, 7.9 táblázat).

7.1.4 Régebbi kórházi gyógykezelések

Hosszabb ideig tartó kórházi gyógykezelésben részesült öngyilkosok száma a két nemből csaknem azonos, az életkori megoszlás különböző. A férfiak körében a kórházi kezelés igénybevéte-

lének szükségessége leggyakrabban a 40-69 éves korban mutatkozott, a nőknél viszont az életkor előrehaladtával párhuzamosan egyre gyakrabban kellett a gyógyintézeti ellátást igénybe venni. Figyelemmel arra, hogy viszonylag csekély számú eset jutott volna 1-1 csoportba akkor, ha betegségek szerint is felosztjuk a kórházi kezelésben részesülteket, így mellőztük ezt az osztályozást.

Feltehető, hogy nem minden esetben tudtak a hozzátartozók az öngyilkos hosszabb ideig tartó kórházi kezeléséről, így tehát minden bizonnyal nagyobb számú öngyilkos részesült kórházi kezelésben (7.10 táblázat).

7.1.5 Orvosi gyógykezelés az öngyilkosság idejében

Adatgyűjtésünknek kiemelkedően fontos és új részét tartalmazza az a néhány táblázat, amelyben részletezzük, hogy az öngyilkosság elkövetése idején hányan állottak kórházban, vagy kórházon kívül orvosi kezelés alatt. Orvosi kezelés alatt állóknak csak azokat az öngyilkosokat minősítettük, akikről azt állapítottuk meg, hogy hosszabb időn keresztül rendszeresen részesültek orvosi kezelésben és ez az orvossal, rendelőintézettel, gyógyintézettel való kapcsolatuk az öngyilkosság elkövetése idejében is fennállott. Az orvos és beteg kapcsolata az ideális és kívánatos esetben olyan emberileg őszinte, közeli, humánus viszony, amely megítélésünk szerint egyik legjobb lehetősége annak, hogy a tervezett öngyilkosság megelőzhető legyen.

Nyilvánvaló azonban, hogy az ilyen személyes kapcsolat csak akkor alakulhat ki az orvos és a beteg között, ha az orvosnak ideje és törekvése is van arra, hogy a beteg személyiségével is foglalkozzék, ne csak a betegséget kezelje az orvostudomány mai állásának megfelelő eljárásokkal. Különösen szoros orvos-beteg kapcsolatot tételez fel az, amikor ideg-elmeorvos a kezelőorvos és a beteg személyiségének a megismerése az orvosnak tulajdonképpen szakmai feladatát képezi. Nincs azonban olyan klinikai orvostudományi szakágazat, amelyben ne volna szükséges és a gyógykezelés eredményessége szempontjából sokszor döntő jelentőségű az orvos és beteg jó viszonya. Éppen ezért úgy véltük, hogy az öngyilkosok között csekély számban fogunk találkozni olyanokkal, akik éppen csekeményük végrehajtása idejében rendszeresen orvosi kezelésben részesültek, orvossal kapcsolatban állottak.

Ezzel a várakozásunkkal ellentétben az öngyilkosság időpontjában a 853 egyén közül 562 rendszeresen orvosi kezelésben részesült. 24 kórházban kezelt beteg a kórház területén követte el az öngyilkosságot, közöttük 7 elmebeteg és további 7 idegbeteg. Ezen kívül 29 személy SzTK keresőképtelen (beteg) állományban volt akkor, amikor öngyilkos lett. Kitűnik a táblázatokból, hogy az orvosi kezelésben részesülő öngyilkosok túlnyomó többsége nem öreg, nyugdíjas személy volt, hanem az aktív kereső életkori csoportba tartozott. Feltűnően sok közöttük az olyan, aki ideggondozó intézeti ambuláns kezelésben részesült. Ideg-elme kórfolyamat miatt rendszeres orvosi ellátásban, megfigyelésben volt 251 személy. Az "idegbetegség" elnevezés alatt ezekben az esetekben - csekély számú kivételtől eltekintve - funkcionális kórkép, a neurosisnak valamilyen formája húzódik meg, és ne gondoljunk organikus neurológiai megbetegedésre. Számadataink a helyes értelemben vett mental hygiénes gondozás jelentőségére, illetve esetleges fogyatékoságára utalnak, legalább is a kérdéses 251 öngyilkos vonatkozásában. Csaknem minden harmadik öngyilkos ideg-elmeorvosi gondozás alatt állott, és így követte el cselekményét. Ez a helyzet elméletileg két okra vezethető vissza:

a) az öngyilkos a cselekmény elkövetése idején olyan súlyos kóros elmeállapotban volt, hogy szakszerű elmeorvosi észlelés, kívánatos orvos-beteg kapcsolat ellenére sem volt megelőzhető az öngyilkosság. Felmerül azonban annak a lehetősége is, hogy

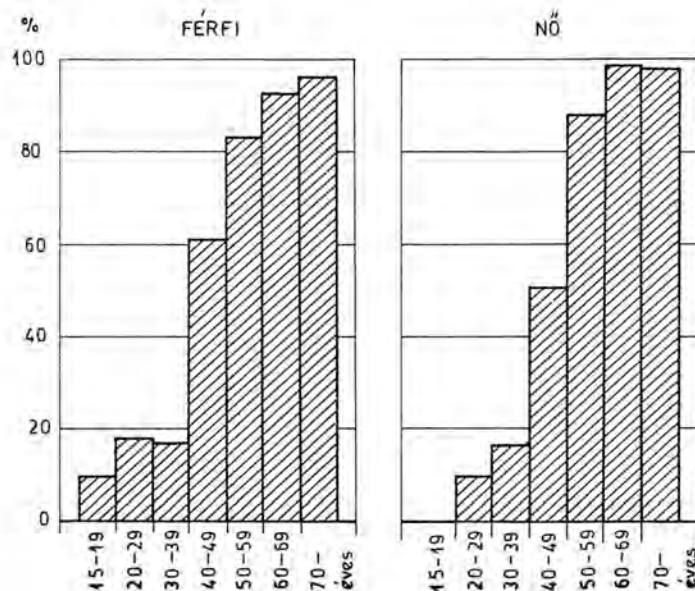
b) az orvos és beteg kapcsolata nem volt kellően őszinte, az orvos nem ismerte eléggé a beteg személyiségét és így nem vált számára felismerhetővé a fenyegető öngyilkosság veszélye (7.11, 7.12, 7.13 táblázatok).

Utólag semmilyen eljárással nem lehet megállapítani, hogy a 251 haláleset közül hányat lehetett volna elkerülni gondosabb orvosi észlelés és jobb megelőző eljárás útján. Az általános tapasztalat, számos neurosis eset megfigyelése mégis arra utalhat, hogy az orvosoknak sokkal figyelmesebben és körültekintőbben kellene foglalkozniuk a neurosis körcsoportjába tartozó betegek állapotával.

7.2 A BONCOLÁSI LELETEK

A kórboncolási adatokból megállapíthatóan bizonyos fajta betegségek az öngyilkosságot elkövetett személyek körében gyakrabban fordulnak elő, mint általában. Így a szívbetegség valamilyen formáját állapítottuk meg 594 egyénnél (XXII. ábra). Ebbe a csoportba tartoznak a szívizomzat vérellátási zavarai miatt, a szívbillentyű gyulladása miatt, stb. létrejött kórbonctani elváltozások. Az érrendszeri betegségben szenvedők száma 702 volt, ezeknek túlnyomó többsége az érlemezés (arteriosclerosis) formakörébe tartozott és a szívbetegségben szenvedők túlnyomó többségénél egyidejűleg érrendszeri betegség is fennállott. Az arteriosclerosis olyan megbetegedés, amely a nagyobb erekben a szabad szemmel történő vizsgálat alkalmával, a boncolás során kifogástalanul megállapítható. A makroszkópos vizsgálat alapján súlyosságuk szerint az érlemezés eseteit enyhe, középsúlyos és súlyos fokozatokba soroltuk be. E felosztás szerint enyhének minősül az érlemezés akkor, ha csak 1-1 kisebb arteriosclerotikus foltocska ismerhető fel, középsúlyos esetben már nagyobbak a foltok, az érkörfogat felére, vagy annál nagyobb részére is kiterjedhetnek és súlyos esetben kifehélyesedő jellegű (atheromas) elváltozások, szűkületek lépnek fel. Ma általánosan elfogadott az a nézet, amely nem tartja az arteriosclerost az öregedéssel együttjáró, szinte "életteni jellegű" öregkori jelenségnek. Kétségtelen, hogy idős személyeknél gyakrabban mutatkozik, mint fiataloknál, de felléphet fiatal korban is és számos igen idős koru egyénnél egyáltalán nem, vagy alig ismerhető fel.

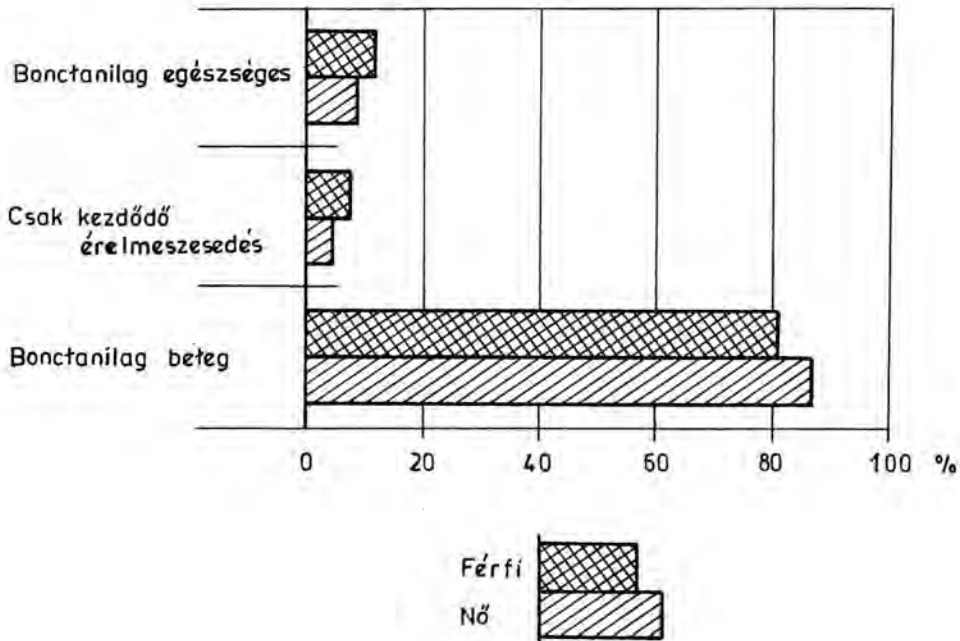
XXII. A boncolással megállapított szívbetegség előfordulása az öngyilkosoknál, nem és életkor szerint

Feltűnő anyagunkban, hogy a 40; 20-29 éves életkorában öngyilkosságot elkövetett férfiak közül 10-nél már elkezdődött az arteriosclerotikus kórfolyamat, az ugyanilyen életkoru csoportba tartozó 32 nő közül 6 esetben. Az 56; 30-39 éves korában öngyilkosságot elkövetett férfi közül 33-nál már fennálló arteriosclerotikus elváltozást állapítottunk meg, az ugyanilyen koru 31 öngyilkos nő között 11-nél. Feltűnő tehát az öngyilkos férfiak körében az érlemezés gyakorisága, de még a nők között is sokkal gyakrabban állapítható meg arteriosclerosis, mint általában a népesség körében. Még

súlyosabbá válik az öngyilkosok egészségi állapota e betegség vonatkozásában a 40-49 éves férfiak között, ahol a 95 férfi közül már 85 esetben ezt a kórfolyamatot meg lehetett állapítani. Fontossága miatt külön tárgyaljuk az agyi érrelmeszesedés eseteit. Nyilvánvaló azonban, hogy az általában "érmegbetegedés" fogalom alatt felsorolt esetekben a külön tárgyalt cerebralis sclerosisban szenvedők is beletartoznak (XXIII. ábra).

XXIII. A boncolási lelet összefoglaló megállapításai az öngyilkosoknál

A légzőszervi betegségek részletesebb kórbonctani bontást nem igényeltek. Ide-soroltuk be a már említett inaktív gümőkóros eseteket, továbbá az idült tüdőágulatban, idült hörg-hurutban szenvedőket.

Gyakori volt a májelváltozások előfordulása, - ennek jelentőségére az alkoholizmus tárgya-lásánál már kitértünk (7.14, 7.15, 7.16, 7.17, 7.18, 7.19, 7.20 táblázatok).

7.2.1 Daganatok előfordulása

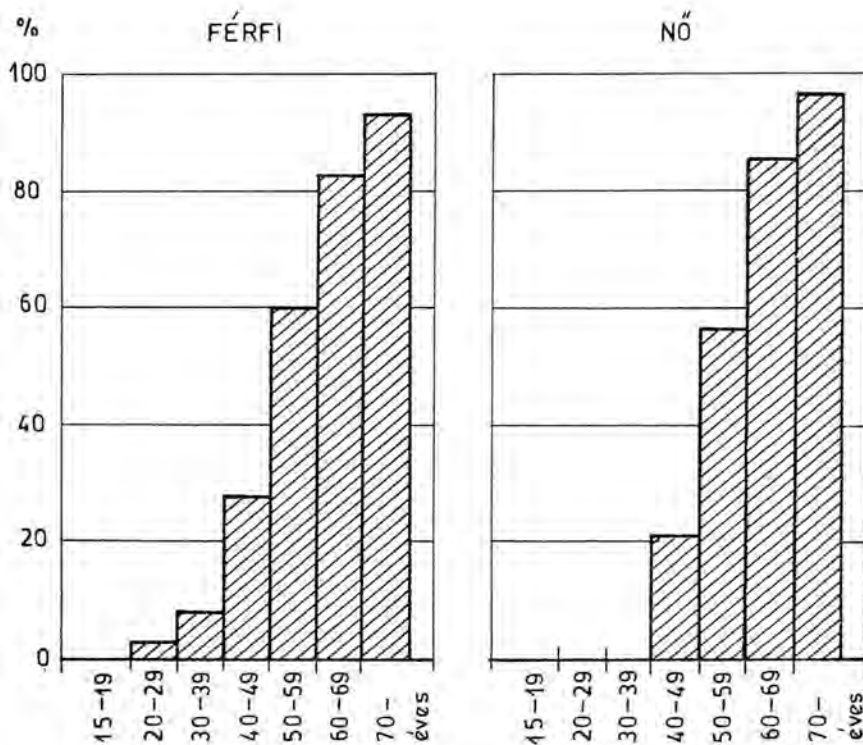
41 öngyilkosnál állott fenn daganatos betegség, közöttük 6 jóindulatu méhizomzat daganat (fibromyoma), továbbá két jóindulatu koponyaüregi daganat volt. Ezek egyike sem járhatott súlyosabb egészségi panaszokkal, fájdalmakkal, stb. A további 36 daganatos betegség kórbonctani megoszlásában és sajátosságaiban nem tapasztaltunk olyan körülményeket, amelyekkel a 7.1.1 feje-zetben foglaltakat ki kellene egészíteni (7.21, 7.22, 7.23 táblázatok).

7.2.2 Agyérelmeszesedés

A vérőrendszer betegségben szenvedő 702 személy közül kiválasztottuk azokat, akiknél a nagy agyi verőerek elmeszesedése fennállott. A külön tárgyalást az a körülmény indokolja,

hogyan az agyi arteriosclerosisnak olyanok a klinikai tünetei, melyek valamilyen kapcsolatban lehetnek az öngyilkossággal. Kórbonctani tapasztalat az is, hogy az agyi nagy erekben előforduló verőér elkeményedés nem ritkán független a szervezetben egyebütt fellépő érrelmeszesedéstől. Az elváltozást az agyalapi verőeres gyűrűn (circulus arteriosus Willisii) vizsgáltuk és enyhe, közepes, súlyos fokozatokba soroltuk. A besorolásnál BAKER és IANNONE (1959) beosztását vettük figyelembe. Szerzők szerint enyhe az agyi érrelmeszesedés akkor, ha az agyalapi erekben keskeny, az érkörfogat kis részletére szorító plaqueok vannak, közepsúlyos az elváltozás akkor, ha a mérsékelt érfal megvastagodást okozó elváltozás az érkörfogatnak több mint felére terjed ki, de nem folyik össze, - és súlyos az elváltozás, ha vastkos, az érkörfogatot teljesen elfoglaló és a lument szűkítő jellegű plaqueok ismerhetők fel. Ahhoz, hogy az agyi verőér elkeményedés és az öngyilkosság okozati összefüggését megítélhessük, szükséges a cerebralis sclerosis által előidézett kórtünetek vázlatos összefoglalása.

XXIV. A boncolással megállapított agyérrelmeszesedés előfordulása az öngyilkosoknál, nem és életkor szerint

A kezdeti tünetei lényegében neurasthenias tüneteknek felelnek meg; fejfájás, szédülés, feledékenység, alvászavar lép fel, majd a szellemi, kisebb mértékben a testi teljesítőképesség csökkenése jelentkezik. Gyengül az új adatok, ismeretek megszerzésének lehetősége, az új helyzethez való alkalmazkodási, viszonyulási képesség. A kórfolyamat előrehaladtával a hangulati élet, a személyiség alkata kórosan megváltozik: túlérzékenység, ingerlékenység, depressiora való hajlam lép fel. Gyakoriak a téves-eszmeszerű, paranoid gondolatok, legtöbbször hypochondrias, féltékenységi, elszegényedési, meglopátásos téveszme jellegű gondolatok mutatkoznak. A magatartásban jelentős mértékű kritikátlanulás alakul ki és az itt felsorolt, igen változatos klinikai tünetekben megnyilvánuló kórképet majd mindegyik esetben súlyosbodó formájú depresszió színezi.

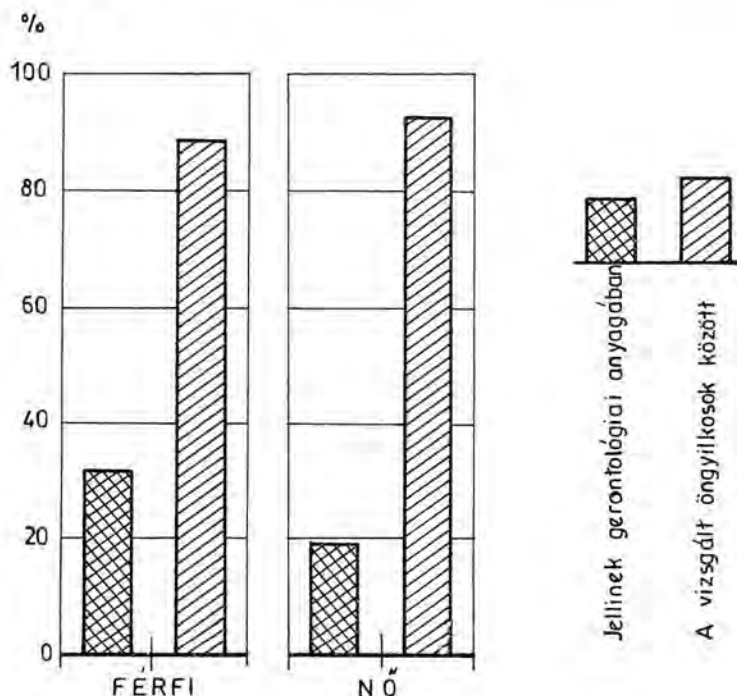
A 853 öngyilkos több mint felének, 52,4 %-ának agyi érrelmeszesedése volt. Az előfordulás gyakorisága a nők között 58 %, a férfiak között 47,2 %, 91 személynél (20,3 %) kezdődő, enyhe; 203 egyénnél (45,5 %) közepsúlyos és 153-nál (34,2 %) súlyosfokú agyérrelmeszesedés állott fenn. Az élet-

kor előrehaladtával párhuzamosan a betegség gyakoribbá válik. Elhanyagolható az előfordulás a 40 évesnél fiatalabbak között, de a 40-49 évesek közel egynegyede, az 50-59 évesek több mint fele, a 60-69 évesek 84 %-a és a 70 évnél idősebbek 95,3 %-a szenvedett agyi érlelmeszesedésben (7.24, 7.25 táblázat, XXIV. ábra).

Ha az előfordulás gyakoriságát összevetjük kórboncolásból származó és hasonló adatokat tartalmazó statisztikákkal, úgy az alábbi megállapítást tehetjük:

JELLINEK, TABÁK, GIDÁLI és TELKES (1959) 700 olyan egyén kórboncolási adatait dolgozta fel statisztikailag, akiknek halála 60 évnél idősebb életkorban következett be (XXV. ábra). Közleményük a boncolási leleteket gerontológiai, geriatricai szempontból értékeli. Jellinek és munkatársai a 60 évnél idősebb férfiak között alapbetegség vagy kísérő betegség formájában 31,2 %-ban állapítottak meg agyi érlelmeszesedést, míg vizsgált mintánk 60 évnél idősebb férfiainak egy csoportnak tekintve, ezeknek körében 88,3 %-os a kérdéses betegség előfordulási gyakorisága. Nők között Jellinek és munkatársai 19,2 %-ban észleltek elváltozást, mi pedig az ugyanolyan életkori csoportba tartozó nők 92,2 %-ában tudtuk megállapítani. Nyilvánvaló, hogy az össznépeességre Jellinek és munkatársai statisztikáját csak fenntartásokkal tekinthetjük jellemzőnek, mégis olyan nagyfokú különbség mutatkozott a hivatkozott betegség előfordulását illetően a két vizsgálati anyagban, hogy határozottan állíthatjuk: a 60 évnél idősebb életkorban öngyilkosságot elkövető személyek körében az agyi érlelmeszesedés legalább kétszer-háromszor olyan gyakran fordul elő, mint az azonos életkorú lakosság körében. A százalékos előfordulást illetően BAKER és IANNONE (1959) 173 eset boncolására vonatkozó statisztikája, valamint MOOSSY (1959) 122 eset boncolásán alapuló összeállítása hasonló adatokat tartalmaz - néhány százalékos eltéréssel - mint amilyeneket Jellinek és munkatársai észleltek,

XXV. Az agyérlelmeszesedés előfordulása a 60 évesnél idősebbek körében

Ha a számszerű adatokból kitűnő tapasztalatunkat egybevetjük az agyi érlemzesedés vázolt klinikai tüneteivel, úgy mindenkiben óhatatlanul felmerül az a gondolat: az agyi érlemzesedés, a következményes klinikai kórtünetek és az öngyilkosság elkövetése valamilyen áttételes okozati kapcsolatba hozható. Kétségtelen ugyanis, hogy a megbetegedés tünete, a hangulati élet, a személyiség megváltozása mind olyan tényezők, amelyek az auto-agresszív cselekmény végrehajtását elősegítik. Az összehasonlító jellegű statisztikákból az is kitűnik, hogy hazánk népességében a világ, az európai átlagos előfordulási gyakoriságnál nagyobb arányban fordul elő az érlemzesedés csoportjába tartozó megbetegedések valamelyike (SCHETTLER, 1961). Kézenfekvőnek látszik arra gondolni, hogy bizonyos mértékig talán itt is kereshetjük annak a sajnálatos jelenségnek egyik okát, mely szerint hazánk népességének körében, más nemzetekhez viszonyítva, sokkal gyakoribb az öngyilkosság elkövetése.

E legutóbbi gondolat úgy merül fel, mint eddigi munkánk alapján a további kutatásainkra vonatkozóan felállítható munkahypotézis, - nyilvánvaló, hogy sem vizsgálati anyagunk önmagában, különösen összehasonlító adatok hiánya miatt, sem esetszáma miatt a végleges állásfoglalást nem teszi lehetővé. Ugy véljük azonban, hogy a magyarországi öngyilkosságok orvosi elemzése során érdemes a továbbiakban részletesen kutatni a cselekmény és az agyi érbetegség kapcsolatát.

7.2.3 Agylágyulás

Gócos agylágyulás állott fenn 59 öngyilkosnál, közöttük 27 férfi és 32 nő esetében. Ezt az 59 esetet külön tárgyalni nem szükséges, mivel ez a kórállapot agyi érlemzesedés talaján fejlődik ki, tehát mind az 59 eset már a megelőző fejezetben értékelésre került (7.26, 7.27 táblázat).

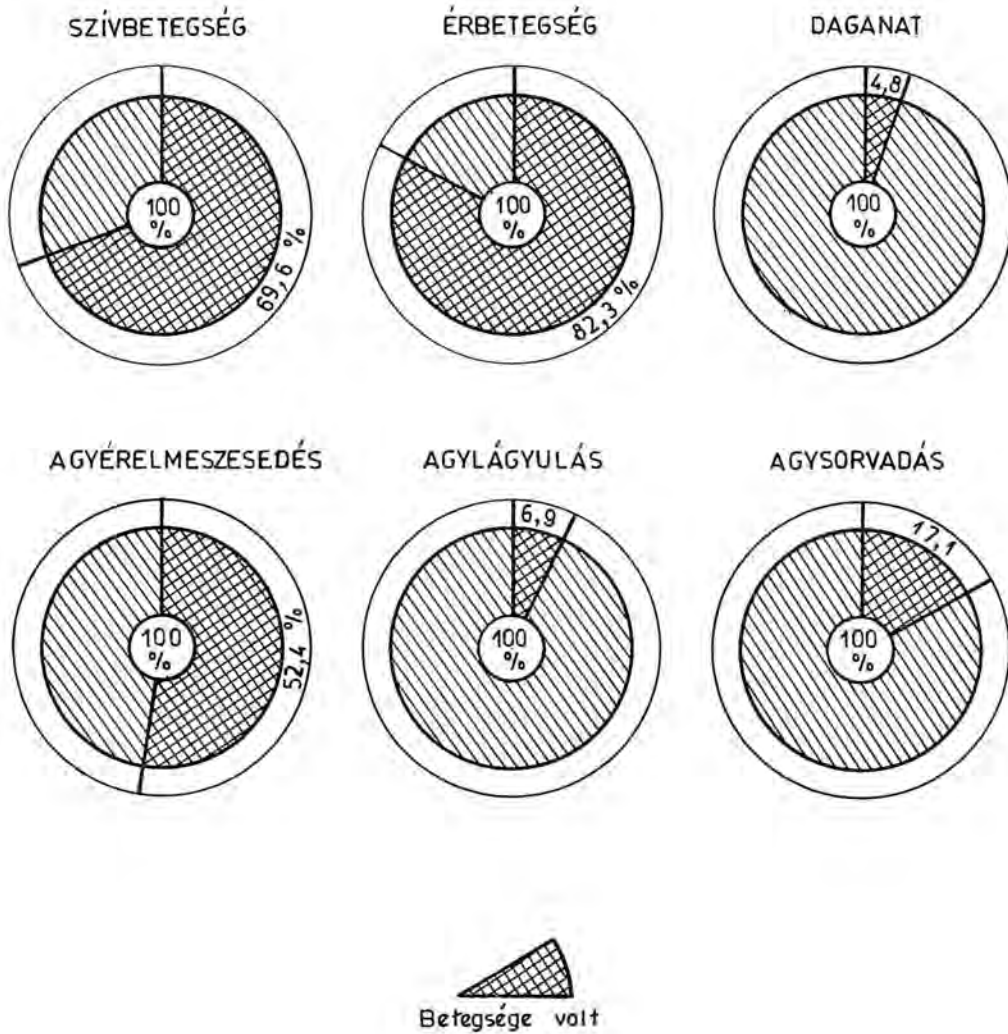
7.2.4 Agysorvadás

A koponya ürterét az ujszülött agyveleje tölti ki legjobban, hiszen az ujszülöttnak legfeljebb 5 ml agyfolyadék (liquor cerebrospinalis) van, mely a kisgyermekkorra eléri kb. a 100-140 ml-t, de idős korra a mennyisége 180-200 ml-re szaporodik fel (PLENERT és HEINE, 1973). Így tehát a nem fiatal korban és nem súlyos mértékben kifejlődő agysorvadás a szervezet általános öregkori sorvadásának (atrophia senilis) részjelensége, élettani öregedési jellegzetesség. Nem is jár minden esetben együtt a szellemi tevékenység, tehetség hanyatlásával. Vannak azonban olyan formái, melyek már fiatalabb életkorban, 40 év táján, vagy azt nem sokkal követően megkezdődnek és ezek kétségtelenül az egyébként leginkább produktív életkori csoportokban súlyosmértékű hanyatlást, a szellemi teljesítőképesség nagyfokú csökkenését okozhatják. Anyagunkban csupán néhány esetben fordult elő 40-60 év közöttieknél középsúlyos vagy súlyos agysorvadás, ezeket az eseteket (két férfi és négy nő) kóros eseteknek minősíthetjük, a többi agysorvadási esetünk azonban tapasztalatunk szerint nem tér el a boncolási anyagban átlagosan előforduló gyakoriságtól.

Megjegyezzük, hogy az agyvelő súlyát minden esetben megmérjük boncoláskor az Igazságügyi Orvostani Intézetben. Ezt az adatot azonban nem vehetjük figyelembe akkor, amikor az agysorvadás meglétét, vagy hiányát állapítjuk meg. Köztudott, hogy mind férfiaknál, mind nőknél élettani körülmények között is igen tág határok jelentik az agyvelő maximális, ill. minimális súlyértékét. Ha egy idős egyénnél csekély agysúlyt állapítunk meg mérlegeléskor, úgy ebből az adatból az agysorvadás mértékére következtetni nem tudunk, mivel soha nem tudjuk azt megállapítani, hogy milyen súlyu volt a kérdéses agyvelő az élet folyamán a maximális fejlettségének időpontjában. Éppen ezért a sorvadás mértékét kvalitatív, minőségi vizsgálattal állapítjuk meg és következtetünk rá az agytekervények el-

keskenyedett voltából, a tekervények közötti barázdák kiszélesedéséből, valamint az agykamrák tágulatából. Az agysorvadás jelenségét elméletileg mikroszkópos, kórszövettani eljárással is vizsgálni lehet, - ennek keresztülvételére azonban 853 esetünkben technikailag mód nem nyílt. A mikroszkópos leletből önmagából egyébként csak ritka esetben és csekély biztonsággal lehet következtetni a kérdéses agyvelő funkcionális állapotára (7.28, 7.29 táblázat, XXVI. ábra).

XXVI. Boncolással megállapított egyes fontosabb betegségek fennállása az öngyilkosoknál

Összefoglalásul megállapíthatjuk, hogy eddigi vizsgálataink arra utalnak: az öngyilkosságot elkövető személyek rosszabb egészségi állapotban vannak, mint az azonos életkorú népesség általában. Feltűnő az érbetegségek és ezen belül az agyi érbetegségek előfordulási gyakorisága. Megítélésünk szerint az öngyilkosságok és öngyilkossági kísérletek megelőzési lehetősége legalább részben orvosi feladat és e téren elsősorban a neurosisban szenvedők gondozásától, az orvos-beteg kapcsolat javulásától várható eredmény.

- A BETEGSÉGEK NEMZETKÖZI OSZTÁLYOZÁSA*, 1965. évi revízió I., II. Medicina Kiadó, Budapest, 1972.
- ANDORKA, R. - CSEH-SZOMBATHY, L. - VAVRO, I.* (1968): Társadalmi elítélés alá eső magatartások előfordulásának területi különbségei. Statisztikai Szemle, 46.; 43-54, 145-158.
- BAKER, A. B. - IANNONE, A.* (1959): Cerebrovascular disease: I. The large arteries of the circle of Willis. Neurology (Minneap.) 9.; 321-332.
- BALÁZS, Gy.* (1936): A menstruáció és öngyilkosság. Orvosi Hetilap, 80.; 630.
- BALÁZS, Gy.* (1949): Altatószermérgezések. Magyar Mentésügy, 2.; 12-20.
- BARTUCZ, L.* (1938): A magyar ember. Királyi Magyar Egyetemi Nyomda, Budapest.
- BENEDEK, I.* (1972): Találkozás a halállal. Új írás, 12.; 99-111.
- BUDA, B.* (1971): Az öngyilkosság. I. Orvosi Hetilap, 112.; 1263-1267.
- BUDA, B.* (1971): Az öngyilkosság. II. Orvosi Hetilap, 112.; 1691-1695.
- BUDA, B.* (1971): Az öngyilkosság. III. Orvosi Hetilap, 112.; 1943-1946.
- BUDA, B.* (1971): Az öngyilkosság. IV. Orvosi Hetilap, 112.; 2327-2332.
- CSEH-SZOMBATHY, L.* (1963): Az öngyilkosság társadalmi jellege. Demográfia, 6.; 186-216.
- CSEH-SZOMBATHY, L. - HENZ, E.* (1965): Az öngyilkosságok vizsgálata. Statisztikai Szemle, 43.; 147-163.
- CSEH-SZOMBATHY, L.* (1974): A statisztikai módszerek alkalmazása az öngyilkosságok vizsgálatánál. In: Andorka, R. - Buda, B. - Cseh-Szombathy, L.: A deviáns viselkedés szociológiája. Gondolat, Budapest, 408-422.
- CSELKO, L.* (1974): Aktiv módon elkövetett öngyilkossági cselekmények elemzése. Népegészségügy, 55.; 330-335.
- DURKHEIM, É.* (1897): La suicide. Étude Sociologique. Paris. (Az öngyilkosság, szociológiai tanulmány) Budapest, 1967.
- FAZEKAS, I. Gy. - JAKOBOVICS, A.* (1955): A női nemiszervek állapota és az öngyilkosság. Magyar Nőorvosok Lapja, 18.; 138.
- GERGELY, M.* (1969): Röpirat az öngyilkosságról. Kortárs, 13.; 1774-1797; 1977-1994.
- HARVIE, F. H.* (1962): Pediatric methods and standards. Lea and Febiger, London.
- HELLPACH, W.* (1939): Geopsyche. 5. Aufl. Leipzig.
- HERNÁDI, Gy.* (1973): A halál környéke. Új írás, 13.; 50-59.
- ILLYÉS, Gy.* (1971): A "sorsproblémákról". Népszabadság, 1971. febr. 14.
- JELLINEK, H. - TABÁK, P. - GIDÁLI, J. - TELKES, M.* (1959): A kórboncolás statisztikai eredményeinek tanulsága a gerontológia geriatriai vonatkozásaiban. MTA Biol. Csop. Közl. 3.; 369-399.
- KÁDÁR, T. - CSELKO, L.* (1973): Öngyilkossági kísérletek elkövetésének körülményeiről. Népegészségügy, 54.; 156-160.
- KÁDÁR, T. - CSELKO, L.* (1973): Adatok az alkoholfogyasztás és az öngyilkosság-kísérleti cselekmények összefüggéseiről. Népegészségügy, 54.; 277-283.
- KÁDÁR, T. - CSELKO, L.* (1973): Öngyilkosságot megkísérelt egyének kapcsolata az egészségügyi ellátással. Népegészségügy, 54.; 273-277.
- KAMARÁS, I. - KOVÁCS, I. - SZAMOSI, J.* (1965): A gyermekkori mérgezésekről 1 700 mérgezett gyermek adatai alapján. Népegészségügy, 46.; 22-25.
- KÉRDŐ, I.* (1951): A Magyar Meteorológiai Társaság Orvosmeteorológiai tanfolyamának előadásai.
- KENYERES, I. - SZUCHOVSKY, Gy.* (1971): Öngyilkosság és menstruáció. Morph. és Ig. Orv. Szle., 1.; 49-55.
- KÖZPONTI STATISZTIKAI HIVATAL* (1973): Öngyilkosság alakulása Magyarországon (1971-72).
- LAK, L.* (1967): Az öngyilkosság okainak vizsgálata. Pszichológiai tanulmányok, 10.; 621.
- MOOSSY, J.* (1959): Development of cerebral atherosclerosis in various age groups.

- NEMESKÉRI, J.* (1970): 1966. évben egyetemi (főiskolai) felvételre jelentkezők demográfiai és testfejlétségi vizsgálata. Népeśégtudományi Kutató Intézet Közleményei, 29. Budapest.
- NYIRO, Gy.* (1961): Psychiatria, Medicina, Budapest.
- PELLER, S.* (1935): Menarche, Menstruation und Selbstmordhandlung. Wien. med. Wschr. I.; 175. II.; 205.
- PLENERT, W. - HEINE, W.* (1973): Normalwerte. VEB Volk u. Gesundheit, Berlin.
- POTONDI, A.* (1964): Öngyilkosság és terhesség. Morph. Ig. Orv. Szle. 4.; 241-244.
- PÖLDINGER, W.* (1968): Die Abschätzung der Suicidalität. Bern-Stuttgart.
- RINGEL, E.* (1969): Selbstmord. In: E. Sieverts (Ed.) Handwörterbuch der Kriminologie. W. de Gruyter, Berlin. Bd. I/2. 125-161.
- De RUDDER, B.* (1952): Grundriss einer Meteorobiologie des Menschen, 3. Aufl.
- SCHETTLER, G.* (1961): Statistik und Epidemiologie der Arteriosklerose in: G. Schettler (Ed.): Arteriosklerose, Aetiologie, Pathologie, Klinik und Therapie. Thieme, Stuttgart. 303-332.
- SCHNEIDER, K.* (1927): Die abnormen seelischen Reaktionen. Leipzig-Wien.
- SPANN, W.* (1956): Das Hirngewicht in Beziehung zur Todesursache und anderen Faktoren. D. Zschrft. f. ges. ger. Med. 44.; 733-741.
- SOMOGYI, E.* (1968): Az igazságügyi orvostan alapjai. Medicina Könyvkiadó, Budapest.
- SZUCHOVSKY, Gy. - KENYERES, I. - HARSÁNYI, L.* (1964): Alkoholos motiváció és befolyásoltság öngyilkosoknál. Népegészségügy. 45.; 218-222.
- SZUCHOVSKY, Gy. - KENYERES, I. - HARSÁNYI, L.* (1969): Analyse von 2956 Vergiftungs-Selbstmordfällen. Dtsch. Zeitschrift. f. ges. ger. Med. 66.; 19-29.
- SZUCHOVSKY, Gy. - KENYERES, I. - HARSÁNYI, L.* (1973): Öngyilkossági halálozás Budapesten az 1961-1970. közötti 10 éves időszakban, I-II. Orvosi Hetilap. 114.; I. 2092-2095; II. 2153-2159.
- TAKÁCSY, L. - KENYERES, I. - SZUCHOVSKY, Gy. - KÉRDŐ, I. - ÖRMÉNYI, I.* (1971): Vizsgálatok az öngyilkosságok meteorológiai összefüggéseiről. I. Morph. és Igazságügyi Orvosi Szemle. 12.; 121-131.
- TÉTAZ, N.* (1970): Du darfst leben. Der Selbstmord. Flamberg, Zürich.
- WHO Kiadvány* (1966): Prevention of Suicide. WHO Public health papers 35.

TÁBLÁZATOK

AZ ÖNGYILKOSOK ÁLTALÁNOS BIOLÓGIAI JELLEMZŐI

2.1 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA TÁPLÁLTSÁG, KORCSOPORTOK ÉS NEM SZERINT

A tápláltság foka	Az öngyilkosok életkora (év)								Együtt
	15-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70 éves és idősebb	ismeretlen	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Férfi

Túltáplált	2	6	3	16	17	9	6	-	59
Közepesen táplált	7	33	45	67	60	39	50	-	301
Gyengén táplált	2	1	8	9	7	27	22	-	76
Senyvesség	-	-	-	3	1	1	-	-	5
Együtt	11	40	56	95	85	76	78	-	441

Nő

Túltáplált	2	3	3	17	15	21	28	-	89
Közepesen táplált	5	25	26	43	56	45	63	-	263
Gyengén táplált	-	4	2	7	9	10	25	1	58
Senyvesség	-	-	-	-	1	1	-	-	2
Együtt	7	32	31	67	81	77	116	1	412

Összesen

Túltáplált	4	9	6	33	32	30	34	-	148
Közepesen táplált	12	58	71	110	116	84	113	-	564
Gyengén táplált	2	5	10	16	16	37	47	1	134
Senyvesség	-	-	-	3	2	2	-	-	7
Összesen	18	72	87	162	166	153	194	1	853

2.2 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA KORCSOPORTOK, TESTI ÉPSÉG ÉS NEM SZERINT

Az öngyilkosok életkora (év)	Elváltóság nincs	Csak felső	Egyik alsó	Mindkét alsó	Felső és alsó	Mozgáskép- telenséget okozó elváltozás	Együtt
		végtag hiányzik					
1	2	3	4	5	6	7	8

Férfi

15-19	11	-	-	-	-	-	11
20-29	40	-	-	-	-	-	40
30-39	54	-	-	-	-	2	56
40-49	93	-	-	-	-	2	95
50-59	82	-	-	-	-	3	85
60-69	71	-	3	-	-	2	76
70 éves és idősebb	76	-	1	-	-	1	78
Ismeretlen	-	-	-	-	-	-	-
Együtt	427	-	4	-	-	10	441

Nő

15-19	7	-	-	-	-	-	7
20-29	31	-	-	-	-	1	32
30-39	31	-	-	-	-	-	31
40-49	65	-	-	-	-	2	67
50-59	76	-	1	-	-	4	81
60-69	74	-	-	-	-	3	77
70 éves és idősebb	109	-	1	1	-	5	116
Ismeretlen	1	-	-	-	-	-	1
Együtt	394	-	2	1	-	15	412

Összesen

15-19	18	-	-	-	-	-	18
20-29	71	-	-	-	-	1	72
30-39	85	-	-	-	-	2	87
40-49	158	-	-	-	-	4	162
50-59	158	-	1	-	-	7	166
60-69	145	-	3	-	-	5	153
70 éves és idősebb	185	-	2	1	-	6	194
Ismeretlen	1	-	-	-	-	-	1
Összesen	821	-	6	1	-	25	853

2.3 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZTLÁSA KORCSOPORTOK, AZ AGY SÚLYA ÉS NEM SZERINT

Az öngyilkosok életkora (év)	Az agy súlya										Együtt
	-1 000	1 001 -1 100	1 101 -1 200	1 201 -1 300	1 301 -1 400	1 401 -1 500	1 501 -1 600	1 601 -1 700	1 701-	isme- retlen	
	gramm										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Férfi

15-19	-	-	1	2	2	1	1	-	-	4	11
20-29	-	-	1	3	10	3	2	1	-	20	40
30-39	-	-	-	12	13	8	2	-	1	20	56
40-49	-	-	2	11	35	14	4	-	-	29	95
50-59	-	-	1	15	26	9	2	-	1	31	85
60-69	1	1	3	22	21	2	2	-	-	24	76
70 éves és idősebb	3	-	7	32	12	4	-	-	-	20	78
Ismeretlen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Együtt	4	1	15	97	119	41	13	1	2	148	441

Nő

15-19	-	-	-	2	3	1	-	-	-	1	7
20-29	-	-	2	4	9	3	-	-	-	14	32
30-39	-	1	-	13	6	1	1	-	-	9	31
40-49	-	2	1	13	22	5	-	-	-	24	67
50-59	-	1	5	22	27	4	-	-	-	22	81
60-69	-	3	3	29	17	2	-	-	-	23	77
70 éves és idősebb	-	6	21	35	16	4	1	-	-	33	116
Ismeretlen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Együtt	-	13	32	118	100	20	2	-	-	127	412

Összesen

15-19	-	-	1	4	5	2	1	-	-	5	18
20-29	-	-	3	7	19	6	2	1	-	34	72
30-39	-	1	-	25	19	9	3	-	1	29	87
40-49	-	2	3	24	57	19	4	-	-	53	162
50-59	-	1	6	37	53	13	2	-	1	53	166
60-69	1	4	6	51	38	4	2	-	-	47	153
70 éves és idősebb	3	6	28	67	28	8	1	-	-	53	194
Ismeretlen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Összesen	4	14	47	215	219	61	15	1	2	275	853

2.4 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA KORCSOPORTOK, A SZIV SÚLYA ÉS NEM SZERINT

Az öngyilkosok életkora (év)	A sziv súlya									Együtt
	-200	201-250	251-300	301-350	351-400	401-450	451-500	501-	ismeretlen	
	gramm									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

Férfi

15-19	-	2	2	5	-	-	-	-	2	11
20-29	-	1	5	18	10	3	-	-	3	40
30-39	-	1	8	18	24	2	1	1	1	56
40-49	-	1	3	29	36	15	5	2	4	95
50-59	-	-	9	13	29	11	10	5	8	85
60-69	-	2	4	12	24	13	5	10	6	76
70 éves és idősebb	-	2	5	15	23	18	5	5	5	78
Ismeretlen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Együtt	-	9	36	110	146	62	26	23	29	441

Nő

15-19	-	-	3	4	-	-	-	-	-	7
20-29	1	4	14	8	3	1	-	-	1	32
30-39	1	2	9	10	5	1	-	1	2	31
40-49	-	5	14	24	13	4	-	2	5	67
50-59	1	4	20	25	20	5	2	1	3	81
60-69	-	1	10	25	21	11	1	6	2	77
70 éves és idősebb	-	4	22	29	29	16	9	2	5	116
Ismeretlen	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1
Együtt	3	20	92	126	91	38	12	12	18	412

Összesen

15-19	-	2	5	9	-	-	-	-	2	18
20-29	1	5	19	26	13	4	-	-	4	72
30-39	1	3	17	28	29	3	1	2	3	87
40-49	-	6	17	53	49	19	5	4	9	162
50-59	1	4	29	38	49	16	12	6	11	166
60-69	-	3	14	37	45	24	6	16	8	153
70 éves és idősebb	-	6	27	44	52	34	14	7	10	194
Ismeretlen	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1
Összesen	3	29	128	236	237	100	38	35	47	853

2.5 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA KORCSOPORTOK, A MÁJ SÚLYA ÉS NEM SZERINT

Az öngyilkosok életkora (év)	A máj súlya								Együtt
	-1 000	1 001 -1 200	1 201 -1 400	1 401 -1 600	1 601 -1 800	1 801 -2 000	2 001-	ismeretlen	
	gramm								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Férfi

15-19	-	2	3	3	-	-	-	3	11
20-29	-	-	3	9	12	1	1	14	40
30-39	-	1	6	18	17	2	1	11	56
40-49	-	2	12	20	29	9	2	21	95
50-59	-	-	8	15	18	6	4	34	85
60-69	-	2	7	17	16	5	1	28	76
70 éves és idősebb	-	6	14	13	14	3	-	28	78
Ismeretlen	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Együtt	-	13	53	95	106	26	9	139	441

Nő

15-19	-	1	5	-	-	-	-	1	7
20-29	-	3	4	11	2	-	1	11	32
30-39	-	1	5	5	4	1	-	15	31
40-49	1	3	12	14	14	2	-	21	67
50-59	1	1	10	20	13	6	-	30	81
60-69	2	2	11	20	18	1	-	23	77
70 éves és idősebb	-	10	15	21	18	4	-	48	116
Ismeretlen	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Együtt	4	21	62	91	69	14	1	150	412

Összesen

15-19	-	3	8	3	-	-	-	4	18
20-29	-	3	7	20	14	1	2	25	72
30-39	-	2	11	23	21	3	1	26	87
40-49	1	5	24	34	43	11	2	42	162
50-59	1	1	18	35	31	12	4	64	166
60-69	2	4	18	37	34	6	1	51	153
70 éves és idősebb	-	16	29	34	32	7	-	76	194
Ismeretlen	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Összesen	4	34	115	186	175	40	10	289	853

2.6 AZ ÖNGYILKOSSÁGOT MENSTRUÁCIÓS ÁLLAPOTBAN ELKÖVETETT NŐK MEGOSZLÁSA
AZ ÖNGYILKOSSÁG VALÓSZINŰ OKA ÉS KORCSOPORTOK SZERINT

Az öngyilkosság valószínű oka	15-19	20-29	30-39	40-49	Együtt
	éves életkorban, az öngyilkosságot menstruációs állapotban elkövetett nők száma				
1	2	3	4	5	6
Ideg-, elmebetegség	-	6	4	6	16
Egyéb betegség	-	-	2	1	3
Öregkor	-	-	-	-	-
Családi viszály	-	1	-	2	3
Anyagi nehézségek	-	-	-	-	-
Szerelmi bánat	2	2	-	-	4
Munkahelyi ok	-	-	-	-	-
Bűncselekmény elkövetése	-	1	-	-	1
Iskolai ok	1	-	-	-	1
Alkoholizmus, ittasság	-	-	-	1	1
Elhagyatottság	-	-	-	-	-
Egyéb	-	1	-	-	1
Ismeretlen	-	-	-	-	-
Összesen	3	11	6	10	30

2.7 AZ ÖNGYILKOS NŐK MEGOSZLÁSA AZ ÖNGYILKOSSÁG VALÓSZINŰ OKA
ÉS A MENSTRUÁCIÓ FENNÁLLÁSA SZERINT

Az öngyilkosság valószínű oka	50 évesnél idősebb életkora, nőgyógyászati műtét vagy terhessége miatt menstruációképtelen nő	15-49 éves menstruációképes nőnél				Együtt
		az öngyilkosság elkövetésekor a menstruáció				
		fennállt	nem állt fenn	fennállása ismeretlen	3+4+5 rovat együtt	
1	2	3	4	5	6	7
Ideg-, elmebetegség	84	16	29	9	54	138
Egyéb betegség	97	3	16	3	22	119
Öregkor	30	-	-	1	1	31
Családi viszály	11	3	11	3	17	28
Szerelmi bánat	2	4	4	2	10	12
Munkahelyi ok	1	-	1	1	2	3
Bűncselekmény elkövetése	1	1	-	-	1	2
Iskolai ok	-	1	1	-	2	2
Alkoholizmus, ittasság	12	1	4	1	6	18
Elhagyatottság	23	-	-	-	-	23
Egyéb	2	1	-	-	1	3
Ismeretlen	26	-	6	1	7	33
Összesen	289	30	72	21	123	412

2.8 AZ ÖNGYILKOSSÁGOT MENSTRUÁCIÓS ÁLLAPOTBAN ELKÖVETETT NŐK MEGOSZLÁSA
AZ ÖNGYILKOSSÁG MÓDJA ÉS KORCSOPORTOK SZERINT

Az öngyilkosság módja	15-19	20-29	30-39	40-49	Együtt
	éves életkorban, az öngyilkosságot menstruációs állapotban elkövetett nők száma				
1	2	3	4	5	6
Co-	-	4	-	1	5
Altatószer-	1	3	-	3	7
Nikotin-	-	-	1	-	1
Cyán-	-	-	-	-	-
Növényvédőszer-	1	1	-	-	2
Egyéb	-	1	1	-	2
Lövés	-	-	-	-	-
Csukló- nyakmetszés	-	-	-	-	-
Szurás	-	-	-	-	-
Jármű elé ugrás	-	-	-	-	-
Magasból leugrás	-	2	3	1	6
Önakaasztás	-	-	1	5	6
Vizbeugrás	1	-	-	-	1
Önégetés	-	-	-	-	-
Áramütés	-	-	-	-	-
Egyéb	-	-	-	-	-
Összesen	3	11	6	10	30

2.9 AZ ÖNGYILKOS NŐK MEGOSZLÁSA AZ ÖNGYILKOSSÁG MÓDJA
ÉS A MENSTRUÁCIÓ FENNÁLLÁSA SZERINT

Az öngyilkosság módja	50 évesnél idősebb életkora, nőgyógyászati műtete vagy terhessége miatt menstruációképtelen nő	15-49 éves menstruációképes nőnél				Együtt
		az öngyilkosság elkövetésekor a menstruáció				
		fennállt	nem állt fenn	fennállása ismeretlen	3+4+5 rovat együtt	
1	2	3	4	5	6	7
Co-	50	5	23	2	30	80
Altatószer-	147	7	26	13	46	193
Nikotin-	3	1	1	-	2	5
Cyán-	-	-	1	-	1	1
Növényvédőszer-	4	2	-	1	3	7
Egyéb	16	2	2	1	5	21
Lövés	-	-	-	-	-	-
Csukló vagy nyakmetszés	2	-	1	-	1	3
Szurás	1	-	-	-	-	1
Jármű elé ugrás	5	-	2	-	2	7
Magasból leugrás	19	6	5	1	12	31
Önakaasztás	32	6	8	2	16	48
Vizbeugrás	6	1	3	-	4	10
Önégetés	3	-	-	1	1	4
Áramütés	-	-	-	-	-	-
Egyéb	1	-	-	-	-	1
Összesen	289	30	72	21	123	412

**2.10 AZ ÖNGYILKOSSÁGOT MENSTRUÁCIÓS ÁLLAPOTBAN ELKÖVETETT NŐK MEGOSZLÁSA
AZ ÖNGYILKOSSÁG ELKÖVETÉSÉT KÖZVETLENÜL MEGELŐZŐEN ELŐFORDULT KONFLIKTUS
ÉS KORCSOPORTOK SZERINT**

Az öngyilkosság elkövetését közvetlenül megelőzően előfordult konfliktus		15-19	20-29	30-39	40-49	Együtt
		éves életkorban, az öngyilkosságot menstruációs állapotban elkövetett nők száma				
1		2	3	4	5	6
<u>Családi:</u>	Nem volt	3	7	6	7	23
	Volt,					
	házasféllel, élettársal	-	4	-	3	7
	gyermekkel	-	-	-	-	-
	szülővel	-	-	-	-	-
	egyéb rokonnal	-	-	-	-	-
	többekkel	-	-	-	-	-
	Ismeretlen	-	-	-	-	-
	Együtt	3	11	6	10	30
<u>Szerelmi:</u>	Nem volt	2	9	6	9	26
	Volt	1	2	-	-	3
	Ismeretlen	-	-	-	1	1
	Együtt	3	11	6	10	30
<u>Munkahelyi:</u>	Nem volt	3	11	6	9	29
	Volt	-	-	-	-	-
	Ismeretlen	-	-	-	1	1
	Együtt	3	11	6	10	30
<u>Iskolai fegyelmi:</u>	Nem volt	3	11	5	9	28
	Volt	-	-	-	-	-
	Ismeretlen	-	-	1	1	2
	Együtt	3	11	6	10	30
<u>Iskolai tanulmányi:</u>	Nem volt	2	11	5	9	27
	Volt	1	-	1	-	2
	Ismeretlen	-	-	-	1	1
	Együtt	3	11	6	10	30
<u>Anyagi:</u>	Nem volt	3	10	5	8	26
	Volt	-	1	1	1	3
	Ismeretlen	-	-	-	1	1
	Együtt	3	11	6	10	30
<u>Elhagyatottság:</u>	Nem volt	3	11	6	8	28
	Volt	-	-	-	1	1
	Ismeretlen	-	-	-	1	1
	Együtt	3	11	6	10	30
<u>Egyéb:</u>	Nem volt	1	4	-	4	9
	Volt, önmagával	1	3	4	3	11
	más okból	1	3	1	2	7
	Ismeretlen	-	1	1	1	3
	Együtt	3	11	6	10	30

2.11 AZ ÖNGYILKOS NŐK MEGOSZLÁSA
AZ ÖNGYILKOSSÁG ELKÖVETÉSÉT KÖZVETLENÜL MEGELŐZŐEN ELŐFORDULT KONFLIKTUS
ÉS A MENSTRUÁCIÓ FENNÁLLÁSA SZERINT

Az öngyilkosság elkövetését közvetlenül megelőzően előfordult konfliktus	50 évesnél idősebb életkora, nőgyógyászati műtete vagy terhessége miatt menstruációképtelen nő	15-49 éves menstruációképes nőnél				Együtt	
		az öngyilkosság elkövetésekor a menstruáció					
		fennállt	nem állt fenn	fennállása ismeretlen	3+4+5 rovat együtt		
I	2	3	4	5	6	7	
<u>Családi:</u>	Nem volt	230	23	46	12	81	311
	Volt,						
házastárssal, élettárssal		24	7	10	3	20	44
gyermekkel		7	-	5	-	5	12
szülővel		1	-	2	1	3	4
egyéb rokonnal		7	-	2	1	3	10
többekkel		4	-	1	1	2	6
Együtt	Ismeretlen	16	-	6	3	9	25
		289	30	72	21	123	412
<u>Szerelmi:</u>	Nem volt	270	26	53	15	94	364
	Volt	6	3	8	3	14	20
Együtt	Ismeretlen	13	1	11	3	15	28
		289	30	72	21	123	412
<u>Munkahelyi:</u>	Nem volt	266	29	64	16	109	375
	Volt	9	-	1	2	3	12
Együtt	Ismeretlen	14	1	7	3	11	25
		289	30	72	21	123	412
<u>Iskolai fegyelmi:</u>	Nem volt	274	28	64	18	110	384
	Volt	1	-	1	-	1	2
Együtt	Ismeretlen	14	2	7	3	12	26
		289	30	72	21	123	412
<u>Iskolai tanulmányi:</u>	Nem volt	274	27	65	17	109	383
	Volt	1	2	-	1	3	4
Együtt	Ismeretlen	14	1	7	3	11	25
		289	30	72	21	123	412
<u>Anyagi:</u>	Nem volt	263	26	63	17	106	369
	Volt	11	3	2	1	6	17
Együtt	Ismeretlen	15	1	7	3	11	26
		289	30	72	21	123	412
<u>Elhagyatottság:</u>	Nem volt	231	28	62	17	107	338
	Volt	44	1	3	1	5	49
Együtt	Ismeretlen	14	1	7	3	11	25
		289	30	72	21	123	412
<u>Egyéb:</u>	Nem volt	65	9	30	8	47	112
	Volt, önmagával	52	11	5	4	20	72
	más okból	151	7	31	6	44	195
Együtt	Ismeretlen	21	3	6	3	12	33
		289	30	72	21	123	412

2.12 AZ ÖNGYILKOS NŐK MEGOSZLÁSA AZ ÖNGYILKOSSÁG VALÓSZÍNŰ OKA,
A TERHESSÉG FENNÁLLÁSA ÉS A TERHESSÉGI IDŐ SZERINT

Az öngyilkosság valószínű oka	Nem terhes nők száma	A terhes nők				Együtt 3+4+5	Együtt
		1-3	3-6	6 hónap feletti			
		hónapos					
		terhességi ideje					
1	2	3	4	5	6	7	
Ideg, - elmebetegség	138	-	-	-	-	138	
Egyéb betegség	117	1	1	-	2	119	
Öregkor	31	-	-	-	-	31	
Családi viszály	28	-	-	-	-	28	
Szerelmi bánat	11	-	1	-	1	12	
Munkahelyi ok	3	-	-	-	-	3	
Bűncselekmény elkövetése	2	-	-	-	-	2	
Iskolai ok	2	-	-	-	-	2	
Alkoholizmus, ittasság	18	-	-	-	-	18	
Elhagyatottság	23	-	-	-	-	23	
Egyéb	3	-	-	-	-	3	
Ismeretlen	33	-	-	-	-	33	
Együtt	409	1	2	-	3	412	

DEMOGRÁFIAI JELLEMZŐK

3.1 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA A SZÜLETÉSI HELY TELEPÜLÉS JELLEGE,
KORCSOPORTOK ÉS NEM SZERINT

A születési hely település jellege	Az öngyilkosok életkora (év)								Együtt
	15-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70 éves és idő- sebb	isme- retlen	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Férfi

Budapest	9	23	22	34	30	20	22	-	160
Megyei városok	-	1	4	3	-	1	-	-	9
Városok	1	1	7	9	8	8	9	-	43
Községek	1	15	23	45	35	34	31	-	184
Az 1910. évi területű Magyarország	-	-	-	4	12	12	13	-	41
Egyéb külföld	-	-	-	-	-	1	2	-	3
Ismeretlen	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Együtt	11	40	56	95	85	76	78	-	441

Nő

Budapest	5	13	15	26	30	30	33	-	152
Megyei városok	-	-	1	2	4	5	6	-	18
Városok	-	4	7	11	12	10	9	-	53
Községek	2	13	7	23	23	20	39	-	127
Az 1910. évi területű Magyarország	-	-	-	3	12	10	20	-	45
Egyéb külföld	-	1	1	2	-	2	7	-	13
Ismeretlen	-	1	-	-	-	-	2	1	4
Együtt	7	32	31	67	81	77	116	1	412

Összesen

Budapest	14	36	37	60	60	50	55	-	312
Megyei városok	-	1	5	5	4	6	6	-	27
Városok	1	5	14	20	20	18	18	-	96
Községek	3	28	30	68	58	54	70	-	311
Az 1910. évi területű Magyarország	-	-	-	7	24	22	33	-	86
Egyéb külföld	-	1	1	2	-	3	9	-	16
Ismeretlen	-	1	-	-	-	-	3	1	5
Összesen	18	72	87	162	166	153	194	1	853

3.2 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA SZÜLETÉSI HELY ÉS KORCSOPORTOK SZERINT

A születési hely megnevezése	A település jellege	Az öngyilkosok életkora (év)								Együtt
		15-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70 éves és idősebb	Ismeretlen	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Budapest		14	36	37	60	60	50	55	-	312
Baranya m.	Város	-	-	1	2	2	2	1	-	8
	Község	-	1	-	2	2	-	1	-	6
	Együtt	-	1	1	4	4	2	2	-	14
Bács-Kiskun m.	Város	-	1	3	3	1	3	1	-	12
	Község	-	1	4	5	4	1	9	-	24
	Együtt	-	2	7	8	5	4	10	-	36
Békés m.	Város	1	-	-	1	1	1	-	-	4
	Község	1	3	3	4	4	2	2	-	19
	Együtt	2	3	3	5	5	3	2	-	23
Borsod-Abauj-Zemplén m.	Város	-	2	4	-	1	-	1	-	4
	Község	1	3	-	5	1	1	5	-	16
	Együtt	1	5	4	5	2	1	6	-	24
Csongrád m.	Város	-	-	2	4	1	5	4	-	16
	Község	-	-	1	-	2	3	1	-	7
	Együtt	-	-	3	4	3	8	5	-	23
Fejér m.	Város	-	-	-	-	1	-	2	-	3
	Község	-	1	-	2	2	5	5	-	15
	Együtt	-	1	-	2	3	5	7	-	18
Győr-Sopron m.	Város	-	-	1	1	1	3	1	-	7
	Község	-	1	-	2	2	1	-	-	6
	Együtt	-	1	1	3	3	4	1	-	13
Hajdu-Bihar m.	Város	-	1	1	4	1	2	2	-	11
	Község	-	2	-	4	3	3	8	-	20
	Együtt	-	3	1	8	4	5	10	-	31
Heves m.	Város	-	-	1	-	-	2	1	-	4
	Község	-	-	3	3	3	1	-	-	10
	Együtt	-	-	4	3	3	3	1	-	14
Komárom m.	Város	-	-	1	2	1	-	1	-	5
	Község	-	2	1	1	-	3	2	-	9
	Együtt	-	2	2	3	1	3	3	-	14
Nógrád m.	Város	-	1	-	-	1	-	-	-	2
	Község	-	-	-	-	2	-	1	-	3
	Együtt	-	1	-	-	3	-	1	-	5

3.2 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZTLÁSA SZÜLETÉSI HELY ÉS KORCSOPORTOK SZERINT (folytatás)

A születési hely megnevezése	A település jellege	Az öngyilkosok életkora (év)								Együtt
		15-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70 éves és idősebb	Ismeretlen	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Pest m.	Város	-	-	2	2	1	3	2	-	10
	Község	-	4	8	16	11	13	11	-	63
	Együtt	-	4	10	18	12	16	13	-	73
Somogy m.	Város	-	-	1	-	1	-	-	-	2
	Község	-	1	2	1	5	2	-	-	11
	Együtt	-	1	3	1	6	2	-	-	13
Szabolcs-Szatmár m.	Város	-	-	-	3	-	-	2	-	5
	Község	-	6	5	7	6	7	6	-	37
	Együtt	-	6	5	10	6	7	8	-	42
Szolnok m.	Város	-	-	1	3	7	1	4	-	16
	Község	-	1	1	8	5	4	9	-	28
	Együtt	-	1	2	11	12	5	13	-	44
Tolna m.	Város	-	-	-	-	2	-	-	-	2
	Község	-	-	1	-	1	2	3	-	7
	Együtt	-	-	1	-	3	2	3	-	9
Vas m.	Város	-	-	-	-	-	1	1	-	2
	Község	-	1	-	3	2	2	3	-	11
	Együtt	-	1	-	3	2	3	4	-	13
Veszprém m.	Város	-	-	1	-	1	1	1	-	4
	Község	1	1	1	2	2	2	4	-	13
	Együtt	1	1	2	2	3	3	5	-	17
Zala m.	Város	-	1	-	-	1	-	-	-	2
	Község	-	-	-	3	1	2	-	-	6
	Együtt	-	1	-	3	2	2	-	-	8
Az 1910. évi területű Magyarország	Város	-	-	-	3	11	11	10	-	35
	Község	-	-	-	4	13	11	23	-	51
	Együtt	-	-	-	7	24	22	33	-	86
Egyéb külföld	Város	-	-	1	2	-	2	5	-	10
	Község	-	-	-	-	-	1	2	-	3
	Együtt	-	1 ^{a/}	1	2	-	3	9 ^{a/}	-	16 ^{a/}
Ismeretlen		-	1	-	-	-	-	3	1	5
	Összesen	18	72	87	162	166	153	194	1	853

a/ = Ismeretlen születési helyű öngyilkosokkal együtt.

3.3 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA IDEIGLENES ÉS ÁLLANDÓ LAKÓHELY SZERINT

Ideiglenes lakóhely (megye)	Állandó lakóhely						Együtt
	Budapest	megyei város	város	község	külföld	ismeretlen	
1	2	3	4	5	6	7	8
Nem volt	749	2	9	38	1	-	799
Budapest	11	1	6	23	-	-	41
Baranya	-	-	1	-	-	-	1
Bács-Kiskun	1	-	-	-	-	-	1
Békés	-	-	-	-	-	-	-
Borsod-Abauj-Zemplén	-	-	-	-	-	-	-
Csongrád	-	-	-	-	-	-	-
Fejér	1	-	-	-	-	-	1
Győr-Sopron	-	-	-	-	-	-	-
Hajdu-Bihar	-	-	-	-	-	-	-
Heves	-	-	-	-	-	-	-
Komárom	-	-	-	-	-	-	-
Pest	3	-	1	2	-	-	6
Somogy	1	-	-	-	-	-	1
Szabolcs-Szatmár	-	-	-	-	-	-	-
Szolnok	-	-	-	-	-	-	-
Tolna	-	-	-	-	-	-	-
Vas	1	-	-	-	-	-	1
Veszprém	-	-	-	-	-	-	-
Zala	-	-	-	-	-	-	-
Ismeretlen	1	-	-	-	-	1	2
Összesen	768	3	17	63	1	1	853

3.4 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA AZ ÖNGYILKOSSÁG VALÓSZINŰ OKA,
ISKOLAI VÉGZETTSÉG ÉS NEM SZERINT

Az öngyilkosság valószínű oka	Nem járt iskolába	Általá- nos iskolai	Közép- iskolai	Felső- foku	Általá- nos iskola és szakmunkás iskolai	Közép	Felső- foku	Isme- retlen	Együtt
		végzettségű öngyilkosok							
		3	4	5	6	7	8		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Férfi

Ideg-, elmebetegség	1	38	17	16	4	-	-	2	78
Egyéb betegség	2	89	12	9	5	-	-	7	124
Öregkor	-	4	2	-	2	-	-	2	10
Családi vizzály	-	27	6	1	2	-	-	2	38
Anyagi nehézségek	-	1	-	1	1	-	-	-	3
Szerelmi bánat	-	4	3	-	-	-	-	-	7
Munkahelyi ok	-	7	1	2	-	-	-	-	10
Bűncselekmények elkövetése	-	6	-	1	2	-	-	1	10
Iskolai ok	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Alkoholizmus, ittasság	1	89	12	4	8	1	-	5	100
Elhagyatottság	1	15	2	1	2	-	-	-	21
Egyéb	1	2	-	1	-	-	-	1	5
Ismeretlen	-	20	6	5	-	1	-	3	35
Együtt	6	282	61	41	26	2	-	23	441

Nő

Ideg-, elmebetegség	-	103	19	7	6	-	-	3	138
Egyéb betegség	3	85	14	6	2	-	-	9	119
Öregkor	1	22	3	1	-	-	-	4	31
Családi vizzály	-	18	6	2	1	-	-	1	28
Anyagi nehézségek	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Szerelmi bánat	-	4	6	-	1	1	-	-	12
Munkahelyi ok	-	1	2	-	-	-	-	-	3
Bűncselekmények elkövetése	-	1	-	-	-	-	-	1	2
Iskolai ok	-	1	1	-	-	-	-	-	2
Alkoholizmus, ittasság	1	11	5	-	-	-	-	1	18
Elhagyatottság	-	19	2	-	-	-	-	2	23
Egyéb	2	-	-	-	1	-	-	-	3
Ismeretlen	1	21	1	1	3	-	-	6	33
Együtt	8	286	59	17	14	1	-	27	412

Összesen

Ideg-, elmebetegség	1	141	36	23	10	-	-	5	216
Egyéb betegség	5	174	26	15	7	-	-	16	243
Öregkor	1	26	5	1	2	-	-	6	41
Családi vizzály	-	45	12	3	3	-	-	3	66
Anyagi nehézségek	-	1	-	1	1	-	-	-	3
Szerelmi bánat	-	8	9	-	1	1	-	-	19
Munkahelyi ok	-	8	3	2	-	-	-	-	13
Bűncselekmények elkövetése	-	7	-	1	2	-	-	2	12
Iskolai ok	-	1	1	-	-	-	-	-	2
Alkoholizmus, ittasság	2	80	17	4	8	1	-	6	118
Elhagyatottság	1	34	4	1	2	-	-	2	44
Egyéb	3	2	-	1	1	-	-	1	8
Ismeretlen	1	41	7	6	3	1	-	9	68
Összesen	14	568	120	58	40	3	-	50	853

3.5 AZ AKTIV ÉS INAKTIV KERESŐ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA
AZ UTOLSÓ FOGLALKOZÁS ÉS NEM SZERINT

Az öngyilkosok utolsó foglalkozása	Az aktív kereső			Az inaktív kereső		
	férfi	nő	összes	férfi	nő	összes
	öngyilkosok száma					
1	2	3	4	5	6	7
Műszaki foglalkozások	18	2	20	9	2	11
Ebből: műszaki irányító, termelés irányító	2	-	2	-	-	-
mérnök (mezőgazdasági is)	3	1	4	4	-	4
technikus (mezőgazdasági is)	7	-	7	-	1	1
művezető	1	-	1	1	-	1
egyéb műszaki	5	1	6	3	1	4
Államigazgatási, gazdasági vezetők	5	1	6	2	-	2
Ebből: jogász	1	-	1	-	-	-
főkönyvelő, közgazdász	1	1	2	1	-	1
Egészségügyi, oktatási, népművelési foglalkozások	19	15	34	7	11	18
Ebből: orvos, gyógyszerész	3	-	3	1	-	1
ápolónő, védőnő és egyéb egészségügyi foglalkozásúak	-	7	7	1	5	6
egyetemi-, középiskolai-, általános iskolai tanár	4	2	6	2	1	3
tanító, ovónő, egyéb oktató és nevelő	2	3	5	1	-	1
egyéb értelmiségi	1	2	3	-	1	1
művészeti és népművelési foglalkozások	7	1	8	1	1	2
Közlekedési, kereskedelmi, számviteli, irodai foglalkozásúak	23	46	69	25	40	65
Ebből: kereskedelmi, idegenforgalmi foglalkozásúak	7	-	7	8	3	11
számviteli, pénzügyi foglalkozásúak	-	5	5	1	3	4
ügyviteli- és irodagép, foglalkozásúak	1	13	14	-	5	5
bérelszámoló és egyéb irodai foglalkozások	6	25	31	12	23	35
Szellemi foglalkozások összesen:	65	64	129	43	53	96
Fizikai foglalkozások összesen:	184	76	260	129	85	214
Ebből: kohász, kovács és egyéb kohászati foglalkozások	5	-	5	5	1	6
lakatos	6	-	6	14	-	14
fémmegmunkáló, forgácsoló	5	1	6	4	1	5
asztalos és egyéb faipari foglalkozások	4	-	4	6	-	6
fonó, szövő és egyéb textilipari foglalkozások	3	4	7	2	7	9
szabó, szabász és egyéb ruházati ipari foglalkozások	1	2	3	5	9	14
cipész, szücs és egyéb bőripari foglalk.	4	1	5	3	2	5
kőműves, ács és egyéb építőipari foglalk.	25	2	27	14	-	14
földműves, kertész	2	2	4	3	6	9
kereskedelmi fizikai foglalkozások	4	4	8	6	7	13
vendéglátóipari fizikai foglalkozások	5	2	7	1	5	6
szolgáltatási fizikai foglalkozások	4	5	9	3	2	5
járművezető	10	1	11	5	1	6
kalauz és egyéb közlekedési foglalkozások	4	-	4	5	2	7
segédmunkás	51	23	74	17	20	37
köztisztasági munka és hasonló	4	4	8	2	2	4
kisegítő	1	6	7	15	5	20
Foglalkozása nem volt	-	-	-	-	44	44
Ismeretlen	-	-	-	3	4	7
Összesen	249	140	389	175	186	361

3.6 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA AZ ÖNGYILKOSSÁG VALÓSZÍNŰ OKA, AKTIVITÁS ÉS NEM SZERINT

Az öngyilkosság valószínű oka	Aktív kereső	Öreg-ségi	Özve-gyi	Rokkant-sági	Tanuló	Egyéb eltartott	Foglalkozás nélküli	Ismeretlen	Együtt
		nyugdíjas							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Férfi

Ideg-, elmebetegség	41	14	-	21	1	1	-	-	78
Egyéb betegség	38	62	-	19	1	4	-	-	124
Öregkor	-	9	-	-	-	1	-	-	10
Családi viszály	30	5	-	2	1	-	-	-	38
Anyagi nehézségek	3	-	-	-	-	-	-	-	3
Szerelmi bánat	5	-	-	-	2	-	-	-	7
Munkahelyi ok	10	-	-	-	-	-	-	-	10
Bűncselekmény elkövetése	8	1	-	1	-	-	-	-	10
Iskolai ok	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Alkoholizmus, ittasság	83	10	-	4	-	1	2	-	100
Elhagyatottság	5	15	-	1	-	-	-	-	21
Egyéb	3	2	-	-	-	-	-	-	5
Ismeretlen	23	8	-	1	1	2	-	-	35
Együtt	249	126	-	49	6	9	2	-	441

Nő

Ideg-, elmebetegség	55	31	10	16	1	25	-	-	138
Egyéb betegség	26	36	16	10	-	30	1	-	119
Öregkor	1	12	10	2	-	6	-	-	31
Családi viszály	17	2	1	2	-	6	-	-	28
Anyagi nehézségek	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Szerelmi bánat	10	-	-	1	1	-	-	-	12
Munkahelyi ok	3	-	-	-	-	-	-	-	3
Bűncselekmény elkövetése	2	-	-	-	-	-	-	-	2
Iskolai ok	-	-	-	-	2	-	-	-	2
Alkoholizmus, ittasság	7	6	2	1	-	2	-	-	18
Elhagyatottság	3	9	6	1	-	2	-	2	23
Egyéb	1	1	-	-	-	1	-	-	3
Ismeretlen	15	9	1	1	-	6	-	1	33
Együtt	140	106	46	34	4	78	1	3	412

Összesen

Ideg-, elmebetegség	96	45	10	37	2	26	-	-	216
Egyéb betegség	64	98	16	29	1	34	1	-	243
Öregkor	1	21	10	2	-	7	-	-	41
Családi viszály	47	7	1	4	1	6	-	-	66
Anyagi nehézségek	3	-	-	-	-	-	-	-	3
Szerelmi bánat	15	-	-	1	3	-	-	-	19
Munkahelyi ok	13	-	-	-	-	-	-	-	13
Bűncselekmény elkövetése	10	1	-	1	-	-	-	-	12
Iskolai ok	-	-	-	-	2	-	-	-	2
Alkoholizmus, ittasság	90	16	2	5	-	3	2	-	118
Elhagyatottság	8	24	6	2	-	2	-	2	44
Egyéb	4	3	-	-	-	1	-	-	8
Ismeretlen	38	17	1	2	1	8	-	1	68
Összesen	389	232	46	83	10	87	3	3	853

3.7 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA KORCSOPORTOK, AKTIVITÁS ÉS NEM SZERINT

Az öngyilkosok életkora (év)	Aktív	In-aktív	Ebből			Eltartottak együtt	Ebből		Ismeretlen	Együtt
			öreg-ségi	özve-gyi	rokkant-sági		tanuló	egyéb eltar-tott		
	kereső	nyugdíjas								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

Férfi

15 - 19	9	-	-	-	-	2	2	-	-	11
20 - 29	33	2	-	-	2	5	4	1	-	40
30 - 39	50	5	1	-	4	1	-	1	-	56
40 - 49	82	11	-	-	11	2	-	2	-	95
50 - 59	58	25	2	-	23	2	-	2	-	85
60 - 69	14	61	53	-	8	1	-	1	-	76
70 éves és idősebb	3	71	70	-	1	4	-	4	-	78
Ismeretlen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Együtt	249	175	126	-	49	17	6	11	-	441

Nő

15 - 19	5	-	-	-	-	2	2	-	-	7
20 - 29	26	2	-	-	2	4	1	3	-	32
30 - 39	23	4	-	-	4	4	1	3	-	31
40 - 49	45	11	1	1	9	11	-	11	-	67
50 - 59	33	35	16	3	16	12	-	12	1	81
60 - 69	6	53	41	10	2	17	-	17	1	77
70 éves és idősebb	2	81	48	32	1	33	-	33	-	116
Ismeretlen	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Együtt	140	186	106	46	34	83	4	79	3	412

Összesen

15 - 19	14	-	-	-	-	4	4	-	-	18
20 - 29	59	4	-	-	4	9	5	4	-	72
30 - 39	73	9	1	-	8	5	1	4	-	87
40 - 49	127	22	1	1	20	13	-	13	-	162
50 - 59	91	60	18	3	39	14	-	14	1	166
60 - 69	20	114	94	10	10	18	-	18	1	153
70 éves és idősebb	5	152	118	32	2	37	-	37	-	194
Ismeretlen	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Összesen	389	361	232	46	83	100	10	90	3	853

3.8 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA UTOLSÓ HAVI KERESET, AKTIVITÁS ÉS NEM SZERINT

Az utolsó havi kereset (Ft)	Az aktív kereső			Az inaktív kereső				
	szellemi	fizikai	összes	szellemi	fizikai	ismeret- len	foglalko- zása nem volt	összes
	foglalkozású			foglalkozású				
	öngyilkosok száma							
1	2	3	4	5	6	7	8	9
<i>Férfi</i>								
- 800	1	1	2	5	22	-	-	27
801 - 1 000	-	1	1	6	28	-	-	34
1 001 - 1 200	-	4	4	9	24	1	-	34
1 201 - 1 400	-	5	5	7	16	1	-	24
1 401 - 1 600	3	12	15	4	14	-	-	18
1 601 - 1 800	1	18	19	2	8	-	-	10
1 801 - 2 000	4	15	19	2	6	-	-	8
2 001 - 2 200	3	12	15	-	1	-	-	1
2 201 - 2 400	7	19	26	2	3	-	-	5
2 401 - 2 600	7	27	34	1	3	-	-	4
2 601 - 2 800	6	10	16	1	-	-	-	1
2 801 - 3 000	8	19	27	2	-	-	-	2
3 001 - 3 500	4	13	17	-	-	-	-	-
3 501 - 4 000	7	5	12	2	-	-	-	2
4 001 -	11	5	16	-	1	-	-	1
Ismeretlen	3	18	21	-	3	1	-	4
Együtt	65	184	249	43	129	3	-	175
<i>Nő</i>								
- 800	-	2	2	13	56	2	32	103
801 - 1 000	-	2	2	16	16	-	8	40
1 001 - 1 200	1	10	11	8	6	-	1	15
1 201 - 1 400	2	7	9	7	-	-	-	7
1 401 - 1 600	9	26	35	4	3	-	-	7
1 601 - 1 800	10	9	19	2	1	-	-	3
1 801 - 2 000	12	6	18	1	-	-	-	1
2 001 - 2 200	6	1	7	-	-	-	-	-
2 201 - 2 400	8	1	9	-	-	-	-	-
2 401 - 2 600	5	3	8	1	-	-	-	1
2 601 - 2 800	2	-	2	-	-	-	-	-
2 801 - 3 000	4	2	6	-	-	-	-	-
3 001 - 3 500	1	2	3	-	-	-	-	-
3 501 - 4 000	2	-	2	-	-	-	-	-
4 001 -	1	1	2	1	2	-	1	4
Ismeretlen	1	4	5	-	1	2	2	5
Együtt	64	76	140	53	85	4	44	186
<i>Összesen</i>								
- 800	1	3	4	18	78	2	32	130
801 - 1 000	-	3	3	22	44	-	8	74
1 001 - 1 200	1	14	15	17	30	1	1	49
1 201 - 1 400	2	12	14	14	16	1	-	31
1 401 - 1 600	12	38	50	8	17	-	-	25
1 601 - 1 800	11	27	38	4	9	-	-	13
1 801 - 2 000	16	21	37	3	6	-	-	9
2 001 - 2 200	9	13	22	-	1	-	-	1
2 201 - 2 400	15	20	35	2	3	-	-	5
2 401 - 2 600	12	30	42	2	3	-	-	5
2 601 - 2 800	8	10	18	1	-	-	-	1
2 801 - 3 000	12	21	33	2	-	-	-	2
3 001 - 3 500	5	15	20	-	-	-	-	-
3 501 - 4 000	9	5	14	2	-	-	-	2
4 001 -	12	6	18	1	3	-	1	5
Ismeretlen	4	22	26	-	4	3	2	9
Együtt	129	260	389	96	214	7	44	361

3.9 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZTLÁSA AZ UTOLSÓ,

Sor- szám	Az öngyilkosok utolsó foglalkozása	Az öngyilkosok				
		szellemi	ebből			
			műszaki foglalkozásu	állam- igaz- gatási, gazdasági vezetők	egészség- ügyi, oktatási, népművelési	egyéb
1	2	3	4	5	6	

Férfi

1.	Szellemi	76	23	5	25	23
2.	Ebből: műszaki foglalkozás	21	20	-	1	-
3.	államigazgatási, gazdasági vezetők	6	1	5	-	-
4.	egészségügyi, oktatási, népművelési	24	1	-	23	-
5.	egyéb foglalkozás	25	1	-	1	23
6.	Fizikai	14	3	-	2	9
7.	Ebből: segéd munkások és kíségitők	4	1	-	-	3
8.	ipari, építőipari foglalkozás	7	2	-	1	4
9.	mezőgazdasági foglalkozás	-	-	-	-	-
10.	egyéb foglalkozás	3	-	-	1	2
11.	Foglalkozása nem volt	-	-	-	-	-
12.	Ismeretlen	-	-	-	-	-
13.	Együtt	90	26	5	27	32

Nő

14.	Szellemi	97	2	1	26	68
15.	Ebből: műszaki foglalkozás	2	2	-	-	-
16.	államigazgatási, gazdasági vezetők	1	-	-	-	1
17.	egészségügyi, oktatási, népművelési	25	-	-	24	1
18.	egyéb foglalkozás	69	-	1	2	66
19.	Fizikai	6	1	-	2	3
20.	Ebből: segéd munkások és kíségitők	2	-	-	1	1
21.	ipari, építőipari foglalkozás	-	-	-	-	-
22.	mezőgazdasági foglalkozás	-	-	-	-	-
23.	egyéb foglalkozás	4	1	-	1	2
24.	Foglalkozása nem volt	-	-	-	-	-
25.	Ismeretlen	-	-	-	-	-
26.	Együtt	103	3	1	28	71

Összesen

27.	Szellemi	173	25	6	51	91
28.	Ebből: műszaki foglalkozás	23	22	-	1	-
29.	államigazgatási, gazdasági vezetők	7	1	5	-	1
30.	egészségügyi, oktatási, népművelési	49	1	-	47	1
31.	egyéb foglalkozás	94	1	1	3	89
32.	Fizikai	20	4	-	4	12
33.	Ebből: segéd munkások és kíségitők	6	1	-	1	4
34.	ipari, építőipari foglalkozás	7	2	-	1	4
35.	mezőgazdasági foglalkozás	-	-	-	-	-
36.	egyéb foglalkozás	7	1	-	2	4
37.	Foglalkozása nem volt	-	-	-	-	-
38.	Ismeretlen	-	-	-	-	-
39.	Összesen	193	29	6	55	103

+ = Az aktív és inaktív keresők együtt.

AZ ELSŐ FOGLALKOZÁS ÉS NEM SZERINT +/

első foglalkozása					Ismeretlen	Együtt	Sor- szám
fizikai	ebből						
	segéd- munkások és kisebitők	ipari és építőipari	mező- gazdasági	egyéb			
foglalkozás							
7	8	9	10	11	12	13	

Férfi

28	3	13	2	10	4	108	1.
6	-	4	-	2	-	27	2.
1	-	-	-	1	-	7	3.
2	-	1	-	1	-	26	4.
19	3	8	2	6	4	48	5.
291	65	156	21	49	8	313	6.
88	54	19	9	6	2	94	7.
154	9	132	4	9	4	165	8.
6	-	-	6	-	-	6	9.
43	2	5	2	34	2	48	10.
-	-	-	-	-	-	-	11.
-	-	-	-	-	3	3	12.
319	68	169	23	59	15	424	13.

Nő

18	3	6	-	9	2	117	14.
1	-	1	-	-	1	4	15.
-	-	-	-	-	-	1	16.
1	1	-	-	-	-	26	17.
16	2	5	-	9	1	86	18.
153	49	69	10	25	2	161	19.
61	39	16	3	3	1	64	20.
60	7	51	-	2	-	60	21.
8	1	-	7	-	-	8	22.
24	2	2	-	20	1	29	23.
-	-	-	-	-	44	44	24.
-	-	-	-	-	4	4	25.
171	52	75	10	34	52	326	26.

Összesen

46	6	19	2	19	6	225	27.
7	-	5	-	2	1	31	28.
1	-	-	-	1	-	8	29.
3	1	1	-	1	-	52	30.
35	5	13	2	15	5	134	31.
444	114	225	31	74	10	474	32.
149	93	35	12	9	3	158	33.
214	16	183	4	11	4	225	34.
14	1	-	13	-	-	14	35.
67	4	7	2	54	3	77	36.
-	-	-	-	-	44	44	37.
-	-	-	-	-	7	7	38.
490	120	244	33	93	67	750	39.

3.10 AZ AKTIV KERESŐ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA A MUNKAHELYI FEGYELMI ÉVE,
A MUNKAHELYI KÖZÉRZET ÉS NEM SZERINT

A munkahelyi fegyelmi éve	Az aktív kereső öngyilkosok, akiknek a munkahelyi közérzete									
	jó	közöm- bős	rossz	ismeret- retlen	Együtt	jó	közöm- bős	rossz	ismeret- retlen	Együtt
	(N)					(%)				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

Férfi

1972	2	2	6	-	10	1,3	7,1	12,8	-	4,0
1971	1	-	5	-	6	0,7	-	10,6	-	2,4
1970	-	1	3	-	4	-	3,6	6,4	-	1,6
1969 és korábbi évek	1	-	5	-	6	0,6	-	10,6	-	2,4
Ismeretlen évben	-	-	2	-	2	-	-	4,3	-	0,8
Fegyelmi nem volt	148	19	20	4	191	96,1	67,9	42,5	20,0	76,7
Ismeretlen	2	6	6	16	30	1,3	21,4	12,8	80,0	12,1
Együtt	154	28	47	20	249	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Nő

1972	-	1	1	-	2	-	6,3	5,2	-	1,4
1971	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1970	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1969 és korábbi évek	1	-	1	-	2	1,0	-	5,3	-	1,4
Ismeretlen évben	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Fegyelmi nem volt	97	15	16	-	128	98,0	93,7	84,2	-	91,5
Ismeretlen	1	-	1	6	8	1,0	-	5,3	100,0	5,7
Együtt	99	16	19	6	140	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Összesen

1972	2	3	7	-	12	0,8	6,8	10,6	-	3,1
1971	1	-	5	-	6	0,4	-	7,5	-	1,5
1970	-	1	3	-	4	-	2,3	4,5	-	1,0
1969 és korábbi évek	2	-	6	-	8	0,8	-	9,0	-	2,1
Ismeretlen évben	-	-	2	-	2	-	-	3,3	-	0,5
Fegyelmi nem volt	245	34	36	4	319	96,8	77,3	54,5	15,4	82,0
Ismeretlen	3	6	7	22	38	1,2	13,6	10,6	84,6	9,8
Összesen	253	44	66	26	389	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

3.11 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZTLÁSA AZ UTOLSÓ FOGLALKOZÁS,
AZ UTOLSÓ FOGLALKOZÁS VÁLTOZÁSÁNAK ÉVE ÉS NEM SZERINT

Az öngyilkos utolsó foglalkozása	Az utolsó foglalkozás változásának éve					Foglalkozás		Ismeretlen	Együtt
	1972	1970-1971	1965-1969	1960-1964	1959 és korábbi	nem változott	nem volt		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
<i>Férfi</i>									
Szellemi	32	2	3	4	2	-	-	5	48
Ebből: műszaki államigazgatási, gazdasági vezető	7	2	-	-	1	-	-	1	11
egészségügyi, oktatási, népművelési foglalkozás	3	-	-	-	-	-	-	-	3
egyéb foglalkozás	19	-	3	4	1	-	-	4	31
Fizikai	52	6	13	7	8	-	-	15	101
Ebből: segédmunkás, kiségitő ipari és építőipari foglalkozás	20	4	7	3	3	-	-	4	41
mezőgazdasági foglalkozás	22	2	6	3	4	-	-	8	45
egyéb foglalkozás	-	-	-	1	-	-	-	-	1
A foglalkozás nem változott	10	-	-	-	1	-	-	3	14
Foglalkozás nem volt	-	-	-	-	-	278	-	-	278
Ismeretlen	-	-	-	-	-	-	11	-	11
Együtt	84	8	16	11	10	278	11	23	411
<i>Nő</i>									
Szellemi	13	-	9	2	1	-	-	2	27
Ebből: műszaki államigazgatási, gazdasági vezető	-	-	-	-	1	-	-	-	1
egészségügyi, oktatási, népművelési foglalkozás	1	-	-	-	-	-	-	-	1
egyéb foglalkozás	11	-	7	2	-	-	-	2	22
Fizikai	28	4	6	5	3	-	-	7	53
Ebből: segédmunkás, kiségitő ipari és építőipari foglalkozás	16	1	3	2	1	-	-	4	27
mezőgazdasági foglalkozás	7	2	3	-	2	-	-	2	16
egyéb foglalkozás	1	-	-	-	-	-	-	-	1
A foglalkozás nem változott	4	1	-	3	-	-	-	1	9
Foglalkozás nem volt	-	-	-	-	-	209	-	-	209
Ismeretlen	-	-	-	-	-	-	116	-	116
Együtt	41	4	15	7	4	209	116	16	412
<i>Összesen</i>									
Szellemi	45	2	12	6	3	-	-	7	75
Ebből: műszaki államigazgatási, gazdasági vezető	7	2	-	-	2	-	-	1	12
egészségügyi, oktatási, népművelési foglalkozás	4	-	-	-	-	-	-	-	4
egyéb foglalkozás	30	-	10	6	1	-	-	6	53
Fizikai	80	10	19	12	11	-	-	22	154
Ebből: segédmunkás, kiségitő ipari és építőipari foglalkozás	36	5	10	5	4	-	-	8	68
mezőgazdasági foglalkozás	29	4	9	3	6	-	-	10	61
egyéb foglalkozás	1	-	-	1	-	-	-	-	2
A foglalkozás nem változott	14	1	-	3	1	-	-	4	23
Foglalkozás nem volt	-	-	-	-	-	487	-	-	487
Ismeretlen	-	-	-	-	-	-	127	-	127
Összesen	125	12	31	18	14	487	127	39	853

3.12 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA A LAKÁSVISZONY, AZ EGYÜTTLAKÁS ÉS NEM SZERINT

Az öngyilkosok lakásviszonya	Az öngyilkosok, akik							Ismeretlen	Együtt
	egyedül laktak	szülőkkel	házastárssal (élet-társsal)	gyermekkel	házastárssal, gyermekkel	szülővel, házastárssal, gyermekkel	egyéb összetételben		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Férfi

Tulajdonos	7	-	27	10	33	3	4	-	84
Főbérlet	32	12	71	12	80	1	12	-	220
Társbérlet	1	-	1	-	2	-	-	-	4
Albérlet, ágybérlet	13	-	2	-	3	-	4	-	22
Családtag	4	23	17	13	7	4	16	-	84
Munkásszállás	1	-	-	-	-	-	11	-	12
Szociális otthon	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Egyéb	-	-	2	-	2	-	6	1	11
Ismeretlen	-	-	-	-	-	-	-	3	3
Együtt	58	35	120	35	127	8	54	4	441

Nő

Tulajdonos	8	3	20	5	21	-	3	-	60
Főbérlet	70	7	59	39	32	4	25	1	237
Társbérlet	5	-	-	-	2	1	2	-	10
Albérlet, ágybérlet	7	-	2	-	-	-	2	-	11
Családtag	1	17	2	30	4	1	23	-	78
Munkásszállás	-	-	-	-	-	-	3	-	3
Szociális otthon	-	-	1	-	-	-	4	-	5
Egyéb	1	-	-	-	1	-	3	-	5
Ismeretlen	-	-	-	-	-	-	-	3	3
Együtt	92	27	84	74	60	6	65	4	412

Összesen

Tulajdonos	15	3	47	15	54	3	7	-	144
Főbérlet	102	19	130	51	112	5	37	1	457
Társbérlet	6	-	1	-	4	1	2	-	14
Albérlet, ágybérlet	20	-	4	-	3	-	6	-	33
Családtag	5	40	19	43	11	5	39	-	162
Munkásszállás	1	-	-	-	-	-	14	-	15
Szociális otthon	-	-	1	-	-	-	5	-	6
Egyéb	1	-	2	-	3	-	9	1	16
Ismeretlen	-	-	-	-	-	-	-	6	6
Összesen	150	62	204	109	187	14	119	8	853

3.13 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA KORCSOPORTOK, EGYÜTTLAKÁS ÉS NEM SZERINT

Az öngyilkosok életkora (év)	Az öngyilkosok, akik							Ismeret- len	Együtt
	egyedül laktak	szülő- kel	házas- társsal (élet- társsal)	gyer- mek- kel	házas- társsal, gyermek- kel	szülővel, házas- társsal, gyermek- kel	egyéb össze- tétel- ben		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Férfi

15 - 19	-	8	1	-	-	-	2	-	11
20 - 29	3	15	10	-	4	2	5	1	40
30 - 39	7	6	10	1	21	-	10	1	56
40 - 49	12	5	19	1	39	4	14	1	95
50 - 59	11	1	25	2	36	2	7	1	85
60 - 69	13	-	33	7	15	-	8	-	76
70 éves és idősebb	12	-	22	24	12	-	8	-	78
Ismeretlen	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Együtt	58	35	120	35	127	8	54	4	441

Nő

15 - 19	1	5	-	-	-	-	1	-	7
20 - 29	6	9	6	1	1	1	8	-	32
30 - 39	4	3	6	1	15	-	2	-	31
40 - 49	13	4	9	11	21	3	6	-	67
50 - 59	24	4	28	8	9	1	5	2	81
60 - 69	24	2	22	13	4	1	11	-	77
70 éves és idősebb	20	-	13	40	10	-	32	1	116
Ismeretlen	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Együtt	92	27	84	74	60	6	65	4	412

Összesen

15 - 19	1	13	1	-	-	-	3	-	18
20 - 29	9	24	16	1	5	3	13	1	72
30 - 39	11	9	16	2	36	-	12	1	87
40 - 49	25	9	28	12	60	7	20	1	162
50 - 59	35	5	53	10	45	3	12	3	166
60 - 69	37	2	55	20	19	1	19	-	153
70 éves és idősebb	32	-	35	64	22	-	40	1	194
Ismeretlen	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Összesen	150	62	204	109	187	14	119	8	853

3.14 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZTLÁSA KORCSOPORTOK, CSALÁDI ÁLLAPOT ÉS NEM SZERINT

Az öngyilkosok életkora (év)	Nőtlen, hajadon	Házias	Külön-élő	Élettársi viszony	Özvegy	Elvált	Ismeretlen	Együtt
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Férfi

15 - 19	10	-	1	-	-	-	-	11
20 - 29	17	16	4	1	-	2	-	40
30 - 39	13	25	2	3	1	11	1	56
40 - 49	13	58	11	3	3	7	-	95
50 - 59	5	56	6	2	7	9	-	85
60 - 69	3	47	6	2	11	7	-	76
70 éves és idősebb	2	35	1	1	38	1	-	78
Ismeretlen	-	-	-	-	-	-	-	-
Együtt	63	237	31	12	60	37	1	441

Nő

15 - 19	7	-	-	-	-	-	-	7
20 - 29	11	9	3	2	1	6	-	32
30 - 39	5	20	2	1	-	3	-	31
40 - 49	10	29	3	4	4	17	-	67
50 - 59	9	36	4	3	12	16	1	81
60 - 69	7	27	1	-	33	8	1	77
70 éves és idősebb	9	23	1	1	76	6	-	116
Ismeretlen	-	-	-	-	-	-	1	1
Együtt	58	144	14	11	126	56	3	412

Összesen

15 - 19	17	-	1	-	-	-	-	18
20 - 29	28	25	7	3	1	8	-	72
30 - 39	18	45	4	4	1	14	1	87
40 - 49	23	87	14	7	7	24	-	162
50 - 59	14	92	10	5	19	25	1	166
60 - 69	10	74	7	2	44	15	1	153
70 éves és idősebb	11	58	2	2	114	7	-	194
Ismeretlen	-	-	-	-	-	-	1	1
Összesen	121	381	45	23	186	93	4	853

3.15 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA CSALÁDI ÁLLAPOT,
ÉLETTÁRSI KÖZÖSSÉGEK SZÁMA ÉS NEM SZERINT

Családi állapot	Élettársi közösségek száma						ismeret- len	Együtt
	0	1	2	3	4	5 és több		
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Férfi

Nőtlen	55	6	-	-	-	-	2	63
Házias	226	6	3	-	-	-	2	237
Külön élő	22	2	1	2	-	-	4	31
Élettársi viszony	-	9	3	-	-	-	-	12
Özvegy	55	1	-	-	-	-	4	60
Elvált	24	8	3	-	-	1	1	37
Ismeretlen	-	-	-	-	-	-	1	1
Együtt	382	32	10	2	-	1	14	441

Nő

Hajadon	53	4	-	-	-	-	1	58
Házias	137	5	-	-	1	-	1	144
Külön élő	14	-	-	-	-	-	-	14
Élettársi viszony	-	9	2	-	-	-	-	11
Özvegy	116	5	1	-	-	1	3	126
Elvált	48	7	-	-	-	-	1	56
Ismeretlen	-	-	-	-	-	-	3	3
Együtt	368	30	3	-	1	1	9	412

Összesen

Nőtlen, hajadon	108	10	-	-	-	-	3	121
Házias	363	11	3	-	1	-	3	381
Külön élő	36	2	1	2	-	-	4	45
Élettársi viszony	-	18	5	-	-	-	-	23
Özvegy	171	6	1	-	-	1	7	186
Elvált	72	15	3	-	-	1	2	93
Ismeretlen	-	-	-	-	-	-	4	4
Összesen	750	62	13	2	1	2	23	853

3.16 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA KORCSOPORTOK,
A HÁZASSÁGKÖTÉSEK SZÁMA ÉS NEM SZERINT

Az öngyilkosok életkora (év)	A házasságkötések száma							Együtt
	0	1	2	3	4	5	ismeret- len	
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Férfi

15 - 19	10	-	-	-	-	-	1	11
20 - 29	18	21	-	-	-	-	1	40
30 - 39	14	34	6	-	-	-	2	56
40 - 49	14	59	19	2	-	-	1	95
50 - 59	5	54	18	5	-	1	2	85
60 - 69	3	50	18	3	-	-	2	76
70 éves és idősebb	2	56	14	4	-	-	2	78
Ismeretlen	-	-	-	-	-	-	-	-
Együtt	66	274	75	14	-	1	11	441

Nő

15 - 19	7	-	-	-	-	-	-	7
20 - 29	12	17	1	1	-	-	1	32
30 - 39	5	23	3	-	-	-	-	31
40 - 49	10	43	9	4	-	-	1	67
50 - 59	9	50	16	2	-	-	4	81
60 - 69	7	51	17	1	-	-	1	77
70 éves és idősebb	10	82	18	3	1	-	2	116
Ismeretlen	-	-	-	-	-	-	1	1
Együtt	60	266	64	11	1	-	10	412

Összesen

15 - 19	17	-	-	-	-	-	1	18
20 - 29	30	38	1	1	-	-	2	72
30 - 39	19	57	9	-	-	-	2	87
40 - 49	24	102	28	6	-	-	2	162
50 - 59	14	104	34	7	-	1	6	166
60 - 69	10	101	35	4	-	-	3	153
70 éves és idősebb	12	138	32	7	1	-	4	194
Ismeretlen	-	-	-	-	-	-	1	1
Összesen	126	540	139	25	1	1	21	853

3.17 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA CSALÁDI ÁLLAPOT,
A HÁZASSÁGKÖTÉSEK SZÁMA ÉS NEM SZERINT

Családi állapot	A házasságkötések száma							Együtt
	0	1	2	3	4	5	ismeret- len	
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Férfi

Nőtlen	63	-	-	-	-	-	-	63
Házás	-	180	45	10	-	1	1	237
Külön élő	-	19	7	1	-	-	4	31
Élettársi viszony	3	6	2	1	-	-	-	12
Özvegy	-	42	14	-	-	-	4	60
Elvált	-	27	7	2	-	-	1	37
Ismeretlen	-	-	-	-	-	-	1	1
Együtt	66	274	75	14	-	1	11	441

Nő

Hajadon	58	-	-	-	-	-	-	58
Házás	-	107	32	4	-	-	1	144
Külön élő	-	9	5	-	-	-	-	14
Élettársi viszony	2	8	-	1	-	-	-	11
Özvegy	-	101	18	3	1	-	3	126
Elvált	-	41	9	3	-	-	3	56
Ismeretlen	-	-	-	-	-	-	3	3
Együtt	60	266	64	11	1	-	10	412

Összesen

Nőtlen, hajadon	121	-	-	-	-	-	-	121
Házás	-	287	77	14	-	1	2	381
Külön élő	-	28	12	1	-	-	4	45
Élettársi viszony	5	14	2	2	-	-	-	23
Özvegy	-	143	32	3	1	-	7	186
Elvált	-	68	16	5	-	-	4	93
Ismeretlen	-	-	-	-	-	-	4	4
Összesen	126	540	139	25	1	1	21	853

3.18 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA AKTIVITÁS, CSALÁDI ÁLLAPOT ÉS NEM SZERINT

Aktivitás	Nőtlen, hajadon	Házass	Külön élő	Élet- társi viszony	Özvegy	Elvált	Ismeret- len	Együtt
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Férfi

Aktiv kereső	47	139	22	6	7	27	1	249
Inaktív kereső	8	95	6	6	50	10	-	175
Ebből: öregségi nyugdíjas	5	67	4	3	42	5	-	126
özvegyi nyugdíjas	-	-	-	-	-	-	-	-
rokkantsági nyugdíjas	3	28	2	3	8	5	-	49
Eltartott	8	3	3	-	3	-	-	17
Ebből: tanuló	5	-	1	-	-	-	-	6
egyéb eltartott	3	3	2	-	3	-	-	11
Ismeretlen	-	-	-	-	-	-	-	-
Együtt	63	237	31	12	60	37	1	441

Nő

Aktiv kereső	26	53	8	7	10	34	-	140
Inaktív kereső	19	42	6	-	98	21	-	186
Ebből: öregségi nyugdíjas	14	26	2	-	50	14	-	106
özvegyi nyugdíjas	-	-	-	-	45	1	-	46
rokkantsági nyugdíjas	5	16	4	-	3	6	-	34
Eltartott	11	49	-	4	18	1	-	83
Ebből: tanuló	4	-	-	-	-	-	-	4
egyéb eltartott	7	49	-	4	18	1	-	79
Ismeretlen	-	-	-	-	-	-	3	3
Együtt	58	144	14	11	126	56	3	412

Összesen

Aktiv kereső	75	192	30	13	17	61	1	389
Inaktív kereső	27	137	12	6	148	31	-	361
Ebből: öregségi nyugdíjas	19	93	6	3	92	19	-	232
özvegyi nyugdíjas	-	-	-	-	45	1	-	46
rokkantsági nyugdíjas	8	44	6	3	11	11	-	83
Eltartott	19	52	3	4	21	1	-	100
Ebből: tanuló	9	-	1	-	-	-	-	10
egyéb eltartott	10	52	2	4	21	1	-	90
Ismeretlen	-	-	-	-	-	-	3	3
Összesen	121	381	45	23	186	93	4	853

3.19 AZ ELTARTOTT ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA AZ ELTARTÓ, CSALÁDI ÁLLAPOT ÉS NEM SZERINT

Az eltartó megnevezése	Nőtlen, hajadon	Házás	Külön élő	Élettársi viszony	Özvegy	Elvált	Ismeretlen	Együtt
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Férfi

Házastárs	-	-	-	-	-	-	-	-
Élettárs	-	1	-	-	-	-	-	1
Szülő	5	-	1	-	-	-	-	6
Egy gyermek	-	1	-	-	1	-	-	2
Több gyermek	-	-	-	-	1	-	-	1
Egyéb rokon	-	-	1	-	-	-	-	1
Ismerős, barát	-	-	-	-	-	-	-	-
Egyéb	3	-	-	-	1	-	-	4
Ismeretlen	-	1	1	-	-	-	-	2
Együtt	8	3	3	-	3	-	-	17

Nő

Házastárs	-	46	-	-	-	1	-	47
Élettárs	-	1	-	4	-	-	-	5
Szülő	6	-	-	-	-	-	-	6
Egy gyermek	1	1	-	-	11	-	-	13
Több gyermek	-	1	-	-	2	-	-	3
Egyéb rokon	1	-	-	-	3	-	-	4
Ismerős, barát	-	-	-	-	-	-	-	-
Egyéb	3	-	-	-	-	-	-	3
Ismeretlen	-	-	-	-	2	-	-	2
Együtt	11	49	-	4	18	1	-	83

Összesen

Házastárs	-	46	-	-	-	1	-	47
Élettárs	-	2	-	4	-	-	-	6
Szülő	11	-	1	-	-	-	-	12
Egy gyermek	1	2	-	-	12	-	-	15
Több gyermek	-	1	-	-	3	-	-	4
Egyéb rokon	1	-	1	-	3	-	-	5
Ismerős, barát	-	-	-	-	-	-	-	-
Egyéb	6	-	-	-	1	-	-	7
Ismeretlen	-	1	1	-	2	-	-	4
Összesen	19	52	3	4	21	1	-	100

3.20 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA CSALÁDI ÁLLAPOT, ELTARTÁSI SZERZŐDÉS ÉS NEM SZERINT

Családi állapot	Az öngyilkosok száma, akiknek eltartási szerződésük								
	volt	nem volt	ismeretlen	volt	nem volt	ismeretlen	volt	nem volt	ismeretlen
	Férfi			Nő			Összesen		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Nőtlen, hajadon	-	63	-	2	56	-	2	119	-
Házass	2	231	4	-	144	-	2	375	4
Külön élő	1	30	-	-	14	-	1	44	-
Élettársi viszony	-	12	-	-	11	-	-	23	-
Özvegy	4	53	3	7	118	1	11	171	4
Elvált	-	37	-	1	55	-	1	92	-
Ismeretlen	-	-	1	-	-	3	-	-	4
Összesen	7	426	8	10	398	4	17	824	12

3.21 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA KORCSOPORTOK, ELTARTÁSI SZERZŐDÉS ÉS NEM SZERINT

Az öngyilkosok életkora (év)	Az öngyilkosok száma, akiknek eltartási szerződésük								
	volt	nem volt	ismeretlen	volt	nem volt	ismeretlen	volt	nem volt	ismeretlen
	Férfi			Nő			Összesen		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
15 - 19	1	10	-	-	7	-	1	17	-
20 - 29	-	39	1	-	32	-	-	71	1
30 - 39	-	55	1	-	31	-	-	86	1
40 - 49	-	94	1	-	67	-	-	161	1
50 - 59	-	83	2	-	80	1	-	163	3
60 - 69	1	74	1	-	76	1	1	150	2
70 éves és idősebb	5	71	2	10	105	1	15	176	3
Ismeretlen	-	-	-	-	-	1	-	-	1
Összesen	7	426	8	10	398	4	17	824	12

3.22 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA AZ ÉLETBEN LEVŐ GYERMEKEK SZÁMA,
CSALÁDI ÁLLAPOT ÉS NEM SZERINT

Az életben levő gyermekek száma	Nőtlen, hajadon	Házass	Külön élő	Élet- társi viszony	Özvegy	Elvált	Isme- retlen	Együtt
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Férfi

Nincs gyermeke	58	59	12	5	14	11	-	159
1	-	66	6	5	20	15	-	112
2	2	69	7	2	8	7	-	95
3	1	27	1	-	7	2	-	38
4	-	8	2	-	5	-	-	15
5	-	6	-	-	1	-	-	7
6	-	-	1	-	-	1	-	2
7	-	-	-	-	1	-	-	1
8 és több	-	1	-	-	-	-	-	1
Ismeretlen	2	1	2	-	4	1	1	11
Együtt	63	237	31	12	60	37	1	441

Nő

Nincs gyermeke	56	41	6	2	50	20	-	175
1	1	48	5	7	35	24	-	120
2	-	35	1	-	23	9	-	68
3	1	9	-	2	5	1	-	18
4	-	6	2	-	5	1	-	14
5	-	2	-	-	3	-	-	5
6	-	1	-	-	1	-	-	2
7	-	1	-	-	-	-	-	1
8 és több	-	-	-	-	-	-	-	-
Ismeretlen	-	1	-	-	4	1	3	9
Együtt	58	144	14	11	126	56	3	412

Összesen

Nincs gyermeke	114	100	18	7	64	31	-	334
1	1	114	11	12	55	39	-	232
2	2	104	8	2	31	16	-	163
3	2	36	1	2	12	3	-	56
4	-	14	4	-	10	1	-	29
5	-	8	-	-	4	-	-	12
6	-	1	1	-	1	1	-	4
7	-	1	-	-	1	-	-	2
8 és több	-	1	-	-	-	-	-	1
Ismeretlen	2	2	2	-	8	2	4	20
Összesen	121	381	45	23	186	93	4	853

3.23 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA CSALÁDI ÁLLAPOT,
AZ ÉLVESZÜLETETT GYERMEKEK SZÁMA ÉS NEM SZERINT

Családi állapot	Az élveszületett gyermekek száma							Együtt
	0	1	2	3	4	5 és több	ismeretlen	
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Férfi

Nőtlen	58	-	2	1	-	-	2	63
Házás	53	63	70	31	11	7	2	237
Külön élő	11	6	8	1	2	1	2	31
Élettársi viszony	4	5	3	-	-	-	-	12
Özvegy	13	13	11	11	5	3	4	60
Elvált	10	16	7	2	-	1	1	37
Ismeretlen	-	-	-	-	-	-	1	1
Együtt	149	103	101	46	18	12	12	441

Nő

Hajadon	55	1	1	-	1	-	-	58
Házás	35	46	40	6	10	6	1	144
Külön élő	6	5	1	-	2	-	-	14
Élettársi viszony	2	6	-	2	-	-	1	11
Özvegy	38	34	25	7	6	11	5	126
Elvált	18	21	10	5	1	-	1	56
Ismeretlen	-	-	-	-	-	-	3	3
Együtt	154	113	77	20	20	17	11	412

Összesen

Nőtlen, hajadon	113	1	3	1	1	-	2	121
Házás	88	109	110	37	21	13	3	381
Külön élő	17	11	9	1	4	1	2	45
Élettársi viszony	6	11	3	2	-	-	1	23
Özvegy	51	47	36	18	11	14	9	186
Elvált	28	37	17	7	1	1	2	93
Ismeretlen	-	-	-	-	-	-	4	4
Összesen	303	216	178	66	38	29	23	853

3.24 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZTLÁSA AZ ÉLVEZÜLETETT, VALAMINT
AZ ÉLETBEN LEVŐ GYERMEKEK SZÁMA ÉS NEM SZERINT

Élvezületett gyermek száma	Az öngyilkosok száma, akiknek									Ismeret- len	Együtt
	0	1	2	3	4	5	6	7	8 és több		
	életben levő gyermekük volt										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Férfi

Nem volt	149	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	149
1	7	96	-	-	-	-	-	-	-	-	-	103
2	2	11	88	-	-	-	-	-	-	-	-	101
3	1	5	6	34	-	-	-	-	-	-	-	46
4	-	-	1	3	14	-	-	-	-	-	-	18
5	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	5
6	-	-	-	1	-	1	2	-	-	-	-	4
7	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	2
8 és több	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
Ismeretlen	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	11	12
Együtt	159	112	95	38	15	7	2	1	1	11	441	

Nő

Nem volt	154	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	154
1	15	98	-	-	-	-	-	-	-	-	-	113
2	4	14	59	-	-	-	-	-	-	-	-	77
3	1	6	5	8	-	-	-	-	-	-	-	20
4	1	-	3	6	10	-	-	-	-	-	-	20
5	-	1	-	2	2	2	-	-	-	-	-	7
6	-	-	1	-	2	1	-	-	-	-	-	4
7	-	-	-	-	-	2	2	-	-	-	-	4
8 és több	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	2
Ismeretlen	-	-	-	2	-	-	-	-	-	9	11	
Együtt	175	120	68	18	14	5	2	1	-	9	412	

Összesen

Nem volt	303	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	303
1	22	194	-	-	-	-	-	-	-	-	-	216
2	6	25	147	-	-	-	-	-	-	-	-	178
3	2	11	11	42	-	-	-	-	-	-	-	66
4	1	-	4	9	24	-	-	-	-	-	-	38
5	-	1	-	2	2	7	-	-	-	-	-	12
6	-	-	1	1	2	2	2	-	-	-	-	8
7	-	-	-	-	-	3	2	1	-	-	-	6
8 és több	-	1	-	-	-	-	-	1	1	-	-	3
Ismeretlen	-	-	-	2	1	-	-	-	-	20	23	
Összesen	334	232	163	56	29	12	4	2	1	20	853	

3.25 AZ EGYEDÜL ÉLŐ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA AZ ÉLETBEN LEVŐ GYERMEKEK SZÁMA,
CSALÁDI ÁLLAPOT ÉS NEM SZERINT

Az életben levő gyermekek száma	Az egyedül élő öngyilkosok száma, akiknek családi állapota							Együtt
	nőtlen, hajadon	házas	külön élő	élettárs	özvegy	elvált	ismeret- len	
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Férfi

Nincs gyermeke	11	2	5	-	7	5	-	30
1	-	-	2	-	7	4	-	13
2	-	1	2	-	2	1	-	6
3	1	-	1	-	1	-	-	3
4	-	-	1	-	1	-	-	2
5 és több	-	-	-	-	-	-	-	-
Ismeretlen	-	-	-	-	3	1	-	4
Együtt	12	3	11	-	21	11	-	58

Nő

Nincs gyermeke	16	-	1	-	29	13	-	59
1	1	-	2	-	7	10	-	20
2	-	-	-	-	5	1	-	6
3	-	-	-	-	-	1	-	1
4	-	-	-	-	1	-	-	1
5 és több	-	-	-	-	-	-	-	-
Ismeretlen	-	-	-	-	3	1	1	5
Együtt	17	-	3	-	45	26	1	92

Összesen

Nincs gyermeke	27	2	6	-	36	18	-	89
1	1	-	4	-	14	14	-	33
2	-	1	2	-	7	2	-	12
3	1	-	1	-	1	1	-	4
4	-	-	1	-	2	-	-	3
5 és több	-	-	-	-	-	-	-	-
Ismeretlen	-	-	-	-	6	2	1	9
Összesen	29	3	14	-	66	37	1	150

3.26 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA CSALÁDI ÁLLAPOT,
A NEVELT GYERMEKEK SZÁMA ÉS NEM SZERINT

Családi állapot	A nevelt gyermekek száma					Együtt
	0	1	2	3	ismeretlen	
1	2	3	4	5	6	7

Férfi

Nőtlen	60	1	1	-	1	63
Házás	213	18	5	-	1	237
Külön élő	23	1	3	1	3	31
Élettársi viszony	9	1	1	1	-	12
Özvegy	50	4	1	1	4	60
Elvált	32	3	-	1	1	37
Ismeretlen	-	-	-	-	1	1
Együtt	387	28	11	4	11	441

Nő

Hajadon	57	-	1	-	-	58
Házás	133	9	1	-	1	144
Külön élő	13	1	-	-	-	14
Élettársi viszony	10	1	-	-	-	11
Özvegy	113	6	3	1	3	126
Elvált	55	-	-	-	1	56
Ismeretlen	-	-	-	-	3	3
Együtt	381	17	5	1	8	412

Összesen

Nőtlen, hajadon	117	1	2	-	1	121
Házás	346	27	6	-	2	381
Külön élő	36	2	3	1	3	45
Élettársi viszony	19	2	1	1	-	23
Özvegy	163	10	4	2	7	186
Elvált	87	3	-	1	2	93
Ismeretlen	-	-	-	-	4	4
Összesen	768	45	16	5	19	853

3.27 A BÜNTETETT ELŐÉLETŰ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA KORCSOPORTOK,
A BÜNCSELEKMÉNY JELLEGE ÉS NEM SZERINT

Az öngyilkosok életkora (év)	Öngyilkosok, akik							Isme- retlen	Együtt
	élet- és testi épség	vagyon	állam	nemi erkölcs	közrend, vagy közle- kedés	garáz- daság	egyéb bün- cselek- mény		
	elleni bűncselekmény					garáz- daság	egyéb bün- cselek- mény		
	miatt voltak büntetve								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Férfi

15 - 19	1	-	-	-	-	-	-	-	1
20 - 29	1	5	-	-	1	-	-	2	9
30 - 39	1	4	2	1	2	1	2	-	13
40 - 49	4	2	1	1	2	2	2	5	19
50 - 59	-	6	-	2	-	2	2	3	15
60 - 69	-	2	1	-	-	1	-	1	5
70 éves és idősebb	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ismeretlen	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Együtt	7	19	4	4	5	6	6	11	62

Nő

15 - 19	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20 - 29	-	-	-	1	-	-	1	-	2
30 - 39	-	1	-	-	1	-	-	-	2
40 - 49	-	-	-	-	-	-	-	-	-
50 - 59	1	1	-	1	-	-	-	-	3
60 - 69	-	-	-	-	-	-	-	-	-
70 éves és idősebb	-	1	-	-	-	-	-	-	1
Ismeretlen	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Együtt	1	3	-	2	1	-	1	-	8

Összesen

15 - 19	1	-	-	-	-	-	-	-	1
20 - 29	1	5	-	1	1	-	1	2	11
30 - 39	1	5	2	1	3	1	2	-	15
40 - 49	4	2	1	1	2	2	2	5	19
50 - 59	1	7	-	3	-	2	2	3	18
60 - 69	-	2	1	-	-	1	-	1	5
70 éves és idősebb	-	1	-	-	-	-	-	-	1
Ismeretlen	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Összesen	8	22	4	6	6	6	7	11	70

3.28 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA A BÜNTETÉSEK ESETSZÁMA,
A FOLYAMATBAN LEVŐ BÜNTETŐ ELJÁRÁS ÉS NEM SZERINT

A büntetések esetszáma	Öngyilkosok száma, akik ellen az öngyilkosság idején büntető eljárás		Ismeretlen	Együtt
	folyamatban volt	nem volt		
1	2	3	4	5

Férfi

1	5	27	3	35
2	3	4	1	8
3	4	3	1	8
4	-	-	2	2
5	-	2	-	2
6 és több	1	1	1	3
A büntetés esetszáma ismeretlen	2	4	23	29
Büntetlen előéletű	7	342	5	354
A büntetett előélet ismeretlen	-	-	-	-
Együtt	22	383	36	441

Nő

1	2	3	-	5
2	-	2	-	2
3	-	-	1	1
4	-	-	-	-
5	-	-	-	-
6 és több	-	-	-	-
A büntetés esetszáma ismeretlen	-	1	12	13
Büntetlen előéletű	2	387	2	391
A büntetett előélet ismeretlen	-	-	-	-
Együtt	4	393	15	412

Összesen

1	7	30	3	40
2	3	6	1	10
3	4	3	2	9
4	-	-	2	2
5	-	2	-	2
6 és több	1	1	1	3
A büntetés esetszáma ismeretlen	2	5	35	42
Büntetlen előéletű	9	729	7	745
A büntetett előélet ismeretlen	-	-	-	-
Összesen	26	776	51	853

3.29 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA AZ UTOLSÓ BÜNTETÉS ÉVE,
A BŰNCSELEKMÉNY JELLEGE ÉS NEM SZERINT

Az utolsó büntetés éve	Büntet- len elő- életűek száma	Élet- és testi épség	Vagyon	Állam	Nemi erkölcs	Köz- rend vagy közle- kedés	Garáz- daság	Egyéb bűn- cselek- mény	Isme- retlen	Együtt						
											elleni bűncselekmény					
											miatt büntetett öngyilkosok száma					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11						

Férfi

- 1949	-	-	2	-	-	-	-	-	-	2
1950 - 1959	-	1	3	3	1	1	-	3	3	15
1960 - 1964	-	2	1	-	-	-	-	1	-	4
1965 - 1969	-	1	8	-	2	-	1	-	1	13
1970	-	1	2	1	1	1	-	1	-	7
1971	-	2	1	-	-	2	2	1	-	8
1972	-	-	1	-	-	1	3	-	2	7
Ismeretlen évben	-	-	1	-	-	-	-	-	5	6
Büntetlen előéletűek	354	-	-	-	-	-	-	-	-	354
Ismeretlen	-	-	-	-	-	-	-	-	25	25
Együtt	354	7	19	4	4	5	6	6	36	441

Nő

- 1949	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1950 - 1959	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1
1960 - 1964	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1
1965 - 1969	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
1970	-	1	-	-	-	-	-	1	-	2
1971	-	-	1	-	1	-	-	-	-	2
1972	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ismeretlen évben	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1
Büntetlen előéletűek	391	-	-	-	-	-	-	-	-	391
Ismeretlen	-	-	-	-	-	-	-	-	13	13
Együtt	391	1	3	-	2	1	-	1	13	412

Összesen

- 1949	-	-	2	-	-	-	-	-	-	2
1950 - 1959	-	1	4	3	1	1	-	3	3	16
1960 - 1964	-	2	1	-	-	1	-	1	-	5
1965 - 1969	-	1	8	-	3	-	1	-	1	14
1970	-	2	2	1	1	1	-	2	-	9
1971	-	2	2	-	1	2	2	1	-	10
1972	-	-	1	-	-	1	3	-	2	7
Ismeretlen évben	-	-	2	-	-	-	-	-	5	7
Büntetlen előéletűek	745	-	-	-	-	-	-	-	-	745
Ismeretlen	-	-	-	-	-	-	-	-	38	38
Összesen	745	8	22	4	6	6	6	7	49	853

AZ ÖNGYILKOSSÁG ELŐZMÉNYEI

**4.1 AZ ÖNGYILKOS FÉRFIAK MEGOSZLÁSA AZ ÖNGYILKOSSÁG ELKÖVETÉSÉT
KÖZVETLENÜL MEGELŐZŐEN ELŐFORDULT KONFLIKTUS ÉS KORCSOPORTOK SZERINT**

Az öngyilkosság elkövetését közvetlenül megelőzően előfordult konfliktus		Az öngyilkos férfiak életkora (év)							Együtt	
		15-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70 éves és idősebb		ismer- etlen
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10
<u>Családi:</u>	Nem volt	6	24	24	51	55	62	71	-	293
	Volt,									
	házastárssal, élettárssal	-	7	21	27	20	8	1	-	84
	gyermekkel	-	-	1	2	1	1	5	-	10
	szülővel	4	5	1	1	-	-	-	-	11
	egyéb rokonnal	-	-	2	2	2	1	-	-	7
	többekkel	-	1	3	4	3	1	1	-	13
	Ismeretlen	1	3	4	8	4	3	-	-	23
<u>Szerelmi:</u>	Nem volt	5	24	48	82	78	72	76	-	385
	Volt	3	10	1	2	2	-	-	-	18
	Ismeretlen	3	6	7	11	5	4	2	-	38
<u>Munkahelyi:</u>	Nem volt	8	33	39	67	69	69	77	-	362
	Volt	1	4	11	18	12	3	-	-	49
	Ismeretlen	2	3	6	10	4	4	1	-	30
<u>Iskolai fegyelmi:</u>	Nem volt	9	36	50	86	82	71	77	-	411
	Volt	-	-	-	-	-	1	-	-	1
	Ismeretlen	2	4	6	9	3	4	1	-	29
<u>Iskolai tanulmányi:</u>	Nem volt	8	36	50	86	82	72	77	-	411
	Volt	1	-	-	-	-	-	-	-	1
	Ismeretlen	2	4	6	9	3	4	1	-	29
<u>Anyagi:</u>	Nem volt	8	26	32	67	63	66	75	-	337
	Volt	2	9	18	18	17	5	1	-	70
	Ismeretlen	1	5	6	10	5	5	2	-	34
<u>Elhagyatottság:</u>	Nem volt	9	34	49	81	75	64	59	-	371
	Volt	-	2	-	2	4	9	18	-	35
	Ismeretlen	2	4	7	12	6	3	1	-	35
<u>Egyéb:</u>	Nem volt	7	21	20	33	17	14	13	-	125
	Volt, önmagával	2	3	4	8	20	10	19	-	66
	más okból	2	10	20	43	41	48	43	-	207
	Ismeretlen	-	6	12	11	7	4	3	-	43

**4.1 AZ ÖNGYILKOS NŐK MEGOSZLÁSA AZ ÖNGYILKOSSÁG ELKÖVETÉSÉT
KÖZVETLENÜL MEGELŐZŐEN ELŐFORDULT KONFLIKTUS ÉS KORCSOPORTOK SZERINT (folytatás)**

Az öngyilkosság elkövetését közvetlenül megelőzően előfordult konfliktus		Az öngyilkos nők életkora (év)								Együtt
		15-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70 éves és idősebb	isme- retlen	
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10
<u>Családi:</u>	Nem volt	6	21	19	43	59	69	94	-	311
	Volt,									
	házastárssal, élettárssal	-	6	6	11	10	3	8	-	44
	gyermekkel	-	-	2	5	4	-	1	-	12
	szülővel	1	2	-	-	1	-	-	-	4
	egyéb rokonnal	-	1	1	1	-	3	4	-	10
	többekkel	-	-	1	1	1	1	2	-	6
	Ismeretlen	-	2	2	6	6	1	7	1	25
<u>Szerelmi:</u>	Nem volt	3	22	25	57	71	75	111	-	364
	Volt	2	9	3	1	4	1	-	-	20
	Ismeretlen	2	1	3	9	6	1	5	1	28
<u>Munkahelyi:</u>	Nem volt	6	28	28	59	69	74	111	-	375
	Volt	-	2	1	1	6	2	-	-	12
	Ismeretlen	1	2	2	7	6	1	5	1	25
<u>Iskolai fegyelmi:</u>	Nem volt	5	30	27	61	74	76	111	-	384
	Volt	1	-	-	-	1	-	-	-	2
	Ismeretlen	1	2	4	6	6	1	5	1	26
<u>Iskolai tanulmányi:</u>	Nem volt	5	29	27	61	74	76	111	-	383
	Volt	1	1	1	-	1	-	-	-	4
	Ismeretlen	1	2	3	6	6	1	5	1	25
<u>Anyagi:</u>	Nem volt	6	29	27	56	72	72	107	-	369
	Volt	-	1	2	4	3	3	4	-	17
	Ismeretlen	1	2	2	7	6	2	5	1	26
<u>Elhagyatottság:</u>	Nem volt	6	30	27	55	71	60	89	-	338
	Volt	-	-	2	5	4	16	22	-	49
	Ismeretlen	1	2	2	7	6	1	5	1	25
<u>Egyéb:</u>	Nem volt	4	14	10	22	17	20	25	-	112
	Volt, önmagával	1	3	7	11	13	16	21	-	72
	más okból	2	10	10	28	47	39	59	-	195
	Ismeretlen	-	5	4	6	4	2	11	1	33

**4.1 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZTLÁSA AZ ÖNGYILKOSSÁG ELKÖVETÉSÉT
KÖZVETLENÜL MEGELŐZŐEN ELŐFORDULT KONFLIKTUS ÉS KORCSOPORTOK SZERINT (folytatás)**

Az öngyilkosság elkövetését közvetlenül megelőzően előfordult konfliktus		Az öngyilkosok életkora (év)								Együtt
		15-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70 éves és idősebb	isme- retlen	
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10
<u>Családi:</u>	Nem volt	12	45	43	94	114	131	165	-	604
	Volt,									
	házastárssal, élettárssal	-	13	27	38	30	11	9	-	128
	gyermekkel	-	-	3	7	5	1	6	-	22
	szülővel	5	7	1	1	1	-	-	-	15
	egyéb rokonnal	-	1	3	3	2	4	4	-	17
	többekkel	-	1	4	5	4	2	3	-	19
	Ismeretlen	1	5	6	14	10	4	7	1	48
<u>Szerelmi:</u>	Nem volt	8	46	73	139	149	147	187	-	749
	Volt	5	19	4	3	6	1	-	-	38
	Ismeretlen	5	7	10	20	11	5	7	1	66
<u>Munkahelyi:</u>	Nem volt	14	61	67	126	138	143	188	-	737
	Volt	-1	6	12	19	18	5	-	-	61
	Ismeretlen	3	5	8	17	10	5	6	1	55
<u>Iskolai fegyelmi:</u>	Nem volt	14	66	77	147	156	147	188	-	795
	Volt	1	-	-	-	1	1	-	-	3
	Ismeretlen	3	6	10	15	9	5	6	1	55
<u>Iskolai tanulmányi:</u>	Nem volt	13	65	77	147	156	148	188	-	794
	Volt	2	1	1	-	1	-	-	-	5
	Ismeretlen	3	6	9	15	9	5	6	1	54
<u>Anyagi:</u>	Nem volt	14	55	59	123	135	138	132	-	706
	Volt	2	10	20	22	20	8	5	-	87
	Ismeretlen	2	7	8	17	11	7	7	1	60
<u>Elhagyatottság:</u>	Nem volt	15	64	76	136	146	124	148	-	709
	Volt	-	2	2	7	8	25	40	-	84
	Ismeretlen	3	6	9	19	12	4	6	1	60
<u>Egyéb:</u>	Nem volt	11	35	30	55	34	34	38	-	237
	Volt, önmagával	3	6	11	19	33	26	40	-	138
	más okból	4	20	30	71	88	87	102	-	402
	Ismeretlen	-	11	16	17	11	6	14	1	76

4.2 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA KORCSOPORTOK,
AZ ÖNGYILKOSSÁGOT MEGELŐZŐ KONFLIKTUSOK ÉS NEM SZERINT

Az öngyilkosok életkora (év)	Az öngyilkosok, akiknél az öngyilkosságot megelőzően						
	családi	szerelmi	munkaügyi	önmagával	anyagi	elhagya- tottsági	egyéb
	konfliktus volt						
1	2	3	4	5	6	7	8

Férfi

15 - 19	4	3	1	2	2	-	3
20 - 29	13	10	4	3	9	2	10
30 - 39	28	1	11	4	18	-	20
40 - 49	36	2	18	8	18	2	43
50 - 59	26	2	12	20	17	4	41
60 - 69	11	-	3	10	5	9	49
70 éves és idősebb	7	-	-	19	1	18	43
Ismeretlen	-	-	-	-	-	-	-
Együtt	125	18	49	66	70	35	209

Nő

15 - 19	1	2	-	1	-	-	4
20 - 29	9	9	2	3	1	-	11
30 - 39	10	3	1	7	2	2	11
40 - 49	18	1	1	11	4	5	28
50 - 59	16	4	6	13	3	4	49
60 - 69	7	1	2	16	3	16	39
70 éves és idősebb	15	-	-	21	4	22	59
Ismeretlen	-	-	-	-	-	-	-
Együtt	76	20	12	72	17	49	201

Összesen

15 - 19	5	5	1	3	2	-	7
20 - 29	22	19	6	6	10	2	21
30 - 39	38	4	12	11	20	2	31
40 - 49	54	3	19	19	22	7	71
50 - 59	42	6	18	33	20	8	90
60 - 69	18	1	5	26	8	25	88
70 éves és idősebb	22	-	-	40	5	40	102
Ismeretlen	-	-	-	-	-	-	-
Összesen	201	38	61	138	87	84	410

4.3 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZTLÁSA AZ ÖNGYILKOSSÁG VALÓSZINŰ OKA,
KONFLIKTUSOK ÉS NEM SZERINT

Az öngyilkosság valószínű oka	Az öngyilkosok, akiknél az öngyilkosságot megelőzően						
	családi	szerelmi	munkaügyi	önmagával	anyagi	elhagya- tottsági	egyéb
	konfliktus volt						
1	2	3	4	5	6	7	8

Férfi

Ideg-, elmebetegség	20	2	8	13	9	4	44
Egyéb betegség	13	-	-	27	2	5	90
Öregkor	1	-	-	4	-	5	4
Családi viszály	31	6	1	1	2	-	14
Anyagi nehézségek	1	1	-	1	3	1	1
Szerelmi bánat	1	7	-	-	-	-	3
Munkahelyi ok	-	-	9	1	-	-	3
Bűncselekmény elkövetése	3	-	2	-	2	-	9
Iskolai ok	-	-	-	-	-	-	-
Alkoholizmus, ittasság	52	2	29	10	50	5	25
Elhagyatottság	2	-	-	6	2	15	9
Egyéb	-	-	-	-	-	-	5
Ismeretlen	1	-	-	3	-	-	2
Együtt	125	18	49	66	70	35	209

Nő

Ideg-, elmebetegség	27	5	-	24	5	9	75
Egyéb betegség	10	-	3	30	1	10	80
Öregkor	2	-	1	9	1	15	11
Családi viszály	24	2	2	1	2	-	8
Anyagi nehézségek	-	-	-	-	-	-	-
Szerelmi bánat	1	11	1	-	-	-	1
Munkahelyi ok	-	-	3	-	-	-	1
Bűncselekmény elkövetése	1	-	-	-	-	-	2
Iskolai ok	-	-	-	1	-	-	2
Alkoholizmus, ittasság	5	1	2	2	7	2	4
Elhagyatottság	1	1	-	1	1	13	10
Egyéb	1	-	-	-	-	-	2
Ismeretlen	4	-	-	4	-	-	5
Együtt	76	20	12	72	17	49	201

Összesen

Ideg-, elmebetegség	47	7	8	37	14	13	119
Egyéb betegség	23	-	3	57	3	15	170
Öregkor	3	-	1	13	1	20	15
Családi viszály	55	8	3	2	4	-	22
Anyagi nehézségek	1	1	-	1	3	1	1
Szerelmi bánat	2	18	1	-	-	-	4
Munkahelyi ok	-	-	12	1	-	-	4
Bűncselekmény elkövetése	4	-	2	-	2	-	11
Iskolai ok	-	-	-	1	-	-	2
Alkoholizmus, ittasság	57	3	31	12	57	7	29
Elhagyatottság	3	1	-	7	3	28	19
Egyéb	1	-	-	-	-	-	7
Ismeretlen	5	-	-	7	-	-	7
Összesen	201	38	61	138	87	84	410

**4.4 AZ ÖNGYILKOS FÉRFIAK MEGOSZLÁSA AZ ÖNGYILKOSSÁG ELKÖVETÉSÉT
KÖZVETLENÜL MEGELŐZŐEN ELŐFORDULT KONFLIKTUS ÉS AKTIVITÁS SZERINT**

Az öngyilkosság elkövetését közvetlenül megelőzően előfordult konfliktus		Aktív kereső	Öreg- ségi	Özvegyi	Rokkant- sági	Tanuló	Egyéb eltartott	Isme- retlen	Együtt
			nyugdíjas						
1		2	3	4	5	6	7	8	9
<u>Családi:</u>	Nem volt	145	107	-	31	4	6	-	293
	Volt,								
	házastárssal, élettárssal	61	8	-	12	-	3	-	84
	gyermekkel	3	5	-	2	-	-	-	10
	szülővel	7	-	-	2	2	-	-	11
	egyéb rokonnal	6	1	-	-	-	-	-	7
	többekkel	10	2	-	1	-	-	-	13
	Ismeretlen	17	3	-	1	-	2	-	23
<u>Szerelmi:</u>	Nem volt	209	120	-	46	3	7	-	385
	Volt	15	-	-	-	3	-	-	18
	Ismeretlen	25	6	-	3	-	4	-	38
<u>Munkahelyi:</u>	Nem volt	184	120	-	45	6	7	-	362
	Volt	44	1	-	1	-	3	-	49
	Ismeretlen	21	5	-	3	-	1	-	30
<u>Iskolai fegyelmi:</u>	Nem volt	229	121	-	46	5	10	-	411
	Volt	1	-	-	-	-	-	-	1
	Ismeretlen	19	5	-	3	1	1	-	29
<u>Iskolai tanulmányi:</u>	Nem volt	230	121	-	46	4	10	-	411
	Volt	-	-	-	-	1	-	-	1
	Ismeretlen	19	5	-	3	1	1	-	29
<u>Anyagi:</u>	Nem volt	170	116	-	40	5	6	-	337
	Volt	57	4	-	6	-	3	-	70
	Ismeretlen	22	6	-	3	1	2	-	34
<u>Elhagyatottság:</u>	Nem volt	216	99	-	44	5	7	-	371
	Volt	7	24	-	2	-	2	-	35
	Ismeretlen	26	3	-	3	1	2	-	35
<u>Egyéb:</u>	Nem volt	93	22	-	6	1	3	-	125
	Volt, önmagával	30	23	-	9	2	2	-	66
	más okból	94	76	-	31	2	4	-	207
	Ismeretlen	32	5	-	3	1	2	-	43

**4.4 AZ ÖNGYILKOS NŐK MEGOSZLÁSA AZ ÖNGYILKOSSÁG ELKÖVETÉSÉT
KÖZVETLENÜL MEGELŐZŐEN ELŐFORDULT KONFLIKTUS ÉS AKTIVITÁS SZERINT (folytatás)**

Az öngyilkosság elkövetését közvetlenül megelőzően előfordult konfliktus		Aktív kereső	Öreg- ségi	Özvegyi	Rokkant- sági	Tanuló	Egyéb eltartott	Isme- retlen	Együtt
			nyugdíjas						
1		2	3	4	5	6	7	8	9
<u>Családi:</u>	Nem volt	93	90	38	24	4	62	-	311
	Volt,								
	házastárssal, élettárssal	22	6	1	5	-	10	-	44
	gyermekkel	6	1	2	1	-	2	-	12
	szülővel	4	-	-	-	-	-	-	4
	egyéb rokonnal	3	4	3	-	-	-	-	10
	többekkel	1	1	-	1	-	3	-	6
	Ismeretlen	11	4	2	3	-	2	3	25
<u>Szerelmi:</u>	Nem volt	109	101	45	30	3	76	-	364
	Volt	17	1	-	1	1	-	-	20
	Ismeretlen	14	4	1	3	-	3	3	28
<u>Munkahelyi:</u>	Nem volt	116	102	45	31	4	77	-	375
	Volt	12	-	-	-	-	-	-	12
	Ismeretlen	12	4	1	3	-	2	3	25
<u>Iskolai fegyelmi:</u>	Nem volt	128	102	45	31	2	76	-	384
	Volt	1	-	-	-	1	-	-	2
	Ismeretlen	11	4	1	3	1	3	3	26
<u>Iskolai tanulmányi:</u>	Nem volt	127	102	45	31	2	76	-	383
	Volt	2	-	-	-	2	-	-	4
	Ismeretlen	11	4	1	3	-	3	3	25
<u>Anyagi:</u>	Nem volt	119	96	43	31	3	77	-	369
	Volt	9	5	2	-	1	-	-	17
	Ismeretlen	12	5	1	3	-	2	3	26
<u>Elhagyatottság:</u>	Nem volt	119	81	34	30	4	70	-	338
	Volt	9	20	11	1	-	7	1	49
	Ismeretlen	12	5	1	3	-	2	2	25
<u>Egyéb:</u>	Nem volt	49	22	13	6	2	19	1	112
	Volt, önmagával	21	28	6	4	2	11	-	72
	más okból	55	46	24	22	-	48	-	195
	Ismeretlen	15	10	3	2	-	1	2	33

**4.4 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA AZ ÖNGYILKOSSÁG ELKÖVETÉSÉT
KÖZVETLENÜL MEGELŐZŐEN ELŐFORDULT KONFLIKTUS ÉS AKTIVITÁS SZERINT (folytatás)**

Az öngyilkosság elkövetését közvetlenül megelőzően előfordult konfliktus		Aktív kereső	Öreg- ségi	Özvegyi	Rokkant- sági	Tanuló	Egyéb eltartott	Isme- retlen	Együtt
			nyugdíjas						
1		2	3	4	5	6	7	8	9
<u>Családi:</u>	Nem volt	238	197	38	55	8	68	-	604
	Volt,								
	házastárssal, élettárssal	83	14	1	17	-	13	-	128
	gyermekkel	9	6	2	3	-	2	-	22
	szülővel	11	-	-	2	2	-	-	15
	egyéb rokonnal	9	5	3	-	-	-	-	17
	többekkel	11	3	-	2	-	3	-	19
	Ismeretlen	28	7	2	4	-	4	3	48
<u>Szerelmi:</u>	Nem volt	318	221	45	76	6	83	-	749
	Volt	32	1	-	1	4	-	-	38
	Ismeretlen	39	10	1	6	-	7	3	66
<u>Munkahelyi:</u>	Nem volt	300	222	45	76	10	84	-	737
	Volt	56	1	-	1	-	3	-	61
	Ismeretlen	33	9	1	6	-	3	3	55
<u>Iskolai fegyelmi:</u>	Nem volt	357	223	45	77	7	86	-	795
	Volt	2	-	-	-	1	-	-	3
	Ismeretlen	30	9	1	6	2	4	3	55
<u>Iskolai tanulmányi:</u>	Nem volt	357	223	45	77	6	86	-	794
	Volt	2	-	-	-	3	-	-	5
	Ismeretlen	30	9	1	6	1	4	3	54
<u>Anyagi:</u>	Nem volt	289	212	43	71	8	83	-	706
	Volt	66	9	2	6	1	3	-	87
	Ismeretlen	34	11	1	6	1	4	3	60
<u>Elhagyatottság:</u>	Nem volt	335	180	34	74	9	77	-	709
	Volt	16	44	11	3	-	9	1	84
	Ismeretlen	38	8	1	6	1	4	2	60
<u>Egyéb:</u>	Nem volt	142	44	13	12	3	22	1	237
	Volt, önmagával	51	51	6	13	4	13	-	138
	más okból	149	122	24	53	2	52	-	402
	Ismeretlen	47	15	3	5	1	3	2	76

4.5 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZTLÁSA AZ ÖNGYILKOSSÁG VALÓSZINŰ OKA,
KORCSOPORTOK ÉS NEM SZERINT

Az öngyilkosság valószínű oka	Az öngyilkosok életkora (év)								Együtt
	15-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70 éves és idősebb	ismeret- retlen	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Férfi

Ideg-, elmebetegség	-	6	14	23	18	13	4	-	78
Egyéb betegség	1	1	3	17	27	36	39	-	124
Öregkor	-	-	-	-	-	-	10	-	10
Családi vizsály	3	4	9	9	7	3	3	-	38
Anyagi nehézségek	-	1	-	1	1	-	-	-	3
Szerelmi bánat	1	6	-	-	-	-	-	-	7
Munkahelyi ok	1	-	1	4	3	1	-	-	10
Bűncselekmény elkövetése	-	1	1	2	4	2	-	-	10
Iskolai ok	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Alkoholizmus, ittasság	4	10	23	36	15	8	4	-	100
Elhagyatottság	-	-	-	1	2	7	11	-	21
Egyéb	-	-	1	-	-	3	1	-	5
Ismeretlen	1	11	4	2	8	3	6	-	35
Együtt	11	40	56	95	85	76	78	-	441

Nő

Ideg-, elmebetegség	-	10	17	33	32	26	20	-	138
Egyéb betegség	-	2	6	16	28	25	42	-	119
Öregkor	-	-	-	1	-	7	23	-	31
Családi vizsály	1	7	5	4	4	1	6	-	28
Anyagi nehézségek	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Szerelmi bánat	3	7	1	-	1	-	-	-	12
Munkahelyi ok	-	1	-	1	1	-	-	-	3
Bűncselekmény elkövetése	-	1	-	-	1	-	-	-	2
Iskolai ok	2	-	-	-	-	-	-	-	2
Alkoholizmus, ittasság	-	-	-	6	6	3	3	-	18
Elhagyatottság	-	1	-	-	2	7	12	1	23
Egyéb	-	1	-	-	-	1	1	-	3
Ismeretlen	1	2	2	6	6	7	9	-	33
Együtt	7	32	31	67	81	77	116	1	412

Összesen

Ideg-, elmebetegség	-	16	31	56	50	39	24	-	216
Egyéb betegség	1	3	9	33	55	61	81	-	243
Öregkor	-	-	-	1	-	7	33	-	41
Családi vizsály	4	11	14	13	11	4	9	-	66
Anyagi nehézségek	-	1	-	1	1	-	-	-	3
Szerelmi bánat	4	13	1	-	1	-	-	-	19
Munkahelyi ok	1	1	1	5	4	1	-	-	13
Bűncselekmény elkövetése	-	2	1	2	5	2	-	-	12
Iskolai ok	2	-	-	-	-	-	-	-	2
Alkoholizmus, ittasság	4	10	23	42	21	11	7	-	118
Elhagyatottság	-	1	-	1	4	14	23	1	44
Egyéb	-	1	1	-	-	4	2	-	8
Ismeretlen	2	13	6	8	14	10	15	-	68
Összesen	18	72	87	162	166	153	194	1	853

4.6 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZTLÁSA AZ ÖNGYILKOSSÁG VALÓSZINŰ OKA,
CSALÁDI ÁLLAPOT ÉS NEM SZERINT

Az öngyilkosság valószínű oka	Az öngyilkosok családi állapota							Együtt
	nőtlen, hajadon	házas	külön élő	élet- társi viszony	özvegy	elvált	ismeret- etlen	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
<i>Férfi</i>								
Ideg-, elmebetegség	14	39	5	4	8	8	-	78
Egyéb betegség	10	84	3	2	22	3	-	124
Öregkor	-	3	-	-	7	-	-	10
Családi viszály	3	20	8	-	3	4	-	38
Anyagi nehézségek	1	1	1	-	-	-	-	3
Szerelmi bánat	6	-	1	-	-	-	-	7
Munkahelyi ok	3	7	-	-	-	-	-	10
Bűncselekmény elkövetése	-	6	1	-	-	3	-	10
Iskolai ok	-	-	-	-	-	-	-	-
Alkoholizmus, ittasság	16	53	10	5	4	12	-	100
Elhagyatottság	-	2	2	-	13	4	-	21
Egyéb	-	4	-	-	1	-	-	5
Ismeretlen	10	18	-	1	2	3	1	35
Együtt	63	237	31	12	60	37	1	441
<i>Nő</i>								
Ideg-, elmebetegség	22	54	3	5	31	23	-	138
Egyéb betegség	12	50	4	-	39	14	-	119
Öregkor	3	4	1	-	22	1	-	31
Családi viszály	2	17	1	2	4	2	-	28
Anyagi nehézségek	-	-	-	-	-	-	-	-
Szerelmi bánat	7	-	2	-	-	3	-	12
Munkahelyi ok	1	-	-	-	-	2	-	3
Bűncselekmény elkövetése	-	-	1	-	-	1	-	2
Iskolai ok	2	-	-	-	-	-	-	2
Alkoholizmus, ittasság	1	6	2	2	3	4	-	18
Elhagyatottság	-	1	-	-	17	3	2	23
Egyéb	1	-	-	1	1	-	-	3
Ismeretlen	7	12	-	1	9	3	1	33
Együtt	58	144	14	11	126	56	3	412
<i>Összesen</i>								
Ideg-, elmebetegség	36	93	8	9	39	31	-	216
Egyéb betegség	22	134	7	2	61	17	-	243
Öregkor	3	7	1	-	29	1	-	41
Családi viszály	5	37	9	2	7	6	-	66
Anyagi nehézségek	1	1	1	-	-	-	-	3
Szerelmi bánat	13	-	3	-	-	3	-	19
Munkahelyi ok	4	7	-	-	-	2	-	13
Bűncselekmény elkövetése	-	6	2	-	-	4	-	12
Iskolai ok	2	-	-	-	-	-	-	2
Alkoholizmus, ittasság	17	59	12	7	7	16	-	118
Elhagyatottság	-	3	2	-	30	7	2	44
Egyéb	1	4	-	1	2	-	-	8
Ismeretlen	17	30	-	2	11	6	2	68
Összesen	121	381	45	23	186	93	4	853

4.7 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA KORCSOPORTOK,
AZ ÖNGYILKOSSÁGRA UTALÓ KIJELENTÉS ÉVE ÉS NEM SZERINT

Az öngyilkosok életkora (év)	Az öngyilkosságra utaló kijelentés						Együtt
	éve				nem volt	isme- retlen	
	1970 és korábban	1971	1972	isme- retlen			
1	2	3	4	5	6	7	8

Férfi

15 - 19	-	-	4	-	1	6	11
20 - 29	-	-	14	3	2	21	40
30 - 39	-	2	21	5	1	27	56
40 - 49	-	1	45	9	1	39	95
50 - 59	2	1	41	4	2	35	85
60 - 69	-	2	36	2	3	33	76
70 éves és idősebb	-	1	37	3	6	31	78
Ismeretlen	-	-	-	-	-	-	-
Együtt	2	7	198	26	16	192	441

Nő

15 - 19	-	-	1	-	1	5	7
20 - 29	-	2	14	1	-	15	32
30 - 39	-	-	12	2	-	17	31
40 - 49	-	1	29	3	1	33	67
50 - 59	-	1	39	7	3	31	81
60 - 69	1	-	47	3	2	24	77
70 éves és idősebb	-	4	61	7	5	39	116
Ismeretlen	-	-	-	1	-	-	1
Együtt	1	8	203	24	12	164	412

Összesen

15 - 19	-	-	5	-	2	11	18
20 - 29	-	2	28	4	2	36	72
30 - 39	-	2	33	7	1	44	87
40 - 49	-	2	74	12	2	72	162
50 - 59	2	2	80	11	5	66	166
60 - 69	1	2	83	5	5	57	153
70 éves és idősebb	-	5	98	10	11	70	194
Ismeretlen	-	-	-	1	-	-	1
Összesen	3	15	401	50	28	356	853

4.8 AZ ÖNGYILKOSOK SZÁMA ÉS SZÁZALÉKOS MEGOSZLÁSA A MEGELŐZŐEN TETT
ÖNGYILKOSSÁGI SZÁNDÉKRA UTALÓ UTOLSÓ KIJELENTÉSEK ÉVE ÉS NEM SZERINT

Az utoljára tett öngyilkossági kijelentés éve	Férfi	Nő	Összesen	Férfi	Nő	Összesen
	N			%		
1	2	3	4	5	6	7
1965	1	-	1	0,2	-	0,1
1966	-	1	1	-	0,2	0,1
1967	-	-	-	-	-	-
1968	1	-	1	0,2	-	0,1
1969	-	-	-	-	-	-
1970	-	-	-	-	-	-
1971	7	8	15	1,6	1,9	1,8
1972	198	203	401	44,9	49,3	47,0
Ismeretlen év	26	24	50	5,9	5,8	5,9
Öngyilkossági kijelentést nem tett	16	12	28	3,6	2,9	3,3
Ismeretlen	192	164	356	43,6	39,9	41,7
Összesen	441	412	853	100,0	100,0	100,0

4.9 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA KORCSOPORTOK, A BÚCSÚLEVÉL IRÁSA ÉS NEM SZERINT

Az öngyilkosok életkora (év)	Az utolsó búcsúlevél irásának éve					Nem irt búcsú- levelet	Isme- retlen	Együtt
	1969 és korábban	1970	1971	1972	isme- retlen			
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Férfi

15 - 19	-	-	-	3	-	8	-	11
20 - 29	-	-	-	13	-	24	3	40
30 - 39	-	-	-	16	-	36	4	56
40 - 49	-	-	-	30	-	60	5	95
50 - 59	-	-	1	24	-	57	3	85
60 - 69	-	-	-	28	-	48	-	76
70 éves és idősebb	-	-	-	27	-	51	-	78
Ismeretlen	-	-	-	-	-	-	-	-
Együtt	-	-	1	141	-	284	15	441

Nő

15 - 19	-	-	-	3	-	4	-	7
20 - 29	-	-	-	11	1	18	2	32
30 - 39	-	-	-	8	-	22	1	31
40 - 49	-	-	2	27	-	37	1	67
50 - 59	-	1	-	34	-	43	3	81
60 - 69	-	-	1	30	-	43	3	77
70 éves és idősebb	-	-	2	44	1	65	4	116
Ismeretlen	-	-	-	-	-	-	1	1
Együtt	-	1	5	157	2	232	15	412

Összesen

15 - 19	-	-	-	6	-	12	-	18
20 - 29	-	-	-	24	1	42	5	72
30 - 39	-	-	-	24	-	58	5	87
40 - 49	-	-	2	57	-	97	6	162
50 - 59	-	1	1	58	-	100	6	166
60 - 69	-	-	1	58	-	91	3	153
70 éves és idősebb	-	-	2	71	1	116	4	194
Ismeretlen	-	-	-	-	-	-	1	1
Összesen	-	1	6	298	2	516	30	853

4.10 AZ ÖNGYILKOSOK SZÁMA ÉS SZÁZALÉKOS MEGOSZLÁSA A MEGELŐZŐEN ELKÖVETETT UTOLSÓ
ÖNGYILKOSSÁGI KÍSÉRLET ÉVE ÉS NEM SZERINT

A megelőzően elkövetett utolsó öngyilkossági kísérlet éve	Férfi	Nő	Összesen	Férfi	Nő	Összesen
	N			%		
1	2	3	4	5	6	7
1930 előtt	1	2	3	0,2	0,5	0,4
1931 - 1940	2	2	4	0,5	0,5	0,5
1941 - 1950	-	3	3	-	0,7	0,4
1951 - 1960	4	8	12	0,9	1,9	1,4
1961 - 1965	13	13	26	2,9	3,2	3,1
1966	5	3	8	1,1	0,7	0,9
1967	6	3	9	1,4	0,7	1,1
1968	7	12	19	1,6	2,9	2,2
1969	8	12	20	1,8	2,9	2,3
1970	12	16	28	2,7	3,9	3,3
1971	32	34	66	7,3	8,3	7,7
1972	52	49	101	11,8	11,9	11,8
Ismeretlen év	3	5	8	0,7	1,2	0,9
Öngyilkossági kísérletet nem tett	274	231	505	62,1	56,1	59,2
Ismeretlen	22	19	41	5,0	4,6	4,8
Összesen	441	412	853	100,0	100,0	100,0

4.11 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZTLÁSA AZ UTOLSÓ KISÉRLET ÉVE, GYAKORISÁGA ÉS NEM SZERINT

Az utolsó öngyilkossági kísérlet éve	0	1	2	3 és több	Isme- retlen	Együtt
	esetben öngyilkossági kísérletet elkövetett öngyilkosok száma					
1	2	3	4	5	6	7

Férfi

1925 - 1939	-	1	1	-	-	2
1940 - 1944	-	1	-	-	-	1
1945 - 1949	-	-	-	-	-	-
1950 - 1954	-	2	-	-	-	2
1955 - 1959	-	2	-	-	-	2
1960 - 1964	-	7	2	2	-	11
1965 - 1969	-	18	3	6	1	28
1970	-	5	5	2	-	12
1971	-	17	6	9	-	32
1972	-	26	7	19	-	52
Ismeretlen évben	-	1	1	-	1	3
Nem követett el kísérletet	274	-	-	-	-	274
Ismeretlen	-	-	-	-	22	22
Együtt	274	80	25	38	24	441

Nő

1925 - 1939	-	3	-	-	-	3
1940 - 1944	-	2	1	-	-	3
1945 - 1949	-	1	-	-	-	1
1950 - 1954	-	2	2	-	-	4
1955 - 1959	-	2	2	-	-	4
1960 - 1964	-	7	2	1	-	10
1965 - 1969	-	21	7	5	-	33
1970	-	9	3	4	-	16
1971	-	20	6	8	-	34
1972	-	23	6	20	-	49
Ismeretlen évben	-	3	-	1	1	5
Nem követett el kísérletet	231	-	-	-	-	231
Ismeretlen	-	-	-	-	19	19
Együtt	231	93	29	39	20	412

Összesen

1925 - 1939	-	4	1	-	-	5
1940 - 1944	-	3	1	-	-	4
1945 - 1949	-	1	-	-	-	1
1950 - 1954	-	4	2	-	-	6
1955 - 1959	-	4	2	-	-	6
1960 - 1964	-	14	4	3	-	21
1965 - 1969	-	39	10	11	1	61
1970	-	14	8	6	-	28
1971	-	37	12	17	-	66
1972	-	49	13	39	-	101
Ismeretlen évben	-	4	1	1	2	8
Nem követett el kísérletet	505	-	-	-	-	505
Ismeretlen	-	-	-	-	41	41
Összesen	505	173	54	77	44	853

4.12 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZTLÁSA A MEGELŐZŐEN ELKÖVETETT (ELSŐ) ÖNGYILKOSSÁGI

Sor- szám	A megelőző (első) öngyilkossági kísérlet elkövetési módja	Jelen öngyilkosság elkövetési módja							
		Co-	alta- tószer	nikotin	cyán	növény- védő- szer	egyéb	lövés	
		mérgezés							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
<i>Férfi</i>									
1.	Nem volt	46	51	12	1	7	11	6	
2.	Co-	9	1	-	-	-	-	-	
3.	Altatószer-	8	32	1	-	2	3	-	
4.	Nikotin-	-	-	-	-	1	-	-	
5.	Cyán-	-	-	-	-	-	-	-	
6.	Növényvédőszer-	-	-	-	-	-	-	-	
7.	Egyéb	1	3	1	-	-	1	-	
8.	Lövés	-	1	-	-	-	-	-	
9.	Csukló vagy nyakmetszés	1	2	-	-	-	-	-	
10.	Szurás	-	-	-	-	-	-	-	
11.	Jármű elé ugrás	-	-	-	-	-	-	-	
12.	Magasból leugrás	-	-	-	-	-	-	-	
13.	Önakaasztás	-	1	-	-	-	-	-	
14.	Vizbe ugrás	-	1	-	-	-	-	-	1
15.	Önégetés	-	-	-	-	-	-	-	-
16.	Áramütés	-	-	-	-	-	-	-	-
17.	Egyéb	-	-	-	-	-	-	-	-
18.	Ismeretlen	4	6	-	-	-	1	-	-
19.	Együtt	69	98	14	1	10	16	7	
<i>Nő</i>									
1.	Nem volt	50	108	2	1	5	10	-	
2.	Co-	8	6	-	-	-	-	-	
3.	Altatószer-	16	62	2	-	2	8	-	
4.	Nikotin-	-	1	1	-	-	-	-	
5.	Cyán-	-	-	-	-	-	-	-	
6.	Növényvédőszer-	-	-	-	-	-	-	-	
7.	Egyéb	-	-	-	-	-	1	-	
8.	Lövés	-	-	-	-	-	-	-	
9.	Csukló vagy nyakmetszés	1	2	-	-	-	-	-	
10.	Szurás	-	1	-	-	-	-	-	
11.	Jármű elé ugrás	-	2	-	-	-	-	-	
12.	Magasból leugrás	1	1	-	-	-	-	-	
13.	Önakaasztás	-	-	-	-	-	-	-	
14.	Vizbe ugrás	-	-	-	-	-	1	-	
15.	Önégetés	-	-	-	-	-	-	-	
16.	Áramütés	-	-	-	-	-	-	-	
17.	Egyéb	-	-	-	-	-	-	-	
18.	Ismeretlen	4	10	-	-	-	1	-	
19.	Együtt	80	193	5	1	7	21	-	
<i>Összesen</i>									
1.	Nem volt	96	159	14	2	12	21	6	
2.	Co-	17	7	-	-	-	-	-	
3.	Altatószer-	24	94	3	-	4	11	-	
4.	Nikotin-	-	1	1	-	1	-	-	
5.	Cyán -	-	-	-	-	-	-	-	
6.	Növényvédőszer-	-	-	-	-	-	-	-	
7.	Egyéb	1	3	1	-	-	2	-	
8.	Lövés	-	1	-	-	-	-	-	
9.	Csukló vagy nyakmetszés	2	4	-	-	-	-	-	
10.	Szurás	-	1	-	-	-	-	-	
11.	Jármű elé ugrás	-	2	-	-	-	-	-	
12.	Magasból leugrás	1	1	-	-	-	-	-	
13.	Önakaasztás	-	1	-	-	-	-	-	
14.	Vizbeugrás	-	1	-	-	-	1	1	
15.	Önégetés	-	-	-	-	-	-	-	
16.	Áramütés	-	-	-	-	-	-	-	
17.	Egyéb	-	-	-	-	-	-	-	
18.	Ismeretlen	8	16	-	-	-	2	-	
19.	Összesen	149	291	19	2	17	37	7	

KISÉRLET ELKÖVETÉSI MÓDJA, A JELEN ÖNGYILKOSSÁG ELKÖVETÉSI MÓDJA ÉS NEM SZERINT

Jelen öngyilkosság elkövetési módja									Együtt	Sor- szám
csukló vagy nyak- metszés	szurás	jármű elé ugrás	magasból leugrás	önakasz- tás	vizbeugrás	önégetés	áramütés	egyéb		
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
<i>Férfi</i>										
3	1	5	32	88	9	1	1	-	274	1.
-	-	-	-	6	-	-	-	-	16	2.
-	1	1	3	15	1	2	-	-	89	3.
-	-	-	-	2	-	-	-	-	3	4.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6.
-	-	-	-	1	1	-	-	-	8	7.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	8.
-	-	-	3	2	-	1	-	-	9	9.
-	-	-	-	3	-	-	-	-	3	10.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11.
-	-	-	3	3	-	-	-	-	6	12.
-	1	-	-	21	-	-	-	-	23	13.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	14.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15.
-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	16.
-	-	-	-	1	-	-	-	1	2	17.
-	1	1	1	9	1	-	-	-	24	18.
3	4	7	42	152	12	4	1	1	441	19.
<i>Nő</i>										
2	1	3	14	29	4	2	-	-	231	1.
1	-	1	2	3	-	-	-	-	21	2.
-	-	2	13	10	3	1	-	-	119	3.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	4.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	7.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8.
-	-	1	-	2	-	-	-	-	6	9.
-	-	-	1	-	-	-	-	-	2	10.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	11.
-	-	-	-	-	1	1	-	-	4	12.
-	-	-	-	2	-	-	-	-	2	13.
-	-	-	-	1	-	-	-	-	2	14.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	17.
-	-	-	1	1	2	-	-	1	20	18.
3	1	7	31	48	10	4	-	1	412	19.
<i>Összesen</i>										
5	2	8	46	117	13	3	1	-	505	1.
1	-	1	2	9	-	-	-	-	37	2.
-	1	3	16	25	4	3	-	-	188	3.
-	-	-	-	2	-	-	-	-	5	4.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6.
-	-	-	-	1	1	-	-	-	9	7.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	8.
-	-	1	3	4	-	1	-	-	15	9.
-	-	-	1	3	-	-	-	-	5	10.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	11.
-	-	-	3	3	1	1	-	-	10	12.
-	1	-	-	23	-	-	-	-	25	13.
-	-	-	-	1	-	-	-	-	4	14.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15.
-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	16.
-	-	-	-	1	-	-	-	1	2	17.
-	1	1	2	10	3	-	-	1	44	18.
6	5	14	73	200	22	8	1	2	853	19.

4.13 AZ ÖNGYILKOS ÁLTAL MEGELŐZŐEN ELKÖVETETT ÖNGYILKOSSÁGI KISÉRLETEK
ELKÖVETÉSI MÓDJÁNAK MEGOSZLÁSA NEM SZERINT

Az öngyilkossági kísérletek elkövetése és elkövetési módja	Férfi	Nő	Összesen
1	2	3	4
Öngyilkossági kísérletet elkövetett	145	162	307
Öngyilkossági kísérletet nem követett el	274	231	505
Öngyilkossági kísérlet ismeretlen	22	19	41
Együtt	441	412	853
<u>Elkövetési módok:</u>			
Co-	16	21	37
Altatószer-	73	129	202
Nikotin-	4	3	7
Cyán-	-	-	-
Növényvédőszer-	-	-	-
Egyéb	10	4	14
Lövés	1	-	1
Csukló vagy nyakmetszés	13	15	28
Szurás	8	2	10
Jármű elé ugrás	2	3	5
Magasból leugrás	8	7	15
Önagasztás	35	12	47
Vizbeugrás	2	3	5
Önégetés	1	1	2
Áramütés	2	-	2
Egyéb	3	1	4
Ismeretlen	24	21	45
Együtt ^{+/}	202	222	424

^{+/} Egy-egy öngyilkosnál egynél több öngyilkossági kísérlet is történt.

4.14 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA A MEGELŐZŐEN ELKÖVETETT (MÁSODIK ÉS TOVÁBBI) ÖNGYILKOSSÁGI

Sor- szám	A megelőző (második és további) öngyilkossági kísérlet elkövetési módja	Jelen öngyilkosság elkövetési módja						
		Co-	alta- tószer	nikotin	cyán	növény- védő- szer	egyéb	lövés
		mérgezés						
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Férfi

1.	Nem volt	67	91	14	1	9	14	7
2.	Co-	-	-	-	-	-	-	-
3.	Altatószer-	1	-	-	-	-	-	-
4.	Nikotin-	-	1	-	-	-	-	-
5.	Cyán-	-	-	-	-	-	-	-
6.	Növényvédőszer-	-	-	-	-	-	-	-
7.	Egyéb	-	-	-	-	-	1	-
8.	Lövés	-	-	-	-	-	-	-
9.	Csukló vagy nyakmetszés	-	3	-	-	-	-	-
10.	Szurás	-	2	-	-	1	-	-
11.	Jármű elé ugrás	-	-	-	-	-	1	-
12.	Magasból leugrás	-	-	-	-	-	-	-
13.	Önakestés	1	1	-	-	-	-	-
14.	Vizbeugrás	-	-	-	-	-	-	-
15.	Önégetés	-	-	-	-	-	-	-
16.	Áramütés	-	-	-	-	-	-	-
17.	Egyéb	-	-	-	-	-	-	-
18.	Ismeretlen	-	-	-	-	-	-	-
19.	Együtt	69	98	14	1	10	16	7

Nő

1.	Nem volt	71	182	5	1	7	20	-
2.	Co-	-	-	-	-	-	-	-
3.	Altatószer-	2	2	-	-	-	-	-
4.	Nikotin-	-	1	-	-	-	-	-
5.	Cyán-	-	-	-	-	-	-	-
6.	Növényvédőszer-	-	-	-	-	-	-	-
7.	Egyéb	-	1	-	-	-	1	-
8.	Lövés	-	-	-	-	-	-	-
9.	Csukló vagy nyakmetszés	2	2	-	-	-	-	-
10.	Szurás	-	-	-	-	-	-	-
11.	Jármű elé ugrás	-	-	-	-	-	-	-
12.	Magasból leugrás	1	2	-	-	-	-	-
13.	Önakestés	3	2	-	-	-	-	-
14.	Vizbeugrás	-	-	-	-	-	-	-
15.	Önégetés	-	1	-	-	-	-	-
16.	Áramütés	-	-	-	-	-	-	-
17.	Egyéb	1	-	-	-	-	-	-
18.	Ismeretlen	-	-	-	-	-	-	-
19.	Együtt	80	193	5	1	7	21	-

Összesen

1.	Nem volt	138	273	19	2	16	34	7
2.	Co-	-	-	-	-	-	-	-
3.	Altatószer-	3	2	-	-	-	-	-
4.	Nikotin-	-	2	-	-	-	-	-
5.	Cyán-	-	-	-	-	-	-	-
6.	Növényvédőszer-	-	-	-	-	-	-	-
7.	Egyéb	-	1	-	-	-	2	-
8.	Lövés	-	-	-	-	-	-	-
9.	Csukló vagy nyakmetszés	2	5	-	-	-	-	-
10.	Szurás	-	2	-	-	1	-	-
11.	Jármű elé ugrás	-	-	-	-	-	1	-
12.	Magasból leugrás	1	2	-	-	-	-	-
13.	Önakestés	4	3	-	-	-	-	-
14.	Vizbeugrás	-	-	-	-	-	-	-
15.	Önégetés	-	1	-	-	-	-	-
16.	Áramütés	-	-	-	-	-	-	-
17.	Egyéb	1	-	-	-	-	-	-
18.	Ismeretlen	-	-	-	-	-	-	-
19.	Összesen	149	291	19	2	17	37	7

KISÉRLET ELKÖVETÉSI MÓDJA, A JELEN ÖNGYILKOSSÁG ELKÖVETÉSI MÓDJA ÉS NEM SZERINT

Jelen öngyilkosság elkövetési módja									Együtt	Sor- szám
csukló vagy nyak- metszés	szurás	jármű elé ugrás	magasból leugrás	önakasz- tás	vizbeugrás	önégetés	áramütés	egyéb		
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20

Férfi

3	3	6	38	140	12	4	1	1	411	1.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2.
-	-	-	-	3	-	-	-	-	4	3.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	4.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	7.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8.
-	-	-	-	1	-	-	-	-	4	9.
-	1	-	-	1	-	-	-	-	5	10.
-	-	-	1	-	-	-	-	-	2	11.
-	-	1	1	-	-	-	-	-	2	12.
-	-	-	2	6	-	-	-	-	10	13.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	14.
-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	15.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	17.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	18.
3	4	7	42	152	12	4	1	1	441	19.

Nő

3	1	5	27	41	10	4	-	1	378	1.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2.
-	-	-	2	-	-	-	-	-	6	3.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	4.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6.
-	-	-	-	1	-	-	-	-	3	7.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8.
-	-	1	2	1	-	-	-	-	8	9.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10.
-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	11.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	12.
-	-	-	-	4	-	-	-	-	9	13.
-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	14.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	15.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	17.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	18.
3	1	7	31	48	10	4	-	1	412	19.

Összesen

6	4	11	65	181	22	8	1	2	789	1.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2.
-	-	-	2	3	-	-	-	-	10	3.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	4.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6.
-	-	-	-	1	-	-	-	-	4	7.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8.
-	-	1	2	2	-	-	-	-	12	9.
-	1	-	-	1	-	-	-	-	5	10.
-	-	1	1	-	-	-	-	-	3	11.
-	-	1	1	-	-	-	-	-	5	12.
-	-	-	2	10	-	-	-	-	19	13.
-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	14.
-	-	-	-	1	-	-	-	-	2	15.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	17.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	18.
6	5	14	73	200	22	8	1	2	853	19.

4.15 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA KORCSOPORTOK, AZ ÖNGYILKOSSÁG ELŐREJELZÉSE ÉS NEM SZERINT

Az öngyilkosok életkora (év)	Öngyilkosok, akik cselekményüket előre								Ismeretlen	Összesen
	csak kijelentéssel	csak kísérlettel	csak bucsulevéllal	kijelentéssel és kísérlettel	kijelentéssel és bucsulevéllal	kísérlettel és bucsulevéllal	kijelentéssel, kísérlettel és bucsulevéllal	nem		
	jelezték									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

Férfi

15 - 19	3	1	1	1	-	1	1	3	-	11
20 - 29	5	4	8	7	1	1	3	9	2	40
30 - 39	9	9	4	8	1	3	7	12	3	56
40 - 49	13	6	7	16	10	4	10	26	3	95
50 - 59	21	6	8	11	6	3	8	19	3	85
60 - 69	15	5	6	7	15	3	4	20	1	76
70 éves és idősebb	21	4	11	8	12	1	3	17	1	78
Ismeretlen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Együtt	87	35	45	58	45	16	36	106	13	441

Nő

15 - 19	-	-	2	1	-	1	-	3	-	7
20 - 29	3	6	3	4	4	-	7	5	-	32
30 - 39	2	7	6	8	1	1	2	4	-	31
40 - 49	2	9	9	14	6	3	11	13	-	67
50 - 59	12	7	7	12	8	3	18	14	-	81
60 - 69	13	4	3	18	6	2	15	15	1	77
70 éves és idősebb	24	4	11	24	15	2	15	20	1	116
Ismeretlen	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Együtt	56	37	41	81	40	12	68	74	3	412

Összesen

15 - 19	3	1	3	2	-	2	1	6	-	18
20 - 29	8	10	11	11	5	1	10	14	2	72
30 - 39	11	16	10	16	2	4	9	16	3	87
40 - 49	15	15	16	30	16	7	21	39	3	162
50 - 59	33	13	15	23	14	6	26	33	3	166
60 - 69	28	9	9	25	21	5	19	35	2	153
70 éves és idősebb	45	8	22	32	27	3	18	37	2	194
Ismeretlen	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Összesen	143	72	86	139	85	28	104	180	16	853

4.16 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA KORCSOPORTOK,
AZ ALKOHOLFOGYASZTÁS MÉRTÉKE, IDEJE ÉS NEM SZERINT

Az öngyilkosok életkora (év)	Öngyilkosok, akik alkoholt mértéktelenül				Ismeretlen	Együtt
	nem	csak régén	régóta és jelenleg is	csak ujabban		
	fogyasztottak					
1	2	3	4	5	6	7

Férfi

15 - 19	7	-	3	1	-	11
20 - 29	18	-	15	5	2	40
30 - 39	22	1	29	3	1	56
40 - 49	35	4	50	6	-	95
50 - 59	41	7	27	7	3	85
60 - 69	43	4	24	4	1	76
70 éves és idősebb	57	5	12	2	2	78
Ismeretlen	-	-	-	-	-	-
Együtt	223	21	160	28	9	441

Nő

15 - 19	7	-	-	-	-	7
20 - 29	27	-	4	1	-	32
30 - 39	24	-	4	3	-	31
40 - 49	53	1	11	1	1	67
50 - 59	59	1	17	-	4	81
60 - 69	67	2	5	1	2	77
70 éves és idősebb	105	4	4	1	2	116
Ismeretlen	-	-	-	-	1	1
Együtt	342	8	45	7	10	412

Összesen

15 - 19	14	-	3	1	-	18
20 - 29	45	-	19	6	2	72
30 - 39	46	1	33	6	1	87
40 - 49	88	5	61	7	1	162
50 - 59	100	8	44	7	7	166
60 - 69	110	6	29	5	3	153
70 éves és idősebb	162	9	16	3	4	194
Ismeretlen	-	-	-	-	1	1
Összesen	565	29	205	35	19	853

4, 17 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA AZ ÖNGYILKOSSÁG VALÓSZÍNŰ OKA,
AZ ALKOHOLFOGYASZTÁS IDEJE ÉS NEM SZERINT

Az öngyilkosság valószínű oka	Öngyilkosok, akik alkoholt mértéktelenül				Ismeretlen	Együtt
	nem	csak régen	régóta és jelenleg is	csak ujabban		
1	2	3	4	5	6	7

Férfi

Ideg-, elmebetegség	59	3	15	1	-	78
Egyéb betegség	85	12	19	6	2	124
Öregkor	6	-	1	1	2	10
Családi viszály	20	1	11	6	-	38
Anyagi nehézségek	3	-	-	-	-	3
Szerelmi bánat	5	-	-	1	1	7
Munkahelyi ok	5	-	3	2	-	10
Bűncselekmények elkövetése	3	2	5	-	-	10
Iskolai ok	-	-	-	-	-	-
Alkoholizmus, ittasság	-	1	93	6	-	100
Elhagyatottság	11	1	6	3	-	21
Egyéb	5	-	-	-	-	5
Ismeretlen	21	1	7	2	4	35
Együtt	223	21	160	28	9	441

Nő

Ideg-, elmebetegség	114	5	15	3	1	138
Egyéb betegség	112	1	4	-	2	119
Öregkor	30	1	-	-	-	31
Családi viszály	21	-	5	2	-	28
Anyagi nehézségek	-	-	-	-	-	-
Szerelmi bánat	11	-	1	-	-	12
Munkahelyi ok	3	-	-	-	-	3
Bűncselekmények elkövetése	-	-	1	-	1	2
Iskolai ok	2	-	-	-	-	2
Alkoholizmus, ittasság	-	-	18	-	-	18
Elhagyatottság	19	1	-	1	2	23
Egyéb	2	-	1	-	-	3
Ismeretlen	28	-	-	1	4	33
Együtt	342	8	45	7	10	412

Összesen

Ideg-, elmebetegség	173	8	30	4	1	216
Egyéb betegség	197	13	23	6	4	243
Öregkor	36	1	1	1	2	41
Családi viszály	41	1	16	8	-	66
Anyagi nehézségek	3	-	-	-	-	3
Szerelmi bánat	16	-	1	1	1	19
Munkahelyi ok	8	-	3	2	-	13
Bűncselekmények elkövetése	3	2	6	-	1	12
Iskolai ok	2	-	-	-	-	2
Alkoholizmus, ittasság	-	1	111	6	-	118
Elhagyatottság	30	2	6	4	2	44
Egyéb	7	-	1	-	-	8
Ismeretlen	49	1	7	3	8	68
Összesen	565	29	205	35	19	853

4.18 A MÉRTÉKTELENÜL ALKOHOLT FOGYASZTÓ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA
A FOGYASZTOTT ALKOHOL MENNYISÉGE, FAJTÁJA ÉS NEM SZERINT

A fogyasztott alkohol napi mennyisége (dl)	Bort	Sört	Pálinkát	Rumot	Többféle szeszestalt	Ismeretlen	Együtt
	fogyasztó öngyilkosok száma						
1	2	3	4	5	6	7	8

Férfi

1 - 10	7	-	7	1	1	-	16
11 - 15	3	-	-	-	-	-	3
16 - 20	6	3	-	-	4	-	13
21 - 25	-	-	-	-	-	-	-
26 - 30	5	-	-	-	1	-	6
31 - 40	-	1	-	-	-	-	1
41 - 50	2	-	-	-	-	-	2
51 és több	2	3	-	-	21	-	26
Ismeretlen	28	5	12	-	63	43	151
Együtt	53	12	19	1	90	43	218

Nő

1 - 10	6	-	1	-	-	-	7
11 - 15	4	-	-	-	-	-	4
16 - 20	1	2	-	-	-	-	3
21 - 25	-	-	-	-	-	-	-
26 - 30	1	-	-	-	-	-	1
31 - 40	-	1	-	-	-	-	1
41 - 50	-	-	-	-	-	-	-
51 és több	1	-	-	-	6	-	7
Ismeretlen	10	1	8	-	13	15	47
Együtt	23	4	9	-	19	15	70

Összesen

1 - 10	13	-	8	1	1	-	23
11 - 15	7	-	-	-	-	-	7
16 - 20	7	5	-	-	4	-	16
21 - 25	-	-	-	-	-	-	-
26 - 30	6	-	-	-	1	-	7
31 - 40	-	2	-	-	-	-	2
41 - 50	2	-	-	-	-	-	2
51 és több	3	3	-	-	27	-	33
Ismeretlen	38	6	20	-	76	58	198
Összesen	76	16	28	1	109	58	288

4.19 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA AZ ISKOLAI VÉGZETTSÉG,
AZ ALKOHOLFOGYASZTÁS ÉS NEM SZERINT

Iskolai végzettség	Öngyilkosok, akik alkoholt mértéktelenül				Ismeretlen	Együtt
	nem	csak régen	régóta, folyamatosan	csak az utóbbi időben		
1	2	3	4	5	6	7

Férfi

Nem járt iskolába	2	-	3	1	-	6
Általános iskola	138	17	107	18	2	282
Középiskola	37	2	18	4	-	61
Felsőfoku iskola	25	1	11	3	1	41
Általános iskola és szakmunkás iskola	14	-	11	1	-	26
Középiskola és szakmunkás iskola	1	-	1	-	-	2
Ismeretlen	6	1	9	1	6	23
Együtt	223	21	160	28	9	441

Nő

Nem járt iskolába	6	-	2	-	-	8
Általános iskola	239	8	33	5	1	286
Középiskola	52	-	7	-	-	59
Felsőfoku iskola	17	-	-	-	-	17
Általános iskola és szakmunkás iskola	11	-	1	2	-	14
Középiskola és szakmunkás iskola	1	-	-	-	-	1
Ismeretlen	16	-	2	-	9	27
Együtt	342	8	45	7	10	412

Összesen

Nem járt iskolába	8	-	5	1	-	14
Általános iskola	377	25	140	23	3	568
Középiskola	89	2	25	4	-	120
Felsőfoku iskola	42	1	11	3	1	58
Általános iskola és szakmunkás iskola	25	-	12	3	-	40
Középiskola és szakmunkás iskola	2	-	1	-	-	3
Ismeretlen	22	1	11	1	15	50
Összesen	565	29	205	35	19	853

4.20 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA GAZDASÁGI AKTIVITÁS, ALKOHOLFOGYASZTÁS ÉS NEM SZERINT

Gazdasági aktivitás	Öngyilkosok, akik alkoholt mértéktelenül				Ismeretlen	Együtt
	nem	csak régen	régóta, folyamatosan	csak az utóbbi időben		
1	2	3	4	5	6	7

Férfi

Aktiv kereső	105	10	114	17	3	249
Saját jogon nyugdíjas	82	7	30	5	2	126
Özvegyi jogon nyugdíjas	-	-	-	-	-	-
Rokkant, leszázalékolt	28	3	12	6	-	49
Tanuló	5	-	1	-	-	6
Egyéb eltartott	3	1	1	-	4	9
Foglalkozás nélküli	-	-	2	-	-	2
Ismeretlen	-	-	-	-	-	-
Együtt	223	21	160	28	9	441

Nő

Aktiv kereső	112	-	23	3	2	140
Saját jogon nyugdíjas	89	4	9	1	3	106
Özvegyi jogon nyugdíjas	40	1	4	1	-	46
Rokkant, leszázalékolt	27	1	5	1	-	34
Tanuló	4	-	-	-	-	4
Egyéb eltartott	70	2	4	1	1	78
Foglalkozás nélküli	-	-	-	-	1	1
Ismeretlen	-	-	-	-	3	3
Együtt	342	8	45	7	10	412

Összesen

Aktiv kereső	217	10	137	20	5	389
Saját jogon nyugdíjas	171	11	39	6	5	232
Özvegyi jogon nyugdíjas	40	1	4	1	-	46
Rokkant, leszázalékolt	55	4	17	7	-	83
Tanuló	9	-	1	-	-	10
Egyéb eltartott	73	3	5	1	5	87
Foglalkozás nélküli	-	-	2	-	1	3
Ismeretlen	-	-	-	-	3	3
Összesen	565	29	205	35	19	853

4.21 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA AZ UTOLSÓ HAVI KERESET,
AZ ALKOHOLFOGYASZTÁS ÉS NEM SZERINT

Utolsó havi kereset, Ft	Öngyilkosok, akik alkoholt mértéktelenül				Isme- retlen	Együtt
	nem	csak régén	régóta, folyama- tosan	csak az utóbbi időben		
	fogyasztottak					
1	2	3	4	5	6	7

Férfi

- 1 000	24	3	17	3	-	47
1 001 - 1 500	53	5	21	4	1	84
1 501 - 2 000	41	3	24	5	-	73
2 001 - 3 000	56	6	50	9	-	121
3 001 -	34	3	30	7	-	74
Nem volt keresete	8	1	4	-	4	17
Ismeretlen	7	-	14	-	4	25
Együtt	223	21	160	28	9	441

Nő

- 1 000	120	6	14	3	-	143
1 001 - 1 500	41	-	9	1	-	51
1 501 - 2 000	57	-	11	1	-	69
2 001 - 3 000	34	-	3	1	-	38
3 001 -	13	-	3	-	-	16
Nem volt keresete	75	2	5	1	2	85
Ismeretlen	2	-	-	-	8	10
Együtt	342	8	45	7	10	412

Összesen

- 1 000	144	9	31	6	-	190
1 001 - 1 500	94	5	30	5	1	135
1 501 - 2 000	98	3	35	6	-	142
2 001 - 3 000	90	6	53	10	-	159
3 001 -	47	3	33	7	-	90
Nem volt keresete	83	3	9	1	6	102
Ismeretlen	9	-	14	-	12	35
Összesen	565	29	205	35	19	853

4.22 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA CSALÁDI ÁLLAPOT, ALKOHOLFOGYASZTÁS ÉS NEM SZERINT

Családi állapot	Öngyilkosok, akik alkoholt mértéktelenül				Ismeretlen	Együtt
	nem	csak régen	régóta, folyamatosan	csak az utóbbi időben		
	fogyasztottak					
1	2	3	4	5	6	7

Férfi

Nőtlen	36	-	18	5	4	63
Házass	122	14	90	10	1	237
Külön élő	8	1	16	5	1	31
Együtt élő	4	-	7	1	-	12
Özvegy	38	3	11	6	2	60
Elvált	15	3	18	1	-	37
Ismeretlen	-	-	-	-	1	1
Együtt	223	21	160	28	9	441

Nő

Hajadon	48	1	6	1	2	58
Házass	130	-	10	3	1	144
Külön élő	10	-	4	-	-	14
Együtt élő	4	1	5	1	-	11
Özvegy	108	5	9	1	3	126
Elvált	42	1	11	1	1	56
Ismeretlen	-	-	-	-	3	3
Együtt	342	8	45	7	10	412

Összesen

Nőtlen, hajadon	84	1	24	6	6	121
Házass	252	14	100	13	2	381
Külön élő	18	1	20	5	1	45
Együtt élő	8	1	12	2	-	23
Özvegy	146	8	20	7	5	186
Elvált	57	4	29	2	1	93
Ismeretlen	-	-	-	-	4	4
Összesen	565	29	205	35	19	853

**4.23 AZ ÖNGYILKOS FÉRFIAK MEGOSZLÁSA AZ ÖNGYILKOSSÁG ELKÖVETÉSÉT
KÖZVETLENÜL MEGELŐZŐEN ELŐFORDULT
KONFLIKTUS ÉS AZ ALKOHOLFOGYASZTÁS SZERINT**

Az öngyilkosság elkövetését közvetlenül megelőzően előfordult konfliktus		Öngyilkos férfiak, akik alkoholt mértéktelenül				Isme- retlen	Együtt
		nem	csak régén	régóta és jelenleg is	csak ujabban		
1		2	3	4	5	6	7
<u>Családi:</u>	Nem volt	184	15	79	12	3	293
	Volt,						
	házastárssal, élettárssal	22	6	44	12	-	84
	gyermekkel	4	-	4	1	1	10
	szülővel	5	-	6	-	-	11
	egyéb rokonnal	3	-	4	-	-	7
	többekkel	1	-	12	-	-	13
	Ismeretlen	4	-	11	3	5	23
<u>Szerelmi:</u>	Nem volt	205	20	136	22	2	385
	Volt	11	1	3	2	1	18
	Ismeretlen	7	-	21	4	6	38
<u>Munkahelyi:</u>	Nem volt	207	19	109	22	5	362
	Volt	11	2	34	2	-	49
	Ismeretlen	5	-	17	4	4	30
<u>Iskolai fegyelmi:</u>	Nem volt	217	21	143	25	5	411
	Volt	1	-	-	-	-	1
	Ismeretlen	5	-	17	3	4	29
<u>Iskolai tanulmányi:</u>	Nem volt	217	21	143	25	5	411
	Volt	1	-	-	-	-	1
	Ismeretlen	5	-	17	3	4	29
<u>Anyagi:</u>	Nem volt	207	19	85	23	3	337
	Volt	10	2	58	-	-	70
	Ismeretlen	6	-	17	5	6	34
<u>Elhagyatottság:</u>	Nem volt	200	20	129	20	2	371
	Volt	16	-	14	3	2	35
	Ismeretlen	7	1	17	5	5	35
<u>Egyéb:</u>	Nem volt	54	1	58	11	1	125
	Volt, önmagával	41	2	16	5	2	66
	más okból	116	17	63	10	1	207
	Ismeretlen	12	1	23	2	5	43

**4.23 AZ ÖNGYILKOS NŐK MEGOSZLÁSA AZ ÖNGYILKOSSÁG ELKÖVETÉSÉT
KÖZVETLENÜL MEGELŐZŐEN ELŐFORDULT
KONFLIKTUS ÉS AZ ALKOHOLFOGYASZTÁS SZERINT (folytatás)**

Az öngyilkosság elkövetését közvetlenül megelőzően előfordult konfliktus		Öngyilkos nők, akik alkoholt mértéktelenül				Isme- retlen	Együtt
		nem	csak régén	régóta és jelenleg is	csak ujabban		
1		2	3	4	5	6	7
<u>Családi:</u>	Nem volt	274	6	25	5	1	311
	Volt,						
	házastárssal, élettárssal	31	2	11	-	-	44
	gyermekkel	11	-	1	-	-	12
	szülővel	2	-	1	-	1	4
	egyéb rokonnal	9	-	-	1	-	10
	többekkel	5	-	1	-	-	6
	Ismeretlen	10	-	6	1	8	25
<u>Szerelmi:</u>	Nem volt	317	8	32	5	2	364
	Volt	14	-	5	1	-	20
	Ismeretlen	11	-	8	1	8	28
<u>Munkahelyi:</u>	Nem volt	323	8	36	6	2	375
	Volt	9	-	3	-	-	12
	Ismeretlen	10	-	6	1	8	25
<u>Iskolai fegyelmi:</u>	Nem volt	330	8	38	6	2	384
	Volt	1	-	1	-	-	2
	Ismeretlen	11	-	6	1	8	26
<u>Iskolai tanulmányi:</u>	Nem volt	329	8	38	6	2	383
	Volt	3	-	1	-	-	4
	Ismeretlen	10	-	6	1	8	25
<u>Anyagi:</u>	Nem volt	326	7	29	6	1	369
	Volt	6	1	10	-	-	17
	Ismeretlen	10	-	6	1	9	26
<u>Elhagyatottság:</u>	Nem volt	292	5	35	5	1	338
	Volt	40	3	4	1	1	49
	Ismeretlen	10	-	6	1	8	25
<u>Egyéb:</u>	Nem volt	87	3	17	4	1	112
	Volt, önmagával	63	1	6	1	1	72
	más okból	171	4	16	1	3	195
	Ismeretlen	21	-	6	1	5	33

4.23 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA AZ ÖNGYILKOSSÁG ELKÖVETÉSÉT
KÖZVETLENÜL MEGELŐZŐEN ELŐFORDULT
KONFLIKTUS ÉS AZ ALKOHOLFOGYASZTÁS SZERINT (folytatás)

Az öngyilkosság elkövetését közvetlenül megelőzően előfordult konfliktus		Öngyilkosok, akik alkoholt mértéktelenül				Isme- retlen	Együtt
		nem	csak régen	régóta és jelenleg is	csak újabbán		
1		2	3	4	5	6	7
<u>Családi:</u>	Nem volt	458	21	104	17	4	604
	Volt,						
	házastárssal, élettárssal	53	8	55	12	-	128
	gyermekkel	15	-	5	1	1	22
	szülővel	7	-	7	-	1	15
	egyéb rokonnal	12	-	4	1	-	17
	többekkel	6	-	13	-	-	19
	Ismeretlen	14	-	17	4	13	48
<u>Szerelmi:</u>	Nem volt	522	28	168	27	4	749
	Volt	25	1	8	3	1	38
	Ismeretlen	18	-	29	5	14	66
<u>Munkahelyi:</u>	Nem volt	530	27	145	28	7	737
	Volt	20	2	37	2	-	61
	Ismeretlen	15	-	23	5	12	55
<u>Iskolai fegyelmi:</u>	Nem volt	547	29	181	31	7	795
	Volt	2	-	1	-	-	3
	Ismeretlen	16	-	23	4	12	55
<u>Iskolai tanulmányi:</u>	Nem volt	546	29	181	31	7	794
	Volt	4	-	1	-	-	5
	Ismeretlen	15	-	23	4	12	54
<u>Anyagi:</u>	Nem volt	533	26	114	29	4	706
	Volt	16	3	68	-	-	87
	Ismeretlen	16	-	23	6	15	60
<u>Elhagyatottság:</u>	Nem volt	492	25	164	25	3	709
	Volt	56	3	18	4	3	84
	Ismeretlen	17	1	23	6	13	60
<u>Egyéb:</u>	Nem volt	141	4	75	15	2	237
	Volt, önmagával	104	3	22	6	3	138
	más okból	287	21	79	11	4	402
	Ismeretlen	33	1	29	3	10	76

4.24 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA A BÜNTETETT ELŐÉLET, AZ ALKOHOLFOGYASZTÁS ÉS NEM SZERINT

Volt-e büntetve	Öngyilkosok, akik alkoholt mértéktelenül				Ismeretlen	Együtt
	nem	csak régen	régóta, folyamatosan	csak az utóbbi időben		
	fogyasztottak					
1	2	3	4	5	6	7

Férfi

Igen	4	2	46	6	-	58
Nem	208	19	105	22	-	354
Ismeretlen	11	-	9	-	9	29
Együtt	223	21	160	28	9	441

Nő

Igen	1	2	5	-	-	8
Nem	339	6	39	7	-	391
Ismeretlen	2	-	1	-	10	13
Együtt	342	8	45	7	10	412

Összesen

Igen	5	4	51	6	-	66
Nem	547	25	144	29	-	745
Ismeretlen	13	-	10	-	19	42
Összesen	565	29	205	35	19	853

4.25 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA A MARADANDÓ BETEGSÉGEK, AZ ALKOHOLFOGYASZTÁS ÉS NEM SZERINT

Megelőző maradandó betegség	Öngyilkosok, akik alkoholt mértéktelenül				Ismeretlen	Együtt
	nem	csak régen	régóta, folyamatosan	csak az utóbbi időben		
	fogyasztottak					
1	2	3	4	5	6	7

Férfi

Volt	179	20	109	19	2	329
Nem volt	43	1	44	9	1	98
Ismeretlen	1	-	7	-	6	14
Együtt	223	21	160	28	9	441

Nő

Volt	304	8	40	5	2	359
Nem volt	36	-	4	1	-	41
Ismeretlen	2	-	1	1	8	12
Együtt	342	8	45	7	10	412

Összesen

Volt	483	28	149	24	4	688
Nem volt	79	1	48	10	1	139
Ismeretlen	3	-	8	1	14	26
Összesen	565	29	205	35	19	853

4.26 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA AZ ELKÖVETÉSKORI ORVOSI GYÓGYKEZELÉS,
AZ ALKOHOLFOGYASZTÁS ÉS NEM SZERINT

Az.öngyilkosság elkövetésekor orvosi gyógykezelés alatt állt-e	Öngyilkosok, akik alkoholt mértéktelenül				Isme- retlen	Együtt
	nem	csak régén	régóta, folyama- tosan	csak az utóbbi időben		
1	2	3	4	5	6	7

Férfi

Igen	156	13	70	17	2	258
Nem	66	8	84	11	1	170
Ismeretlen	1	-	6	-	6	13
Együtt	223	21	160	28	9	441

Nő

Igen	266	7	28	2	1	304
Nem	73	1	15	4	-	93
Ismeretlen	3	-	2	1	9	15
Együtt	342	8	45	7	10	412

Összesen

Igen	422	20	98	19	3	562
Nem	139	9	99	15	1	263
Ismeretlen	4	-	8	1	15	28
Összesen	565	29	205	35	19	853

4.27 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA A BONCOLÁSSAL MEGÁLLAPÍTOTT EGYES BETEGSÉGEK, AZ ALKOHOLFOGYASZTÁS ÉS NEM SZERINT

Boncolási lelet	Öngyilkosok, akik alkoholt mértéktelenül				Isme- retlen	Együtt
	nem	csak régén	régóta, folyama- tosan	csak az utóbbi időben		
1	2	3	4	5	6	7

Férfi

Agyérelmeszesedés						
kezdődő	26	2	17	4	1	50
közepes	51	5	33	3	3	95
súlyos	42	3	15	1	2	63
Együtt	119	10	65	8	6	208
Szívbetegség	156	14	98	16	6	290
Érbetegség						
kezdődő	36	6	40	8	2	92
közepes	80	11	49	7	4	151
súlyos	73	4	35	6	2	120
Együtt	189	21	124	21	8	363
Gyomorbetegség	7	1	10	1	-	19
Májbetegség	61	8	72	9	1	151
Daganatos betegség	18	1	4	-	-	23

Nő

Agyérelmeszesedés						
kezdődő	36	3	1	-	1	41
közepes	87	2	13	2	4	108
súlyos	81	2	4	-	3	90
Együtt	204	7	18	2	8	239
Szívbetegség	256	7	30	2	9	304
Érbetegség						
kezdődő	57	1	15	3	-	76
közepes	116	2	15	1	6	140
súlyos	109	5	5	1	3	123
Együtt	282	8	35	5	9	339
Gyomorbetegség	1	-	1	-	-	2
Májbetegség	105	2	16	2	5	130
Daganatos betegség	16	-	2	-	-	18

Összesen

Agyérelmeszesedés						
kezdődő	62	5	18	4	2	91
közepes	138	7	46	5	7	203
súlyos	123	5	19	1	5	153
Együtt	323	17	83	10	14	447
Szívbetegség	412	21	128	18	15	594
Érbetegség						
kezdődő	93	7	55	11	2	168
közepes	196	13	64	8	10	291
súlyos	182	9	40	7	5	243
Együtt	471	29	159	26	17	702
Gyomorbetegség	8	1	11	1	-	21
Májbetegség	166	10	88	11	6	281
Daganatos betegség	34	1	6	-	-	41

4.28 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZTLÁSA KORCSOPORTOK,
AZ ALKOHOLELVONÓ KEZELÉS IDEJE ÉS NEM SZERINT

Az öngyilkosok életkora (év)	Alkoholelvonó kezelésen					Isme- retlen	Együtt
	nem	régen, egy esetben	régen, több esetben	csak ujabban	több esetben és jelenleg		
1	2	3	4	5	6	7	8

Férfi

15 - 19	9	-	1	-	-	1	11
20 - 29	32	4	1	-	-	3	40
30 - 39	46	3	5	-	-	2	56
40 - 49	69	10	5	2	1	8	95
50 - 59	69	5	6	-	-	5	85
60 - 69	69	2	2	-	-	3	76
70 éves és idősebb	74	1	-	-	-	3	78
Ismeretlen	-	-	-	-	-	-	-
Együtt	368	25	20	2	1	25	441

Nő

15 - 19	7	-	-	-	-	-	7
20 - 29	32	-	-	-	-	-	32
30 - 39	29	1	1	-	-	-	31
40 - 49	62	2	1	-	-	2	67
50 - 59	74	3	-	-	-	4	81
60 - 69	73	-	1	-	-	3	77
70 éves és idősebb	114	-	-	-	-	2	116
Ismeretlen	-	-	-	-	-	1	1
Együtt	391	6	3	-	-	12	412

Összesen

15 - 19	16	-	1	-	-	1	18
20 - 29	64	4	1	-	-	3	72
30 - 39	75	4	6	-	-	2	87
40 - 49	131	12	6	2	1	10	162
50 - 59	143	8	6	-	-	9	166
60 - 69	142	2	3	-	-	7	153
70 éves és idősebb	188	1	-	-	-	5	194
Ismeretlen	-	-	-	-	-	1	1
Összesen	759	31	23	2	1	37	853

4.29 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZTLÁSA AZ ÖNGYILKOSSÁG VALÓSZÍNŰ OKA,
AZ ALKOHOLELVONÓ KEZELÉS IDEJE ÉS NEM SZERINT

Az öngyilkosság valószínű oka	Alkoholelvonó kezelésen					Isme- retlen	Együtt
	nem	régen, egy esetben	régen, több esetben	csak ujabban	több esetben és jelenleg		
	volt öngyilkosok száma						
1	2	3	4	5	6	7	8

Férfi

Ideg-, elmebetegség	72	3	-	1	-	2	78
Egyéb betegség	116	4	-	1	-	3	124
Öregkor	8	-	-	-	-	2	10
Családi viszály	36	-	1	-	-	1	38
Anyagi nehézségek	3	-	-	-	-	-	3
Szerelmi bánat	5	1	-	-	-	1	7
Munkahelyi ok	9	1	-	-	-	-	10
Bűncselekmény elkövetése	8	1	-	-	-	1	10
Iskolai ok	-	-	-	-	-	-	-
Alkoholizmus, ittasság	58	12	18	-	1	11	100
Elhagyatottság	20	-	1	-	-	-	21
Egyéb	5	-	-	-	-	-	5
Ismeretlen	28	3	-	-	-	4	35
Együtt	368	25	20	2	1	25	441

Nő

Ideg-, elmebetegség	134	1	1	-	-	2	138
Egyéb betegség	117	-	-	-	-	2	119
Öregkor	31	-	-	-	-	-	31
Családi viszály	28	-	-	-	-	-	28
Anyagi nehézségek	-	-	-	-	-	-	-
Szerelmi bánat	12	-	-	-	-	-	12
Munkahelyi ok	3	-	-	-	-	-	3
Bűncselekmény elkövetése	1	-	-	-	-	1	2
Iskolai ok	2	-	-	-	-	-	2
Alkoholizmus, ittasság	10	5	2	-	-	1	18
Elhagyatottság	21	-	-	-	-	2	23
Egyéb	3	-	-	-	-	-	3
Ismeretlen	29	-	-	-	-	4	33
Együtt	391	6	3	-	-	12	412

Összesen

Ideg-, elmebetegség	206	4	1	1	-	4	216
Egyéb betegség	233	4	-	1	-	5	243
Öregkor	39	-	-	-	-	2	41
Családi viszály	64	-	1	-	-	1	66
Anyagi nehézségek	3	-	-	-	-	-	3
Szerelmi bánat	17	1	-	-	-	1	19
Munkahelyi ok	12	1	-	-	-	-	13
Bűncselekmény elkövetése	9	1	-	-	-	2	12
Iskolai ok	2	-	-	-	-	-	2
Alkoholizmus, ittasság	68	17	20	-	1	12	118
Elhagyatottság	41	-	1	-	-	2	44
Egyéb	8	-	-	-	-	-	8
Ismeretlen	57	3	-	-	-	8	68
Összesen	759	31	23	2	1	37	853

4.30 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA A VÉRALKOHOLVIZSGÁLAT EREDMÉNYEI,
KORCSOPORTOK ÉS NEM SZERINT

A véralkohol- vizsgálat eredményei (ezrelékben)	Az öngyilkosok életkora (év)								Együtt
	15-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70 éves és idősebb	isme- retlen	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Férfi

Nem történt	4	16	23	38	51	54	56	-	242
Negatív	3	9	16	28	17	17	19	-	109
- 1,50	1	3	5	12	7	1	1	-	30
1,51 - 2,50	1	4	6	13	5	3	1	-	33
2,51 - 3,50	2	6	5	1	3	-	-	-	17
3,51 -	-	2	1	3	2	1	1	-	10
Együtt	11	40	56	95	85	76	78	-	441

Nő

Nem történt	6	20	22	48	62	63	106	-	327
Negatív	1	9	8	10	15	11	10	1	65
- 1,50	-	2	1	3	2	3	-	-	11
1,51 - 2,50	-	1	-	3	1	-	-	-	5
2,51 - 3,50	-	-	-	1	-	-	-	-	1
3,51 -	-	-	-	2	1	-	-	-	3
Együtt	7	32	31	67	81	77	116	1	412

Összesen

Nem történt	10	36	45	86	113	117	162	-	569
Negatív	4	18	24	38	32	28	29	1	174
- 1,50	1	5	6	15	9	4	1	-	41
1,51 - 2,50	1	5	6	16	6	3	1	-	38
2,51 - 3,50	2	6	5	2	3	-	-	-	18
3,51 -	-	2	1	5	3	1	1	-	13
Összesen	18	72	87	162	166	153	194	1	853

4.31 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA AZ ÖNGYILKOSSÁG VALÓSZÍNŰ OKA,
A VÉRALKOHOLVIZSGÁLAT EREDMÉNYEI ÉS NEM SZERINT

Az öngyilkosság valószínű oka	A véralkoholvizsgálat eredményei (ezrelékben)						Együtt
	nem történt	negatív	-1,50	1,51-2,50	2,51-3,50	3,51-	
1	2	3	4	5	6	7	8

Férfi

Ideg-, elmebetegség	44	22	8	3	1	-	78
Egyéb betegség	83	30	5	4	1	1	124
Öregkor	8	2	-	-	-	-	10
Családi viszály	18	12	5	1	1	1	38
Anyagi nehézségek	1	1	-	1	-	-	3
Szerelmi bánat	1	4	1	1	-	-	7
Munkahelyi ok	8	2	-	-	-	-	10
Bűncselekmény elkövetése	5	4	1	-	-	-	10
Alkoholizmus, ittasság	34	17	10	21	12	6	100
Elhagyatottság	14	5	-	1	-	1	21
Egyéb	5	-	-	-	-	-	5
Ismeretlen	21	10	-	1	2	1	35
Együtt	242	109	30	33	17	10	441

Nő

Ideg-, elmebetegség	107	26	3	1	-	1	138
Egyéb betegség	102	14	2	-	-	1	119
Öregkor	29	1	1	-	-	-	31
Családi viszály	19	8	1	-	-	-	28
Szerelmi bánat	10	1	1	-	-	-	12
Munkahelyi ok	2	1	-	-	-	-	3
Bűncselekmény elkövetése	1	1	-	-	-	-	2
Iskolai ok	2	-	-	-	-	-	2
Alkoholizmus, ittasság	7	3	2	4	1	1	18
Elhagyatottság	19	4	-	-	-	-	23
Egyéb	2	1	-	-	-	-	3
Ismeretlen	27	5	1	-	-	-	33
Együtt	327	65	11	5	1	3	412

Összesen

Ideg-, elmebetegség	151	48	11	4	1	1	216
Egyéb betegség	185	44	7	4	1	2	243
Öregkor	37	3	1	-	-	-	41
Családi viszály	37	20	6	1	1	1	66
Anyagi nehézségek	1	1	-	1	-	-	3
Szerelmi bánat	11	5	2	1	-	-	19
Munkahelyi ok	10	3	-	-	-	-	13
Bűncselekmény elkövetése	6	5	1	-	-	-	12
Iskolai ok	2	-	-	-	-	-	2
Alkoholizmus, ittasság	41	20	12	25	13	7	118
Elhagyatottság	33	9	-	1	-	1	44
Egyéb	7	1	-	-	-	-	8
Ismeretlen	48	15	1	1	2	1	68
Összesen	569	174	41	38	18	13	853

4.32 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA AZ ÖNGYILKOSSÁG MÓDJA, A VÉRALKOHOLVIZSGÁLAT
EREDMÉNYEI ÉS NEM SZERINT

Az öngyilkosság módja	A véralkoholvizsgálat eredményei (ezrelékben)						Együtt
	nem történt	negatív	-1,50	1,51-2,50	2,51-3,50	3,51-	
1	2	3	4	5	6	7	8
<i>Férfi</i>							
Co-	33	13	7	7	4	5	69
Altatószer-	75	10	5	6	1	1	98
Nikotin-	5	5	-	2	2	-	14
Cyán-	-	1	-	-	-	-	1
Növényvédőszer-	7	2	-	1	-	-	10
Egyéb	13	1	-	1	-	1	16
Lövés	2	3	-	1	1	-	7
Csukló vagy nyakmetszés	1	1	1	-	-	-	3
Szurás	4	-	-	-	-	-	4
Jármű elé ugrás	-	3	2	2	-	-	7
Magasból leugrás	19	17	3	-	2	1	42
Önagasztás	74	51	11	11	5	-	152
Vizbeugrás	5	1	1	2	2	1	12
Önégetés	2	1	-	-	-	1	4
Áramütés	1	-	-	-	-	-	1
Egyéb	1	-	-	-	-	-	1
Együtt	242	109	30	33	17	10	441
<i>Nő</i>							
Co-	54	19	4	1	-	2	80
Altatószer-	174	13	3	1	1	1	193
Nikotin-	3	2	-	-	-	-	5
Cyán-	1	-	-	-	-	-	1
Növényvédőszer-	6	1	-	-	-	-	7
Egyéb	20	1	-	-	-	-	21
Lövés	-	-	-	-	-	-	-
Csukló vagy nyakmetszés	2	1	-	-	-	-	3
Szurás	1	-	-	-	-	-	1
Jármű elé ugrás	1	3	2	1	-	-	7
Magasból leugrás	20	10	-	1	-	-	31
Önagasztás	33	13	2	-	-	-	48
Vizbeugrás	8	2	-	-	-	-	10
Önégetés	3	-	-	1	-	-	4
Áramütés	-	-	-	-	-	-	-
Egyéb	1	-	-	-	-	-	1
Együtt	327	65	11	5	1	3	412
<i>Összesen</i>							
Co-	87	32	11	8	4	7	149
Altatószer-	249	23	8	7	2	2	291
Nikotin-	8	7	-	2	2	-	19
Cyán-	1	1	-	-	-	-	2
Növényvédőszer-	13	3	-	1	-	-	17
Egyéb	33	2	-	1	-	1	37
Lövés	2	3	-	1	1	-	7
Csukló vagy nyakmetszés	3	2	1	-	-	-	6
Szurás	5	-	-	-	-	-	5
Jármű elé ugrás	1	6	4	3	-	-	14
Magasból leugrás	39	27	3	1	2	1	73
Önagasztás	107	64	13	11	5	-	200
Vizbeugrás	13	3	1	2	2	1	22
Önégetés	5	1	-	1	-	1	8
Áramütés	1	-	-	-	-	-	1
Egyéb	2	-	-	-	-	-	2
Összesen	569	174	41	38	18	13	853

4.33 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA A VÉRALKOHOLVIZSGÁLAT EREDMÉNYEI,
AZ ALKOHOLFOGYASZTÁS ÉS NEM SZERINT

A véralkohol- vizsgálat eredményei (ezrelékben)	Öngyilkosok, akik alkoholt mértéktelenül				Isme- retlen	Együtt
	nem	csak régén	régóta, folyama- tosan	csak az utóbbi időben		
	fogyasztottak					
1	2	3	4	5	6	7

Férfi

Nem történt	140	11	74	11	6	242
Negatív	62	9	29	6	3	109
- 1,50	9	-	16	5	-	30
1,51 - 2,50	6	1	20	6	-	33
2,51 - 3,50	2	-	15	-	-	17
3,51 -	4	-	6	-	-	10
Együtt	223	21	160	28	9	441

Nő

Nem történt	282	5	25	7	8	327
Negatív	52	3	8	-	2	65
- 1,50	5	-	6	-	-	11
1,51 - 2,50	1	-	4	-	-	5
2,51 - 3,50	-	-	1	-	-	1
3,51 -	2	-	1	-	-	3
Együtt	342	8	45	7	10	412

Összesen

Nem történt	422	16	99	18	14	569
Negatív	114	12	37	6	5	174
- 1,50	14	-	22	5	-	41
1,51 - 2,50	7	1	24	6	-	38
2,51 - 3,50	2	-	16	-	-	18
3,51 -	6	-	7	-	-	13
Összesen	565	29	205	35	19	853

4.34 AZ ÖNGYILKOS FÉRFIAK MEGOSZLÁSA AZ ÖNGYILKOSSÁG ELKÖVETÉSÉT
KÖZVETLENÜL MEGELŐZŐEN ELŐFORDULT KONFLIKTUS
ÉS AZ ELKÖVETÉSKORI ALKOHOLOS BEFOLYÁSOLTSÁG SZERINT

Az öngyilkosság elkövetését közvetlenül megelőzően előfordult konfliktus		Öngyilkos férfiak, akiknél az elkövetéskor alkoholos befolyásoltság			Együtt
		fennállott	nem állott fenn	nem értékelhető, ismeretlen	
1		2	3	4	5
<u>Családi:</u>	Nem volt	49	180	64	293
	Volt,				
	házastárssal, élettárssal	31	38	15	84
	gyermekkel	3	5	2	10
	szülővel	3	6	2	11
	egyéb rokonnal	1	4	2	7
	többekkel	5	6	2	13
	Ismeretlen	7	11	5	23
<u>Szerelmi:</u>	Nem volt	81	222	82	385
	Volt	5	11	2	18
	Ismeretlen	13	17	8	38
<u>Munkahelyi:</u>	Nem volt	70	213	79	362
	Volt	19	21	9	49
	Ismeretlen	10	16	4	30
<u>Iskolai fegyelmi:</u>	Nem volt	89	234	88	411
	Volt	-	1	-	1
	Ismeretlen	10	15	4	29
<u>Iskolai tanulmányi:</u>	Nem volt	89	234	88	411
	Volt	-	1	-	1
	Ismeretlen	10	15	4	29
<u>Anyagi:</u>	Nem volt	57	205	75	337
	Volt	32	27	11	70
	Ismeretlen	10	18	6	34
<u>Elhagyatottság:</u>	Nem volt	85	208	78	371
	Volt	2	24	9	35
	Ismeretlen	12	18	5	35
<u>Egyéb:</u>	Nem volt	43	58	24	125
	Volt, önmagával	15	40	11	66
	más okból	31	125	51	207
	Ismeretlen	10	27	6	43

4.34 AZ ÖNGYILKOS NŐK MEGOSZLÁSA AZ ÖNGYILKOSSÁG ELKÖVETÉSÉT
KÖZVETLENÜL MEGELŐZŐEN ELŐFORDULT KONFLIKTUS
ÉS AZ ELKÖVETÉSKORI ALKOHOLOS BEFOLYÁSOLTSÁG SZERINT (folytatás)

Az öngyilkosság elkövetését közvetlenül megelőzően előfordult konfliktus		Öngyilkos nők, akiknél az elkövetéskor alkoholos befolyásoltság			Együtt
		fennállott	nem állott fenn	nem értékelhető, ismeretlen	
1		2	3	4	5
<u>Családi:</u>	Nem volt	12	181	118	311
	Volt,				
	házastárssal, élettárssal	3	27	14	44
	gyermekkel	2	8	2	12
	szülővel	1	2	1	4
	egyéb rokonnal	-	4	6	10
	többekkel	-	5	1	6
	Ismeretlen	2	12	11	25
<u>Szerelmi:</u>	Nem volt	16	212	136	364
	Volt	2	11	7	20
	Ismeretlen	2	16	10	28
<u>Munkahelyi:</u>	Nem volt	17	219	139	375
	Volt	1	6	5	12
	Ismeretlen	2	14	9	25
<u>Iskolai fegyelmi:</u>	Nem volt	18	221	145	384
	Volt	-	2	-	2
	Ismeretlen	2	16	8	26
<u>Iskolai tanulmányi:</u>	Nem volt	18	222	143	383
	Volt	-	2	2	4
	Ismeretlen	2	15	8	25
<u>Anyagi:</u>	Nem volt	13	216	140	369
	Volt	5	8	4	17
	Ismeretlen	2	15	9	26
<u>Elhagyatottság:</u>	Nem volt	18	196	124	338
	Volt	-	29	20	49
	Ismeretlen	2	14	9	25
<u>Egyéb:</u>	Nem volt	9	64	39	112
	Volt, önmagával	3	44	25	72
	más okból	6	116	73	195
	Ismeretlen	2	15	16	33

4.34 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA AZ ÖNGYILKOSSÁG ELKÖVETÉSÉT
KÖZVETLENÜL MEGELŐZŐEN ELŐFORDULT KONFLIKTUS
ÉS AZ ELKÖVETÉSKORI ALKOHOLOS BEFOLYÁSOLTSÁG SZERINT (folytatás)

Az öngyilkosság elkövetését közvetlenül megelőzően előfordult konfliktus		Öngyilkosok, akiknél az elkövetéskor alkoholos befolyásoltság			Együtt
		fennállott	nem állott fenn	nem értékelhető, ismeretlen	
1		2	3	4	5
<u>Családi:</u>	Nem volt	61	361	182	604
	Volt,				
	házastárssal, élettárssal	34	65	29	128
	gyermekkel	5	13	4	22
	szülővel	4	9	3	15
	egyéb rokonnal	1	8	8	17
	többekkel	5	11	3	19
	Ismeretlen	9	23	16	48
<u>Szerelmi:</u>	Nem volt	97	434	218	749
	Volt	7	22	9	38
	Ismeretlen	15	33	18	66
<u>Munkahelyi:</u>	Nem volt	87	432	218	737
	Volt	20	27	14	61
	Ismeretlen	12	30	13	55
<u>Iskolai fegyelmi:</u>	Nem volt	107	455	233	795
	Volt	-	3	-	3
	Ismeretlen	12	31	12	55
<u>Iskolai tanulmányi:</u>	Nem volt	107	456	231	794
	Volt	-	3	2	5
	Ismeretlen	12	30	12	54
<u>Anyagi:</u>	Nem volt	70	421	215	706
	Volt	37	35	15	87
	Ismeretlen	12	33	15	60
<u>Elhagyatottság:</u>	Nem volt	103	404	202	709
	Volt	2	53	29	84
	Ismeretlen	14	32	14	60
<u>Egyéb:</u>	Nem volt	52	122	63	237
	Volt, önmagával	18	84	36	138
	más okból	37	241	124	402
	Ismeretlen	12	42	22	76

4.35 AZ ÖNGYILKOS FÉRFIAK MEGOSZLÁSA AZ ÖNGYILKOSSÁG ELKÖVETÉSÉT
KÖZVETLENÜL MEGELŐZŐEN ELŐFORDULT KONFLIKTUS
ÉS A VÉRALKOHOLVIZSGÁLAT EREDMÉNYEI SZERINT

Az öngyilkosság elkövetését közvetlenül megelőzően előfordult konfliktus		A véralkoholvizsgálat eredményei (ezrelékben)						Együtt
		nem történt	negatív	-1,50	1,51- 2,50	2,51- 3,50	3,51-	
1		2	3	4	5	6	7	8
<u>Családi:</u>	Nem volt	180	71	15	14	9	4	293
	Volt,							
	házastárssal, élettárssal	34	21	8	11	6	4	84
	gyermekkel	4	3	1	1	-	1	10
	szülővel	5	3	1	-	1	1	11
	egyéb rokonnal	4	2	1	-	-	-	7
	többekkel	5	3	2	3	-	-	13
	Ismeretlen	10	6	2	4	1	-	23
<u>Szerelmi:</u>	Nem volt	217	95	25	26	13	9	385
	Volt	8	5	2	2	-	1	18
	Ismeretlen	17	9	3	5	4	-	38
<u>Munkahelyi:</u>	Nem volt	210	89	20	23	11	9	362
	Volt	19	12	7	6	4	1	49
	Ismeretlen	13	8	3	4	2	-	30
<u>Iskolai fegyelmi:</u>	Nem volt	230	100	27	29	15	10	411
	Volt	-	1	-	-	-	-	1
	Ismeretlen	12	8	3	4	2	-	29
<u>Iskolai tanulmányi:</u>	Nem volt	230	100	27	29	15	10	411
	Volt	-	1	-	-	-	-	1
	Ismeretlen	12	8	3	4	2	-	29
<u>Anyagi:</u>	Nem volt	204	83	21	16	6	7	337
	Volt	23	16	5	13	10	3	70
	Ismeretlen	15	10	4	4	1	-	34
<u>Elhagyatottság:</u>	Nem volt	200	94	27	25	15	10	371
	Volt	28	5	-	2	-	-	35
	Ismeretlen	14	10	3	6	2	-	35
<u>Egyéb:</u>	Nem volt	62	23	11	15	7	7	125
	Volt, önmagával	36	15	7	2	5	1	66
	más okból	129	52	10	12	3	1	207
	Ismeretlen	15	19	2	4	2	1	43

**4.35 AZ ÖNGYILKOS NŐK MEGOSZTLÁSA AZ ÖNGYILKOSSÁG ELKÖVETÉSÉT
KÖZVETLENÜL MEGELŐZŐEN ELŐFORDULT KONFLIKTUS
ÉS A VÉRALKOHOLVIZSGÁLAT EREDMÉNYEI SZERINT (folytatás)**

Az öngyilkosság elkövetését közvetlenül megelőzően előfordult konfliktus		A véralkoholvizsgálat eredményei (ezrelékben)						Együtt
		nem történt	negatív	-1,50	1,51- 2,50	2,51- 3,50	3,51-	
1		2	3	4	5	6	7	8
<u>Családi:</u>	Nem volt	256	43	6	3	1	2	311
	Volt,							
	házastárssal, élettárssal	31	10	2	1	-	-	44
	gyermekkel	8	2	1	-	-	1	12
	szülővel	1	2	1	-	-	-	4
	egyéb rokonnal	9	1	-	-	-	-	10
	többekkel	3	3	-	-	-	-	6
	Ismeretlen	19	4	1	1	-	-	25
<u>Szerelmi:</u>	Nem volt	293	55	8	4	1	3	364
	Volt	14	4	2	-	-	-	20
	Ismeretlen	20	6	1	1	-	-	28
<u>Munkahelyi:</u>	Nem volt	300	58	9	4	1	3	375
	Volt	8	3	1	-	-	-	12
	Ismeretlen	19	4	1	1	-	-	25
<u>Iskolai fegyelmi:</u>	Nem volt	307	59	10	4	1	3	384
	Volt	1	1	-	-	-	-	2
	Ismeretlen	19	5	1	1	-	-	26
<u>Iskolai tanulmányi:</u>	Nem volt	306	59	10	4	1	3	383
	Volt	3	1	-	-	-	-	4
	Ismeretlen	18	5	1	1	-	-	25
<u>Anyagi:</u>	Nem volt	300	56	8	2	1	2	369
	Volt	7	5	2	2	-	1	17
	Ismeretlen	20	4	1	1	-	-	26
<u>Elhagyatottság:</u>	Nem volt	266	54	10	4	1	3	338
	Volt	42	7	-	-	-	-	49
	Ismeretlen	19	4	1	1	-	-	25
<u>Egyéb:</u>	Nem volt	86	16	5	3	1	1	112
	Volt, önmagával	63	6	2	1	-	-	72
	más okból	154	35	4	-	-	2	195
	Ismeretlen	24	8	-	1	-	-	33

**4.35 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLASA AZ ÖNGYILKOSSÁG ELKÖVETÉSÉT
KÖZVETLENÜL MEGELŐZŐEN ELŐFORDULT KONFLIKTUS
ÉS A VÉRALKOHOLVIZSGÁLAT EREDMÉNYEI SZERINT (folytatás)**

Az öngyilkosság elkövetését közvetlenül megelőzően előfordult konfliktus		A véralkoholvizsgálat eredményei (ezrelékben)						Együtt
		nem történt	negatív	-1,50	1,51- 2,50	2,51- 3,50	3,51-	
1		2	3	4	5	6	7	8
<u>Családi:</u>	Nem volt	436	114	21	17	10	6	604
	Volt,							
	házastárssal, élettárssal	65	31	10	12	6	4	128
	gyermekkel	12	5	2	1	-	2	22
	szülővel	6	5	2	-	1	1	15
	egyéb rokonnal	13	3	1	-	-	-	17
	többekkel	8	6	2	3	-	-	19
	Ismeretlen	29	10	3	5	1	-	48
<u>Szerelmi:</u>	Nem volt	510	150	33	30	14	12	749
	Volt	22	9	4	2	-	1	38
	Ismeretlen	37	15	4	6	4	-	66
<u>Munkahelyi:</u>	Nem volt	510	147	29	27	12	12	737
	Volt	27	15	8	6	4	1	61
	Ismeretlen	32	12	4	5	2	-	55
<u>Iskolai fegyelmi:</u>	Nem volt	537	159	37	33	16	13	795
	Volt	1	2	-	-	-	-	3
	Ismeretlen	31	13	4	5	2	-	55
<u>Iskolai tanulmányi:</u>	Nem volt	536	159	37	33	16	13	794
	Volt	3	2	-	-	-	-	5
	Ismeretlen	30	13	4	5	2	-	54
<u>Anyagi:</u>	Nem volt	504	139	29	18	7	9	706
	Volt	30	21	7	15	10	4	87
	Ismeretlen	35	14	5	5	1	-	60
<u>Elhagyatottság:</u>	Nem volt	466	148	37	29	16	13	709
	Volt	70	12	-	2	-	-	84
	Ismeretlen	33	14	4	7	2	-	60
<u>Egyéb:</u>	Nem volt	148	39	16	18	8	8	237
	Volt, önmagával	99	21	9	3	5	1	138
	más okból	283	87	14	12	3	3	402
	Ismeretlen	39	27	2	5	2	1	76

4.36 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA ISKOLAI VÉGZETTSÉG,
AZ ELKÖVETÉSKORI ALKOHOLOS BEFOLYÁSOLTSÁG ÉS NEM SZERINT

Iskolai végzettség	Öngyilkosok, akiknél az elkövetéskor alkoholos befolyásoltság			Együtt
	fennállott	nem állott fenn	nem értékelhető, ismeretlen	
1	2	3	4	5

Férfi

Nem járt iskolába	2	2	2	6
Általános iskola	67	156	59	282
Középiskola	9	39	13	61
Felsőfoku iskola	9	24	8	41
Általános iskola és szakmunkás iskola	9	12	5	26
Középiskola és szakmunkás iskola	1	-	1	2
Ismeretlen	2	17	4	23
Együtt	99	250	92	441

Nő

Nem járt iskolába	-	6	2	8
Általános iskola	16	162	108	286
Középiskola	3	36	20	59
Felsőfoku iskola	1	8	8	17
Általános iskola és szakmunkás iskola	-	8	6	14
Középiskola és szakmunkás iskola	-	-	1	1
Ismeretlen	-	19	8	27
Együtt	20	239	153	412

Összesen

Nem járt iskolába	2	8	4	14
Általános iskola	83	318	167	568
Középiskola	12	75	33	120
Felsőfoku iskola	10	32	16	58
Általános iskola és szakmunkás iskola	9	20	11	40
Középiskola és szakmunkás iskola	1	-	2	3
Ismeretlen	2	36	12	50
Összesen	119	489	245	853

4.37 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZTLÁSA AZ UTOLSÓ HAVI KERESLET,
AZ ELKÖVETÉSKORI ALKOHOLOS BEFOLYÁSOLTSÁG ÉS NEM SZERINT

Utolsó havi kereset, Ft	Öngyilkosok, akiknél az elkövetéskor alkoholos befolyásoltság			Együtt
	fennállott	nem állott fenn	nem értékelhető, ismeretlen	
1	2	3	4	5

Férfi

- 1 000	4	28	15	47
1 001 - 1 500	12	51	21	84
1 501 - 2 000	10	46	17	73
2 001 - 3 000	42	55	24	121
3 001 -	26	43	5	74
Nem volt keresete	1	11	5	17
Ismeretlen	4	16	5	25
Együtt	99	250	92	441

Nő

- 1 000	6	82	55	143
1 001 - 1 500	3	28	20	51
1 501 - 2 000	5	40	24	69
2 001 - 3 000	2	22	14	38
3 001 -	2	6	8	16
Nem volt keresete	2	54	29	85
Ismeretlen	-	7	3	10
Együtt	20	239	153	412

Összesen

- 1 000	10	110	70	190
1 001 - 1 500	15	79	41	135
1 501 - 2 000	15	86	41	142
2 001 - 3 000	44	77	38	159
3 001 -	28	49	13	90
Nem volt keresete	3	65	34	102
Ismeretlen	4	23	8	35
Összesen	119	489	245	853

4.38 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA CSALÁDI ÁLLAPOT,
AZ ELKÖVETÉSKORI ALKOHOLOS BEFOLYÁSOLTSÁG ÉS NEM SZERINT

Családi állapot	Öngyilkosok, akiknél az elkövetéskor alkoholos befolyásoltság			Együtt
	fennállott	nem állott fenn	nem értékelhető, ismeretlen	
1	2	3	4	5

Férfi

Nőtlen	15	40	8	63
Házias	58	132	47	237
Külön élő	13	12	6	31
Együtt élő	4	5	3	12
Özvegy	3	41	16	60
Elvált	6	19	12	37
Ismeretlen	-	1	-	1
Együtt	99	250	92	441

Nő

Hajadon	1	42	15	58
Házias	7	84	53	144
Külön élő	3	7	4	14
Együtt élő	3	4	4	11
Özvegy	4	69	53	126
Elvált	2	30	24	56
Ismeretlen	-	3	-	3
Együtt	20	239	153	412

Összesen

Nőtlen, hajadon	16	82	23	121
Házias	65	216	100	381
Külön élő	16	19	10	45
Együtt élő	7	9	7	23
Özvegy	7	110	69	186
Elvált	8	49	36	93
Ismeretlen	-	4	-	4
Összesen	119	489	245	853

4. 39 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA AZ ÖNGYILKOSSÁG VALÓSZINŰ OKA,
A GYÓGYSZERFOGYASZTÁS ÉS NEM SZERINT

Az öngyilkosság valószínű oka	Gyógy- szert nem	Nyugtatót	Altatót	Egyéb gyógyszert	Altatót és nyugtatót	Isme- retlen	Együtt
		rendszeresen és túlzott mértékben					
		fogyasztó öngyilkosok					
1	2	3	4	5	6	7	8

Férfi

Ideg-, elmebetegség	32	12	6	26	1	1	78
Egyéb betegség	74	9	15	21	1	4	124
Öregkor	6	-	2	-	-	2	10
Családi viszály	27	3	3	3	-	2	38
Anyagi nehézségek	3	-	-	-	-	-	3
Szerelmi bánat	6	-	-	-	-	1	7
Munkahelyi ok	8	-	2	-	-	-	10
Bűncselekmény elkövetése	7	1	-	1	-	1	10
Iskolai ok	-	-	-	-	-	-	-
Alkoholizmus, ittasság	70	5	5	14	1	5	100
Elhagyatottság	15	2	2	2	-	-	21
Egyéb	4	-	1	-	-	-	5
Ismeretlen	22	-	2	5	-	6	35
Együtt	274	32	38	72	3	22	441

Nő

Ideg-, elmebetegség	34	27	11	63	1	2	138
Egyéb betegség	53	9	12	40	-	5	119
Öregkor	17	4	6	4	-	-	31
Családi viszály	17	4	3	2	-	2	28
Anyagi nehézségek	-	-	-	-	-	-	-
Szerelmi bánat	9	3	-	-	-	-	12
Munkahelyi ok	1	1	-	1	-	-	3
Bűncselekmény elkövetése	-	-	1	-	-	1	2
Iskolai ok	2	-	-	-	-	-	2
Alkoholizmus, ittasság	6	3	5	3	-	1	18
Elhagyatottság	12	3	3	3	-	2	23
Egyéb	2	-	1	-	-	-	3
Ismeretlen	17	3	-	6	2	5	33
Együtt	170	57	42	122	3	18	412

Összesen

Ideg-, elmebetegség	66	39	17	89	2	3	216
Egyéb betegség	127	18	27	61	1	9	243
Öregkor	23	4	8	4	-	2	41
Családi viszály	44	7	6	5	-	4	66
Anyagi nehézségek	3	-	-	-	-	-	3
Szerelmi bánat	15	3	-	-	-	1	19
Munkahelyi ok	9	1	2	1	-	-	13
Bűncselekmény elkövetése	7	1	1	1	-	2	12
Iskolai ok	2	-	-	-	-	-	2
Alkoholizmus, ittasság	76	8	10	17	1	6	118
Elhagyatottság	27	5	5	5	-	2	44
Egyéb	6	-	2	-	-	-	8
Ismeretlen	39	3	2	11	2	11	68
Összesen	444	89	80	194	6	40	853

4. 40 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA KORCSOPORTOK, GYÓGYSZERFOGYASZTÁS ÉS NEM SZERINT

Az öngyilkosok életkora (év)	Gyógyszert nem	Nyugtatót	Altatót	Egyéb gyógyszert	Altatót és nyugtatót	Isme- retlen	Együtt
		rendszeresen és túlzott mértékben					
	fogyasztó öngyilkosok						
1	2	3	4	5	6	7	8

Férfi

15 - 19	11	-	-	-	-	-	11
20 - 29	29	3	2	-	2	4	40
30 - 39	39	2	3	-	9	3	56
40 - 49	59	9	6	2	14	5	95
50 - 59	31	9	11	1	28	5	85
60 - 69	50	4	7	-	13	2	76
70 éves és idősebb	55	5	9	-	6	3	78
Ismeretlen	-	-	-	-	-	-	-
Együtt	274	32	38	3	72	22	441

Nő

15 - 19	6	1	-	-	-	-	7
20 - 29	17	6	3	-	5	1	32
30 - 39	13	4	2	-	10	2	31
40 - 49	24	15	4	-	21	3	67
50 - 59	21	10	17	-	27	6	81
60 - 69	31	8	6	1	29	2	77
70 éves és idősebb	58	13	10	2	30	3	116
Ismeretlen	-	-	-	-	-	1	1
Együtt	170	57	42	3	122	18	412

Összesen

15 - 19	17	1	-	-	-	-	18
20 - 29	46	9	5	-	7	5	72
30 - 39	52	6	5	-	19	5	87
40 - 49	83	24	10	2	35	8	162
50 - 59	52	19	28	1	55	11	166
60 - 69	81	12	13	1	42	4	153
70 éves és idősebb	113	18	19	2	36	6	194
Ismeretlen	-	-	-	-	-	1	1
Összesen	444	89	80	6	194	40	853

**4.41 AZ ÖNGYILKOS FÉRFIAK MEGOSZLÁSA AZ ÖNGYILKOSSÁG ELKÖVETÉSÉT
KÖZVETLENÜL MEGELŐZŐEN ELŐFORDULT KONFLIKTUS ÉS GYÓGYSZERFOGYASZTÁS SZERINT**

Az öngyilkosság elkövetését közvetlenül megelőzően előfordult konfliktus		Gyógy- szert nem	Nyugtatót	Altatót	Egyéb gyógyszert	Altatót és nyugtatót	Isme- retlen	Együtt
			rendszeresen és túlzott mértékben					
		fogyasztó öngyilkos férfiak						
1		2	3	4	5	6	7	8
<u>Családi:</u>	Nem volt	190	20	30	2	45	6	293
	Volt,							
	házastárssal, élettárssal	52	5	6	-	20	1	84
	gyermekkel	5	1	-	-	2	2	10
	szülővel	8	2	1	-	-	-	11
	egyéb rokonnal	4	2	-	1	-	-	7
	többekkel	8	1	1	-	3	-	13
	Ismeretlen	7	1	-	-	2	13	23
<u>Szerelmi:</u>	Nem volt	242	29	36	3	69	6	385
	Volt	13	2	2	-	-	1	18
	Ismeretlen	19	1	-	-	3	15	38
<u>Munkahelyi:</u>	Nem volt	229	28	35	3	58	9	362
	Volt	32	3	3	-	11	-	49
	Ismeretlen	13	1	-	-	3	13	30
<u>Iskolai fegyelmi:</u>	Nem volt	261	31	38	3	69	9	411
	Volt	1	-	-	-	-	-	1
	Ismeretlen	12	1	-	-	3	13	29
<u>Iskolai tanulmányi:</u>	Nem volt	261	31	38	3	69	9	411
	Volt	1	-	-	-	-	-	1
	Ismeretlen	12	1	-	-	3	13	29
<u>Anyagi:</u>	Nem volt	211	25	33	2	59	7	337
	Volt	48	6	5	1	10	-	70
	Ismeretlen	15	1	-	-	3	15	34
<u>Elhagyatottság:</u>	Nem volt	235	28	35	3	65	5	371
	Volt	21	3	3	-	5	3	35
	Ismeretlen	18	1	-	-	2	14	35
<u>Egyéb:</u>	Nem volt	91	8	5	1	18	2	125
	Volt, önmagával	38	5	9	-	12	2	66
	más okból	121	18	20	2	39	7	207
	Ismeretlen	24	1	4	-	3	11	43

4.41 AZ ÖNGYILKOS NŐK MEGOSZLÁSA
AZ ÖNGYILKOSSÁG ELKÖVETÉSÉT KÖZVETLENÜL MEGELŐZŐEN ELŐFORDULT KONFLIKTUS
ÉS GYÓGYSZERFOGYASZTÁS SZERINT (folytatás)

Az öngyilkosság elkövetését közvetlenül megelőzően előfordult konfliktus		Gyógyszert nem	Nyugtatót	Altatót	Egyéb gyógyszer	Altatót és nyugtatót	Ismeretlen	Együtt
			rendszeresen és túlzott mértékben					
		fogyasztó öngyilkos nők						
1		2	3	4	5	6	7	8
<u>Családi:</u>	Nem volt	132	43	33	2	95	6	311
	Volt,							
	házastárssal, élettárssal	22	10	3	-	9	-	44
	gyermekkel	5	1	2	-	4	-	12
	szülővel	3	-	1	-	-	-	4
	egyéb rokonnal	1	3	2	-	4	-	10
	többekkel	3	-	1	1	1	-	6
	Ismeretlen	4	-	-	-	9	12	25
<u>Szerelmi:</u>	Nem volt	154	50	39	3	110	8	364
	Volt	10	6	3	-	1	-	20
	Ismeretl	6	1	-	-	11	10	28
<u>Munkahelyi:</u>	Nem volt	161	53	40	3	110	8	375
	Volt	5	3	2	-	2	-	12
	Ismeretlen	4	1	-	-	10	10	25
<u>Iskolai fegyelmi:</u>	Nem volt	162	56	41	3	114	8	384
	Volt	1	-	1	-	-	-	2
	Ismeretlen	7	1	-	-	8	10	26
<u>Iskolai tanulmányi:</u>	Nem volt	162	56	41	3	113	8	383
	Volt	1	-	1	-	2	-	4
	Ismeretlen	7	1	-	-	7	10	25
<u>Anyagi:</u>	Nem volt	156	53	40	3	110	7	369
	Volt	8	3	2	-	4	-	17
	Ismeretlen	6	1	-	-	8	11	26
<u>Elhagyatottság:</u>	Nem volt	143	51	37	3	97	7	338
	Volt	21	5	5	-	17	1	49
	Ismeretlen	6	1	-	-	8	10	25
<u>Egyéb:</u>	Nem volt	58	20	9	1	21	3	112
	Volt, önmagával	30	10	10	1	19	2	72
	más okból	71	24	22	1	71	6	195
	Ismeretlen	11	3	1	-	11	7	33

4. 41 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA AZ ÖNGYILKOSSÁG ELKÖVETÉSÉT KÖZVETLENÜL MEGELŐZŐEN
ELŐFORDULT KONFLIKTUS ÉS GYÓGYSZERFOGYASZTÁS SZERINT (folytatás)

Az öngyilkosság elkövetését közvetlenül megelőzően előfordult konfliktus		Gyógy- szert nem	Nyug- tatót	Altatót	Egyéb gyógy- szert	Altatót és nyug- tatót	Isme- retlen	Együtt
			rendszeresen és túlzott mértékben					
		fogyasztó öngyilkosok						
1		2	3	4	5	6	7	8
<u>Családi:</u>	Nem volt	322	63	63	4	140	12	604
	Volt,							
	házastárssal, élettárssal	74	15	9	-	29	1	128
	gyermekkel	10	2	2	-	6	2	22
	szülővel	11	2	2	-	-	-	15
	egyéb rokonnal	5	5	2	1	4	-	17
	többekkel	11	1	2	1	4	-	19
	Ismeretlen	11	1	-	-	11	25	48
<u>Szerelmi:</u>	Nem volt	396	79	75	6	179	14	749
	Volt	23	8	5	-	1	1	38
	Ismeretlen	25	2	-	-	14	25	66
<u>Munkahelyi:</u>	Nem volt	390	81	75	6	168	17	737
	Volt	37	6	5	-	13	-	61
	Ismeretlen	17	2	-	-	13	23	55
<u>Iskolai fegyelmi:</u>	Nem volt	423	87	79	6	183	17	795
	Volt	2	-	1	-	-	-	3
	Ismeretlen	19	2	-	-	11	23	55
<u>Iskolai tanulmányi:</u>	Nem volt	423	87	79	6	182	17	794
	Volt	2	-	1	-	2	-	5
	Ismeretlen	19	2	-	-	10	23	54
<u>Anyagi:</u>	Nem volt	367	78	73	5	169	14	706
	Volt	56	9	7	1	14	-	87
	Ismeretlen	21	2	-	-	11	26	60
<u>Elhagyatottság:</u>	Nem volt	378	79	72	6	162	12	709
	Volt	42	8	8	-	22	4	84
	Ismeretlen	24	2	-	-	10	24	60
<u>Egyéb:</u>	Nem volt	149	28	14	2	39	5	237
	Volt, önmagával	68	15	19	1	31	4	138
	más okból	192	42	42	3	110	13	402
	Ismeretlen	35	4	5	-	14	18	76

4.42 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA A MARADANDÓ BETEGSÉGEK FAJA,
A GYÓGYSZERFOGYASZTÁS ÉS NEM SZERINT

Maradandó betegségek	Gyógy- szert nem	Nyugta- tót	Altatót	Egyéb gyógy- szert	Altatót és nyug- tatót	Isme- retlen	Együtt
		rendszeresen és túlzott mértékben					
	fogyasztó öngyilkosok						
1	2	3	4	5	6	7	8
<i>Férfi</i>							
Nem volt	86	2	2	-	6	2	98
Csak ideg-, elmebetegsége volt	38	8	8	1	24	1	80
Ideg-, elme- és szervi betegsége volt	27	11	9	-	21	2	70
Csak szervi betegsége volt	123	11	19	2	21	3	179
Ismeretlen	-	-	-	-	-	14	14
Együtt	274	32	38	3	72	22	441
<i>Nő</i>							
Nem volt	29	7	2	-	3	-	41
Csak ideg-, elmebetegsége volt	28	19	10	1	38	2	98
Ideg-, elme- és szervi betegsége volt	31	19	14	2	41	-	107
Csak szervi betegsége volt	81	12	16	-	38	7	154
Ismeretlen	1	-	-	-	2	9	12
Együtt	170	57	42	3	122	18	412
<i>Összesen</i>							
Nem volt	115	9	4	-	9	2	139
Csak ideg-, elmebetegsége volt	66	27	18	2	62	3	178
Ideg-, elme- és szervi betegsége volt	58	30	23	2	62	2	177
Csak szervi betegsége volt	204	23	35	2	59	10	333
Ismeretlen	1	-	-	-	2	23	26
Összesen	444	89	80	6	194	40	853

4.43 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA AZ ELKÖVETÉSKORI ORVOSI GYÓGYKEZELÉS,
A GYÓGYSZERFOGYASZTÁS ÉS NEM SZERINT

Az öngyilkosság elkövetésekor orvosi gyógykezelés alatt állt-e	Gyógy- szert nem	Nyugta- tót	Altatót	Egyéb gyógy- szert	Altatót és nyug- tatót	Ismeret- len	Együtt
		rendszeresen és túlzott mértékben					
	fogyasztó öngyilkosok						
1	2	3	4	5	6	7	8
<i>Férfi</i>							
Igen	136	27	26	3	61	5	258
Nem	138	5	12	-	11	4	170
Ismeretlen	-	-	-	-	-	13	13
Együtt	274	32	38	3	72	22	441
<i>Nő</i>							
Igen	115	43	32	2	107	5	304
Nem	55	13	10	1	11	3	93
Ismeretlen	-	1	-	-	4	10	15
Együtt	170	57	42	3	122	18	412
<i>Összesen</i>							
Igen	251	70	58	5	168	10	562
Nem	193	18	22	1	22	7	263
Ismeretlen	-	1	-	-	4	23	28
Összesen	444	89	80	6	194	40	853

4.44 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA A BONCOLÁSSAL MEGÁLLAPÍTOTT EGYES BETEGSÉGEK,
A GYÓGYSZERFOGYASZTÁS ÉS NEM SZERINT

Boncolási lelet	Gyógyszert nem	Nyugta- tót	Altatót	Egyéb gyógy- szert	Altatót és nyug- tatót	Ismeret- len	Együtt
		rendszeresen és túlzott mértékben					
	fogyasztó öngyilkosok						
1	2	3	4	5	6	7	8

Férfi

Agyérelmeszesedés							
kezdődő	34	3	2	-	9	2	50
közepes	56	8	9	1	14	7	95
súlyos	35	4	11	-	10	3	63
Együtt	125	15	22	1	33	12	208
Szívbetegség	166	24	31	2	56	11	290
Érbetegség							
kezdődő	61	7	5	-	13	6	92
közepes	85	15	14	3	26	8	151
súlyos	71	6	14	-	25	4	120
Együtt	217	28	33	3	64	18	363
Gyomorbetegség	12	1	1	-	4	1	19
Májbetegség	97	8	16	1	22	7	151
Daganatos betegség	17	-	5	-	1	-	23

Nő

Agyérelmeszesedés							
kezdődő	14	7	5	-	14	1	41
közepes	45	7	13	2	35	6	108
súlyos	39	11	9	1	25	5	90
Együtt	98	25	27	3	74	12	239
Szívbetegség	125	35	35	2	94	13	304
Érbetegség							
kezdődő	25	11	8	1	27	4	76
közepes	49	20	13	1	49	8	140
súlyos	63	11	15	1	28	5	123
Együtt	137	42	36	3	104	17	339
Gyomorbetegség	1	-	-	-	-	1	2
Májbetegség	49	18	11	2	42	8	130
Daganatos betegség	6	3	3	-	6	-	18

Összesen

Agyérelmeszesedés							
kezdődő	48	10	7	-	23	3	91
közepes	101	15	22	3	49	13	203
súlyos	74	15	20	1	35	8	153
Együtt	223	40	49	4	107	24	447
Szívbetegség	291	59	66	4	150	24	594
Érbetegség							
kezdődő	86	18	13	1	40	10	168
közepes	134	35	27	4	75	16	291
súlyos	134	17	29	1	53	9	243
Együtt	354	70	69	6	168	35	702
Gyomorbetegség	13	1	1	-	4	2	21
Májbetegség	146	26	27	3	64	15	281
Daganatos betegség	23	3	8	-	7	-	41

4. 45 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZTLÁSA AZ ÖNGYILKOSSÁG VALÓSZINŰ OKA, SZENVEDÉLYEK ÉS NEM SZERINT*

Az öngyilkosság valószínű oka	Az öngyilkosok szenvedélye							Együtt
	nem volt	lóverseny	kábítószert	kártya	dohányzás	egyéb	ismeretlen	
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Férfi

Ideg-, elmebetegség	70	-	-	-	7	-	1	78
Egyéb betegség	105	3	-	-	8	1	7	124
Öregkor	8	-	-	-	-	-	2	10
Családi viszály	31	-	-	-	5	1	1	38
Anyagi nehézségek	2	1	-	-	-	-	-	3
Szerelmi bánat	5	-	-	-	1	1	-	7
Munkahelyi ok	10	-	-	-	-	-	-	10
Bűncselekmény elkövetése	6	-	-	-	1	2	1	10
Iskolai ok	-	-	-	-	-	-	-	-
Alkoholizmus, ittasság	73	2	3	2	8	6	6	100
Elhagyatottság	17	-	-	2	-	1	1	21
Egyéb	4	-	-	-	1	-	-	5
Ismeretlen	29	1	-	-	-	-	5	35
Együtt	360	7	3	4	31	12	24	441

Nő

Ideg-, elmebetegség	121	-	-	-	12	1	4	138
Egyéb betegség	110	-	-	-	6	-	3	119
Öregkor	30	-	-	-	1	-	-	31
Családi viszály	27	-	-	-	-	1	-	28
Anyagi nehézségek	-	-	-	-	-	-	-	-
Szerelmi bánat	11	-	-	1	-	-	-	12
Munkahelyi ok	3	-	-	-	-	-	-	3
Bűncselekmény elkövetése	-	-	-	-	-	1	1	2
Iskolai ok	2	-	-	-	-	-	-	2
Alkoholizmus, ittasság	12	1	-	-	4	-	1	18
Elhagyatottság	19	1	-	-	1	1	1	23
Egyéb	3	-	-	-	-	-	-	3
Ismeretlen	29	-	-	-	-	-	4	33
Együtt	367	2	-	1	24	4	14	412

Összesen

Ideg-, elmebetegség	191	-	-	-	19	1	5	216
Egyéb betegség	215	3	-	-	14	1	10	243
Öregkor	38	-	-	-	1	-	2	41
Családi viszály	58	-	-	-	5	2	1	66
Anyagi nehézségek	2	1	-	-	-	-	-	3
Szerelmi bánat	16	-	-	1	1	1	-	19
Munkahelyi ok	13	-	-	-	-	-	-	13
Bűncselekmény elkövetése	6	-	-	-	1	3	2	12
Iskolai ok	2	-	-	-	-	-	-	2
Alkoholizmus, ittasság	85	3	3	2	12	6	7	118
Elhagyatottság	36	1	-	2	1	2	2	44
Egyéb	7	-	-	-	1	-	-	8
Ismeretlen	58	1	-	-	-	-	9	68
Összesen	727	9	3	5	55	16	38	853

* / = Alkohol- és gyógyszerfogyasztás nélkül.

4.46 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA A CSALÁDBAN ELŐFORDULT ÖNGYILKOSSÁGOK ÉS NEM SZERINT

A hozzátartozó megnevezése	Öngyilkosok, akiknek hozzátartozójuk			Ismeretlen	Együtt
	nem volt	öngyilkosságot			
		elkövetett	nem követett el		
1	2	3	4	5	6
<i>Férfi</i>					
Nagyszülő	-	11	375	55	441
Anya	-	4	402	35	441
Apa	-	14	393	34	441
Házastárs, élettárs	57	9	353	22	441
Gyermekek	149	5	273	14	441
Testvér	48	29	338	26	441
Oldalági rokon	-	38	327	76	441
<i>Nő</i>					
Nagyszülő	-	5	354	53	412
Anya	-	7	368	37	412
Apa	-	16	361	35	412
Házastárs, élettárs	60	7	331	14	412
Gyermekek	154	6	242	10	412
Testvér	43	33	312	24	412
Oldalági rokon	-	29	301	82	412
<i>Összesen</i>					
Nagyszülő	-	16	729	108	853
Anya	-	11	770	72	853
Apa	-	30	754	69	853
Házastárs, élettárs	117	16	684	36	853
Gyermekek	303	11	515	24	853
Testvér	91	62	650	50	853
Oldalági rokon	-	67	628	158	853

4.47 AZ ÖNGYILKOSOK CSALÁDJÁBAN ELŐFORDULT ÖNGYILKOSSÁGOK MEGOSZLÁSA AZ ELKÖVETÉS MÓDJA ÉS NEM SZERINT

A családban előfordult öngyilkosság és elkövetési módja	Az öngyilkos		Összesen
	férfiak	nők	
1	2	3	4
Öngyilkosság volt	117	111	228
Öngyilkosság nem volt vagy ismeretlen	324	301	625
Összesen	441	412	853
Elkövetési módok:			
Co-	13	7	20
Altatószer-	13	32	45
Nikotin-	2	3	5
Cyán-	-	-	-
Növényvédőszer-	3	1	4
Egyéb	2	5	7
Lövés	6	3	9
Csukló- vagy nyakmetszés	3	2	5
Szurás	2	1	3
Jármű elé ugrás	-	-	-
Magasból leugrás	3	5	8
Önagasztás	45	28	73
Vizbe ugrás	2	2	4
Önégetés	-	1	1
Áramütés	-	-	-
Egyéb	-	1	1
Ismeretlen	33	32	65
Módok összesen ^{a/}	127	123	250

a/ Egy családban egynél több öngyilkosság is történhetett.

**4.48 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA A CSALÁDBAN ELŐFORDULT ÖNGYILKOSSÁGI
KISÉRLETEK ÉS NEM SZERINT**

A hozzátartozó megnevezése	Öngyilkosok, akiknek hozzátartozójuk			Ismeretlen	Együtt
	nem volt	öngyilkossági kísérletet			
		elkövetett	nem követett el		
1	2	3	4	5	6

Férfi

Nagyszülő	-	3	373	65	441
Anya	-	7	392	42	441
Apa	-	1	396	44	441
Házastárs, élettárs	57	2	360	22	441
Gyermek	149	3	274	15	441
Testvér	48	20	339	34	441
Oldalági rokon	-	14	340	87	441

Nő

Nagyszülő	-	2	348	62	412
Anya	-	6	360	46	412
Apa	-	5	364	43	412
Házastárs, élettárs	60	3	332	17	412
Gyermek	154	4	244	10	412
Testvér	43	11	326	32	412
Oldalági rokon	-	14	312	86	412

Összesen

Nagyszülő	-	5	721	127	853
Anya	-	13	752	88	853
Apa	-	6	760	87	853
Házastárs, élettárs	117	5	692	39	853
Gyermek	303	7	518	26	853
Testvér	91	31	665	66	853
Oldalági rokon	-	28	652	173	853

4.49 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA A CSALÁDBAN ELŐFORDULT IDEG-, ELMEBETEGSÉG,
ALKOHOLIZMUS ÉS NEM SZERINT

Hozzá tartozó megnevezése	Férfi	Nő	Összes	Férfi	Nő	Összes
	öngyilkos családja körében					
	ideg-, elmebetegség			alkoholizmus		
	előfordult					
1	2	3	4	5	6	7
Nagyszülőknél:						
Volt	8	13	21	21	6	27
Nem volt	375	341	716	361	345	706
Ismeretlen	58	58	116	59	61	120
Együtt	441	412	853	441	412	853
Szülőknél:						
Egyik szülőnél volt	37	33	70	73	27	100
Mindkét szülőnél volt	4	8	12	7	5	12
Nem volt	362	333	695	324	339	663
Ismeretlen	38	38	76	37	41	78
Együtt	441	412	853	441	412	853
Házastársnál (élettársnál):						
Volt	5	3	8	6	14	20
Nem volt	360	334	694	359	323	682
Házastársa nem volt	57	60	117	57	60	117
Ismeretlen	19	15	34	19	15	34
Együtt	441	412	853	441	412	853
Gyermeknél:						
Egy gyermeknél volt	7	8	15	5	4	9
Több gyermeknél volt	-	3	3	1	-	1
Gyermeknél nem volt	272	236	508	272	243	515
Gyermeke nem volt	149	154	303	149	154	303
Ismeretlen	13	11	24	14	11	25
Együtt	441	412	853	441	412	853
Testvérnél:						
Egy testvérnél volt	21	19	40	21	19	40
Több testvérnél volt	2	2	4	9	4	13
Testvérnél nem volt	339	323	662	332	321	653
Testvére nem volt	48	43	91	48	43	91
Ismeretlen	31	25	56	31	25	56
Együtt	441	412	853	441	412	853
Oldalági rokonnál:						
Nagybátyjánál volt	1	4	5	14	2	16
Nagynénjénél volt	6	8	14	1	1	2
Unokatestvéréénél volt	8	4	12	4	3	7
Nem volt	353	322	675	355	331	686
Ismeretlen	73	74	147	67	75	142
Együtt	441	412	853	441	412	853

**4.50 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA A HOZZÁTARTOZÓK ÖNGYILKOSSÁGAI
ÉS ALKOHOLIZMUSA SZERINT**

A hozzátartozók öngyilkosságai	Öngyilkosok, akiknek					
	nagyszülei	szülei	házastársa (élettársa)	gyermekei	testvérei	oldalági rokonai
	között alkoholista volt					
1	2	3	4	5	6	7
Nagyszülőknél öngyilkosság:						
Volt	1	2	-	-	2	1
Nem volt	26	97	18	10	47	24
Ismeretlen	-	13	2	-	4	-
Anya:						
Öngyilkos lett	1	3	1	-	1	-
Nem lett öngyilkos	26	107	18	10	51	25
Ismeretlen	-	2	1	-	1	-
Apa:						
Öngyilkos lett	-	4	-	-	2	-
Nem lett öngyilkos	27	107	19	10	50	25
Ismeretlen	-	1	1	-	1	-
Házastársnál (élettársnál) öngyilkosság:						
Volt	1	2	1	-	1	1
Nem volt	24	93	18	10	48	22
Ismeretlen	-	3	1	-	2	-
Házastársa nem volt	2	14	-	-	2	2
Gyermeknél öngyilkosság:						
Volt	-	-	1	-	-	-
Nem volt	21	74	15	10	37	16
Ismeretlen	-	-	1	-	-	-
Gyermek nem volt	6	38	3	-	16	9
Testvérnél öngyilkosság:						
Volt	2	13	1	4	12	4
Nem volt	22	90	15	6	39	18
Ismeretlen	-	2	-	-	2	-
Testvére nem volt	3	7	4	-	-	3
Oldalági rokonnál öngyilkosság:						
Volt	6	11	3	-	6	7
Nem volt	16	73	12	8	35	17
Ismeretlen	5	28	5	2	12	1

4. 51 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA A HOZZÁTARTOZÓK ÖNGYILKOSSÁGI KISÉRLETEI
ÉS ALKOHOLIZMUSA SZERINT

A hozzátartozók öngyilkossági kísérletei	Öngyilkosok, akiknek					
	nagyszülei	szülei	házastársa (élettársa)	gyermekei	testvérei	oldalági rokonai
	között alkoholistá volt					
1	2	3	4	5	6	7
Nagyszülőknél kísérlet:						
Volt	1	3	-	-	-	1
Nem volt	25	90	17	8	45	23
Ismeretlen	1	19	3	2	8	1
Anyánál kísérlet:						
Volt	1	4	1	-	1	-
Nem volt	25	100	17	8	45	24
Ismeretlen	1	8	2	2	7	1
Apánál kísérlet:						
Volt	-	1	-	-	-	-
Nem volt	26	103	18	8	46	24
Ismeretlen	1	8	2	2	7	1
Házastársnál (élettársnál) kísérlet:						
Volt	-	-	1	-	-	-
Nem volt	25	94	18	10	48	23
Ismeretlen	-	4	1	-	3	-
Házastársa nem volt	2	14	-	-	2	2
Gyermeknél kísérlet:						
Volt	-	-	1	-	-	-
Nem volt	21	74	15	10	37	16
Ismeretlen	-	-	1	-	-	-
Gyermeke nem volt	6	38	3	-	16	9
Testvérnél kísérlet:						
Volt	2	10	1	-	7	3
Nem volt	21	89	14	9	41	19
Ismeretlen	1	6	1	1	5	-
Testvére nem volt	3	7	4	-	-	3
Oldalági rokonnál kísérlet:						
Volt	3	5	2	-	2	3
Nem volt	19	77	13	8	38	21
Ismeretlen	5	30	5	2	13	1

4.52 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA A HOZZÁTARTOZÓK ÖNGYILKOSSÁGA
ÉS IDEG-, ELMEBETEGSÉGE SZERINT

A hozzátartozók öngyilkosságai	Öngyilkosok, akiknek					
	nagyszülei	szülei	házastársa (élettársa)	gyermekai	testvérei	oldalági rokonai
	ideg-, elmebetegségben szenvedtek					
1	2	3	4	5	6	7
Nagyszülőknél öngyilkosság:						
Volt	2	2	-	-	2	1
Nem volt	19	67	7	16	41	27
Ismeretlen	-	13	1	2	1	3
Anya:						
Öngyilkos lett	1	7	-	-	2	-
Nem lett öngyilkos	20	72	8	16	42	31
Ismeretlen	-	3	-	2	-	-
Apa:						
Öngyilkos lett	1	4	-	-	-	1
Nem lett öngyilkos	20	76	8	17	44	30
Ismeretlen	-	2	-	1	-	-
Házastársnál (élettársnál) öngyilkosság:						
Volt	-	1	-	2	2	-
Nem volt	17	60	8	15	38	22
Ismeretlen	-	1	-	1	-	1
Házastársa nem volt	4	20	-	-	4	8
Gyermeknél öngyilkosság:						
Volt	-	-	-	3	-	-
Nem volt	15	47	7	14	29	16
Ismeretlen	-	-	-	1	-	-
Gyermek nem volt	6	35	1	-	15	15
Testvérnél öngyilkosság:						
Volt	3	7	-	1	11	2
Nem volt	16	60	6	15	33	25
Ismeretlen	-	2	-	1	-	1
Testvére nem volt	2	13	2	1	-	3
Oldalági rokonnál öngyilkosság:						
Volt	1	8	1	-	1	6
Nem volt	17	57	5	16	39	24
Ismeretlen	3	17	2	2	4	1

4.53 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA A HOZZÁTARTOZÓK ÖNGYILKOSSÁGI KISÉRLETE
ÉS IDEG-, ELMEBETEGSÉG SZERINT

A hozzátartozók öngyilkossági kísérletei	Öngyilkosok, akiknek					
	nagyszülei	szülei	házastársa (élettársa)	gyermekei	testvérei	oldalági rokonai
	ideg-, elmebetegségben szenvedtek					
1	2	3	4	5	6	7
Nagyszülőknél kísérlet:						
Volt	2	2	-	-	1	-
Nem volt	19	67	7	15	41	28
Ismeretlen	-	13	1	3	2	3
Anyánál kísérlet:						
Volt	1	6	-	-	1	-
Nem volt	20	73	8	15	42	31
Ismeretlen	-	3	-	3	1	-
Apánál kísérlet:						
Volt	-	1	-	-	-	-
Nem volt	21	77	8	16	43	31
Ismeretlen	-	4	-	2	1	-
Házastársnál (élettársnál) kísérlet:						
Volt	-	1	-	3	-	-
Nem volt	17	60	8	14	40	22
Ismeretlen	-	1	-	1	-	1
Házastársa nem volt	4	20	-	-	4	8
Gyermeknél kísérlet:						
Volt	-	-	-	2	-	-
Nem volt	15	47	7	14	29	16
Ismeretlen	-	-	-	2	-	-
Gyermek nem volt	6	35	1	-	15	15
Testvérnél kísérlet:						
Volt	3	7	-	-	7	3
Nem volt	16	60	6	16	36	24
Ismeretlen	-	2	-	1	1	1
Testvére nem volt	2	13	2	1	-	3
Oldalági rokonnál kísérlet:						
Volt	1	3	1	-	2	4
Nem volt	17	59	5	16	37	25
Ismeretlen	3	20	2	2	5	2

4.54 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA A CSALÁDBAN ELŐFORDULT IDEG-, ELMEBETEGSÉG
ÉS A HOZZÁTARTOZÓK ALKOHOLIZMUSA SZERINT

A hozzátartozók ideg-, elme- betegségei	Öngyilkosok, akiknek					
	nagyszülei	szülei	házastársa (élettársa)	gyermekei	testvérei	oldalági rokonai
	között alkoholista volt					
1	2	3	4	5	6	7
Nagyszülőknél:						
Volt	3	3	-	-	5	3
Nem volt	24	95	18	9	42	21
Ismeretlen	-	14	2	1	6	1
Szülőknél:						
Egyik szülőnél volt	3	19	1	-	8	2
Mindkét szülőnél volt	1	5	-	-	1	1
Nem volt	23	87	18	10	43	22
Ismeretlen	-	1	1	-	1	-
Házastársnál (élettársnál):						
Volt	-	-	1	-	-	-
Nem volt	25	98	19	10	51	23
Házastársa nem volt	2	14	-	-	2	2
Ismeretlen	-	-	-	-	-	-
Gyermeknél:						
Egy gyermeknél volt	-	1	-	2	1	-
Több gyermeknél volt	-	-	-	-	-	-
Gyermeknél nem volt	21	73	16	8	36	16
Gyermeke nem volt	6	38	3	-	16	9
Ismeretlen	-	-	1	-	-	-
Testvérnél:						
Egy testvérnél volt	1	8	1	1	9	5
Több testvérnél volt	1	2	-	-	2	1
Testvérnél nem volt	22	93	15	9	41	16
Testvére nem volt	3	7	4	-	-	3
Ismeretlen	-	2	-	-	1	-
Oldalági rokonnál:						
Nagybátyjánál volt	-	-	1	-	1	1
Nagynénjénél volt	-	1	-	-	2	1
Unokatestvérénél volt	-	2	-	-	2	2
Nem volt	25	86	14	9	39	21
Ismeretlen	2	23	5	1	9	-

4.55 AZ ÖNGYILKOS NŐK MEGOSZLÁSA A HOZZÁTARTOZÓK KÖRÉBEN ELŐFORDULT ALKOHOLIZMUS
ÉS AZ ALKOHOLFOGYASZTÁS IDEJE SZERINT

Alkoholizmus előfordulása a hozzátartozók körében	Öngyilkos férfiak				Ismeret- len	Együtt
	akik alkoholt mértéktelenül					
	nem	csak régén	régóta és jelenleg is	csak ujabban		
	fogyasztottak					
1	2	3	4	5	6	7
Nagyszülőknél:						
Igen	-	3	18	-	-	21
Nem	203	14	115	28	1	361
Ismeretlen	20	4	27	-	8	59
Szülőknél:						
Egyik szülőnél igen	15	6	50	2	-	73
Mindkét szülőnél igen	1	-	6	-	-	7
Nem	198	14	85	26	1	324
Ismeretlen	9	1	19	-	8	37
Házastársnál (élettársnál):						
Igen	3	-	3	-	-	6
Nem	181	20	134	24	-	359
Házastársa nem volt	36	-	13	4	4	57
Ismeretlen	3	1	10	-	5	19
Gyermeknél:						
Egy gyermeknél igen	-	-	5	-	-	5
Több gyermeknél igen	-	-	1	-	-	1
Gyermeknél nem	136	16	101	20	-	273
Gyermeke nem volt	86	4	46	8	4	148
Ismeretlen	1	1	7	-	5	14
Testvérnél:						
Egy testvérnél igen	4	4	12	1	-	21
Több testvérnél igen	1	2	6	-	-	9
Testvérnél nem	185	13	111	23	1	333
Testvére nem volt	25	1	17	4	-	47
Ismeretlen	8	1	14	-	8	31
Oldalági rokonnál:						
Nagybátyjánál igen	1	1	11	1	-	14
Nagynénjénél igen	-	-	1	-	-	1
Unokatestvérénél igen	-	2	2	-	-	4
Nem	201	13	114	26	1	355
Ismeretlen	21	5	32	1	8	67

4.55 AZ ÖNGYILKOS NŐK MEGOSZLÁSA A HOZZÁTARTOZÓK KÖRÉBEN ELŐFORDULT ALKOHOLIZMUS ÉS AZ ALKOHOLFOGYASZTÁS IDEJE SZERINT (folytatás)

Alkoholizmus előfordulása a hozzátartozók körében	Öngyilkos nők				Ismeretlen	Együtt
	akik alkoholt mértéktelenül					
	nem	csak régen	régóta és jelenleg is	csak újabban		
	fogyasztottak					
1	2	3	4	5	6	7
Nagyszülőknél:						
Igen	3	-	3	-	-	6
Nem	300	6	35	4	-	345
Ismeretlen	39	2	7	3	10	61
Szülőknél:						
Egyik szülőnél igen	16	2	8	1	-	27
Mindkét szülőnél igen	3	1	1	-	-	5
Nem	301	4	30	4	-	339
Ismeretlen	22	1	6	2	10	41
Házastársnál (élettársnál):						
Igen	7	-	7	-	-	14
Nem	282	7	31	5	-	325
Házastársa nem volt	49	1	5	1	2	58
Ismeretlen	4	-	2	1	8	15
Gyermeknél:						
Egy gyermeknél igen	2	1	-	1	-	4
Több gyermeknél igen	-	-	-	-	-	-
Gyermeknél nem	210	4	26	4	-	244
Gyermeke nem volt	129	3	16	2	3	153
Ismeretlen	1	-	3	-	7	11
Testvérnél:						
Egy testvérnél igen	9	3	7	-	-	19
Több testvérnél igen	2	-	2	-	-	4
Testvérnél nem	286	4	29	5	-	324
Testvére nem volt	36	-	3	1	-	40
Ismeretlen	9	1	4	1	10	25
Oldalági rokonnál:						
Nagybátyjánál igen	2	-	-	-	-	2
Nagynénjénél igen	1	-	-	-	-	1
Unokatestvérénél igen	2	1	-	-	-	3
Nem	284	4	38	5	-	331
Ismeretlen	53	3	7	2	10	75

4. 55 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA A HOZZÁTARTOZÓK KÖRÉBEN ELŐFORDULT ALKOHOLIZMUS
ÉS AZ ALKOHOLFOGYASZTÁS IDEJE SZERINT (folytatás)

Alkoholizmus előfordulása a hozzátartozók körében	Öngyilkosok				Ismeret- len	Együtt
	akik alkoholt mértéktelenül					
	nem	csak régén	régóta és jelenleg is	csak ujabban		
	fogyasztottak					
1	2	3	4	5	6	7
Nagyszülőknél:						
Igen	3	3	21	-	-	27
Nem	503	20	150	32	1	706
Ismeretlen	59	6	34	3	18	120
Szülőknél:						
Egyik szülőnél igen	31	8	58	3	-	100
Mindkét szülőnél igen	4	1	7	-	-	12
Nem	499	18	115	30	1	663
Ismeretlen	31	2	25	2	18	78
Házastársnál (élettársnál):						
Igen	10	-	10	-	-	20
Nem	463	27	165	29	-	684
Házastársa nem volt	85	1	18	5	6	115
Ismeretlen	7	1	12	1	13	34
Gyermeknél:						
Egy gyermeknél igen	2	1	5	1	-	9
Több gyermeknél igen	-	-	1	-	-	1
Gyermeknél nem	346	20	127	24	-	517
Gyermeke nem volt	215	7	62	10	7	301
Ismeretlen	2	1	10	-	12	25
Testvérnél:						
Egy testvérnél igen	13	7	19	1	-	40
Több testvérnél igen	3	2	8	-	-	13
Testvérnél nem	471	17	140	28	1	657
Testvére nem volt	61	1	20	5	-	87
Ismeretlen	17	2	18	1	18	56
Oldalági rokonnál:						
Nagybátyjánál igen	3	1	11	1	-	16
Nagynénjénél igen	1	-	1	-	-	2
Unokatestvérénél igen	2	3	2	-	-	7
Nem	485	17	152	31	1	686
Ismeretlen	74	8	39	3	18	142

AZ ÖNGYILKOSSÁG ELKÖVETÉSI IDEJÉNEK KÖRÜLMÉNYEI
ÉS TÉNYEZŐI

5.1 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA KORCSOPORTOK, AZ ÖNGYILKOSSÁG FAJA ÉS NEM SZERINT

Az öngyilkosok életkora (év)	Önállóan	Együttesen	Ebből				Együtt
			házas- társsal	szülővel	gyermek- kel	test- vérrrel	
			elkövetett öngyilkosságok száma				
1	2	3	4	5	6	7	8

Férfi

15 - 19	11	-	-	-	-	-	11
20 - 29	40	-	-	-	-	-	40
30 - 39	56	-	-	-	-	-	56
40 - 49	94	1	-	1	-	-	95
50 - 59	83	2	1	-	-	1	85
60 - 69	75	1	-	-	-	1	76
70 éves és idősebb	77	1	1	-	-	-	78
Ismeretlen	-	-	-	-	-	-	-
Együtt	436	5	2	1	-	2	441

Nő

15 - 19	7	-	-	-	-	-	7
20 - 29	32	-	-	-	-	-	32
30 - 39	31	-	-	-	-	-	31
40 - 49	67	-	-	-	-	-	67
50 - 59	79	2	1	1	-	-	81
60 - 69	77	-	-	-	-	-	77
70 éves és idősebb	112	4	2	-	2	-	116
Ismeretlen	1	-	-	-	-	-	1
Együtt	406	6	3	1	2	-	412

Összesen

15 - 19	18	-	-	-	-	-	18
20 - 29	72	-	-	-	-	-	72
30 - 39	87	-	-	-	-	-	87
40 - 49	161	1	-	1	-	-	162
50 - 59	162	4	2	1	-	1	166
60 - 69	152	1	-	-	-	1	153
70 éves és idősebb	189	5	3	-	2	-	194
Ismeretlen	1	-	-	-	-	-	1
Összesen	842	11	5	2	2	2	853

5.2 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA AZ ÖNGYILKOSSÁG MÓDJA, KORCSOPORTOK ÉS NEM SZERINT

Az öngyilkosság módja	Az öngyilkosok életkora (év)								Együtt
	15-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70 éves és idősebb	ismeretlen	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Férfi

Co-	3	8	7	19	10	13	9	-	69
Altatószer-	-	4	10	23	26	20	15	-	98
Nikotin-	-	3	3	1	1	4	2	-	14
Növényvédőszer-	-	1	-	4	4	1	-	-	10
Egyéb (cyán is)	1	1	4	3	2	4	2	-	17
Lövés	-	1	2	3	1	-	-	-	7
Csukló vagy nyakmetszés (szurás is)	-	-	-	1	2	3	1	-	7
Jármű elé ugrás	-	3	1	-	1	-	2	-	7
Magasból leugrás	2	4	9	9	5	7	6	-	42
Önakeztés	5	11	18	31	31	22	34	-	152
Vizbe ugrás	-	3	2	-	2	1	4	-	12
Önégetés	-	-	-	1	-	1	2	-	4
Egyéb (áramütés is)	-	1	-	-	-	-	1	-	2
Együtt	11	40	56	95	85	76	78	-	441

Nő

Co-	3	6	6	18	13	14	20	-	80
Altatószer-	1	12	8	31	47	33	61	-	193
Nikotin-	-	1	1	-	2	1	-	-	5
Növényvédőszer-	1	1	1	-	2	2	-	-	7
Egyéb (cyán is)	-	3	3	1	5	4	6	-	22
Lövés	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Csukló vagy nyakmetszés (szurás is)	-	-	-	-	2	2	-	-	4
Jármű elé ugrás	-	1	-	2	1	1	2	-	7
Magasból leugrás	-	5	7	1	3	8	7	-	31
Önakeztés	1	3	4	11	4	9	16	-	48
Vizbe ugrás	1	-	1	2	-	1	4	1	10
Önégetés	-	-	-	1	2	1	-	-	4
Egyéb (áramütés is)	-	-	-	-	-	1	-	-	1
Együtt	7	32	31	67	81	77	116	1	412

Összesen

Co-	6	14	13	37	23	27	29	-	149
Altatószer-	1	16	18	54	73	53	76	-	291
Nikotin-	-	4	4	1	3	5	2	-	19
Növényvédőszer-	1	2	1	4	6	3	-	-	17
Egyéb (cyán is)	1	4	7	4	7	8	8	-	39
Lövés	-	1	2	3	1	-	-	-	7
Csukló vagy nyakmetszés (szurás is)	-	-	-	1	4	5	1	-	11
Jármű elé ugrás	-	4	1	2	2	1	4	-	14
Magasból leugrás	2	9	16	10	8	15	13	-	73
Önakeztés	6	14	22	42	35	31	50	-	200
Vizbeugrás	1	3	3	2	2	2	8	1	22
Önégetés	-	-	-	2	2	2	2	-	8
Egyéb (áramütés is)	-	1	-	-	-	1	1	-	3
Összesen	18	72	87	162	166	153	194	1	853

5.3 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA AZ ÖNGYILKOSSÁG ELKÖVETÉSÉNEK HELYE,
KORCSOPORTOK ÉS NEM SZERINT

Az öngyilkosság elkövetésének helye	Az öngyilkosok életkora (év)								Együtt
	15-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70 éves és idő- sebb	ismeret- len	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Férfi

Lakás	6	29	43	78	59	64	61	-	340
Munkásszállás	1	-	1	1	1	1	-	-	5
Szociális otthon	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Munkahely	-	-	3	4	7	-	1	-	15
Kórház	-	-	1	5	2	5	5	-	18
Közterület	2	8	5	4	12	4	8	-	43
Egyéb	2	3	3	2	4	2	3	-	19
Ismeretlen	-	-	-	1	-	-	-	-	1
Együtt	11	40	56	95	85	76	78	-	441

Nő

Lakás	6	23	24	62	74	73	100	-	362
Munkásszállás	-	-	-	1	1	-	-	-	2
Szociális otthon	-	-	-	-	-	1	3	-	4
Munkahely	-	3	1	-	2	-	-	-	6
Kórház	-	2	2	-	-	-	2	-	6
Közterület	1	2	3	4	4	2	10	1	27
Egyéb	-	1	1	-	-	1	1	-	4
Ismeretlen	-	1	-	-	-	-	-	-	1
Együtt	7	32	31	67	81	77	116	1	412

Összesen

Lakás	12	52	67	140	133	137	161	-	702
Munkásszállás	1	-	1	2	2	1	-	-	7
Szociális otthon	-	-	-	-	-	1	3	-	4
Munkahely	-	3	4	4	9	-	1	-	21
Kórház	-	2	3	5	2	5	7	-	24
Közterület	3	10	8	8	16	6	18	1	70
Egyéb	2	4	4	2	4	3	4	-	23
Ismeretlen	-	1	-	1	-	-	-	-	2
Összesen	18	72	87	162	166	153	194	1	853

5.4 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA AZ ELKÖVETÉS NAPJA, ÓRÁJA ÉS NEM SZERINT

Az elkövetés napjának megnevezése	Az elkövetés ideje							Együtt
	0-4	4-8	8-12	12-16	16-20	20-24	ismeret- len	
	óra között							
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Férfi

Hétfő	8	1	26	13	12	12	10	82
Kedd	3	4	19	6	8	10	6	56
Szerda	5	6	17	4	3	9	12	56
Csütörtök	3	6	10	7	9	5	9	49
Péntek	4	4	10	10	4	11	10	53
Szombat	2	11	6	7	2	12	5	45
Vasárnap	1	4	14	7	8	10	1	45
Ismeretlen	-	-	-	-	-	-	55	55
Együtt	26	36	102	54	46	69	108	441

Nő

Hétfő	1	5	19	4	4	12	10	55
Kedd	6	3	14	5	4	9	13	54
Szerda	1	4	15	6	3	5	8	42
Csütörtök	1	6	15	3	10	4	12	51
Péntek	1	5	7	4	3	10	10	40
Szombat	1	4	5	8	4	10	8	40
Vasárnap	4	2	7	7	9	8	13	50
Ismeretlen	-	-	-	-	-	-	80	80
Együtt	15	29	82	37	37	58	154	412

Összesen

Hétfő	9	6	45	17	16	24	20	137
Kedd	9	7	33	11	12	19	19	110
Szerda	6	10	32	10	6	14	20	98
Csütörtök	4	12	25	10	19	9	21	100
Péntek	5	9	17	14	7	21	20	93
Szombat	3	15	11	15	6	22	13	85
Vasárnap	5	6	21	14	17	18	14	95
Ismeretlen	-	-	-	-	-	-	135	135
Összesen	41	65	184	91	83	127	262	853

5.5 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA AZ ELKÖVETÉS HÓNAPJA, HELYE ÉS NEM SZERINT

Az öngyilkosság elkövetésének hónapja	Az öngyilkosság elkövetésének helye								Együtt
	lakás	munkás-szállás	szociális otthon	munkahely	kórház	közterület	egyéb	ismeretlen	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Férfi

Január	32	-	-	1	1	1	1	-	36
Február	29	-	-	2	1	2	2	-	36
Március	29	1	-	1	1	2	5	-	39
Április	28	2	-	1	1	3	-	-	35
Május	35	1	-	-	-	5	1	-	42
Június	30	-	-	1	1	2	-	-	34
Július	25	-	-	1	2	9	2	-	39
Augusztus	24	1	-	1	1	7	2	-	36
Szeptember	21	-	-	2	2	4	2	-	31
Október	25	-	-	-	5	4	2	-	36
November	27	-	-	5	2	1	1	1	37
December	35	-	-	-	1	1	1	-	38
Ismeretlen	-	-	-	-	-	2	-	-	2
Együtt	340	5	-	15	18	43	19	1	441

Nő

Január	37	-	1	-	1	3	1	-	43
Február	40	-	1	-	1	2	-	-	44
Március	26	-	2	-	-	2	1	-	30
Április	27	-	-	-	-	3	-	-	30
Május	36	-	-	1	-	5	-	-	42
Június	23	-	-	-	1	2	-	-	26
Július	35	2	-	1	-	1	2	-	41
Augusztus	23	-	-	2	-	1	-	1	27
Szeptember	28	-	-	-	1	3	-	-	32
Október	32	-	-	-	-	2	-	-	34
November	28	-	1	-	1	2	-	-	32
December	26	-	-	2	1	1	-	-	30
Ismeretlen	1	-	-	-	-	-	-	-	1
Együtt	362	2	4	6	6	27	4	1	412

Összesen

Január	69	-	1	1	2	4	2	-	79
Február	69	-	1	2	2	4	2	-	80
Március	55	1	1	1	1	4	6	-	69
Április	55	2	-	1	1	6	-	-	65
Május	71	1	-	1	-	10	1	-	84
Június	53	-	-	1	2	4	-	-	60
Július	60	2	-	2	2	10	4	-	80
Augusztus	47	1	-	3	1	8	2	1	63
Szeptember	49	-	-	2	3	7	2	-	63
Október	57	-	-	-	5	6	2	-	70
November	55	-	1	5	3	3	1	1	69
December	61	-	-	2	2	2	1	-	68
Ismeretlen	1	-	-	-	-	2	-	-	3
Összesen	702	7	4	21	24	70	23	2	853

5. 6 AZ ÖNGYILKOSSÁGOK MEGOSZLÁSA A NAPI ÁTLAGOS HŐMÉRSEKLET, KORCSOPORTOK ÉS NEM SZERINT

Napi átlagos hőmérséklet	Az öngyilkosok életkora (év)								Együtt
	15-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70 éves és idősebb	ismeret- retlen	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Férfi

-10 C ^o alatt	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- 6 C ^o - -10 C ^o	-	-	1	3	-	2	2	-	8
- 1 C ^o - - 5 C ^o	-	1	4	3	1	3	1	-	13
0 C ^o	-	-	-	3	-	-	1	-	4
1 C ^o - 5 C ^o	1	5	3	15	9	13	14	-	60
6 C ^o - 10 C ^o	3	4	10	11	13	12	14	-	67
11 C ^o - 14 C ^o	1	8	6	13	14	9	10	-	61
15 C ^o - 19 C ^o	1	9	11	12	13	6	14	-	66
20 C ^o - 24 C ^o	1	2	7	7	8	9	4	-	38
25 C ^o - 29 C ^o	-	2	4	3	2	-	5	-	16
Ismeretlen	4	9	10	25	25	22	13	-	108
Együtt	11	40	56	95	85	76	78	-	441

Nő

-10 C ^o alatt	-	-	-	-	-	-	1	-	1
- 6 C ^o - -10 C ^o	-	-	2	1	-	2	-	-	5
- 1 C ^o - - 5 C ^o	-	1	-	-	3	1	8	-	13
0 C ^o	-	-	-	-	2	-	1	-	3
1 C ^o - 5 C ^o	2	4	3	11	11	8	15	-	54
6 C ^o - 10 C ^o	2	6	3	7	9	14	7	-	48
11 C ^o - 14 C ^o	-	2	3	11	14	10	10	-	50
15 C ^o - 19 C ^o	1	2	4	7	4	6	20	-	44
20 C ^o - 24 C ^o	1	3	5	7	1	5	6	-	28
25 C ^o - 29 C ^o	-	2	1	1	1	1	6	-	12
Ismeretlen	1	12	10	22	36	30	42	1	154
Együtt	7	32	31	67	81	77	116	1	412

Összesen

-10 C ^o alatt	-	-	-	-	-	-	1	-	1
- 6 C ^o - -10 C ^o	-	-	3	4	-	4	2	-	13
- 1 C ^o - - 5 C ^o	-	2	4	3	4	4	9	-	26
0 C ^o	-	-	-	3	2	-	2	-	7
1 C ^o - 5 C ^o	3	9	6	26	20	21	29	-	114
6 C ^o - 10 C ^o	5	10	13	18	22	26	21	-	115
11 C ^o - 14 C ^o	1	10	9	24	28	19	20	-	111
15 C ^o - 19 C ^o	2	11	15	19	17	12	34	-	110
20 C ^o - 24 C ^o	2	5	12	14	9	14	10	-	66
25 C ^o - 29 C ^o	-	4	5	4	3	1	11	-	28
Ismeretlen	5	21	20	47	61	52	55	1	262
Összesen	18	72	87	162	166	153	194	1	853

5. 7 AZ ÖNGYILKOSSÁGOK MEGOSZLÁSA A LÉGKÖRI VÁLASZTÓFELÜLET FAJA,
A METEOROLÓGIAI JELENSÉG ÁTVONULÁSI IDEJE ÉS NEM SZERINT

A légköri választófelület faja	Átvonulás			Az öngyilkos- ság ideje ismeretlen	Együtt
	előtti 6 órában	ideje alatt	utáni 6 órában		
	elkövetett öngyilkosságok				
1	2	3	4	5	6

Férfi

Nem volt	-	9	-	-	9
Felsiklási front	4	20	-	-	24
Lesikló felület	24	45	11	-	80
Betörési front	9	37	9	-	55
Veszteglő front	25	98	14	-	137
Okkluziós front	10	18	-	-	28
Átvonulással összefüggésbe nem hozható	-	-	-	108	108
Együtt	72	227	34	108	441

Nő

Nem volt	-	15	-	-	15
Felsiklási front	6	12	1	-	19
Lesikló felület	22	22	5	-	49
Betörési front	9	42	6	-	57
Veszteglő front	21	76	6	-	103
Okkluziós front	3	12	-	-	15
Átvonulással összefüggésbe nem hozható	-	-	-	154	154
Együtt	61	179	18	154	412

Összesen

Nem volt	-	24	-	-	24
Felsiklási front	10	32	1	-	43
Lesikló felület	46	67	16	-	129
Betörési front	18	79	15	-	112
Veszteglő front	46	174	20	-	240
Okkluziós front	13	30	-	-	43
Átvonulással összefüggésbe nem hozható	-	-	-	262	262
Összesen	133	406	52	262	853

5.8 AZ ÖNGYILKOSSÁGOK MEGOSZLÁSA KORCSOPORTOK, A TALAJMENTI LÉGTÖMEG
FAJA ÉS NEM SZERINT

Az öngyilkosok életkora (év)	A talajmenti légtömeg faja						Átvonu- lással össze- függésbe nem hozható	Együtt
	tengeri m	földközi tengeri m'	fekete tengeri m'	száraz- földi c	vissza- térő r	kevert trópusi TM		
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Férfi

15 - 19	4	-	-	3	-	-	4	11
20 - 29	10	14	1	6	-	-	9	40
30 - 39	19	10	-	17	-	-	10	56
40 - 49	25	14	4	27	-	-	25	95
50 - 59	31	10	3	16	-	-	25	85
60 - 69	22	14	3	15	-	-	22	76
70 éves és idősebb	33	15	2	15	-	-	13	78
Ismeretlen	-	-	-	-	-	-	-	-
Együtt	144	77	13	99	-	-	108	441

Nő

15 - 19	3	1	1	1	-	-	1	7
20 - 29	8	4	3	5	-	-	12	32
30 - 39	5	3	3	10	-	-	10	31
40 - 49	17	8	3	16	1	-	22	67
50 - 59	17	9	1	18	-	-	36	81
60 - 69	20	11	1	15	-	-	30	77
70 éves és idősebb	32	19	4	19	-	-	42	116
Ismeretlen	-	-	-	-	-	-	1	1
Együtt	102	55	16	84	1	-	154	412

Összesen

15 - 19	7	1	1	4	-	-	5	18
20 - 29	18	18	4	11	-	-	21	72
30 - 39	24	13	3	27	-	-	20	87
40 - 49	42	22	7	43	1	-	47	162
50 - 59	48	19	4	34	-	-	61	166
60 - 69	42	25	4	30	-	-	52	153
70 éves és idősebb	65	34	6	34	-	-	55	194
Ismeretlen	-	-	-	-	-	-	1	1
Összesen	246	132	29	183	1	-	262	853

5.9 AZ ÖNGYILKOSSÁGOK MEGOSZLÁSA KORCSOPORTOK,
A FENNÁLLOTT SZÉLIRÁNY ÉS NEM SZERINT

Az öngyilkosok életkora (év)	Szélirány		Széliránnyal összefüggésbe nem hozható	Együtt
	anticiklonális	ciklonális		
1	2	3	4	5

Férfi

15 - 19	4	3	4	11
20 - 29	17	14	9	40
30 - 39	33	13	10	56
40 - 49	32	38	25	95
50 - 59	42	18	25	85
60 - 69	33	21	22	76
70 éves és idősebb	31	34	13	78
Ismeretlen	-	-	-	-
Együtt	192	141	108	441

Nő

15 - 19	2	4	1	7
20 - 29	11	9	12	32
30 - 39	15	6	10	31
40 - 49	29	16	22	67
50 - 59	25	20	36	81
60 - 69	25	22	30	77
70 éves és idősebb	38	36	42	116
Ismeretlen	-	-	1	1
Együtt	145	113	154	412

Összesen

15 - 19	6	7	5	18
20 - 29	28	23	21	72
30 - 39	48	19	20	87
40 - 49	61	54	47	162
50 - 59	67	38	61	166
60 - 69	58	43	52	153
70 éves és idősebb	69	70	55	194
Ismeretlen	-	-	1	1
Összesen	337	254	262	853

5.10 AZ ÖNGYILKOSSÁGOK MEGOSZLÁSA AZ EGYÉB BETEGSÉGEK, A TALAJMENTI LÉGTÖMEG FAJA ÉS NEM SZERINT

Egyéb betegségek	A talajmenti légtömeg faja						Átvomu- lással össze- függésbe nem hozható	Együtt
	tengeri m	földrajzi tengeri m'	fekete tengeri m''	száraz földi c	vissza- térő r	kevert trópusi TM		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
<i>Férfi</i>								
Nem volt egyéb betegsége	138	72	13	91	-	-	102	416
Egyéb betegsége volt; éspedig								
Thyreotoxícózis golyvával vagy anélkül	-	1	-	-	-	-	-	1
Pajzsmirigy egyéb betegségei	-	-	-	1	-	-	-	1
Agyhártagygyulladás	1	2	-	-	-	-	2	5
Sclerosis multiplex	-	1	-	-	-	-	-	1
Epilepszia	-	-	-	1	-	-	-	1
Az agy egyéb betegségei	1	-	-	-	-	-	-	1
A szem egyéb betegségei	-	-	-	1	-	-	1	2
Vakság	1	-	-	1	-	-	-	2
A nyelöcső betegségei	-	-	-	1	-	-	-	1
Psoriasis és hasonló krónos elváltozások	-	-	-	1	-	-	-	1
Csont- ízületgyulladás és rokonállapotok	1	1	-	-	-	-	-	2
Csontvelő- és csonthártagygyulladás	1	-	-	-	-	-	-	1
Hátregincferdülés	-	-	-	-	-	-	1	1
Egyéb eltorzulások	1	-	-	-	-	-	1	2
Veleszületett vízfejűség	-	-	-	1	-	-	1	2
Balesetszerű mérgezés, csővezetékben szolgáltatott gáz által	-	-	-	1	-	-	-	1
Együtt	144	77	13	99	-	-	108	441
<i>Nő</i>								
Nem volt egyéb betegsége	94	51	16	79	1	-	140	381
Egyéb betegsége volt; éspedig								
Pajzsmirigy egyéb betegségei	-	-	-	-	-	-	1	1
Több mirigy együttes működési zavara és az endokrin mirigyek egyéb betegségei	-	-	-	-	-	-	1	1
Elhízás, ha nem jelölték endokrin eredetűnek	-	-	-	-	-	-	1	1
Agyhártagygyulladás	1	2	-	-	-	-	1	4
Sclerosis multiplex	-	-	-	1	-	-	1	2
Paralysis agitans	-	-	-	-	-	-	1	1
Epilepszia	-	-	-	1	-	-	-	1
A gerincvelő egyéb betegségei	-	-	-	-	-	-	1	1
Szürkehályog	-	-	-	-	-	-	1	1
Vakság	-	-	-	-	-	-	1	1
Egyéb ekcéma és bőrgyulladás	-	1	-	-	-	-	-	1
Csont- ízületgyulladás és rokonállapotok	-	-	-	1	-	-	2	3
Izületi gyulladás	1	-	-	-	-	-	-	1
A csont egyéb betegségei	3	-	-	1	-	-	2	6
Hátregincferdülés	-	1	-	-	-	-	-	1
Egyéb eltorzulások	1	-	-	-	-	-	-	1
Veleszületett vízfejűség	2	-	-	-	-	-	1	3
A keringési rendszer egyéb veleszületett anomáliái	-	-	-	1	-	-	-	1
Együtt	102	55	16	84	1	-	154	412
<i>Összesen</i>								
Nem volt egyéb betegsége	232	123	29	170	1	-	242	797
Egyéb betegsége volt; éspedig								
Thyreotoxícózis golyvával vagy anélkül	-	1	-	-	-	-	-	1
Pajzsmirigy egyéb betegségei	-	-	-	1	-	-	1	2
Több mirigy együttes működési zavara és az endokrin mirigyek egyéb betegségei	-	-	-	-	-	-	1	1
Elhízás, ha nem jelölték endokrin eredetűnek	-	-	-	-	-	-	1	1
Agyhártagygyulladás	2	4	-	-	-	-	3	9
Sclerosis multiplex	-	1	-	1	-	-	1	3
Paralysis agitans	-	-	-	-	-	-	1	1
Epilepszia	-	-	-	2	-	-	-	2
Az agy egyéb betegségei	1	-	-	-	-	-	-	1
A gerincvelő egyéb betegségei	-	-	-	-	-	-	1	1
Szürkehályog	-	-	-	-	-	-	1	1
A szem egyéb betegségei	-	-	-	1	-	-	1	2
Vakság	1	-	-	1	-	-	1	3
A nyelöcső betegségei	-	-	-	1	-	-	-	1
Egyéb ekcéma és bőrgyulladás	-	1	-	-	-	-	-	1
Psoriasis és hasonló krónos elváltozások	-	-	-	1	-	-	-	1
Csont- ízületgyulladás és rokonállapotok	1	1	-	1	-	-	2	5
Izületi gyulladás	1	-	-	-	-	-	-	1
Csontvelő- és csonthártagygyulladás	1	-	-	-	-	-	-	1
A csont egyéb betegségei	3	-	-	1	-	-	2	6
Hátregincferdülés	-	1	-	-	-	-	1	2
Egyéb eltorzulások	2	-	-	-	-	-	1	3
Veleszületett vízfejűség	2	-	-	1	-	-	2	5
A keringési rendszer egyéb veleszületett anomáliái	-	-	-	1	-	-	-	1
Balesetszerű mérgezés, csővezetékben szolgáltatott gáz által	-	-	-	1	-	-	-	1
Összesen	246	132	29	183	1	-	262	853

5.11 AZ ÖNGYILKOSSÁGOK MEGOSZTLÁSA AZ AGYÉRELMEZSESEDÉS FOKA,
A TALAJMENTI LÉGTÖMEG FAJA ÉS NEM SZERINT

Az agyérelmeszesedés foka	A talajmenti légtömeg faja						Átvonulással összefüggésbe nem hozható	Együtt
	tengeri- m	földközi tengeri m'	fekete, tengeri m''	száraz- földi c	vissza- térő r	kevert trópusi TM		
1	2	3	4	5	6	7	8	7

Férfi

Nem volt	70	43	6	58	-	-	56	233
Kezdődő	13	7	3	10	-	-	17	50
Előrehaladott	33	21	1	20	-	-	20	95
Súlyos	28	6	3	11	-	-	15	63
Együtt	144	77	13	99	-	-	108	441

Nő

Nem volt	39	21	11	40	-	-	62	173
Kezdődő	8	7	-	12	-	-	14	41
Előrehaladott	33	13	2	17	1	-	42	108
Súlyos	22	14	3	15	-	-	36	90
Együtt	102	55	16	84	1	-	154	412

Összesen

Nem volt	109	64	17	98	-	-	118	406
Kezdődő	21	14	3	22	-	-	31	91
Előrehaladott	66	34	3	37	1	-	62	203
Súlyos	50	20	6	26	-	-	51	153
Összesen	246	132	29	183	1	-	262	853

5.12 AZ ÖNGYILKOSSÁGOK MEGOSZLÁSA AZ AGYLÁGYULÁS FOKA, A TALAJMENTI LÉGTÖMEG FAJA ÉS NEM SZERINT

Az agylágyulás foka	A talajmenti légtömeg faja						Átvonulással össrefüggésbe nem hozható	Együtt
	tengeri m	földközi tengeri m'	fekete tengeri m''	száraz- földi c	vissza- terő r	kevert trópusi TM		
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Férfi

Nem volt	129	74	12	95	-	-	104	414
Gócos kicsi	9	2	-	1	-	-	2	14
Gócos nagy	5	1	-	3	-	-	2	11
Súlyos	-	-	1	-	-	-	-	1
Általános	1	-	-	-	-	-	-	1
Együtt	144	77	13	99	-	-	108	441

Nő

Nem volt	95	53	13	75	-	-	144	380
Gócos kicsi	5	2	1	5	-	-	5	18
Gócos nagy	2	-	1	4	-	-	4	11
Súlyos	-	-	1	-	1	-	1	4
Általános	-	-	-	-	-	-	-	-
Együtt	102	55	16	84	1	-	154	412

Összesen

Nem volt	224	127	25	170	-	-	248	794
Gócos kicsi	14	4	1	6	-	-	7	32
Gócos nagy	7	1	1	7	-	-	6	22
Súlyos	-	-	2	-	1	-	1	4
Általános	1	-	-	-	-	-	-	1
Összesen	246	132	29	183	1	-	262	853

5.13 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZTLÁSA AZ ÖNGYILKOSSÁG ELKÖVETÉSÉNEK HELYE,
A HALÁL BEKÖVETKEZÉSÉNEK HELYE ÉS NEM SZERINT

Az öngyilkosság elkövetésének helye	Öngyilkosok, akiknek halála			Együtt
	a helyszínen	szállítás közben	kórházban	
	következett be			
1	2	3	4	5

Férfi

Lakás	265	2	73	340
Munkásszállás	4	-	1	5
Szociális otthon	-	-	-	-
Munkahely	14	-	1	15
Kórház	11	-	7	18
Közterület	40	1	2	43
Egyéb	12	-	7	19
Ismeretlen	-	-	1	1
Együtt	346	3	92	441

Nő

Lakás	230	4	128	362
Munkásszállás	1	-	1	2
Szociális otthon	2	-	2	4
Munkahely	4	1	1	6
Kórház	3	-	3	6
Közterület	23	-	4	27
Egyéb	2	-	2	4
Ismeretlen	-	-	1	1
Együtt	265	5	142	412

Összesen

Lakás	495	6	201	702
Munkásszállás	5	-	2	7
Szociális otthon	2	-	2	4
Munkahely	18	1	2	21
Kórház	14	-	10	24
Közterület	63	1	6	70
Egyéb	14	-	9	23
Ismeretlen	-	-	2	3
Összesen	611	8	234	353

5.14 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZTLÁSA KORCSOPORTOK, A HALÁL BEKÖVETKEZÉSÉNEK HELYE ÉS NEM SZERINT

Az öngyilkosok életkora (év)	Öngyilkosok, akiknek halála			Együtt
	a helyszínen	szállítás közben	kórházban	
	következett be			
1	2	3	4	5

Férfi

15 - 19	10	-	1	11
20 - 29	34	2	4	40
30 - 39	43	-	13	56
40 - 49	78	-	17	95
50 - 59	63	-	22	85
60 - 69	55	-	21	76
70 éves és idősebb	63	1	14	78
Ismeretlen	-	-	-	-
Együtt	346	3	92	441

Nő

15 - 19	5	-	2	7
20 - 29	22	1	9	32
30 - 39	24	1	6	31
40 - 49	52	-	15	67
50 - 59	53	1	27	81
60 - 69	46	1	30	77
70 éves és idősebb	62	1	53	116
Ismeretlen	1	-	-	1
Együtt	265	5	142	412

Összesen

15 - 19	15	-	3	18
20 - 29	56	3	13	72
30 - 39	67	1	19	87
40 - 49	130	-	32	162
50 - 59	116	1	49	166
60 - 69	101	1	51	153
70 éves és idősebb	125	2	67	194
Ismeretlen	1	-	-	1
Összesen	611	8	234	853

5.15 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZTLÁSA AZ ÖNGYILKOSSÁG MÓDJA, A HALÁL HELYE ÉS NEM SZERINT

Az öngyilkosság módja	Öngyilkosok, akiknek halála			Együtt
	a helyszínen	szállítás közben	kórházban	
	következett be			
1	2	3	4	5
<i>Férfi</i>				
Co-	65	-	4	69
Altatószer-	49	-	49	98
Nikotin-	13	1	-	14
Cyán-	1	-	-	1
Növényvédőszer-	2	-	8	10
Egyéb	3	-	13	16
Lövés	5	-	2	7
Csukló vagy nyakmetszés	3	-	-	3
Szurás	2	-	2	4
Jármű elé ugrás	7	-	-	7
Magasból leugrás	31	2	9	42
Önakestés	149	-	3	152
Vizbeugrás	12	-	-	12
Önégetés	3	-	1	4
Áramütés	1	-	-	1
Egyéb	-	-	1	1
Együtt	346	3	92	441
<i>Nő</i>				
Co-	74	-	6	80
Altatószer-	90	2	101	193
Nikotin-	4	-	1	5
Cyán-	1	-	-	1
Növényvédőszer-	2	-	5	7
Egyéb	4	-	17	21
Lövés	-	-	-	-
Csukló vagy nyakmetszés	2	-	1	3
Szurás	-	-	1	1
Jármű elé ugrás	7	-	-	7
Magasból leugrás	22	3	6	31
Önakestés	47	-	1	48
Vizbeugrás	10	-	-	10
Önégetés	1	-	3	4
Áramütés	-	-	-	-
Egyéb	1	-	-	1
Együtt	265	5	142	412
<i>Összesen</i>				
Co-	139	-	10	149
Altatószer-	139	2	150	291
Nikotin-	17	1	1	19
Cyán-	2	-	-	2
Növényvédőszer-	4	-	13	17
Egyéb	7	-	30	37
Lövés	5	-	2	7
Csukló vagy nyakmetszés	5	-	1	6
Szurás	2	-	3	5
Jármű elé ugrás	14	-	-	14
Magasból leugrás	53	5	15	73
Önakestés	196	-	4	200
Vizbeugrás	22	-	-	22
Önégetés	4	-	4	8
Áramütés	1	-	-	1
Egyéb	1	-	1	2
Összesen	611	8	234	853

5.16 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA KORCSOPORTOK, A TÚLÉLÉS IDEJE ÉS NEM SZERINT

Az öngyilkosok életkora (év)	A túlélés ideje							Együtt
	0 óra	1 óránál kevesebb	1-24 óra	2-7	8-30	30 és több	ismeret- len	
				nap				
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Férfi

15 - 19	10	-	1	-	-	-	-	11
20 - 29	31	1	5	3	-	-	-	40
30 - 39	37	1	9	4	3	1	1	56
40 - 49	60	3	19	9	2	1	1	95
50 - 59	51	1	16	13	1	1	2	85
60 - 69	49	1	10	13	2	-	1	76
70 éves és idősebb	54	3	10	7	3	-	1	78
Ismeretlen	-	-	-	-	-	-	-	-
Együtt	292	10	70	49	11	3	6	441

Nő

15 - 19	5	-	-	2	-	-	-	7
20 - 29	16	1	5	5	3	-	2	32
30 - 39	17	1	8	3	1	-	1	31
40 - 49	33	-	21	10	1	-	2	67
50 - 59	26	1	30	18	1	-	5	81
60 - 69	30	3	19	18	1	1	5	77
70 éves és idősebb	41	1	29	35	4	1	5	116
Ismeretlen	1	-	-	-	-	-	-	1
Együtt	169	7	112	91	11	2	20	412

Összesen

15 - 19	15	-	1	2	-	-	-	18
20 - 29	47	2	10	8	3	-	2	72
30 - 39	54	2	17	7	4	1	2	87
40 - 49	93	3	40	19	3	1	3	162
50 - 59	77	2	46	31	2	1	7	166
60 - 69	79	4	29	31	3	1	6	153
70 éves és idősebb	95	4	39	42	7	1	6	194
Ismeretlen	1	-	-	-	-	-	-	1
Összesen	461	17	182	140	22	5	26	853

5.17 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA AZ ÖNGYILKOSSÁG MÓDJA, A TÚLÉLÉS IDEJE ÉS NEM SZERINT

Az öngyilkosság módja	A túlélés ideje							Együtt
	0 óra	1 óránál kevesebb	1-24 óra	2-7	8-30	30 és több	ismeretlen	
				nap				
1	2	3	4	5	6	7	8	9
<i>Férfi</i>								
Co-	65	-	-	2	2	-	-	69
Altatószer-	-	1	51	36	4	1	5	98
Nikotin-	12	1	1	-	-	-	-	14
Cyán-	1	-	-	-	-	-	-	1
Növényvédőszer-	-	1	7	1	-	-	1	10
Egyéb	3	-	4	6	2	1	-	16
Lövés	5	1	-	1	-	-	-	7
Csukló vagy nyakmetszés	3	-	-	-	-	-	-	3
Szurás	1	1	1	-	-	1	-	4
Jármű elé ugrás	7	-	-	-	-	-	-	7
Magasból leugrás	30	5	4	1	2	-	-	42
Önakestés	149	-	2	-	1	-	-	152
Vizbeugrás	12	-	-	-	-	-	-	12
Önégetés	3	-	-	1	-	-	-	4
Áramütés	1	-	-	-	-	-	-	1
Egyéb	-	-	-	1	-	-	-	1
Együtt	292	10	70	49	11	3	6	441
<i>Nő</i>								
Co-	74	-	1	2	1	2	-	80
Altatószer-	3	-	89	77	8	-	16	193
Nikotin-	5	-	-	-	-	-	-	5
Cyán-	1	-	-	-	-	-	-	1
Növényvédőszer	-	-	-	5	-	-	2	7
Egyéb	-	2	11	4	2	-	2	21
Lövés	-	-	-	-	-	-	-	-
Csukló vagy nyakmetszés	1	2	-	-	-	-	-	3
Szurás	-	-	1	-	-	-	-	1
Jármű elé ugrás	7	-	-	-	-	-	-	7
Magasból leugrás	22	3	6	-	-	-	-	31
Önakestés	44	-	3	1	-	-	-	48
Vizbeugrás	10	-	-	-	-	-	-	10
Önégetés	1	-	1	2	-	-	-	4
Áramütés	-	-	-	-	-	-	-	-
Egyéb	1	-	-	-	-	-	-	1
Együtt	169	7	112	91	11	2	20	412
<i>Összesen</i>								
Co-	139	-	1	4	3	2	-	149
Altatószer-	3	1	140	113	12	1	21	291
Nikotin-	17	1	1	-	-	-	-	19
Cyán-	2	-	-	-	-	-	-	2
Növényvédőszer-	-	1	7	6	-	-	3	17
Egyéb	3	2	15	10	4	1	2	37
Lövés	5	1	-	1	-	-	-	7
Csukló vagy nyakmetszés	4	2	-	-	-	-	-	6
Szurás	1	1	2	-	-	1	-	5
Jármű elé ugrás	14	-	-	-	-	-	-	14
Magasból leugrás	52	8	10	1	2	-	-	73
Önakestés	193	-	5	1	1	-	-	200
Vizbeugrás	22	-	-	-	-	-	-	22
Önégetés	4	-	1	3	-	-	-	8
Áramütés	1	-	-	-	-	-	-	1
Egyéb	1	-	-	1	-	-	-	2
Összesen	461	17	182	140	22	5	26	853

5.18 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZTLÁSA KORCSOPORTOK, A HALÁL OKA ÉS NEM SZERINT

Az öngyilkosok életkora (év)	Férfiak			Nők			Összesen		
	akiknek halálát		össze- sen	akiknek halálát		össze- sen	akiknek halálát		össze- sen
	közvet- lenül a cselek- mény	a cselek- mény szövöd- ménye		közvet- lenül a cselek- mény	a cselek- mény szövöd- ménye		közvet- lenül a cselek- mény	a cselek- mény szövöd- ménye	
	okozta		okozta		okozta				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Szám szerint

15 - 19	10	1	11	5	2	7	15	3	18
20 - 29	37	3	40	22	10	32	59	13	72
30 - 39	45	11	56	27	4	31	72	15	87
40 - 49	81	14	95	52	15	67	133	29	162
50 - 59	66	19	85	54	27	81	120	46	166
60 - 69	57	19	76	49	28	77	106	47	153
70 éves és idősebb	65	13	78	64	52	116	129	65	194
Ismeretlen	-	-	-	1	-	1	1	-	1
Összesen	361	80	441	274	138	412	635	218	853

Százalekban

15 - 19	90,9	9,1	100,0	71,4	28,6	100,0	83,3	16,7	100,0
20 - 29	92,5	7,5	100,0	68,8	31,2	100,0	81,9	18,1	100,0
30 - 39	80,4	19,6	100,0	87,1	12,9	100,0	82,8	17,2	100,0
40 - 49	85,3	14,7	100,0	77,6	22,4	100,0	82,1	17,9	100,0
50 - 59	77,7	22,3	100,0	66,7	33,3	100,0	72,3	27,7	100,0
60 - 69	75,0	25,0	100,0	63,6	36,4	100,0	69,3	30,7	100,0
70 éves és idősebb	83,3	16,7	100,0	55,2	44,8	100,0	66,5	33,5	100,0
Ismeretlen	-	-	-	100,0	-	100,0	100,0	-	100,0
Összesen	81,9	18,1	100,0	66,5	33,5	100,0	74,4	25,6	100,0

5.19 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA AZ ÖNGYILKOSSÁG MÓDJA, A HALÁL OKA ÉS NEM SZERINT

Az öngyilkosság módja	Férfiak			Nők			Összesen		
	akiknek halálát		össze- sen	akiknek halálát		össze- sen	akiknek halálát		össze- sen
	közvet- lenül a cselek- mény	a cselek- mény szövőd- ménye		közvet- lenül a cselek- mény	a cselek- mény szövőd- ménye		közvet- lenül a cselek- mény	a cselek- mény szövőd- ménye	
	okozta		okozta		okozta				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Szám szerint

Co-	65	4	69	74	6	80	139	10	149
Altatószer-	50	48	98	86	107	193	136	155	291
Nikotin-	14	-	14	5	-	5	19	-	19
Cyán	1	-	1	1	-	1	2	-	2
Növényvédőszer-	8	2	10	2	5	7	10	7	17
Egyéb	5	11	16	10	11	21	15	22	37
Lövés	6	1	7	-	-	-	6	1	7
Csukló vagy nyakmetszés	3	-	3	1	2	3	4	2	6
Szurás	1	3	4	1	-	1	2	3	5
Jármű elé ugrás	7	-	7	7	-	7	14	-	14
Magasból leugrás	36	6	42	27	4	31	63	10	73
Önagasztás	149	3	152	47	1	48	196	4	200
Vizbeugrás	12	-	12	10	-	10	22	-	22
Önégetés	3	1	4	2	2	4	5	3	8
Áramütés	1	-	1	-	-	-	1	-	1
Egyéb	-	1	1	1	-	1	1	1	2
Összesen	361	80	441	274	138	412	635	218	853

Százalékban

Co-	94,2	5,8	100,0	92,5	7,5	100,0	93,3	6,7	100,0
Altatószer-	51,0	49,0	100,0	44,6	55,4	100,0	46,7	53,3	100,0
Nikotin-	100,0	-	100,0	100,0	-	100,0	100,0	-	100,0
Cyán-	100,0	-	100,0	100,0	-	100,0	100,0	-	100,0
Növényvédőszer-	80,0	20,0	100,0	28,6	71,4	100,0	58,8	41,2	100,0
Egyéb	31,3	68,7	100,0	47,6	52,4	100,0	40,5	59,5	100,0
Lövés	85,7	14,3	100,0	-	-	-	85,7	14,3	100,0
Csukló vagy nyakmetszés	100,0	-	100,0	33,3	66,7	100,0	66,7	33,3	100,0
Szurás	25,0	75,0	100,0	100,0	-	100,0	40,0	60,0	100,0
Jármű elé ugrás	100,0	-	100,0	100,0	-	100,0	100,0	-	100,0
Magasból leugrás	85,7	14,3	100,0	87,1	12,9	100,0	86,3	13,7	100,0
Önagasztás	98,0	2,0	100,0	97,9	2,1	100,0	98,0	2,0	100,0
Vizbeugrás	100,0	-	100,0	100,0	-	100,0	100,0	-	100,0
Önégetés	75,0	25,0	100,0	50,0	50,0	100,0	62,5	37,5	100,0
Áramütés	100,0	-	100,0	-	-	-	100,0	-	100,0
Egyéb	-	100,0	100,0	100,0	-	100,0	50,0	50,0	100,0
Összesen	81,9	18,1	100,0	66,5	33,5	100,0	74,4	25,6	100,0

AZ ÖNGYILKOSOK BETEGSÉGEI

7.1 AZ ÖNGYILKOSOKNÁL FENNÁLLÓTT MARADANDÓ BETEGSÉGEK

Sor- szám	A betegség megnevezése	A betegségek száma				betegség összesen
		az öngyilkos férfiaknál				
		akiknek			betegségük volt	
		1	2	3 vagy több		
1	2	3	4	5	6	
1.	006	Légzőrendszeri tuberkulózis	8	9	2	19
2.	009	A csontok és az ízületek tuberkulózisa	-	1	-	1
3.	010	Egyéb tuberkulózis, ideértve a késői hatásokat is	-	-	1	1
4.	023	A heveny gyermekbénulás késői hatásai	-	-	-	-
5.	028	Fertőző májgyulladás	3	2	1	6
6.	037	Egyéb szifilisz	-	-	-	-
7.	044	Az összes egyéb fertőző és élősdiek okozta betegségek	-	-	-	-
8.	045	A szájüreg és a garat rosszindulatú daganata	-	1	-	1
9.	047	A gyomor rosszindulatú daganata	1	-	-	1
10.	048	A bél rosszindulatú daganata, a végbélét kivéve	1	-	-	1
11.	049	A végbél és a végbélszigetbéli kapcsolat rosszindulatú daganata	1	-	-	1
12.	050	A gége rosszindulatú daganata	1	2	-	3
13.	051	A légcső, a hörgők és a tüdő rosszindulatú daganata	-	-	2	2
14.	053	A bőr rosszindulatú daganata	-	1	-	1
15.	054	Az emlő rosszindulatú daganata	-	-	-	-
16.	057	A prosztata rosszindulatú daganata	3	2	-	5
17.	058	Egyéb és k. m. n. lokalizációjú rosszindulatú daganat	3	-	-	3
18.	059	Fehérvérűség	-	-	-	-
19.	061	Jóindulatú daganatok és k. m. n. természetű daganatok	1	-	-	1
20.	062	Nem toxikus golyva	-	-	1	1
21.	063	Thyreotoxikózis golyvával vagy anélkül	-	1	-	1
22.	064	Cukorbetegség	5	7	6	18
23.	066	Egyéb endokrin és anyagcserebetegségek	-	-	-	-
24.	067	Vérszegénységek	-	-	-	-
25.	068	A vér és vértképző szervek egyéb betegségei	-	-	-	-
26.	069	Elnebettségek	22	7	2	31
27.	070	Neurózisok, személyiségzavarok és egyéb nem pszichotikus elme-idegzavarok	58	50	11	119
28.	072	Agyhártyagyulladás	1	-	-	1
29.	073	Sclerosos multiplex	1	-	-	1
30.	074	Epilepszia	3	3	2	8
31.	076	Szürkehályog	-	1	3	4
32.	079	Az idegrendszer és az érzékszervek egyéb betegségei	1	8	5	14
33.	082	Magasvérnyomás betegség	8	14	12	34
34.	083	Ischaemiás szívbetegség	4	3	1	8
35.	084	A szívbetegség egyéb alakjai	8	25	6	39
36.	085	Agyérbetegség	7	5	4	16
37.	086	A verőerek, a verőerecskék és a hajszálerek betegségei	4	13	7	24
38.	087	Vénás trombózis és embolia	-	2	-	2
39.	088	A keringési rendszer egyéb betegségei	-	-	-	-
40.	093	Hörgőhurut, tüdőtágulat és asztma	4	7	3	14
41.	094	A garat- és a torokmandulák tultengése	1	-	-	1
42.	096	A légzőrendszer egyéb betegségei	2	2	1	5
43.	098	Peptikus fekély	13	12	4	29
44.	099	Gyomor- és nyombélhurut	-	-	-	-
45.	101	Bélelzáródás és sérv	4	3	3	10
46.	102	Májzsugorodás	-	1	-	1
47.	103	Epekő és epehólyagyulladás	-	2	-	2
48.	104	Az emésztőrendszer egyéb betegségei	4	14	2	20
49.	105	Heveny vesegyulladás	-	-	-	-
50.	106	Egyéb vesegyulladás és nephrosis	-	-	1	1
51.	108	A húgyrendszer kövei	1	-	-	1
52.	109	Prosztatataultengés	2	3	2	7
53.	111	A húgy-ivarrendszer egyéb betegségei	1	1	1	3
54.	120	A bőr és a bőr alatti szövet egyéb betegségei	2	-	-	2
55.	121	Ízületi és csigolyagyulladás	1	1	-	2
56.	122	Nem ízületi reuma és reuma k. m. n.	2	4	2	8
57.	123	Csontvelő- és csonthártyagyulladás	1	-	-	1
58.	124	Ízületi merevség és szerzett izomcsontváz eltorzulások	4	3	1	8
59.	125	A csontváz-izomrendszer és a kötőszövet egyéb betegségei	3	1	-	4
60.	137	Tünetek és egyéb rosszul meghatározott állapotok	5	1	1	7
61.		Összesen	194	212	87	493

MEGOSZLÁSA A BETEGSÉGEK GYAKORISÁGA ÉS NEM SZERINT

A betegségek száma								Sor- szám
az öngyilkos nőknél				az öngyilkosoknál összesen				
akiknek			betegség összesen	akiknek			betegség összesen	
1	2	3 vagy több		1	2	3 vagy több		
betegségük volt				betegségük volt				
7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	10	2	13	9	19	4	32	1.
-	-	1	1	-	1	1	2	2.
-	-	1	1	-	-	2	2	3.
1	-	1	2	1	-	1	2	4.
1	-	1	2	4	2	2	8	5.
-	1	-	1	-	1	-	1	6.
1	-	-	1	1	-	-	1	7.
-	-	-	-	-	1	-	1	8.
-	-	-	-	1	-	-	1	9.
-	-	1	1	1	-	1	2	10.
-	-	-	-	1	-	-	1	11.
1	-	1	2	2	2	1	5	12.
-	-	-	-	-	-	2	2	13.
-	-	-	-	-	1	-	1	14.
3	2	-	5	3	2	-	5	15.
-	-	-	-	3	2	-	5	16.
-	-	-	-	3	-	-	3	17.
-	1	-	1	-	1	-	1	18.
3	-	-	3	4	-	-	4	19.
2	2	1	5	2	2	2	6	20.
-	-	1	1	-	1	1	2	21.
3	12	8	23	8	19	14	41	22.
1	-	-	1	1	-	-	1	23.
1	-	-	1	1	-	-	1	24.
-	1	-	1	-	1	-	1	25.
18	12	6	36	40	19	8	67	26.
76	65	26	167	134	115	37	286	27.
-	-	-	-	1	-	-	1	28.
1	-	1	2	2	-	1	3	29.
-	3	2	5	3	6	4	13	30.
1	-	4	5	1	1	7	9	31.
5	6	3	14	6	14	8	28	32.
6	25	19	50	14	39	31	84	33.
1	1	-	2	5	4	1	10	34.
13	27	26	66	21	52	32	105	35.
7	9	10	26	14	14	14	42	36.
3	11	7	21	7	24	14	45	37.
-	1	1	2	-	3	1	4	38.
-	-	2	2	-	-	2	2	39.
-	2	8	10	4	9	11	24	40.
-	-	-	-	1	-	-	1	41.
1	3	-	4	3	5	1	9	42.
1	-	1	2	14	12	5	31	43.
1	2	-	3	1	2	-	3	44.
1	4	1	6	5	7	4	16	45.
-	1	-	1	-	2	-	2	46.
1	5	5	11	1	7	5	13	47.
3	10	2	15	7	24	4	35	48.
1	-	-	1	1	-	-	1	49.
-	2	1	3	-	2	2	4	50.
-	2	1	3	1	2	1	4	51.
-	-	-	-	2	3	2	7	52.
-	3	5	8	1	4	6	11	53.
-	-	1	1	2	-	1	3	54.
2	-	1	3	3	1	1	5	55.
7	8	4	19	9	12	6	27	56.
-	-	-	-	1	-	-	1	57.
9	5	1	15	13	8	2	23	58.
1	2	1	4	4	3	1	8	59.
6	6	5	17	11	7	6	24	60.
183	244	162	589	377	456	249	1 082	61.

7.2 AZ ÖNGYILKOSOKNÁL FENNÁLLOTT EGY VAGY TÖBB MARADANDÓ BETEGSÉG MEGOSZLÁSA
KORCSOPORTOK ÉS NEM SZERINT

Az öngyilkosok életkora (év)	A betegségek gyakorisága az öngyilkosoknál, akiknek			Együtt
	1	2	3 vagy több	
	betegségük volt			
1	2	3	4	5

Férfi

15 - 19	3	2	-	5
20 - 29	14	6	-	20
30 - 39	30	18	-	48
40 - 49	52	32	6	90
50 - 59	40	54	30	124
60 - 69	34	58	21	113
70 éves és idősebb	35	42	30	107
Ismeretlen	-	-	-	-
Együtt	208	212	87	507

Nő

15 - 19	1	-	-	1
20 - 29	13	14	3	30
30 - 39	18	14	-	32
40 - 49	37	42	12	91
50 - 59	44	42	39	125
60 - 69	37	48	39	124
70 éves és idősebb	44	84	69	197
Ismeretlen	1	-	-	1
Együtt	195	244	162	601

Összesen

15 - 19	4	2	-	6
20 - 29	27	20	3	50
30 - 39	48	32	-	80
40 - 49	89	74	18	181
50 - 59	84	96	69	249
60 - 69	71	106	60	237
70 éves és idősebb	79	126	99	304
Ismeretlen	1	-	-	1
Összesen	403	456	249	1 108

7.3 A MARADANDÓ BETEGSÉGBEN SZENVEDŐ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA KORCSOPORTOK ÉS NEM SZERINT

Az öngyilkosok életkora (év)	Öngyilkosok, akik											
	fertő-ző	cukor-	szív-	ér-	légző-rend-szeri	gyo-mor-	bél-	máj-	sérv	hugy-ivar-szervi	fejlő-dési rendel-lenes-ségi	öreg-kori sorva-dásos
	betegségben szenvedtek											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

Férfi

15 - 19	1	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-
20 - 29	-	-	7	10	3	-	-	4	-	-	1	-
30 - 39	-	-	9	33	8	4	2	15	-	2	1	-
40 - 49	8	3	58	85	23	7	-	33	-	5	-	1
50 - 59	3	1	70	82	39	1	2	32	1	8	-	4
60 - 69	6	3	70	75	45	6	1	31	-	15	1	27
70 éves és idősebb	1	2	75	78	57	1	-	35	3	42	-	63
Ismeretlen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Együtt	19	9	290	363	175	19	5	151	4	72	3	95

Nő

15 - 19	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	1	-
20 - 29	1	-	3	6	9	1	1	2	-	1	1	-
30 - 39	-	3	5	11	4	-	-	2	-	1	2	-
40 - 49	1	1	34	54	20	1	-	21	-	3	1	1
50 - 59	2	1	71	77	37	-	-	29	1	15	-	19
60 - 69	1	5	76	74	42	-	1	33	1	22	-	41
70 éves és idősebb	2	3	114	116	96	-	-	42	-	40	-	102
Ismeretlen	-	-	1	1	1	-	-	1	-	1	-	1
Együtt	7	13	304	339	211	2	2	130	2	83	5	164

Összesen

15 - 19	1	-	1	-	2	-	-	1	-	-	1	-
20 - 29	1	-	10	16	12	1	1	6	-	1	2	-
30 - 39	-	3	14	44	12	4	2	17	-	3	3	-
40 - 49	9	4	92	139	43	8	-	54	-	8	1	2
50 - 59	5	2	141	159	76	1	2	61	2	23	-	23
60 - 69	7	8	146	149	87	6	2	64	1	37	1	68
70 éves és idősebb	3	5	189	194	153	1	-	77	3	82	-	165
Ismeretlen	-	-	1	1	1	-	-	1	-	1	-	1
Összesen	26	22	594	702	386	21	7	281	6	155	8	259

7. 4 A MARADANDÓ BETEGSÉGBEN SZENVEDŐ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA
AZ ÖNGYILKOSSÁG VALÓSZINŰ OKA ÉS NEM SZERINT

Az öngyilkosság valószínű oka	Öngyilkosok, akik											
	fer- tőző	cukor-	szív-	ér-	légző- rend- szeri	gyo- mor-	bél-	máj-	sérv	hugy- ivar- szervi	fejlő- dési rendel- lenes- ségi	öreg- kori sorva- dásos
	betegségben szenvedtek											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
<i>Férfi</i>												
Ideg-, elmebetegség	2	-	45	67	24	1	-	15	-	8	-	10
Egyéb betegség	10	6	111	118	73	7	3	51	1	35	1	47
Öregkor	-	-	10	10	9	1	-	3	-	4	-	9
Családi viszály	1	-	17	28	11	2	1	13	-	4	-	2
Anyagi ok	-	-	-	2	-	-	-	1	-	-	-	-
Szerelmi csalódás	-	-	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Munkahelyi ok	-	-	4	7	4	-	-	3	1	-	-	-
Bűncselekmény elköve- tése	1	1	7	8	3	-	-	4	-	1	-	-
Iskolai ok	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Alkoholizmus, ittasság	5	2	55	69	23	8	1	46	-	8	2	8
Elhagyatottság	-	-	18	20	15	-	-	7	-	10	-	13
Egyéb	-	-	3	5	4	-	-	2	1	-	-	2
Ismeretlen	-	-	19	27	9	-	-	6	1	2	-	4
Együtt	19	9	290	363	175	19	5	151	4	72	3	95
<i>Nő</i>												
Ideg-, elmebetegség	1	3	92	105	55	-	-	36	-	19	4	35
Egyéb betegség	3	8	104	113	72	1	2	44	1	32	-	59
Öregkor	1	1	31	31	22	-	-	11	-	14	-	27
Családi viszály	-	1	11	17	13	-	-	6	-	4	-	6
Anyagi ok	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Szerelmi csalódás	1	-	2	2	5	-	-	1	-	-	-	-
Munkahelyi ok	-	-	2	2	1	-	-	-	-	-	-	-
Bűncselekmény elköve- tése	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Iskolai ok	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-
Alkoholizmus, ittasság	1	-	14	17	7	1	-	12	1	4	-	8
Elhagyatottság	-	-	21	22	17	-	-	10	-	6	-	14
Egyéb	-	-	2	2	1	-	-	-	-	-	-	2
Ismeretlen	-	-	24	27	17	-	-	10	-	4	-	13
Együtt	7	13	304	339	211	2	2	130	2	83	5	164
<i>Összesen</i>												
Ideg-, elmebetegség	3	3	137	172	79	1	-	51	-	27	4	45
Egyéb betegség	13	14	215	231	145	8	5	95	2	67	1	106
Öregkor	1	1	41	41	31	1	-	14	-	18	-	36
Családi viszály	1	1	28	45	24	2	1	19	-	8	-	8
Anyagi ok	-	-	-	2	-	-	-	1	-	-	-	-
Szerelmi csalódás	1	-	3	4	5	-	-	1	-	-	-	-
Munkahelyi ok	-	-	6	9	5	-	-	3	1	-	-	-
Bűncselekmény elköve- tése	1	1	8	9	3	-	-	4	-	1	-	-
Iskolai ok	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-
Alkoholizmus, ittasság	6	2	69	86	30	9	1	58	1	12	2	16
Elhagyatottság	-	-	39	42	32	-	-	17	-	16	-	27
Egyéb	-	-	5	7	5	-	-	2	1	-	-	4
Ismeretlen	-	-	43	54	26	-	-	16	1	6	-	17
Összesen	26	22	594	702	386	21	7	281	6	155	8	259

7.5 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA AZ ORVOSI KEZELÉS HELYE,

Sor- szám	Az orvosi kezelés faja és oka	Az öngyilkosság valószínű oka			
		ideg-, elme	egyéb	öregkor	családi vizsály
		betegség			
1	2	3	4	5	6

Férfi

1.	Orvosi kezelés alatt nem állt	9	14	4	25
2.	Orvosi kezelés alatt állt:				
	<u>Kórházi:</u>				
3.	Elmebetegség miatt	5	-	-	-
4.	Idegbetegség miatt	3	1	-	-
5.	TBC miatt	-	2	-	-
6.	Daganatos betegség miatt	-	2	-	-
7.	Szervi betegség miatt	1	7	1	-
8.	Öngyilkossági kísérlet miatt	-	-	-	-
9.	Egyéb okból	-	-	-	-
	<u>Betegállományi:</u>				
10.	Elmebetegség miatt	1	-	-	-
11.	Idegbetegség miatt	-	-	-	1
12.	Szervi betegség miatt	-	5	-	-
13.	Egyéb és ismeretlen okból	-	1	-	1
	<u>Körzeti orvosi:</u>				
14.	TBC miatt	1	4	-	-
15.	Daganat miatt	-	13	-	-
16.	Magas vérnyomás, érlemezsedés miatt	2	14	1	1
17.	Szívbetegség miatt	1	2	-	-
18.	Asztma miatt	-	4	1	-
19.	Egyéb légzőrendszeri betegség miatt	-	1	-	-
20.	Cukorbetegség miatt	1	4	-	-
21.	Gyomorbetegség miatt	1	3	-	-
22.	Egyéb emésztőrendszeri betegség miatt	-	3	-	-
23.	Mozgásszervi betegség miatt	-	3	-	-
24.	Egyéb és ismeretlen okból	2	6	1	1
25.	Több betegség miatt	-	18	-	1
	<u>Ideggondozói:</u>				
26.	Elmebetegség miatt	10	-	-	-
27.	Idegbetegség miatt	11	1	-	2
	<u>Ideggondozói és körzeti orvosi:</u>				
28.	Több betegség miatt	3	9	-	1
	<u>Ismeretlen hely:</u>				
29.	Elmebetegség miatt	8	-	-	-
30.	Idegbetegség miatt	19	5	-	4
	<u>Nemi beteggondozói:</u>				
31.	Nemibetegség miatt	-	-	-	-
32.	Ismeretlen	-	2	2	1
33.	Együtt	78	124	10	38

Nő

1.	Orvosi kezelés alatt nem állt	15	10	7	20
2.	Orvosi kezelés alatt állt:				
	<u>Kórházi:</u>				
3.	Elmebetegség miatt	2	-	-	-
4.	Idegbetegség miatt	1	1	-	-
5.	TBC miatt	-	-	-	-
6.	Daganatos betegség miatt	-	1	-	-
7.	Szervi betegség miatt	-	2	-	-
8.	Öngyilkossági kísérlet miatt	-	-	-	-
9.	Egyéb okból	-	1	-	-
	<u>Betegállományi:</u>				
10.	Elmebetegség miatt	2	-	-	-
11.	Idegbetegség miatt	3	-	-	-
12.	Szervi betegség miatt	-	4	2	-
13.	Egyéb és ismeretlen okból	1	1	-	1

OKA, AZ ÖNGYILKOSSÁG VALÓSZÍNŰ OKA ÉS NEM SZERINT

Az öngyilkosság valószínű oka									Együtt	Sor- szám
anyagi nehézségek	szerelmi bánat	munkahelyi ok	bűncselek- mény el- követése	iskolai ok	alkoholiz- mus, ittasság	elhagya- tottság	egyéb	ismeretlen		
7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
<i>Férfi</i>										
2	5	7	6	-	65	8	2	23	170	1. 2.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	3.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	4.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	5.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	6.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	9	7.
-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	8.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	10.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	11.
-	-	-	1	-	-	-	-	-	6	12.
-	-	-	-	-	-	-	-	1	3	13.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	14.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	13	15.
-	-	1	-	-	-	1	-	-	20	16.
-	-	1	1	-	5	1	1	2	14	17.
-	-	-	-	-	1	1	-	-	7	18.
-	-	-	-	-	-	1	-	-	2	19.
-	-	-	1	-	3	1	-	-	10	20.
-	1	-	-	-	3	1	-	1	10	21.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	22.
1	-	-	-	-	1	-	1	1	7	23.
-	-	-	-	-	-	1	-	1	12	24.
-	-	-	-	-	1	3	-	1	24	25.
-	-	-	-	-	-	1	-	-	11	26.
-	-	-	-	-	4	-	-	1	19	27.
-	-	-	-	-	2	-	1	1	17	28.
-	-	-	-	-	1	-	-	-	9	29.
-	-	1	-	-	9	2	-	-	40	30.
-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	31.
-	-	-	1	-	4	-	-	3	13	32.
3	7	10	10	-	100	21	5	35	441	33.
<i>Nő</i>										
-	9	2	1	2	5	7	2	13	93	1. 2.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	3.
-	-	-	-	-	1	-	-	-	3	4.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	6.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	7.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	9.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	10.
-	-	-	-	-	1	-	-	-	4	11.
-	-	-	-	-	-	1	-	-	7	12.
-	1	-	-	-	-	-	-	1	5	13.

7.5 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA AZ ORVOSI KEZELÉS HELYE,

Sor- szám	Az orvosi kezelés, faja és oka	Az öngyilkosság valószínű oka			
		ideg-, elme	egyéb	öregkor	családi viszály
		betegség			
1	2	3	4	5	6

Nő (folytatás)

<u>Körzeti orvosi:</u>					
14.	TBC miatt	-	1	-	-
15.	Daganat miatt	-	6	-	-
16.	Magas vérnyomás, érrelmeszesedés miatt	7	13	7	3
17.	Szívbetegség miatt	2	10	6	-
18.	Asztma miatt	-	2	-	-
19.	Egyéb légzőrendszeri betegség miatt	-	1	-	-
20.	Cukorbetegség miatt	-	4	-	1
21.	Gyomorbetegség miatt	-	-	2	1
22.	Egyéb emésztőrendszeri betegség miatt	-	3	1	-
23.	Mozgásszervi betegség miatt	2	14	-	1
24.	Egyéb és ismeretlen okból	1	7	-	-
25.	Több betegség miatt	3	16	3	-
<u>Ideggyógyászati:</u>					
26.	Elmebetegség miatt	15	-	-	-
27.	Idegbetegség miatt	16	1	1	-
<u>Ideggyógyászati és körzeti orvosi:</u>					
28.	Több betegség miatt	9	10	1	-
<u>Ismeretlen hely:</u>					
29.	Elmebetegség miatt	8	1	-	-
30.	Idegbetegség miatt	48	7	1	1
<u>Nemibeteggyógyászati:</u>					
31.	Nemibetegség miatt	-	-	-	-
32.	Ismeretlen	3	3	-	-
33.	Együtt	138	119	31	28
Összesen					
1.	Orvosi kezelés alatt nem állt	24	24	11	45
2.	Orvosi kezelés alatt állt:				
<u>Kórházi:</u>					
3.	Elmebetegség miatt	7	-	-	-
4.	Idegbetegség miatt	4	2	-	-
5.	TBC miatt	-	2	-	-
6.	Daganatos betegség miatt	-	3	-	-
7.	Szervi betegség miatt	1	9	1	-
8.	Öngyilkossági kísérlet miatt	-	-	-	-
9.	Egyéb okból	-	1	-	-
<u>Betegállományi:</u>					
10.	Elmebetegség miatt	3	-	-	-
11.	Idegbetegség miatt	3	-	-	1
12.	Szervi betegség miatt	-	9	2	-
13.	Egyéb és ismeretlen okból	1	2	-	2
<u>Körzeti orvosi:</u>					
14.	TBC miatt	1	5	-	-
15.	Daganat miatt	-	19	-	-
16.	Magasvérnyomás, érrelmeszesedés miatt	9	27	8	4
17.	Szívbetegség miatt	3	12	6	-
18.	Asztma miatt	-	6	1	-
19.	Egyéb légzőrendszeri betegség miatt	-	2	-	-
20.	Cukorbetegség miatt	1	8	-	1
21.	Gyomorbetegség miatt	1	3	2	1
22.	Egyéb emésztőrendszeri betegség miatt	-	6	1	-
23.	Mozgásszervi betegség miatt	2	17	-	1
24.	Egyéb és ismeretlen okból	3	13	1	1
25.	Több betegség miatt	3	34	3	1
<u>Ideggyógyászati:</u>					
26.	Elmebetegség miatt	25	-	-	-
27.	Idegbetegség miatt	27	2	1	2
<u>Ideggyógyászati és körzeti orvosi:</u>					
28.	Több betegség miatt	12	19	1	1
<u>Ismeretlen hely:</u>					
29.	Elmebetegség miatt	16	1	-	-
30.	Idegbetegség miatt	67	12	1	5
<u>Nemibeteggyógyászati:</u>					
31.	Nemibetegség miatt	-	-	-	-
32.	Ismeretlen	3	5	2	1
33.	Összesen	216	243	41	66

OKA, AZ ÖNGYILKOSSÁG VALÓSZÍNŰ OKA ÉS NEM SZERINT (folytatás)

Az öngyilkosság valószínű oka									Együtt	Sor- szám
anyagi- nehéz- ségek	szerelmi bánat	munkahelyi ok	bűncselek- mény el- követése	iskolai ok	alkoholiz- mus, ittasság	elhagya- tottság	egyéb	ismeretlen		
7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	14.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	15.
-	-	-	-	-	-	5	1	4	40	16.
-	-	1	-	-	1	2	-	1	23	17.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	18.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	19.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	20.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	21.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	22.
-	-	-	-	-	2	-	-	2	21	23.
-	-	-	-	-	-	-	-	3	11	24.
-	-	-	-	-	-	2	-	3	27	25.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	15	26.
-	-	-	-	-	1	-	-	-	19	27.
-	1	-	-	-	-	-	-	2	23	28.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	9	29.
-	1	-	-	-	6	3	-	-	67	30.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	31.
-	-	-	1	-	1	3	-	4	15	32.
-	12	3	2	2	18	23	3	33	412	33.
<i>Összesen</i>										
2	14	9	7	2	70	15	4	36	263	1. 2.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	3.
-	-	-	-	-	1	-	-	-	7	4.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	5.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	6.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	11	7.
-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	8.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	9.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	10.
-	-	-	-	-	1	-	-	-	5	11.
-	-	-	1	-	-	1	-	-	13	12.
-	1	-	-	-	-	-	-	2	8	13.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	14.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	19	15.
-	-	1	-	-	-	6	1	4	60	16.
-	-	2	1	-	6	3	1	3	37	17.
-	-	-	-	-	1	1	-	-	9	18.
-	-	-	-	-	1	1	-	-	3	19.
-	-	-	1	-	3	1	-	-	15	20.
-	1	-	-	-	3	1	-	1	13	21.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	22.
1	-	-	-	-	3	-	1	3	28	23.
-	-	-	-	-	-	1	-	4	23	24.
-	-	-	-	-	1	5	-	4	51	25.
-	-	-	-	-	-	1	-	-	26	26.
-	-	-	-	-	5	-	-	1	38	27.
-	1	-	-	-	2	-	1	3	40	28.
-	-	-	-	-	1	-	-	-	18	29.
-	1	1	-	-	15	5	-	-	107	30.
-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	31.
-	-	-	2	-	5	3	-	7	28	32.
3	19	13	12	2	118	44	8	68	853	33.

7.6 A MŰTÉTEK MEGOSZLÁSA A MŰTÉT

Sor- szám	A műtét faja	Az öngyilkos			
		férfiaknál			
		végzett			
		első	második	harmadik	összes
		műtétek száma			
1	2	3	4	5	6
1.	Agyműtét	2	-	-	2
2.	Idegrendszeri műtét	-	-	-	-
3.	Szemműtét	5	-	2	7
4.	Fülműtét	5	-	-	5
5.	Tüdőműtét tbc miatt	3	-	-	3
6.	Tüdőműtét daganat miatt	-	-	-	-
7.	Tüdőműtét kmnj. okból	3	1	-	4
8.	Szívűműtét	1	-	-	1
9.	Gyomorműtét fekély miatt	22	2	-	24
10.	Gyomorműtét daganat miatt	-	-	-	-
11.	Gyomorműtét kmnj. okból	7	-	-	7
12.	Epekőműtét	7	-	-	7
13.	Bélműtét	11	1	-	12
14.	Sérvműtét	22	8	-	30
15.	Kmnj. nőgyógyászati műtét	-	-	-	-
16.	Emlőműtét	-	-	-	-
17.	Prosztataműtét	12	2	-	14
18.	Veseműtét	5	1	-	6
19.	Csontműtét	20	2	1	23
20.	Izületi műtét	-	-	1	1
21.	Vakbélműtét	13	7	-	20
22.	Mandulaműtét	9	3	-	12
23.	Strumaműtét	4	-	1	5
24.	Viszérűműtét	3	-	-	3
25.	Egyéb műtét	11	2	1	14
26.	Kmnj. műtét	3	-	-	3
27.	Összesen	168	29	6	203

FAJA, SORRENDISÉGE ÉS NEM SZERINT

Az öngyilkos								Sor- szám
nőknél				férfiaknál és nőknél				
végzett								
első	második	harmadik	összes	első	második	harmadik	összes	
műtétek száma								
7	8	9	10	11	12	13	14	15
-	-	-	-	2	-	-	2	1.
1	1	-	2	1	1	-	2	2.
7	2	-	9	12	2	2	16	3.
4	2	-	6	9	2	-	11	4.
3	-	-	3	6	-	-	6	5.
-	-	-	-	-	-	-	-	6.
-	-	-	-	3	1	-	4	7.
-	-	-	-	1	-	-	1	8.
1	-	-	1	23	2	-	25	9.
-	-	-	-	-	-	-	-	10.
10	3	1	14	17	3	1	21	11.
17	3	-	20	24	3	-	27	12.
12	4	1	17	23	5	1	29	13.
5	3	-	8	27	11	-	38	14.
47	7	1	55	47	7	1	55	15.
9	1	-	10	9	1	-	10	16.
-	-	-	-	12	2	-	14	17.
6	1	-	9	13	2	-	15	18.
19	2	1	22	39	4	2	45	19.
1	-	-	1	1	-	1	2	20.
26	6	-	32	39	13	-	52	21.
5	2	-	7	14	5	-	19	22.
5	-	1	6	9	-	2	11	23.
5	1	-	6	8	1	-	9	24.
7	1	-	8	18	3	1	22	25.
2	2	-	4	5	2	-	7	26.
194	41	5	240	362	70	11	443	27.

7.7 AZ ÖNGYILKOS FÉRFIAK MEGOSZLÁSA A MEGELŐZŐEN TÖRTÉNT UTOLSÓ MŰTÉT FAJA ÉS KORCSOPORTOK SZERINT

A műtét és faja	Az öngyilkos férfiak életkora (év)								Együtt
	15-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70 éves és idősebb	ismeretlen	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Műtete nem volt	8	26	38	62	46	39	39	-	256
Műtete ismeretlen	-	1	2	4	5	3	2	-	17
Műtete volt	3	13	18	29	34	34	37	-	168
Összesen	11	40	56	95	85	76	78	-	441

Műtétek száma

Agyműtét	-	-	-	-	-	2	-	-	2
Idegrendszeri műtét	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Szemműtét	-	-	-	-	1	1	3	-	5
Fülműtét	-	1	1	-	1	2	-	-	5
Tüdőműtét tbc miatt	-	-	1	-	1	1	-	-	3
Tüdőműtét daganat miatt	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tüdőműtét kmnj. okból	-	-	1	1	1	-	-	-	3
Szívűműtét	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Gyomorműtét fekély miatt	-	1	1	5	9	4	2	-	22
Gyomorműtét daganat miatt	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gyomorműtét kmnj. okból	-	1	2	-	1	3	-	-	7
Epekőműtét	-	-	-	2	3	1	1	-	7
Bélműtét	-	-	1	3	2	2	3	-	11
Sérvműtét	1	2	1	3	1	7	7	-	22
Kmnj. nőgyógyászati műtét	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Emlőműtét	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Prosztataműtét	-	-	-	-	1	1	10	-	12
Veseműtét	-	-	-	1	-	3	1	-	5
Csontműtét	-	-	5	4	4	5	2	-	20
Izületi műtét	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vakbélűműtét	-	3	3	1	3	1	2	-	13
Mandulaműtét	2	4	1	1	-	-	1	-	9
Strumaműtét	-	-	-	3	-	-	1	-	4
Viszérűműtét	-	-	-	3	-	-	-	-	3
Egyéb műtét	-	1	1	2	3	1	3	-	11
Kmnj. műtét	-	-	-	-	3	-	-	-	3
Műtétek összesen	3	13	18	29	34	34	37	-	168

7.7 AZ ÖNGYILKOS NŐK MEGOSZLÁSA A MEGELŐZŐEN TÖRTÉNT UTOLSÓ MŰTÉT FAJA ÉS KORCSOPORTOK SZERINT (folytatás)

A műtét és faja	Az öngyilkos nők életkora (év)								Együtt
	15-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70 éves és idősebb	ismeretlen	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Műtete nem volt	3	17	14	36	34	34	60	-	198
Műtete ismeretlen	-	-	1	3	5	5	5	1	20
Műtete volt	4	15	16	28	42	38	51	-	194
Összesen	7	32	31	67	81	77	116	1	412

Műtétek száma

Agyműtét	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Idegrendszeri műtét	-	-	-	-	1	-	-	-	1
Szemműtét	-	2	-	-	1	1	3	-	7
Fülműtét	-	-	-	1	1	2	-	-	4
Füdműtét tbc miatt	-	-	1	2	-	-	-	-	3
Tüdműtét daganat miatt	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tüdműtét kmnj. okból	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Szívűműtét	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gyomorműtét fekély miatt	-	-	-	1	-	-	-	-	1
Gyomorműtét daganat miatt	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gyomorműtét kmnj. okból	-	1	1	1	3	2	2	-	10
Epekőműtét	-	-	1	2	2	5	7	-	17
Bélműtét	-	1	-	3	1	5	2	-	12
Sérvműtét	-	-	-	-	2	2	1	-	5
Kmnj. nőgyógyászati műtét	-	2	3	7	14	9	12	-	47
Emlőműtét	-	-	-	1	3	2	3	-	9
Prosztataműtét	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Veseműtét	-	-	-	1	2	4	1	-	8
Csontműtét	-	-	2	-	6	1	10	-	19
Izületi műtét	-	1	-	-	-	-	-	-	1
Vakbélműtét	1	8	5	6	2	2	2	-	26
Mandulaműtét	2	-	-	-	-	-	3	-	5
Strumaműtét	-	-	1	-	2	1	1	-	5
Viszérűműtét	-	-	-	3	1	-	1	-	5
Egyéb műtét	1	-	2	-	1	1	2	-	7
Kmnj. műtét	-	-	-	-	-	1	1	-	2
Műtétek összesen	4	15	16	28	42	38	51	-	194

**7.7 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA A MEGELŐZŐEN TÖRTÉNT UTOLSÓ MŰTÉT FAJA
ÉS KORCSOPORTOK SZERINT (folytatás)**

A műtét és faja	Az öngyilkosok életkora (év)								Együtt
	15-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70 éves és idősebb	ismeretlen	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Műtete nem volt	11	43	50	98	80	73	99	-	454
Műtete ismeretlen	-	1	3	7	10	8	7	1	37
Műtete volt	7	28	34	57	76	72	88	-	362
Összesen	18	72	87	162	166	153	194	1	853

Műtétek száma

Agyműtét	-	-	-	-	-	2	-	-	2
Idegrendszeri műtét	-	-	-	-	1	-	-	-	1
Szemműtét	-	2	-	-	2	2	6	-	12
Fülműtét	-	1	1	1	2	4	-	-	9
Tüdőműtét tbc miatt	-	-	2	2	1	1	-	-	6
Tüdőműtét daganat miatt	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tüdőműtét kmnj. okból	-	-	1	1	1	-	-	-	3
Szívűműtét	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Gyomorműtét fekély miatt	-	1	1	6	9	4	2	-	23
Gyomorműtét daganat miatt	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gyomorműtét kmnj. okból	-	2	3	1	4	5	2	-	17
Epekőműtét	-	-	1	4	5	6	8	-	24
Bélműtét	-	1	1	6	3	7	5	-	23
Sérvműtét	1	2	1	3	3	9	8	-	27
Kmnj. nőgyógyászati műtét	-	2	3	7	14	9	12	-	47
Emlőműtét	-	-	-	1	3	2	3	-	9
Prosztataműtét	-	-	-	-	1	1	10	-	12
Veseműtét	-	-	-	2	2	7	2	-	13
Csontműtét	-	-	7	4	10	6	12	-	39
Izületi műtét	-	1	-	-	-	-	-	-	1
Vakbélműtét	1	11	8	7	5	3	4	-	39
Mandulaműtét	4	4	1	1	-	-	4	-	14
Strumaműtét	-	-	1	3	2	1	2	-	9
Viszérűműtét	-	-	-	6	1	-	1	-	8
Egyéb műtét	1	1	3	2	4	2	5	-	18
Kmnj. műtét	-	-	-	-	3	1	1	-	5
Műtétek összesen	7	28	34	57	76	72	88	-	362

7.8 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA AZ UTOLSÓ BALESET FAJA, KORCSOPORTOK ÉS NEM SZERINT

A baleset és faja	Az öngyilkosok életkora								Együtt
	15-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70 éves és idősebb	ismeretlen	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
<i>Férfi</i>									
Balesete nem volt	11	28	36	67	57	56	53	-	308
Balesete ismeretlen	-	1	2	4	4	3	2	-	16
Balesete volt	-	11	18	24	24	17	23	-	117
Együtt	11	40	56	95	85	76	78	-	441
A baleset faja:									17
138 Motoros járműbaleset	-	1	4	5	4	1	2	-	17
139 Egyéb közlekedési baleset	-	2	1	-	-	1	1	-	5
140 Balesetszerű mérgezés	-	-	-	-	1	1	-	-	2
141 Balesetszerű esés	-	1	-	4	4	2	5	-	16
142 Tűz okozta baleset	-	-	-	-	-	-	-	-	-
145 Üzemi baleset	-	3	3	2	4	2	-	-	14
146 Összes egyéb, kmj. baleset	-	4	5	10	4	5	8	-	36
148 Emberölés kísérlete	-	-	-	2	-	-	-	-	2
150 Háborus sérülés	-	-	5	1	7	5	7	-	25
Baleset összesen	-	11	18	24	24	17	23	-	117
<i>Nő</i>									
Balesete nem volt	7	26	26	58	66	61	74	-	318
Balesete ismeretlen	-	-	1	2	4	5	5	1	18
Balesete volt	-	6	4	7	11	11	37	-	76
Együtt	7	32	31	67	81	77	116	1	412
A baleset faja:									5
138 Motoros járműbaleset	-	1	-	-	-	1	3	-	5
139 Egyéb közlekedési baleset	-	-	-	-	-	1	2	-	3
140 Balesetszerű mérgezés	-	1	-	-	-	-	-	-	1
141 Balesetszerű esés	-	1	-	2	6	6	20	-	35
142 Tűz okozta baleset	-	-	-	-	-	-	2	-	2
145 Üzemi baleset	-	1	1	1	3	-	1	-	7
146 Összes egyéb, kmj. baleset	-	2	1	4	1	2	7	-	17
148 Emberölés kísérlete	-	-	2	-	1	1	-	-	4
150 Háborus sérülés	-	-	-	-	-	-	2	-	2
Baleset összesen	-	6	4	7	11	11	37	-	76
<i>Összesen</i>									
Balesete nem volt	18	54	62	125	123	117	127	-	626
Balesete ismeretlen	-	1	3	6	8	8	7	1	34
Balesete volt	-	17	22	31	35	28	60	-	193
Együtt	18	72	87	162	166	153	194	1	853
A baleset faja:									32
138 Motoros járműbaleset	-	2	4	5	4	2	5	-	32
139 Egyéb közlekedési baleset	-	2	1	-	-	2	3	-	8
140 Balesetszerű mérgezés	-	1	-	-	1	1	-	-	3
141 Balesetszerű esés	-	2	-	6	10	8	25	-	51
142 Tűz okozta baleset	-	-	-	-	-	-	2	-	2
145 Üzemi baleset	-	4	4	3	7	2	1	-	21
146 Összes egyéb, kmj. baleset	-	6	6	14	5	7	15	-	53
148 Emberölés kísérlete	-	-	2	2	1	1	-	-	6
150 Háborus sérülés	-	-	5	1	7	5	9	-	27
Baleset összesen	-	17	22	31	35	28	60	-	193

7.9 A BALESETET SZENVEDETT ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA AZ UTOLSÓ BALESET IDŐPONTJA ÉS NEM SZERINT

Az utolsó baleset időpontja	Balesetet szenvedett öngyilkosok száma		
	férfi	nő	összesen
1	2	3	4
1943 előtt	15	8	23
1943 - 1952	24	4	28
1953 - 1962	24	14	38
1963 - 1965	7	7	14
1966 - 1968	15	12	27
1969 - 1970	8	13	21
1971	5	5	10
1972	8	3	11
Ismeretlen	11	10	21
Összesen	117	76	193

7.10 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA A MEGELŐZŐEN TÖRTÉNT KÓRHÁZI GYÓGYKEZELÉS, KORCSOPORTOK ÉS NEM SZERINT

A kórházi gyógykezelés	Az öngyilkosok életkora (év)								Együtt
	15-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70 éves és idősebb	ismeretlen	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Férfi

Kórházi gyógykezelésben

részesült	6	24	38	71	68	65	54	-	326
nem részesült	5	15	15	20	14	8	21	-	98
ismeretlen	-	1	3	4	3	3	3	-	17
Együtt	11	40	56	95	85	76	78	-	441

Nő

Kórházi gyógykezelésben

részesült	5	28	28	57	66	63	96	-	343
nem részesült	2	4	3	9	12	10	15	-	55
ismeretlen	-	-	-	1	3	4	5	1	14
Együtt	7	32	31	67	81	77	116	1	412

Összesen

Kórházi gyógykezelésben

részesült	11	52	66	128	134	128	150	-	669
nem részesült	7	19	18	29	26	18	36	-	153
ismeretlen	-	1	3	5	6	7	8	1	31
Összesen	18	72	87	162	166	153	194	1	853

7.11 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA AZ ELKÖVETÉSKORI ORVOSI GYÓGYKEZELÉS,
A MARADANDÓ BETEGSÉGEK FAJA ÉS NEM SZERINT

Az öngyilkosság elkövetésekor orvosi gyógykezelés alatt állt-e	Öngyilkosok, akiknek				Ismeretlen	Együtt
	maradandó betegségük nem volt	csak ideg-, elme-	ideg-, elme- és szervi	csak szervi		
		betegségük volt				
1	2	3	4	5	6	7

Férfi

Igen	10	60	58	129	1	258
Nem	88	20	12	50	-	170
Ismeretlen	-	-	-	-	13	13
Együtt	98	80	70	179	14	441

Nő

Igen	8	77	96	122	1	304
Nem	33	20	9	31	-	93
Ismeretlen	-	1	2	1	11	15
Együtt	41	98	107	154	12	412

Összesen

Igen	18	137	154	251	2	562
Nem	121	40	21	81	-	263
Ismeretlen	-	1	2	1	24	28
Összesen	139	178	177	333	26	853

7.12 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA KORCSOPORTOK, ORVOSI KEZELÉS ÉS NEM SZERINT

Az öngyilkosok életkora (év)	Az öngyilkosság elkövetése előtt orvosi kezelés alatt		Ismeretlen	Együtt
	nem állt	állt		
	öngyilkosok száma			
1	2	3	4	5

Férfi

15 - 19	9	2	-	11
20 - 29	26	12	2	40
30 - 39	37	17	2	56
40 - 49	42	51	2	95
50 - 59	25	57	3	85
60 - 69	14	60	2	76
70 éves és idősebb	17	59	2	78
Ismeretlen	-	-	-	-
Együtt	170	258	13	441

Nő

15 - 19	7	-	-	7
20 - 29	19	13	-	32
30 - 39	10	20	1	31
40 - 49	14	51	2	67
50 - 59	14	63	4	81
60 - 69	10	63	4	77
70 éves és idősebb	19	94	3	116
Ismeretlen	-	-	1	1
Együtt	93	304	15	412

Összesen

15 - 19	16	2	-	18
20 - 29	45	25	2	72
30 - 39	47	37	3	87
40 - 49	56	102	4	162
50 - 59	39	120	7	166
60 - 69	24	123	6	153
70 éves és idősebb	36	153	5	194
Ismeretlen	-	-	1	1
Összesen	363	562	28	853

7.13. AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZTLÁSA KORCSOPORTOK, BETEGSÉGEK ÉS NEM SZERINT

Az öngyilkosok életkora (év)	Öngyilkosok, akiknek				Ismeretlen	Együtt
	maradandó betegségük nem volt	csak ideg-, elmebetegségük	ideg-, elme- és szervi betegségük	csak szervi betegségük		
1	2	3	4	5	6	7

Férfi

15 - 19	7	2	1	1	-	11
20 - 29	23	8	1	6	2	40
30 - 39	17	17	8	12	2	56
40 - 49	25	22	11	34	3	95
50 - 59	8	19	25	30	3	85
60 - 69	6	9	17	42	2	76
70 éves és idősebb	12	3	7	54	2	78
Ismeretlen	-	-	-	-	-	-
Együtt	98	80	70	179	14	441

Nő

15 - 19	6	-	-	1	-	7
20 - 29	11	8	7	6	-	32
30 - 39	6	13	6	6	-	31
40 - 49	5	29	19	13	1	67
50 - 59	3	23	25	26	4	81
60 - 69	3	16	17	39	2	77
70 éves és idősebb	7	9	33	63	4	116
Ismeretlen	-	-	-	-	1	1
Együtt	41	98	107	154	12	412

Összesen

15 - 19	13	2	1	2	-	18
20 - 29	34	16	8	12	2	72
30 - 39	23	30	14	18	2	87
40 - 49	30	51	30	47	4	162
50 - 59	11	42	50	56	7	166
60 - 69	9	25	34	81	4	153
70 éves és idősebb	19	12	40	117	6	194
Ismeretlen	-	-	-	-	1	1
Összesen	139	178	177	333	26	853

7.14 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA A BONCOLÁSSAL MEGÁLLAPÍTOTT EGYES BETEGSÉGEK ÉS NEM SZERINT

Boncolási lelet	Öngyilkosok, akiknek				Ismeretlen	Együtt
	maradandó betegségük nem volt	csak ideg-, elme-	ideg-, elme- és szervi	csak szervi		
		betegségük volt				
1	2	3	4	5	6	7

Férfi

Agyérelmeszesedés						
kezdődő	11	11	6	21	1	50
közepes	10	9	15	57	4	95
súlyos	5	6	14	36	2	63
Együtt	26	26	35	114	7	208
Szívbetegség	39	44	50	149	8	290
Érbetegség						
kezdődő	24	22	15	27	4	92
közepes	22	29	29	66	5	151
súlyos	13	12	20	72	3	120
Együtt	59	63	64	165	12	363
Gyomorbetegség	2	2	2	13	-	19
Májbetegség	25	17	22	83	4	151
Daganatos betegség	-	-	1	22	-	23

Nő

Agyérelmeszesedés						
kezdődő	-	11	14	15	1	41
közepes	8	16	22	57	5	108
súlyos	2	9	27	48	4	90
Együtt	10	36	63	120	10	239
Szívbetegség	13	55	88	137	11	304
Érbetegség						
kezdődő	7	27	22	19	1	76
közepes	6	33	34	61	6	140
súlyos	5	9	37	67	5	123
Együtt	18	69	93	147	12	339
Gyomorbetegség	-	1	-	1	-	2
Májbetegség	4	27	36	55	8	130
Daganatos betegség	1	2	4	11	-	18

Összesen

Agyérelmeszesedés						
kezdődő	11	22	20	36	2	91
közepes	18	25	37	114	9	203
súlyos	7	15	41	84	6	153
Együtt	36	62	98	234	17	447
Szívbetegség	52	99	138	286	19	594
Érbetegség						
kezdődő	31	49	37	46	5	168
közepes	28	62	63	127	11	291
súlyos	18	21	57	139	8	243
Együtt	77	132	157	312	24	702
Gyomorbetegség	2	3	2	14	-	21
Májbetegség	29	44	58	138	12	281
Daganatos betegség	1	2	5	33	-	41

7.15 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA KORCSOPORTOK, A BONCOLÁSSAL MEGÁLLAPÍTOTT BETEGSÉGEK ÉS NEM SZERINT

Az öngyilkosok életkora (év)	Öngyilkosok, akik							Együtt
	bonctanilag egészségesek voltak	csak kezdődő érzelmeszesedésben	1	2	3	4	5 és több	
			betegségben					
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Férfi

15 - 19	8	-	3	-	-	-	-	11
20 - 29	22	4	7	5	2	-	-	40
30 - 39	16	13	2	14	6	3	2	56
40 - 49	4	16	4	20	22	18	11	95
50 - 59	-	2	2	22	16	21	22	85
60 - 69	-	-	1	3	12	22	38	76
70 éves és idősebb	-	-	-	1	6	14	57	78
Ismeretlen	-	-	-	-	-	-	-	-
Együtt	50	35	19	65	64	78	130	441

Nő

15 - 19	4	-	2	1	-	-	-	7
20 - 29	16	4	8	2	1	-	1	32
30 - 39	12	3	7	6	2	-	1	31
40 - 49	3	12	6	20	9	8	9	67
50 - 59	-	1	1	12	19	21	27	81
60 - 69	-	-	-	4	7	17	49	77
70 éves és idősebb	-	-	-	2	3	6	105	116
Ismeretlen	-	-	-	-	-	-	1	1
Együtt	35	20	24	47	41	52	193	412

Összesen

15 - 19	12	-	5	1	-	-	-	18
20 - 29	38	8	15	7	3	-	1	72
30 - 39	28	16	9	20	8	3	3	87
40 - 49	7	28	10	40	31	26	20	162
50 - 59	-	3	3	34	35	42	49	166
60 - 69	-	-	1	7	19	39	87	153
70 éves és idősebb	-	-	-	3	9	20	162	194
Ismeretlen	-	-	-	-	-	-	1	1
Összesen	85	55	43	112	105	130	323	853

7.16 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA CSALÁDI ÁLLAPOT, A BONCOLÁSSAL MEGÁLLAPÍTOTT BETEGSÉGEK ÉS NEM SZERINT

Családi állapot	Öngyilkosok, akik							Együtt
	bonctanilag egész- ségek voltak	csak kezdődő érelme- szesedés- ben	1	2	3	4	5 és több	
			betegségben					
			szenvedtek					
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Férfi

Nőtlen	22	8	7	8	5	6	7	63
Házias	19	13	8	42	38	48	69	237
Különélő	3	3	4	2	5	7	7	31
Együttélő	1	3	-	2	3	1	2	12
Özvegy	-	1	-	5	8	10	36	60
Elvált	5	6	-	6	5	6	9	37
Ismeretlen	-	1	-	-	-	-	-	1
Együtt	50	35	19	65	64	78	130	441

Nő

Hajadon	14	3	7	5	5	8	16	58
Házias	16	7	7	19	17	23	55	144
Különélő	1	2	2	3	-	2	4	14
Együttélő	2	2	2	1	2	1	1	11
Özvegy	1	-	1	8	7	10	99	126
Elvált	1	6	5	11	10	7	16	56
Ismeretlen	-	-	-	-	-	1	2	3
Együtt	35	20	24	47	41	52	193	412

Összesen

Nőtlen, hajadon	36	11	14	13	10	14	23	121
Házias	35	20	15	61	55	71	124	381
Különélő	4	5	6	5	5	9	11	45
Együttélő	3	5	2	3	5	2	3	23
Özvegy	1	1	1	13	15	20	135	186
Elvált	6	12	5	17	15	13	25	93
Ismeretlen	-	1	-	-	-	1	2	4
Összesen	85	55	43	112	105	130	323	853

7.17 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA AZ ELKÖVETÉSKORI ORVOSI GYÓGYKEZELÉS,
A BONCOLÁSSAL MEGÁLLAPÍTOTT BETEGSÉGEK ÉS NEM SZERINT

Az öngyilkosság elkövetésekor orvosi gyógy- kezelés alatt állt-e	Öngyilkosok, akik							Együtt
	bonctanilag egész- ségek váltak	csak kezdődő érelme- szesedés- ben	1	2	3	4	5 és több	
			betegségben					
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Férfi

Igen	12	14	7	27	38	58	102	258
Nem	37	19	12	35	23	20	24	170
Ismeretlen	1	2	-	3	3	-	4	13
Együtt	50	35	19	65	64	78	130	441

Nő

Igen	14	15	12	32	31	43	157	304
Nem	20	5	12	13	8	7	28	93
Ismeretlen	1	-	-	2	2	2	8	15
Együtt	35	20	24	47	41	52	193	412

Összesen

Igen	26	29	19	59	69	101	259	562
Nem	57	24	24	48	31	27	52	263
Ismeretlen	2	2	-	5	5	2	12	28
Összesen	85	55	43	112	105	130	323	853

7.18 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA A MARADANDÓ, A BONCOLÁSSAL MEGÁLLAPÍTOTT BETEGSÉGEK ÉS NEM SZERINT

Maradandó betegségek	Öngyilkosok, akik							Együtt
	bonc- tanilag egész- ségesek voltak	csak kezdődő érelme- szese- désben	1	2	3	4	5 és több	
			betegségben					
1	2	szenvedtek					8	9

Férfi

Nem volt	33	11	5	17	12	9	11	98
Csak ideg-, elmebetegsége volt	13	12	5	14	16	13	7	80
Ideg-, elme- és szervi betegsége volt	2	5	4	11	10	14	24	70
Csak szervi betegsége volt	1	5	4	19	23	42	84	179
Ismeretlen	1	2	-	4	3	-	4	14
Együtt	50	35	19	65	64	78	130	441

Nő

Nem volt	14	3	7	6	3	1	7	41
Csak ideg-, elmebetegsége volt	14	9	7	15	9	14	30	98
Ideg-, elme- és szervi betegsége volt	4	4	8	17	17	13	44	107
Csak szervi betegsége volt	3	4	2	8	11	22	104	154
Ismeretlen	-	-	-	1	1	2	8	12
Együtt	35	20	24	47	41	52	193	412

Összesen

Nem volt	47	14	12	23	15	10	18	139
Csak ideg-, elmebetegsége volt	27	21	12	29	25	27	37	178
Ideg-, elme- és szervi betegsége volt	6	9	12	28	27	27	68	177
Csak szervi betegsége volt	4	9	7	27	34	64	188	333
Ismeretlen	1	2	-	5	4	2	12	26
Összesen	85	55	43	112	105	130	323	853

7.19 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZTLÁSA AZ ELKÖVETÉSI MÓD, A BONCOLÁSSAL MEGÁLLAPÍTOTT BETEGSÉGEK ÉS NEM SZERINT

Az öngyilkosság módja	Öngyilkosok, akik							Együtt
	bonc- tanilag egész- ségek voltak	csak kezdődő érleme- szese- désben	1	2	3	4	5 és több	
			betegségben					
			szenvedtek					
1	2	3	4	5	6	7	8	9
<i>Férfi</i>								
Co-	12	8	3	4	15	9	18	69
Altatószer-	2	1	2	18	12	19	44	98
Nikotin-	1	1	-	3	3	3	3	14
Cyán-	-	-	-	1	-	-	-	1
Növényvédőszer-	-	-	1	2	1	2	4	10
Egyéb	-	2	2	2	1	5	4	16
Lövés	2	1	-	1	1	2	-	7
Csukló vagy nyakmetszés	-	-	-	1	-	1	1	3
Szurás	-	-	-	-	-	1	3	4
Jármű elé ugrás	3	-	1	1	-	1	1	7
Magasból leugrás	8	7	3	4	3	9	8	42
Önakeztés	18	14	6	26	26	24	38	152
Vizbeugrás	4	1	1	1	1	-	4	12
Önégetés	-	-	-	1	-	2	1	4
Áramütés	-	-	-	-	-	-	1	1
Egyéb	-	-	-	-	1	-	-	1
Együtt	50	35	19	65	64	78	130	441
<i>Nő</i>								
Co-	12	5	6	8	10	6	33	80
Altatószer-	7	7	10	20	17	25	107	193
Nikotin-	1	-	-	1	1	1	1	5
Cyán-	1	-	-	-	-	-	-	1
Növényvédőszer-	1	-	2	2	2	-	-	7
Egyéb	-	-	-	3	2	3	13	21
Lövés	-	-	-	-	-	-	-	-
Csukló vagy nyakmetszés	-	-	-	-	-	1	2	3
Szurás	-	-	-	-	-	1	-	1
Jármű elé ugrás	1	1	-	2	-	3	-	7
Magasból leugrás	7	2	1	4	5	2	10	31
Önakeztés	3	5	4	7	3	7	19	48
Vizbeugrás	2	-	1	-	-	1	6	10
Önégetés	-	-	-	-	1	2	1	4
Áramütés	-	-	-	-	-	-	-	-
Egyéb	-	-	-	-	-	-	1	1
Együtt	35	20	24	47	41	52	193	412
<i>Összesen</i>								
Co-	24	13	9	12	25	15	51	149
Altatószer-	9	8	12	38	29	44	151	291
Nikotin-	2	1	-	4	4	4	4	19
Cyán-	1	-	-	1	-	-	-	2
Növényvédőszer-	1	-	3	4	3	2	4	17
Egyéb	-	2	2	5	3	8	17	37
Lövés	2	1	-	1	1	2	-	7
Csukló vagy nyakmetszés	-	-	-	1	-	2	3	6
Szurás	-	-	-	-	-	2	3	5
Jármű elé ugrás	4	1	1	3	-	4	1	14
Magasból leugrás	15	9	4	8	8	11	18	73
Önakeztés	21	19	10	33	29	31	57	200
Vizbeugrás	6	1	2	1	1	4	2	8
Önégetés	-	-	-	1	1	-	1	1
Áramütés	-	-	-	-	-	-	1	1
Egyéb	-	-	-	-	1	-	1	2
Összesen	85	55	43	112	105	130	323	853

**7.20 AZ ÖNGYILKOS FÉRFIAK MEGOSZLÁSA
AZ ÖNGYILKOSSÁG ELKÖVETÉSÉT KÖZVETLENÜL MEGELŐZŐEN ELŐFORDULT KONFLIKTUS
ÉS A BONCOLÁSSAL MEGÁLLAPÍTOTT BETEGSÉGEK SZERINT**

Az öngyilkosság elkövetését közvetlenül megelőzően előfordult konfliktus		Öngyilkos férfiak, akik							Együtt
		bonc- tanilag egész- ségesek voltak	csak kezdődő érel- mesze- sedésben	1	2	3	4	5 és több	
				betegségben					
				szenvedtek					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
<u>Családi:</u>	Nem volt	28	19	14	30	41	55	106	293
	Volt,								
	házastárssal, élettárssal	13	9	1	20	13	17	11	84
	gyermekkel	-	-	-	3	1	1	5	10
	szülővel	5	-	3	2	-	1	-	11
	egyéb rokonnal	1	1	-	2	1	2	-	7
	többekkel	1	2	1	2	4	-	3	13
	Ismeretlen	2	4	-	6	4	2	5	23
<u>Szerelmi:</u>	Nem volt	37	28	15	54	56	74	121	385
	Volt	9	1	2	2	2	1	1	18
	Ismeretlen	4	6	2	9	6	3	8	38
<u>Munkahelyi:</u>	Nem volt	41	26	14	47	49	66	119	362
	Volt	7	4	4	10	10	10	4	49
	Ismeretlen	2	5	1	8	5	2	7	30
<u>Iskolai fegyelmi:</u>	Nem volt	48	29	18	58	60	75	123	411
	Volt	-	-	-	-	-	1	-	1
	Ismeretlen	2	6	1	7	4	2	7	29
<u>Iskolai tanulmányi:</u>	Nem volt	47	29	18	58	60	76	123	411
	Volt	1	-	-	-	-	-	-	1
	Ismeretlen	2	6	1	7	4	2	7	29
<u>Anyagi:</u>	Nem volt	33	24	15	41	47	64	113	337
	Volt	14	5	3	17	11	11	9	70
	Ismeretlen	3	6	1	7	6	3	8	34
<u>Elhagyatottság:</u>	Nem volt	46	29	16	54	54	68	104	371
	Volt	1	-	1	2	4	7	20	35
	Ismeretlen	3	6	2	9	6	3	6	35
<u>Egyéb:</u>	Nem volt	30	13	7	25	15	13	22	125
	Volt, önmagával	3	3	2	13	8	10	27	66
	más okból	12	11	9	19	33	49	74	207
	Ismeretlen	5	8	1	8	8	6	7	43

7.20 AZ ÖNGYILKOS NŐK MEGOSZLÁSA
AZ ÖNGYILKOSSÁG ELKÖVETÉSÉT KÖZVETLENÜL MEGELŐZŐEN ELŐFORDULT KONFLIKTUS
ÉS A BONCOLÁSSAL MEGÁLLAPÍTOTT BETEGSÉGEK SZERINT (folytatás)

Az öngyilkosság elkövetését közvetlenül megelőzően előfordult konfliktus		Öngyilkos nők, akik							Együtt
		bonctanilag egészségesegek voltak	csak kezdődő érlelmeszedésben	1	2	3	4	5 és több	
				betegségben					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
<u>Családi:</u>	Nem volt	22	14	15	36	31	42	151	311
	Volt,								
	házastárssal, élettárssal	7	5	3	4	3	5	17	44
	gyermekkel	1	-	1	3	1	2	4	12
	szülővel	2	-	1	-	1	-	-	4
	egyéb rokonnal	1	-	1	-	1	-	7	10
	többekkel	1	-	-	-	2	1	2	6
	Ismeretlen	1	1	3	4	2	2	12	25
<u>Szerelemi:</u>	Nem volt	25	17	17	40	35	50	180	364
	Volt	7	-	5	2	3	-	3	20
	Ismeretlen	3	3	2	5	3	2	10	28
<u>Munkahelyi:</u>	Nem volt	33	17	19	40	36	49	181	375
	Volt	-	1	2	3	3	1	2	12
	Ismeretlen	2	2	3	4	2	2	10	25
<u>Iskolai fegyelmi:</u>	Nem volt	32	18	19	43	38	50	184	384
	Volt	-	-	1	-	1	-	-	2
	Ismeretlen	3	2	4	4	2	2	9	26
<u>Iskolai tanulmányi:</u>	Nem volt	32	18	20	42	38	50	183	383
	Volt	1	-	1	1	1	-	-	4
	Ismeretlen	2	2	3	4	2	2	10	25
<u>Anyagi:</u>	Nem volt	31	16	20	40	37	48	177	369
	Volt	2	2	1	3	2	2	5	17
	Ismeretlen	2	2	3	4	2	2	11	26
<u>Elhagyatottság:</u>	Nem volt	32	17	20	38	35	43	153	338
	Volt	1	1	1	5	4	7	30	49
	Ismeretlen	2	2	3	4	2	2	10	25
<u>Egyéb:</u>	Nem volt	12	6	14	13	10	17	40	112
	Volt, önmagával	5	2	4	11	9	9	32	72
	más okból	14	9	5	17	20	24	106	195
	Ismeretlen	4	3	1	6	2	2	15	33

7.20 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA
AZ ÖNGYILKOSSÁG ELKÖVETÉSÉT KÖZVETLENÜL MEGELŐZŐEN ELŐFORDULT KONFLIKTUS
ÉS A BONCOLÁSSAL MEGÁLLAPÍTOTT BETEGSÉGEK SZERINT (folytatás)

Az öngyilkosság elkövetését közvetlenül megelőzően előfordult konfliktus		Öngyilkosok, akik							Együtt
		bonc- tanilag egész- ségesek voltak	csak kezdődő érel- mesze- sedésben	1	2	3	4	5 és több	
				betegségben					
				szenvedtek					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
<u>Családi:</u>	Nem volt	50	33	29	66	72	97	257	604
	Volt,								
	házastárssal, élettárssal	20	14	4	24	16	22	28	128
	gyermekkel	1	-	1	6	2	3	9	22
	szülővel	7	-	4	2	1	1	-	15
	egyéb rokonnal többekkel	2	1	1	2	2	2	7	17
Ismeretlen	2	2	1	2	6	1	5	19	
	Ismeretlen	3	5	3	10	6	4	17	48
<u>Szerelmi:</u>	Nem volt	62	45	32	94	91	124	301	749
	Volt	16	1	7	4	5	1	4	38
	Ismeretlen	7	9	4	14	9	5	18	66
<u>Munkahelyi:</u>	Nem volt	74	43	33	87	85	115	300	737
	Volt	7	5	6	13	13	11	6	61
	Ismeretlen	4	7	4	12	7	4	17	55
<u>Iskolai fegyelmi:</u>	Nem volt	80	47	37	101	98	125	307	795
	Volt	-	-	1	-	1	1	-	3
	Ismeretlen	5	8	5	11	6	4	16	55
<u>Iskolai tanulmányi:</u>	Nem volt	79	47	38	100	98	126	306	794
	Volt	2	-	1	1	1	-	-	5
	Ismeretlen	4	8	4	11	6	4	17	54
<u>Anyagi:</u>	Nem volt	64	40	35	81	84	112	290	706
	Volt	16	7	4	20	13	13	14	87
	Ismeretlen	5	8	4	11	8	5	19	60
<u>Elhagyatottság:</u>	Nem volt	78	46	36	92	89	111	257	709
	Volt	2	1	2	7	8	14	50	84
	Ismeretlen	5	8	5	13	8	5	16	60
<u>Egyéb:</u>	Nem volt	42	19	21	38	25	30	62	237
	Volt, önmagával	8	5	6	24	17	19	59	138
	más okból	26	20	14	36	53	73	180	402
	Ismeretlen	9	11	2	14	10	8	22	76

7.21 A DAGANATOS BETEGSÉGBEN SZENVEDŐ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA
A DAGANATOS BETEGSÉG FAJA, JELLEGE ÉS NEM SZERINT

A daganatos betegség faja és jellege (a részletes haláloki névjegyzék szerint)	Daganatos betegségben szenvedő öngyilkos		
	férfi	nő	összesen
1	2	3	4
140 Ajakrák, lokalizált	1	-	1
151 Gyomorrák, lokalizált	2	-	2
áltétes	1	-	1
153 Vastagbélrák, áltétes	-	1	1
155 Májrák, lokalizált	1	-	1
157 Hasnyálmirigyrák, generalizált	1	-	1
161 Gégerák, lokalizált	2	2	4
áltétes	1	-	1
162 Tüdőrák, lokalizált	3	-	3
áltétes	1	-	1
generalizált	1	-	1
173 Bórrák, lokalizált	1	-	1
174 Emlőrák, áltétes	-	5	5
183 Petefészekrák, lokalizált	-	1	1
185 Dűlmirigyrák, lokalizált	5	-	5
186 Here-seminona, generalizált	1	-	1
188 Húgyhólyagrák, lokalizált	1	-	1
189 Vese rák, generalizált	1	-	1
207 Fehérvérűség, generalizált	-	1	1
218 Myoma	-	6	6
225 Jóindulatu agydaganat	-	2	2
Együtt	23	18	41

7.22 A DAGANATOS BETEGSÉGBEN SZENVEDŐ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA KORCSOPORTOK,
AZ ÖNGYILKOSSÁG VALÓSZINŰ OKA ÉS NEM SZERINT

Az öngyilkosok életkora (év)	Az öngyilkosság valószínű oka													Együtt
	ideg-, elme-	egyéb	öreg- kor	csa- ládi vi- szály	anyag- nehéz- ségek	sze- relmi bánat	mun- ka- helyi ok	bün- cse- lek- mény elkö- veté- se	isko- lai ok	alko- holiz- mus, ittas- ság	elha- gya- tott- ság	egyéb	isme- ret- len	
	betegség													
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15

Férfi

15 - 19	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20 - 29	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
30 - 39	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
40 - 49	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
50 - 59	-	2	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	4
60 - 69	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4
70 éves és idősebb	-	12	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13
Ismeretlen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Együtt	-	20	-	1	-	-	-	-	-	2	-	-	-	23

Nő

15 - 19	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20 - 29	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
30 - 39	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
40 - 49	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	3
50 - 59	1	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7
60 - 69	3	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7
70 éves és idősebb	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ismeretlen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Együtt	5	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	18

Összesen

15 - 19	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20 - 29	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
30 - 39	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
40 - 49	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	4
50 - 59	1	8	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	11
60 - 69	3	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11
70 éves és idősebb	-	12	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13
Ismeretlen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Összesen	5	32	-	1	-	-	-	-	-	2	-	-	1	41

7.23 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA AZ ÖNGYILKOSSÁG VALÓSZÍNŰ OKÁ, A DAGANATOS BETEGSÉG FENNÁLLÁSA ÉS NEM SZERINT

Az öngyilkosság valószínű oka	Daganatos betegség fennállása		Együtt
	nem volt	volt	
1	2	3	4

Szám szerint
Férfi

Ideg-, elmebetegség	78	-	78
Egyéb betegség	104	20	124
Öregkor	10	-	10
Családi viszály	37	1	38
Anyagi nehézségek	3	-	3
Szerelmi bánat	7	-	7
Munkahelyi ok	10	-	10
Bűncselekmény elkövetése	10	-	10
Iskolai ok	-	-	-
Alkoholizmus, ittasság	98	2	100
Elhagyatottság	21	-	21
Egyéb	5	-	5
Ismeretlen	35	-	35
Együtt	418	23	441

Nő

Ideg-, elmebetegség	133	5	138
Egyéb betegség	107	12	119
Öregkor	31	-	31
Családi viszály	28	-	28
Anyagi nehézségek	-	-	-
Szerelmi bánat	12	-	12
Munkahelyi ok	3	-	3
Bűncselekmény elkövetése	2	-	2
Iskolai ok	2	-	2
Alkoholizmus, ittasság	18	-	18
Elhagyatottság	23	-	23
Egyéb	3	-	3
Ismeretlen	32	1	33
Együtt	394	18	412

Összesen

Ideg-, elmebetegség	211	5	216
Egyéb betegség	211	32	243
Öregkor	41	-	41
Családi viszály	65	1	66
Anyagi nehézségek	3	-	3
Szerelmi bánat	19	-	19
Munkahelyi ok	13	-	13
Bűncselekmény elkövetése	12	-	12
Iskolai ok	2	-	2
Alkoholizmus, ittasság	116	2	118
Elhagyatottság	44	-	44
Egyéb	8	-	8
Ismeretlen	67	1	68
Összesen	812	41	853

7.23 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA AZ ÖNGYILKOSSÁG VALÓSZÍNŰ OKA, A DAGANATOS BETEGSÉG FENNÁLLÁSA ÉS NEM SZERINT (folytatás)

Az öngyilkosság valószínű oka	Daganatos betegség fennállása		Együtt
	nem volt	volt	
1	2	3	4

*Százalékban
Férfi*

Ideg-, elmebetegség	18,7	-	17,7
Egyéb betegség	24,9	87,1	28,1
Öregkor	2,4	-	2,3
Családi viszály	8,8	4,3	8,6
Anyagi nehézségek	0,7	-	0,7
Szerelmi bánat	1,7	-	1,6
Munkahelyi ok	2,4	-	2,3
Bűncselekmény elkövetése	2,4	-	2,3
Iskolai ok	-	-	-
Alkoholizmus, ittasság	23,4	8,6	22,7
Elhagyatottság	5,0	-	4,7
Egyéb	1,2	-	1,1
Ismeretlen	8,4	-	7,9
Együtt	100,0	100,0	100,0

Nő

Ideg-, elmebetegség	33,7	27,8	33,5
Egyéb betegség	27,2	66,7	28,9
Öregkor	7,9	-	7,5
Családi viszály	7,1	-	6,8
Anyagi nehézségek	-	-	-
Szerelmi bánat	3,0	-	2,9
Munkahelyi ok	0,8	-	0,7
Bűncselekmény elkövetése	0,5	-	0,5
Iskolai ok	0,5	-	0,5
Alkoholizmus, ittasság	4,6	-	4,4
Elhagyatottság	5,8	-	5,6
Egyéb	0,8	-	0,7
Ismeretlen	8,1	5,5	8,0
Együtt	100,0	100,0	100,0

Összesen

Ideg-, elmebetegség	26,0	12,2	25,3
Egyéb betegség	26,0	78,1	28,5
Öregkor	5,0	-	4,8
Családi viszály	8,0	2,4	7,7
Anyagi nehézségek	0,4	-	0,4
Szerelmi bánat	2,3	-	2,2
Munkahelyi ok	1,6	-	1,5
Bűncselekmény elkövetése	1,5	-	1,4
Iskolai ok	0,2	-	0,2
Alkoholizmus, ittasság	14,3	4,9	13,8
Elhagyatottság	5,4	-	5,2
Egyéb	1,0	-	1,0
Ismeretlen	8,3	2,4	8,0
Összesen	100,0	100,0	100,0

7.24 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA KORCSOPORTOK, AZ AGYÉRELMEZESÉDÉS FENNÁLLÁSA, ILLETVE FOKA ÉS NEM SZERINT

Az öngyilkosok életkora (év)	Öngyilkosok, akiknél agyérelmeszesedés				Együtt
	nem	kezdődő	közepes	súlyos	
		fokban			
	állott fenn				
1	2	3	4	5	6

Férfi

15 - 19	11	-	-	-	11
20 - 29	39	1	-	-	40
30 - 39	52	2	1	1	56
40 - 49	69	12	13	1	95
50 - 59	44	15	16	10	85
60 - 69	13	17	29	17	76
70 éves és idősebb	5	3	36	34	78
Ismeretlen	-	-	-	-	-
Együtt	233	50	95	63	441

Nő

15 - 19	7	-	-	-	7
20 - 29	32	-	-	-	32
30 - 39	31	-	-	-	31
40 - 49	53	5	7	2	67
50 - 59	35	14	24	8	81
60 - 69	11	18	33	15	77
70 éves és idősebb	4	4	44	64	116
Ismeretlen	-	-	-	1	1
Együtt	173	41	108	90	412

Összesen

15 - 19	18	-	-	-	18
20 - 29	71	1	-	-	72
30 - 39	83	2	1	1	87
40 - 49	122	17	20	3	162
50 - 59	79	29	40	18	166
60 - 69	24	35	62	32	153
70 éves és idősebb	9	7	80	98	194
Ismeretlen	-	-	-	1	1
Összesen	406	91	203	153	853

7. 25 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA AZ ÖNGYILKOSSÁG VALÓSZINŰ OKA,
AZ AGYÉRELMEZSESEDÉS FENNÁLLÁSA, ILLETVE FOKA ÉS NEM SZERINT

Az öngyilkosság valószínű oka	Öngyilkosok, akiknél agyérelmeszesedés				Együtt
	nem	kezdődő	közepes	súlyos	
	állott fenn				
1	2	3	4	5	6

Férfi

Ideg-, elmebetegség	49	10	12	7	78
Egyéb betegség	37	11	41	35	124
Öregkor	1	1	5	3	10
Családi viszály	25	5	6	2	38
Anyagi ok	2	1	-	-	3
Szerelmi bánat	6	1	-	-	7
Munkahelyi ok	8	2	-	-	10
Bűncselekmény elkövetése	7	1	2	-	10
Iskolai ok	-	-	-	-	-
Alkoholizmus, ittasság	67	13	14	6	100
Elhagyatottság	5	2	8	6	21
Egyéb	2	-	3	-	5
Ismeretlen	24	3	4	4	35
Együtt	233	50	95	63	441

Nő

Ideg-, elmebetegség	74	18	27	19	138
Egyéb betegség	33	12	35	39	119
Öregkor	1	3	14	13	31
Családi viszály	16	1	8	3	28
Anyagi ok	-	-	-	-	-
Szerelmi bánat	11	-	-	1	12
Munkahelyi ok	2	1	-	-	3
Bűncselekmény elkövetése	1	1	-	-	2
Iskolai ok	2	-	-	-	2
Alkoholizmus, ittasság	11	1	5	1	18
Elhagyatottság	4	3	9	7	23
Egyéb	1	1	-	1	3
Ismeretlen	17	-	10	6	33
Együtt	173	41	108	90	412

Összesen

Ideg-, elmebetegség	123	28	39	26	216
Egyéb betegség	70	23	76	74	243
Öregkor	2	4	19	16	41
Családi viszály	41	6	14	5	66
Anyagi ok	2	1	-	-	3
Szerelmi bánat	17	1	-	1	19
Munkahelyi ok	10	3	-	-	13
Bűncselekmény elkövetése	8	2	2	-	12
Iskolai ok	2	-	-	-	2
Alkoholizmus, ittasság	78	14	19	7	118
Elhagyatottság	9	5	17	13	44
Egyéb	3	1	3	1	8
Ismeretlen	41	3	14	10	68
Összesen	406	91	203	153	853

7.26 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA KORCSOPORTOK, AZ AGYLÁGYULÁS FENNÁLLÁSA,
ILLETVE FOKA ÉS NEM SZERINT

Az öngyilkosok életkora (év)	Öngyilkosok, akiknél agylágyulás				Együtt
	nem	kezdődő	közepes	súlyos	
		fokban			
	állott fenn				
1	2	3	4	5	6

Férfi

15 - 19	11	-	-	-	11
20 - 29	40	-	-	-	40
30 - 39	55	-	1	-	56
40 - 49	94	-	1	-	95
50 - 59	80	4	1	-	85
60 - 69	71	3	1	1	76
70 éves és idősebb	63	7	7	1	78
Ismeretlen	-	-	-	-	-
Együtt	414	14	11	2	441

Nő

15 - 19	7	-	-	-	7
20 - 29	32	-	-	-	32
30 - 39	31	-	-	-	31
40 - 49	63	1	2	1	67
50 - 59	79	1	-	1	81
60 - 69	71	2	4	-	77
70 éves és idősebb	96	14	5	1	116
Ismeretlen	1	-	-	-	1
Együtt	380	18	11	3	412

Összesen

15 - 19	18	-	-	-	18
20 - 29	72	-	-	-	72
30 - 39	86	-	1	-	87
40 - 49	157	1	3	1	162
50 - 59	159	5	1	1	166
60 - 69	142	5	5	1	153
70 éves és idősebb	159	21	12	2	194
Ismeretlen	1	-	-	-	1
Összesen	794	32	22	5	853

7. 27 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA AZ ÖNGYILKOSSÁG VALÓSZINŰ OKA,
AZ AGYLÁGYULÁS FENNALLÁSA, ILLETVE FOKA ÉS NEM SZERINT

Az öngyilkosság valószínű oka	Öngyilkosok, akiknél agylágyulás				Együtt
	nem	kezdődő	közepes	súlyos	
	állott fenn				
1	2	3	4	5	6

Férfi

Ideg-, elmebetegség	77	1	-	-	78
Egyéb betegség	108	9	5	2	124
Öregkor	7	2	1	-	10
Családi viszály	38	-	-	-	38
Anyagi ok	3	-	-	-	3
Szerelmi bánat	7	-	-	-	7
Munkahelyi ok	10	-	-	-	10
Bűncselekmény elkövetése	9	-	1	-	10
Iskolai ok	-	-	-	-	-
Alkoholizmus, ittasság	98	1	1	-	100
Elhagyatottság	19	-	2	-	21
Egyéb	4	1	-	-	5
Ismeretlen	34	-	1	-	35
Együtt	414	14	11	2	441

Nő

Ideg-, elmebetegség	135	2	1	-	138
Egyéb betegség	105	8	5	1	119
Öregkor	25	4	1	1	31
Családi viszály	28	-	-	-	28
Anyagi ok	-	-	-	-	-
Szerelmi bánat	12	-	-	-	12
Munkahelyi ok	3	-	-	-	3
Bűncselekmény elkövetése	2	-	-	-	2
Iskolai ok	2	-	-	-	2
Alkoholizmus, ittasság	16	1	1	-	18
Elhagyatottság	21	-	2	-	23
Egyéb	2	-	1	-	3
Ismeretlen	29	3	-	1	33
Együtt	380	18	11	3	412

Összesen

Ideg-, elmebetegség	212	3	1	-	216
Egyéb betegség	213	17	10	3	243
Öregkor	32	6	2	1	41
Családi viszály	66	-	-	-	66
Anyagi ok	3	-	-	-	3
Szerelmi bánat	19	-	-	-	19
Munkahelyi ok	13	-	-	-	13
Bűncselekmény elkövetése	11	-	1	-	12
Iskolai ok	2	-	-	-	2
Alkoholizmus, ittasság	114	2	2	-	118
Elhagyatottság	40	-	4	-	44
Egyéb	6	1	1	-	8
Ismeretlen	63	3	1	1	68
Összesen	794	32	22	5	853

7.28 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA KORCSOPORTOK, AZ AGYSORVADÁS FENNÁLLÁSA,
ILLETVE FOKA ÉS NEM SZERINT

Az öngyilkosok életkora (év)	Öngyilkosok, akiknél agysorvadás				Együtt
	nem	kezdődő	közepes	súlyos	
		fokban			
	állott fenn				
1	2	3	4	5	6

Férfi

15 - 19	11	-	-	-	11
20 - 29	40	-	-	-	40
30 - 39	56	-	-	-	56
40 - 49	93	1	-	1	95
50 - 59	81	3	-	1	85
60 - 69	63	9	1	3	76
70 éves és idősebb	41	11	4	22	78
Ismeretlen	-	-	-	-	-
Együtt	385	24	5	27	441

Nő

15 - 19	7	-	-	-	7
20 - 29	32	-	-	-	32
30 - 39	31	-	-	-	31
40 - 49	66	1	-	-	67
50 - 59	71	6	3	1	81
60 - 69	60	6	1	10	77
70 éves és idősebb	54	14	9	39	116
Ismeretlen	1	-	-	-	1
Együtt	322	27	13	50	412

Összesen

15 - 19	18	-	-	-	18
20 - 29	72	-	-	-	72
30 - 39	87	-	-	-	87
40 - 49	159	2	-	1	162
50 - 59	152	9	3	2	166
60 - 69	123	15	2	13	153
70 éves és idősebb	95	25	13	61	194
Ismeretlen	1	-	-	-	1
Összesen	707	51	18	77	853

7.29 AZ ÖNGYILKOSOK MEGOSZLÁSA AZ ÖNGYILKOSSÁG VALÓSZÍNŰ OKA,
AZ ÁGYSORVADÁS FENNÁLLÁSA, ILLETVE FOKA ÉS NEM SZERINT

Az öngyilkosság valószínű oka	Öngyilkosok, akiknél agysorvadás				Együtt
	nem	kezdődő	közepes	súlyos	
		fokban			
	állott fenn				
1	2	3	4	5	6

Férfi

Ideg-, elmebetegség	71	1	1	5	78
Egyéb betegség	93	14	2	15	124
Öregkor	5	1	-	4	10
Családi viszály	36	2	-	-	38
Anyagi ok	3	-	-	-	3
Szerelmi bánat	7	-	-	-	7
Munkahelyi ok	10	-	-	-	10
Bűncselekmény elkövetése	10	-	-	-	10
Iskolai ok	-	-	-	-	10
Alkoholizmus, ittasság	96	3	1	-	100
Elhagyatottság	16	2	1	2	21
Egyéb	4	-	-	1	5
Ismeretlen	34	1	-	-	35
Együtt	385	24	5	27	441

Nő

Ideg-, elmebetegség	117	7	4	10	138
Egyéb betegség	86	10	3	20	119
Öregkor	17	3	2	9	31
Családi viszály	25	1	1	1	28
Anyagi ok	-	-	-	-	-
Szerelmi bánat	12	-	-	-	12
Munkahelyi ok	3	-	-	-	3
Bűncselekmény elkövetése	2	-	-	-	2
Iskolai ok	2	-	-	-	2
Alkoholizmus, ittasság	11	2	-	5	18
Elhagyatottság	17	1	-	5	23
Egyéb	1	1	1	-	3
Ismeretlen	29	2	2	-	33
Együtt	322	27	13	50	412

Összesen

Ideg-, elmebetegség	188	8	5	15	216
Egyéb betegség	179	24	5	35	243
Öregkor	22	4	2	13	41
Családi viszály	61	3	1	1	66
Anyagi ok	3	-	-	-	3
Szerelmi bánat	19	-	-	-	19
Munkahelyi ok	13	-	-	-	13
Bűncselekmény elkövetése	12	-	-	-	12
Iskolai ok	2	-	-	-	2
Alkoholizmus, ittasság	107	5	1	5	118
Elhagyatottság	33	3	1	7	44
Egyéb	5	1	1	1	8
Ismeretlen	63	3	2	-	68
Összesen	707	51	18	77	853

A NÉPESSÉGTUDOMÁNYI KUTATÓ INTÉZET
KÖZLEMÉNYEI

A Népeségtudományi Kutató Intézet közleményei sorozatban eddig az alábbi kötetek jelentek meg:

1. Magyarország megyénkénti népességének várható alakulása, 1960. I. - 1980. I. között 1963/1.
2. A nyugdíjasok helyzete, 1963/2.
3. A korbevallás megbízhatóságának vizsgálatai az 1960. évi népszámlálásánál. 1964/1.
4. Magyarország népességének demográfiai jellemzői régióként. 1965/1.
5. A válások okai. 1976/2.
6. A budapesti nyugdíjasok helyzete és problémái. 1976/3.
7. A társadalmi átrétegződés és demográfia hatása. I. Budapesten és a városokban, 1965/4.
8. A népesség foglalkozásának változása 1960-1963 között. 1965/5.
9. Vizsgálatok a népesség területi eloszlásának alakulásáról Magyarországon, 1900-1960. 1966/1.
10. Lakásdemográfiai adatok. 1966/2.
11. A szociális intézetek és gondozottak helyzete. 1966/3.
12. Magyarország népességének területi előreszámítása. 1966/4.
13. A magyar leiró statisztika irány fejlődése. 1966/5.
14. Termékenységi adatok. 1966/6.
15. A demográfiai tényezők hatása a művelődésre. 1967/1.
16. Iskolai végzettség és szakképzettség. 1967/2.
17. Magyarország népességének gazdasági korfái. 1967/3.
18. Nemzetiségek demográfiai sajátosságai Baranya megyében. 1968/1.
19. Magyarország népességének előreszámítása. 1966-2001. 1968/2.
20. A magyar történeti demográfia a II. világháború után. 1968/3. (Angol nyelven.)
21. Történeti demográfiai kollokvium. Budapest, 1965. 1968/4. (Francia, angol és német nyelven.)
22. Demográfiai jellemzők a települések nagyságcsoportja szerint, 1900-1960. 1968/5.
23. A Központi Statisztikai Hivatal Népeségtudományi Kutató Intézetének évkönyve, 1963-1968. 1968/6. (Magyar és angol nyelven.)
24. Alkoholizmus 1968/7.
25. Gyermekgondozási segély. 1969/1.
26. Kutatási módszerek a termékenység és a családtervezés vizsgálatára: Magyar tapasztalatok. 1969/2. (Angol nyelven.)
27. Családtervezés Magyarországon. Az 1966. évi termékenységi és családtervezési vizsgálat (TCS) fontosabb adatai. 1970/1.
28. Gyermekgondozási segély. 1970/2.
29. 1966. évben egyetemi (főiskolai) felvételre jelentkezők demográfiai és testfejlétségi vizsgálata. 1970/3.
30. Társadalmi átrétegződés és demográfiai hatásai. II. Magyarországon. 1970/4.
31. Családtervezés Magyarországon. Az 1966. évi termékenységi és családtervezési vizsgálat (TCS) fontosabb adatai. 1970/1. (Angol nyelven.)
32. A IX. Biológiai Vándorgyűlésen elhangzott előadások tartalmi kivonatai. Budapest, 1970. május 6-8. 1970/6. (Angol nyelven.)
33. Magyarország népességének 1957 óta történt belföldi vándorlásának vizsgálata néhány szempontból. 1971/1. (Angol nyelven.)
34. Magyarország halandósági táblái 1900/01-től 1967/68-ig. 1971/2.
35. Népesedéspolitika Magyarországon. 1972/1.
36. Magyarország népességének előreszámítása (1972-2001). 1973/1.
37. Nemzetiségek demográfiai sajátosságai Baranya megyében. II. 1973/2.
38. Magyarország népessége. 1974/1. (Angol nyelven.)
39. A budapesti alkoholista és leszámazottak biodemográfiai vizsgálata (Első szakasz) (Előzetes jelentés) 1974/2.
40. Kriminálitási táblák. 1974/3.
41. A gazdasági korfák módszertani apparátusának felhasználása optimális stabil népességek meghatározására. 1974/4.
42. A társadalmi térbeliség néhány elméleti és gyakorlati problémája 1975/1.
43. Népesedési kérdésekkel kapcsolatos közvéleménykutatás. 1976/1.

Formátum: A/4 Terjedelem: 42 (A/5) iv
Statisztikai Kiadó Vállalat, Nyomdaüzem - 77-0953-4
Felelős vezető: Kecskés József igazgató